

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

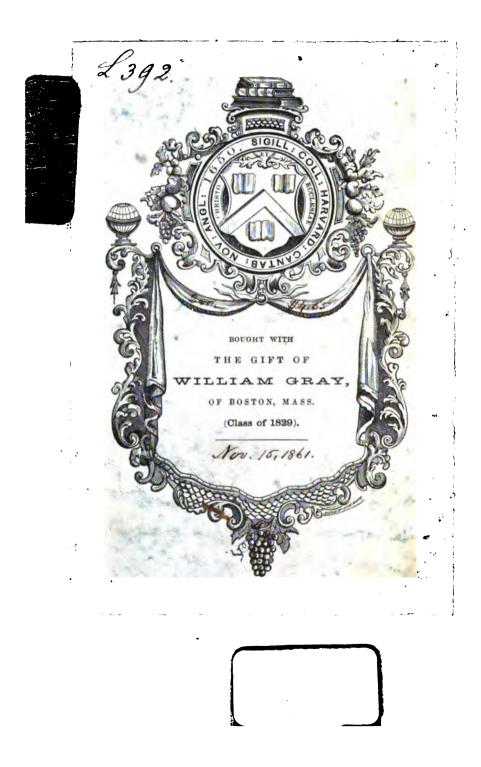
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + Keep it legal Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

. . **→** .

▲

• •

•

•

.

.

• •

.

.

•

.

.

·

, .

.

! ; • . • •

i . • . . . , . .

. . . • ,

. ,

-

SCENICAE ROMANORVM POESIS

)

FRAGMENTA

RECENSVIT

OTTO <u>R</u>IBBECK

VOL. I

TRAGICORVM LATINORVM RELIQVIAE

L I P S I A E SVMPTIBVS ET FORMIS B. G. TEVBNERI A. MDCCCLII

TRAGICORVM LATINORVM

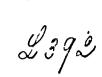
RELIQVIAE

RECENSVIT

OTTO RIBBECK

LIPSIAE SVMPTIBVS ET FORMIS B. G. TEVBNERI A. MDGECLII_

•

2 vol. \$4.65-

PATRI. OPTVMO

. [.]

.

١,

.

,

ЕT

FRIDERICO · RITSCHELIO

AMORIS · CAVSSA

•

•

.

PRAEFATIO

Non indotatus nec doctorum uirorum munificentia parum exornatus hic liber in publicum emittitur. Nam et codicum inexhaustas opes facillime, unde petiueram, inpetraui, nec ingenii luminibus aut doctrinae subsidiis tenuitatem meam sustentare dedignati sunt uiri praeclarissimi. Et in Macrobio quidem excerptis fruitus sum, quae mihi concesserat beneuolentia LVDOVICI DE JAN: ad Gellii et Prisciani locos perscrutandos quouis tempore patebant MARTINI HERTZII horrea, unde ipse, quidquid usui esse posse suspicabar, diligenter deprompsi: Plautinorum uersuum, ubi opus uidebatur, uarias scripturas ea, qua solet, benignitate mihi transmisit FRIDE-RICVS RITSCHELIVS. Longe autem largissimum et prorsus magnificum apparatum debeo singulari CAROLI HALMII liberalitati, qui non modo Bambergensem Nonii librum, uerum etiam quos in Ciceronis philosophica et rhetorica scripta conlegerat, thesauros amplissimos mea gratia accuratissime excusserit. De quibus opellae meae adjumentis exoptatissimis ut pauca dicam, in Bambergensi quidem Nonii codice dolendum est prorsus desiderari libros tertium et quartum, in primo autem et secundo et quinto omnia fere scriptorum exempla Ciceronis autem uariae lectiones ex his codiciomissa esse. bus mihi in promptu erant: ex Erlangensi (cf. Halmii de Ciceronis codicibus programma Monacense a. 1850 p. 3 n. 9) de oratore; ex Vindobonensi (l. l. p. VII) et Erlangensi (l. l. p. 2 n. 8) de diuinatione; item ex Vindobonensi (l. l. p. VII), Erlangensi (l. l. p. 2 n. 8), Palatino (l. l. p. 17 n. 76) de

١,

PRAEFATIO

natura deorum; ex Bambergensibus duobus (l. l. p. 1) et Ochleriano (l. l. p. 4 n. 11) de officiis; ex Gudiano 294 (l. l. p. 7 n. 28) Tusculanarum disputationum. Librorum ad Herennium Erfurtensem codicem (l. l. 2 n. 7) ipse inspexi. -Praeterea traditis iam officinae primis pagellis per AVGVSTVM MEINEKIVM, cuius ipsius ingenio unum uersum (Enn. 390) debemus, accepi THEODORI BERGKII in schedula quadam adnotationes suis quasque locis religiose adhibitas (Liu. 18 sqq. Enn. 41 43 53 60 sq. 141 158 sq. Pac. Antiop. IV 94 309 sq. Att. 236 299 sq. 425 485 488 489 492 496 526 sqq. 571 sqq. 597 sq. inc. inc. fab. 113), quibus confirmari, quod posueram, non raro laetatus sum. Quot uero linguis satis conlaudem ALFREDI FLECKEISENI in me merita? qui cum in typothetae erroribus castigandis 'aerumnam pariter tetulerit meam', doctissima atque indefessa sollertia tam acrem et firmum non rebus minus quam literis uindicem se praestitit, ut absque illo fuisset, iam aliquanto plura haberem, quorum paeniteret.

Nam ne sic quidem Phrygum, ut sero saperem, fatum semper effugi: alia addenda adnotationibus nostris interim aliunde subnata sunt. Cum enim de tota tragicorum apud Ciceronem locorum mole Halmio negotium facessere olim ueritus essem, iam priore huius libri particula typis expressa Fleckeiseno auctore rogaui ab illo, ut singulis plagulis iterum perlustratis enotaret, quod ex copiis suis etiam adici posse censeret. Nec frustra rogaui: immo tam praeter expectationem opimum inde prouenit spicilegium, ut totam farraginem ne ausus quidem sim exponere: exhibui tamen quidquid a nostro consilio non prorsus alienum esse putaui. Multo autem magis uerebar uarias in libros ad Herennium scripturas, quarum publicam his ipsis diebus Halmius in Analectorum Tullianorum fasciculo primo fecit cognitionem, cum puluisculo, ut aiunt, exhaurire. Eademque ratio ualuit in excutiendis duobus Scriuerianae conlectionis exemplaribus, quae ex bibliotheca G. Hermanni deprompta MAVRICIVS HAVPTIVS, cum de incepto meo per Ritschelium audisset, magna cum liberalitate sponte

1

VI

PRAEFATIO

mihi liberum in usum commodauit. Quorum alterum in foliis quartae, quae dicitur, formae interpositis praeter leuiora quaedam ipsius P. Scriuerii additamenta G. Hermanni notas continet ineditas: alterum autem, quod secundum inscriptionem 'donum Vossii' est. et Almeloneni nomine, quod in fronte legitur, et emendationibus in margine ascriptis proditur idem esse, quo se usum Hesselius in praefatione ad Ennii fragmenta a se edita narrat. Ouod recte in calce eius libri adnotauit docta quaedam, sed ea nec Almeloueni nec Hermanni, manus, quae haec adiecit: 'sed emendationes huic codici adscriptas male censet [Hesselius] P. Scriuerio esse adscribendas. Mihi constat D. Heinsii manum esse.' Ex his igitur libris quae etiamnunc uel probabilia uel notatu digna uideri possent, Scriuerii et Heinsii com-. menta non adeo multa, integras tamen G. Hermanni notas in Addendis, quae infra sequentur, cum studiosis harum rerum uolui communicari.

De Liuii Aegistho Hermannus olim haec adnotauit:

*Aegisthum Liuii imitatus Seneca in Agamemnone. Solum secondum fragmentum [IV] nihil habet simile in Agamemnone. I [III] Seneca 978 sq.' [si quidem apud eum legatur: Aegisthe, gaudes] 'si Liuium male interpretatus est Nonivs. Alioquin huic quoque fragmento nihil apud Senecam respondet. II [IV] Iun. Maius nemo hoc nos tibi. Ruminetur uereor ne criticis debeatur. Edd. uett. et Iun. Mains *ruminabitur*. Ita mulieri alterum trochaicum incipiat. III [II] Scribe classem uel classim lustrat. Certe pro actiuo Nonius stare uidetur, habetque Seneca, quem uide u. 449-450 [455 Gron.] Male, ut uidetur, Ios. Scaliger Coni. in Varr. p. 35 (u. infra ad Naeuii Aegisthum, qui nullus fuit.) [Sed ibi nihil ab Hermanno ascriptum est.] 'Liuium imitatur Pacuuius ap. Quintil. I 5, 67. IV [V] Plerique solennitusque. deinde adeo litali, adeo ditali, a declitali, a conditali, et, ex coniectura puto, adeo ditem legitur. Scribendum uidetur: solennitusque accedit iam tandem et lubens. cf. Seneca u. 395 sq. uel 790 [778 ?]. Coniicias etiam: solennitusque dedicat laudem et lubens. De verbo dedicare

VЦ

u. Non. p. 280. Lubens eadem in re, sed ex Agamemnonis persona posuit Seneca u. 806. V [I] Seneca u. 421. VI [VI] Seneca u. 875-880. VII [VII] Scribe ipsus. Seneca ibidem aliter de morte Agamemnonis. VIII [VII] Reposita in secundo uersu uetere librorum lectione et addito iam scribendum uidetur: Quin quod parere uos iam maiestas mea Procat, toleratis temploque hanc deducitis. Seneca u. 997. Confugerat Electra, de qua haec dicit Clytaemnestra, ad aram etiam apud Senecam u. 951'

Liu. 8 *uostrum* et *mulier* D. Heinsius 24 *lactandum* Heinsius, et Isacius Pontanus ad Scriuerium

Naeuii 3 hominis] 'nominis uel numinis. potest etiam homines accipi. nam sic ueteres scribebant.' Heinsius 31 Recepta nominatiui forma alis sine lacunae nota scribendum erat: alis Sublimen alias 40 Acuendum erat: Né ille auctore G. Hermanno Philologi III 465 sq. 47 Seruanda erat librorum scriptura: praeter amnem 58 Exclamationis signum ponendum 68 Addendum: 'Grai uel Graii libri'

Ennii u. 39 rapere Leid. saec. X, quem inter optimos librorum de divinatione et de deorum natura codices recenset Halmius 44 aequalis Leid. 46 repperisti Leid. 47 49 referte Leid. 52 adveniet fera Leid. admen Leid. ueniet, fera ... Nauibu' complebit manu' littora Bergkius Ephem. Darmst. 1834 p. 1008 53 compleuit Leid. 55 iudicabit Bergkius ibidem Versum 60 Macrotris Leid. quoque bius iterum attingit in Sat. II 9: 'ut ille Troianus equus, gra-77 In adnot. accuratius sic scribendum uidus armatis fuit? erat: 'accedam Gud. teste Halmio, Pith. Reg.' Quam formam recipiendam fuisse et mihi Fleckeisenus persuasit et aliis olim probabit. Cf. Add. ad 206 96 signitementis Scriuerius

98 obiecta Prisciani Bambergensis m. pr. teste Halmio. abiecta idem corr. Ibidem in lemmate pro id est filiabus Bamb. habet id est Nereidibus, quod rectum uidetur Halmio

106 salso etiam Scriuerius
 110 ignotus] uinosus Heinsias
 P. 25 in Rhetoris ad Enn. Cresph. III lemmate Halmius
 Anal. Tull. 1 17 monet ex bonis libris scribendum esse:

VIII

utuntur igitur studiose 114 adficior Wuerzb. 117 liquere Wuerzb. 125 'f. nuditant. primo uerbo o pie forte scribendum omnes, quod qui norunt Mss., non mirabuntur: in his enim legitur ompnes per p, in aliis sic scribitur $\delta p \tilde{e} s$. fortasse postrema litera s oblita fuit.' Heinsius Ad Aeschyli Eum. 560 $\sigma_{ij} \alpha v \delta' \dot{a} \rho \eta \gamma \varepsilon_i \alpha al \mu \alpha \vartheta \varepsilon t \vartheta \varepsilon \sigma \mu o \dot{v} \varsigma$ Hermannus adposuit Enniana 132 sq. sic scripta:

> Tacere opino esse optumum, ut pro uiribus Sapere, atque (abulari tute nouerint.

Ad eiusdem Eum. 605 $\lambda \ell \xi \omega \pi \rho \delta g \dot{\nu} \mu \tilde{a} g \tau \delta \nu \delta' \lambda \partial \eta \nu \alpha \ell \alpha g \mu \ell - \gamma a \nu \Theta \varepsilon \sigma \mu \delta \nu$, $\delta \iota \kappa \alpha \ell \omega g$, $\mu \dot{\alpha} \nu \tau \iota g \, \vec{\omega} \nu \, \delta'$ où $\psi s \dot{\nu} \sigma \sigma \rho \mu \alpha \iota$ Hermannus ascripsit Enniana 135 secundum Gulielmi coniecturam V. 156 poteram seruare librorum scripturam *inuitam* 174 *is quo cruciatu* Isacius Pontanus ad Scriuerium 206 caesae accidissent abigne Leid. Cic. de nat. deor. caese accedissent adignē Wuerzb. Rhet. ad Her. Caesa accedisset scribendum fuisse docuit me Fleckeisenus conl. Plaut. Rud. 8 Poen. II 38 Enn. 371. Cf. Add. ad 77 P. 36 in Rhetoris ad Her. II 22, 34 uerbis Halmius I. I. p. 16 monet ex optimis libris scribendum esse: si *id modo*, quod satis esset, curarent poetae

226 istuc ista Leid. 228 trauersa Leid. 229 pernifiem Leid., unde fortasse permitiem efficiendum est. Cf. Att. 434

231 uortam Abrinc. uertam Erl. a mumne etiam Erl. a, sed signis prima manu adpositis, quibus transponi uoces iubentur 233 seruauisti Cratandrina seruasti libri, etiam Gud. 235 sq. Minus recte septenarii expressi sunt pro dactylicis tetrametris:

. . saluete, óptima corpora!

Cétte manus uestrás measque accipite!

V. 241 Meinekius docuit sic scribendum fuisse: 'Vtinam ne umquam, Méde, Colchis cúpido corde pedem éxtulisses! conl. Euphorionis uersu (Analect. Alex. p. 45 sq.): $\delta\sigma\sigma'$ édán IIo- $\lambda \dot{v} \partial a \mu v \alpha$, Kvrntàg $\ddot{\eta}$ $\delta\sigma\alpha$ Mýdn. Cf. Add. ad Att. 417. Itaque non debebam in Quaest. scen. p. 252 de fide Nonii dubitare 272 inpudentes Leid. 275 dracmam Leid. 276 drachumam Leid. 313 Erat sane rectius Brugio, ut

· IX

monuit Halmius 325 In textu lege: nostram Ad Aoschyli Eum. 608 οὐπώποτ' εἶπον μαντικοίσιν ἐν θρόνοις, Οὐπ ἀνδρός, οὐ γυναικός, οὐ πόλεως πέρι, Ὁ μὴ κελεύσαι Ζεὺς Ἐλυμπίων πατήρ Hermannus haec adnotauit: ʿEnnii ex hoc loco uerba fuisse haec [350 sqq.] colligi potest:

> ego sum, unde populi et reges consilium expetunt, suarum rerum incerti: quos ego ope mea ex incertis' e. q. s.

Ouem ad u. 351 dixi Erlangensem b. dicere uolui Erlangensis ueteris supplementum saeculi XV, item ut ad Enn. 306 (quid) et Pac. 412 (nubium). Idem intellexi, cum simpliciter Erl. ad inc. inc. fab. 125 (erras) et cum Erl. a posui ad inc. inc. fab. 125 (nam et uidente et praesidente tibi) 135 (incuruesceret) 140 (ut celum) 354 In adnot. lege: 'nimium boni est' et 'Eur. Hec. 621' 357 cantu datiuum esse post Rathium et Fr. Iacobsium intellexit Foertschius Quaest. Tull. part. II (Numb. 1846) p. 8, quem indicauit Halmius 362 Poterat disponi: út tibi || Titánis 378 ciuis Gud. 879 perisse Bamb. a et b et Oehl. 380 pinnis Bamb. a, sed altera manu corr. pennis. In Bamb. b deest hic locus 398 In Ciceronis uerbis Ennii nomen omittitur etiam in Abrinc. et Erl. a. ubi haec extant: dicere enim aut pienti facilius, sed in Erl. aiunt suprascripto super aut 400 quicquam quicq queme quisg. convenial Wuerzb. quisquam quicquam quanquam quenquam quisque convenial Opitz. quicquam quisquam quemquam auisque conveniet Windbergensis Duo loci Ennianis reliquiis addendi sunt. Quae enim Gellius XIII 20 his uerbis adfert: 'Ennius item rectos cupressos dixit contra receptum uocabuli genus, hoc uersu: capitibus nutantis' (Gryph., non Guelf. cod., in margine: al's nutantibus : praeterea nulla hoc loco scripturae uarietas teste M. Hertzio) ' pinos rectosque cupressos. Firmior ei credo et uiridior sonus esse uocis uisus est. rectos dicere cupressos, quam rectas. Contra uero idem Ennius in Annali' e. q. s. excerpta ea a Nonio p. 195, 24: cupressus generis feminini, ut dubium non est. Masculini

X

Ennius: capitibus nutantibus pinos r. c.³ — haec sic scribenda censet Ritschelius Ind. schol. Bonn. aest. 1852 p. XV:

. . . . cápitibus nutántibus

'Ibi pinos rectósque cupressos . . . . . .

Idemque heroici uersus speciem falsam perhiberi doeet apud Varronem de L. L. VII 12, ubi haec: '*tueri* duo significat, unum ab aspectu ut dixi, unde est Enni illud [inc. nom. IX] et: quis pater aut cognatus uolet nos contra tueri?' Quae propter insolite correptum contra sic ille eodem loco digerenda proponit:

. . . quis nos pâter aut cognatús uolet Contrá tueri?

P. 63 Rhetoris ad Herenn. II 27. 43 de Pacuuii Antiopa (II) locum ex optimis libris sic rectius scribi monet Halmius I. l. p. 18: quorum controuersia de musica inducta est. disputatione in sapientiae rationem . . consumitur In lemmate ad Antiop. IV attici Leid. pro astici Antiopae frusta XI et XII transponenda sunt In Antiop. XIV Setus rectius quam Sethus scribi docet Ritschelius de epigr. Sor. p. 26 Ad u. 37 adnotandum erat: 'praegrandi uulgo' Atalantae locis addenda uidentur, quae D. Heinsii manus enotauit: 'extant in Bibl. Lugd. Bat. Glossae in primum et secundum librum Georgicon, ex Seruio ut uidetur collectae, tamen multis locis ita locupletes, ut Seruium nonnullis locis plane restituere possint. In his ergo lib. I uers. 18: Tegaeae [Tegeaee] uero a derivatione est $\overline{q}$. est Tegueus [Tegeaeus cf. Wagnerus in Verg. Aen. V 299] a Tegaeo [Tegea] oppido Arcadiae. Item Tegaea [Tegeaea] Arcadiae civitas, ut apud Pacunium Manclanta Tegaea [Tegeaea] Arcadiae civitas, et reliqua' - in quibus latet, ni fallor: apud Pacuuium in Atalanta

83 isti Leid. 90 quidquid Leid. 92 indidemque eadem quae Leid. 102 ossuum Bamb. 143 Seruandum erat: quid? quod et mehe conl. Att. Aen. 15 197 somno in Gud. quoque extat: inuitus Halmius olim totum uersum inde exscribens hanc uocem omiserat 218 saeuo in litore Scriuerius, item Att. 574 235 repudio hospicium Heinsius, recte

ut uidetur: cf. 232 et quem Fleckeisenus indicauit, Plant. Rud. 883 266 atrectaty Gud. 275 In adnot. lege: *merore libri⁹ 321 item in adnot. 'occursans ruat Hermannus' P. 99 in Ciceronis ad Pac. Teuc. XII lemmate pro nostris splendida illa Abrinc. habet spondalli illa 328 guom etiam Abrinc. 330 neque eius grati Abrinc., sed literae r in uoce grati corruptelae signo superinposito in tutelast traditus Abrinc. 350 In adnot. lege: 'agite ite uoluite' 359 horrescent Pal. 1525 (Halm. de Cic. cod. p. 17 n. 77) 368 eo cadere etiam Bamb. b teste Halmio 410 satietas capere possit Leid.

De Attii Aegistho Hermannus haec scripsit:

• • argumentum idem quod Choephororum Aeschyli et Electrae Sophoclis atoue Euripidis. Videtur Sophoclem magis spectasse. I [IV] Ven. 1496 et Iun. Maius frangescunt. Veneta et Aldina persenserim. Nisi quis conjunctiuum persensint tueri uelit, crediderim litteras im male repetitas esse scribique debere persensere. Versus trimetri. Verba uel Aegisthi uel Clytaemnestrae ad Electram. II [1] Iun. Maius hem ciuitatis. Omnes libri funditus. Hei extra uersum est. Cuiatis nominatiuus est. Verba Aegisthi conspecto mortuae Clytaemnestrae corpore interrogantis de auctore caedis. III (II) Ven. et Iun. Maius cui. Iun. Maius materna. Idem et Ald. sparso. Veneta sanguine sparso. Scribe, Cui manus materno sordet sparso sanguine. Verba sunt Orestis et, nisi fallor, respondebat ille his uerbis praecedenti Aegisthi uersui, ita ut qui sit, ex his intelligat Orestes Simile illud Sophoclis [Aeschyli Choeph. [Aegisthus?]. 874] τον ζώντα καίνειν τούς τεθνηκότας λέγω. Dignissimum hoc foret ingenio Attii.⁹

De Clytaemnestra idem haec:

^e e fragmentis Clytaemnestrae, quae fortasse ex Sophocle expressa erat, soli tertio [l] non potest certa sedes assignari. Reliqua sic uidentur esse ordinanda. II [III]. Ex relatione praeconis de tempestate, qua in reditu classis Graecorum iactata est. Ea narratio scripta fuit uersibus

trochaicis. III [IV] indidem. IV [V] indidem. Narrabat de Aiace Oilei, de quo etiam Seneca in Agamemnone. Verba in pectore finiunt uersum. In altero uersu inchoatum aut corruptum est aut exciderunt duae syllabae. Si hoc, sensus uidetur esse, fulmen in pectore Aiacis primo exarsisse, dein nauem quoque corripuisse. Non dissimilia prorsus Seneca. V [IX] indidem, de eiectis in aspero littore, fortasse ad saxa Capharea, feras Potiuntur plagas. VI (VI) Ex colloquio Cassandrae cum choro, ut uidetur, uersibus trochaicis. Verba Cassandrae sunt. VII [VIII] indidem Cassandrae uerba. Recte corrigunt uictorem, guod oppositum rebus dubiis. VIII [VII] indidem Cassandrae uerba. Errore librarii seruitutis scriptum pro seruiti. IX [II]. Vt uidetur, ex colloquio Electrae et Clytaemnestrae, uersibus trochaicis. Electrae uerba uidentur, facinus matri exprobrantis. Si, quae facillima est correctio, praestat, repetitis eisdem litteris scribi poterit: omnes gaudent facere recte non mali, mali pigrent. X [X] Clytaemnestrae uerba reprehendentis Electram, quod matris iustum factum improbet, iniustam autem mactationem Iphigeniae probet. Ed. Ven. 1496 mater meo iurare factum incilans genitorem iustum approbas. Reliquae, matre meo iure f. incilas g. iniustum a. Sic etiam Iunianus Maius, nisi quod hic incilias, quam uerbi formam idem etiam in ceteris fragmentis exhibet. Vera uidetur H. Grotii emendatio, sed ex Veneta reuocandum participium, matrem ob iure factum incilans genitorem iniustum approbas.

De Agamemnonidis idem ad Aesch. Agam. 764 oùn šou ladelv õupara quorós, Tà donovvi süqqovos in diavolas Tdaqet salveu quldrnu haec adnotauit: 'Attii memorantur Agamemnonidae, quae fabula, si quid ex nomine diuinari licet, uel idem argumentum quod Aeschyli Choephori uel Sophoclis Electra habuit, uel totius Aeschyleae trilogiae quaedam epitome fuit. In ea apud Nonium in u. componere non dissimilis sententia his uersibus dicta est: multi, animus quorum' e. q. s. Idemque ad Agam. 1545 a qéyyos su-

ХШ

φρον ἡμέρας διχηφόρου. Φαίην ἂν ἦδη νῦν βροτῶν τιμαόρους Θεοὺς ἂνωθεν γῆς ἐποπτεύειν ἂγη κ. τ. λ. haec: 'si imitatus est Aeschylum Áttius in Agamemnonidis, cuius fabulae mentionem feci ad u. 764, referri ad hanc orationem poterunt uerba quae ex uersibus trochaicis excerpta attulit Nonius:

Att. 79 nulla est etiam Heinsius 122 An: . for lasse an sil? Ad 142 sq. poteram codicis Borbonici 404 scripturas, quas H. Keilius in Obs. crit. p. 98 testatur, adponere: diregunt, et supremus pro summus. Vnde ille tetrametrum trochaicum sic putat restituendum esse: iam neoue di regunt Neque profecto deum supremus rex iam curat omnibus 155 bene facis: sed num quid subiti mihi febrem exciuit mali? Hermannus 158 intractabili Hermannus 197 proemia erepta a socro Bamb. 198 adtractatum etiam Abrinc. 200 miscendust malum Abrinc. 205 inlexe, paulo recentiore manu suprascriptis iss, Leid. 209 'adde, quod magis poeticum' 212 quédam thyestem clepere ausum esse e regia Scriuerius Leid. Ciceronis 219 epistolarum fictor Bamb. 233 animaduoriet Abrinc. 288 *uides* Heinsius **321** Senarius prima thesi mancus exprimendus erat 327 eo mortales frenis liberos [Ducum] misereor saepe et subditos uolo Hermannus

386 adposuil instituit Bamb. Prisciani altero loco. Attius utrum scripserit, etiam recentiore perfecti posuit forma dubium reddi nuperrime docuit Ritschelius in comm. de miliario Popilliano p. 7 392 fremibunda Leid. Ciceronis 393 evoluit uertices ui suscitat Leid. 400 *fuscinevertens* Leid. 401 Leid. ut Erl. 403 sicut inciti Leid. 406 consimile 409 tumultis Heinsius Leid. 410 uos Heinsius 417 Scribendum uidetur: Tun dia Mede's, cuius e. q. s. conl. Enn. 241 473 macte ob uirtutem patris Hermannus 480 persuasil Bamb. Praeterea nulla hoc loco uarietas P. 174 in lemm. lin. 1 lege: 529--531 Infra lin. 6 interrogandi signum de-

XIV

est post Lemnium 549 umido Gud. 551 multum flebilis Gud. P. 177 in adnot. ad u. 553 lege: 'tetros . . Gud.' Alias constanter scripturam per ae seruare eum librum testatur Halmius 559 arma ergo ignauo inuicta es Hermannus

584 ostentas Heinsius 640 In adnot. lege: 'o suauem] o Junius' 657 internecionis Hofman-Peerlkamp in Hor. carm. I 24, 1 681 In textu lege expertaque 697 Cf. adnot. ad inc. inc. fab. 127 Iulii 3 aethera alte Scriuerius

Marii Victorini de Tecmessa locum Ritschelius in Mus. Rhen. t. VIII fasciculo tertio his ipsis diebus edito sic proposuit p. 476 emendatum: 'iuxta autem non ponebant cm. inde nec Alcmenam dicebant nec Tecmessam, sed Alcumenam et Tecumessam. inde Alcumaeo (uel de Alcumaeone) et Tecumessa tragoediae, donec Iulius Caesar, qui et Vopiscus' e. q. s.

Inc. inc. fab. 6 quo fato Heinsius 10 coniecturam Leid. 13 divinae dedit Leid. 23 sq. Vnice probat Meinekius quae in adnot. proposui, reliqua autem Ciceroni censet esse reddenda P. 202 in lemmate uersus XIII locum corruptum Wuerzb. habet ut Parisinus. subornare uagam iphigeniam, reliquis omissis, Opitz. An forte scribendum erat: Aesopum et Cimbrum subornare Iphigeniam uelut agentes Agamemnonem et Menelaum? 51 Pergamum Wuerzb. 52 sq. quem ego me profiteor ee meaecu frustra ternis mihig; adiudicariei Wuerzb. 75 maxumis Gud. Ad. u. 76 commemorandus erat Hermannus, qui in Eur. Hec. 1 conflatis XXXVIII et XXXIX sic posuit: inferum, Vnde animae excitantur obscura umbra, aperto alti ostio Acheruntis falso sangui, mortuorum imagines. Sed uereor ut apte haec se exceperint: 'adsum atque aduenio Acherunte, unde animae excitantur aperto ostio Acheruntis', ut alia taceam, quae partim in Coniect. p. 6 sq. tetigi 81 iam fere eram ad proponit Halmius 93 haecine Gud. ille Telamon Gud. 94 Grai Gud. 95 Lege concidit 96 turbans Heinsius 110 inpotentiam Gud. 111 enectus siti Gud. Ciceronis 114 num non uis huius me uersituloguas malitias Abrinc. Ciceronis de or. Deest

XV

hic locus in Erl. a De inc. inc. fab. LXIII parum probabilia disseruit Firnhaberus Philologi VI **372** sq. V. 133 sqg. Hermannus in Aesch. Eum. **894** παρπόν τε

v. 105 sqq. Hermannus in Aesen. Eun. 054 $\lambda u \rho v v$ te yalaç xal for $\omega v \ell \pi i \rho \rho v \tau v x$. τ . λ .: 'expressi uidentur ex hoc loco uersus esse, quos propterea Ennio adscribimus:

suo non inlermittat tempore

caelum nitescere' e. q. s.

135 incuruescere Erl. b de or. incurbescere Abrinc. 140 Achiuom Abrinc. In emendandis Ciceronis ad Att. I 18 (inc. inc. fab. LXXXIV) uerbis nihil profecit Firnhaberus Philol. VI 368: nam mei, quod sane uerum uidetur, in corrupta uoce Metellus latere iam Malaspina uiderat 161 qui uolt quod uolt ita dat se res ut Leid. 166 adpropingual Leid. 167 optruncat Leid. 173 non uros quod domaui Scriuerius 177 qua causa accusem cau // sã hunc cũ id exp. uoluere Wuerzb. Rhetoris ad Herenn. 'In Bamb. b exstat lectio in marg. post hunc adscripta: nequeo mecum id disputando evoluere' Halmius l. l. p. 18 178 eum] enim Wuerzb. Ciceronis de inuent., qui cognomini librorum ad Herenn, codici aetate par dicitur ab Halmio accuses Wuerzb. Rhet. ad Herenn. et Erlangensis de inuentione, quem et ipsum perbonum praedicat Halmius. a^ccuses Wuerzb. de inu. Placet illi accuses ut in monologo dictum: quod si receperis, u. 180 scribendum uidetur: Quid tándem eum accuses e. q. s. ubi quid autem accuses quid parui auditu existimes Wuerzb. Rhet. ad Her. quid eum accuses quid parui auditu estimet Wuerzb. de inu. (idemque infra etiam parui auditu) quid //// accuses qui parui auditu estimet Erl.. de inu. (infra auditum estimabit). auditum uerum habet Halmius 184 heu om. Oehl. Bamb. a et b l. l. p. 18 190 hu-191 situ nitoris etiam Gud., nam nidoris inuitus morem Gud. olim Halmius in excerptis scripserat 207 Eurota Gud. quoque

208 labor Militiae cum Bouherio Wesenbergius Emend. Tusc. 11 43 'i. e. labor militaris (= laboriosae exercitationes), quo uno illa: palaestra . . puluis recte comprehenduntur' Attii Aen. 7 quo deorum uel quot eorum s. a. focos Heinsius

XVI

Ad Attii Brut. I et II Leidensis scripturae haec enotandae sunt: u. 17 quoniam et inpetu 19 pastor 23 conitier

28 linquier 31 mirandum ut sed in re tanta haut temere inproviso offerunt 34 ostentum 37 pulcherrume

In Quaest. scen. p. 252 lin. ult. Bothii loco laudandus erat Hermannus in Eur. Hec. 389 Item p. 255 guod Bergkium narraui inter Ennii u. 194 et 195 (Iph. VI) interstitium ponere, auctorem eius sententiae dicere debebam Hermannum in Eur. Iph. Aul. 385 et ipsum duo ex eadem scena a Rufino exempla electa esse conicientem, quorum alterum ex Euripidis u. 384, alterum ex 396 sqq. repetendum sit P. 256 lin. 3 lege: 'inc. nom. XXIII' Quae p. 304 de Myrm. VIII disputaui, suppletis quae exciderunt sic legenda sunt: 'quo qui illa IX 616: ίσον έμολ βασίλευε και ημισυ μείρεο τιμής expressa uolunt, dimidium pro toto sumunt, qui autem Achilli regnum offerri sibi persuaserunt, eis Agamemnonem ipsum praesentem logui statuendum est, quod intellexit Schoellius p. 452 conl. 351 not." Eiusdem paginae ultima uox corrigenda est: 'suadenti' P. 314 lin. 16 lege: ^c fr.

VI' pro: 'fr. IV' P. 323 lin. 20 lege: 'quarum mentio fit Agam. I'

TRAGOEDIARVM LATINARVM

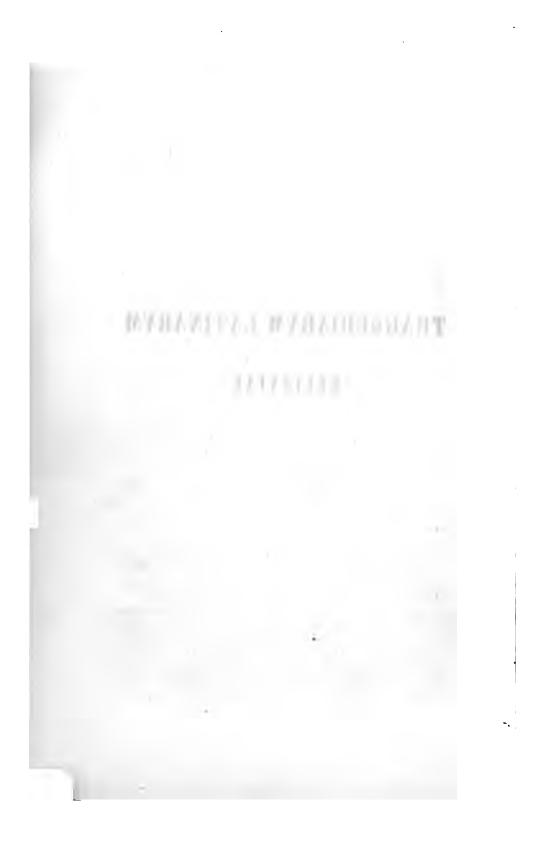
RELIQVIAE

•

.

•

.

LIVIVS ANDRONICVS

ACHILLES

Sí malos imitábo, tum tu prétium pro noxá dabis. AEGISTHVS

I (5)

nam ut Pérgama Accénsa et praeda pér participes aéquiter Partíta est

II (**3**)

5 Tum autém lasciuum Nérei simúm pecus Ludéns ad cantum clássem lustratúr.. III (1)

Iamne óculos specie laètauisti optábili? IV (2)

.... némo haec uostrum rúminetur múlieri.

Liui Achilles Non. 365, 25 'pretlum, poenae exitum.' Idem 473, 22 'imitat...' Aegisthus I Non. 512, 32 'aequiter...' II Non. 335, 21 'lustrare est circumire...' Idem 158, 29 'pecus non solum quadrupes animal, uerum omnia animalia pecudes dicuntur... [5]' III Non. 132, 32 'lactare et lactiscere, tactificare.' (Lucilius Aegisto Bamb.) Idem 386, 23 'species dicitar effigies, facies. L. Egisthi...' IV Non. 166, 29 'ruminare dictum in memoriam reuocare...'

1 malos ed. pr. malas libri p. 365, Bamb. p. 473 males celeri libri p. 473 imitabis ms. Fabri p. 473 tu om. libri p. 365 dabit *k*bri p. 365 [Si bona ero atque fida, amantem contra amare te addecet;] Sin malas e. q. s. Bothius 2 (Mus. Rhen. 1837 p. 269) 3 praeda Junius praedam libri equiter *libri* 5 autem om. libri p. 835 Nerei simum Bentinus Nereis simum libri p. 335 rei si-6 cantem Geneu. Basil. mum libri p. 158 classem Geneu. Basil. Duentzerus classum ceteri libri lustrat nauium Khussmannus cf. Jahn. et Klotz. Annal. 1848 Suppl. p. 479 7 spetie latauisti Bamb. 8 vostrum Almeloucenus ad Quintil. X 2, Khussmannus voster libri rumitabit Khussmannus cf. Jahn. et Klotz. Annal. l. l.

١

1

V (4)

Sollémnitusque deó litat laudém lubens. VI (6)

10 . . in sedes cónlocat se régias:

Clytemnéstra iuxtim, tértias natae óccupant. VII (7)

Ipsús se in terram saúcius fligít cadens. VIII (8)

Quin quód parere míhi uos maiestás mea

Procát, toleratis témploque hanc dedúcitis? AIAX

15 Mirúm uidetur, quód sit factum iám diu? ANDROMEDA

Cónfluges riuí conuentu cámpum totum inúmigant. DANAE

. etiam mínitas? mitte ea quaé tua sunt magis quám mea.

EQVVS TROIANVS

dá mihi

Hásce opes, quás peto, quás precor: pórrige, 20 Opitula.

V Non. 176, 13 'sollemnitus pro sollemniter. Lucilius Aegistho...' (Liuius ed. 1526) VI Non. 127, 30 'iuxtim pro iuxta ...' VII Non. 110, 29 'fligi, affligi,' VIII Non. 23, 25 'procacitas a procando, id est poscendo dicitur...' Aiax Non. 127, 16 'iamdiu pro olim...' Andromeda Non. 62, 20 'confluges loca, in quae riai diuersi confluant.' Danae Non. 473, 31 'minitas pro minaris. L. Danes...' (L. Dariae Bamb. Naeuius Danae Aldina) Equus Tr. Non. 475, 10 'opitula.'

9 sollemnitusque adeo ditali laudet lubens libri, nisi quod adcon Leid. s. adeo litato audit l. Duentzerus s. adeo attuli laudem et l. Bothius 1 s. adeo illicita ille audet l. Bothius 2 s. adeo ditat laude illubens Klussmannus 11 Clytemestra libri natae Aldina nate libri 12 ipsus Bothius ipse libri 13 parere uos maiestas mea procat libri p. mea uos maiestas procat Bothius p. uosmet maiestas mea Procat Klussmannus maiestas bisyllabum metitur Duentzerus, ne-

scio an recte 15 quid Grotius Bibl. crit. nou. IV Interrogandi signum posuit Klussmannus 16 conflugae W (h. e. Wolfenbuttelanus) confluge Leid. rivi] ubi libri .conuentu Junius conuentum libri 19 porrige ms. Fabri, Vatic. corrige ceteri libri Hanc mensuram commendauit Bergkius: dá mihi hasce opes, Quás peto,

6

HERMIONA

'Obsecro te, Anchíale, matri né quid tuae aduorsús fuas.

TEREVS

I (1)

Rarénter uenio.

II (2)

Nímis pol inpudénter: seruis, praéstolas?....

III (3)

. ego puerum intérea ancillae súbdam lactantém meae, 25 ... ne fáme perbitat.

IV (4)

crédito,

Cum <u>illo</u> sola meá uoluntate númquam limauít caput. — INO

Terentianus Maurus 1931:

Liuius ille uetus Graio cognomine suae

Inserit Inoni uersus, puto, tale docimen:

Praemisso heroo subiungit namque miuron,

Hymnum quando chorus festo canit ore Triuiae.

'Et iam purpureo suras include cothurno,

'Balteus et reuocet uolucres in pectore sinus,

'Pressaque iam grauida crepitent tibi terga pharetra.

'Derige odorisequos ad certa cubilia canes.'

Marius Victorinus p. 2512 P. p. 91 G. 'At cum Liuius Andronicus praemisso hexametro huiusmodi subnectat uer-

Hermiona Non. 111, 12 'fuam sim uel tiam...' Tereus I Non. 515, 29 'rarenter...' II Nou. 475, 32 'prestolat pro prestolatur...' III Non. 153, 26 'peruitere, perire...' IV Non. 334, 7 'limare etiam dicitar conjungere...'

quás precor, pórrige opitula 21 obsecra Leid. W sed o suprascr. Anchiale Junius in mg. Anciale libri 23 inprudenter libri

seruis Junius in mg. seruus libri praestolaras Bamb. prestolaras celeri libri Peritis auribus haec fortasse mensura magis placebil: ..nimis pol inpudenter: séruis praestolás..? 24 lactantem Palmerius lactantem libri lactentem Bongarsius lactentem uel lactanti Vossius 27 cum illo sola mea Bolhius cum illos soli mea libri, nisi quod olim ex Basil. cum illo, soror mea Mercerus cum illo soror mea Vossius limaui Mercerus

1*

sus per ordinem iambo terminatos, nouam potius hanc speciem' e. q. s. 'nam in hymno Dianae apud eundem ita inueniuntur in fabula Inone: Sed iam' e. q. s. Vide Quaest. scen.

EX INCERTIS FABVLIS

I (1)

Florem ánculabant Líberi ex carchésiis.

II (5)

.. sed qui sunt hí, qui ascendunt áltum ocrim? III (3)

30

4

celsósque in ocris, Aruáque putria et mare mágnum.

IV (4)

namque Taénari celsós ocris

V (2)

Haut út quem Chiro in Pélio docuít ocri.

VI (10)

Múlier, quisquis és, te uolumus.

VII (11)

85 Tuqué mihi narrato ómnia disertím . .

VIII (Eq. Tr. 3)

Quó Castalia pér struices sáxeas lapsu áccidit.

IX (14)

Quem ego néfrendem alui lácteam immulgéns opem.

Ex inc. fab. I Paulus Festi p. 11 M. 'anclare haurire a Graeco deecendit.' Thes. nou. lat. apud A. Mai'auct. class. e codd. Vat. ed. VIII p. 26 'anclo... haurire nerbum actiuum; unde Liuins: florem' e. q. s. II - V Festus p. 181 M. 'oorem antiqui, ut Ateius Philologus in libro Glossematorum refert, montem confragosum uocabant, ut aput Liuium [29] et: [30. 31] [32] et: [33].' VI Non. 197, 31 'euis et generi feminino attribui posse neterum auctoritas uoluit.' VII Non. 509, 29 'disertim dicere, plane, palam...' VIII Fest. p. 310 M. 'struices antiqui dicebant extructiones omnium rerum.' Laeuio has elegantias reddendas censet Bergkius Ephem. Hal. 1842 p. 239 IX Paulus Festi p. 163 M. 'alii dicut nefrend es infantes esse nondum frendentes, id est frangentes. Liuius...' Festus p. 162 M. '...ri: quem ego ne......s opem.' Thes. nou, lat. 1. 1. p. 378 sq.

28 anculabant Scaliger anclabant libri 30 in om. cod. De Saturniis numeris G. Hermannus et O. Muellerus, de heroicis Bothius cogitarunt 35 tuque ed. 1476 tu quae libri

X (6)

dusmo ín loco.

XI

Varro de L. L. VII 3 M. 'Nec mirum quom non modo Epimenides ... sed etiam Teucer Liuii post annos XV (XII Flor.) ab suis qui sit ignoretur.'

CN. NAEVIVS

ANDROMACHA (Nou. Andr.)

Quod tú, mi gnate, quaéso ut in pectús tuum Demíttas, tamquam in físcinam uindémitor.

DANAE

I (11)

Omnés formidant hómines eius ualéntiam.

П (10)

Contémpla placide fórmam et faciem uírginis.

III (2)

5 'Excidit orátionis ómnis confidéntia.

IV (1)

..... eam núnc esse inuentám probri Cómpotem scis.

"alii autem dicunt nefrendes infantes, quasi nondum frendentes ... unde Nacuius: quem ..." e. q. s. Idem p. 214 "hic nefrens, dis, i. e. infans quasi nondum frendens... unde Liuius: quem..." e. q. s.

X Paulus Festi p. 67 M. 'dusmo in loco apud Linium significat dumosum locum: antiqui enim interserebant S litteram...' Placidus ap. A. Mai auct. class. III p. 452 'dusmum, incultum, dumosum uel squalidum.'

Naeui Andromacha Seruins in Verg. Ge. I 266 'fiscina] Naeuius in Andromacha...' Danae I Non. 186, 23 'ualentia, fortitudo. NeuiusDane...' (DamneLeid.) II Non. 470, 1 'contempla...' (Neuius Danea Bamb.) III Non. 262, 25 'confidentia, constantia...'

IV Non. 456, 25 'compotem in bonam partem solum accipi putatur,

38 dusmo 'boni libri el deleriores quidam, uelul is, quo Barthius ulitur in Aduers. XL 17' O. Muellerus, qui defendit hanc formam dusmoso unlgo

2 in fiscinam uindemitor Bothius uindemiator in fiscinam Seruius

3 homines Vossius hominis libri eius uolentiam Leid. et (suprascr. ius) ualentiam W 4 contemplo libri 6 probri Meri cerus propris Leid. propriis W Bamb. mss. Merceri propris celeri op-

probrii Vossius 7 compotem Bamb. conpotem ceteri libri

V (6)

.. auri iúbeo fonte láuere neminém manum.

VI (3 inc. com. 4)

Desúbito famam tóllunt, si quam sólam uidere ín uia.

VII (9)

10 Quín, ut quisque est méritus, praesens prétium pro factis ferat.

VIII (4)

..... indigne éxigor patria innocens.

IX (5)

... quam quondam fúlmine icit lúppiter.

X (8)

... manubiás suppetiat próne!....

XI (inc. trag. 16 add. 1)

Suo sónitu claro fúlguriuit Iúppiter.

EQVVS TROIANVS

15 . . numquam hodie effúgies quin meá manu Moriáre.

8 auri Delrio animi libri auri fuluo fonte Grotius labere Bamb. neminem] memini libri nemini Scriuerius me memini Grotius iubeo te fonte lauere neminis manum Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 74 9 uidemus libri p. 306 12 quam Delrio quae libri quem Scriuerius Semela, quam Bergkius I. I. quondam Junius quandam libri flumine W 13 manubias suppeliat prone] manubias subpetat pro me libri 14 fulgoriuit libri

,

- HECTOR PROFICISCENS

I (Enn. Hect. L. 19)

Túnc ipsos adóriant, ne qui hinc Spártam referat núntium.

II (Enn. Hect. L. 18)

Laétus sum, laudári me abs te, páter, a laudató uiro.

HESIONA

Né mihi gerere mórem uidear língua, uerum língula.

IPHIGENIA

20 . . passo uélo uicinum áquilo in portum orás ferat.

Hector proficiscens I Priscianus VIII p. 801 P. (1 p. 383 K.) 'adorior et adorio ... Naeuius in Hectore proficiscente...' (in II Hectore Bongars. in III Hectore duo Darmst. Carlsr. 2 cum recentioribus) II Cleero Tusc. disp. IV 31, 67 'aliter enim Naeuianus ille gaudet Hector: laetus... aliter ille apud Trabeam.' Idem ad Famil. V 12 'placet enim Hector ille mihi Naeuianus, qui non tantum laudari se laetatur, sed addit etiam a laudato uiro.' Idem ad Famil. XV 6 'Laetus sum landari me, inquit Hector, opinor, apud Naeuium, abs te, pater, a laudato uiro. Ea est enim profecto incunda laus, quae ab is proficiscitur, qui ipsi in laude uixerunt.' Seneca Epist. XVII 2 (102, 16) 'cum tragicus ille apud nos ait magnificum esse laudari a laudato uiro, laude digno ait.' Cf. Symmach. Epist. I 8

Hesiona Gellius X 25 'admonendum lingulam ueteres dixisse gladiolum oblongum in speciem linguae factum, cuius meminit Nacuius in tragoedia Hesiona. Versum Nacui apposui ...' (Haesiona cod. reginae, Francq.) Varro de L. L. VII 107 M. 'multa apud poetas reliqua esse uerba, quorum origines possint dici, non dubito, ut apud Nacuium in Hesiona: enimuero gladii lingula, a lingua.' (Esiona Flor. Para Esiona Moth. Haua. om. hace Par.b)

Par.a Esionam Goth. Haun., om. haec Par.b) Iphigenia Non. 370, 25 'passum, extensum, patens ... Neuius Efigenia...'

17 qui hinc G. Hermannus Elem. d. m. p. 633 quis hinc libri 18 me om. Pith. in Tusc. 19 ne mihl Suerdsioeus Vind. praec.

Bentl. p. 60, O. Muellerus sine mihi libri mortem Franeq. Gellii uidear] tu uideare aut iam uideatur Suerdsioeus uerum Gellius uero Goth. Haun. Par. a Varronis enimuero Flor. eiusdem lingula Gellius gladii lingula Varro, ut uerba enimuero gladi O. Muellero uel sequentis uersus initio ab ipso poeta superaddita fuisse uel ex glossemale irrepsisse uideantur 20 passo uel hoc uicinum aquilone hortum fer foras libri passo uelo uicinum Aquilo in portum fert orias Mercerus, in quibus uelo praeierat Junius

LYCVRGVS

I (7)

Tuós qui celsos términos tutánt ...

II (17)

Alté iubatos ángues in sesé gerunt.

III (13)

.. Liberi,

Quacúmque incedunt, ómnis aruas ópterunt.

IV (19)

suauisonum melos

V (2)

Vos quí regalis córporis custódias Agitátis, ite actútum in frundiferós locos, Ingénio arbusta ubi náta sunt, non óbsita.

VI (3)

dúcite

30 Eó cum argutis línguis mutas quádrupedis.

VII (4) alii . . .

Sublímen alios ín saltus inlícite, ubi Quasi bípedes uolucres líno linquant lúmina.

Lycurgus I Non. 476, 9 'tntant...' (Neuius Licurgo Bamb.) II Non. 191, 16 'angues masculino genere...' III Non. 192, 29 'arua ... feminino Neuius L....' IV Non. 213, 10 'metos genere neutro,' V Non. 323, 1 'ingenium ueteres dixerunt et sua sponte uel natura. Neuius L....' VI Non. 9, 24 'mutus onomatopoeia est ineertae uocis, quasi mugitus; nam mutus sonus est proprie, qui intellectum non habet.' (Neuius Licurgo Banb.) VII Non. 6, 17 'illicere est proprie illaqueare.' (inlicere ... inlaqueare Bamb.)

22 iubatos Junius in mg. iugatos libri 23 Liberi Mercerus lib. 11 libri. Supplendum est uelut famulae 24 quacumque Vossius quaque libri quaqua Mercerus Septenarium habet Vossius

25 suauisonum Vossius, Gulielmus Veris. III 8 suaue summum libri 26 regalis edd. regali libri plerique regari Basil. 27 agitatis Geneu. agilis celeri frondifluos ms. Palat. 483 locos Bothius lucos libri 28 arbusta ubi nata Scaliger Coni. in Varr. p. 82 arbusto uineta libri obsita Scaliger obsitu Geneu. obstutas celeri libri 29 ducito Bamb. 30 cum Mercerus tum libri ducite eo argutilinguis Bothius Numeros restituit Vossius 31 32 alis sublimen libri plerique alis sublimem, n m. 2 suprascr., Leid. alii sublime

25

CN. NAEVIVS

VIII (5)

Vt in uenatu uitulantis éx suis

35 Lucís nos mittat poénis decoratás feris.

IX (14)

pérgite,

Thyrsígerae Bacchae Bácchico cum schémate.

X (8)

Ignótae iteris sumus: túte scis . . .

XI (25)

.. dic quo pácto eum potiti sítis: pugnane án dolis? XII (20)

40 Ne ille mei feri ingeni iram atque ánimi acrem acri-

móniam

XIII (18)

Cáue sis tuam conténdas iram cóntra cum ira Líberi.

VIII, Non. 14, 19 'uitulantis ueteres gaudentes dixerunt, dictum a bonae uitae commodo: sicuti qui nuuc est in summa laetitia, uiuere eum dicimus.' (uitulantes Bamb.) IX Non. 225, 1 'schema... neutro N. Lygurgo...' X Priscianus VI p. 695 P. (I p. 245 K.) 'et hoc iter; dicimus enim huius itineris: quamuis antiqui hoc iter iteris et hoc iter; dicimus enim huius itineris: quamuis antiqui hoc iter iteris et hoc iter; dicimus enim huius itineris: quamuis antiqui hoc iter iteris et hoc iter; dicimus enim huius itineris quamuis antiqui hoc iter iteris et hoc iter; dicimus enim huius itineris; quamuis antiqui hoc iter iteris et hoc iter; dicimus enim huius itineris; diceris positum pro itineris, et quidem recte ab eo, quod iter iteris facit, itiner itineris.' (Neuius Licurgo Bamb.) Thes. nou. lat. ap. A. Mai auct. class. VIII p. 127 'hoc heteroclinium, ii, unde Plautus: ignoti itineris sumus, tute scis quae sint heteroclita.' Ibid. p. 194 'heteroclitum, diuerstclinium ubi diuersae sunt uiae. Plautus: tute scis quae sint heteroclita.' XII Non. 481, 28 'sic potior illam rem pro illa re potior...' XII Non. 73, 17 'acrimonia est animi uiuacitas. Neuus L....' (Licurgo Bamb.) XIII Non, 259, 5 'contendere significat comparare...'

Scaliger alis (h. e. alius) sublime Lipsius A. L. V 14 alis sublimes Bothius alios saltus libri Menalios saltus Mercerus saltus, om. alios, Bothius inlicite Bamb. illicite ceteri libri 33 quasi om. libri

34 suis] auiis Scaliger 35 lucis Mercerus locis libri Poenis Scaliger pennis Mercerus decoratus libri decoratos Gulielmus ad Plant. Amph. I 1 uitulantes ex suis locis Nos mittant Poenis Rostius Opusc. Plant. I p. 176 37 thyrsigerae Bacchae ed. 1526 tyrsigere Brehcae libri Bacchico] modo Bacchico libri modo Bacchiaco Bergkius 1. L. 38 ignotae libri plerique Nonii p. 124 ignote W p. 124 ignoti libri Nonii p. 485 (nisi quod igniti Bamb.), Priscianus, Lex. Val. sis Heidelb. Dresd. 2 Prisciani 39 sitis om. libri pugnan' aerem Bamb. Bolhius pugna libri 40 iram om. libri 41 contenda syram Leid. Geneu.

'Oderunt di hominés iniuros. — 'Egone an ille iniúrie Fácimus?

XV (10)

... sed quasi ámnis rapida támen inflexu fléctitur. XVI (21)

45 Iam íbi nos duplicat áduenientis ... timós, pauos.

XVII (24)

... nam ut lúdere inter sé laetantis uídimus

Própter amnem, aquám creterris súmere ex fonte... XVIII (12)

Pállis patagiís crocotis málacis mortuálibus

XIX (16) .

.... síne terrore pécua ut ad mortém meant.

XIV Non. 124, 30 'iniurie dictum pro iniuriose.' XV Non. 191, 34 'amnem ... feminino...' XVI Non. 487, 8 'uapor et uapos ... Neulus L....' (Licurgo Bamb.) XVII Non. 547, 28 'creterra est, quam nunc sltulam uocant. Neulus L....' Idem locus olim laudabatur p. 84, 14 'colustra... Laberius in Virgine: si quidem mea colustra fretus terris studere fecisset sumere aquam ex fonte', in quibus [cre]terris sumere aquam ex fonte uerba ex alia de creterris glossa, quae sequebatur, uidentur illata esse XVIII Non. 540, 5 'patagium, anreus chaus, qui pretiosis uestibus inmitti solet...' Idem 548, 26 'caltulam et crocotulam, utramque a generibus florum translatum. a calta et a croco...' (Neuius Licurgo Bamb. utroque loco) XIX Non. 159, 7 'pecua et pecuda, ita ut pecora, ueteres dixerunt. Neuins... idem L.: sine ferro pecora manibus ut ad m. m. Accius Astyanacte: in celsis montibus pecua atque inter colles pascunt' e. q. s.

42 di homines iniuros Bothius, qui personas et ipse distinxit dii homines iniuriose libri dii h. iniurios Mercerus. An malis: odérunt di homines: égone an illi iniúrie Fácimus — ? 44 amnis rapida tamen Vossius amnis cis rapit sed tamen bori a. rapida sed tamen Mercerus in fluxu Mercerus, Vossius 45 iam uim in nos duplicat adueniens ignis uapos Grotius 46 nam ue ludere Bamb. inter se lactantis] lactantis inter se libri An : namque ut ludere ? Namque ludere ut laetantis inter sese uidimus Vossius 47 propter Junius praeter libri aquam creterris sumere ex fonte] creterris sumere aquam ex ponte libri plerique p. 547, nisi quod creteris et sponte Bamb., c. s. a. ex sponte Leid. m. 1. s. a. ex fonte libri p. 84, Ju-48 malacis libri plerique p. 540 malicis W p. 540 mala-ทก่นร ciis Bamb. p. 548 malatiis ceteri libri p. 548 manicis Aldina p. 540 mortalibus libri p. 548 49 sine terrore pecua ut] sine ferro

10

XX (23)

50 . . . ut uídeam Volcani ópera haec flammis fíeri flora

XXI (15)

Proinde húc Dryante régem prognatúm patre, Lycúrgum cette!

XXII (11)

lam sólis aestu cándor cum liquésceret

XXIII (6)

.. late longéque transtros féruere

XXIV (22)

55 Vós qui astatis óbstinati .....

INCERTI NOMINIS RELIQVIAE

I (5)

Mále parta male dílabuntur.

II (11)

mare interbibere

III (**30**)

Cum tuís sagittis árquitenens polléns dea.

XX Non. 109, 25 'fimbriae sunt omnis extremitas' (deinde Naeuii locum cum lemmate flora intercidisse coniecit Mercerus) 'Naeuius L....'

XXI Nou. 84. 32 'cette significat dioite uel date, ab eo quod cedo. Neuius L....' XXII Non. 334, 32 'liquidum rursum significat molle et fluxum ... Neuius L....' XXIII Non. 503, 19 'ab eo quod est feruit, breuiato accentu feruere facit, ut spernit spernere...' (Neuius Licurgo Bamb.) XXIV Festus p. 193 M. 'obstinato, obfirmato, perseueranti...'

Inc. nom. rel. I Paulus Festi p. 222 M. 'partus et pro nascendo ponitur et pro parato.' Cicero Phil. II 27,66 'Sed ut est apud poetam nescio quem...' Il Isidorus Orig. V 26 'praepositionem inter pro e ponebant antiqui.' III Macrobius Sat. VI 5 'arquitenens: hoc epitheto usus est Naenius belli Punici libro secundo ... idem alibi: cum' e.q.s.

pecora manibus ut *libri* s. f. pecua m. ut *Mercerus* s. f. manibus, pecua ut *Bergkius l. l., Grauertus Anal. p.* 101, u. 29. 30 copulans cum 49 meent Grauertus 51 proinde huc Dryante] proin dustriantte *libri* proin Dryante Junius patrem W 53 quum Mercerus cui libri calor cui liquescerit Basil. 54 transtros] trans nostros libri Thracia nostros Grotius Thraces nostros Bothius

58 cum tu arquitenens sagittis exemplaria praepollens Grotius Bibl. crit. nou. IV [•] IV (inc. com. 2)

Dubií fauentem pér fretum introcúrrimus.

V (Lycurg. 1)

60 Díabathra in pedíbus habebat, érat amictus épicroco.

VI (14)

in montes

. . . . ubi uenti sése frangebánt, locum

VII (2)

Circúmuenire uídeo ferme iniúria

VIII (20. add. 4)

Struíx malorum

IX (4)

65 Néminem uidí qui numero scíret, quam quo scíto opust.

X (7)

. . . trionum híc moderator rústicus

XI (22)

Odí summussos: proínde aperte díce quid sit, quód times.

IV Non. 205, 27 'fretum ... masculini ... Neuius: dubii' e. q. s. V Varro de L. L. VII 53 M. 'apud Naeuium: risi egomet' e. q. s. -- 'idem: diabathra' e. q. s. 'utrumque uocabulum Graecum.' (Naeuium Par. a et b, 'ut uid.' Neuium Flor. Ennium Goth. Haun.) VI Isidorus Orig. XIV 8, 27 'confrages loca, in quae undique uenti concurrunt ac asse frangunt, ut Naeuius ait...' Schol. Lucani VI 126 'confraga sunt loca, in quibus undique uenti concurrunt, ut Naeuius ait...' VII Varro de L. L. VII 92 M. 'apud Naeuium... ferme dicitur. quod nune fere.' VIII Seruius in Aen. IV 207 'exstruis a struice. Naeuius nominatiuo singulari...'

IX Festus p. 170 M. 'numero ... apud Naeuium ... i. e. nimium sciret.' X Isidorus Orig. XII 1 'hunc' (sc. bouem) 'Latini trionem uocant...' XI Paulus Festi p. 299 M. 'summussi dicebantur murmuratores. Naeuius odi, inquit, summussos ... sit.' Apud Festum p. 298 M. haec apparent: '....si dicebantur .... Naeuius odi, inquit, ... inde aperte dice ..... times'

60 pedibus uulgo pecudibus libri erat Goth. Haun. Par. a et erat Par. b, omittunt ceteri Florentinum false hoc loco ab editore exscriptum esse affirmat Klussmannus auctore Lachmanno 62 sese om. libri locum om. Schol. Lucani 63 circum Par. b ciccum Flor. Goth. Haun. Pur. a eccum uulgo 65 quam quo scito opust] quique scit id est opus cod. quod scito est opus Scaliger 67 quod suppleuit Vrsinus

XII (18)

Quam númquam uobis Graíei atque bárbari XIII (inc. trag. 19)

Vos quí adcolitis Hístrum fluuium atque álgidam

Q. ENNIVS

ACHILLES

I (I)

Sérua ciues, défende hostes, cúm potes deféndere. II (4)

.... per ego deúm sublimas súbjces 'Vmidas, unde óritur imber sónitu saeuo et spíritu.

III (2)

Quo núnc incerta re átque inoratá gradum 5 Regrédere conare?

XII XIII Cicero Orat. 45, 152 'nobis, ne si cupiamus quidem, distrahere uoces conceditur; indicant ... omnes poetae praeter eos qui ut uersum facerent saepe hiabant, ut Nacuius: uos qui'e. q. s. 'et ibidem: quam numquam'e. q. s.

numquam' e. q. s. Enni Achilles I Non. 277, 21 'defendere, tueri, depellere. Ennius Achille...' (defendere debellare [t]ueri ... in Achille Bern. b) II Non. 169, 1 'subicis noue positum non a subiciendo, sed alutudine.' Festus p. 305 M. 'subices Ennius in Achille pro sublectis posuit, cum dixit nubes: per ego' e. q. s. Gellius IV 17 (positu, non natura praepositiones ob sub con cum uerbo i acio compositus longas fleri) 'congruens igitur est, ut subices etiam, quod perinde ut obices compositum est, u litera breui dici oporteat. Ennius in tragoedia, quae Achilles inscribitur, subices pro aere alto ponit, qui caelo subiectus est, in his uersibns [2, 3]: plerosque omnis tamen legere audias u litera producta.' III Non. 166, 22 'regredere, reuocare.'

68 cf. Lachmannus in Lucr. III 374 p. 162 Ritschelius Prol. Trin. p. 197 sqq., qui facile fuisse censet scribere Graii uobis, nec qui u. 69 emendare aggrediatur, inclementius esse increpandum. Sed quid si Saturniis numeris utrumque uersum dimetiaris? cf. Quaest. scen. 69 fluuium adalgidum Klussmannus (Jahn. et Klotz. Annal. 1846

Suppl. p. 135) 1 o qui te serva Bern. b, in quibus latere possunt uehat: opitule,

acriter, acquiter defende] defendite Bern. b 2 sublimas Nonius, Rott. Vat. Gellii sublimes uulgo, om. Festus sublicis Nonius, quod notauil Lachmannus ad Lucr. I 744 3 inde Festus saeuo et spiritu Delrio, om. Nonius saeuo spiritu Festus seuo strepitu Rott. Gellii saeuo strepitu Vat. saeuo et spiritus ceteri Versus recte disposuit Lachmannus ad Lucr. III 227 4 inorata] morata W

IV (Ach. Arist. 2)

'Interea mortales inter sése pugnant, proéliant.

V (3)

... nam consíliis obuaránt, quibus Concédit Hector.

VI

Ita mágni fluctus eíciebantúr . .

VII

10

summam tú tibi

Pró mala uita fámam extolles, pró bona partam glóriam:

Mále uolentes fámam tollunt, béne uolentes glóriam.

ACHILLES ARISTARCHI

Ι

Exsúrge, praeco: fác populo audiéntiam.

Siléteque et tacéte atque animum aduórtite: 15 Audíre uos iubet imperator

H (1)

.... prolato aere ástitit

IV Non. 472, 30 'proeliant.' V Non. 147, 22 'obuarare, peruertere, deprauare, dictum a uaris.' VI Cicero in Verr. act. II 1, 18 'tum subito tempestates coortae sunt maximae, iudices, ut non modo proficisci, cum caperet, Dolabella non posset, sed uix in oppido consisteret: ita' e. q. s. Schol. Gronou. in l. l. 'ita magni' e. q. s. 'Enniano hemistichio usus est ex ea tragoedia, quae Achilles inscribitur.' VII Isidorus different. 218 'inter famam et gloriam: gloria quippe uirtutum est, fama uero uitiorum. Ennius in Achille: summam' e. q. s. Achilles Aristarchi I Plautus Poenul. prol. 1 'Achillem Aristarchi

Achilles Aristarchi I Plautus Poenul. prol. 1 'Achillem Aristarchi mihi commentari lubet: Inde mihi principium capiam ex ea tragoedia. Sileteque.... imperator histricus.' 11 'Exsurge' e. q. s. II Festus p. 242 M. 'prolato aere astitit Ennius Achillae in' (in Achille Soaliger) 'Aristarchi cum ait, significat clypeo ante se protento.'

6 interea Klussmannus (Jahn. et Klotz. Annal. 1845 Suppl. p. 328), Lachmannus ad Lucr. JI 118 inta libri, quod eiciendum uidetur Duentzero Ephem. Darmsl. 1848 p. 486 7 consilius W 8 concedit Hector] tam concedit hic ordo libri 9 eicibantur suspicatur Fleckeisenus 11 et pro bona Isidorus paratam Isidorus 15 au-

AIAX

I (3)

Qui rém cum Achiuis gésserunt statím . .

II (1)

'Animam emisso sángui tepido túllii efflantés uolant.

ALCVMAEO

I (1)

factum est iám diu

II (3)

20 Múltis sum modis círcumuentus, mórbo, exilio atque ínopia;

Túm pauor sapiéntiam omnem mi éxanimato expéctorat;

Máter terribilém minatur uítae cruciatum ét necem, Quaé nemo est tam fírmo ingenio et tánta confidéntia, Quín refugiat tímido sanguen átque exalbescát metu.

Aiax I Non. 393, 14 'statim producta prima syllaba a stando, perseueranter et aequaliter significat. Terentius [Phorm. V 3, 7] Plautus Amfitryone [I 1, 84] idem in eadem [I 1, 120] Ennius Aiace ...' Il Festus p. 352 M. '[tullios al]ii dixerunt esse silanos, alii riuos, alii uehementes projectiones sanguinis arcuatim fluentis, quales sunt Tiburi in Aniene.'

Aneme. Alcumaeo I Non. 127, 13 'iamdiu pro olim ...' II Cicero de orat. III 58, 218 'aliud' (sc. uocis genus sibi sumit) 'metus, demissum et haesitans et abiectum [20-24].' Idem de fin. IV 23, 62 'hoc uero te forre non potuisse, quod antiqui illi ... crediderint, eius, qui honeste uiueret, si idem etiam bene ualeret, bene audiret, copiosus esset, optabiliorem fore uitam melioremque et magis expetendam, quam illius, qui aeque uir bonus multis modis esset, ut Ennii Alcmaeo, circumuentus — inopia.' Idem de orat. III 38, 154 'nouan-

dire iubet uos *libri* 18 animam misso sangui t. Hermannus in Soph. Ai. 918 ed. tert. Aiax misso sanguine t. cod. animam m. sanguine t. O. Muellerus sanguine Emisso tepido Vossius anima mistum sanguen tepidum Langensiepenus Mus. Rhen. 1847 p. 251 sq.

21 omnem, om. mi, Erl. Cic. de or. III 218 et conlatus a Schneidewino Abrinc. omnem mihi Reg. Pith. Cic. Tusc. mihi omnem Nonius

exaⁿⁱmato Erl. de or. ex anima Reg. Pith. Tusc. 22 mater] alter libri plerique, om. Abrinc. Erl. a minatur Abrinc. Erl. a minitatur ceteri 24 fugiat Nonius sanguen Abrinc. Erl. a et b III (6. 2. 7. 4)

'Incedunt, incédunt: adsunt ádsunt adsunt, me éxpetunt.

£_____

Fér mi auxilium, péstem abige a me, flámmiferam hanc uim, quaé me excruciat.

Caéruleo incinctae ángui incedunt, círcumstant cum ardéntibus taedis.

Inténdit crinitús Apollo

. . . unde haéc flamma oritur?

30 Arcum aúratum, luna innixus, Diána facem iacit á laeua.

IV (5)

Séd mihi ne utiquam cór consentit cum óculorum aspectú . .

tur autem uerba, quae ab eo, qui dicit, ipso gignuntur ac flunt, uel coniungendis uerbis ut haec [21].' (Deest hic locus in Erl.) Idem Tusc. disp. TV 8, 19 'pauorem, metum mentem loco mouentem, ex quo illud Ennius [21].' Non. 16, 7 'expectorare. Cicero de or. lib. III: [21].' Quintilianus VIII 3, 31 'at ueteres ne expectorat quidem timuerunt.' Cicero de flu. V 11, 31 'quis est enim aut quotusquisque, cui mors cum adpropinquet, non refugiat' e. q. s. [24] Non. 224, 16 'sanguis neutro... Cicero de flu. b. etm. lib. V: quotusquisque est' e. q. s. Priscianus VI p. 708 P. (I p. 262 K.) 'hoc sanguen. Cicero in Hortensio: refugiat' e. q. s. [24] III Cicero Acad. pr. II 28, 89 'quid? ipse Alcmaeo tuus, qui negat cor sibi cum oculis consentire, nonne ibidem incitatus furore: unde' e. q. s. [25] 'et illa deinceps: incedunt' e. q. s. [26] 'quid? cum uirginis fidem implorat: [27 sq.] num dubitas, quin sibi haec uidere uideatur? itemque ceterat intendit' e. q. s. [29—31] 'qui magis haec crederet, si essent, quam credebat, quia uidebantur? apparet enim iam cor oum oculis consentire.' IV Cicero Acad. pr. II 7, 52 'quod idem contingit insanis, ut

de or., Nonius, Priscianus sanguine ceteri libri Ciceronis de or. sanguis Cicero de fin. 26 incaede in caede adsunt me expetunt Vindob. incede assunt me expetunt Erl. incede incede adsunt adsunt me me expetunt ceteri 28 caeruleo Columna caerulea Vindob. caerulee Erl. caeruleae ceteri libri angui Columna igni libri 30 luna cf. Hermannus Elem. d. m. p. 386 Beierus in Cic. off. T. II p. 74 31 faces unus Oxon.

25

ALEXANDER

I (3)

Voláns de caelo cúm corona et taéniis

II (4) ·

lam dúdum ab ludis ánimus atque aurés auent 35 Auide éxpectantes núntium.

III (2)

Hóminem appellat: 'quíd lasciuis, stólide?' non intéllegit.

IV (5)

Múlti alii aduentánt, paupertas quórum obscurat nómina.

V (6)

Quápropter Parím pastores núnc Alexandrúm uocant.

VI (inc. auct. 4. 5. 6)

Hecuba

Séd quid oculis rábere uisa es dérepente ardéntibus?

et incipientes furere sentiant et dicant aliquid, quod non sit, id uideri sibi; et cum relaxentur, sentiant atque illa dicant Alcmaeonis [32].' Ibidem II 27, 88 'Ennius non se uidisse Homerum, sed uisum esse, Alcmaeo autem: sed ... consentit.' cf. III Festus p. 165 M. 'neutiquam [pro nullo modo dici testis est...] cum ait: sed ....

Alexander I Festus p. 360 M. 'taenias (iraecam uocem sic interpretatur Verrius, ut dicat ornamentum esse laneum capitis honorati — — Ennius in Alexandro...' II Varro de L. L. VI 83 M. 'auris ab aueo quod his auemus discere semper, quod Eunius uidetur *έτυμον* ostendere uelle in Alexandro, quom ait...' III Festus p. 317 M. 's tolidus, stultus. Ennius — et in Alexandro...' IV Macrobius Sat. VI 1 'Vergilius: multi praetorea, quos fama obscura recondit. Ennius in Alexandro...' V Varro de L. L. VII 82 'spud Ennium: [65] item: quapropter' e. q. s. 'imitari dum uoluit Euripidem et ponere *έτυμον*, est lapsus: nam Euripides quod Graeca posuit, *έτυμα* sunt aperta.' VI Cicero de diu. I 31, 66 (praesagitio inclusa diunitus) 'si exarsit acrius, furor appel-

36 lasciuis, stolide Scaliger lasciui stolide cod. Possis etiam sic distinguere: hóminem appella. — quíd lasciuis, stólide? — non intéllegit. uel: hóminem appella. — quíd lasciuis, stólide? non intéllegis?

37 alii om. cod. Salisb. 39 rabere Lambinus e codd., Muretus V. L. IX 19 rapere libri uulgares cum Erl. el Vind. uisa es Lambinus uisa est libri

18

Cassandra

Máter, optumárum multo múlier melior múlierum, Míssa sum supérstitiosis áriolatiónibus:

Námque Apollo fátis fandis démentem inuitám ciet. Vírgines aequális uereor, pátris mei meum factúm pudet,

45 'Optumi uirí. Mea mater, tuí me miseret, meí piget: 'Optumam progéniem Priamo péperisti extra me: hóc dolet:

Mén obesse, illós prodesse, me óbstare, illos óbsequi!

'Adest, adest fax óbuoluta sánguine atque incéndio!
Múltos annos látuit: ciues, férte opem et restínguite!
50 lámque mari magnó classis cita

latur, cum a corpore animus abstractus diuino instinctu concitatur: [39-47] O poena tenerum et moratum atque molle! Sed hoc minus ad rem. Illud, quod uolumus, expressum est, ut uaticinari furor uera soleat: [48, 49] Deus inclusus corpore humano iam, non Cassandra loquitur: [50-53]' Idem Orat. 40, 155 'itaque idem poeta, qui inusitatius contraxerat patris m. m. f. pudet pro: meorum factorum, et [51] pro: exitiorum, non dicit liberum... At ille alter in Chryse... Atqui dixit Attius...' Idem de diu. II 55, 112 'at multi saepe uera uatcinati, ut Cassandra: iam que mari magno. Eademque paulo post: ehe u uidete.' Idem ad Att. VIII 11,3 ' $\pi \rho o \theta z \sigma \pi t_{0}$ giver, non ariolans ut illa, cui ue-

40 ubi illa tua paulo ante sapiens Reizius 'Burmannum' etc. p. 8 ubi illa paulo a. s. libri aut ubi illa paulo a. s. Lachmannus in Lucr. I 186 ubi paullo ante sapiens illa Lambinus uirginali libri cf. Lachmannus l. l. 41 optumarum M. Hauptius Philol. II 279. Bergkius optuma tum libri optumatum Gulielmus optima optimarum mater matrum mulier mulierum Dobraeus Adu. II 374 mulier melior missa Vindi, erasa post melior uoce aliqua, cuius apparent apices : is, superscr. m. all. mulierum 42 ariolationibus Vind. hariolationibus ceteri 43 namque] neque me libri namque me Hottingeriana, Bergkius nam me Nobbius meque Grotius apud Burmannum in Prop. III 11, 63 44 uirgines aequalis uereor] uirgines uero aequales hbri, nisi quod equalis Erl. uirg'nes uero aequales G. Hermannus uirgines aequales Grotius fatum Grotius 46 reperisti Erl. repperisti 47 men Vind. me ceteri libri med Lambinus in mg. ed. 1584 Vind. Personarum sigla om. Erl. Vind. 49 referte Erl. Vind. cdd. aliq. 50 clausis Vind. Orellii

Téxitur: exitium éxamen rapit: 'Aduenit, et fera uéliuolantibus Náuibus compleuít manus litora.

VII (inc. auct. 7)

eheú, uidete!

55 lúdicabit inclutum iudícium inter deás tris aliquis:

Quó iudicio Lácedaemonia múlier, Furiarum úna, adueniet.

VIII (8)

O lúx Troiae, germáne Hector!

.... quíd te ita contuó lacerato córpore,

Miser, aút qui te sic tráctauere nóbis respectántibus? IX (7)

60 Nam máximo saltú superabit gráuidus armatís equus .... qui suo partu árdua perdat Pérgama.

X (1)

.... amidio purus putus

mo credidit, sed conjectura prospiciens: i am que mari magno, non multo, inquam, secus possum uaticinari, tanta malorum impendet *Theás.*' Non. 112, 25 'fax pro face. Varro... idem Sexagesi: a dest fax inuol u ta in cendio.' ef. idem 328, 22. Ex tragoedia Varronem sua mutuatum esse intellexit Langius Vind. p. 48 VII Cicero de diu. I 50, 114 'furibunda mens uidet ante multo. quae sunt futura: quo de genere illa sunt...' ef. ibidem II 55, 112 (VI) VIII Macrobius Sat, VI 2 'Vergilius: o lux Dardaniae, spes o fidissima Teucrum, et reliqua. Ennius in Alexandro...' IX Macrobius Sat. VI 2 'Vergilius: cum fatalis equus saltu super ardua uenit Pergama, et armatum peditem grauis attulit aluo. Ennius in Alexandro...' X Festus p. 217 M. '[putum pro puro dixisse] antiquos — — neq. [aliter accepit Ennius cum dixi!] in a lexandr..... am idio pur us put[us].' (cf. H. Keilius Mus. Rhen. 1848 p.622) Gellius VI 5 'scriptum est autem pur um put um ... tum in Q. quoque Ennii tragoedia, quae inscribitur Alexander.'

53 nauibus] manibus Erl. 52 adueniet fera Erl. compleuit Erl. Vind. complebit cum libris plerisque Marsus, Bergkius 55 iudicabit M. Hauptius Philol. III 547, qui etiam numeros constituit iudicauit libri inter de astris Erl. Vind. 57 ---- 59 Anapaestos esse uoluit Vossius 58 te ita contuo Vossius ita cum tuo libri 59 tractauere nobis respectantibus] respectantibus tractauere nobis libri 60 nunc Par., forlasse recte grauibus armatis Anglic. Par. Med. a b c grauis armatus Salisb. V. 60 sq. sic potius conformandi uidentur Bergkio : nam maximo | Saltu superabit grauidus 62 Catamiarmatis equus, | Suo qui partu perdat Pergama ardua

.2*

ANDROMACHA AECHMALOTIS

I (7)

... annos múltos longinque áb domo Bellúm gerentes súmmum summa indústria.

II (1)

65 Andrómachae nomen qui índidit, recte índidit.

III (9)

..... sed quasi ferrum aút lapis Durát, rarenter gémitum conatúr trahens.

IV (10)

Quíd fit? seditió tabetne, an números augificát suos? V (11)

Nám neque iratí neque blandi quícquam sinceré sonunt.

VI (3)

70 'Acherunsia témpla alta Orci, sáncta, saluete, ínfera, Pállida leti, obnúbila tenebris .... loca!

Andromacha aechmalotis I Non. 402. 3 'summum, gloriosum, laudabile... Ennius Andromaca haec malo ...' Idem 515, 14 'longinque et longiter pro longe. Accius Andromache eimalo...' (Andromachae eimala Bamb, Andromacha aechmalotide Rothius' et his et ceteris locis) II Varro de L. L. VII 82 M. 'apud Ennium: Andromachae' e. q. s. 'item: [38] imitari dum uoluit Euripidem et ponere *Froipor*, est lapsus: nam Euripides quod Graeca posuit, *Froma* sunt aperta. Ille ait, ideo nomen additum Andromachae, quod *arotot pa zeras:* hoc Ennii quis potest intellegere uiro aduersam significare: Andromachae' e. q. s. III Non. 515, 27 'rarenter ... Ennius Andromacha: sed' e. q. s. V Non. 76, 1 'augificat, auget. Ennius Andromacha: quid fit' e. q. s. V Non. 505, 25 'sonunt ... Ennius Andromace ethemapotide ...' VI Varro de L. L. VII 6 M. 'in caelo templum dicitur, ut in Hecuba... in terra, ut in Periboea ... sub

dio Vossius 66 quasi ferrum Bamb. W quasi aut ferrum ce-67 conatur trabem libri conatu trahens Lipsius conatur. teri libri Trabea Palmerius Spicileg. ap. Grut. IV 769 68 tabetne Lipsius A. L. IV 17 tabesne libri numeros Aldina numerus libri 69 quicquam edd. quiquam libri 70 Acherunsia Reg. Gud. Cicero--nis Acherontia ceteri libri Acherusia Varro sancta saluete infera om. Cicero saluete infera Varro 71 leti onubila Reg. letio nubila Gud. leti nubila Oxon. plerique Lethes obnubila Eliens. b Lethaea obnubila Vossius

VII (2)

Nam ubi íntroducta est, púerumque, ut lauerént, locant In clúpeo

VIII (8)

Rapit éx alto naues uéliuolas

IX (4)

75 Quíd petam praésidi aut éxequar? quóue nunc Aúxilio aut éxili aút fugae fréta sim?

'Arce et urbe órba sum. Quo áccidam? quo ápplicem? Quoí nec arae pátriae domi stant, fráctae et disiectaé

iacent,

Fána flamma déflagrata, tósti alti stant párietes 80 Déformati atque ábiete crispa

O páter, o patria, o Príami domus, Saeptum áltisono cardíne templum!

terra, ut in Andromacha [70].' Cicero Tusc. disp. I 21, 48 'quae est anus tam delira, quae timeat ista, quae uos uideliset, si physica non didicissetis, timeretis [70.71].' Huc Lucretium I 121 uideri respezitsee animaduertit Columna VII Non. 504, 16 'lauere... Ennius Andromacha: nam ubi' e. q.s. VIII Macrobius Sat. VI 5 (epitheta, quae apud Vergilium noua uidentur, uetustioribus quoque in usu fuisse) 'ueliuo-lum... Ennius in quarto decimo ... idem in Andromache ...' Serulus iu Aen. I 224 'Ennius: naues ueliuolas.' IX Cicero Tusc. disp. III 9, 44 'quaerendum igitur, quemadmodum aegritudine priuemus eum, qui ita dicat: pol mihi fortuna ... Ecce tibi ex altera parte ab eodem poeta [89]. Huic subuenire debemus; quaerit enim auxilium [75-80]. Scitis quae sequantur, et illa in primis [81-85]. O poetam egregium! quamquam ab his cantoribus Euphorionis contermitur. Sentit omnia repentina et necopinata esse grauiora. Exaggeratis igitur regis opibus, quae uidebantur sempiternae fore, qui adiuugit? [86-88] Pracelarum carmen! est

72 lauarent Bamb. 73 cypeo Leid. Bamb. cipeo ceteri libri 75-88 Numeros constituit Bentleius clypeo Aldina 75 praesidii Gud. exequi Gud. 76 auxilio exili Reg. Pith. Bern. cum ceteris Orellii, Bentleius a. exilii Gud. auxilio, om. exili, cdd. aliq. aut auxilio exili G. Hermannus Elem. d. m. p. 205 Epil. p. 81 fugae unus Oxon., Bentleius (uga ceteri libri fugai Bergkius de carm. Sal, p. XI, 77 accidam Bern. b corr. Reg. sec. qui senarium proposuit Tregderum accedam Gud. Pith. teste Halmio, Reg. ex coll. Gudiana et Krarupiana cum ceteris, Bentleius 78 patri' Bentleius 80 abjecte Gud. abjete Bergkius Ephem. 79 alii Reg. Pith. Gud. Marb. 1851 p. 220. Sed cf. Lachmannus in Lucr. II 991

Vidi égo te astante ope bárbarica Tectís caelatis lácuatis,

Auro ébore instructam régifice.

85

<u>Haec</u> ómnia uidi inflámmarí, Priamó ui uitam euítari,

Iouis áram sanguine túrpari.

X (Hecub. 13)

Ex ópibus summis ópis egens, Hectór, tuae.

XI (6)

90 Quantís cum aerumnis <u>illum</u> exanclauí diem!

XÍI (4)

Vidí, uidere quód sum passa aegérrume,

enim et rebus et uerbis et modis lugubre.' Idem de orat. III 47, 183 'paeon ... par fere cretico, qui est ex longa et breui et longa, ut [75]' laudata illa Rufino de metr. p. 2716 P. Cicero de orat. III 26, 101 (postquam de Roscio dictum est) 'quid? ille alter: quid petam praesi di? quam leoiter, quam remisse, quam non actuose! instat enim [81]: in quo tanta commoueri actio non posset, si esset consumpta superio-re motu et exhausta'. Idem Orat. 27, 93 'alio modo transtulit cum dixit Ennius arce et urbe orba sum, alio modo, si pro patria arcem di-xisset.' Idem de orat. 111 58, 217 'aliud' (uocis genus sibi sumit) 'miseratio ac maeror: flexibile, plenum, interruptum, flebili uoce... et illa [81] et quae sequuntur [86. 87].' Idem Tusc. disp. I 35, 85 'Priamum ... bostilis manus interemit. Hie si uiuis filiis incolumi regno occidisset astante ope barbarica [84], utrum tandem a bonis an a malis discessisset? Tum profecto uideretur a bonis. At certe ei melius euenisset, nec tam flebiliter illa canerentur [86 – 88].' Seruius in Aen. I 725 'legitur et lacuaribus. Cicero Tusculanarum [66]. Cicero Tusc. disp. III 22, 53 'hi poterant omnes eadem illa de' (quae Dobraeus Aduers. II 373) 'An-dromacha deplorare: ha e o omnia uidi, sed iam decantauerant fortasse.' Non. 181, 1 'turpari, a turpitudine. Cicero Tusculanarum lib. IIII [88] Praeterea quid sit quod apud Ciceronem in Sestiana 57, 121 uerba o pater et u. 86 hine uideantur desumpta esse, significati in Quaest. Scen., ubi de Attii Eurysace dixi. Tacitum Annal. XIII 15 hoc carmen intellegere animaduertit Columna X Cicero Tusc. disp. III 19, 44 (cf. IX) XI Non. 292, 8 'exanclare etiam significat perpeti. Ennius Audromache malo torquentis cum' e. q. s. (torquantis Genen. Andromache molotto: quantis Mercerus Andr. aechmalotide: quantis Ro-XII Cicero Tusc. disp. I 44, 105 'trahit Hectorem ... Achilles... thius)

81 — 88 Liberiores anapaestos agnouit G. Hermannus Elem. d. m. p. 389 83 adstantem Reg. Pith. Gud. 84 celatis Reg. Gud.

lacuatis Seruius laqueatis Ciceronis libri 85 instructum Vrsini ms.
regificem Reg. Pith. Gud. 91 quod sum passa Vind. a Duisb.,
Dauisius quod me passa Reg. Pith. Gud. cum ceteris

Hectórem curru quádriiugo raptárier, Hectóris natum dé muro iactárier.

XIII (5)

Festus p. 298 M. '[Summu]ssi dicebantur [murmuratores] . Naeuius — Ennius in sexto — [Enniu]s in Andromacha: di[cere]....[no]n est: nam mussare si.....'

ANDROMEDA

I (Andromach. 12)

95 . . . . quae cáua caeli .

Signitementibus conficis bigis!

II (1)

Líberum quaesúndum causa fámiliae matrém tuae

III (5)

.... fíliis proptér te obiecta sum innocens Nérei.

IV (4)

100 Scrúpeo inuestíta saxo, atque óstreis squamaé scabrent.

V (7)

Córpus contemplátur, unde córporaret uúlnere.

At illa sicut acerbissimam rem maerel: [91. 92] quem Hectorem? aut quam diu ille erit Hector? Melius Accius ...' Varro de L. L. X 70 M, 'non modo poetae, sed etiam plerique ac primo omnis, qui soluta oratione loquuntur, dicebant, ut quaestorem, praetorem, sic Hectorem, Nestorem. Itaque Ennius ait [93].' Virumque locum coniunxit Scaliger

Induo poetae, seu etam pierque ac printo omnis, qui sonta oranone loquuntur, dicebant, ut qunestorem, praetorem, sic Hectorem, Nestorem.
Itaque Ennius ait [93]. Vtrumque locum coniunxit Scaliger
Andromeda I Varro de L. L. V 19 M. 'a Chao choum, hinc cauum et hinc caelum .... itaque dicit Andromeda nocti: quae' e. q. s. — 'et Agamemnon .... et Ennius item ad cauationem ....' (Andromeda Scaliger Andromeda Par. b Andromacha Flor. 'ut uid.' Andromeda Scaliger Andromeda Par. b Andromacha Flor. 'ut uid.' Androme Goth. Haun. Par. a et c)

Goth, Haun, Par. a et c) II Festus p. 258 M. 'quaesere ponitur ab antiquis pro quaerere, ut est apud Ennium — et in Andromedoa ...' III Priscianus VII p. 733 P. (I p. 297 K.) 'filiabus, deabus, equabus ... Et filiis tamen in eodem genere dictum est. Ennius in Andromeda ... id est filiabus.' IV Non. 169, 21 'scapres pro scabres.' Festus p. 333 M. '[scrupi dicuntur aspera] saxa et difficili[a attrectata, rupesque nauigato]ri insuetae, aut.........lere, Ennius in An[drome

92 curro Reg. Gud. 93 de Troiano muro libri. Glossema eiecit Scaliger iactarier Scaliger iactari libri 97 liberum quaesendum aulgo liberum quae secundum cod. teste H. Keilio Mus. Rhen. 1848 p. 623 100 screpeo Leid. inuestilac Bothius saxa cod. Festi squa-

ł

VI (2)

. . . circúm sese uruat ád pedes, terra ócculit Cáput.

VII (6)

. . . . rúsus prosus réciprocat fluctús feram.

VIII (3)

105 . . . . . alia flúctus differt, díssupat Vísceratim mémbra, maria sálsa spumant sánguine.

ATHAMAS

His érat in ore Brómius, his Bacchús pater,

Illís Lyaeus uítis inuentór sacrae:

Tum páriter euhan eúhoe euhoe eúhius

110 Ignótus iuuenum coétus alterná uice Iníbat alacris, Bácchico exultáns modo.

da...... tita saxa atque hos...... VNou. 20,23 'corporare est interficere et quasi corpus solum sine anima relinquere.' VI Festus p. 375 M. 'uruat, Ennius in Andromeda, significat circundat — — ait autem: circum' e. q. s. VII Non. 165, 11 'riscus, loca in parietibus angusta. Terentius ...' (deinde excidisse de u. reciprocare lemma coniecit Junius) 'Ennius Andromeda ...' Idem 385, 1 'rursus, retro... Ennius Andromeda...' VIII Non. 183, 17 'uisceratim.' (per uiscera addit Bamb., ubi comma ipsum deest, ut plerumque in his partibus)

Athamas Charisius p. 214 P. (144 L.) 'euhoe. Maro septimo: euhoe Bacche fremeus, solum te uirgine dignum Vociferans. Ennius in Athamante: his erat' e. q. s.

mae scaprent *Mercerus* quam excrabrent *libri* 102 occulit Vossius occ... cod. occultans Salmasius Exerc. Plin. p. 576, 2 occultat A. Augustinus in mg. circum se uruat ad pedes, ter ac quater ingens occulit Caput Vossius c. sese uruat, ad p. fert occultans c. Salmasius c. sese uruat, adpetens terram, occulit Caput Bothius 104 rusus Palmerius Spicileg. ap. Grut. IV 770 riscus W p. 165, etiam in Leid. i superscr. pro ur, ul sil risus. rursus celeri prosus Palmerius porsus W p. 385 prorsus ceteri fructus libri p. 165 fera Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 70, fortasse recte 106 salso Bergkius I. I.

107 his crat Fabr. is crat cod. ed. pr. 108 Lyacus ed. pr. Lisacus cod. 109 Euan, euhoe, euhoe, Euius Fabr. euhan euhium cod. Euan Euius ed. pr. evan évoë! conclámitans Albertus Langius Quaest. metr. p. 16 De aspiratione cf. Lachmannus in Lucr. V 743 111 exsultans ed. pr. exsultas cod.

CRESPHONTES

I (3)

. inter se sórtiunt urbem átque agros.

II (1)

Audi átque auditis hóstimentum adiúngito.

III (7)

Iniúria abs te affícior indigná, pater.

115 Nam si inprobum esse Cresphóntem existimáueras, Cur me <u>huíc</u> locabas núptiis? Sin ést probus, Cur tálem inuitam inuítum cogis línguere?

Pater

Duxí probum:

Erráui, post cognóui, et fugio cógnitum.

Cresphontes I Non. 471, 0 'sortiunt.' Il Festus p. 270 M. 'redhostire — nam et hostire pro acquare posuerunt. Ennius in Cresphonte ...' III Rhet. ad Herenn. Il 24, 38 'atuntur igitur studiosi in confirmanda ratione duplici conclusione, hoc modo [114—117]. Quae hoc modo concludentur, aut ex contrario conuertentur aut ex simplici parte reprehendentur. Ex contrario hoc modo:

Nulla te indigna, o nata, afficio iniuria:

Si probus est, bene locaui: sin est inprobus,

Diuortio te liberabo incommodis.'

(In quae scripturae discrepantiae hae sunt: 1 o om. Par. Erf. iniuria afficio Bamb. b 2 es Erf. bene locani Aldina locaui Bamb. b conlocaui Par. collocaui Bamb. a Fris. Tross. Tur. sin es Erf. sin autem est Fris. Tur. sin aut Tross. 3 diuortii Erf. te libero Erf. libero te Par. Bamb. a Fris. liberabo te Bamb. b Tross. Tur. ab incommodis Tross.) 'Ex simplici parte reprehendentur, si ex duplici conclusione alterutra pars diluctur, hoc modo: Nam si inprobum ... nuptiis? — Duxi probum [119]. Ergo reprehendentur, a exceptiandum.' Immerito tres illos uersus: Nulla e.q.s.

112 an inter se libri. Glossa 'sortirent' p. 471, 4 finitur his Varronis uerbis: inter se sortiant, deinde interiectus legitur titulus 'moderant'. an inter sese Vossius 113 audi Scaliger audis cod. 114 indigne Bamb. a Fris. 115 esse om. editiones Chresphontem Bamb. b Tross. Tur. Erf. Chresponthem Par. Bamb. a Fris. Threspontem Bamb, b allero loco existimabas Bamb. b Tross. Tur. existimas Par. Bamb. a Fris. Erf., et altero loco Tross. 116 huius Fris. Tur. el locasti Tur. sine. si probus Erf. 117 liquere Par. corr. Par. m. pr. relinquere Fris. Tross. Tur. et corr. Par. 119 Jugio nunc cognitum Bamb. b Tross.

IV (2)

120 Duxit me uxorem liberorum sibi quaesendum grátia.

V (5)

'Ego meae cum uítae parcam, létum inimico déprecor.

VI (8)

Cresphontes

'Eho tu, di, quibus ést potestas mótus superum atque ínferum,

Pácem inter sesé conciliant, cónferunt concórdiam.

VII (4)

*o pie eam secum .... áduocant,

125 . . . . eunt ad fóntem, nitidant córpora

VIII (6)

Neque térram injcere néque cruenta cónuestire córpora

pro Enuianis habuerunt IV Festus p. 258 M. 'quaesere ponitur ab antiquis pro quaerere, ut est apud Ennium — et in Chresponte ...' V Gellius VI 16 'deprecor ... significat abigo et amolior, uel prece adhibita uel quo alio modo. Item Ennius in Cresphonte ...' VI Rhet. ad Herenn. II 25, 30 'item uitiosum est, cum id pro certo sumitur, quasi inter omnes constet, quod etiam nunc in controuersia est, hoc modo: eho' e. q. s. 'Nam ita pro suo iure hoc exemplo usum Cresphontem Ennius induxit, quasi iam satis certis rationibus ita esse demonstrasset.' (Thesprotum Par. Bamb. a Erf. Thrcspontem Bamb. b) Cicero de inu. I 49, 91 'controuersum est, in quo ad dubium demonstrandum dubia causa affertur, hoc modo: eho' e. q. s. VII Non. 144,14 'nitidant, abluunt, dictum a nitore. Ennius Cresponte...'

121 meae cum Bothius cum meae 120 duxit Scriverius ducit cod. libri depcer Vat. 122 eho tu di (uel dii) quibus est priore loco Fris. Tross. Tur., altero omnes studiis esse Par. m. pr. studii quibus est Erf. nihil studii esse Bamb.a nil tu dii esse Par. corr. poleslas motus priore loco Tur., altero omnes potestas Fris. potestas aut motus Tross. potest aut motum Par. m. pr. Erf. potest aut motus Par: corr. Bamb. a 123 pacem inter priore loco Bamb. b Tross. Tur. Fris. m. pr., altero omnes pacem enim inter Par. Bamb. a Erf. Fris. corr., quod potest uerum esse se Bamb. b Fris. 125 fontem edd. fo**r**tem *libri* Fortasse: etunt ad fontem, nitidant corpora, [Hóstiamque] opimam [sistunt, deos] secum [ut sint] aduocant; uel: eunt ad f. n. c. | . . . . [praesentiam] ópiferam deorum aduocant 126 conuertere Anglic. corpora Mihi. Bothius mihi corpora exemplaria

Mihi lícuit, nec miseraé lauere lácrimae salsum sánguinem.

ERECHTHEVS

I (1)

Quibus núnc aerumna meá libertatém paro, Quibus séruitutem meá miseria déprecor.

II (3)

130 Lápideo sunt córde multi, quós non miseret néminis.

III (2)

'Arma rigent, horréscunt tela.

EVMENIDES

I (2)

Ita sápere opino esse óptumum, ut pro uíribus Tacére ac fabulári tute nóueris.

2 'Vergilius: nec te tua funera mater Produxi pressiue oculos aut uulnera laui. Ennius in Ctesiphonte ...' (Cressiphonte Anglic. Med. a Salisb.)

Erechtheus I Non. 290, 17 'deprecor, amolior, depello, propulso ... Ennius Eripiteo...' (Erepiteo Leid. Geneu. Erechtheo cod. Vrsini, Muretus V. L. XIII 19) Gellius Vi 16 'Q. Ennius in Erechtheo non longe secus dixit quam Catullus. Quibus nunc, inquit, aerunna'e.q.s. 'significat abigo et amolior, uet prece adhibita uel quo alio modo.' II Festus p. 162 M. 'neminis - - [Ennius] Erectheo': (teste H. Keilio Mus. Rhen. 1848 p. 621 Erechtheo uulgo) 'lapideo' e.q.s. Paulus p. 163 M. 'neminis genetiuo casu Cato usus est, cum dixit: sunt multi corde' e.q.s.

minis genetiuo casu Cato usus est, cum dixit: sunt multi corde' e. q. s. Ill Macrobius Saturn. VI 4 'tum ferreus hastis Horret ager. horret mire se habet; sed et Ennius... et in Erechtheo...'

mire se habet; sed et Ennius'... et in Erechtheo...' Eumenides I Non. 475, 1 'opino pro opinor... Pacuuius Chryse: inueni opino esse optumum, Orestes ut heres sed tamen. Enuius Eumenidibus: tacere opino esse optumum' e. q. s. (Orestes ... optumum om.

127 Licuit mihi miserae nec lauere lacrimis salsis s. Vossius, probauit 'lacrymis salsis' Bentleius ad Cic. Tusc. I 16 128 cui nunc Nonius erumna Nonius erumpna Val. Gellii libertate para Nonius 129 meam Nonius 130 corde multi Festus multi corde Paulus 131 rigent Aldina argunt Anglic. arrigunt ceteri libri 132 ita om. libri 132 sg. tacere opino esse optamum et pro uiribus sapere atque libri tacere opino esse optumum ut pro uiribus Sapere atque Scaliger Coni. p. 69 tacere opino esse optumum pro uiribus Ni sapere ac 'uir summus' apud Vossium tacere opino esse optumum aut pro uiribus Sapere atque Albertus Langius Quaest. mctr. p. 18 sapere esse opinor optimum pro uiribus: Tacere ac Bothius 133 fabularitate Bamb.

II (4)

Nísi patrem matérno sanguine éxanclando ulcíscerem.
 III (3)

135 Id ego aécum fecisse éxpedibo atque éloquar.

IV (5)

Dicó uicisse Orésten: uos facéssite!

HECTORIS LVSTRA

I (17)

nos quiéscere

Aéquom est? nomus ámbo Vlixem .....

II (5)

Hectór ui summa armátos educít foras,

140 Castrísque castra adúltera inferre óccupat.

III (2)

at ego, ómnipotens,

Téd exposco, ut hóc consilium Achíuis auxilí fuat. IV (4. 11)

Quid hóc hic clamóris, quid hóc hic tumúlti est? Nomén qui usurpát meum? quid in castris strépiti est?

Bamb.) II Non. 292, 15 'exanciare, effundere.' III Non. 505, 8 'expedibo pro expediam. Pacunius... expedibo. Accius Nyciegresia: cuncta expedibo ... Ennius Eumenidibus: id ego'e. q. s. IV Non. 306, 26 'facessere significat recedere.'

Hectoris lustra I Diomedes I p. 382 P. (ueteres) 'uomus dicunt ... ita ut Ennius in Lustris...' II Non. 355, 15 'occupare est proprie praeuenire. Eunius Haectoris listris...' III Non. 111, 15 'fuam, sim uel fiam... Ennius Haectoris lytris...' (Haectoris listrisW) IV Non. 489, 27 'tumulti. Ennius Haectoris lystris:'

135 aecum accius fecisse libri aecum ac ius fuisse Gulielmus in Capt. 136 Orestem: uos facessite Bothius Oresten uos eloquor W**c. 5** · ab hoc facessit *libri* Oresten: hinc facessite uel Orestem: hinc uos facessite Vossius, praceunte Mercero facessite. Possis etiam: 'Ego dico uicisse Oresten: uos ab hoc facéssite 138 Interrogandi signum uulnomus] cf. Lachmannus in Lucr. V 396 go deest 139 Hector ui Mercerus Hectore Bas. Haector ei ceteri libri inducit Bas. foras Mercerus in foras libri 140 adultera inferre] ultro iam fere libri, nisi quod ferre Bas. Leid. Geneu. ultro inferre Mercerus 141 at ego] a ego Leid. ast ego Bergkius, qui pentametrum trochaicum commendat. An: omnipoléns pater? 142 ted Bothius te libri auxilii libri auxilio Vossius 143 quid hoc hic tumulti est G. Hermannus El. d. m.

V (12)

145 Saéuiter fortúnam ferro cérnunt de uictória.

VI (7)

'Ecce autem caligo oborta est, ómnem prospectum ábstulit.

. . . dérepente cóntulit sese ín pedes.

VII (6)

Quí cupiant dare árma Achilli, cúnctent . . . .

VIII (13)

Quaé mea comminús machaera atque hásta hostibit é manu.

IX (3)

150 Aés sonit, frangúntur hastae, térra sudat sánguine.

X (10)

Cónstitit cretó Scamander, árbores uentó uagant.

(sic W, ceteri lytris, sed in Leid. s superscr.) 'quid hoc... meum.' Non. 490, 7 'strepiti pro strepitus. Ennius Hectoris lystris; quid in castris strepiti est?' (Haectoris lytris Bamb.) Vtrumque locum coniunxit G. Hermannus Elem. d. m. p. 295 V Non. 511, 8 'saeuiter pro saeue... Ennius Hectoris lystris...' (Haectoris Bamb.)

VI Non. 518, 18 'derepente... Ennius Hectoris lystris...' (Haectoris Bamb.) VII Non. 469, 25 'cunctant pro cunctantur. Accius... Ennius Ambracia: bene mones: tute ipse cunctato, uide fortem uirum. Idem Hectoris lytris...' (Haectoris Bamb.) VIII Festus p. 270 M. 'redhostire — nam et hostire pro aequare posuerunt. Ennius in Cresphonte... et in nectoris lyris...' (corr. Vrsinus)

IX Non. 504, 32 'sonit pro sonat ... Ennius Haectoris lystris...'
 X Non. 467, 31 'uagas pro uagaris ... Ennius Hectoris lytris
 ...' (Hectoris lystris W, etiam in Leid, s superson, Haectoris li-

p. 295, qui baccheos agnouit quid tumulti est libri plerique qui tumulti est Bamb. 145 fortuna libri fortuna ferri Columna 146 oborta 147 se sese W Bamb. aborta ceteri libri pede Bamb. 148 cunctent] ut ipse cunctent libri ut ipsi c. Jucupiunt makes Bothius nius. Cogitandum uehd: pugnam obbitere 149 quae Vrsinus que cod. comminus cod. teste H. Keilio 1. 1. p. 624 cominus uulgo hostibit e manu Schoellius hospius manu cod. hostiuit e manu Scaliger hostiuit emanus O. Muellerus 150 aes N. Faber et libri haste terrae Bamb. 151 constitut] confluit ms. Fabri creto] credo huacant Cobri sanguine intellegendum est arboris *libri* lumna

XI (15)

sublímiter

Quádrupedantes .

. . . . . flámmam halitántes

XII (9)

155 . . . . inferum uastós specus

XIII (14)

Addúcit quadrupedem ínuictam indomitam íniugem, Quoiús tenacia uálida infrenarí neguit.

XIV (8)

..... per uos ét uostrum imperium ét fidem ['Obsecro, mei,] Mýrmidonum uígiles, commiseréscite!

XV (1)

160 Mélius est uirtúte ius: nam saépe uirtutém mali

Nánciscuntur: iús atque aecum se á malis spernít procul.

tris Bamb.) XI Diomedes I p. 336 P. 'halare et halitare. Ennius in Lustris...' XII Non. 222, 33 'specus genere masculino. Ennius Lytris...' XIII Non. 407, 22 'tenacia est perseuerantia et duritia. Ennius Haectoris listris...' (lystris Bamb.) XIV Non. 472, 27 'conmiserescimus... Ennius Hectoris lystris...' (commiserescimus Bamb. Haectori listris Bamb.) XV Non. 399, 8 'spernere rursum segregare. Ennius Haectoris lytris...' (listris W)

152 sublimiter Scriuerius sublime iter libri 156 sq. Hi uersus in libris sic leguntur: ducet quadrupedum iugo inuitam doma infrena et iuge ualida quorum tenacia (frenatia Bamb.) infrenari minis, a quibus cod. Vrsini in his discrepat: quadrupedem iugo inuitam indomitam freno ualida quoius tenacia infrenari nimis. 'Vaticano codice adiutus' Lipsius A. L. V 14 scribendum putat: duce quadrupedem iugo inuitum, doma infrenum et iunge ualide: equorum tenacia infrenari minis nequit 158 Pentametrum trochaicum statuit Bergkius per uos Palmerius Spicileg. ap. Grut. IV 787 seruos libri plerique useruos Bamb.

et uroru Bamb. 159 obsecro, mei om. libri comiserescite Bamb. conmiserescite ceteri libri 160 sq. Versus quadratos agnouil et emendauit Fruterius Epist. philol. ap. Grut. V 385 Veris. I 4 ibid. II 813 160 ius Gulielmus Veris. III 3, Fruterius, Scaliger ad Varr. de rer. II p. 74 eius libri 161 nascuntur W ecum libri aequum uulgo

HECVBA

I (9)

.... undantém salum

II (1)

O mágna templa caélitum, commíxta stellis spléndidis!

III (3)

Heú me miseram! intérii: pergunt láuere sanguen sánguine.

IV (7)

165 Haéc tu etsi peruórse dices, fácile Achiuos fléxeris: Nam opulenti cúm locuntur páriter atque ignóbiles, 'Eadem dicta eadémque oratio aéqua non aequé ualet.

V (6)

. . . . miseréte anuis :

Date férrum, qui me animá priuem!

VI (10)

170 Senéx sum: utinam mortem óppetam, priusquam éuenat,

Quod in pauperie meá senex grauitér gemam!

Hecuba I Non. 223, 23 'salum ... masculini Ennius Hecuba ...' II Varro de L. L. VII 6 M. 'in caelo templum dicitur, ut in Hecuba...' III Non. 224, 6 'sanguis... neutro.' Idem 466, 26 'lauare ... uetustatis auctoritas posuit etiam polluere ...' (Eucuba Bamb.) Idem 504, 6 'lauere inde tractum est. Ennius Telamone... idem Hecuba...' (Haecuba Bamb.) IV (Bellius XI 4 'Euripidis uersus sunt in Hecuba, uerbis sententia breuitate insignes illustresque. Hecuba est ad Vlixem dicens τὸ ở ἀξίωμα' e. q. s. [293-295] 'Hos uersus Q. Ennius, cum eam tragoediam uerteret, uon sane incommode aemulatus est. Versus totidem Enniani hi sunt: haec' e. q. s. 'Bene, sicuti dixi, Ennius: sed tamen ignobiles ἀτὶ ἀδοξούτων et opulenti ἀτι δοκούτων satisfacere sententia non uidetur: nam neque omnes ignobiles ἀδοξοῦσι neque omnes opulenti ἐτδοξοῦσι.' V Non. 474, 30 'miserete. Ennius Ecuba ...' VI Non. 494, 1 'pauperies pro paupertate.' Idem 507,

164 eheu Leid. p. 224 eu W p. 466 hei G. Hermannus miserum libri p. 504 Bamb. p. 466 labere *libri p.* 224 sanguen sanguinem W Bamb. p. 504 sanguinem sanguine Leid. ibidem 165 tu etsi Reg. tu 7 si Bern. Magliabecch. tua et si Laur. tametsi Bothius 166 cum opulenti Grut. locuntur Fråneg. Bern. loquuntur uulgo 167 168 anuis Scaliger Coni. p. 140 manus libri 170 utioratio om. Grut. nam moriar mortem oppetam libri p. 494, nisi quod oppoetam Bamb. 171 in pauperiem senex Bamb. p. 494 . eueniat *libri p.* 494

3**i**

VII (5)

Vide húnc, meae in quem lácrumae guttatím cadunt.

VIII (2)

Set númquam scripstis, quí parentem aut hóspitem Necásset, quo quis crúciatu perbíteret.

IX (8)

175 Quaé tibi in concubió uerecunde ét modice morém gerit.

X (4)

Iúppiter tibi súmme tandem mále re gesta grátulor.

XI (Pac. inc. 41)

Seruius in Aen. VII 320 'Cisseis: regina Hecuba filia secundum Euripidem [Hec. 3] Cissei, quem Ennius, Pacuuius et Vergilius sequuntur.'

IPHIGENIA

I (1)

Agamemno Quid nóctis uidetur in áltisono Caelí clipeo ?

Senex

Temó superat

18 'euen at pro eueniat.' (Haccuba Bamb.) VII Non. 115, 33 'guttatim ... Ennius Haccuba...' VIII Non. 153, 28 'peruitere, perire.... Ennius Hecuba ...' IX Non. 342, 25 'modicum ueteres moderatum et commodo dici uolunt ... Ennius Hecuba ...' X Non. 116, 28 'gratulari, gratias agere.'

172 hunc *Mercerus* hinc *libri* quem *Mercerus* quam *libri*

173 scripstis G. Hermannus scripsistis libri qui Junius quis libri
174 necasset Junius necassat libri quo quis Junius quos quis
libri quo is Lipsius cruciatu Junius cruciatur libri 175 in cubio
Basil. 178 temo superat Varro supera[t temo] Festus

Cogéns sublime etiam átque etiam Noctís iter.

II (2)

180

Agamemno Procéde: gradum proférre pedum

Nitére: cessas, o fíde senex?

III (4)

Chorus

'Otio qui néscit uti, plús negoti habet,

Quám [ille,] qui est negótiosus [árduo] in negótio.

185 Nám cui quod agat institutumst, núllo [quasi] negótio

'Id agit, id studét, ibi mentem atque ánimum delectát suum.

'Otioso in ótio animus néscit quid uelit.

perfectissimo mundi, ut ait Ennius, clipeo.' II Festus p. 249 M. 'pedum est quidem bacelum incuruum, quo pastores utuntur — — — sed in eo uersu, qui est in Iphigenia Enni: procede g. p. p. n. cessas? id ipsum baculum significari cum ait Verrius, mirari satis non possum, cum sit ordo talis, et per eum significatio aperta, gradum proferre pedum cessas? nitere.' (cf. H. Keilius I. l. p. 623) Schol. Veron. in Verg. Ecl. 5, 88 p. 72 Keil. 'pedum ... est baculum recuruum, quo pastores utuntur ... ut ait Ennius in Ifigenia: gradum' e. q. s. III Gellius XIX 10 'admonuit in tragoedia quoque Enni, quae Iphigenia inscripta est' (uocabulum praeterpropter) 'scriptum esse ..... in eius tragoedia e choro inscriptos esse hos uersus legimus: otio' e. q. s.

179 sq. Dedi secundum Hermannum in Eur. Iph. Aul. 8, qui etiam personas primus recte distinxit. stellas sublime cogens (agens Goth. Par. a et b) etiam libri st. cogens sublime etiam Scaliger st. subl. eliam cogens O. Muellerus 180 noctuis itiner Boeckhius Gr. trag. princ. p. 279 181 sq. pedum, Nitere, cessas ? Hermannus in l. l. 138 182 o fide senex Bergkius Ind. lect. Marb. aest. 1844 p. XII o fide . . . Schol. Veron., om. Festus 183 Dimidio truncatum uersum significauit Hermannus in 1. 1. 818 alterum incipiens his : Plus ne-184 quam cum est negotium in negotio libri, Hermannus quam goti cui est n. in nullo negotio Bergkius l. l. p. XIV otii minus quam cum est n. in n. uel: quam cum quis negotioso fuerit in negotio Vossius

185 In ras., sed a pr. m., Voss. nullo negotio uulgo in illo negotio Voss. maior in illo negotium Franeq. in illis negotiu Voss. minor is nullo negotio Vossius non ullo n. Hermannus is negotium Bergkius 186 agitat Voss., Hermannus id alterum omittunt libri id agit, studet id, mentem qui malit, futurum esse suspicatur Bergkius 187 nescit quid factum (uel quidem) uelit Vossius homi-

33

34

Híc itidem est: enim néque domi nunc nós nec militiaé sumus:

'Imus huc, hinc illuc: cum illuc_uéntum est, ire illínc lubet:

190 'Incerte errat ánimus, praeter própter uitam uíuitur.

IV (Att. Atr. 17)

Agamemno

Quís homo te exuperáuit umquam géntium inpudéntia?

Menelaus

Quís tete autem málitia?

V (5)

Agamemno

Ménelaus me obiúrgat? id meis rébus regimen réstitat.

VI (6)

Agamemno

'Ego proiector, quód tu peccas: tú delinguis, ego árguor?

IV Cicero Tusc. disp. IV 36, 77 'ira ... cuius impulsu existit etiam inter fratres tale iurgium: quis homo' e. q. s. 'Nosti quae sequuntur: alternis enim uersibus intorquentur inter fratres grauissimae contumeliae, ut facile appareat Atrei filios esse.' Huc reuccauit Duentzerus Mus. Rhen, 1837 p. 444 sq. et Bergkius I. I. p. XII cf. Do-braeus Adu. II 373 V Rufinianus de fig. sent. et eloc. § 11 p. 205 braeus Adu. II 373 V Rufinianus de fig. sent. et eloc. § 11 p. 205 Ruhnk. 'aganactesis, indignatio, quae fit maxime pronuntiatione. En-nius in Iphigenia...' VI Idem § 37 p. 222 Ruhnk. 'syncrisis siue

nis nescit quid uelit Hermannus 188 hic itidem] hoc idem libri enim neque Grut. m. alt. em neque Grut. hoc hac itidem Bothius m. pr. Voss. minor Franeq. Magl. neque Voss. maior nam neque Hermannus hem, neque Bergkius 190 uita Salmasius ad Solin. p. 879 Quibus quinque priores versus 183 — 187 dimensus est Bergkius numeros duobus retinui 183 et 187 191 qui homo Bentusquam Oxon. aliq., Bentleius leius 192 quis autem malitia te hibri quis item m. te Fleckeisenus qui autem m. te Bentleius quis te 193 restitat Bentleius Epist. ad Millium autem m. Bouherius 194 ut ego plectar Bentleius l. l. praep. 43 restat exemplaria eunte plector Pithoeo arguor? Pro Bergarguar Bentleius

e...

195 Pró malefactis Hélena redeat, uírgo pereat innocens? Túa reconciliétur uxor, méa necetur filia?

VII (7)

Plebés in hoc regi ántestat locó: licet Lacrumáre plebi, régi honeste nón licet.

VIII (inc. poet. 20)

Achilles

'Astrologorum sígna in caelo quaésit, obseruát, Iouis 200 Cúm capra aut nepa aút exoritur lúmen aliquod bé-

luae.

Quód est ante pedes, némo spectat: caéli scrutantúr plagas.

IX (3)

Iphigenia

'Acherontem núnc obibo, ubi mórtis thesauri ób-

iacent.

X (8)

. . . quaé nunc abs te uíduae et uastae uírgines sunt.

antithesis, comparatio rerum atque personarum inter se contrariarum, ut: ego'e.q.s. Huo retulit Columna VII Hieronymus Epitaph. Nepotiani 'prudenterque Ennins Plebes, ait, in hoo'e.q.s. Huo retulit Columna VIII Cicero de rep. I 18, 30 'illa de Iphigenia Achillis: astrologorum'e. q.s. Idem de diu. II 13, 30 'physicus, quo genere nihil arrogantius [201]'

a. Idem de diu. II 13, 30 'physicus, quo genere nibil arrogantius [201]'
 IX Festus p. 201 M. 'ob praepositione antiquos usos esse pro ad, testis est Ennius — et in Iphigenia...' X Seruius Fuld, in Aen. I 52 'uasto pro desolato ueteres ponebant.'

kius l. l. p. XIII arguor pro uulgo Fortasse carere possumus repetito pronomine ego 197 antistat manult Columna, recte, cf. Ritschelius Mus. Rhen. 1850 p. 578 sq. 199 astrologorum signa pro glossemate habet Heinrichius quaesit Heinrichius quid sit cod. quaerit Maius in ed. sec. opseruat: Iouis Maius observationis cod. observant: Iouis Naekius 200 lumen Heinrichius numen cod. nomen uulgo beluae Heinrichius beluarum cod. 202 nunc om. cod.

obibo Aldina adibo cod. obiacent Aldina adiacent cod. 203 Senarium ponit Bergkius 1. l. p. XV: quae nunc abs te sunt uastre et uiduae uirgines. Aliis placebunt fortasse bacchei: quae núnc abs te uástae el uiduaé uirginés sunt

35

3*

ΧI

Cicero Tusc. disp. 1 48, 116 'Iphigenia Aulide duci se immolandam iubet, ut hostium (sc. sanguis) eliciatur suo.'

MEDEA EXVL

I (I)

Nutrix

205 Vtinám ne in nemore Pélio secúribus Caesá cecidisset ábiegna ad terrám trabes, Neue índe nauis ínchoandae exórdium

Medea exul I Rhet. ad Herenn. II 22, 34 'hic id quod extremum dictum est, satis fuit exponere, ne Ennium et ceteros poetas imitemur, quibus hoo modo loqui concessum est: [205-213] Nam hic satis erat dicere, si id modo, quod esset satis, curasset poeta: utinam ne era errans med d. e. p. Medca.' (a) Cicero de fato 15, 35 'ex hoo genere illud est Enni [205. 206] Licuit uel altius: utinam ne in Pelio nata ulla umquam esset arbor! etiam supra, utinam ne esset mons ullus Pelius! similiterque superiora repetentem regredi infinite licet. Neue inde . . . coepissei. Quorsum haec praeterita? Quia sequitur illud [212. 213] non ut eae res causam afferrent amoris.' (b) Idem pro Caelio 8, 18 'quo loco possum dicere id quod . . Crassus . . paulo ante dixit, utinam ne in nemore Pelio, ac longius quidem mihi contexere hoc carmen liceret. Nam numquam era errans hanc molestiam nobis exhiberet Medea animo . . . saucia.' (c) Priscianus de metris Terent. c. 2 p. 1325 P. (II p. 410 K.) 'nec solum comici huiuscemodi sunt usi iambis, sed etiam tragici uetustissimi, ut Enuius in Medea: [205-212] (d) Idem VII p. 751 P. (I p. 318 K.) 'trabes pro trabs. Ennius in Medea: [205. 206]' (e) Varro de L. L. VII 33 M 'sic dictum a quibusdam, ut una canes, una trabes ... Ennius: [205. 206] (f) Quintilianus V 10, 84 'causas non utique ab ultimo esse repetendas, ut Medea, utinam ... Pelio: quasi

205-213 Dixit de hoc loco Osannus in Anal. crit. p. 107 206 caesa cecidisset d. e: Carlsr. cum deterioribus. l: duo Oxon. Sang. b in

mg. caesa accedisset e: Halb. corr. m. alt. cecidisset 1: Sang. d ceci-

derit g: Guelf. caesa accidisset b: plerique cdd. f. m. caesa accedisset e: Reg. caesa accedisset e: Grul. Sang. caesae cecidissent a (nisi quod cecidissent u. prima syllaba in Par. est corr.) k: Angelom. Tross. Tur. Par. corr. cecidissent h i. l: Sang. duo, Viteb. ceciderint g: Tur. Voss, a et c caesa accidissent b: alig. cdd. accidissent l: Eins. Gryph. caesae accedissent k: Par. m. pr. Singulari numero positum esse trabes testantur Varro (f) et Priscianus (e) aut abiegna aut abiegnae aut abiegne libri, quos longum est recensere ad] in e: Halb. cum aliis libris securibus ... trabes om. in l libri plerique 207 inchoandae d. a: Par. (sed dae in ras.) cum libris plerisque. b:

Coepísset, quae nunc nóminatur nómine Argó, quia Argiui ín ea dilectí uiri

210 Vectí petebant péllem inauratam árietis Colchís, imperio régis Peliae, pér dolum. Nam númquam era errans méa domo ecferrét pedem Medéa, animo aegra, amóre saeuo saúcia.

uero id eam fecerit miseram aut nocentem, quod illic ceciderit abiegna ad t. trabes' (g) Donatus in Ter. Phorm. I 3, 5 'uetus elocutio utinam ne. Ennius in Medea: utinam ne in n. P. unquam cecidissent ad t. t.' (h) Iulius Victor c. 12 p. 237 Or. 'ut, si in nemore Pelio non cecidissent trabes, hoc scelus factum non esset.' (i) Cicero de inuent. I 49, 91 'huiusmodi est illa quoque conquestio [205. 206]: longius enim repetita est, quam res postulabat.' (k) Idem Topic. 16, 61 'illud enim est tamquam [205. 206]. Nisi enim accidissent abiegnae ad terram trabes, Argo illa facta non esset, nec tamen fult in iis trabibus efficiendi uis necessaria.' (l) Idem de nat. deor. III 30, 75 'utinam igitur, ut illa anus optat, ne in nemore nihilo minus legimus quam hoc idem Graecum' e. q. s. (n) Idem Tusc. disp. I 20, 45 'etenim si nunc aliquid assequi se putant, qui ostium Ponti uiderint et eas angustias, per quas penetrauit ea quae est nominata Argo, quia Argiui in ea dilecti uiri Vecti petebant pellem inauratam arietis.' (dilecti Reg. Gud. delecti ceteri) (o) Hieronymus Marcellae uiduae epitaph. (T. I p. 48 ed. Antuerp. 1578) 'quibus rectissime illud Ennianum aptari po-

plerique cdd. inchoandi a : Bamb. b. b : aliq. cdd. inchoans a : Bamb. a 208 cepisset a: Par. Bamb. b Tur. et Wuerzb. m. pr. coepissent inchoandi exordium Cepisset Manutius a: Fris. 209 sq. Secundum o constituit Halmius Anal. Tull. fasc. I p. 16, idemque, nisi quod delecti, ascripsit Scriuerius in margine libri sui Argo qua (quia Fris. qui Wuerzb.) Argiui in eadem lecti uiri uecti petebant a: Fris. Wuerzb. et, nisi quod Argiui . . uecti in ras., Par. A. qui Arg. in ea delecti uiri petebant a: Erf. A. quia Arg. in eadem lati uiri petebant a: Tur. A. qua Arg. dilecti uiri uecti p. a: Bamb. b A. qua Argiui (uiri m. alt. add.) lecti petebant a: Bamb. a 212 era a: Bamb. b loco post., om. Wuerzb. b: libri aliq. hera uulgo nunquam hera errans mea Medea efferret pellem domo a: Bamb. b nunquam errans Medea efferret pedem a: Fris. nunquam mea errans Medea efferret pedem domo a: Tur. 213 aegro b. c: cod. Steph. Totum uersum in a priore loco omiltunt Par. (cuius in mg. Medea egro amore saucia) Bamb. a et b Tur. Erf., dimidiatum ('a more s. s.') Tross. sed postea: (Vtinam ne era errans mea d. e. p.) Medea homodo aegro amore reuo saucia Par. pr. m. Medea homo aegro amore saucia Erf. Medea aegro amore saucia Bamb. a Fris. Tur. Par. corr. Me-De Graeca nominis dea animo egra amore saucia Bamb. b Tross. Medea elisione Lachmannus in Lucr. III 374 p. 162

II (2)

Antiqua erilis fída custos córporis,

215 Quid sic te extra aedis éxanimata elíminas?

III (3)

Nutrix

Cupído cepit míseram nunc me, próloqui Caelo átque terrae Médeaï míserias.

IV (17)

. . . fluctus uérborum aures aúcupant.

V (10)

Medea

Quaé Corinthum arcem áltam habetis, mátronae opulentae, óptumates!

220 Múlti suam rem béne gessere et públicam patriá procul, Múlti, qui domi aétatem agerent, própterea sunt ín-

probati.

test: 'utinam ne in nemore Pelio.' (p) II Non. 39, 1 'eliminare, extra limen eicere ... Ennius Medea exsule...' (Ennium et ea exule Leid.) Idem 292, 15 'eliminare est exire. Ennius Medea exule ...' III Cicero Tuso. disp. III 26, 63 'sunt autem alii, quos in luctu cum ipsa solitudine loqui saepe delectat, ut illa apud Ennium nutrix ...' IV Non. 467, 15 'au cupaui, actiuum positum pro passiuo ... Ennius Medea ...' (Media Bamb.) V Cicero ad Famil. VII 6 'desideria urbis et urbanitatis depone et quo consilio profectus es, id assiduitate et uirtute consequere. Hoc tibi tam ignoscemus nos amici, quam ignouerunt Medeae, quae C. a. a. habebant, m. o. optimates: quibus illa manibus gypsatissimis (cf. Nic. Loënsis Misc. epiphyll. II 8 ap. Grut. V 306) persuasit, ne sibi uitio illae uerterent, quod abesset a patria: nam multi' e. q. s. 'Quo in numero tu certe fuisses, nisi te extrusissemus... et quoniam Medeam coepi agere, illud semper memento [XV].'

214 erilis libri p. 39 herilis ms. Fabri p. 292 edilis ceteri libri 215 sic te Mercerus sic Bas. p. 292 sit ceteri libri exanimata eliminas Mercerus examinata eliminas ms. Fabri p. 292 examinata eliminat ceteri libri p. 292, om. exanimata in Bas., examinata elimina libri p. 39

216 miseriam Pith. 217 Medeaï Turnebus Medeae libri

218 fluctus Junius in mg. fructus libri 219 Versus agnouil primus Angelus Politianus Misc. 27 Corinthum probauil Bentleius ad Cic. Tusc. I 44 Corinthi Lambinus, G. Hermannus de metr. II 132 Quem inter 219 et 220 olim fuisse significaui uersum, Elmsleius ad Eur. Med. 209 e Cicerone hunc concinnauit: Né mihi uitio uós uortatis, á patria quod ábsiem 221 domi qui aetatem egerunt

VI (4)

. . . nam tér sub armis málim uitam cérnere, Quám semel modo párere.

VII (7)

Si té secundo lúmine hic offéndero, -----225 Moriére.

VIII (19)

Medea

Néquaquam istuc istac ibit: mágna inest certátio.

Nám ut ego illis súpplicarem tánta blandiloquéntia —?

IX (20)

Ille transuersa ménte mi hodie trádidit repágula, Quíbus ego iram omném recludam atque <u>illi</u> perniciém dabo,

230 Míhi maerores, illi luctum, exítium illi, exiliúm mihi.

VI Varro de L. L. VI 81 M. 'cerno ... pro uideo ait Ennius ... Canius * ... Ab eodem est quod ait Medea: ter' e. q. s. 'quod, ut decernunt de uita eo tempore, multorum uideatur uitae finis.' Non. 261, 18 'cernere rursum dimicare uel contendere ... Ennius in Medea exsule [222].' Idem 261, 6 'cernere, amittere. Varro Gerontodidascalo: nón uides apud 'Ennium 'Esse scriptum, tér sub armis málim uitam cérnere Qudm semel modo párere?' (Ennium Aldina in corrigendis, om. libri) VII Cicero pro Rabirio Post. 11, 29 'regum autem sunt haec imperia .... et illae minae: si te' e. q. s. Idem ad Attic. VII 26, 1 'Caesaris interdicta [224] respuntur.' Huo retulit Scaliger Coni. p. 60 VIII Cicero de nat. deor. III 25, 65 (post magnam lacunam) 'Nequa quam' e. q. s. [226. 227] 'quamobrem' (aniobem Pal. ni orbem Vind. niobē Erl. Niobe uulgo, quod alii in Me de a mutandum, alii delendum censuerunt) 'parumne ratiocinari uidetur et sibi ipsa nefariam pestem machinari? Illud uero quam callida ratione! Qui uolt' e. q. s. 'qui est uersus omnium seminator malorum. [IX] Hanc nidelicet rationem, quam uos diuino beneficio homini solum tributam dicitis, bestiae non habent. Videsne igitur, quanto munere deorum simus affecti? Atque eadem Medea patrem patriamque fugiens: postquam pater appropinquat' e. q. s. 'Huic ut scelus, sic ne ratio quidem defuit.' IX Cicero de nat. deor. III 25, 06 (cf. VIII)

Muretus V. L. VIII 17, cui senarii placuerunt, 'ueleres' pro scriptura egerunt 'libros' antestans 222 nam Nonius p. 261, 18 om. Varro ter] te Nonius p. 261, 18 uitam] multa Varro, idque bis ponit Goth.

226 istud istac Erl. istuc ista Vind. m. pr. istuc isthaec idem in mg.

228 ille trauersa Vind. illo euersa Erl. mi hodie Osannus Anal. crit. p. 118 mihi hodie uulgo

X (12)

Quo núnc me uortam? quód iter incipiam íngredi? Domúm paternamne ánne ad Peliae filias?

XI (18)

Iason

Tú me amoris mágis quam honoris séruauisti grátia.

XII (14) ·

Sol, quí candentem in caélo sublimás facem!

XIII (11)

235 . . . . sáluete, optima córpora!

Cétte manus uestrás measque áccipite! . . . . . .

XIV (6)

Iúppiter tuque ádeo summe Sól, qui omnis res ínspicis,

Quíque luminé tuo maria térram caelum cóntines, 'Inspice hoc facinús, priusquam fíat: prohibessís scelus!

X Cicero de orat. III 58, 217 'aliud' (sc. uocis genus sibi sumit) 'miseratio ac maeror: flexibile, plenum, interruptum, flebili uoce: quo'e.q. s. Haec Gracchum apud Ciceronem de orat. III 56, 214 et Quintilianum XI 3, 115 et ipsum Ciceronem pro Mur. 41, 88 imitatos esse post alios Langius Vind. p. 34 animaduertit XI Cicero Tusc. disp. IV 32, 69 'quid ait ex tragoedia princeps ille Argonautarum? Tu me a moris'e.q.s. 'Quid ergo? hic amor Medeae quanta miseriarum excitauit incendia! Atque ea tamen apud alium poetam patri dicere audet, se coniugem habuisse illum, Amor que m'e.q.s. XII Non. 170, 10 'sublimare, extollere. Ennius Medea ...' XIII Non. 85, 1 'cette siguificat dicite uel date ab eo, quod cedo ... Ennius in Medea ...' XIV Probus in Verg. Ecl. 6, 31 p. 16 Keil. 'similiter et Ennius in Medea exule in his uersibus ...'

232 paternam domumne Erl. b ad Peliae] appellare cum alüs Abrinc. Erl. b 233 seruasti Reg. Pith. 234 sublimas Columna sublimat *libri* 235 corpora] pignora H. Stephanus, quod placuit Vossio el Osanno Anal. cril. p. 120 237 sq. Numeros agnouit Vossius, creticos inelegantissimos finxit Osannus 1. l. p. 123 237 qui omnis res H. Keilius qui res omnis libri, nisi quod omnes Par. res 238 lumine tuo Porqui omnes Vossius res omnes qui Porsonus sonus tuo lumine libri maria Porsonus mare libri contues Vossius 239 hanc Vossius fiat uulgo fit libri prohibessis Bothius prohibesse Vat. prohibesse et Par. prohibe Eqn. hoc prohibe Vossius

XV (13)

240 Qui ípse sibi sapiéns prodesse nón quit, nequiquám sapit.

XVI

[Médea, utinam ne úmquam Colchis cúpido corde pedem éxtulisses !]

MEDEA [ATHENIENSIS]

(Med. 9)

Asta átque Athenas ánticum, opulentum óppidum Contémpla et templum Céreris ad laeuam áspice.

MELANIPPA

I (3)

Certo híc est nulla . . quin monstrúm siet: 245 Hoc égo dico tibi ét coniectura aúguro.

XV Cicero ad Famil. VII 6 (cf. V) Idem de off. III 15, 62 'haec igitur est illa pernicies, quod alios bonos, alios sapientes existimant. Ex quo Ennius: nequiquam sapere sapientem, qui ipse sibi prodesse non quiret. Vere id quidem, si, quid esset prodesse, mihi cum Eanio conueniret. Confert Spengelius ad Caac. p. 8 Publii Syri sententias 602 815 552 XVI Non. 297, 16 'efferre significat proferre... Ennius Medea...'

Medea [Atheniensis] Non. 470, 3 'contempla ... Ennius Medea: asta... contempla.' Varro de L. L. VII 9 M. 'in hoc templo faciundo arbores constitui fines apparet, et intra eas regiones, qua oculi conspiciant, id est tueamur, a quo templum dictum et contemplare, ut apud Ennium in Medea: contempla' e. q. s. 'contempla et conspicare idem esse apparet.'

Melanippa I Non. 469, 5 'anguro ... Ennius Melanippo...' (augurio Bamb. Menalippo W Bamb. Melanippa Columna cf. C. Kei-

240 qui ipsús sibi Sapiéns Columna qui ipsí sibi Sapiéns Spengelius ad Caec. p. 8 241 ulinam ne umquam Mede cordis cupido libri ulinam ne umquam Medea Colchis c. Lipsius Epist. quaest. IV 19 praecunte Medea Junio, item Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 71, cui choriambi placent. Memoriter haec ex fr. I Nonium protulisse existimat Bothius 242 aslu proponit Columna alq. atq. Bamb. anticum Rothius antieum libri antiquum uulgo opulenteum Leid. Bamb.

244 nulla Leid. Bamb. nullum ceteri libri nullum dubium Bergkius l. l. p. 72 An: nulla mater ? 245 tibi dico libri

II (2)

mihi

III (I)

250 Supérstitentque.

IV (5)

Lumine sic tremulo terra et caua caerula candent.

V (4)

. . . . . cum sáxum scicíderit.

VI (6)

Gellius V 11 'inter pulcherrimam feminam et deformissimam media quaedam forma est... Qualis ab Q. Ennio in Menalippa' (Melanippa Rott. Vat.) 'perquam eleganti uocabulo stata dicitur... Ennius autem in ista quam dixi tragoedia eas fere feminas ait incolumi pudicitia esse, quae stata forma forent.'

NEMEA

I (1)

Teneór consipta, undíque uenor.

Pecudí dare uiua maríto

II (2)

255

lius Spec. onomatologi Gr. p. 37 sqq.) II Non. 246,11 'auscultare est obsequi... Ennius Menalippa...' III Non. 176, 2 's ospitent, saluent.' Idem 170, 14 'superstitent, saluent.' (Menalippa W p. 176) IV Macrobius Sat, VI 4 'splendet tremulo sub lumine pontus: tremulum lumen de imagine rei ipsius expressum est. Sed prior Ennius in Menalippe...' (Melanippe Anglic. Med. a) V Priscianus X p. 890 P. (Ip. 491 K.) 's cindo, scidi. Vetustissimi tamen etiam scicidi proferebant...' (Melanippa Reg. Carlsr. Halb. Grut., om. Sang. Menalippa ceteri)

Ippa ceteri)
 Nemea I Non. 183, 14 'uenor', circumucnior. Ennius Nemea ...'
 (menea, sed corr. ut sit nemea, W Medea Bentinus) cf. Paulus Festi p.
 62 M. 'consiptum apud Ennium pro conseptum reperitur.' II Pris-

246 mi Vossius 247 sq. ausculta nate, pueros iube cremarier uel:
a. n. p. cremitari iube Bothius nata Bergkius l. l. 249 ul om. libri
p. 176 Possis: Regnúmque nostrum ul sóspitent, supérstitent
252 scisciderit Carlsr. Reg., sed it ex at corr. 254 consipta Vos-

t

sous ex Paulo concepta W consepta celeri libri 255 uiua delerio

PHOENIX

I (6)

. stultust, quí cupita cúpiens cupientér cupit.

II (1)

Séd uirum uirtúte uera uíuere animatum áddecet, Fórtiterque [apérte pugnare] áduersum aduersários. 'Ea libertas ést, qui pectus púrum et firmum géstitat: 260 'Aliae res obnóxiosae nőcte in obscurá latent.

III (7)

Plús miser sim, sí scelestum fáxim quod dicám fore.

. . . . tún potuisti crédere? —

cianus V p. 659 P. (I p. 197 K.) 'hic et haec et hoc pecus. Ennius in Nemea...' (Neinea Sang. Nemia Grut.) 'Potest tamen figurate hoc esse prolatum, ut si dicam: aquila maritus uel rex autum.'

Actineat... (Arefate a bang. Arefat a brut.) Forest tailen ingurate noe esse prolatum, ut si dicam: aquila maritus uel rex aulum.' Phoenix I Non. 91, 8 'cupienter, cupidissime ... Ennius Foenice ...' II Gellius VII 17 (de significatione uocabuli, quod est obnoxius) 'iam uero illud etiam Q. Enni ... quod scribit in Phoenice in hisce uersibus...' . III Non. 507, 22 'faxim, fecerim. Ennius Fenice ...' (Foenice Bamb.) IV Non. 245, 25 'argutari dicitur loquacium pro loqui. Ennius quoenice tum ...' (quo enim coetum mss. Vossii Choenice: tum Turnebus Adu, XXIX 20 Phoenice: tum Mercerus)

res codd. uiua Bern. all. m. corr. uiuam Reg. Sang. Carlsr. b. Darmst. Halb. Grut. pecudi dare Viuám marino Grotius Bibl. crit. nou. IV

256 stultust Vossius stultus est Hbri cupida libri 257 uirtute uera Bothius uera uirtute libri addecet] adiecit Val. Reg. adiec Rott. 258 fortiter, om. que, Rott., Grotius Bibl. crit. nou. IV aperte pugnare inserui, quo sententia appareret, non ut Ennium restituerem. innoxium uocare Rott. Vat. innoxium uacare ceteri libri noxa uacantem Grotius aduersum Rott, Vat. Reg. aduersus ceteri libri uiuere Animatum fortiter aduersu' aduersarios, uerbis adiecit fortiter, cum innoxium uocaret pro glossemate habitis Scriuerius uiuere animatum addecet Fortiterque eum (uel: Emque fortiter) uacare aduersus aduersarios Vossius u. a. a. Fortiterque innoxium uacare ad aduersarios **Bothius** 259 ea libertast, si qui Acidalius in Stich. c. 6 260 obnoxiosae Acidalius obnoxio se Reg. obnoxise Rott. obnoxie Vat. obnoxiae ceteri · obnoxiae res aliae in obscuro latent Scriuerius aliae res obnoxiae hosti n. in o. l. Vossius 261 sim Delrio sum *libri* scelestum edd. ante Mercerum scelestim libri 262 tum tu isti libri tutum isti Bothius crede Turnebus Adu, XXIX 20

IV (8)

[Mélius exacue] átque exerce línguam, ut argutárier Póssis.

V (2)

265 Quám tibi ex ore orátionem dúriter dictís dedit.

VI (4)

Saéuiter suspítionem férre falsam fúttilum est.

VII (5)

'Vt quod factum est fúttile, amici, uós feratis fórtiter.

VIII (3)

'Ibi tum derepénte ex alto in áltum despexít mare.

TELAMO

I (10)

Telamo

'Ego deum genus ésse semper díxi et dicam caélitum, 270 Séd eos non curáre opinor, quíd agat humanúm ge-

nus:

Nám si curent, béne bonis sit, mále malis, quod núnc abest.

II (11)

Séd superstitiósi uates ímpudentesque árioli,

V Non. 512, 8 'duriter pro dure ... Ennius Foenice ... '(In Bamb. nihil exstat praeter duas uoces extremas) Charisius p. 178 P. 'duriter. Terentius in Adelphis ... ubi Acron: secundum antiquorum, inquit, con-suetudinem. Nam et Ennius in Phoenice ... 'VI Non. 511, 5 's ae-niter pro saeue ... Ennius Fonice...' (Foenice Bamb.) VII Non. 514, 13 'futtile, futtiliter. Ennius Foenice...' VII Non. 518, 5 'derepente ... Ennius Foenicae...' (Phenice Bamb.) Telamo I Cicero de diu. II 50, 104 'an noster Ennius? qui magno plausu loquitur assentiente populo [269. 270]. Et quidem cur sic opinetur, rationem subicit. Sed nihil est necesse dicere quae sequuntur: tantum sat est intellegi, id sumere istos pro certo, quod dubium controuersumque sit.' Idem de nat. deor. III 32, 79 'Telamo autem uno uersu totum lo-cum conficit, cur di homines neglegant [271].' Idem de diu. I 58, 132 (of. II) II Cicero de diu. I 58, 132 'nunc illa testabor, nou me sorti-

263 melius exacue om. libri linguam Basil. lingua ceteri libri 266 suspitionem Bamb. suspicionem ceteri libri, Cf. Fleckeisenus Mus. Rhen. 1852 p. 225 sqq. futtilum Leid. futilum ceteri libri 267 futile Bamb. uos feratis ed. pr. uos fueratis libri plerique non fueramus Palat. nos feramus ed. 1480 272 sed utrum Ennii sil

Aút inertes aút insani aut quíbus egestas imperat, Quí sibi semitám non sapiunt, álteri monstránt uiam, 275 Ouíbus diuitias póllicentur, áb eis drachumam ipsí

petunt.

[De hís diuitiis síbi deducant dráchumam, reddant cétera.]

III (3)

Móre antiquo audíbo atque auris tíbi contra utendás dabo.

IV (I)

Scíbas natum ingénuum Aiacem, cuí tu obsidioném paras.

V (2)

Nam íta mihi Telamónis patris, aui Aéaci et proauí Iouis

280 Gráta est gratia átque hoc lumen cándidum clarét mihi

VI (6)

Eándem me in suspítionem scéleris partiuit pater.

legos neque eos, qui quaestus causa ariolentur ... agnoscere. Non habeo denique nauci Marsum augurem, non uicanos aruspices, non de circo astrologos, non Isiacos coniectores, non interpretes somniorum. Non enim sunt hi aut scientia aut arte diuini, sed superstitiosi' e. q. s. 'Atque haec quidem Ennius, qui paucis ante uersibus esse deos censet, sed eos non curare opinatur, quid agat humanum genus.' Ennianos uersus demum a uerbis 'sed superstitiosi' incipere intellexit Bothius III Non. 506, 1 'audibo pro audiam.' IV Festus p. 198 M. 'obsidionem potius dicendum esse quam obsidium adiunat nos testimonio suo Ennius in Telamone quom sit...' V Non. 85, 23 'claret, clara est uel clareat ... Ennius Telamone...' VI Non.

an Ciceronis, dubitari potest 273 aut insani, quibus Hermannus Opusc. VII 379 275 drachumam Vind. corr. eadem manu dragmam Erl. drachmam ceteri. Cf. Ritschelius Mus. Rhen. 1850 p. 559 sqq.

Versum 276 non potui mihi persuadere ab Ennio potius prioribus adiunctum quam lectoris alicuius lasciuia confictum esse dragmam Erl. drachmam ceteri 277 atque Bamb. neque ceteri libri

utendos Bamb. 279 Telamonis patris, aui Aeaci Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 73 Telamonis patris atquefaci libri T. p. facies Grotius patris Telamonis facies Hermannus 280 grata est gratia Hermannus gratia ea est libri gratia grata est Grotius 281 in me Delrio ``

VII (5)

Deín senis me fácere pietas, cíuium porcét pudor.

VIII (4)

Stráta terrae láuere lacrumis uéstem squalam et sórdidam.

IX (7)

.... éx eo futúrum abnuébant

TELEPHVS

I (8)

285 Regnúm reliqui saéptus mendicí stola.

II (4)

Palám mutire plébeio piáculum est.

III (7)

Caédem caueo hoc cúm uestitu, squálida saeptús stola.

IV (6)

. . qui illum dí deaeque mágno mactassínt malo.

V (1)

. . . uérum quorum líberi letó dati

475, 25 'partiret pro partiretur ... Ennius Telamone...' VII Non. 160, 4 'porcet significat prohibet ... Ennius Telamone...' VIII Non. 172, 20 's qualam pro squalidam.' Idem 504, 3 'la uere inde tractum est.' IX. Diomedes I p. 378 P. 'uerum apud ueteres et abnueo dictum annotamus, ut Ennius ... item in Telamone...'

suspicionem libri 282 dein senis me Hermannus deum me sentit libri, etiam Bamb., quod uix defendas interpretando 'stimulat' deum me incendit Lipsius Epist. quaest. IV 19 deum me sancit Bergkius l. l.

283 trae superscr. er Leid. p. 172 terra Bamb. Leid. p. 504, Hermannus labere libri p. 504 lacrimis libri p. 172 squalem W p. 172 squalidam libri p. 504 284 abnueant Bothius 285 septus libri mendici Leopardus Emend. VIII 24 medici libri 286 plebeio est piaculum elegantius futurum esse dicit Hermannus Epit. d. m. p. 59 287 cedo et caueo cum uestitus Nomus quam ue .... Festus caedem caueo uestitu Geelius septus Bamb. VI (2) 🖵

Et cíuitatem uídeo Argiuum incéndere.

VII (3)

Deúmque de consilio hoc itiner crédo conatúm modo. VIII (5)

Ted ípsum oportet hóc profiteri et próloqui Aduórsum illam mihi.

THYESTES

I (2)

295 Sét me Apollo ipsús delectat [láctat] ductat Délficus.

II (7)

Sed sónitus auris meás pedum pulsu increpat.

III (8)

Ibi quíd agat secum cógitat parát putat.

IV (9)

Quemnám te esse dícam, qui tárda in senécta

V (5)

ímpetrem,

300 [Di inmortales,] fácite ab animo ut cérnat uitalem ábigeum.

lefo...' VI Non. 429, 4 'inter urbem et ciuitatem hoc interest: urbs est aedificia, ciuitas incolae ... Ennius Telefo ...' VII Non. 490, 12 'itiner pro iter.' VIII Non. 232, 25 'aduorsum rursum apud significat ... Ennius Telefo ...'

Thyestes I Non. 97, 32 'delectare, inlicere, adtrahere. Ennius Theestes...' (Thertensi ms. Junii Thyeste edd.) II Non. 255, 25 'crepare, ferire.' III Non. 369, 25 'putare, animo disputare... Ennius Thyeste...' IV Cicero Orat. 55, 184 'quamquam etiam a modis quibusdam cantu remoto soluta esse uideatur oratio ... quorum similia sunt quaedam etiam apud nostros, uelut ille in Thyeste [298] et quae sequuntur: quae, nisi cum tibicen accessit, orationis sunt solutae simillima.' V Non. 261, 15 'cernere, iudicare... Ennius Thyeste...'

291 incendier Aldina 292 de om. W 293 te ipsum hoc oportet profiteri libri, non mutauit Lachmannus in Lucr. I 778 te ipsum profiteri oportet hoc Geelius lactat om. 295 ipse libri libri 297 cogitet W Leid. 298 senecia Lachmannus senectute libri 300 di inmortales om. libri facite *Delrio* facile libri abigeum] babium libri halitum Junius in mg. 'abigeus aneλάτης' Gloss. impetrarim facile ab animo, ut cernat uitalem bo-

7 - 11

40.1

VI (6)

Sín flaccebunt cónditiones, répudiato et réddito.

VII (1)

As.

'Aspice hoc sublimen candens, quem inuocant omnés Iouem.

VIII (10)

Thyestes

Nolíte, hospités, ad me adíre: ilico <u>ísti</u>: Ne cóntagió mea bonís umbraue <u>óbsit</u>. Tánta uis scéleris in córpore haerét [meo].

305

48

Alius

Quidnam ést, obsecró? quid te adíri tam abnútas?

VI Non. 110, 15 'flaccet, languet, deficit.... Ennius Thyeste...' VII Festus p. 306 M. 'sublime m est in altitudinem elatum, ut Ennius in Thyeste...' Cicero de nat. deor. II 2, 4 'quid enim potest esse tam apertum ... cum caelum suspeximus ... quam esse aliquod numen ... quod ni ita esset, qui potuisset assensu omnium dicere Ennius: aspice' e. q. s. Ibidem 25, 65 'hunc igitur' (sc. Iouem) 'Ennius, ut supra dixi, nuncupat ita dicens: aspice' e. q. s. Ibidem III 4, 10 'primum fuit, cum caelum suspexissemus, statim nos intellegere, esse aliquod numen, quo haec regantur. Ex hoc illud etiam: aspice' e. q. s. Ibidem 16, 40 'sit sane dens ipse mundus. Hoc credo illud esse sublime' e. q. s. Appuleius de mundo c. 33 p. 363 Oud. 'Romanus etiam poeta sic seusit: aspice' e. q. s. Probus in Verg. Ecl. 6, 31 p. 11. Keil. 'Ennius: aspice' e. q. s. VIII Cicero Tusc. disp. III 12, 26 'qualis enim tibi ille uidetur ... Iouis iste quidem pronepos? Tampe ergo abiectus tamque fractus ? Nolite, inquit [303-305] Tu te, Thyesta, damnabis orbabisque luce propter uim sceleris alieni?' Idem de orat. III 41, 164 'nolo esse

lum Bothius 2 301 sin Gulielmus in Plauti Capt. c. 5 in libri

302 sublimen Appulei ms. Benedictinus, Scaliger ad Varr. de re rust. p. 235 ueteres Appulei libros antestans, cf. Ritschelius Mus. Rhen. 1850 p. 556 sqq. sub lumine mss. Vossiani Appulei sublime Festi cod., Appulei Florentinus, Probus, Ciceronis libri, etiam Vind. Erl. Pal. de n. d. supplime Pal. 1519 de n. d. Il 25, 65 cf. Festi glossa cadens Vind. de n. d. III 4, 10 mss. Voss. Appulei uocant Festus, Probus 303 sqq. Baccheos agnouit Bentleius adire *Gud. in* ilico Lagom. 3 13 35 36 93 illico eadem manu compunctum rasura Gud. in Tusc. illico uulgo isti Pith. Mon. ista tres Oxon. istinc duo Oxon. Gud. b Wesenbergius Emend. Cic. Epist. p. 124 islic cum ras. Bern. istic Gud. Halmii cum ceteris istim Bouhierius istic, Ne ... obsit, Stetis. tanta Lachmannus in Lucr. III 880 305 meo om. lihri Meo tanta uis sceleris in corpore haeret Bentleius 306 quid

tam om. libri

renulas Bentleius

Abrinc. Erl. b quod Lagom. alig.

IX (4)

Heú heu, mea fortúna, ut omnia ín me conglomerás mala!

X (3)

. . . quám mihi maximum hódie <u>hic</u> contigerít malum.

XI (11. 12)

Thyestes

'Ipse summis sáxis fixus ásperis, euísceratus, 310 Látere pendens, sáxa spargens tábo, sanie et sánguine atro.

Néque sepulcrum, quó recipiat, hábeat portum córporis,

'Vbi remissa humána uita córpus requiescát malis.

uerbum angustius id quod translatum sit, quam fuisset illud proprium ac suum: [306] melius esset uetas, prohibes, absterres: quoniam ille dixerat ilico ... obsit.' IX Non. 90, 15 'conglomerare, inuoluere, superaddere. Ennius Tithe ...' (Thyeste ante Mercerum) X Non. 268, 12 'contingere, euenire ... Ennius Tyeste...' XI Cicero Tusc. disp. I 44, 107 'execratur luculentis sane uersibus apud Ennium Thyestes, primum ut naufragio pereat Atreus: durum hoc sane, talis enim interitus non est sine graui sensu; illa inania: [309. 310] Non ipsa saxa magis sensu omni uacabunt, quam'ille latere pendens, cui se hic cruciatum censet optare. Quam essent dura, si sentiret; nulla sunt sine sensu.' (quam essent dura si sentirent nulla sine sensu. Gud. Reg. quae ut essent dura, si sentirent nulla sine sensu. Gud. Reg. quae ut essent dura, si sentirent nulla sine sensu. Gud. Reg. quae ut essent dura, si sentirent nulla sine sensu. Gud. Reg. quae ut essent dura, si sentirent nulla sine sensu. Gud. Reg. quae ut essent dura, si sentirent nulla sine sensu. Gud. Reg. quae ut essent dura si sentirent ur, nulla sine sensu. [311. 312] Vides, quanto haec in errore uersentur: portum esse corporis et requiescere in sepulero putat mortuum. Magna culpa Pelopis, qui non erudierit filium nec docuerit, quatenus esset quicque curandum.' Idem in Pisonem 19, 43 'Thyestea ista execratio est, poetae uulgi animos, non sapientum, mouentis: ut u naufragio expulsus uspiam saxis fixus asperis euisceratus latere penderes, ut ait ille, saxa ... atro.' (Verba ut tu naufragio expulsus uspiam ficeroni rescripsit Bentleius, Enniana poesi in breuins, ut uidetur, ab illo contracta.) Non. 405, 3 'spargere, madefacere. Lucilius lib. XVIIII: [310]' quae aut traducta sunt a Lucilio aut librariorum turbis perperam eius nomine afferuntur

307 heu heu Vossius eu libri eheu Lachmannus in Lucr. I 360 glomeras W 308 quam mihi maxime hic hodie libri quam maximum etsi hic mi hodie Bothius 2 . 309 sqq. Numeros constituit Bentleius

INCERTI NOMINIS RELIQVIAE

I (Achill. 5)

Vlixes

Quís ibi non est uúlneratus férro Frugio?....

II (inc. auct. 9-12)

Eurypylus

O Pátricoles, ad uós adueniens aúxilium et uestrás manus

۱

315 Petó, priusquam oppetó malam pestem mándatam hostilí manu.

Namque Aésculapi liberorum saúcii opplent. pórticus: Non pótis accedi. [Sét trementi génua lassa cóncidunt,]

Neque sánguis ullo pótis est pacto prófluens consístere.

Inc. nom. rel. I Cicero pro Rosc. Am. 32, 90 'multos caesos non ad Trasumenum lacum, sed ad Seruilium uidimus. Quis ibi non est u. f. F.' Schol. Gronou. in Cic. l. l. 'ferro Frugio] in Ennio haec fabula inducitur Achillis, quo tempore propter Briseidam cum Graecis pugnare nolui: quo etiam tempore Hector classem eorum incendit. In hac pugna Vlixes uulneratus inducitur et fugiens ad Achillem uenit. Cum interrogaretur ab Aiace, cur fugisset, ille ut celaret dedecus: enim uulneratus ferro Frugio?' II Cicero Tusc. disp. II quis II Cicero Tusc. disp. II 16, 38 'quin etiam uidemus ex acie efferri saepe saucios ... at uero ille exercitatus et uetus ob eamque rem fortior medicum modo requirens, a quo obligetur, o Patricoles, inquit, ad uos adueniens ... accedi. Certe: Eurypylus hie quidem est. Vbi tandem lactu conturbatur? Hominem exercitum uide quam non flebiliter respondeat,' (Certe Eurypylus hic quidem est hominem exercitum ubi tantum luctus continuatur libri, nisi quod exercitatum Bern. et alii codd. boni teste Orellio luctum continuatus Reg. Verba: Certe ... exercitum Patroclo dedit Bentleius) 'ra-Gud. tionem etiam adferat, cur acquo animo sibi ferendum sit: qui alteri

313 ibi non est Cicero enim Scholion 314-325 In libris omittuntur, quae uncis inclusimus: cetera hoc ordine uulgo se excipiunt: 314 315 318 320 316 317 314 Patricoles Gud. Reg. cum edd. antiquissimis, probauit Bergkius Ind. lect, Marb. aest. 1844 p. IX coll. Front. p. 14 ed. Rom. (p. 45 Nieb.) Patrocles Bern. cum plerisque 315 oppeto Gud. Reg., si fides Gudiano collatori et Krarupii silentio, plerique ceteri, probauit Wesenbergius oppetam Bern, m. alt. unus Oxon. Leid. Reg. secundum Tregderum mandatam libri datam Bentleius

316 namque libri plerique nam Bentleius ex cod. Dauisii 317 polis Bothius polest libri 318 ncque libri plerique nec unus cod. Dauisii

[Itaque húc dolore cónsternatus gréssus tardos cón- tuli,]

320 Si quí sapientiá magis uestra mórs deuitarí potest.

Qui álteri exitiúm parat,

4*

Eum scire oportet, sibi paratum péstem ut participét parem.

*

Patricoles

Elóquere eloquere rés Argiuum proélio ut se sústinet. Eurypylus

Non pótis ecfari tántum dictis, quántum factis súppetit.

325 'Vbi fortuna Hectóris nostri acrem áciem inclinatám [dedit]

... parem. Abducet Patricoles,' (sic Gud. Reg. Patrocles ceteri) 'credo, ut conlocet in cubili, ut uolnus obliget: si quidem homo esset. Sed nihil uidi minns. Quaerit enim quid actum sit: eloquere...suppetit. Laberis:' (sic Bentleius. laboris libri) 'quiesce igitur et uolnus alliga.' (Laberis... alliga: tace Patroclo tribuit Bentleius. Laboris. (Pa.).... quiesce et uolnus alliga Hermannus Opusc. V 1:13 Laboris. (Pa.) Tu quiesce igitur et uolnus alligauero Bergkius l. l.) 'Etiam si Eurypylus posset, non posset Aesopus: ubi fortuna' e. q. s. 'et cetera explicat in dolore.' Idem Orat. 46, 155 'itaque idem poeta, qui inusitatius contraxerat: patris mei meum factum pudet, pro: meorum factorum, et: texitur, exitium examen rapit, pro: exitiorum, non dicit: liberum... sed ut isti uolunt: neque tuum umquam in grem#um extollas liberorum ex te genus. Et idem : namque Aesculapi liberorum. At ille al-

seu Bentleius poli' pacto Bentleius 320 si qui Gud. Reg. Bern. Vat. si qua codd. aliq. seu unus cod. Dauisii, Bentleius deuitari mors Bentleius 322 oportet] opus est Bentleius, uariare hoc loco Dauisii cod. testans, quamquam certam scripturam assequi non potuerit

paratum Bentleius paratam libri 323 eloquere eloquere Gud. eloquere, semel, ceteri libri eloquere propere Bergkius l. l. Argiuorum Bentleius 324 non polis ecfari Davisius non potest haec fari libri non potest ecfari Victoriana tantum om. Bentleius 325 acrem om. duo Oxon., Bentleius, defendit Bergkius l. l., qui recte ab integro uersu narrationem fecit exordiri dedit om. libri

III (41)

Aéque inimicitiam átque amicitiam ín frontem promp-

tám gero.

IV (**31**)

.... meae tám potis

Pacís potiri

V (Hect. Jytr. 16)

330 Hectór, qui haud cessat óbsidionem obdúcere.

VI (5)

Crássa puluis óritur, omnem péruolat caelí fretum.

VII (36)

.... uí patefecerúnt Bruges.

VIII (10)

hehae! ----

'Ipse clipeus cécidit.

IX (Pac. Med. 8)

335 . . . tueor té senex? pro lúppiter!

ter in Chryse... Atqui dixit Attius' e. q. s. III Non. 129, 26 'inimicitia' numero singulari.' Gellius XIX 8 'inimicitiam autem Q. Ennius in illo memoratissimo libro dixit...' IV Festus p. 360 M. 'antiqui ta'm etiam pro tamen usi sunt, ut — Ennius: illae meae' e. q. s. V Festus p. 198 M. 'obsidion em potius dicendum esse quam obsidium adiauat nos testimopio suo Ennius in Telamone — item alio loco: Hector' e. q. s. VI Non. 205, 28 'fretum ... masculini...' VII Cicero Orat. 48, 160 'Barrum semper Ennius, numquam Pyrrhumt ui p. B., nou Phryges: ipsius antiqui declarant libri.' Quintilianus I 4, 15 'sed B quoque in locum aliarum dedimus aliquando, unde Burrus et Bruges et Belena.' VIII Varro de L. L. VII 93 M. 'eu ax uerbum nihil significat, sed effutitium naturaliter est, ut apud Ennium...' Oramm. inc. de generibus nominum (p. 30 ed. Otto) 'clipeus, gen. masc., ut Eunius: cecidit clipeus.' IX Varro de L. L. VII 12 M. 'tu eri dao significat, num ab aspectu ut dixi, unde est Enni illud: tueor' e. q. s. (ennii illud Par. a enim illud Goth. Haun. n illud Flor., om. Par. b)

326 ego om. Gellius 327 aeque inimicitiam atque amicitiam] amicitiam odo inimicitiam Leid, Nonii amicitiam atque inimicitiam ceteri fronte Grut. Palat. Gellii 328 illae meae tam cod. illa me Tam Hermannus ad Eur. Hec. p. 156 coll. Eur. 277 Fortasse: Achille: meae tam 330 qui cod. quidem uulgo

X (Ai. 2)

Aíax.

Hoc lúmen iubárnest quod ín caelo cérno? XI (11)

Salmácida spolia síne sudore et sánguine XII (42)

Is habét coronam uítulans uictória.

XIII (Neopt.)

Neoptolemus

340 Phílosophari est míhi necesse, at paúcis: nam omnino haút placet.

Dégustandum ex eá, non in eam ingúrgitandum cénseo.

X Varro de L. L. VI 6 M. 'ut ante solem ortum, quod eadem stella uocatur iubar, quod iubata ... Ennius: Aiax' e. q. s. (a) Ibidem VI 81 M. 'cerno idem ualet: itaque pro uideo ait Ennius...' (b) Ibidem VII 76 M. 'Aiax' e. q. s. 'iubar dicitur stella Lucifer, quase in symmo' (cf. Lachmannus in Lucr. II 291) 'quod habet lumen diffusum ut leo in capite iubam.' (c) XI Festus p. 329 M. 'Salmacis nomine nympha Caeli et Terrae filia fertur causa fontis Halicarnasi aquae appellandae fuisse Salmacidis, quam qui bibisset, uitio impudicitiae mollesceret. Ob eam rem, quod eius adifus angustatus parietibus occasionem largitur iuuenibus petulantibus antecedentium puerorum puellarumque uiolandarum, quia non patet refugium. Ennius...' Cicero de off. I 18, 61 'itaque in probris maxime in promptu est, si quid tale dici potest: uos enim iuuenes auimum gerifis muliebrem, illa uirgo uiri' (cf. Lachmannus in Lucr. IV 211) 'et si quid eiusmodi: Salmacida' e. q. s. XII Paulus Festi p. 369 M. 'uitulans, laetans gaudio, ut pastu uitulus.' XIII Cicero Tusc. disp. II 1 'Neoptolemus quidem apud Ennium philosophari sibi ait necesse esse, sed paucis: nam omnino haud placere. Ego autem, Brute, necesse mihi quidem esse arbitror philosophari ... sed non paucis, ut ille. — Sed tamen in nita occupata atque, ut Neoptolemi tum erat, militari pauca ipsa multum saepe prosunt.' (a) Idem de orat. II 37, 156 'ac sic decreui philosophari potius, ut Neoptolemus apud Ennium, paucis: nam omnino

336 sq. Aiax lumen iubarne in caelo cerno a aliquod (aliquot Goth.) lumen iubarne in caelo cerno c lumen iubarne in caelo cerno b 338 Salmacida spolia Scaliger Lect. Auson. I 28 cf. Turnebus Adu. XXVIII 39 Salmacid aspolla cod. Festi Salmaci da spolia uulgo sudore et sanguine Cicero sanguine et sudore Festus 339 is fortasse eiciendum habet is Scriuerius uitulans e uictoria Rostius Opusc. Plaut. I 176 340 Philosophari est mihi necesse, at Vossius, cf. a Philosophandum est, sed Bothius ex d Mihi philosophandum est Dauisius aut Laur. Gellii haud ceteri. Rectius fuerit hau Versum 341 concinnaui ex d.

XIV

Nerei natis

XV

. . . . áger oppletus ímbrium Frémitu

XVI (46)

345 . . . . . . et quís <u>illaec</u>est, quae lúgubri Súccincta est stola?

XVII (70)

O térra Threca, ubi Liberi fanum inclutum Maró locauit!

XVIII (Eum. 1)

Aréopagitae quidém dedere aequám pugnam . . . .

haud placet.' (b) Idem de rep. I 18, 30 'magis eum delectabat Neoptolemus Enni, qui se ait philosophari uelle, set paucis: nam omnino haud placere.' (c) Gellius V 15 'Ennianum Neoptolemam probabamus, qui profecto ita ait: philosophandum est paucis: nam omnino haud placet.' Ibidem 16 'eiusdemque illius Enniani Neoptolemi, de quo supra scripsimus, consilio utendum est, qui degustandum ex philosophia censet, non in eam ingurgitandum.' (d) Appuleius de magia c. 13 p. 415 Oud. 'ne ego necesse habeam, contra sententiam Neoptolemi Enniani pluribus philosophari.' (e) XIV Priscianus VII p. 733 P. (I p. 297 K.) 'his natabus, fliabus... Et filiis tamen in eodem genere dictum est. Ennius in Andromeda [98, 90] Idem: Nerei natis, pro natabus.' XV Seruius in Verg. Ge. I 12 'frementem] quod ueteres murmura aquae fre mitugn dicebant.' XVI Non. 198, 1 'cuis et generi feminino attribui posse ueterum auctoritas uoluit...' XVII Varro de L. L. V 14 M. 'locus est, ubi locatum quid esse potest. Vt nunc dicunt conlocatum, ueteres id dicere solitos apparet... apud Ennium: o terra' e, q. s. XVIII Varro de L, L. VII 19 'Enni... Areopagitae ab Areo-

347 Threea Gulielmus Veris. I 19 treea Flor. Haun. Par. c trecha Goth. teca Par. a trita Par. b Thraeca recte Fleckeisenus coll. Philol. IV 311 sq. 347 sq. inclutum Maro 'in margine exemplaris Spanhemiani in bibliotheca Regia Berolinensi asseruati.' cf. Schneiderus uita Varr. p. 240, O. Muellerus comm. addend. p. 299 in ciuium maro Goth. Haun. in ciuium muro Flor. Par. a in ciuium moero 'Par. b, ut uid., et c fort.' O. M. inclutum, om. muro, Gulielmus l. l. o terra tritaui, in cuius moero Liberi Fanum locaui Scaliger 348 locaui libri

349 Areopagitae quidem dedere aequam pugnam O. Muellerus, qui tamen id quod uerum est non uidetur assecutus esse. Areopagitae quid (quod Haun.) dedere (debere Par. a) quam pudam (haec duo uocabula om. Goth. Haun.) libri Areopagitae qui edidere aequom palam Bothius Areopagiticam ea de re uocant petram Scaliger Areo-

XIX (19)

Apollo

350 Vndé sibi populi et réges consilium éxpetunt, Summárum rerum incérti, quos ego ópe mea Pro incértis certos cómpotesque cónsili Dimítto, ut ne res témere tractent túrbidas.

XX (Hec. 18)

Nimiúm boni est, cui níhil est [in diém] mali. XXI (Hec. 11)

355 Extémplo acceptam mé necato et filiam.

XXII (58)

. . . fauent faucíbus russis

Cantú, plausuque premúnt alas.

XXIII (51)

Eós reduci quám relinqui, déuehi quam déseri Málui.

pago: is locus Athenis.' (hermi Par. b) XIX Cicero de orat. I 45, 199 'quid est enim praeclarius, quam honoribus et rei publicae muneribus perfunctum senem posse suo iure dicere idem, quod apud Ennium dicat ille Pythius Apollo, se esse eum, unde sibi, si non populi et reges, at omnes sui ciues consilium expetant' e. q. s. Deest hic locus in Erl. uet. XX Cicero de fin. II 13, 41 'non enim, si malum est dolor, carere eo malo satis est ad bene uluendum. Hoc dixerit potius Ennius...' cf. P. Syr. 483 Or. XXI Varro de L. L. VII 13 M. 'etiam indidem illud Enni ... extemplo enim est continuo.' (Enni Scaliger euim libri) XXII Cicero de diu. II 26, 57 'eur ante lucem galli canat... qui quidem silentio noctis, ut ait Ennius, fauent' e. q. s. XXIII Diomedes p. 441 P. 'ouocotikevror...' Charisius IV p. 251 P.

350 Populorum pagum inde qui dixere eam petram Vossius regumque concursum Erinius fortasse pluribus exornauerut, ut dubia sit fides huius uersus primum a Bothio eruti ex Cicerone unde sibi populi et reges Albertus Langius Quaest. metr. p. 20 unde sibi ciues 351 summarum Lagomarsiniani omnes suarum sumomnes Bothius marum Gud. b Erl. b suarum ceteri ope mea Reisigius Conieci, in Aristoph. p. 72 mea ope libri 352 pro] ex libri 'x Hermannus 354 in diem om. libri Opusc. II 275 nimiumst boni profecto cui Hermannus ad Eur. Hec. 627 355 acceptam Vossius, praenecato Scaliger negato libri laturus tamen arreptam. acceptum libri

filiam Bothius filium libri Dicendi figuram illustrauit Langius Vind. p. 50 356 gallique supplendum uidetur raucis uel rauis coni. Hottingerus 358 hos Charisius reduci Diomedis libri a Lindemanno ad Char. l. l. asciti, Donati cod. Santenianus m. alt., Charisii

Q: ENNIVS

XXIV (64)

360 'Animus aeger sémper errat néque poti neque pérpeti

Pótis est . . . . . cúpere numquam désinit.

XXV (2)

'Vt tibi Titánis Triuia déderit stirpem líberum

XXVI (Enn. Med. 16 inc. auct. 15) Néque tuum umquam in grémium extollas liberorum

ex té genus.

XXVII (Telam. 12)

Quí sui quaestus caúsa fictas súscitant senténtias.

XXVIII (9)

365 Sí uoles aduórtere animum, cómiter monstrábitur.

XXIX (13)

hómo, qui erranti cómiter monstrát uiam,

(167 Lind.) ' ^δμοιοτέλευτον ...' Donatus de schem. p. 1774 P. (32 Lind.) ' ^δμοιοτέλευτον ...' Ennium appellat solas Diomedes XXIV Cicero Tusc. disp. III 3, 5 ' at et morbi perniciosiores pluresque sunt animi quam corporis. Hi enim ipsi odiosi sunt, quod ad animum continuem collicite. pertinent eumque sollicitant, animusque aeger, ut ait Ennius, semper' e. q. s. XXV Varro de L. L. VII 16 M. 'Ennius: ut tibi' e. q. s. 'Ti-ta nis Triuia Diana est' e. q. s. XXVI Cicero Orat. 46, 155 'itaque idem poeta, qui inusitatius contraxerat [Alex. VI 44] ... et [ibid. 51] ... non dicit liberum, ut plerique loquimur ... sed ut isti uolunt: neque tuum' e. q. s. ... At ille alter in Chryse... Atqui dixit Attius...' XXVII Ci-cero de diu. l 40, 88 'atque etiam ante hos Amphiaraus et Tiresias, non humiles et obscuri neque eorum similes, ut apud Ennium est...' XXVIII Varro de L. L. VII 89 M. 'apud Ennium: si' e. q. s. 'comi-tor: bibentor' XXIV Cinero de contractione entering entering XXIX Cicero de off. I 16, 51 'omnium antem ter: hilare ac lubenter.' communia hominum uidentur ea, quae sunt generis eius, quod ab Ennio positum in una re transferri in permultas' (sie Bamb. a b transferri per multas cod. Ochl.) 'potest [366-368]' Deinde 52: 'sed quoniam copiae paruae singulorum sunt, eorum autem, qui eis egeant, infinita est multitudo, uulgaris liberalitas referenda est ad illum Eunii finem? nihilo minus ipsi lucet.' Idem pro Balbo 16, 36 'comes benigui, faciles, suanes homines esse dicuntur: qui erranti comiter monstrat uiam,

ed. pr. seduci Charisii cod. deduci Char. et Diom. uulg. reuchi Donati cod. Sant. m. pr. deui quam deseri cod. Charisii denique deseri ed. pr. Charisii 360 poti] pati *libri* 361 potis est] potest libri 363 tuum Gud. c tu ceteri libri 366 ut homo Basil. Oehl. comiti Basil. Bern. d Erf. Oehl. uiam monstrat Bamb. a Oehl.

Quasi lúmen de suo lúmine accendát, facit: Nihiló minus ipsi lúcet, cum <u>illi accénderit</u>.

XXX (Hec. 12)

. . . pol mihi fortuna mágis nunc defit quám genus. 370 Námque regnum súppetebat mi, út scias quanto é

loco,

Quántis opibus, quíbus de rebus lápsa fortuna ác-. cidat.

XXXI

Qui témpla caeli súmma sonitu cóncutit

XXXII (49)

Labát, labuntur sáxa, caementaé cadunt.

XXXIII (68) ·

caéli ingentes fórnices.

benigne, non grauate.' XXX Cicero Tusc. disp. III 19, 44 'quaerendum igitur, quemadmodum aegritudine priuemus eum, qui ita dicat: pol' e. q. s. 'Quid? huic calix mulsi inpingendus est, ut plorare desinat? aut aliquid eiusmodi? Ecce tibi ex altera parte ab eodem poeta [Andromach. X]' XXXI Terentius Enn. III 5, 42 'tabulam quandam pictam: ubi inerat pictura haec, Iouem | Quo pacto Danaae misisse aiunt quondam in gremium imbrem aureum. | Egomet quoque id spectare coepi: et quia consimilem luserat | Iam olim ille ludum, inpendio magis animus gaudebat mihi; | Deum sese in pretium conuertisse, et per alienas tegulas | Venisse claaculum: per pluuiam fucum factum mulieri. | At quem deum? qui templa' e. q. s. Donatus ad l. l. 'sonitu concutit] $\pi \alpha c \phi \sigma \delta t \alpha$ de Ennio. templa caeli] sententia tragica, sed de industria, non errore.' XXXII Non. 196, 30' ca em en ta ... feminini Eunius...' XXXIII Varro de L. L. V 19 M, 'a Chao choum, hine cauum et hine caelum ... et Ennius item ad cauationem: caeli i. f.' Cicero de orat. III 40, 162 'quo in genere primum est fugienda dissimilitudo: caeli i. f. Quamuis sphaeram in scenam (ut dicitur) attulerit Ennius, tamen in sphaera fornicis similitudo non potest inesse.' Derisus igitur Ennius imaginis audaciam ut defenderet dicitur sphaeram spectatoribus ad comparandum in scenam attulisse. Cf. Osannus Anal, crit. p. 136 Hermannus ad Eur. Hec. p. 167

367 quasi lumen de suo lumine Bern. a b c d Basil. Erf., Lachmannus in Lucr. II 719 quasi de suo lumine lumen Bern. e Oehl. 368 ut nichilo minus Oehl. ut nihilo minus Basil. ipsi luceat Bern. b c d e Basil. Erf. Bamb. a b Oehl. ipsi ut luceat Bern. a ut ipsi luceat Reg. Lall. 370 mi Grotius Bibl. crit. nou. IV mihi libri 371 lassa Vind. a Mon. b accidat Gud. Reg. Pith. Bern. alii occidat Rehd. Vind. a Mon. a quinque Oxon. 372 sonitu] netu 'elegantius' uidetur Bentleio 373 labuntur edd. lababuntur libri caementae Junius caementa libri

57

_58

XXXIV (39)

375 Cúr, quod in me est, éxsecrabor hóc quod lucet, quidquid est?

XXXV

Latóna pariit cásta complexú Iouis Delí deos geminos.

XXXVI (12)

Flágiti princípium est nudare ínter ciues córpora.

XXXVII (15)

Quém metuunt, odérunt: quem quisque ódit, periisse éxpetit.

- XXXVIII (17)

380 'O Fides alma ápta pinnis, ét ius iurandúm Iouis!

XXXIX (14)

. . . . núlla sancta sócietas

Néc fides regni ést

XXXIV Cicero de nat. deor. Il 25, 65 'huno igitur' (sc. Iouem) 'Ennius, ut supra dixi, nuncupat ita dicens: [302] 'planius quam alio loco idem: cur, quod' e. q. s. Cf. Hartungus Eurip. rest. II 53 XXXV Varro de L. L. VII 16 M. 'Ennius [XXV]... Titanis dicta

XXXV Varro de L. L. VII 16 M. 'Ennius [XXV]... Titanis dicta quod eam genuit Titanis Lato. Lato enim, ut scribit Manilius, est Coco creata Titano. Vt i dem scribit: Latona' e. q. s. 'id est Apollinem et Dianam.' Cf. ibidem 65 XXXVI Cicero Tusc. disp. IV 33, 70 'bene ergo Ennius: flagiti' e. q. s. XXXVII Cicero de off. II 7, 23 'praeclare enim Ennius...' XXXVIII Cicero de off. II 129, 104 'nam praeelare Ennius...' Appuleius de deo Socr. c. 5 p. 182 Oud. 'nam et ius iurandum Iouis iurandum dicitur, ut ait Ennius.' XXXIX Cicero de off. I 8, 26 'quod enim est apud Ennium... id latins patet.' Idem de rep. I 32, 49 'concordi populo ... nihll esse inmutabilius, nihil firmius ... itaque cum patres rerum potirentur, numquam constitisse ciuitatis statum. Multo iam id 'in regnis minus, quorum, ut ait Ennius, nulla regni sancta societas nec fides est.' (uel quoniam scribendum pro quorum uel regni omittendum Maio uidebatur)

375 cur Reg. Cantab. cui ceteri qui Gulielmus Cur? quod . . . exsecrabor Dauisius cui . . . exsecrabor Schoemannus idem uideri dicit quod: cui . . . consecrabo hoc quo Gulielmus licet quidquid est (corr. eadem m.) Vind. 376 sq. Deli gemellos creta Titano deos Latóna pariit casto complexu Iouis Scaliger 376 pariit 'Par. a et b, si recte relatum est. parit cett. codd.' O. M. casta Flor. 377 Deli uulgo Delia libri 379 odere Haun. casto ceteri libri 380 pennis Bern. c ex Goth, Heusingerus

XL (24)

. . . . út uos uostri líberi

Défendant, pro uóstra uita mórti occumbant óbuiam.

XLI (6)

385 . . . quin índe inuitis súmpserint perdvéllibus

XLII (25)

Paréntem et pa[triam, dí, seruate] sóspitem!

XLIII (45)

. . . uiuam an móriar, nulla in me ést metus. XLIV (18)

Amícus certus in re incerta cérnitur.

XLV (16)

Benefácta male locáta male facta árbitror. XLVI

390 Múlierem: quid pótius dicam aut uérius quam múlierem?

XLVII (34)

. . . indúta fuit saeuá stola :

Phars. I 92 XL Seruius in Aen. II 62 'occumbere morti: nouae locutionis figura et penitus remota. Ennius...' XLI Varro de L. L.
VII 49 M. 'apud Ennium: quin' e. q. s. 'perduelles dicuntur hostes.' XLII Festus p. 301 M. 'sos[pes significat apud] omnes fere auc[to-

XLII Festus p. 301 M. 'sos[pes significat apud] onnes fere auc[tores saluum: sic] — — En[nius in . . . . . parentem' e. q. s. XLII Paulus Festi p. 123 M. 'metus feminine dicebant.' XLIV Cicero Lael. 17, 64 'quamquam Ennius recte . . .' XLV Cicero de off. II 18, 62 'nam praeclare Ennius . . .' XLVI Rutilius Lupus I 12 p. 43 Ruhnk, 'diaphora: hoc schema est, cum uerbum iteratum aliam sententiam significat, ac significauit primo dictum. Id est huiusmodi . . . Item Enni uersus: mulierem' e. q. s. Sic correxit Meinekius, aliena manu haee e margine illata suspicans. Legebatur Item: uniuersum mulierem e. q. s. prosa oratione. XLVII Seruius in Aen, I 4 'saeuam dice-

384 occumbant obuiam Cass. occumbant fortiter uulgo occumbant, 385 quin inde Flor. Par. a quoius inde Goth. om. obuiam, Fuld. quius inde Haun. quod inde Par. b quid unde Turnebi cod. uindictam Scaliger inuitis] uictis Scaliger De v consonante in uoce perdvellibus dixit Lachmannus in Lucr. II 661 386 Vncis inclusa in cod. non apparent. et patriam, di seruaté Scaliger et patriae, di seruate Vrsinus et patrem, di seruate O. Muellerus. aut et patriam di seruarunt aut et patriae et mihi seruauit Albertus Langius Quaest. Senarium agnouit Vossius 391 fuit Servius est metr. p. 20 Cynthius

XLVIII (8)

Thelis<u>ílli</u> mater

XLIX (3)

Vócibus concíde: faxis . . musset óbrutus.

L (32 inc. com. 13)

Ad eum áditauere

LI (59)

395 . . . festíuum festinánt diem.

LII (69)

. . . . . cúbitis pinsibánt humum.

LIII (35)

. . . . ímprimitque genaé genam.

LIV

[Nám] flammam sapiéns facilius óre in ardente ópprimit,

Quám bona dicta téneat.

bant ueteres magnam, ut Ennius: induta' e. q. s. 'i. e. magna.' Cynthius Cenetensis in Aen. I 4 (A. Mai auct. class. VII 327) 'saeuus dicitur crudelis, prosper et magnus. Ennins: induta' e. q. s. XLVIII Varro de L. L. VII 87 M. 'lympha a nympha, ut quod apud Graecos $\Theta fzic_{5}$, apud Ennium: Thelis illi mater.' Conferri lubet Turnebus Adu. XXIII 16 Varronem de re rust. III 9, 19 'quod antiqui, ut Thetia Thelim dicebant, sic Medicam Melicam uocabant.' XLIX Varro de L. L. VII 101 M. 'apud Ennium: uocibus' e. q. s. 'mus sare dictum, quod muti non amplius quam $\mu \tilde{v}$ dicunt.' Cf. Seruius in Aen. XII 657 'Ennius mussare pro tacere posuit.' L Diomedes I p. 336 P. 'item adeo adis. hoc iteramus adito aditas dictitantes, ut Ennius: ad eum aditauero.' LI Seruius in Aen. IX 401 'antique properet mortem, ut Plautus: properare prandium; Ennius: festiuum f. d.' Philargyrius in Ge. IV 170 'fulmina properant uetuste ait, ut Plautus: properant prandium, et Ennius: festinant diem.' Cf. Gloss. Labb.: 'festius *éoqráfo*.' LII Varro de L. L. V 23 M. 'terra ut putant eadem et hu mus: ideo Ennium in terram cadentis dicere ...' cf. Diomedes p. 370 P. Hartungus Eurip. rest. II 53 LIII Seruius in Aen. V 686 'Ennius de dormiente...' LIV Cicero de orat. II 54, 222 'quod est hominibus facetis et dicacibus difficillimum, habere hominum rationem et temporum et ea quae occurrant, cum salissisme dici possint, tenere. Itaque nonnulli ridiculi homines hoc ipsum non insulse interpretantur. Dicere enim aiunt Ennium, flammam a sapiente facilius ore in ar-

392 Thelis Turnebus Thetis Flor. Haun. ea Thetis cod. B, la cuna in Goth. erat Thetis Spengelius 393 faxis musset] facimus et libri plerique facimus musset Turnebi cod. face musset Turnebus fac is musset O. Muellerus 395 festiuumque diem festiuant Merula

396 pinsabant Goth. 397 Fortasse delendum est que 398 nam om. Cicero Indirecta oratione ultiur Cicero

LV (73)

400 ['Vmquam] quidquam quísquam cuiquam quód ei conueniát, neget?

LVI (inc. com. 16)

Aliquót sunt uera sómnia, at non ómnia est necésse.

LVII

Eu, méa puella, e spé quidem id successit tibi.

LVIII

aeui integri.

LIX

. . . . . ángue uillosí canis

LX

405 Versát mucronem

LXI

férro foedatí iacent.

dente opprimi, quam b. d. t: haec scilicet bona dicta, quae salsa sint.' (Ennium om. Voss. Leid.) LV Rhet. ad Herenn. IV 12, 18 'et si uitabimus eiusdem literae nimiam assiduitatem, cui uitio uersus hic erit exemplo (nam hic nihil prohibet in uitiis alienis exemplis uti): o Tite'e. q. s. 'et hic eiusdem poetae...' LVI Ciccro de diu. II 62, 127 'aliquot somnia uera, inquit Ennius, sed omnia non est necesse.' Ad Epicharmum refert Merula p. LXXII LVII Varro de L. L. VII 93 M. 'eu ax uerbum nihil significat, sed effutitium naturaliter est, ut apud Ennium [VIII] apud Ennium: eu, mea p.' e. q. s. 'apud Pompilium: heu' e. q. s. (Naeuium cod. B) LVIII Seruius in Aen. IX 255 'integer aeui, integri aeui, i. e. adulescens, cui actas integra superest.' Vnde Ennius deos a eui integros dicit, quibus multum aeui superest.' LIX Acron in Hor. Carm. III 11, 18 'muniant angues caput ejus] ut ait Ennius: angue u. c.' LX Seruius in Aen. IX 748 'nersat, librat, iactat: et est Ennianum...' LXI Seruius in Aen. III 241 'foedare, cruentare. Ennius...'

400 umquam om. libri cuiquam quod] quemquam quemq. quisq. Par. quemquam quisque Bamb. a Fris, quemque quisque Bamb. b quemquam quemq. quis Tross. quemquam quis Tur. ei om. libri

401 sunt om. Cicero somnia uera Cicero sed omnia non est necesse Cicero, nisi quod necesse est unus codex Moseri Possis etiam : aliquót sunt uera somnia, omnia esse non necessest

402 hau Par. b heu ceteri libri eheu uulgo e om. libri spe Flor. Goth. Par. a saepe Haun. sepe Par. b spei O. Muellerus successit O. Muellerus succensit Goth. Haun. succenset Flor. Par. a succenses Par. b

LXII

'Omnes dant consilium uanum, atque ád uoluptatem ómnia.

LXIII

Varro de L. L. VI 61 M. 'dico originem habet Graecam quod Graeci dencizo. Hinc Ennius: dico qui. Hinc dicare, hinc iudicare.' Dico qui hunc dicare cupit (uel habet uel potest). Hinc iudicare uulgo: correxit O. Muellerus, qui lacuna Enniani uersiculi maiorem partem absumptam esse sibi persuasit. Fortasse ex Eumenidibus asciuerat Varro fr. IV, ut scribendum sit: Dico ui[cisse] e. q. s.

LXIV

Priscianus XV p. 1010 P. (I p. 621 K.) 'Ennius proteruiter, ignauiter, inimiciter, iracunditer, superbiter, temeriter, praeclariter, toruiter, puriter, reuerecunditer, miseriter, prosperiter.' E quibus 'toruiter' uocis exemplo Nonius utitur heroico uersu p. 516, 16: 'proteruiter' ab eodem de Pancratiaste comoedia affertur p. 513, 11: abhorrent a dactylis tria haec 'temeriter, reuerecunditer, miseriter.'

M. PACVVIVS

ANTIOPA

I (13)

Probus in Verg. Ecl. 2, 25 p. 7 Keil. 'Amphionem et Zethum Euripides et apud nos Pacuuius Iouis ex Antiopa Nyctei ait natos. [Amphionem autem] cantando potuisse armenta uocare testantur Thebae' e. q. s.

II (12)

Rhet. ad Herenn. II 27, 43 'item uerendum est, ne de

LXII Fronto Epist. II 13 p. 57 ed. Rom. (p. 61 Nieb.) 'adfinitate sociatum neque tutelae subditum: praeterea in ea fortuna constitutum, iu qua, ut Q. Ennius ait, omnes dant' e. q. s.

Pacuui Antiopa I. Amphionem autem uerba inclusa coniectura suppleuit H. Keikius. Pacuui anapaestos: 'cantando soluistis Armenta uocare' agnoscere sibi uisus est Hartungus II Eadem con-

407 atque ad uoluptatem omnia om. ed. Mediol. et Nieb. adque cod.

62

æ

1.1

M. PACVVIVS

alia re dicatur, cum alia de re controuersia sit... uti apud Pacuuium Zethus cum Amphione, quorum controuersia cum de musica inducta sit, disputatio in sapientiae rationem et uirtutis utilitatem consummatur.'

III (8)

· Loca hórrida initas.

IV (11 et Liu. Ant.)

Amphio

Quadrupés tardigrada agréstis humilis áspera, Capité breui, ceruice ánguina, aspectú truci, Euíscerata inánima cum animalí sono.

Astici

5 Ita saéptuosa díctione abs té datur, Quod cóniectura sápiens aegre cóntuit: Non íntellegimus, nísi si aperte díxeris.

Amphio

Testúdo.

trouersia tangitur his Ciceronis locis: de orat. II 37, 155 'miror, cur philosophiae sicut Zethus ille Pacuuianus prope bellum indixeris.' de rep. I 18, 30 'atque idem ... Zethum illum Pacuui nimis inimicum doctrinae esse dicebat.' de inu. I 50, 94 'si non id quod accusabitur defendet... ut Amphion apud Euripidem, item apud Pacuuium, qui uituperata musica sapientiam laudat.' Cf. Hor. Epist. I 18, 40 sqq. III Diomedes I p. 336 P. 'ineo inis, et inito dicimus.' IV Cicero de diu. II 64. 133 'nam Pacuianus' (Pacuinus Vind. Pacuuianus uulgo) 'Amphio [2-4] cum dixisset obscurius, tum astici respondent: [7] At ille uno uerbo: Testu do. Non poteras hoc igitur a principio, citharista, dicere?' (astici Orellius artici Erl. acciti Reg. Gud. Rehd. rustici suasit Bergkius Bacchici Welckerus de trag. Gr. p. 815 Attici ceteri. Illud Cobetiano in Eur. Hipp. 67 scholio: $is xal ev Avrioxy dio xoqoods elegate to v <math>\Theta\eta\betaacions$ yeoortow diolow xal rov µerà Alonzo – confirmari monuit Schneidewinus Nunt. liter. Gotting. 1847 p. 145) Tertullianus de pallio c. 3 p. 44 Salm. 'est et [2] testudinem Pacuuianam putas? non est: capit et alia

2 tardigrada] cf. Mar. Victor. p. 2468 P. 3 breui' Bothius 4 inanima cum animali Hartungus inanima, cum animali uulgo 5 septuose dictio abs te libri s. d. abs tete Lipsius s. d. ab deo uel s. d. haec abs te Vossius 6 coniectura Rothius consecutura mss. Merceri, W consectura ceteri kibri contuit uel consulit Vossius contulit libri Versu 7 non opus uidetur esse Welckero de trag. Gr. p. 815, assumptis 5 et 6 nisi si Dauisius nisi kibri

V · (9)

. . . perdita ínluuie atque insómnia.

VI (2)

10 Frendére noctes, mísera quas perpéssa sum.

VII (3)

. frúges frendo sóla saxi róbore.

VIII (7)

. . sól si perpetuó siet,

Flámmeo uapóre torrens térrae fetum exússerit,

Nócti ni interuéniat, fructus pér pruinam obríguerint.

IX (6)

15 Mínitabiliterque increpare dictis saeuis incipit.

bestiola uersiculum.' Non. 170, 17 'septuose, obscure. Liuius Antiopa [5. 6]' (Pacuuius Scriuerii mss., Bergkius de rel. com. Att. p. 123 Welckerus I. I. p. 812) V Charisius I p. 78 P. (57 Lind.) 'insomnia ... singulari numero uigiliam significare' (uolunt grammatici) 'ut Pacuuius in Antiopa dixit...' VI VII Non. 447, 16 'frendere alicubi cum gemitu uel iracundia miserum aut minax sonare ... Pacuuius Antiopa [VI] Plautus ... Pacuuius Anthiopa [VII]' VIII Varro de re rustica I 2, 5 'em ibi' (sc. in regionibus septentrionalibus) 'tu quicquam nasci putas posse aut coli natum? Verum enim est illud Pacuuii: sol si perpetuo sit, aut nox, flammeo uapore aut frigore terrae fructus omnes interire.' (Pacusi Politiani libri flammineo lensoniana Bruschiana Bononiensis Regiensis edd. fructos Politiani libri omnis Bruschiana) Idem de L. L. VI 6 M 'nox, quod ut Catulus' (Catullus Goth. Hauh. Pacuuius Scaliger) 'ait, omnia, nisi interueniat sol, pruina obriguerint, quod nocet, nox.' Festus p. 352 M. 'torrens participialiter pro exurens ponitur, ut est apud Pacuuium in Antiopa [13]' Excerptum ex libro ms. de natura rerum Oxon. (Sueton. ed. Wolf. uol. III p. 76) 'torrens fluius, qui a pluuia crescit, siccitate torrescit, id est arescit, de quo Pacuuius ait: flammeo uapore torrens torret.' Eadem habet Isidorus Orig. XIII 21, quae ne cum Antiopae uersibus confundantur dissuadenti Herm. Langensiepeuo (Mus. Rhen. 1847 p. 251) non uideur auscultandum esse, quia non tam torrentis fluuii usum quam torrendi uerbum exemplo illustrare uolui grammaticus IX Non. 139, 23 'minitabiliter pro minaciter...'

9 inluuie Lindemannus in illiue cod. illuuie edd. 10 noctem ms. Fabri miserias quas ms. Fabri miseras quas ed. 1480 misera, quae Bothius 2 sum Aldina runt ms. Fabri rum ceteri libri 11 fruges Aldina fruge libri sola saxi robore Welckerus l. l. p. 817

sola sacsic probore libri, nisi quod probare W solas saxi robore Vossius. An: solo s. r. ? 12 siet Bothius sit Varro 14 Scaligero duce reconcinnaui in Coni. p. 7 15 que Mercerus quae libri dicitis secuis Leid.

X (4)

Nonne hínc uos propere stábulis amolímini? XI (5)

Sed cúm animo attendi ád guaerendum, guíd siet XII (10)

. . . . céruicum

Florós dispendite crínes.

XIII (1)

20 Saluéte, gemini, méa propages sánguinis! XIV

Priscianus I p. 561 P. (I p. 45 K.) 'v et ζ in graecis tantummodo ponuntur dictionibus, quamuis in multis ueteres haec quoque mutasse inueniantur, et pro v u, pro ζ uero s uel d posuisse, ut ... Sagunthum, massa ... Sethus pro Zethus dicentes, et Medentius pro Mezentius.'

ARMORVM IVDICIVM

I (5)

. . . . séque ad ludos iam índe abhinc exérceant.

II (10)

Quí uiget, uescátur armis, út percipiat praémium. III (1)

. . . qui sése adfines ésse ad causandúm uolunt,

X Non. 73, 15 'amolimini est recedite uel tollite ... Pacuuius Hermiona ... idem Antiopa...' XI Non. 238, 15 'attendere est inten-XII Seruius in Aen. XII 605 'flauos Lauinia crines : antiqua dere.....' lectio floros habuit, i. e. florulentos, pulchros: et est sermo Ennianus. Probus sic adnotauit: neotericum erat flauos, ergo bene floreos, nam sequiur: et roseas laniata genas ... P. Antiopa...' XIII Non. 64, 30 'propages est series et adfixio continua uel longe ducta...' Idem 221, 7 'propago, propages ut saepe generis est feminini.' XIV Haec ad Pacunium nideri spectare monuit Fleckeisenus Epist. erit.

ad F. Ritschelium p. XIII Armorum indicium I Charisius II p. 175 P. (115 Lind.) 'abhinc.' Il Non. 416, 1 'uesci etiam significat uti... Pacuuius Chryse ... Armorum iudicio ...' III Non. 89, 11 'eausari causam diidem Armorum iudicio ....'

quaerendum edd. que-17 animum Junius, recte, ul uidetur 19 floros Delrio floreos Seruius disperdite Serrendum libri 21 seseque Hermannus Opusc. VII 366 uius dispergite Delrio 22 it Geneu. et? abhine] cf. Lachmannus in Lucr. III 954 23 adfines Junius adfinem libri

سويله بار

Dé uirtute is égo cernundi dó potestatem ómnibus. IV (8)

25 'An quis est qui té esse dignum, quícum certetúr, putet?

、 、

V (9)

. . si non ést ingratum reápse quod fecí bene.

VI (16)

túque te

۱

Désidere [in lécto residem,] nós <u>hic</u> esse [in míseriis Máluisti.]

VII (7)

30 . . dic quid fáciam: quod me móneris, effectúm dabo. VIII (3)

Próloqui non paénitebunt líberi ingrato éx loco.

IX (6)

. . et aecum et réctum est, quod tu póstulas: Iuráti cernant.

X (14)

.... nilne ad te dé iudicio armum áccidit?

cere uel defendere ...' Idem 261, 19 'cernere rursum dimicare uel contendere ...' IV Non. 473, 14 'certatur pro certat.' V Festus p. 278 M. 'reapse est reipsa. Pacuuius in Armorum iudicio ...' Paulus p. 279 M. 'reapse est reipsa. Pacuuius: si' e. q. s. VI Festus p. 281 M. '[reses et residuus dicitur ignauus, quia] residet. Accius — — — Pacuius in arm[orum iudicio.....] tuque' e. q. s. VII Non. 507, 25 'moneris pro mouveris.' VII Non. 475, 18 'paenitebant.' (poenitebat Bamb.) IX Non. 261, 13 'cernere, iudicare.' X Cicero Orat. 46, 155 'at ille akter in Chryse... Nec enim

24 de uirtute et ego potestatem cernundi do omnibus libri p. 261 26 si non Paulus sino Festi cod. teste H. Keilio (Mus. Rhen.

bene om. Paulus 1848 p. 624) re abse Festus 27 sqq. tuque te desider ..... nos hic essem .... Festus teste H. Keilio tuque te Desidere mauis residem, nos hic esse in miseriis G. Hermannus tuque te d. m. r. at contra nos hic esse in labore Vrsinus 30 dabo Junius da libri Senarium tolerauit G. 31 proloqui non poenitebunt, liberi ingrato G. Her-Hermannus mannus prologo nunc paenitebunt libunt liberi grato libri, nisi quod penitebunt Bamb. et bibunt biberi W cf. Duentzerus Ephem. Marb. 1848 p. 486 32 tu om. libri et aequum est ét rectum hoc quod póstulas G. Hermannus 34 nilne G. Hermannus nihilne libri

XI (4)

35 Quód inaudiui accípite, et quid sit fácto opus decérnite.

XII (12)

Cúm recordor eíus ferocem et tóruam confidéntiam XIII (11)

. . . feróci ingenio, tóruus, praegrandí gradu XIV (13)

a ást porevesa lán

Quí sese icit, quam <u>illum</u> eumpse lápidem, qui ipsa icta ést, petit.

XV (17)

40 . . . . mén seruasse, ut éssent qui me pérderent! XVI (2)

.... pro império agendum est, quí uetat, Né qui attollat.

ATALANTA

I (10)

Paréntum incertum inuéstigandum grátia

dixerim tam libenter armum iudicium, etsi est apud eundem: nilne' e. q. s. XI Non. 126, 23 'inaudire, audire...' XII XIII Festus p. 355 M. 'toruitas a ferocia taurorum dicta est. Pacuulus in Armorum iudicio [XIII] et [XII]' XIV Non. 124, 2 'icit significat percusit, ab icu...' XV Suetonius Caes. 84 'inter ludos' (funebres Caesaris) 'cantata sunt quaedam ad miserationem et inuidiam caedis eius accommodata ex Pacuuii Armorum iudicio...' Conferri iubet Langius Vind. p. 34 Ciceronis Phil. II 3, 5: 'quod si esset beneficium, numquam ei, qui illum interfecerunt, a quo erant seruati ... tantam essent gloriam consecuti.' XVI Non. 246, 4 'attollere, auferre' (afferre libri) 'Pacuulus Medo... idem Armorum iudicio...'

35 quod inaudiui G. Hermannus quod ego inaudiui libri
37 praegnandi cod. Eis, qui senarium praeferunt, repugnari nequit
39 sese Vossius se libri eumpse Vossius eum ipsum libri qui se icit, quam illunc eumpse G. Hermannus
41 sq. qui uetat, Né quis attollat G. Hermannus quis uetat quisne attollat libri ne quis attollat, ueta Grotius, probat Vossius, cui non minus placet

ueto

robal Vossius, cui non

5*

68

50

II (14)

dolet pigétque magis magisque me 45 Conátum hoc nequiquam ítiner . . . .

III (22)

Tamenétsi metuo pícta de plumá plagam

IV (3)

Gradere átque atrocem coérce confidéntiam!

V (24)

. . éxtremum intra cámterem ipsum praégradat Párthenopaeum.

VI (2)

dúbito quam insistám uiam

aut quod primórdium

Capíssam ad stirpem exquírendum . . . .

VII (8)

Quás famulitas uís egestas fáma formidó pauor

VIII (12)

Hiát sollicita, stúdio obstupida, súspenso animo cíuitas.

Atalanta I Non. 495, 26 'accusations numeri singularis positus pro genetius plutali .... P. Athalanta ...' II Non. 490, 14 'itiner pro iter ... P. Athalanta ...' III Non. 378, 6 'plaga aliquando pars lecti, aliquando emnis. P. Atalanta ... ut sit plaga, quem nuno dicimus olauum. Varro Prometheo: eburneis lectis et plagis sigillatis. Afranius: palam facto demea et plagulam de lecto pellis dimitte in ordine.' IV Non. 262, 10 'confidentia rursum temeritas, audacia. P. in Athalanta ...' V Non. 65, 1 '[praegradat.] praegreditur, anteuenit: dictum a gradu. Pacuuius Tantalo: extremum' e. q. s. (Atalanta Junius)

VI Non. 226, 32 'stirpem ... masculino ... P. Athalanta ... VII Non. 109, 28 'famulitas est seruitus ...' VIII Non VIII Non. 429, 5 'inter urbem et ciuitatem hoc interest: urbs est aedificia, ciuitas in-

46 etsi metuo picta de plaga 44 sq. Distribuit uersus Vossius pallam libri, defendit Palmerius Spicileg. ap. Grut. IV 782 47 coerce Aldina coercere libri 48 caterem W campterem Junius, Turnebus Adu. XXIX 19 cancerem ms. Junii, unde hic: carcerem 49 Parthenopaeum Scaliger Coni. p. 11 Parthenoreum libri. An: Parthenopaeus? 50 sq. Possis unum uersum e/ficere transponendo: uiám quam insistam dúbito, aut quod primórdium exquirendum Bentinus exquirentem libri 52 ad Aldina a libri 53 formido pudor Leid. quod potest uerum esse 54 hiat] hil libri

IX (9)

55 Mórtem ostentant, régno expellunt, cónsanguineam esse ábdicant.

X (1)

régius

. . nemoralis nunc regnum pótitur transmissú patris.

XI (18)

Quaé tristities?

XII (15)

60 Quae aégritudo insolens méntem attemptát tuam?

XIII (7)

Hábeo ego istam quí distinguam intér uos geminitúdinem.

Acres

XIV (21)

. . . . is uestrorum utér sit, cui signúm datum est, Cétte.

XV (6)

. . . suspénsum laeuo brácchio ostendo úngulum.

cohae... P. Athalanta...' IX Non. 450, 30 'abdicare non solum de patris facto potest dici, quod est familia abicere, sed rem quamlibet negare. P. Athalanta...' X Nou. 481, 31 'potior illam rem pro: illa re potior.... P. Athalanta...' XI Non. 182, 1 'tristities' (tristitias libri) 'protristitia. Pacuuius Atalanta... Turpilius Leucadia: antefacta igni committo tristitie an te, Dorcium?' ('igne c. tristitia an te D.' libri) XII Non. 322, 17 'insolens rursum non solens... P. Athalanta...' 'XIII Non. 316, 18 'geminitudinem.' (Athalenta Bamb.) XIV Non, 85, 4 'cette significat dicite uel date, ab eo quod cedo...' XV Festus p. 375 M. 'ungulus Oscorum lingua anulus — Pacuuius

nil Junius in mg. nunc Bothius 2 55 An: consanguineum? 56 sq. regi ut memorabis nunc libri Regi ut memoraui, is nunc Bothius Regi id memora, qui nunc Vossius Regi Melcagro: is nunc Grotius Bibl. crit. n. IV Sententium hanc fere intellego: non propages regia, 'At enim nemoralis nunc e. q. s. regem potitur Bamb. 58 istic Leid., etiam in W dimidia pars literae u erasa alligat quae Junius quis istic alligateque *libri* 59 tristities Bothius tristitias libri uoltus caligans? quae tristitas? Scaliger in Aetnam p. 155 61.abeo Ramh. 64 in laeuo uulgo, fortasse recte brachio cod. cf. Lachmannus in Lucr. VI 434

XVI (4)

65 Nam quód conabar, cum interuentum est, dicere, Nunc éxpedibo.

XVII (17)

Mi gnáte, ut uerear éloqui, porcét pudor. XVIII (5)

Triplicém uirili séxu partum prócreat. XIX (13)

Vbi égo me grauidam séntio adgrauéscere 70 Propínquitate párti

XX (19)

Cum incúltos peruestígans rimarém sinus XXI (16)

Sempér satagere ut né in amore animum óccupes. XXII (20)

Cóncentare ac díssentire párti ac da rursum aéquiter.

XXIII (11)

Omnés qui tam quam nós [seuero] séruiunt 75 Sub régno, callent dóminum imperia métuere.

in lliona — et in Atalanta ...' XVI Non. 505, 3 'expedibo pro expediam. P. Athalanta ...' XVII Non. 160, 1 'porcet significat prohibet.' XVIII Festus p. 334 M. 'sexu, natura habituque ex Graeco, quam illi uocant *štiv —* Pacuuius in Atalanta ...' XIX Non. 486, 3 'parti et partuis' (partui Bamb.) 'pro partus. Pacuuius Athalanta ... (cuuius W) XX Non. 382, 7 'rimari dicitur scrutari, quaerere .... P. Athalanta ...' XXI Non. 355, 27 'occupare est rursus detinere ... P. Athalanta ...' XXII Non. 512, 27 'aequiter pro aeque. P. Athalanta ...' XXIII Non. 258, 1 'callet significat scit: hoc est calliditate, quae est urbana scientia ...'

66 non expedibo Bamb. 67 mi gnate Leid. cum aliis magna te W eloqui Junius loqui libri 69 aggrauescere Aldina adgrauascere libri 70 propuinquitate Bamb. partis Leid. Bamb. 71 rimare Geneu. rimaris Basil. inrimare ceteri libri. aut rimarer aut inrimat Vossius 72 semper sat agere Bothius 2 super satis agere libri ut ne in mare animum occupes libri in amore ut ne tu a. o. Bothius 2

73 concertare ac dissentire partem da cursum aequiter *libri* consentire ac d. partim dare ius aequiter *Vossius*, *praecunte* consentire *Scriucrio*. In nostris rursum occupauit Bothius aequiter om. Bamb.

74 seuero om. libri 75 dominum imperia Mercerus domitum imperio libri, nisi quod imperium Basil. dominum imperium Faber domiti imperio Bothius metueres Basil. Geneu.

CHRYSES

I (14)

intereá loci

Flúcti flacciscúnt, silescunt uénti, mollitúr mare. II (11)

Própemodum animus cóniectura de érrore eius aú-

gurat.

III (13)

'Atque, ut promeruit, pater mihi pátriam populauit meam.

IV (5)

80 Ciu

Ciués antiqui, amíci maiorúm meum, Consílium socii, augúrium atque extum intérpretes, Postquám prodigium horríferum, portentúm pauos

V (4)

. . . nam <u>isti quí</u> linguam auium <u>intéllegunt</u>, Plusque éx alieno iécore sapiunt quam éx suo,

85 Magis aúdiendum quam aúscultandum cénseo.

VI (2.8.3)

Hóc uide, circúm supraque quód complexu cóntinet

Chryses I Non. 488, 14 'flucti pro fluctus ...' (Crysae Bamb.) Okcero de orat. III 42, 167 'neque factum uerbum est, ut mare saxifragis undis, neque translatum, ut mollitur mare.' II Non. 469, 8 'auguro' (augurio Bamb.) ... 'P. Chrysae...' III Non. 39, 31 'populare significat jopuli amorem conciliare: unde populares dicti, de uno populo amici.' (Gresse W. Leid.) IV Cicero Orat. 46, 155 (postquam de Ennio dixit) 'at ille alter in Chryse non solum [80], quod erat usitatum, sed durius etiam [81], idemque pergit [82], quae non sâne sunt in omnibus neutris usitata.' V Cicero de diu. I 57, 131 'ut ille Pacuuianus, qui in Chryse physicus inductur, minime naturam rerum cognosse uideatur [83-85] Cur quaeso? cum ipse paucis interpositis uersibus dicas satis luculente [90-92].' Non. 246, 9 'auscultare est obsequi. Pacuuius qui se [85].' (Chryse Junius) VI Varro de L. L. V 17 M. 'sic caelum et pars eius, summum ubi stellae, et id quod Pacuuius, quom demonstrat, dicit [86. 87] quoi subiungit: id quod nostri cae-

76 interea loci Gulielmus in Plaut. Mil. c. 4 inter ea loca libri, nisi guod iter W
78 eius edd. et ius Bamb. etius ceteri libri
79 pater, qui patriam Vossius
82 pauos Gud. b pauor ceteri
83 isti Erl. Vind. cum mss. Vossii, defendit Oudendorpius ad Sueton. de ill. gramm. 11 istos duo cdd. Orellii istis ceteri
84 quam suo duo cdd. Orellii
86 uide, circum supraque quod Lachmannus

Térram

Sólisque exortú capessit cándorem, occasú nigret. 'Id quod nostri caélum memorant, Gráj perhibent aéthera:

90 Quídquid est hoc, ómnia animat fórmat alit augét creat

Sépelit recipitque in sese omnia, ómniumque idem ést pater,

'Indidemque eadém quae oriuntur, de íntegro aeque eodem óccidunt.

VII (15)

Máter est terra: éa parit corpús, animam aether ádiugat.

VIII (Anchis.)

Promúnturium quoius língua in altum prójcit.

lum memorant.' Ibidem 19 'et hinc caelum, quoniam, ut dixi, hoc circum... terram cauum caelum.' cf. Lucr. V 318 sqq. Cicero de nat. deor. II 36, 91 'mutuemur hoc quoque uerbum dicaturque tam aether Latine, quam dicitur' (dicunt Erl.) 'aër, etsi interpretatur Pacuuius: hoc, quod memoro, nostri caelum ... aethera. Quasi uero non Graius hoc dicat. At Latine loquitur, (Deest hic locus in Vind. et Palat.) Idem de diu. 1 57, 131 [90-92] (cf. V) Non. 144, 10 'nigret, nigra fit. P. Chryse [88].' Versus 86 87 69 cum 90-92 coniungendos animaduer-P. Chryse [88].' Versus 80 5/ 59 cum 50-52 contragenuos anniaucti-tit Scaliger, quem contra Antiopae illos inserendos censet Bergkius Ind. lect. Marb. hib. 1849 p. XIII VII Non. 75, 11 'adiugare, ad-iungere. Plautus Chryse ... idem Iliona...' (Pacuuius Aldina) Varro de L. L. V 60 M. 'caelum et terra omnia emgenuerunt ... recte igitur Pacuuius quod ait: animam aether adiugat.' VIII Gellius

IV 17 (positu, non natura produci in uersu objeiebat conjeere subjeit injee

in Lucr. V 318 uide circum supraque, quod uulgo 88 capessit ed. 1526 rapessit libri ' nigret edd. nigri libri Adiungendum hunc uersum ad 99 putauit Scaliger 89 id quod nostri caelum memorant Varro hoc, quod memoro, nostri caelum Cicero terram, nostri caelum memorant Heindorfius Grai Erl. Graii uulgo

90 quidquid Erl. Vind. m. pr. quicquid Vind. corr. cum celeris 92 partim : indidemque eadem quae, partim : hoc om. Erl.

indidemque eademque Orellij libri in idem eademque que Erl. aeque Scaliger atque libri 93 aether Varro, ater Nonius admater est terra, haecce corpus parit, aniiungat Varronis libri mam aether adiugat Bothius 1 mater est terra; parit corpus ea, a, a. a. idem 2. Modulatius scribas : mater terrast, parit ea corpus, animam ei 94 id prom. libri Idae prom. Vossius, Bergkius arether adjugat

72

IX (6)

95 . . . . incipio sáxum temptans scándere

Vórticem, summúsque in omnis pártes prospectum

aúcupo.

X (16)

aésti forte ex árido

XI (10)

adiutámini et deféndite!

XII (7)

'Est ibi sub eo sáxo penitus stráta harena ingéns specus.

XIII (21)

100 Si quá potestur ínuestigarí uia

XIV (18)

Inuéni, opino, Oréstes uter essét tamen.

subjces uocabula) 'id ipsum antem uerbum' (sc. iacio) 'M. Cato sub alia praepositione dicit ... proicit in altum. Et Pacuuius item in Chryse...' (Chryse Vat. Reg. cse Rott. chise, Anchyse, Anchise recentiores) IX Non. 467, 15 'ausupaui, actiuum positum pro passiuo .... Pacuuius Chryse ...' (Chryse edd. Crysae libri plerique Cresae Bamb.) X Non. 484, 11 'aesti pro aestus. P. Chrysae ...' (Crysae Bamb.) XI Non. 74, 1 'aiutamini pro aiutate. P. Cryse...' Donatus in Ter. Adelph. prol. 16 'legitur et adiutare. Pacuuius in Chrese: adiuta mihi.' XII Festus p. 343 M. 'specus feminino genere pronuntiabant antiqui — et Pacuuius in Chrese: est' e. q. s. XIII 'Non. 9.508, 28 'potestur pro potest.' (Chrise Bamb.) XIV Non. 475, 1 'opino pro opinor ... Pacuuius Chryse ... Ennins Eumenidibus: tacere opino esse optumum et pro uiudus' e. q. s. (Chrysae Bamb. Orestes... optumum om. Bamb.)

Ida prom. N. Heinsius in Verg: Aen. X 587 prūturiū Vat. promuntorium Reg. promatorium Rolt. promontorium ceteri lingū Vat. linguam Rolt. proicit Vat. Rolt. proiicit ceteri 95 saxi Bothius 2

96 uerticem W summusque in omnis Bothius, qui tamen senarios numerauit in summis dein hominis libri, sed hominibus Bamb. in summum, dein in omnis Lipsius A. L. IV 5, Scaliger (nisi quod hic deinde) summum, atque in omnis Bothius 2 97 fonte Osannus 98 adiutamini Nonius adiuta mihi Donatus, cf. Ritschelius Mus. Rhen. 1842 p. 147 101 opinio Leid. W, sed in Leid. i posterius compunctum opino esse optumum Orestes libri, nisi quod Orestes om. Bamb. uter esset Rothius, Duloresti hunc uersiculum ascribens ut heres sed libri pleri que, om. Bamb.

XV (17)

XVI (19)

pró merenda grátia

105 Simúl cum uideam Gráios nil mediocriter

Redámptruare opibúsque summis pérsequi-

XVII (22)

. . atque eccos únde certiscént . .

XVIII (9)

. . . . fúgimus: arte hac uéscimur.

XIX (20)

Pérque nostram egrégiam unanimitátem, quam memória [nulla]

110 Déiugat

XX (12)

Set césso inimicitiam integrare?

XXI (1)

Di mónerint meliora átque amentiam áuerruncassínt tuam!

XV Priscianus VI p. 710 P. (I p. 265 K.) 'quidam tamen ueterum et hoc ossum et hoc ossu proferebant, unde Pacuuius in Chryse...' (Pacubius Sang. Carlsr. Grut. chyse Bern. chrisse Sang. chryse Reg. cum ceteris) XVI Festus p. 273 M. 'redantruare dicitur in Saliorum exultationibus, cum praesul ampiruauit, quod est motus edidit, ei referuntur inuicem idem motus — Pacuius (teste H. Keilio I. I. p. 624): pro'e. q. s. Non. 165, 18 'redandruare, redire ... P. Chryse: Graecos nihil m. r.' XVII Non. 89, 21 'certissant, certa fant. P. Chrysae...' XIVII Non. 415, 34 'uesci etiam signifat uti... P. Crisse...' Idem 142, 31 'memoriam positum pro uetustate.' XX Non. 127, 4 'integrare, redintegrare ...' XXI Paulus Festi p.

102 ossum libri inumatum Sang. aestuosam uel actuosam Bern. 103 auram libri 104 promerenda Vrsinus interpunctione post gratia posita proaererenda cod. promerendae Scaliger 105 Graecos Nonius nihil libri 106 redandruare Nonius 107 atque Bentinus aquae libri certiscent Vossius certissent libri

108 fugimus qui arte libri. Minus placet fugimusque, arte109 memoria, om. nulla, libri immemoria Vossiusdefugat Leid.p. 142111 Vulgo sine interrogandi signo legitur112 dei Varro

DVLORESTES

I (4) •

hymenaeúm fremunt

Aequáles, aula résonit crepitu músico. II (12)

115 Gnatám despondit, núptiis hanc dát diem. III (18)

Respónsa explanat: mándat ne matrí fuat

Cognóscendi umquam aut cóntuendi cópia.

IV (32)

Aut hic est aut hic ádfore actutum aútumo.

V (7)

hicine is ést, quem famae grátia

120 Ante ómnis nobilitát uiros? VI (21)

Délfos uenum pécus egi, inde ad stábula haec itiner cóntuli.

373 M. 'uerruncent, uertant. Pacuuius: di'e. q. s. 'id est auertissent.' Varro de L. L. VII 102 M. 'apud Pacuuium: di'e. q. s. 'ab auertendo auerruncare.' Non. 507, 20 'moneris pro monueris. Pacuuius Armorum iudicio... idem Chryse: di monerint meliora.' Idem 74, 22 'aberruncare, auertere. Lucilius lib XXVI: di minuerint meliora, amentiam aberruncassint taam! Pacuuius Medo... M. Tullius de finibus bonorum et malorum: di maluerunt meliora. atque amentiam aberruncassint meam!' (cf. idem 70. 15 soc.)

atque amentiam aberrun cassint meam!' (cf. idem 70, 15 sqq.) Dulorestes I Non. 505, 1 'sonit pro sonat.... P. Duloreste ...' (Doloreste Bamb.) II Non. 522, 7 'diem uolunt, cum feminino genere dicimus, tempos significare, masculino diem ipsum: nos contra inuenimus ... P. Duloreste ...' (Doloreste Bamb.) III Non. 111, 6 'fuam, sim uel flam. P. Doloreste ...' IV Non. 237, 11 'autumare est sperare. P. Duloreste ...' V Non. 352, 10 'unde et nobilitarent, notificarent dictum est .... Pacuuius Duloreste ...' VI Non. 490, 16 'itiner pro iter .... Pacuuius Atalanta.... idem Do-

minuerint et maluerunt Nonius p. 74 minerint W p. 507 de W p. 507 alque om. Nonius p. 74, 24 auerruncassent Paulus aberruncassint Nonius bis tuam om. Varro meam Nonius p. 74, 29 114 aula Scaliger Coni. p. 69 aura libri 115 gratam Bamb. nupliis hanc dicit diem ante Aldinam nuptiis dicit diem G. Hermannus Ephem. Lips. 1828 n. 13, si quidem in prologo haec narrata sint 116 ne Junius me libri 118 An: aut ést hic? 119 he hicine is Geneu. he hic tu eis Basil. he hecine is ceteri libri famae uulgo fame libri formae Scaliger Coni. p. 82, Hermannus fama Graia Grotius Bibl. crit. nou. IV, Bergkius Ephem. Marb. 1851 p. 221 121 Delfos uenum pecu

VII (14. 24)

... primum <u>hóc</u> abs te oro, ní me inexorábilem <u>Fáxi</u>s: ni turpássis uanitúdine aetatém tuam, 'Oro, niue pléctas fandi mí prolixitúdinem.

VIII (38)

Pylades

125 'Ego sum Orestes.

Orestes

'Immo enim uero ego sum, ínquam, Orestes...

1+10

Vlerque

'Ambo ergo una .... enicárier .... precamur

loreste...' VII Non. 184, 4 'uanitudo pro uanitate... P. Duloreste [122. 123].' Idem 160, 10 'prolixitudinem. P. Duloreste [124].' Virumque locum coninnxit Lachmannus in Lucr. II 734 VIII Cicero de fin. V 22, 63 'qui clamores uulgi atque imperitorum excitantur in theatris, cum illa dicuntur: ego sum Orestes, contraque ab altero: immo' e. q. s. 'Cum autem etiam exitus ab utroque datur conturbato orrantique regi: ambo' e. q. s. 'quotiens hoc agitur, ecquandone nisi admirationibus maximis?' Ibidem II 24, 79 'aut Pylades cum sis, dices te esse Orestem, ut moriare pro amico? aut si esses Orestes, Pyladem refelleres, te iudicares, et si id non probares, quo minus ambo una necaremini, non precarere?' Idem Lael. 7, 24 'qui clamores tota cauea [nuper] in hospitis et amici mei M. Pacuuii noua fabula, cum ignorante rege, uter esset Orestes, Pylades Orestem se esse diceret, ut pro illo necaretur, Orestes autem, ita ut erat, Orestem se esse perseueraret!

secunde ab stabula ac itiner *libri, nisi quod* pecus secundae *Leid.* pucus saecundae *Bamb.* D. u. pecus egi, unde ad stabula itiner *Junius in mg.* D. uentum, pecus egi inde ad stabula, ad itiner *Vossius* Delphos ueni impete secundo, ad stabulaque itiner *Hermannus* 122 ni me *Lachmannus* nimis *libri* ne me *Hermannus* ne mi N. Faber

124 oro, niue Lachmannus oro (ero W) mi ne libri plectas Bothius flectas libri flendi me prolixitudine ms. Palat. 126 sq. ambo ergo (igitur Vind.) sumaneganum (uel. sunaniganum uel. summa negarim) precamur libri ambo sic una enicarier p. Stieglitzius, praecunte sic Goerenzio ambo ergo sic una enicarier Comprecamur (uel precamur in medio uersu) G. Hermannus ambo ergo una necarier precamur Maduicus

IX (19)

Nón decet animum aégritudine in re crepera cónfici.

X (17)

Nónne officium fúngar uulgi, atque aégre malefactúm feram?

XI (28)

130 Sí quis hac me orátione incílet, quid respóndeam?

XII (36)

Nunc ne íllum expectes, quándo amico amíciter — Fecísti

XIII (27)

. quidnam autem hoc sóniti est, quod stridúnt foris?

XIV (15)

. . ubi <u>illic</u> ést? me miseram! quónam clam se elíminat?

XV (20)

135 Vel cúm illum uideas sóllicitum orbitúdine

Stantes plaudebant in re ficta.' IX Non. 13, 28 'crepera res proprie dicitur dubia .... P. Doloreste ...' X Non. 407, 16 'accusatiuus positus pro ablatiuo .... P. Duloreste ...' (Doloreste W Bamb.) XI Non. 125, 4 'incilare est increpare uel inprobare ... P. Duloreste ...' (Doloreste Bamb.) XII Non. 510, 22 'amiciter pro amice ... P. Duloreste...' (Doloreste Bamb.) XIII Non. 491, 24 'soniti et sonu pro sonitus et sono. P. Duloreste ...' (Doloreste Bamb.) XIV Non. 38, 31 'eliminare, extra limen eicere. P. Doloreste...' Idem 292, 25 'eliminare rursum excludere. P. Duloreste...' XV Non. 146, 19 'orbitudinis

128 decel suasil Lachmannus uetet libri • aegritudine *Mercerus* aegritudinem libri 129 egre Bamb. malefactum edd. male fatum *libri* 130 An: hác si quis? 131 ne hilum Scriuerius quando] qua Bamb. 133 quidnam aut hoc Bamb. auid stridunt **Bothius** fori libri fores Junius 134 ille libri p. 292 quoniam libri p. 292 clam se] clamor libri p. 292 clam clam libri p. 38 quam clamos Vossius quianam clamore Palmerius Spicileg. ap. Grul. IV 766 quam clamore Bothius quonam clanculo se Hermannus quonam clanculum se Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 77 An : ubi ille est? me miseram clamor quoniam eliminat --- ? 135 cum ultim Leid.

XVI (2)

Páter Achiuos ín Caphereis sáxis pleros pérdidit. XVII (31)

ni cáluitur suspítio,

Hoc ést illud guod fore ocúlte Oeax praedíxerat.

XVIII (29)

'Vtinam nunc matúrescam ingenio, út patrem ulciscí

queam!

XIX (Enn. Dul.)

140

i o

Núncupantes cónciebant pópulum . . . .

éxemplo Aegisthí fidem

XX (23)

Néc grandiri frúgum fetum pósse nec mitíscere.

XXI (13)

quid? quod etiám mehe

Pigét paternum nómen, maternúm pudet 145 Profári.

pro orbitate ... P. Duloreste...' XVI Priscianus V p. 668 P. (I p. 208 K.) 'uetustissimi tamen et altera utra ... solebant proferre, et plerus plera plerum absque dictione que ... P. in Duloreste ...' (Pacubius Bern. Halb. Carlsr. b Sang. Pacubius Reg. Duloreste Darmst. Dulo reste Halb. Duloreste Reg. Dolores te Sang. Carlsr. a Doloseste Carlsr. b Fragm. Amiense) XVII Non. 7, 3 'caluitur dictum est frustratur .... P. Do-

loreste ...' XVIII Non. 137, 7 'matrescam, matris similis flam. P. Duloreste ...' Huc fortasse pertinet glossa: 'matrescere, μητράζει». XIX Non. 90, 12 'conciere, cum perturbatione commouere ... Ennius

Duloreste...' (Pacuui us Scaliger Coni. p.56) XX Non, 115, 11 'gran dire est grandem facere .... P. Duloreste ...' Idem 343, 16 'mitis est maturus.... P. Duloreste ...' XXI Non. 424, 4 'pudet et piget hoc distat: pudet enim uerecundiae est, pigere paenitentiae .... P. Duloreste ...' XXII Non. 342, 1 'mactare est magis augere .... P.

136 acheus Reg. acheos Fragm. Amiense achaeos Sang. Achaeios Halb. cap^berei^s Reg. capherei Fragm. Amiense, Halb. caferei Sang. Capharei ceteri 137 ni Hermannus me libri nisi me Bothius suspicio libri oculte] cf. Ritschelius Prol. Trin. p. 124 occulte libri

praedixit libri 139 matrescam libri ut meum patrem libri 140 exemplo Scaliger extemplo libri 141 conciebunt Leid., etiam in W u superscr. 142 foetum libri p. 343 mitiscere superscr. e Leid. p. 115 mitescere ceteri libri p. 115 143 quid quondam et mihi libri quid ? quod et mihi Bergkius l. l. p. 76 quid ? quoniam et mihi Junius

78

.....

- 1

XXII (11)

. . macte ésto uirtute, óperaque omen ádproba! XXIII (8)

'Amplus, rubicundo colore et spéctu proteruo ferox. XXIV (22)

'Is quis est? — Qui té, nisi illum tu óccupas, letó dabit.

XXV (30)

Eho, nón tyrannum nóui, temeritúdine —? XXVI (3)

150. sét me incertat díctio: quin rem éxpedi! XXVII (16)

Nil cóniectura quíui interpretárier;

Quorsúm ceruice fléxa se conténderet.

XXVIII (34)

. ut <u>ista</u> súnt promerita uéstra, aequiperare út queam

Duloreste ...' XXIII Festus p. 330 M. 'spectu, sine praepositione P. in Duloreste usus est cum ait ...' XXIV Non. 355, 17 'occupare est proprie praeuenire.... P. Duloreste...' XXV Non. 181, 21 'temeritudinem pro temeritate. P. Duloreste ...' XXVI Non. 123, 30 'incertat, incertum facit. P. Doloreste ...' XXVII Non. 260, 10 'contendit proripuit uel direxit significat ..... P. Duloreste ...' XXVIII Non. 307, 10 'fatiscere est aperire, rursum deficere ... P. Duloreste [153, 154]' Idem 479, 15 'fatiscuntur pro fatiscunt... Accius Duloreste [154]' (Doloreste Bamb.)

146 omen approba Delrio omenque asprobo libri omenque approbo edd. uel: omenque approba uel: omen comproba Alberius Langus. Quaest. meir. p. 11 Recie per se senarium uulgo habeni

147 propleruo cod., corr. Vrsinus148 te nisi Vossius tunc si libri
dabit Scriuerius dabis libridabit Scriuerius dabis libriquem, si illum tu occupas, letodabis Hermannus149 eho non] euno libri egon ed. 1526 heu, non

Mercerus eu, nunc Bothius ex le uno Rothius tyrannûm Mercerus temeritudinem libri 150 me Junius ne libri med Bothius An: set túa me ? quin rem Scaliger Coni. p. 69 quam rem libri quare Scriuerius, Hermannus 151 nil Junius in mg. nihil libri 152 ceruice flexa Stieglitzius flexinice libri flexa cernice Junius in mg. flexinia dictio Grotius, probauit Hermannus perplexa uoce Bothius 2 se Bothius 2, om. libri tum Junius in mg. 153 ut ista Grotius Bibl. crit. nou. IV ut si ita libri at si ita Gulielmus Misc. quaest. c. 2 ap. Grut. III 458 nunc si ita Schoppius Veris. III praef. aequiparare liVéreor, nisi numquám fatiscar fácere quod guibó boni. XXIX (25)

155 'Vnde exoritur? quó praesidio frétus, auxiliís quibus? Quó consilio cónsternatur, quá ui, cuius cópiis?

XXX (33)

'Illum quaero, qui ádiutatur.

XXXI (10)

Nam te ín tenebrica saépe lacerabó fame Clausum ét fatigans ártus torto dístraham.

XXXII (37)

160 animum quae [moenis]

HERMIONA

I (18)

. . . . . . quo tandem ipsa órbitas Grandaéuitasque Pélei penúriam Stirpís subauxit.

II (13)

Tristítia atque animi intóleranda anxitúdine

III (14)

165 . . . . . át non cernam, nísi tagam.

XXIX Non. 262, 32 'consternari significat deici. Consternari rur-AXXX Non. 202, 52 Consternant significat detet. Constitution of the second seco [Sallustius bell. Iugurth. 103, 6] tum largitio' e. q. s. Hermiona I Non. 116, 15 'grandaeuitas...'

II Non. 72, 33 III Festus p. 356 M. 'tagit Pacuuius in Teucro 'anxitudo ....'

bri, cf. Ritschelius Prol. Trin. p. 83 et 96 154 nisi libri p. 307 si libri p. 479 sed Grotius quod quibo boni Junius in mg. quod quiboni libri p. 307 quodquod quibo boni libri p. 479 155 auxilius W

158 tenebrica sepe Scaliger in Varr. de re r. 113 tenebricas saepe libri 161 quod tamen libri quo tamen Bothius quoi tamen Grotius 162 per penuriam *libri* 163 subaxet libri subaxit Bothius 165 at non Bothius, Bergkius Ephem. Hal. 1842 p. 239 aut non

1

cod. An: haut cernam?

IV (12)

Cum néque me aspicere aequáles dignarént meae V (10)

Príus data est quam tibi dari dicta, aút quam reditum est Pérgamo.

VI (7)

Quód ego in acie célebra obiectans uítam bellando áptus sum.

VII (26)

Quid henefacta mei patris, cuius ópera te esse ultum aútumant?

VIII (1)

170 . . . . régni alieni cúpiditas Pelléxit.

IX (19)

Tuo súb iudicio quae ómnes tetinerím gradus. X (22)

Nam sólus Danais híc domuitioném dedit.

.. XI (23)

Par fórtitudo, gémina confidéntia

XII (8)

175 Laméntas fletus fácere conpendí licet.

- et tagam idem in Hermiona ...' IV Non. 470, 19 'dignaui pro dignatus sum uel dignum duxi...' Seruius in Aen. XI 169 'alii dignem legunt iuxta ueteres ab eo quod est digno...' Diomedes I p. 395 P. 'digno ait Pacuuius in Hermiona ...' V Non. 280, 27 'dicere etiam promittere...' VI Non. 234, 25 'aptus significat adeptus ...' VII Non. 237, 3 'autumare est dicere. Pachuius Pesiboea ... idem Hermiona ...' VIII Varro de L. L. VI 94 M. 'pellexit, quod in Hermiona, quom ait Pacuuius ...' IX Non. 178, 14 'tetinerit pro tenuerit....' X Non. 96, 1 'domutionem.' XI Non. 316, 18 'geminum rursum simile.' XII Non, 132, 29 'la-

166 me om. Diomedes adspicere Diomedes aspiceret Nonius inspicere Seruius meae om. Diomedes et Servius 168 celebra Bothius celebro hibri celebri H. Stephanus crebro Vossius 169 beneopera le uulgo opera opera facta mei Mercerus benefaciam ei libri tuo iute *libri* 172 tuo om. libri autumant Bothius autumat libri telinerim gradus Vossius grados telinerim libri dicio Vossius 173 Danais Junius in mg. Danaps libri domuitionem Vossius domutionem libri

6

XIII (9)

Obnóxium esse aut brútum aut elinguém putes.

XIV (17)

'O flexanima atque ómnium regina rerum orátio!

XV (4)

Quántamque ex discórditate cládem inportem fámiliae

XVI (15)

------ Habet hóc senectus in se, cum pigra ipsa sit, 180 Spisse út uideantur ómnia ei confieri.

XVII (20)

Paucís absoluit né moraret diútius.

XVIII (6)

.... Tyndareo fíeri contuméliam,

Cuíus ueretur máxume

XIX (5)

Nón tu te e conspéctu hinc amolíre? . . .

XX (21)

185 Sérmonem hic nostrum éx occulto clépit, quantum intéllego.

mentas pro lamentationes.' XIII Non. 77, 33 'brutum dicitur hebes et obtusum ... Pacunius Ermiona ...' XIV Non. 113, 32 'flexanima. Cicero de oratore lib. II: 'tantam uim habet illa, quae recte a bono poeta dicta est flexanima' e. q. s. 'Pacunius Hermiona ...' Cicero de orat II 44, 187 Idem Tusc. disp. II 21, 47 'sed praesto est domina omnium et regina ratio.' Quintilianus I 12, 18 'quique illam, ut ait non ignobilis tragicus, reginam rerum orationem ponet ante oculos.' Non meminit huius loci Porsonus Euripidis Heeub. 816 **zeedo** dà trìs tràcassa postas postas postas pro discordiz.' XVI Non. 393, 2 'spissum significat tarde ....' XVII Diomedes I p. 395 P. 'item moro...' XVIII Non. 496, 30 'cum sit: ueretur illam 73, 13 'amolimini est recedite uel tollite ...' XX Non. 20, 18

176 et obnoxium *libri* eum Obnoxium *Vossius* aut obnoxium *Bothius*177 o ed, 1526 hoc *libri*178 excorditate Leid.
179 sq.
cum pigra ipsa sit, Spisse ut uideantur omnia ei confieri *Bothius*2 cum pigra est ipsa ut spisse omnia uideantur confieri *libri*182 Tindareo *libri*183 cuius a te ueretur *libri* cuius te ueretur *Vossius*An: a te Tyndareo fieri contumeliam Cuius ueretur?
maxime Bamb.
185 clepit *libri cf. Hermannus Opusc. III*119 clepsit Mercerus

XXI (16)

Cúrsum liquit: chlámyde contorta ástu clupeat bráccium.

XXII (25)

'Ibø atque edicám, frequentes út eant gratatum hóspiti. XXIII (11)

Concórditatem hospítio adiunctam pérpetem Probitáte conseruétis.

XXIV (24)

190 — — quas gloria et — — — uarietas humanum [refutat]

í,

ILIONA

I (2)

Ab eá depulsum paédagogandum áccipit Mamma, út repotia íllic libet

II (4)

Sed hí cluentur hóspitum infidíssimi.

... quas gloria et .... [ua]rietas humanum ...' Iliona I Festus p. 281 M. 'repotia postridie nuptias apud nouum maritum cenatur, quia quasi reficitur potatio.' II Non. 88, 3 'cluet,

186 currum *libri* liquid Bamb.. chlamyde uulgo clamide Bamb. Nonii et Lachmanno in Lucr. VI 434 teste Mediceus Varronis clamyde ceteri libri clipeat Nonius, nisi quod clipeatur Bamb. braccium cf. Lachmannus I. I. etaccium Nonii libri plerique bacchium Varronis Med. teste Lachmanno brachium ceteri libri Varronis accipium 187 edicam Bothius dicam Servius Bamb. Nonii 189 probitate Delrio probitatem libri 190 gloria Vrsinus glorin cod. 192 sq. ab eo depulsum mamma paedagogandum accipit appottalis libet cod. (liver teste H. Keilio Mus. Rhen. 1848 p. 624) ab eo Depulsum m. p. a. Repotialis liber Scaliger, Turnebus Adu. XIII 25 ab eo D. m. 194 sed hi Junius in mg. sed p. a. Repotiali lacte O. Muellerus haec libri infidissimi Bothus infidelissimi libri

M. PACVVIVS

III (3)

195.... blándam hortatricem ádiugat Voluptátem

IV (Enn. Iliona 1 Hecuba 14)

Matér, te appello, tú; quae curam sómno suspensó leuas

Neque té mei miseret, súrge et sepeli nátum tuum prius quám ferae

Volucrésque

200 Neu réliquias quaesó meas sieris dénudatis óssibus Per térram sanie délibutas foéde diuexárier.

nominatur ...' III Non. 75, 13 'adiugare, adiungere. Plautus Chryse ... idem lliona ...' IV Cicero Tusc. disp. I 44, 106 'ecce alius exoritur e terra, qui matrem dormire non sinat: Mater, te appello ... natum. Haec cum pressis et flebilibus modis, qui totis theatris maestitiam inferant, concinuntur, difficile est non eos qui inhumati sint miseros iudicare. prius quam ferae uolucresque. metuit ne laceratis membris minus bene utatur: ne combustis, non extimescit. [200.201] Non intellego, quid metuat, cum tam bonos septenarios fundat ad tibiam.' Horatius Serm. II 3, 60 'Non magis andlerit quam Fußus ebrius olim, Cum llionam edormit, Catienis mille ducentis Mater te appello clamantibus.' Porphyrio in l. l. 'hie Fußus Phocaeus tragoediarum actor fuit, qui cum nellet llionam dormientem exprimere, ut ad fili Polydori exsurgeret uocem, in scena obdormiuit.' Idem l. l.: 'Mater te appello] uerba tragici [197].' Acro in l. l.: 'hie Fußus actor tragoediarum fußu, qui cum Ilionam tragoediam ebrius ageret et uellet eam simulare dormieutem, grauitate uini ad uerum somnum ductus est' e. q. S. Cloero pro Sestio 50, 126 'at uero ille ... emergebat subito, cum sub tabulas subrepserat, ut Mater te appello dicturus uideretur.' Scholiasta Boblensis in l. l.: 'deinde post hace intulti uersum de fabula Pacuaina, quae sub titulo Ilione fertur. In ea est quippe argumentum ita dispositum, ut Polydori umbra secundum consuetudinem scaenicorum ab inferiore aulaei' (sic Halmius: aula e cod.) 'parte procedat et utatur hac inuocatione matris suae, quam sordi-

195 sq. om. W excepta ultima uoce Grotius Bibl. crit. n. IV uoluntatem libri om. cum ceteris Bentleius curam om. Porphyrio somno om. Gud.

suspenso libri optimi, Bentleius not. ined. suspensam libri deteriores, Porphyrio, Bentleius olim 198 neque te mei libri, Bentleius neque mei te Vossius miserelur Bentleius tuum Bentleius, om. libri 198 sq. prius Quam ferae Bentleius 200 neu reliquias semiassi reis Gud. Bern. neu rel. semiassireis Reg. neu rel. semiassi regis coteri libri Neu tu reliquias sic meas sieris Fleckeisenus, nisi forte aliud quoddam, quod iambi mensuram aequet, in literis se lateat Neu reliquias semiesas uel sic meas siris Bentleius 201 per terram libri V (Enn. Iliona 2)

age adstá: mane, audi: íteradum eadem istaéc mihi!

VI (Att. Iliona 2)

aút stagnorum umórem rimarém, loca

VII (10)

Quos égo ita ut uolui offéndo incolumis . . .

VIII (9)

205 Profécto aut inibi est aút iam potiuntúr Frugum. IX (6)

Di me étsi perdunt, támen esse adjutam éxpetunt, Cum príus quam intereo spátium ulciscendí danunt. X (13)

Fac út coepisti: hanc óperam mihi des pérpetem: Oculós transaxim.

XI (1)

210 Cur inlacuetur hic? — Mecum altercás? tace.

datus et lugubri habitu, ut solent qui pro mortuis inducuntur, filius implorabat.' Cicero Acad. pr. II 27, 88 (cf. V) V Cicero Acad. pr. II 27, 88 'quid? Iliona somno illo, Mater te appello, nonne ita credit Alium locutum, ut experrecta etiam crederet? unde enim illa: age ... mihi? num uidetur minorem habere uisis quam uigilautes fidem?' Idem Epist. ad Att. XIV 14, 1 'Iteradum eadem ista mihi.' Eisdem uerbis Cicero utitur etiam in Tusc. disp. II 19, 44 VI Non. 382, 8 'rimari dicitur scrutari, quaerere ... Pacunius Atalanta ... Accius Ilione .... (accuius Leid. Pacuuius Rothius) VII Non. 359, 2 'offendere, Inuenire.' VIII Non. 124, 25 'in ibi pro sic et mox ...' IX Non. 97, 14 'danunt, dant.' Idem p. 104, 5 'expetunt pro uo-lunt.' X Festus p. 217 M. 'perpetem pro perpetuo dixerunt poetae. Pacuius inliona...' XI Non. 470, 7 'attercata est, passiuum.'

tetra uel putri Bentleius delibutam duo Oxon., Lambinus 202 eadem istaec Manutius eadem ista codd. epist. et Tusc. eadem et ista kbri Acad. Fleckeisenus proposuit baccheos: age, ádsta: mane aúdi: 203 humorem libri humidorum Vossius iterádum eadem istaéc mi loco Geneu. Basil. 205 aut iam Lipsius Ant. Lect. IV 17 tam iam libri

haut inibi est: tam iam Handius Tursell. III 382 206 petunt libri 207 quod prius libri p. 97 208 perpetim Vossius p.97 **209** oculis traxerim cod., quod Bergkius Ephem. Hal. 1842 p. 237 ita tuetur, ut post perpetem talem fere uersum excidisse suspicetur : et ... in ... Vt luminis auras perpetem (oculis traxerim). oculis transaxim 'i. e. nutu eam transegero' O. Muellerus 210 inlaquetur Leid. Bamb. inlaque-

XII (7)

Ne pórro te error, quí nunc lactat, máceret

XIII (5)

Quis deós infernos, quíbus caelestis dígnet decorare hóstiis.

XIV (11)

'Occidisti, ut múlta paucis uérba unose obnúntiem. XV (14. Att. Iliona 1)

Ibo ád eum ut sciscam quíd uelit. — Valuaé sonunt. XVI (12)

- 215 Repúgnanti ego porro húnc ui detraxi úngulum.

XVII

Quí uelox supérstitione cúm uecordi cóniuge XVIII (8)

. . usi honóre credo hunc scéptrum patientúr poti.

MEDVS

I (17)

. accessi Aeam, ét tosillam pégi lecto in lítore.

XII Non. 16, 18 'lactare est inducere uel mulgere, uellere, decipere...' XIII Non. 98, 14 'dignet, dignos putet.' XIV Non. 183, 20 'unose, simul.' XV Non. 505, 26 'sonunt etiam iude manauit. Ennius Andromache aechmalotide... Iliona: ibo' e. q. s. (Accius Iliona Aldina Pacuuius Iliona Junius in mg.) XVI Festus p. 375 M. 'ungulus Oscorum lingua anulus — Pacuuius in Iliona: repugnanti' e. q. s. XVII Festus p. 372 M. 'uecors est turbati et mali cordis.' XVIII Non. 475, 28 'poti pro polici.'

Medus I Festus p. 356 M. '[tonsillam ait] esse Verrius palum dolatum [in acumen et] cuspide praeferratum, ut existi[mat, qu]em configi in litore nauis re[ligandae] causa. Pacuuius in Medio ...' Priscianus X p. 894 P. (1 p. 495 K.) 'pango quoque pegi, et ex eo compositum

etur ceteri mecum ed. 1480 meum libri Personas distinxit Bothius 212 hostiis Junius hostis libri 213 uerba om. Leid.

214 eam libri uelit ante Ald. uelint libri ualuae edd. balue libri 216 uelox O. Muellerus ueloci cod. 217 usi honore ed. princ.

usi honore W usi onere Leid. Bamb. usi honere ceteri libri tu si conere Mercerus hunc] adhuic libri 218 accessi Aeam Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 78 acces... eam cod. accessi Aean O. Muellerus

tosillam Festi cod., tuetur Muellerus tonsillam Par. Heidelb. Prisc. tonsilla ceteri libri lecto Bergkius I. I. laeto Festus cliuo Prisc. Erl., fortasse recte leuo Prisc. Carlsr. Halb. Par. Sang. laeuo ceteri

ان ار

II (18)

Té, Sol, inuocó, [mi proaue], ut míhi potestatém duis 220 'Inquirendi meí parentis!

III (19)

. . ques sunt és? - Ignoti, néscio ques ignóbiles.

IV (14)

Quae rés te ab stabulis ábiugat? — Certum ést loqui.

V (2)

Clamóre et sonitu cólles resonantés bount.

VI (5)

Diuórsi circumspícimus, horror pércipit.

· VII (1)

225 Quíd tandem? ubi ea est? quó receptast? — 'Exul incerté uagat.

impingo impegi facit. Pacuuius in Medo: tonsillam' e. q. s. (Medio Grut. Sang., et i rursus deleto Carlsr.) De nomine Medio cf. O. Muellerus in Varr. de L. L. VI 60 II Charlsius I p. 79 P. (58 Liud.) 'heres, par ens, homo ... masculino genere semper dicuntur ... et P. in Medo cum ostenderet a Medo matrem quaeri, ait...' III Charlsius I p. 108 P. (77 Lind.) 'im pro eum ... et declinari ita: is eius ei eum uel im, numero plurali, ut est locutus P. in Medo ...' Idem I p. 70 P. (51 Lind.) 'ques autem dixiase ueteres testimonio est Cato ... et Pacuius: ques' e. q. s. (Patul us cod.) Priscianus XIII p. 960 P. (I p. 567 K.) 'nominatiuum quoque pluralem non solum ini et ae, sed etiam in es, qui quae uel ques, ut P. in Medo ...' V Non. 79, 4 'bo unt dictum a boum mugitibus. P. Medo ...' VI Macrobius Sat. VI 1 'Vergilius: diuersi circumspiciunt. hoc acrior idem. P. in Medea ...' (Pacubius Anglic. Med. WI Non. 467, 25 'uagas pro uagaris ... P.

te sol inuoco, Inquirendi ut mei paren-219 mi proaue om. cod. 221 ques] q Charisii cod. p. 70 tis mihi potestatem duis Bolhius q Grut. Prisciani es Charisii cod. p. 108 (cf. Fleckeisenus Mus. Rhen. 1850 p. 272), om. p. 70 isti Priscianus ii ed. princ. Charisii p. ignobiles om. Charisius p. 108 Personas distinxil Grotius 108 222 certum eloque Bothius 2 Personas distin-Bibl. crit. n. IV xit Bothines 1 224 precipit Salisb. 225 qui tandem Bamb. quo receptast uel receptata Bergkius 1. 1. p. 77 quod receptat libri quo ire coeptat Mercerus incerte Bergkius I. I., qui personas distinxil incerta libri incerta an Vossius incertan' Bolhius

VIII (12)

Cedo quórsum itiner tetinísse aiunt?

IX (21)

Si résto, porgit út eam: si ire cónor, prohibet baétere. X (20)

Cústodite istúnc uos, ne uim qui áttulat neue áttigat.

XI (13)

Linguaé bisulcae iáctu crispo fúlgere

XII (3)

múlier egregiíssima

Forma

230

XIII (Enn. Medus)

Caélitum camílla, expectata áduenis: salue, hóspita! XIV

Vitám propagans éxanimis altáribus

XV (11)

Populóque ut faustum sémpiterne sóspitent.

VIII Non. 178, 10 'tetinerit pro tenuerit. P. Medo ...' IX Non. 77, 25 'betere' (bactere Bamb.) 'id est ire ... P. Nyptra: uos hinc defensum patriam in pugnam. Idem bibite Medo: si resto' e. q. s. (pugnam be-tite. Idem Junius) X Diomedes I p. 378 P. 'attingo... reperimus apud nonnullos auctores, quibus eloquentiae et elegantiae tributa est opinio, sine n litera dictum, quasi attigo attigis. P. in Medo...' Non. 246, 3 'attollere, afferre. P. Medo...' XI Non. 506, 16 'fulgere cor-repte pro fulgere... P. Medo...' XII Priscianus III p. 600 P. ([p. 108 K.) 'uetustissimi tamen huiuscemodi' (sc. piior, arduior) 'comparatuis est quando sunt usi... P. in Medo...' (Pacubius Grut. Halb. Carlsr. Medio Carlsr. cum recentioribus libris) XIII Seruius in Aen. XI 543 'unde Vergilius bene ait Metabum Camillam appellasse filiam, scilicet Dia-Schole Verginus bene alt Medadum Camiliam appenasse iniam, scholet Dia-nae ministram. Nam et P. in Medea cum de Medea loqueretur ...'
Eadem habet Macrobius Sat. III 8, 7 (Pacubius libri) Varro de L. L. VII
34 M. 'in Medio: caelitum' e. q. s. 'camillam, qui glossemata inter-pretati, dizerunt administram.' (Medio Goth. Haun. Par. b Medo Flor. Par. a) XIV Schol, Veron. in Aen. V 93 p. 94 Keil. 'altaria limina — P. in .edio...' (Medo Maius) XV Non. 170, 19 'sempiterne. P. Me-

226 cedo Mercerus credo libri itiner Aldina itinere libri 227 pergitur eam libri pergit, ut eam Mercerus baetere commendat Fleckeisenus betere libri 228 istum Nonius hunc Diomedes

ne eum qui Nonius ne quis uim Diomedes attollat neue qui attigat Nonius 229 lingue Bamb. bisulcae iactu N. Faber bisul-230 egregissima Grut. egregissima Darmst. corr. cis actu *libri* 233 exanimis] ex ar ... cod. ex aris ct Mañus, H. Keilius **m.** pr.

88

Z

XVI (16)

235 Repúdio auspicium: régrediundum est-ílico.

X.VII (4)

Possum égo istam capite cládem auerruncássere. XVIII (15)

Quá super re interfectum ésse dixti Híppotem? XIX (7)

Atque éccum in ipso témpore ostentúm senem!

XX (Enn. Medea 5)

Quís tu es, mulier, quaé me insueto núncupasti nó-

mine?

· XXI (9)

240 Séntio, patér, te uocis cálui similitúdine.

XXII (10)

. . . sed quíd conspicio? núm me lactans cáluitur Aétas?

do ...' Idem 176, 5 'sospitent, saluent ... P. Medo ...' XVI Non. 325, 1 'ilico significat statim, mox, P. Medo ...' XVII Non. 74, 25 'aberruncare, auertere ... Pacunius Medo ...' (auerruncare euertere Bamb.) XVIII Festus p. 305 M. 'su por — — ponitur etiam pro de, Graeca consuetudine, ut ilit dicant $\dot{v}x\dot{e}y = -$ — P. in Medo: qua' e. q. s. XIX Festus p. 104 M. 'ostentum nou solum pro portento poni solere, sed etiam participialiter ..... testimonio est P. In Medo: atque' e. q. s. XX Non. 198, 1 'cui s et generi feminino attribui posse ueterum auctoritas uoluit... Pacuulus: quis' e. q. s. Varro de L. L. VI 60 M. 'nun cupare nominare ualere apparet in legibus ... item in choro in quo est ... item in Medio: quis' e. q. s. Diomedes II p. 447 P. 'quis mulier ... ut apud Ennium: quis' e. q. s. 'pro quae feminino masculinum quis posuit.' Charisius IV p. 240 P. (159 Lind.) 'soloecismus fit ... pronominibus, ut: quis tu es mulier? pro quae.' Pompeius commentario ms. in Donatum (apud Ruhnkenium in Iul. Rufinian. p. 262) 'apud maiores nostros indifferenter inuenimus hoc pronomen; quis uir et quis mulier ... Est antem ratio et origo huius pronominis a Graeco ... ric autem apud illos est tam masculini generis quam feminini. Ergo ... seruanerunt etiam genus antiqui, ut est: quis tu es mulier, qui me hoc nuncupasti nomine? Qui mulier habemus et in Ennio et in Pacunio et in ipso Terentio.' Pacuuio ascripsit Scaliger Coni. p. 71 XXI XXII Non. 6, 29 'cal-

234 populoque ul libri p. 170, nisi quod literis po compunctis W populo qui libri p. 176
236 istam capite] istanc a te Lipsius Ant. Lect.
V 14
237 dixti Hippotem] Hippotem dixisti cod.
239 quisquis
Nonius qui me insueto Diomedes qui me hoc Pompeius 240 calui libri plerique catui W Leid. caty Bamb. y recentiore manu scripto 241 conspilio Bamb.

XXIII (22)

neque — — [profundum]

XXIV (inc. trag. 36)

Cicero de nat. deor. III 19, 48 'quid Medeae respondebis ... quid <u>huius</u> Absyrto fratri, qui est apud Pacuuium Aegialeus? sed illud nomen ueterum literis usitatius.'

NIPTRA

I (10)

Cédo tamen pedém tuum lymphis-fláuis, flauum ut púluerem

245 Mánibus isdem, quíbus Vlixi saépe permulsi, ábluam Lássitudinémque minuam mánuum mollitúdine.

Π

Anticlea

Lénitudo orátionis, móllitudo córporis III (9)

Páriter te esse erga illum uideo, ut illum ted ergá scio. TV (4)

Spartám reportare ínstat, id si pérpetrat.

V (8)

250 Nec úlla subscus cóhibet compagem áluei,

uitur dictum est frustratur ... Pacuuius Medo: sentio ... similitudine. Sed quid' e. q. s. XXIII Festus p. 229 M. '[profundum dicitur id quod] altum est ac fundum [habet longe. Pacuuius] in Medo: neque...

Niptra I Gellius II 26 'flauus contra uidetur ex uiridi et rufo et albo concretus... șio multo ante' (sc. Vergilium) 'Pacuuius aquam flauam dixit et flauum puluerem, cuius uersus, quoniam sunt iucundissimi, libens commemini...' II Cicero Tusc. disp. V 16, 46 'ea, quae Anticlea' (Anticlia Pith, Euryclea uideri habere aliq. Oxon. cum ed. Ven. 1481 testatur Orellius) 'laudat Vlixi pedes abluens...' Non. 132, 3 'lenitu dine pro lenitate... Cicero Tusculanarum lib. III: lenitudo' e. q. s.

1481 testatur Orellius) 'laudat Vlixi pedes abluens ...' Non. 132, 3 'lenitudine pro lenitate ... Cicero Tusculanarum lib. III: lenitudo' e. q. s. III Non. 375, 7 'pariter, similiter... P. Nitra...' IV Festus p. 217 M. 'perpetrat, peragit, perficit. P. in Teucro — etinni patris: Spartam' e. q. s. (et in Niptris Scaliger) V Festus p. 343

244 tamen] tu Val. tu Rott. tuum om. libri mihi Bothias flauum] fauum Reg. Rott. fuluum Palat, teste A. Maio in Frontonis ed. Rom. p. 338 248 ted Vossius te libri 249 reportare O. Muellerus reponare cod. reportari Lindemannus repedare uel reponere Scaliger deponere Bothius 250 subcus cod. p. 343 conpagem cod. p. 343 teste H. Keilio L l. p. 626

Sed súta lino et spárteis serílibus

VI (3)

Inde Aétnam aduenio móntem in scruposám specum.

VII (2)

aetate integra,

Feróci ingenio, fácie procerá uirum

VIII (12)

255 Vos hínc defensum pátriam in pugnam baétite.

IX (7. 5. 6)

Vlixes

Pedetémptim ac sedató nisu,

M. 'serilla' (serilia Turnebus Adu. XVII 7) 'Verrius appellari putat nauigia Histrica ao Liburnica, quae lino ac sparto condensantur, a conserendo et contexendo dicta, quia dicat P. in Niptris: nec ulla' e. q. s. 'cum *περιφοραστικώ*g et ficto uocabulo usus sit pro funiculis, qui sparto conseruntur.' Idem p. 306 M. '[subscudes ap]pellantur cuneatae ta[bellae, quibus] tabulae inter se con[figuntur, qui]a, quo eae immittuntur, [succuditur. Pa] cui us inniptris' [250] (cf. H. Keilius I. I. p. 625). Paulus Festi p. 307 M. 'subscudes appellantur tabellae' e. q. s. 'Pacunius: neo ulla s. e. compagem.' VI Non. 223, 1 'Specus... feminino... A ccius Niptris...' Priscianus VI p. 713 P. (I p. 270 K.) 'hic specus, quod tam masculinum quam neutrum inuenitur... feminino tamen hoe nomen quoque inuenitur... Pacuu ius in Niptris: aduenio in scrupulosam specum.' (Pacubius Carlsr. Grut. Sang.) VII Non. 52, 33 'faciem, totins corporis formam, *πρόgωπον*, id est os, posult antiquitas pradens ... P. Nupta...' Gellius XIII 29 'sicuti quidam faciem esse hominis putant os tantam et oculos et genas, quod Graeci *πρόςωπον* dicunt: quando facies sit forma omnis et modus et factura quaedam corporis totims... itaque Pacunius in tragoedia, quae Niptra inscribitur, faciem dixit hominis pro corporis longitudine. Aetats, inquit, integra' e. q. s. VIII Non. 77, 25 'betere' (baetere Bamb.) 'id est ire ... P. Nyptra... in pug nam. I dem bibite Medo ...' (pug nam betite. I dem Medo Junius) IX X Ciccro Tusc. disp. II 21, 48 'non nimis in Niptris ille sapientissimus Graeciae saucius lamentatur uel modice potius. Pedetentim, inquit, ite et [256-258] Pacuuius hoc melius quam Sophodes: apud il-

251 serilibus cod. teste H. Keitio, Turnebus serillibus uulgo 252 inde aduenio montem Aetam scr. sp. Nonius aduenio in scr. sp. ceteris omissis Priscianus inde aduenio montem Oetam scr. sp. edd., Bentleius. Possis etiam: Aetnam inde montem aduenio in scr. sp. scruposam Nonius, nisi quod scripsam Leid. scrp^alosam Carlsr. Prisciani scrpulosam Grut. scropulosam Sang. scrupulosam ceteri libri 254 uirum om. Nonius 255 uos edd. bos libri betite Junius bibite libri 256 pedetemptim Charisius peditemtim Reg. peditentim Pith. petitentem Gud., corr. altera sed ea antiqua manu pede-

~>

Ne súccussu arripiát maior Dolor

*

Chorus

260

Tu quóque Vlixes, quamquám grauiter Cernímus ictum, nimis paéne animo es Mollí, qui consuetú's in armis Aeuom ágere.

+

Vlixes

Retinéte, tenete! opprímit ulcus: Nudáte! heu miserum me, éxcrucior!

265

Operíte abscedite iámiam.

Mittite: nam attrectatu ét quassu Saeuum ámplificatis dolórem.

X (11)

Vlixes

Cónqueri fortúnam aduersam, nón lamentarí decet: Id uiri est officium, fletus múliebri ingenio ádditus.

lum enim perquam fiebiliter Vlixes lamentatur in uulnere: tamen huic leuiter gementi illi ipel, qui ferunt sancium, personae grauitatem intuentes non dubitant dicere [259-262] Intellegit poeta prudens, ferendi doloris consaetudinem esse non contemnendam magistram. Atque ille non inmoderate magno in dolore [263.264] Incipit labi: deinde ilico desinit [265-267] Videsne ut obmutuerit non sedatus corporis, sed castigatus animi

tentim celeri libri ac Charisius ite et Ciceronis libri 260 ictu Gud. Reg. Pith. 261 consuetu's Wolfius in ed. pr., quo metrum pessumdari affirmantem Orellium non intellego consueris Benlleius consueueris 'codex optimus' Dauisii, Wolfius in ed. all.

262 aeuom Gud. Reg. Pith. teste Halmio aeuum ceteri libri Hos quattuor uersus 259—262 Bentleius sic censuit scribendos esse: tu quoque, Vlixe, || Quamquam grauiter cernimus ictum, || Nimi' paene animo.es molli, qui con || sueris in armis aeuum agere 263 opprimit Vossius opprimite libri 264 me miserum aliq. libri, Bentleius 265 opirite Pith. abscedite, iamiam Daussius 266 atrectatu Reg. Pith. 269 additis Gud. additu'st Bentleius. Probat Wesenbergius Emend. Tusc. II p. 46 additus, quod potuerit quidem ilerari est, sed non oportuerit

XI (1)

270 Barbáricam pestem súbinis nostris óptulit. Nouá figura fáctam, commissam ínfabre.

PENTHEVS

Servius in Aen. IV 469 'Pentheus autem secundum tragoediam Pacuuii furuit etiam ipse, de quo fabula talis est: Pentheus, Echionis et Agaues filius, Thebanorum rex, cum indignaretur ex matertera sua Semele genitum Liberum patrem coli tamquam deum, ut primum comperit eum in Citherone monte esse, misit satellites, qui eum uinctum ad se perducerent, qui cum ipsum non inuenissent, unum ex comitibus eius Acoeten captum ad Pentheum perduxerunt. Hic cum de eo grauiorem poenam constitueret, iussit eum · interim claudi uinctum: cumque sponte sua et carceris fores apertae essent et uincula Acoeti excidissent, miratus Pentheus expectaturus sacra Liberi patris Citherona petit. quem uisum Bacchae discerpserunt. Prima autem Agaue mater eius amputasse caput dicitur, feram esse existimans.' Glossae in eundem 1. Berolinenses (ms. Lat. fol. 34): 'Pacuuius quidem poeta fuit, qui fecit tragoediam de Pentheo: inducit eum furuisse.'

PERIBOEA

I (1)

. ardua per lóca agrestia Trepidánte gradu nitítur.

dolor? Itaque in extremis Niptris alios quoque obiurgat, idque moriens [X].' Charisius II p. 190 P. (127 Lind.) 'pedetemptim... Tallius Tusculanarum secundo: pedetemptim ac sedato aisu.' XI Non. 40, 32 'infabre, foede, ut est allabre pulchre. P. Niptra ...' Idem 248, 20 'committere, effigiare. P. Niptra ...' Periboea I Non. 353, 14 'niti rursum ambulare.'

270 sabinis Bern. b p. 248 cf. Paulus Festi u. sybinam p. 386 M. sabinus celeri libri p. 248 nauibus libri p. 40 optulit libri p. 248 optum Leid. p. 40 obtulit ceteri ibidem 271 nouam figura fatam Geneu. Bern. b p. 248 nouam figuram factam ceteri ibidem 272 sq. Anapaestos agnouit Vossius, constituit Bothius. Bergkins hoc schema 272 agrestia Bothius agresti Bern. b agrestia ac ceteri libri. uel agresti ac uel agrestia Vossius 273 adtrepidante gradu Bergkius

II (**20**)

... corpusque meúm tali

275 Maeróre aegrore macóre senet.

III (19)

Lapít cor cura, aerúmna corpus cónficit.

IV (4)

Parum ést, quod te aetas mále habet, ni etiam hunc ád malam

Aetátem adiungas crúciatum reticéntia?

V (14)

. . . . pátior facile iniúriam,

280 Si est uácua contumélia.

VI (24)

Mane, éxpedibo: ac tú mihi contra quód rogo Respóndeas.

VII (26)

Gnate, órdinem omnem, ut déderit enodá patri.

VIII (8)

Constérnare, anime, ex péctore hoc euóluere

II Non. 137, 1 'macore pro macie.' III Non. 23,8 'lapit significat obdurefacit et lapidem facit.' IV Non. 1,31 'aetatem malam senectutem ueteres dixerunt ....' (Pacubius Bamb.) V Non. 430, 15 'iniuria a contumelja hoc distat: iniuria enim leuior res est.' VI Non. 477, 2 'expedibo pro expediam ...' VII Non. 15, 17 'enoda significat explana ....' VIII Non. 262, 27 'consternari significat delci. Conster-

274 tali] tabe ed. 1526 tabificabile Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 78 275 merore libri acgrore Lachmannus in Lucr. VI 1132 errore

libri, nisi quod error Leid. 276 erumna libri 277 nisi Bamb. hic libri 278 reticentia Leid. m. pr., Gulielmus Veris. I 17 reticenti ceteri libri. An: reticentiae? 280 uacua contumelia Bothius uacua a contumelia libri 281 expedibo fac tum mihi contra quod libri, sed tum om. Bamb. 'Expedibo: fac tu mihi quod contra Delrio 'Expedibo: fac tu contra mihi quod Bothius 283 gnate Mercerus gnato libri ut ut erit Palmerius Spicileg, ap. Grut. IV 806 enoda Mercerus enodat libri

284 sq. consternare animae ex pectore hac et uoluere consilium subit omnes quod de nata est modo *libri* consternatae animo, expectoratae haec uoluere. Consilium subiit omnes, quod natum est modo *Lipsius Epist. quaest. III* 21 consternatae, animum expectoratae uoluere Consilium subit omnes e re nata modo *Palmerius Spicileg. ap. Grut. IV* 786 consternare, anima, expectora haec, it uoluere Consi

M. PACVVIVS

285 Consilium subitum omnís, quod enatúmst modo, Qui pácto inimicis mórtem et huic uitam áfferas.

IX (6)

Nam mé perbitere, <u>illis</u> opitulárier Quouís exitio cúpio, dum prosím . .

X (15)

. . . . régnum potior, cóniugem macto inferis.

XI (18)

290 Nón potest, Melaníppe, hic sine tua ópera exanclarí

labos. 🗎

XII (12)

Postquam ést oneratus frúgum et floris Liberi

XIII (22)

Ecfáre, quae cor tuúm timiditas térritet.

XIV (13)

Et támen offirmato ánimo mitescít metus.

XV (5)

. . sed nescio quídnam est: animi horréscit, gliscit gaúdium.

XVI (25)

295 Regum imperator, aéternum deorúm sator!

nari rursum erigi.' IX Non. 153, 23 'peruitere, perire.' (Pacuuius om. Bamb.) X Non. 501, 21 'potior illam rem.' XI Non. 292, 4 'exanclari, perfici.' XII Non. 498, 12 'genetiuus positus pro ablatiuo.....' XIII Non. 228, 17 'timor...feminin!.' XIV Non. 406, 9 'tamen significat tandem.' XV Non. 22, 16 'gliscit est congelascit et colligilur, uel crescit uel ignescit....' XVI Non. 495, 26 'accusatiuus numeri singularis positus pro genetiuo plurali....

lium subito mens, quod de nata est modo Schegkius Praem. epist. 8 ap. Grul. IV 901 consternate anime, expectora haec et uoluere Consilium, subito omine quod enatum est modo Vossius consternate anime, ex pectore hoc eucluere Consilium subeat (studeas idem 2) omne, quod natum est modo Bothius 286 quo Scheakius afferas ed. Mediol. efferas libri 288 pro-287 perbitere Junius peruitere libri sim modo Gulielmus Veris. I 17 290 melan ipse Basil. Menalippe ceteri libri hic libri plerique inc. Basil. labos Lipsius V. L. II 28 clauos libri 291 oneratus Bamb. honoratus ceteri libri 292 eclare Mercerus et fare libri 293 et om. libri 294 horrescit, gliscit edd. horrescit et gliscit libri horresco, gliscit Bothius 2 295 regum Guliel. . . . .

XVII (10)

Peténs ut quae egi ago áxim, uerruncént bene!

XVIII (17)

Tu, múlier, tege te et túta templo Líberi.

XIX (28)

nám si te regerét pudor,

300 Siue ádeo cor sapiéntia inbutúm foret

XX (21)

Métus egestas maéror senium exilium et senectus . . . XXI (11)

Tríplici pertimefáctus maerore ánimi incerte erráns uagat.

XXII (9)

Béluarumque húc ferarum aduéntus ne taetrét loca.

XXIII (28)

quamquam aetás senet,

305 Satís tamen habeam uírium ut te ara árceam.

Pacunius Athalanta ... idem Periboea ...' XVII Non. 185, 26 'uerruncent, id est uertant ...' Idem 505, 18 'axim, egerim. P. Periboea: ut quae egi ... uerruncent.' XVIII Non. 476, 12 'tutant ...' XIX Non. 521, 10 'inbuere consuetudo inducere ael inficere existimat...' XX Non. 3, 1 's en ium est taedium et odium, dictum a senectute ... nam actatem malam senectutem ueteres dixerunt ... senium ipsum positum sio ... P. Periboea ...' (Pacubius W Leid. m. pr. Bamb.) XXI Non. 467, 33 'uagas pro uagaris .... P.Periboea: in triplici' e. q. s. (Periboea m triplici Bamb.) XXII Non. 178,8 'tetret, fedet, polluat.' XXIII Priscianus X p. 887 P. (I p. 487 K.) 'senesco inchoatinum est: nam positinum eius seneco inuenitur in usu...' (Pacubius Sang. Carlsr. Grut.)

mus Veris. I 17 regnum libri aeternum deorum N. Faber aeternum morum libri plerique aeternum mox Bamb; aeterne humanum Bothins 296 precor ueniam petens libri 297 aul libri p. 505 qua Leid. axim ed. 1526 exim libri p. 185 uel axim libri p. 505 Bamb. p. 505 euerruncen libri p. 505 templo Albertus 298 tota Bamb. Langius Quaest. metr. p. 13 templa libri 299 regeret ed. 1526 tegeret libri 301 exiliumque et senectus libri el senectus et sitis Perpetua Lud, Carrio Emend, II 16 ap. Grut. III 176, ex ed. Veneta 1488 302 triplici uel hinc triplici uel is tr. uel multiplici Vossius in triplici libri praeter Bamb., de quo uide supra merore libri 803 beluarum ac ferarum libri 306 satis habeam tam Reg.

2.

XXIV (3)

Neque tuúm te ingenium móderat, neque fratérnum ira exiliúm leuat.

XXV (27)

'O multimodis uárium et dubium et prósperum copém diem!

XXVI (16)

Fléxa, non falsa aútumare díctio Delfís solet.

XXVII (2)

. scrupea saxéa Bacchi

310 Templá prope adgredite!

XXVIII (7)

. . thiasantém fremitu Concite melum!

TEVCER

I (6)

Quae désiderio alúmnum, poenitúdine Squalés scabresque incúlta uastitúdine

XXIV Non. 336, 26 'leuare rursum relevare ....' Idem 471, 7 'moderant pro moderantur.' Idem 472, 20 'moderant pro moderantur.' XXV Non. 84, 23 'copi pro copioso...' XXVI Non. 237, 2 'autumare est dicere.' XXVII Varro de L. L. VII 6 M. 'in caelo

2 'autumare est dicerc.' XXVII varro de L. L. VII O.M. In cacio templum dicitur, ut in Hecuba... in terra, ut in Periboea...' XXVIII Non. 213, 13 'melos... masculino...' Teucer I Non. 152, 29 'poenitudinem. P. Teuchro...' (Teucro Bamb.) Idem 169, 23 'scapres pro scabres...' Idem 185, 2 'uastities et vastitudo et uastitas...' Idem 243, 4 'alumnum, filium...' Festus p. 372 M. 'uastum pro magnum; ponitur tamen et pro incari Acoins - et Beaving [2141] Eurodem userum uidetur Varro Mainani. Accius — et Pacuuius [314]' Eundem uersum uidetur Varro Ma-

satis habeam rem Sang. Carlsr. Halb. Grut. satis habeam tamen Krehlius te ab ara Putschius 306 tunc te libri p. 336 moderant libri p. 336 Bamb. p. 471 fraternon libri p. 471 uetat libri p. 471 307 multimodis edd. multimodiis libri uarie dubium lihri 309 sq. Numeros Bergkius eosdem habet ac u. 272 sq. saxea Florentinus teste Lachmanno, probauit post Lachmannum Bergkius saxa ceteri 310 adgreditur libri 311 thesiantem libri, h in W superscr. thyasiantem Junius thyasantem Scriuerius cuncta excitantem Bothius 2 312 concidi libri fremitu Junius fremita libri concine Palmerius Spicileg. ap. Grut. IV 778 313 penitudinis Bamb. p. 152 poenitudini ceteri libri p. 152 314 squales scabresque Nonius p. 243 squales scabresquae idem p. 185 sq. scabresqua idem p. 169

II (11)

315 Postquám defessus fuít perrogitando áduenas De gnátis, neque eorúm quemquam inuenít scium

III (20)

Neque pérpetrare précibus inpetrita quit.

IV

Nihílne a Troia adpórtat fando? . . .

V (17)

Quam té post multis túeor tempestátibus!

VI (22)

320 Periére Danai, pléra pars pessúm datur

VII (19)

Profúsus gemitu, múrmure 'occisti' ántruat.

nio saturae inseruisse, unde Nonius haec affert iam a Carrione Ant. Lect. I 2 cum nostris collata (p. 226, 4 'squalor feminini' 185, 16 'uastescant' 168, 19 'scabre' 125, 32 'inluties, sordes'): 'ager derelinqueretur ac periret Squalé scabreque inlútie et uastitúdine, quorum priora paulo fortasse uiolentius Meinekius in numeros coegit scríbendo: 'agér relinquerétur et perbiteret.' Il Priscianus IV p. 634 P. (I p. 160 K.) 'scio, scius: sic Appuleius ... et P. in Teucro ...' (Pacubius Sang, Reg. Carlsr. Halb, Grut.) Ill Festus p. 217 M. 'perpetrat, peragit, perficit. Pacuius in Teucro: neque' e.q. s. (cf. H. Keiliusl. l. p. 622) IV Schol. Veron. in Aen. II 81 p. 84 Keil. '[faudo ...] et P. in Teucro...' V Non. 407, 32 'tem pestas, tempus...' Idem 414, 2 'tueri, uidere...' VI Priscianus V p. 668 P. (1 p. 208 K.) 'plerus plera plerum, absque dictione que ... Pacuuius in Doloreste... idem in Teucro...' Festus p. 230 M. 'plera dixisse antiquos testis est Pacuius' (cf. H. Keilius I. l.) 'cum ait: plera p. d.' VII Festus p. 229 M. 'profusus super mo[dum sumptuosus] — [alias abiectus incens,] ut Pacuius in Teuc....' (cf. H. Keilius I. l.) Paulus p. 228 M. 'profusus ... alias abiectus iacens. Pacuuius: profu-

squale scauerisque libri plerique p. 152 qualescauerisquae Bamb. p. 152 quales scabres quod Festys squale scapreque ed. Nonii 1526

incultu ac uastitudine? an: inluuie ac uastitudine? 315 fuit om. hibri est Vossius, Hermannus Opusc. VII 382 316 eorum Hermannus, om. libri 317 impetrita quit O. Muellerus inpetria quid cod. imperio quiti Scaliger imperio quiti Hermannus nec pretio quit Vrsinus nec pretio quiti Vossius 318 nilne Lachmannus in Lucr. p. 163

An: adportas? 319 ebeor libri p. 407 320 pessum data est Priscianus 321 profusus gemitu, murmure Dacerius p. g. murmuro Paulus. In Festo omnia exceptis extremis ro interciderunt occistians rua cod, oscitans ruat Vrsinus occentans ruat Dacerius occisitans ruat O. Muellerus occursans uat Hermannus

VIII (7)

Nós illum interea praéficiendo própitiaturós facul – -Rémur. -

IX (13)

Nam Teúcrum regi sápsa res restíbiliet.

X (24)

325 Haúd sinam quidquám profari príus quam accepso quód peto.

XI (16)

Facéssite omnes hinc parumper: tú mane!

XII (4.5)

Telamo

Ségregare abs te aúsu's aut sine <u>illo</u> Salamina ingredi,

Néque paternum aspéctum es ueritus, quom aétate exacta índigem

sus g. m.' VIII Non. 111, 20 'facul pro faciliter ...' IX Festus p. 325 M. 'sas Verrius putat significare eas — — idem cum ait sapsam pro ipsa nec alia — — et P. in Teuero ...' X Non. 74, 31 'accepso, accipio.' XI Non. 306, 33 'facessere significar recedere .... Pacunius Teuero [XIX] item [328].' Paulus Festi p. 86 M. 'facessere ... interdum uero pro abeat poniur. Pacuuius: facessite omnes hinc, id est abite.' XII Cicero de orat. 11 46, 193 'quid potest esse tam fictum quam uersus, quam scena, quam fabulae? Tamen in hoc genere saepe ipse uidi, ut ex persona mihi ardere oculi hominis histrionis uiderentur splendida illa dicentis:' (sponda¹lia illa, l eadem manu superscr., Erl. spondali, spondalli, spondallia, spondalua, spondalis, spondaica, spondalli tis ceteri libri spondaulia Salmasins ad Solln. I 88 e sponda illa Hermannus Opusc. I 304 sua sponte

322 praeficiendo libri id perficiendo Bothius 2 perliciendo Bothius 1, Hermannus, quod non uidetur satisfacere. Gauderem, si quis quid erueret, quod ad praeficae munus spectaret, uelut praeficiando. Nam lugendo et collaudando mortuo Telamonem propitiaturi sunt amici 324 Teucro regnum Grotius Bibl. cr. n. IV Teucrum regno O. Muellerus 326 omnes hinc Paulus Festi, Vossius hinc omnes Nonius, Hermannus, qui cum ceteris distinxit post omnes 327 ausus uulgo

ullo Erl. Abrinc. Gud. c Salaminam Lagom. 4 328 aspectum Erl. cum plerisque Lagom. adspectum uulgo quom Erl. m. pr. cam Abrinc. Lagom. 4 13 32 36 Gud. c quem ceteri, et probauit Hermannus

7*

Liberum lacerásti orbasti extínxti, neque fratrís necis

330 Néque eius gnati párui, qui tibi ín tutelam est tráditus —?

· XIII (25)

mihi classem ímperat

Théssalum, nostrámque in altum ut próperiter dedúcerem

XIV (8)

rápide percitam aéstus ocitér ratem Réciprocare, undaéque e gremiis súbiectare adflígere

XV (26. 27)

335 . . . . ármamentum strídor, flictus náuium,

Strépitus fremitus clámor tonitruum ét rudentum síbilus.

aliena illa Justus Jeepius Philol. IV 305 sq.) 'segregare... ueri-tus? Numquam illum aspectum dicebat, quin mihi Telamo iratus furere luctu filii uideretur. At idem inflexa ad miserabilem sonum uoce: quom aetate ... traditus flens ac lugens dicere uidebatur. Quae si ille histrio, cotidie cum ageret, tamen tecte agere sine dolore non poterat: quid? Pacuvium putatis in scribendo leni animo ac remisso fuisse? Fieri nullo modo potuit.' Ibidem III 58, 217 'aliud enim uocis genus iracun-dia sibi sumit, acutum incitatum, crebro incidens... et ea quae tu du-dum, Antoni, protulisti: segregare abs te ausus.' XIII Non. 155, 4 'properatim et properiter, celeriter, properanter...' XIV Festus p. 274 M. 'reciprocare pro ultro citroque poscere usi sunt antiqui, quia procare est poscere.' Paulus p. 275 M. 'reciprocare pro ultro citroque poscere ... procare est poscere: unde eque gremiis s. a.' XV Seruius in Aen. I 87 'stridorque rudentum] proprie, nam in funi-

³²⁹ exstinxti Manulius exstincxisti Erl. extinxisti celeri 330 neque eius crati Erl., lineola uoci eius subducta. neque gnati eius Abrinc. (? Or.), Hermannus tutela Erl. Abrinc. Miseritum est secutum esse uidetur Hermanno 331 imperat Mer-332 Thessalam ed. 1526, Hermannus cerus impetrat libri 333 sq. Restituil Hermannus. rapido reciproco percito augusto citare rectem reciprocare unde eque gremiis subiectare adfigere cod. Festi unde eque gremiis sublectare ac figere, ceteris omissis, Paulus rapio, reciproco percito animo ultro citro. 'et in Oreste': reciprocare undam, eque gremiis subiectare ac fligere O. Muellerus 336 rudentisibilus Varronis Goth. m. alt. in mg., Crinitus rudentum sibilis Ciceronis ed. Victor., 'quacum collatio cod. Medicei instituta est, nec ulla uarietas mihi notatur e Med. Hinc facere liceret sibilis' Orellius 337 ---- 339 Ana--

XVI (18)

. . . ubi falsá poetae Pro párte sua confícta canant, Oui caúsam humilem dictís amplent

XVII (9)

340, quámquam annisque et aétate hoc corpús putret

XVIII (14)

Aut me óccide, illinc si úsquam probitám gradum.

XIX (15)

. . . te répudio, nec récipio:

Náturam abdicó: facesse, i!

XX (10)

. . . . ut égo, si quisquam mé tagit

bus stridor est, stridor est sibilus. Pacuuius in Teucro: armamentum stridor, et rudentum sibilus.' Varro de L. L. V 7 M. 'quemadmodum quodque poeta finxerit uerbum, confinxerit, declinarit. Hic Pacui' (parui Flor.) 'rudentum sibilus.' Seruius in Aen. IX 667 'flictu pro afflictu uel inflictu, i. e. ictu ... et locutus est iuxta antiquum morem. Pacuuius Teucro: flictus nauium.' Caelius in Ciccronis Epist. ad Fam. VIII 2 'in theatrum ... Hortensius introiit ... hic tibi [336]' Conflauit has particulas G. Hermannus XVI Non. 506, 26 'amplant pro amplificant.' (Teuro Bamb.) XVII Nou. 159, 17 'putret.' XVIII Non. 154, 3 'prouidere' (probitere Stewechius) 'mouere et ferre.' XIX Non. 306, 32 (cf. XI) XX Festus p. 356 M. 'tagit P. in Teucro: ut ego' e. q. s. 'et tagam idem in Hermiona sine dubio antiqua consuetudine usurpauit: nam nunc ea sine praepositio-

paestos agnouit Grotius 337 sq. ubi falsa poetae Pro parte sua Hermannus ubi poetae pro sua parte falsa libri, nisi quod poete Bamb.

338 arte Rothius 339 quia W amplent W m. pr. amplant celeri 340 quamquam mi annisque et a. h. c. p. Hermannus quamquam annis atque aetate hoc mihi c. p. Ritschelius Mus. Rhen. 1850 341 illinc si usquam Vossius illa hinc si ne usquam libri p. 611 plerique illa habui usquam Palat. illa hinc usquam ms. Doruill. probitam Stewechius prouideam libri prouegeam Gifanius Aút me occide: illa habui, si nunc usquam prouideam gradum Hermannus 343 naturam abdico: facesse, i Hermannus naturam dico facessti libri plerique n. dico facesse ms. Fabri, et compuncto facesse Geneu. n. dico, om. facesse, Basil. nam tibi dico facesse Palat. natum abdico, facesse 344 at Bergkius Ephem. Hal. 1842 p. 240 Coniungen-Mercerus dum cum XVII censet Bothius interpolatis his: talis tamen sum, ut ego si q. m. t., itidem tagam

XXI (12)

345

Protéruitatem atque hóstio feróciam

EX INCERTIS FABVLIS

·I (7)

Pastor

Exórto iubare, nóctis decurso ítinere

II (2)

. ego odi homines ignaua opera et philosopha sen-

nisi coérceo

téntia.

III (Liu. inc. fab. 8)

Tu córnifrontes páscere armentás soles.

IV (34)

350 Agité rapite uoluite férte coma,

nibus non dicuntur, ut contigit attigit.' XXI Festus p. 270 M. 'redhostire, referre gratiam — — nam et hostire pro aequare posuerunt — — et Pacuius in Teucro: nisi' e. q. s. (cf. H. Keilius I. I. p. 624) Non. 121, 15 'hostire est comprimere, recedere, dictum ab hostia.' Idem 490, 19 'feracia pro ferocitate.' Ex inc. fab. I Varro de L. L. VI 6 M. 'ut ante solem ortum, quod

Ex inc. fab. I Varro de L. L. VI 6 M. 'ut ante solem ortum, quod eadem stella uocatur iubar, quod iubata, Pacuuianus dicit pastor...' (partor Goth. Par. a pactor Haun. parcor Par. b) Idem VII 76 M. 'iubar... huius ortus significat circiter esse extremam noctem; itaque ait Pacuuius: exorto' e. q. s. II Gellins XIII 8 'item uersus est in eandem ferme sententiam Pacuui, quem Macedo philosophus, uir bonus, familiaris meus, scribi debere censebat pro foribus omnium templorum...'

III Seruius in Aen. III 540 'dixerunt etiam antiqui armenta in feminino. Ennius... et Pacuuius: tu'e.q.s. Non. 190, 20 'armenta... feminino Ennius... ad armenta. uiuius: tu'e.q.s. IV Marius Victorinus p. 2522 P. (103 G.) 'anapaesticum melos binis pedibus amat semsum includere, ut apud Actium. Contra Pacunius nouare propositum uolens noluit intra binos pedes, ut superius, finire sensum, sed secundum Euripidem dactylicum metrum, quod appellatur, induxit, ut nominis mutatio di-

345 sq. Sic truncata extant apud Nonium p. 490: nisicitia fercitate (fericitate Leid. Bamb.) atque ferocia, in quibus non diuersa a nostris latere iudicauit post Mercerum Hermannus, dissensit Bothius 2 haec temptans: nisi citas ferocitate, item Rothius sic emendans: insiticia feritate a. f. 345 coerceo Vrsinus coeaceo cod. Festi coercuero Nonius p. 121 346 propteruitatem Leid. Nonii p. 121 proteruitates Festus 348 ergo odi uel odi ego Bothius 349 tu cornifrontes pascere armentas soles Junius tu curuifrontes p. a. s. Seruius, Scaliger Coni. p. 7 tu pascere cornifrontes soles armentas Nonius 350 agite e uoluite rapite coma libri

M. PACVVIVS

Tractate per aspera saxa et humum, Scindite uestem ocius!

V (Atal. 25)

atat!

Cepísti me istoc uérbo, miseretúr tui.

VI (27)

355 Miserét me, lacrimis língua debilitér stupet.

VII (28)

Qua te ádplicauistí tam aerumnis óbruta?

VIII (1)

quin etiám ferae,

Quíbus abest ad praécauendum intéllegendi astútia, [Mórtis sibi terróre iniecto] horréscunt . . . .

IX (Arm. iud. 15)

360 Pandíte ualuas, [remouéte seras, Vt] cómplectar

X (9)

Nunc prímum opacat flóre lanugó genas.

uersitatem daret, huiusmodi stasimo seu periodo usus ... V Nou. 477, 16 'miseretur pro miseret... VI Non. 98, 17 'debiliter, debilitate.' (Paucuuius Bamb.) VII Priscianus IX p. 860 P. (I p. 451 K.) 'plico plicas plicui uel plicaui...inuenitur tamen etiam cum praepositione in aui faciens praeteritum, sed in raro usu. Pacuuius ... (Pacubius Sang. Grut. Carlsr.) VIII Cicero de fin. V 11, 31 'onnes metu mortis afficiuntur ... quin etiam ferae, inquit Pacuuius, quibus abest ad p. i. a. in iecto terrore mortis horrescunt.' Vocem horrescunt Pacuuianam esse censet Maduicus, illa autem: in iecto terrore mortis, quae in uersus apeciem redegi, contractam in breuius Pacuui sententiam exhibere.

353 sq. atat cepisti Gulieimus in Plauti Capt. c. 5 at cepisti, superscr.
ac, W ad accepisti Bamb. at ac cepisti ceteri libri Atalanta (quasi fabulae nomen): cepisti Mercerus
354 istoc uerbo Mercerus isto cum
erbo W isto cum herbo ceteri libri
356 qua unus librorum Krehlii
quae ceteri quo Bothius
tam ed. Veneta, Vossius 'ex ms.' tamen
libri
358 astutias Erl.
359 iniecto terrore mortis horrescunt
Cicero, sed horrescente Erl.
360 sq. remouele seras, ut Scaliger,
nihil apparet in codice

XI (6)

. . . térra exalat aúram atque auroram úmidam

XII (Dulor. 39)

Graiúgena: de istoc áperit ipsa orátio.

XIII (22)

365 Solátur auxiliátur hortatúrque me.

XIV (Herm. 2)

Fórtunam insanam ésse et caecam et brútam perhibent phílosophi,

Sáxoque instare in globoso praédicant uolúbili,

hoc uersu ...' XI Varro de L. L. V 24 M. 'humor hinc, itaque ideo Lucilius: terra abit in nimbos imbremque. Pacuuius: terra...umidam, humectam.' XII Cicero de nat. deor. II 36, 91 'dicaturque tam aether Latine, quam dicitur aër, etsi interpretatur Pacuuius [Cbrys. 89] quasi uero non Graius hoc dieat. At Latine loquitur. Siquidem nos non quasi Graece loquentem audiamus. Docet idem alio loco: Graiugena' e. q. s. (Deest hic locus in Vind. et Pal.) XIII Festus p. 301 M. 'solari sine praepositione dixisse antiquos testis est Pacuuius, cum ait: solatur'e, q. s.

sine praepositione dixisse antiquos testis est Pacuuius, cum ait: solatur'e. q. s. XIV Rhet. ad Herenn. II 22, 36 'itemque infirma ratio est, quae non necessariam causam affert expositionis, uelut Pacuuius [366-375]. Nam hic Pacuulus infirma ratione utitur, cum ait uerius esse temeritate quam Fortuna res regi:' (geri libri) 'nam utraque opinione philosophorum fieri potuit, ut is qui rex fuisset mendicus factus esset.' Ibidem 24, 37 'item infirma ratio est, quae uel alii expositioni potest accommodari, ut facit Pacuulus, qui eandem affert rationem, quare caeca, eandem quare bruta Fortuna dicatur.' Versui 375 subiunguntur in libris haec: naufragio nempe res. ergo id fructum forte aut fortuna obtigit Par. pr. m. naufragio res ista contigit. ergo id factum temeritate non fortuna obtigit Par. corr. eadem m. naufragio nempe rem ergo id fructu forte aut fortuna obtigit Erf. et Wuerzburg., cuius notitiam debeo Fleckeiseno naufragio nempe res ista contigit. ergo id non forte aut fortuna optigit Bamb.b Fris., nisi quod naufragis et obtigit Fris. nam naufragio res ita contigit, ergo id n.f. a. f. o, Tross. naufragus. nempe res contigit. ergo id n. f. a. f. o. Bamb. a naufragus, nompe rex naufragio. nompe res ista contingit. ergo id n. f. a. f. o. Tur. Quae scholiastae doctrinam, non Pacuuii poesin praestare uidit Hermannus Ephem. Lips. 1828 n. 113 sqq. Sed Fleckeisenus, qui, dum

363 exalat Haun. exhalabat cod. B exhalat ceteri libri of. Lachmannus in Lucr. III 431 at Haun. aurora Bothius humidam libri Exhalat auram terra ab aurora humidam Grotius Bibl. crit. nou. IV 364 istoc Bothius ista Erl. isto ceteri libri Graiugenam ted esse aperit Grotius 367 saxoque instare in globoso praedicant uolubili Salmasius Exerc. Plin. p. 873, Fleckeisenus saxoque instare in globos posse dicant uolubili Par. Wuerzb. Erf., nisi quod saroque Erf. saxoque instare globoso praedicant uolubilem (uel uolu-

:---

M. PACVVIVS

[Quía quo id saxum inpúlerit fors, eo cádere fortunam aútumant.]

'Insanam autem esse aíunt, quia atrox íncerta inștabilísque sit:

370 Caécam ob eam rem esse iterant, quia nil cérnat quo sese ádplicet:

Brútam, quia dignum átque indignum néqueat internóscere.

Súnt autem alii phílosophi, qui cóntra fortunám negant 'Esse ullam, sed témeritate rés regi omnis aútumant,

typothetarum menda corrigo, schedas quasdam suas de his uersibus peramice mecum communicauit, tamquam poetae uerba proponit haec: Naúfragio nempe érgo id structum, haut fórte fortuna óbtigit, praecunte haut forte fortuna Oudendorpio ét structum Bezzenbergero, cum antea uulgaretur: Naufragio res contigit; nempe ergo haud Fortuna obtigit, Salmasius uero Exero. Plin. p. 873 scripsisset: Naufragio nempe: ergo id factum forte, haud fortuna

bili add.m.alt.) Tross. saxeoque instare globo praedicant uolubili Bamb. b Fris. e corr. rec. saxique instar globosi esse dicunt uolubilem Tur. saxique instar globosi esse uolubilem Bamb. a Fris. pr. m. Vnde alii: saxoque illam instare globoso p. uolubilem, alii: saxique esse instar globosi p. uolubilem, quod probarunt Hermannus in Ephem. Lips. 1828 n. 113 sqq. et Spengelius Nunt. lii. Monac. 1846 p. 910

Versum 368 spurium censeo quia quo id] quia quo Bamb. a Fris. Tur., probauit post Orellium Spengelius l. l. id eo quia quo Bamb. b id quo Par. pr. m., probat post Salmasium Fleckeisenus id quod Wuerzb. Erf. ideoque Par. corr. eadem m. ideo uolubilem quia Tross. pr. m. ideo uolubilem quo Tross. corr. quia quo ut Bothius

inpulerit Wuerzb. impulerit libri plerique impulerat Erf. eo om. Bamb. b fortuna autumant Spengelius secundum cod. Emeranum fortuna aut humani Wuerzb. 369 esse Hermannus, om. libri instabilis siet Hermannus

370 esse om. Bamb. b qua sed 1 m. alt. superimposito Erf. qua Fris. adplicet Wuerzb. Erf. appl. ceteri 372 autem om. Tur.

fortuna Bamb. b, Grotius negant Par. Wuerzb. Erf., Hermannus negent ceteri libri 373 esse ullam post Graeuium Beierus Ephem. paedagog. philol. 1827 p. 69, Hermannus, Fleckeisenus ullam esse Tur. ullam miseritatem esse Par. Wuerzb. ullam esse miseritatem (miserationem Fris. Bamb. a corr.) aut humanitatem Fris. Bamb. a ullam esse miseriam Bamb. b ulla miseram, sed ulla corr. ex uita, Erf. miseriam esse ullam Grotius miserum esse ullum Bothius sed

'Id magis ueri símile esse usus reápse experiundo édocet:

375 Vélut Orestes módo fuit rex, fáctust mendicús módo. XV (13)

. mendiçus, mánticulator: íta fati oppressít iugum XVI (12)

'Ad manticulandum ástu aggreditur: scít enim quid proméruerit.

XVII (14)

Aggrédiar astu rém: manticulandum ést mihi.

XVIII (15)

máchinam ordirís nouam.

obtigit. XV — XVIII Festus p. 133 M. 'manticularum usus pauperibus in nummis recondendis etiam nostro saeculo fuit. Vude manticulari dicebantur, qui furandi gratia manticulas attrectabant. Inde poetae pro dolose quid agendo usi sunt eo uerbo. Pacuuius [377. 376] Item deinde [378] et [379 sq.] tactu an sanctiora dicis iuraiuranda. Plautus

om. Erf. Wuerzb. temeritate omnia regi autumant. id magis libri plerique nisi quod de uerbis temeritate omnia non exstat certum testimonium temeritatem esse autumant id magis Erf. autumanitatem. Id magis Wucrzb. res regi omnis: id magis Beierus, Hermannus. Nostra habet etiam Fleckeisenus: totam uersum om, Salmasius Versum 374 restituit Salmasius. In eadem ignarus et ipse incidi et, quem non magis noucram, Spengelius, eique accedit Fleckeisenus simile esse usus, inter simile et esse m. all. sed ea antiqua superimposito aiunt, Wuerzb. ueri simile esse aiunt usus Par. pr. m. Erf. ueri simile esse aiunt quod usus Par. corr. Bamb. a b Tur. ueri simile aiunt quod usus uulgo, Hermannus re abse Bamb. b Par. pr. m. Erf. (spatio post uocem usus ut w. 375 post uelut uacuo relicto) Wuerzb. res abse Bamb. a Fris. Par. corr. res ipsa Tur. 375 factust mendicus modo Hermannus factus est mendicus modo Par. corr. eadem m. Erf. Wuerzb. Bamb. a Fris, Tur. factus est medicus modo Par. pr. m. factus est mendicus Bamb. b modo mendicus factus est Tross. 376 modici manticulatur . . ita me facti oppressi iugo schedae mendicus, manticulator: ita me fati oppressit iugum Grotius 377 aggreditor: scite quid prome, erue Scaliger. Schedarum scripturam probat cum O. Muellero Lachmannus in Lucr. II 547

378 aggrediar astu rem, m. e. m. Lachmannus l. l. a. a. regem m. e. m. schedae deinde a. a. regem m. e. hic mihi Aldina, probauit O. Muellerus aggredibor astu regem: m. c. h. m. Naekius Opusc. I 90, Bothius 380 Mánticula

XIX (42)

Quom deúm triportenta . . . . .

XX (35. Dul. 9)

Vóce suppressá, caperata frónte, uultu túrgido

XXI (19)

Quid ést? nam me exanimásti prologió tuo.

XXII (Herm. 3 Dul. 35)

In túrba Oresti cógnita, agnota ést soror.

XXIII (23)

385 . . quid cessátis, socii, eícere spiras spárteas?

hoc significare uidetur, quibus quotidie paruae noxae extergeantur; fre-quens enim antiquis ad manus tergendas usus fuit mantelorum.' Paulus Festi p. 132 M. 'manticulari dicuntur, qui manticulas attrectant, ut furentur. Vnde poetae pro dolose quid agendo hoo uerbo utuntur. Pacuuius: ad manticulandum astu adgreditur. Manticularia dicuntur ea quae frequenter in usu habentur et quasi manu tractantur. Frequens enim antiquis ad manus tergendas usus fuit mantelorum, unde hacc trahitur similitudo.' ('Machinam ordiris nouam Manticulatam astu, sanctiora adicis — h. e. adigis — Iuraiuranda. Planius hoc significare uidetur: quibus quotidie Paruae noxae extergeantur' Scaliger, quasi illa omnia Pacuuiana sint. M. o. n. Manticula astu; sancta ore adice iurfiuranda Bothius, extrema spectare ad Plauti Capt. III 3, 6 statuens. Post 379 sq. periisse extremam partem articuli manticularum et primam sequentis de manticularibus censet O. Muellerus, qui cetera sic refingenda conicit: haec manticularia putas uilia et promiscua tactu: an sanctiora dicis iuraiuranda? Deinde iterum lacunam ponit. Quod si probabiliter sțațuit, de uerborum tactu an sanctiora dicis iuraiuranda auctore incerta res est.) XIX Varro de L. L. VII 59 M. 'Pacunius: quom d. t. In Mercatore ...' XX Non. 204, 30 'frontem feminino genere Vergilius ... masculino Ti-

Alt Non. 2017, 60 Paculius: uoce'e.q.s. 'Cato ... fronte longo... Caecilius ... fronte hilaro ...' (feminino del. Mercerus) Ex Varronis de L. L.
VII 107 M. glossa ('in Dolo: caperata fronte') Pacuuii memoriam idoneis de causis relegauit O. Muellerus XXI Paulus Festi p. 226 M. 'prologium, principium, proloquium.' XXII Priscianus X p. 887 P. (I p. 486 K.) 'notandum tsmen, quod cognosco cognoui cognitum et agnosco agnoui agnitum in frequentiori usu faciunt pro o penultima producta, quam ue-tustissimi seruebant analogiam sequentes, i correptam adhibentia ... Pacuuius secundum utrumque protulit...' (Pacubius Grut, Carlsr. Paucobius Sang.) XXIII Festus p. 330 M. 'spira — ____funis nauti-

882 caperala uel rugata uel irritata Vossius innalo libri simulata Gerlachius turpitudo W, mss. Merceri turpido ceteri turpi, liuido Mercerus turbido nel torpido Vossius

XXIV (10)

reprime íncicorem iracúndiam.

XXV (11)

consiliúm cicur

XXVI (8)

núlla res

Néc cicurare néque mederi pótis est neque refingere.

XXVII (17)

390 Séd cum contendí nequitum uí, clam tendenda ést plaga.

XXVIII (Dul. 6)

Priamús si adesset, ípse eius commiserésceret.

XXIX (31)

Quóniam ille interít, imperium Héleno transmissum ést . .

XXX (Teuc. 2)

Alcýonis ritu lítus peruolgáns feror.

XXXI

· omnes látebras, sublutá mole abstrusós sinus

cus iu orbem conuolutus, ab eadem omnes similitudine.⁴ XXIV XXV Paulus Festi p. 108 M. 'incicorem, immansuetum et ferum. Pacuuius [380] Interdum cicur pro sapiente ponitur, ut idem Pacuuius [387].' XXVI Varro de L. L. VII 91 M. 'apud Pacuuium: nulla res' e. q. s. 'cicurare mansuefacere.' XXVII Festus p. 162 M. 'nequitum et nequitur pro non posse dicebant, ut Pacuius cum ait: sed cum' e. q. s. 'Plautus — nequitum — Cato — nequitum exaugurari.' XXVII Seruius in Aen. XI 259 'uel Priamo miseranda manus] .... est autem Pacuuii qui ait...' XXIX Philargyrius in Verg. Ge, IV 437 'quoniam pro postquam.' XXX Varro de L. L. VII 88 M. 'origo in his omnibus Graeca, ut quod apud Pacuuium: Alcyonis' e. q. s. 'haec enim auis dicitur tranquillo mari facere, eos dies alcyonios appellant. Quod est in uersu alcyonis ritu, id est eius instituto.' XXXI Excerptum ex li-

387 consilium uulgo concilium libri 389 nec suasil Lachmannus neque libri, om. Bothius mederier Scaliger pote nec Bothius

refingere suasit Lachmannus reficere libri 390 An: nequitur? ui Scaliger ut cod. An: tendenda est clám? 391 Priamus si adcsset, ipse Bothius si Priamus adesset et ipse Seruius 392 Héleno dubitanter posui Calefo cod. Telepho Grotius Bibl. crit.

392 Héleno dubitanter posui Calefo cod. Telepho Grotius Bibl. cril.
 nou. IV 393 peruolans Par. a, Junius Animadu. VI 12 feror
 Victorius furor libri 394 sublaetu mole cod. subeunt laeti m. O.

<

XXXII (16)

395 . quíd me obtutu térres, mulces laúdibus?

XXXIII

Seruius in Aen. II 506 'de morte autem Priami uarie lectum est. Alii dicunt, quod a Pyrrho in domo quidem sua captus est, sed ad tumulum Achillis tractus occisusque est iuxta Sigeum promontorium. (nam in Rhoeteo Aiax sepultus est:) tunc eius caput conto fixum Pyrrhus circumtulit. Alii uero quod iuxta Hercaei Iouis aram extinctus sit dicunt . . . . Et hanc opinionem plane sequitur Vergilius, licet etiam illam praelibet, ut suo indicauimus loco.' Idem in Aen. II 557 'iacet ingens litore truncus] quod autem dicit litore, illud, ut supra diximus, respicit, quod in Pacuuii tragoedia continetur.'

XXXIV (41)

Seruius in Aen. VII 320 'Cisseis: regina Hecuba filia secundum Euripidem (Hec. 3) Cissei, quem Ennius, Pacuuius et Vergilius sequuntur.'

XXXV (26)

. postquam calámitas plures ánnos aruas cáluitur

XXXVI (Enn. Med. 21)

Angués ingentes álites iunctí iugo

bro ms. de natura rerum a Iac. Gronouio Oxonio relatum (Sueton. ed. Wolf. III 75 Festus ed. O. Muelleri p. 382) 'moles quae eminent et procurrunt mari, de quibus Pacuius' (Fauculius cod.) 'ait: omnes' e. q. s. XXXII Paulus Festi p. 144 M. 'mulcere enim mollire siue leuire est.' XXXV Non. 192, 30 'arua... feminino ...' XXXVI Cicerò

XXXII Paulus Festi p. 144 M. 'mulcere enim mollire siue leuire est.' XXXV Non. 192, 30 'arua... feminino...' XXXVI Cicero' de inu. I 19, 27 'fabula est, in qua nec uerae nec ueri similes res continentur, cuiusmodi est...' Huc spectare Ciceronem de rep. III 9, 14 intellexit A. Maius: 'nunc autem, si quis illo Pacuiano' (paculano cod. pr. m., de qua scriptura cf. Osanni adnotationem) 'inuehens alitum anguium curru multas et uarias gentis et urbes despicere et oculis conlustrare possit.' Augustinum denique Soliloq. II 15, 29 eodem loco uti notauit Otto ab Osanno laudatus: 'non enim, cum dicitur iunctis

Muellerus subiit atque molium Langensiepenus Mus. Rhen. 1847 p. 247 abstrusos Langensiepenus abstrusas cod. 395 me obluitu melius uidetur Scaligero me cum obtutu Bergkius Ephem. Hal. 1842 p. 229 396 calamitas per plures Bothius, fortasse recte

XXXVII (33)

uolucrí currit

Axé quadriga.

XXXVIII (20)

400 Pauxíllum repeda, gnáte, a uestibuló gradum.

XXXIX (32)

Quae meúm uenenis fléxit socium péctora.

XL (4)

filios

[Trís] sibi procreásse eundem pér Calypsonem aútumant.

XLI (Atal. 23)

Calydónia altrix térra exuperantúm uirum!

XLII (25)

405

lábitur

. . . . trabica in álueos.

alitibus anguibus Medea uolasse, ulla ex parte res ista uerum imitatur, quippe quae nulla sit .... non ergo dicemus illud de Medea nescio quod moustrum falsum esse... itane tandem cum audio angues ingentes alites iunctos iugo, non dico falso?' XXXVII Isidorus differ. 47 'uolucres autem non solum aues uocamus, sed quadrupedes nimia pernicitate currentes, sed tamen cum adiectione, ut puta uolucrem equum, uolucrem tigridem. Vt est illud Pacuui: uolucri'e.q.s... 'nam sine adiectione tantum alitem sonat: paulum'e.q.s. XXXVII Festus p. 281 M. 'repedare, recedere, Pacuius:' (cf. H. Keilius J. L. p. 624) 'paulum'e.q.s.

tione tantum alitem sonat: paulum' e. q. s. XXXVIII Festus p. 281 M. 'repedare, recedere, Pacuius:' (cf. H. Keilius I, I, p. 624) 'paulum' e. q. s. XXXIX Serutus in Aen. V 28 'flecte autem significat muta, ut Pacuuius: quae' e. q. s. XL Priscianus VI p. 685 P. (I p. 231 K.) 'Calypso, Calypsonis ... idque usus antiquorum comprobat ...' (Pacubius fr.

Amiense, Vind. pr. m. Paccubius Bern. Paucobius Sang. corr. m. alt.) Charisius I p. 47 P. (35 Lind.) 'sed melius esset secundum Latinam consuetudinem huius Sapphonis, Didonis dicere. Nam et Pacusius sic declinat...' XLI Varro de L. L. VII 18 M. 'Pacuuius: Calydonia' e. q. s. 'ut ager Tusculanus, sic Calydonius ager est, non terra.' XLII Paulus Fessi p. 367 M. 'trabica nauis, quod sit trabibus confixa. Pacuuius: labitur' e. q. s.

400 pauxillum O. Muellerus paulum cod. repeda Vrsinus recede cod. 402 sq. filios sibi procreasse eundem Charisius filios sibi procreasse dicitur eundem Priscianus filios tibi p. eandem Vossius filios sibi procreasse Bothius 406 alueo Dacerius

XLIII (3)

Nam sí qui, quae euentúra sunt, prouídeant, aequiperént Ioui.

XLIV (5)

Nérei repándirostrum, incúruiceruicúm pecus

XLV (Dul. 26)

. profectióne la ti píscium lascíuiam

410 'Intuentur, néc tuendi cápere satietás potest. 'Interea prope iam óccidente sóle inhorrescít mare, Ténebrae conduplicántur, noctisque ét nimbum occae-

cát nigror,

Flámma inter nubés coruscat, caélum tonitru cóntremit,

Grándo mixta imbrí largifico súbita praecipitáns cadit, 415 'Vndique omnes uénti erumpunt, saéui existunt túr-

bines,

Féruit aestu pélagus.

XLIII Gellius XIV 1, 34 'haec autem ... multa etiam memini poetarum ueterum testimonia coufirmare, quibus huiuscemodi ambages fallaciosae confutantur; ex quibus est Pacuuianum illud ...' XLIV Quintilianus I 5, 67 'ceterum etiam ex praepositione et duobus uocabulis dure uidetur struxisse Pacuuius ...' Varro de L. L. V 7 M. 'quemadmodum quodque poeta fuxerit uerbum, confluxerit, declinarit. Hic Pacui rudentum sibilus, hic incuruiceruicum pecus.' XLV Cicero de diu. I 14, 24 'gubernatores nonne falluntur? An Achinorum exercitus et tot nauium rectores non ita profecti sunt ab Ilio, ut profectione l. p. l. intuerentur, ut ait Pacnuius, nec tuendi... nigror?' Idem de orat. III 39, 157 'sed ea transferri oportet, quae ant clariorem faciunt rem, ut illa omnia: in horrescit mare [412-416] onnia fere, quo essent clariora, translatis per similitudinem uerbis dicta sunt.' Deest hic locus in altero Erl.

407 si qui om. Voss. mai. qui quae om. Grul. quae om. Franeq. aequiperem Vossius, quod ualde probabiliter correctum esse dicil Ritschelius Prol. Trin. p. 83 sq., nec ipse repugno 410 intuentur, om. ut, Hermannus Opusc. VII 385 praeeunte Stieglitzio de Pacuuii Duloreste p. 87, nisi quod hic intuuntur proposuit ut . . . . intuerentur *uulgo* capere salielas potest Hermannus salielas (sacietas Erl.) capere possit Erl. Vind. satietas capere posset ceteri libri capere posset satietas Dauisius satias capere possiet Gruterus capere potis est satietas Stieglitzius 1. 1. 412 nimborum Vind. m. all. nubium 414 largifico libri largifluo Ernesti, Hermannus Erl. b

XLVI (44)

murmúr maris

XLVII (21)

hinc saeuítiam Saláciae

Fúgimus.

XLVIII (Dulor. 1)

420 . . . . . líqui in Aegeó freto.

XLIX (Teuc. 3)

. quí stirpem occidít meum?

L (Teuc. 1)

Flexánima tamguam lýmphata aut Bacchí sacris Commóta, in tumulis Teúcrum commemoráns suum

LI (24)

Tópper tecum, síst potestas, fáxsit: sin mecúm uelit -

Vtrumque locum conjungendum esse uidit Bothius XLVI Seruius in Aen.

I 55 'sic dixit Pacuulus: murmur maris, quia uentos murmur sequitur.' XLVII Festus p. 320 M. '[Salacia dicta est, quod] salum ciet; an[ti-quitus autem eo] uocabulo poe[tae pro aqua ipsa usi sunt.] Pacuulus [in ..... sacuiti] am Salacia e...... uescimur..... ne-mo ut me......um sacptam ......' Paulus Festi p. 327 M. 'Salaciam dicebant deam aquae, quam putabant salum ciere, hoc est marc mouere .... Pacuuius: hino saeuitiam Salaciae fugimus.' Num quae praeterea Pacuuiana in Festo lateant, incertum est XLVIII Varro mouere.... Pacuuius: hino saeuitiam Salaciae fugimus.' Num quae praeterea Pacuuiana in Festo lateant, incertum est XLVIII Varro de L. L. VII 22 M. 'Pacuuius: liqui' e. q. s. 'dictum fretum a similitudine feruentis aquae... A egeum dictum ab insulis' e. q. s. XLIX Charisius I p. 85 P. (62 Lind.) 'stirps... dixerunt tamen etiam significatione sobolis masculino genere, ut Pacuuius...' Incertus Putschii de orthogr. p. 2801 'stirps in significatione sobolis masculino genere.' L Cicero de diu. I 36, 80 'ft... ut pellantur animi uehementius: saepe etiam cura et timore, qualis est illa flexanima' e. q. s. Varro de L. L. VII 87 M. 'apud Pacuuium: flexanima tamquam lymphata; lymphata dicta a lympha.' LI Festus p. 352 M. 'topper fortasse ua-

LI Festus p. 352 M. 'topper fortasse ualymphata dicta a lympha." let in Enni et Pacui scriptis - Pacuulus: topper' c. q. s.

422 flexanimat (flexanima Par. a flexarant Par. b) aquam (aqua Par. a) Varronis libri aut unus cod. Moseri ut ceteri 424 sist] sit cod, si Bothius potestas uulgo po . . stas cod. teste H. Keilio Mus. Rhen. 1848 p. 626 faxsit, si cod. Topper tecum sit postidea faxim, si m. u. Vossius

ٚے

LII (18)

425 'Obstinari exórsus

LIII (29)

Non. 111, 22 'facul pro faciliter . . . Afranius Auctione: haut fácul, ut ait Pacúuius, femina úna inuenietúr bona.' Vnde Pacuuianum uersum efficere tam est lubricum quam procliue. Sed cf. P. Syr. 443 Or. 'multa ante in tempus quam uirum inuenias bonum.'

LIV (37)

Charisius I p. 50 P. (36 Lind.) 'inueniuntur tamen quaedam peregrina, quae cum incremento syllabae declinantur, ut Calchas Pallas Atlas Gigas. Faciunt enim Calchantis Pallantis Gigantis, quamuis antiqui ut Pacuuius et Plautus Calchan dicant, non Calchantem.' Vbi collatis ex Prisciano VI p. 702 P. et Probo Putschii p. 1467 formis 'Calchae' et 'Calcha' Calcham scribendum esse monuit Ritschelius Prol. Trin. p. 87, quem non respexit Lachmannus in Lucr. V 839

LV (43)

Seruius in Aen. XII 298 'nam illud Ennii et Pacuuii penitus de usu recessit, ut hic torrus, huius torri dicamus.'

LVI (38)

Charisius I p. 63 P. (46 Lind.) 'iter iteris debet facere, non itineris . . . plurali tamen numero itinera semper dicemus: non enim sicut huius iteris Pacuuius dixit, et haec itera potuit dicere.' Idem p. 109 P. (77 Lind.) 'Pacuuius guogue iteris dixit.'

LVII (40)

Seruius in Aen. IV 9 'hoc enim maiores inter uigilias et ea quae uidemus in somnis interesse uoluerunt, ut in-

LII Festus p. 193 M. 'obstinato, obfirmato; perseueranti, ut tenere possit, ut Pacunhus: o. e.'

425 obstinari exorsus Bothius, praeeunte exorsus Aldina obstinali exortus cod. 426 haut Lachmannus in Lucr. III 400 aul libri haud ed. 1526 femina una Lachmannus femina, om. una, libri

8

somnia generis feminini numeri singularis uigiliam significaret, insomnia uero generis neutri numeri pluralis ea, quae per somnium uidemus, ut: sed falsa ad caelum mittunt insomnia manes (Aen. VI 897). Sciendum igitur: quia, si terret dixerimus, antiqua erit elocutio. In somnia enim licet et Pacuuius et Ennius frequenter dixerint, Plinius tamen exclusit et de usu remouit.'

LVIII (39)

Seruius in Acn. II 651 'praepositiones uel aduerbia in a exeuntia modo producunt ultimam literam, excepto puta et ita, quae apud Ennium et Pacuuium breuia sunt.'

LIX

Excerpta ex Anon. gramm. ap. A. Mai auct. class. V p. 151 'dicimus hic Iuppiter, huius Iouis. Apud antiquos libros inuenimus plenas declinationes. Legimus in Capro hic Iouis. Etiam Naeuius Attius Pacuuius, omnes isti utuntur hoc exemplo.'

LX

Seruius in Aen. IV 473 'a Pacuuio Orestes inducitur Pyladis admonitu propter uitandas Furias ingressus Apollinis templum, unde cum uellet exire, inuadebatur a Furiis.' Eadem habent glossae Berolinenses (ms. Lat. fol. 34)

L. ATTIVS

ACHILLES

I (1)

Qua re ália ex crimine inimicorum effúgere possis, délica.

Acci Achilles I Non. 98, 6 'delica, explana, indica.' Idem 277, 28 'delica est aperi et explana....'

1 alia libri plerique p. 277 alias Basil. ibidem alio Bern. b ibidem aliae libri p. 98

II (2)

Ne túm cum feruat péctus iracúndiae

III (3)

. . . . an scéptra iam flaccént? ferat.

MYRMIDONES

I (1)

Tu pértinaciam ésse, Antiloche, hanc praédicas, 5 Ego péruicaciam aío et ea me utí uolo: Haec fórtis sequitur, illam indocti póssident. Tu addís quod uitio est, démis quod laudí datur:

Nam péruicacem díci me esse et uíncere Perfácile patior, pértinacem níl moror.

II (6)

trahere in salum Classis et uela uéntorum animae immittere.

III (2)

Mea fácta in acie oblíti . . . . .

10

II Non. 504, 27 'feruat pro ferueat... Accius Acille ...' (Achille Bamb.) III Non. 110, 12 'flaccet' (flacet W) 'languet, deficit...'

Myrmidones I Non. 433, 1 'peruicacia et pertinacia hoc distant: peruicacia est interdum bonarum rerum persenerantia, pertinacia semper malarum.' (perseuerantia om. Bamb.) Hunc locum in ahimo habuisse uidetur M. Caesar in epist. ad Frontonem IV 2 p. 92 ed. Rom. 'de Herode quod dicis, perge, oro te, ut Quintus noster ait, peruince pertinaci peruicacia' de Ennio cogitans II Non. 234, 8 'anima, uentum...' III Non. 502, 1 'accusatiuus pro genetiuo.'

2 iracundia ed. 1526 Ne dum cum feruat uictus iracundia Fru-3 flaccent edd. flacent libri terius Veris. II.5 **4** Antiloche Scaliger Coni. p. 1, ms. Vossii Anthilochae ceteri libri 5 aio Aldina ai libri et ea Fruterius Veris. II 5 et a libri et hac Scaliger ea, om. et, Lachmannus in Lucr. p. 163 Versus 6-9 inverso ordine in libris feruntur hoc: 8967, quem correxit Bothius 8 dici Scaliger dicis libri 10 sq. trahere in salum Classes Grotius Bibl. crit. nou. IV lassis trahere in salum hbri classes trahere in salum Scaliger classes trahere naujum Vídeas in salum me Hermannus Opusc. V 140. Possis etiam : classis trahere in salum Videás me, ut 12 facta Mercerus, Grotius Bibl. cril. nou. IV fala alia taceam libri

115

IV (5)

Quódsi, ut decuit, stáres mecum aut méus te maestarét dolor,

Iám diu inflammári Atridae náuis uidissént suas.

V (8)

15 'Iram infrenes, óbstes animis, réprimas confidéntiam! VI (9)

. . . tua honéstitudo Dánaos decepít diu.

VII (3)

'Ego me non peccásse plane osténdam aut poenas súfferam.

VIII (7)

Régnum tibi permítti malunt? cérnam: tradam exércitus.

IX (4)

 Nolo équidem: sed tu huic, quém scis quali in té siet
 Fidélitate, ob fídam naturám uiri Ignósce.

AEGISTHVS I (2)

Heu!

Cuiátis stirpem fúnditus fligí studet!

IV Non. 137, 33 'maestaret pro maerentem faceret.' (mestaret Bamb., ubi uersus ipsi desunt ut plerumque in hac parte, meriaret Leid. mertaret ceteri libri moeraret ed. Mediol. cf. 128, 33) V Non. 262. 15 'confidentia rursum temeritas, audacia....' VI Non. 120, 31 'honcstitudo pro honestas. Accius Oenomao... idem Myrmidonibus...'

VII Non. 396, 31 's ufferre est sustinere ....' VIII Non. 261, 24 'cernere rursum cedere, unde et cernere hereditatem fili patribus, id est cedere, dicti sunt.' IX Non. 109, 31 'fidelitatem, id est fidem.'

Aegisthus 1 Non. 110, 32 'fligi, affligi. Liuius Aegistho ... Accius

13 quodsi Fruterius I. l. quod sic libri stares Gifanius histares compuncto h Leid. istares ceteri libri. Cf. Lachmannus in Lucr. IV 283 te Mercerus, om. libri mettaret libri moeraret ed. Mediol.

14 Atridae Mercerus et re libri ardere Frulerius Coni. ueris. III 2 tetre Bothius 15 infrenes Junius in mg. infrenis libri 16 decepit Delrio decipit libri. 18 malim Junius in mg., Hermannus cernant Mercerus exercitum Aldina

II (3)

Cui mánus materno sórdet sparsa sánguine.

III (5)

. . . . celebríque gradu [trepidúm] gressum adcelerásse decet.

IV (I)

25 . . . . néque fera hominum péctora Fragéscunt, donec uim ímperi persénserint.

V (4)

melius quám uiri

Cállent mulierés.

30

CLYTAEMNESTRA

I (1)

. . . . sed uáluae resonunt régiae.

II (4)

omnés [boni]

Gaudént ualere récte, set malí pigrent.

III (5)

Deúm regnator nócte caeca caélum e conspectu ábstulit.

Epinausimache ... idem Aegistho: heu'e. q. s. II Non. 170, 3 'sordet, sordidata est.' III Non. 89, 25 'celebre non solum frequens, sed etiam nelox.' Seruius in Aen. IV 641 'celerabat] alii celebrabat legant, quia antiqui hoc uerbum in uelocitate ponebant. Actius: celeri' e. q. s. IV Non. 111, 1 'fragescere, frangi.' V Non. 257, 30 'callet significat scit: hoc est calliditate, quae est urbana scientia. Accius Egisto...'

Clylaemnestra I Priscianus LX p. 863 P. (I p. 455 K.) 'haec tamen ipsa' (sc, in ui diuisas praeteritum desinentia, ut sonui, sonium) 'et secundum tertiam uetustissimi protulisse inuemiuntur coniugationem ... Accius in Clitemnestra...' Nominis Attius, Accius, Actius discrepantias curiose enotare supersedebo II Non. 219, 14 'pigret... Accius tytes emestra...' (Clytemnestra edd.) III Seruius in Aen. I 88 'eri-

23 cum manus Leid. sparsa ed. 1526 sparso libri, probal Albertus Langius Quaest. metr. p. 5
24 celebri gradu Nonius celeri gradu Seruius trepidum exempli causa posui adcelerasse Seruius adcelebrasse Nonius adcelerauisse Scaliger decet Seruius docet Nonius addecet Scaliger. Forlasse satius erat dimetros descripsisse
26 imperi persenserint Bothius persenserim imperii libri persenserint imperii Bentinus 29 sed ualde Reg. Sang. et i uel 1 eraso Grut. sual de Carlsr. regiae domus Lips. b
30 omnes boni] omnes, om.

IV (10)

Flúcti inmisericórdes iacere et taétra ad saxa adlídere.

V (6)

in péctore

35 Fúlmen incohátum [flammans] flámmam ostentabát Iouis.

VI (9)

Cúr me miseram inrídet, magnis cómpotem et multís malis?

VII (7)

Scíbam hanc mihi suprémam lucem et séruiti finém dari.

VIII (3)

. . . ut quaé tum absentem rébus dubiis cóniugem Tétinerit, nunc pródat ultorem?

IX (8)

40 . . . . feras . . . potiuntúr plagas.

piunt, i. e. abstollunt,' IV Non. 488, 12 'flucti pro fluctus. Accius Telefo...idem Clytaemystra...' V Seruius in Aen. I 44 'illum expirantem transfixo pectore flammas Turkine corripuis] Probus et tempore legit... sed qui legunt pectore, de Actio translatum affirmant, qui ait in Clytaemnestra de Aiace...' (Clytemetra Cass.) VI Nou. 521, 27 'com potem bonae rei solum dici existimatur, cum etiam mala re positum sit. Accius Clytemestra...' (Clytemestra Bamb.) VII Non. 226, 8 'suasione generis feminini [.... seruitus generis feminini.] Neutri Accius Clytemestra...' VIII Non. 178, 12 'tetinerit pro tenuerit... Accius Clytemestra...' IX Domatus in Terent. Adelph. V 4, 17 'potitur accusatiuo casu...'

boni, libri boni Omnes Vossius facere recle libri facere recle recli Grotius Bibl. crit. nou. IV sed om. libri nam Grotius 33 et taetra Mercerus aetera, om. et, Bamb. et aetra, h superscripto, Leid. et aetra ceteri libri exceptis W et Basil., qui totum uersus dimidium omittunt 35 fulmen inchoatum flammam Seruius fulmen incitatum flammam Bothius Fulmen inchoatam flammam, flammam Beierus in Cic. de off. I 31, 114 (T. I p. 244) cf. Paulus Festi p. 39 M. u. cohum 36 me edd. meae libri magnis Lipsius Epist. quaest. V 12 magis libri

37 suppremam libri seruiti Bothius seruitulis libri seruitii Vossius 39 probat uictorem ms. Fabri prodat uictorem Vossius 40 feras ed. pr. seras ed. Veneta siras cod. Reg. apud Lindenbrogium

X (2)

Mátrem ob iure fáctum incilas, génitorem iniustum ádprobas.

AGAMEMNONIDAE

I (1)

.... ínimicitias Pélopidum Extínctas iam atque oblíteratas mémoria Renouáre

II (2)

45

Multi, ánimus quorum atróci uinctus málitia est, Compósita dicta e péctore euoluúnt suo, Quae cúm componas, dícta factis díscrepant.

ERIGONA

I (5)

Locrórum late uíridia et frugum úbera

II (6)

50 Adséntio: age nunc tuám progeniem ede órdine.

III (10)

Hóspitem depósitam interimes?

X Non. 125, 2 'incilare est increpare uel inprobare. Accius Meleagro ... idem Clytemestra ...'

Agamemnonidae I Non. 146, 29 'oblitterare est obscurefacere et in obliuionem ducere.' II Non. 260, 21 'componere, exsimulare uel fingere.'

Erigona I Non. 498, 5 'genetiuus positus pro ablatiuo uel aduerbium loci...' (Erigena Bamb.) II Non. 469, 18 'adsensit' (adsentit Bamb.) 'est et passinum. Accius Neoptolemo ... idem Erigona ...,' III Non. 279, 11 'deponere est commendare.'

41 matrem ob Grotius matre meo libri matrem me ob Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 82 42 Pelopidum Vossius Pelopidarum libri

43 extinctas Bentinus extincta libri iam atque Junius tam, om. atque, libri oblitteratas libri 45 sic delet Vossius, fortasse recte 46 multi libri plerique, om. ms. Barthii multis ms. Fabri

iunctus ms. Barthii, Schoppius Veris. IV 12 49 Locrorum edd. locronum libri locorum Bothius latae Leid. fruguũ Bamb.

50 tuam ed. 1480 tu tuam libri ede Mercerus et libri 51 depositam Geneu, Leid. deposita ceteri libri

sic

IV (9)

Ouód utinam me suís arquitenens télis mactassét dea! V (1)

Tum aútem Aegisthus sí me eodem lécto comitassét patri!

VI (8)

Séd ubi ad finem uéntum est quo illum fórs expectabat loco.

'Adque Oresten gráuis sacerdos férro prompto adstí-55 tuerat

VII (4)

. guàmquam exanguest córpus mi atque annís putret ALCESTIS

Cum stríderat retracta rursus ínferis

ALCVMAEO

I (4)

quós deseruit líberos,

Supérstites sunt?

IV Non. 341, 25 'mactare est immolare ...' V Non. 85, 14 ' mitasset pro cobuisset.' (cobitasset Salmasius Exerc. Plin. p. 825 cubuisset Bamb. Tur.) VI Non. 315, 10 'graue, triste.' VII V Non. 85, 14 'co-VII Non. 159, 19 'putret ...'

Alcestis Priscianus IX p. 867 P. (I p. 462 K.) 'strideo quoque stridi facit... i autem tam in praesenti quam in praeterito productam ha-bet... Accius in Alcestide ...' (in Alcestide om. Sang.) Idem p. 803 P. (I p. 494 K.) 'strideo strisi, sed puto euphoniae causa non esse in usu strisi, sed stridi... Attus in Alcestide ...'

Alcumaeo I Non. 393, 24 'superstites uteres ponebant incolu-

52 arquitenes libri arcitenens uulgo 53 si me eodem Grotius Bibl. crit. nou. IV si me esse eodem libri si med eodem Palmerius Spicileg. ap. Grut. IV 764 leto Grotius, Palmerius 54 fanum Lipsius uentum est in quo libri uentum in quo Bothius fors sectabatur Palat. expectabat fors Vossius 55 ad quem W atque celeri Oresten Grotius Orestes libri ferro cum promto Grotius

adstituere libri plerique adsistit Geneu. Busil. adstitit Grotius 56 nam quamquam Ritschehus Mus. Rhen. 1850 p. 611 exangue est libri est exsangue Bothius mi Bothius mihi libri 57 tum Grut. Carlsr. altero loco striderat libri p. 893, nisi quod in Carlsr. pr. petracta m. non liquel. strideret libri p. 867 striderit ed. Veneta Bern. rursum Sang. rursus ab Vossii ms. rursum ab Bothius 58 suos libri

II (8)

60 'Vt me depositum ét maerentem núntio repéntino alacrem

Réddidisti adque éxcitasti ex lúctu in laetitúdinem!

III (2)

. . quo di infernúm penitus Depréssum altis clausére specis.

IV (7)

qui dúcat cum te uíderit

65 Sócerum, generibús tantam esse inpíetatem? ....

V (1)

Tantum út frustrando láctans uanans prótrahas.

VI (3)

Quia néc uos nec <u>ille</u> inpúne inriderét meam Grandaéuitatem

VII (5)

Atque éccos segnis sómno et tarditúdine.

mes... Accius Alcemeone...' II Non. 132, 9 'la etitudine pro laetitia. Accius Alemenoue...' HI Non. 487, 25 'specis pro specubus. Accius Alemeone...' (Almeone Bamb.) IV Non. 487, 29 'generibus pro generis. Accius Alemeone...' (Alomeone W Alchimaeone Bamb.) V Non. 16, 22 'lactare est inducere uel mulgere uellere decipere... Accius Alemena...' Idem 184, 1 'uanans dictum pro fallens. Accius Alemena...' VI Non. 116, 11 'grandaeuitas. Accius Alemena...' VII Non. 181, 18 'tarditudinem et tarditiem pro tarditate... Accius Alemene...' (Accius Alemene om, Leid, Accius Alomaeone Junius)

60 depositum Palmerius Spicileg. ap. Grut. IV 780 repositum libri et maerentem Junius inmerentem libri ac maerentem Palmerius

nuntio repentino Bothius repentino nuntio libri tam repente nuntio Vossius 61 atque excitasti Mercerus adiue hesitastis libri ac me excitasti Junius ac me excitastis ed. 1526 62 quod di interdum inferam libri quod di interdiu infernum Gulielmus Veris. I 6 quod di interdiu inferum Bothius quod di ted infernis uel quod di infernis Vossius, qui anapaestos agnouit 63 depressum Leid. Bamb. interpressum ceteri libri clauserunt Bothius 64 socerum uiderit ·Vossius 66 tantum ut Vossius tanta ut libri p. 16 tanta libri p. 184 tanta ui Schoppius protrahit libri p. 184 protrahis Schoppius 67 nos W 69 signas Leid.

L: ATTIVS

VIII (6)

70 Postrémo amplexa frúctum, quem di dánt, cape!

ALPHESIBOEA

I (5)

Ita térrita membra animo aégroto Cunctánt subferre labórem.

II (4)

etsi est in malis

Depósitus animus, quaé scibo exinde aúdies.

III (1)

75 Nám quid <u>hic</u> tam obscúre dictum est, támue inenodábile?

IV (2)

Si tuí ueretur té progenitoris, cedo.

V (9)

. . . . . sed tibi caútim est adeundum ád uirum.

VI (2)

At uéreor, cum te esse 'Alcumaonis frátrem factis dédicat

VII (6)

Cum ipsá simitu míseritudo meórum nulla est líberum.

VIII Non. 470, 11 'amfpilexá pro amplexare. Acclus Alcmeone...' (solomcone Banb:)

Alphesiboea I Nou. 469, 23 'cunotant pro cunctantur.' (Alpesiboea Bamb.) II Non. 279, 25 'deponere est desperare, unde et depositi desperati dicuntur... Accius in Terco... idem in Alfesiboea...'

III Non. 15, 10 'en o da significat explana ... Accius Eurysace ... idem Alfesiboea ...' IV Non. 497, 2 'cum sit: ueretur illam rem ... ueteribus genetiuus pro accusatiuo poni placef ....' V Non. 512, 10 'cautim pro cante.' VI Non. 280, 4 'dedicare.est dicare. M. Tullius Accius in Alfesiboea ...' VII Non. 136, 10 'm is er itudine pro

71 trita ed. pr. 74 animus, quae scibo exinde Bothius dubitanter animus meus quae scibo exinde libri animus meus q. s. ex me in malis Méus Vossius, Bothias audies Vossius audiet libri ctsi est depositus animus, quac scibo, exinde audies Bothius 2 quid itam libri quid ? itanc Bothius 1 quid ita? 75 nam om, libri obscure dictum Rothius obscuri dicunt libri, nisi tamne Bothius 2 quod obscuro dicunt mss. Merceri obscuridicum Mercerus 77 sed ubi 78 at Junius ad libri cautim est ad cundem Bamb. Almeonis 79 simitu Bothius 2 simeta libri siet Vossius libri Alemaconis uulgo

VIII (8)

80 'O dirum hostificúmque diem, o uim tóruam aspecti atque hórribilem!

IX (3)

Sei angústitatem inclúsam ac saxis squálidam

AMPHITRVO

I (10)

Cum pátre paruos patrium hóstifice Sanguíne sanguen miscére suo

II (4)

Vt tam óbstinato ego ánimo confisús tuo

III (5)

85 'An mala aetate máuis male mulcári exemplis ómnibus? IV (8)

Sed quaénam haec mulier ést funesta uéste, tonsu lúgubri?

V (1)

. . . . . sí satis recte aut uéra ratione aúgurem

miseria uel misericordia. Accius Astyanacte...idem Alphesiboea...' VIII Non. 485, 25 'aspecti pro aspectus. Accius Astyanacte ... idem Alfesiboea...' (Alphesiboea W) IX Non. 73, 25 'angustitatem dictum pro angustia.'

Amphitruo I Non. 224, 10 'sanguis masculino genere in consutudine habetur... neutro...' II Festus p. 193 M. 'obstinato, obfirmato, perseueranti, ut tenere possit — ut Accius in Amphitryone: ut tam' e. q. s. III Non. 1, 27 'actatem malam senectulem ueteres dixerunt...' (Amfytryone Bamb.) IV Non. 179, 18 'tonsus pro topsura...' V Non. 469, 8 'auguro. Accius Oenomao... idem Amfitryone...' (augutio... Amfitrione Bamb.)

siet., Ah Bothius 1 meorum Vossius eorum libri nulla Bothius 2 80 o dirum, superscr. o, Leid. o diorum ulla libri illa Bothius 1 Bamb. odiorum W ouium turbam Leid. Bamb. 81 sei Lachmannus in Lucr. IV 81 sed libri ac] et tacite Lachmannus An: angustitate inclusam saxi, squalidam? 82 paruus Vossius, Bothius patrium Bothius patrum libri parat Vossius hostifico Bothius suum Vossius scio 83 miscere Passeratius hiscere libri Bothius 84 aut Aldina ego om. cod. 86 mulier est Vossius est mulier libri funesta edd. funestat libri 87 si recte uer ratione Bamb. salis Vossius salis si recle Bothius augurem - ed. pr. augurer libri augurent cd. 1480

VI (9)

Tamen ét staturae grácilitudo própemodum et luctús facit.

Ne dúbitem.

VII (6)

90 Quín meum senium cúm dolore tuó coniungam et cómparem

VIII

Pértolerarem uítam cladesque éxanclarem inpétibilis.

IX (3)

Cédo quid mihi redhóstis, si Orci ut méssem obbitat fácilius —?

X (11)

Si fórte paulo quám tu ueniam sétius

XI (7)

Miserét lacrimarum lúctuum orbitúdinis.

VI Non. 116, 2 'gracilitudo et gracilens pro gracilis ...' VII Nou. 255, 20 'comparare est sociare, conjungere.' VIII Non. 292, 12 'exanclare etiam significat perpeti ... Accius Diomede ... idem Amfitryone ...' Hunc locum Plauti Amphitruoni IV 2, 14 inseruit suppositarum scenarum auctor IX Festus p. 270 M. 'red hostirc, referre gratiam — Accius in Amphitryone: cedo' e. q. s. Non. 165, 20 'redostit, reddit.' X Festus p. 343 M. 'setius' (serius Vrsinus) 'a sero uidetur dictum. Accius iu Amphitryone: si' e. q. s. Paulus p. 342 M. 'serius Accius a sero comparauit, ait enim: ne, si forte' e. q. s. XI Non. 146, 15 'orbitudinis pro orbitate.'

88 tamen et staturae Gebhardus Ant, Lect. I 5 tamen et statuae et *libri* tamen ista tua *Junius* tamen etsi tua *Vossius* propemodum Grotius Bibl, crit. nou. IV et propemodum libri 92 cedo om. Nonius quid mihi] quid hic Nonius ecquid te Festus, H. Keilius Mus. Rhcn. 1848 p. 624 ecquid hic Bothius redhosti titum cum eas sem cod. Festi teste H. Keilio I. I. redostit uiam cometem Nonius redhosti, cum ca seni Scaliger redhostit, ut cum ca se A. Augustinus, Vossius redhostit? an quo me Mercerus redhostit? iterum cura ne se H. Kcilius obbiet W obtet Leid. obhiet ms. Junii obiet ceteri libri Nonii obiectet Festus oblectet A. Augustinus, Vossius temptet Mercerus 93 ne si Paulus Festi setius Festus, luctur Wagnerus Orthogr. Verg. p. 472 serius Paulus, quod probat practer 0. Muellerum Fleckeisenus Mus. Rhen. 1852 p. 223 secius uel sequius Scaliger. Cf. Charisius p. 194 P. u. setius et secus

124

XII (12)

95 Non páruolam rem ordíbor. – Ne retice, óbsecro!

XIII (2)

Hócinest, quo tú tam temeritér meam beniuoléntiam Interisse es rátus?

PERSIDAE

Scin út quem cuique tribuit fortuna órdinem, Numquam úlla humilitas íngenium infirmát bonum?

ANDROMEDA

I (11)

100 Quot Lúna circos ánnuo in cursu institit.

II (5)

Cum nínxerint caeléstium molém mihi.

III (14)

. . nisi quid túa facultas nóbis tulat opém . .

IV (13)

Nec quí te adjuter, inuenio: hortari piget,

XII Non. 39, 21 'ordire est ponere, incipere,' (ordiri Bamb.) XIII Non. 516, 3 'temeriter.' (Amfitrione Bamb.) Persidae Priscianus de metris com. p. 1325 P. (II p. 411 K.) 'nec

Persidae Priscianus de metris com. p. 1325 P. (II p. 411 K.) 'nec solum comici huiuscemodi sunt nsi iambis, sed etiam tragici uetustissimi, ut Ennius in Medea... Attius in Argonautis... idem in Persidis...' Andromeda I Non. 20, 25 'circus dicitur omnis ambitus uel goerus',

Andromeda I Non. 20, 25 'circus dicitur omnis ambitus uel goerus', (goeirus W girus, sed i in du'arum lit. rasura posito, Bamb.) 'cuins diminutioum est circulus.' Il Priscianus X p. 882 P. (I p. 480 K.) 'ninguo quoque ninxi, unde et nix...' Ill Macrobius de diff. et soc. Gr. et Lat. uerbi T. II p. 296 ed. Bip. 'Accius uero in Andromeda etiam ex eo, quod est tulo, quasi a themate, tuli declinat: nisi' e. q. s. IV Non. 424, 2 'pudet et piget hoc distat: pudet enim uerecundiae est, pigere paeni-

95 Personas distinacit Delrio paruolam Bothius 2 paruam libri An: ordibo ?
96 hoccine est Delrio hoc in te est ms. Doruill. hoc in re est ceteri libri quo Leid. mss. Par. 7657 et 7666 Palat. Voss. 116 quod ceteri tam] ta Bamb. beneuolentiam Bamb. 97 interiisse ratus es Palat. Doruill.
98 satin ul libri

quemcunque Bothius 100 quot Lipsius Ant. Lect. V 22 quod libri circos Mercerus circulos libri cursu Vatic. curso ceteri libri 101 ninxerit Bern. ninxerunt aliq. libri Cum ninxerit caelestium molimine Grotius 102 quid Bothius quod exemplaria facultas tua tulat nobis Bothius opem Bothius operam exemplaria. An: opem cito? 103 nec qui te Junius, Lipsius Ant. Lect. I 2, Cuiacius Ob-

. non prodesse, id pudet.

V (2)

105

múliebre ingénium, Prólubium, occásio

VI (7)

námque ut dicam,

Té metu aut ségnitate áddubitare, haút meum est. VII.(4)

Múlti iniquo, múlier, animo síbi mala auxere ín malis, 110 Quíbus natura práua magis quam fórs aut fortuna óbfuit.

VIII (8)

Misera óbuallata sáxo senio paédore alguque ét fame

IX (1)

Quí neque terraest dátus, nec cineris caúsa umquam euasít uapos.

Х

. . immáne te habet témplum obuallatum óssibus.

XI (3)

Alui éducaui: id fácite gratum ut sít seni.

tentiae ... Accius Neoptolemo ... idem Anpromeda ... '(Andromeda Lipsius Ant. Lect. I 2) V Non. 64, 8 'proluuium ... 'VI Non. 174, 22 'segnitas pro segnitia. Accius Aeneadis ... idem Andromeda ... ' VII Non. 425, 11 'fors et fortuna hoc distant: fors est casus tem-

poralis, fortuna dea est ipsa. Aocius Astyanacte... idem Andromeda... VIII Non. 72, 7 'aigu pro algore.' IX. Non. 487, 10 'napor et uapos...' X Non. 323, 10 'in mane, foedum. Aocius Automedia...' (Andromeda Aldina Hippodamia Ladewigius Anal. scen. p. 34) XI Non. 422, 15 'alere et educare hoc distant: alere est uictu temporali sustentare, educare autem ad satietatem perpetuam educere...'

seru. XI 21 ne quiete libri, nisi quod quietem ms. Jun. adiuter Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 79 adiutem libri hortari piget Scriuerius hortari pudet libri, Bergkius l. l. 104 id piget edd., Bergkius l. l. 106 prolubium Lipsius proluuium libri 107 namque ut te metu Aut segnitate dicam Vossius 108 aut dubitare W aut meum Leid. haud meum celeri 109 iniquo Junius in quo libri

auxere Gulielmus Veris. I 6 ausere libri 111 misere Bolhius obuallata Delrio obualla libri obuallas Bolhius pudore W

112 terra est Bamb. terrae est ceteri cynneris Bamb. 113 immane te habet Aldina immanitate habet libri immani tabe Mercerus

XII (12)

115 Quód beneficium haut stérili in segete, réx, te obsesse intélleges.

XIII (6)

Donéc tu auxilium, Pérseu, tetulistí mihi.

XIV (9)

Nosque út seorsum díuidos leto ófferes.

XV (10)

Nam póstquam paruos uós oppressit fámulitas

ANTENORIDAE

I (3)

ad populum intéllego

120. Referúndum, quoniam horum aéquiter senténtiae Fuére.

II (2)

Fortássean sint, quós hic non mertét metus.

IH (5)

Séd quis hic est, qui mátutinum cúrsum huc celerantér rapit?

IV (t)

Namque húc aduenio, ut méa ope opes Troiæ íntegrem.

XII Non. 395, 25 'segetem etiam ipsam terram dicimus... Accius Oenomao... idem Andromeda...' XIII Non. 178, 16 'tetulit, tulit.' XIV Non. 95, 24 'diuidos, id est separatos.' XV Non. 109, 26 'famulitas est seruitus.'

109, 26 'famulitas est seruitus.'
Antenoridae I Non. 512, 20 'aequiter pro acque...' II Non.
138, 33 'mertaret, mergeret.' III Non. 513, 23 'celeranter pro celeriter. Accius tenoridis...' (noridis Bamb. Antenoridis edd.) IV Non. 127, 1 'integrare, redintegrare...'

115 haut Mercerus aut libri obsesse Gulielmus Veris. I 6, Fru terius Veris. II 5 Epist. phil. II ap. Grud. V 385 obesse libri intelleges Gulielmus intellegis libri 117 diuidos] cf. Lachmannus in Lucr. p. 306 offeras Scriuerius 120 referundum quorum aequiter Bamb. 122 sint quos ed. Mediol. sit quod Leid. sit quos ceteri libri 123 hunc Bamb. capit Palat. 124 aduenio Bothius 2, Lachmannus in Lucr. p. 163 inuenio libri uenio Junius id uenio Vossius Trojae Junius Trogae libri

V (4)

qui aút illorum cópias

Fúndam in campo, aut náuis uram, aut cástra mactabo ín mare.

DEIPHOBVS

[

Míneruae donum ármipotenti hoc ábeuntes Danaí dicant.

II (2)

Eo ánte noctem exténta retia út proucherem et státuerem,

Fórte aliquanto sólito lembo súm progressus lóngius. III (1)

130 Nós continuo férrum eripimus, mánibus manicas néximus.

IV (3)

aut infando hómine, gnato Láerta, Ithacensi éxsule,

V Non. 341, 15 'mactare, praecipitare.'

Deiphobus I Seruius in Aen. II 17 'Accius in Deiphobo inscriptum dicit' (sc. equum): 'Mineruae' e. q. s. (Dei foebo Cass.) II Non. 534, 2 'lembus, nauicula breuis piscatoria. Accius Deifoebo ...' (deifob Bamb.) III Priscianus IX p. 861 P. (I p. 452 K.) 'nexo quoque nexas uel nexis, ut Probo placet. nexui. Vergilius amen... secundum primam protulit coniugationem. Lluius uero in Odyssiat nexebant... Accius in Deiphobo ...' Idem X p. 904 P. (I p. 507 K.) 'nexo nexas uel nexis nexui ....' Eutychius de discern. coniug. p. 2187 P. 'nexo ... tam nexas inuentur... quam nexis, ut Actius in Delphobo ....'

IV Non. 314, 20 'graue multum, ualde significare ueteres probant ...

125 qui aut libri plerique quieuit Basil. quia aut Mercerus quin aut Bergkius de fragm. Soph. p. 4 quin Bothius 2 fundam in campo copias Bergkius I. I. 126 metabo Bothius 2 127 armipolenti Fuld. armipotentes Cass. hoc om. libri abeuntes Danai Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 83 Seru. Cass. part. II p. 11 Danai abeuntes hbri 128 eo ante noctem Scriuerjus eo ante nocte libri plerique ante necle Bamb, eo Ante noctem Bothius ego autem nocle Bergkius Mus. Rhen. l. l. extenta Bothius 2 externa libri cf. Lachmannus in Lucr. I 230 extrema Junius ex terra Grotius Bibl. crit. nou. IV proucherem ante Merceextremam Bothius 1 hesterna Scriverius rum praeucherem libri 129 aliquando Bamb. solito Gerlachius lymbo Bamb. solitus libri quam solitus Junius 130 manibus] omnibus libri, nisi quod omnes Erl, a Prisciani p. 904 131 gnalo

125

L. ATTIVS

Quí neque amico amícus umquam gráuis neque hosti hostís fuit.

V (4)

Vel quí me aperte effrénata inpudéntia Praeséntem praesens díctis mertare institit.

ANTIGONA

I (4)

135 . . . quid agís? perturbas rem ómnem ac resupinás,

soror.

II (6)

. . . quánto magis te istíusmodi esse intéllego, Tánto, Antigona, mágis me par est tíbi consulere et

párcere.

III (2) Attát, nisi me fallít in obitu Sonitús

IV (3)

140 Heús, uigiles, properáte, expergite Péctora tarda sopóre, exsurgite!

V (5)

iamiam

nam et grauiter multum intellegitur ....' V Non. 139, 1 'mertaret,

mergeret. Accius Antenoridis ... idem Delfobo ...' Antigona I Nou. 165, 2 'resupinas, honeste, id est ab incepto renocas uel peruertis significat.' II Macrobius Sát. VI 2 'Vergilius: o praestans animi iuuenis, quantum ipse feroci Virtute exuperas, tanto me impensius accum est Consulere, atque omnes metuentem expendere casus. Accius in Antigona ...' III Non. 357, 22 'obitus rursus aduentus.' IV Non. 104, 16 'expergo pro expergefacio.' V Macrobius Sat.

VI 1 'Vergilius: iamiam nec maxima Iuno Nec Saturnius haec oculis pa-

Laerta Rothius gn. lerata Basil. gnatu laerat W gn. laerata ceteri libri gn. Laertae Mercerus generato Laerta Vossius Laerta gnato Bothius Ithacensi Mercerus Ithacense se Basil, ait hac enase W Ithacenase ceteri libri exule W ex exule Basil. ex solo Mercerus 132 quinque W 133 uel hic qui libri me aperte Rothius me a parte libri me expertem Bothius 135 soror Junius sorori libri 137 consulere et parcere tuetur Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 80 consulere parcere Bothius 138 sq. Dactyli olim, postea trochaei uidebantur Bothio 142 sq. Nume-138 obitu Palmerius obitum libri ros constituil Bothius

Néque regunt di néque profecto deúm summus rex ómnibus curat.

VI (1)

. . ne istum número amittas súbitum oblatum . . .

ARMORVM IVDICIVM

I (3)

145 Sed íta Achilli armis ínclutis uescí studet,

Vt cúncta opima léuia iam prae illís putet.

II (5)

... quid est, cúr componere aúsis mihi te aut mé tibi?

III (7)

. . . nám tropaeum férre me a fortí uiro Púlcrum est: si autem uíncar, uinci a táli nullum mi ést probrum.

IV (14)

150 In quó salutis spés supremas síbi habet summa exérciti.

ter adspicit aequis. Accius in Antigona...' VI Non. 352, 17 'numero significat cito. Accius Oenomao...idem Antigona...' (numero significatione cito Junius e Festo p. 170 M. nummo cito ms. Fabri numero significatio ceteri libri)

Armorum iudicium I Non. 416, 5 'uesci etiam significat uti...' II Non. 257,15 'componere rursus significat comparare.' III Macrobius Sat. VI 1 'Vergilius: aut spoliis ego iam raptis laudabor opimis, Aut leto insigni. Accius in Armorum iudicio...' IV Non. 485, 13 'exerciti uel exercituis pro exercitus.' Probabiliter adiunxit praecedentibus

143 regunt di Bothius diregunt Med. dirigunt Anglic. dii regunt ce-144 numero edd. enumerum literi libri rex summus Bothius bri subilo Vossius 145 ita Grotius Bibl. crit. nou. IV, Delrio it *libri* armis inclutis Vossius incletis armis libri inclytis armis Junius 146 ut cuncta opima Mercerus ut ea cuncta optima Achilli inclyto libri ut cuncta aperte Hermannus Opusc, VII 368 iam Hermannus, om. libri 147 quid est, Cur Hermannus I. I. Quid est, Vlixe, cur idem de Maduigii interpr. quarundam uerbi Lat. formarum te ac me Hermannus 149 si autem etiám uincar Herp. 11 mannus, cui ut Fruterio Veris. II 5 iambi plucent. si autem et uincar antiquae edd. sin autem et uincar Fruterius mi Hermannus, om. libri opprobrium Paris. uinci nullumst a tali probrum Berg-150 salutes Palal. kius 7. l. p. 81 spes supremas Scriuerius spesque summas Leid. Bamb. spesque supremas ceteri libri

V (8)

Intér quos saepe et múlto inbutus sánguine

VI (12)

Huius mé diuidia cógit plus quam est pár loqui.

VII (13)

Maiór erit luctus, cúm me damnatum aúdiet.

VIII (11)

'Vbi cura est, ibi ánxitudo.

IX (4)

155 Béne facis: sed núnc quid subiti míhi febris ciuít mali?

X (15)

Virtúti sis par, díspar fortunís patris.

XI (2)

Hem, uéreor plus quam fás est captiuam híscere.

XII (9)

Sed péruico Aiax ánimo atque euocábili

Hermannus V Non. 521, 5 'inbuere consuetudo inducere uel inficere existimat, cum sit proprie maculare uel polluere uel inficere.' VI Non. 96, 21 'diuidia est taedium.' VII Non. 276, 32 'damnare est et morti dare ...' VIII Non. 72, 28 'anxitudo. Accius Eurysace ... idem Armorum indicio: ubi ... anxitudo; acerbat ibi cuncta consiliorum ratio et fortunae. Sic M. Tullius' e. q. s. (accius ua tibi cuncta e. q. s., accius in 'rasura posito, Bamb. fortunae sit Bamb.) Verba acerbat ... fortunae prosa oratione conscripta uidit Bothius, Attio abiudicauit Hermannus IX Non. 173, 29 'subiti dictum' (dicti libri) 'pro repentini.' X Macrobius Sat. VI 1 'Vergilius: disce puer uirtutem ex me uerumque laborem, Fortunam ex aliis. Accius ia Armorum iudicio ...' XI Nou. 120, 29 'hiscere est proprie loqui.' XII Non. 487, 15 'peruico pro peruicaci.'

151 imbutus Bothius inbutos libri, Hermannus 155 bene fecisti id, ne quid Hermannus qui Leid. febris esciuit libri febrem exciret Hermannus febrem exciuit Bothius fibris aestuat Grotius Bibl. cril. nou. IV mali] mihi Leid. 156 uirtutis is Angl. Paris. Salisb. Med. a uirtutis is Med. b uirtute sis Fruterius Veris. II 5

157 captinam Grotius Bibl. crit. nou. IV, Hermannus captinum libri 158 aduorabili Bumb., sed ad recentiore manu ascripto uorabili ceteri libri inorabili Lipsius Epist. quaest. IV 8 inexorabili Vossius immoderabili Grotius immemorabili Bothius immorabili Hermannus

uđ

XIII (10)

Nám non facile síne deum opera humána propria súnt bona.

XIV (1)

160

cur uétera tam ex alto áppetis Díscidia, Agamemno?

XV (6)

nóxitudo

Oblíteretur Pélopidarum, ac pér nos sanctescát genus.

ASTYANAX

I (6)

Qui nóstra per uim pátria populauít bona.

II (3)

165 Nunc in consilio 1d réges Argiuum aucupant, Id quaérunt.

III (11)

Vtinam únicam mi antístitam Arquitenéns suam Tutétur!

IV (8)

Nil crédo auguribus, qui aúris uerbis díuitant

XIII Non. 362, 2 'proprium rursum significat perpetaum ....' XIV Non. 237, 21 'altum, uetus, antiquum ...' XV Non. 148, 21 'noxitudo pro noxia.'

Astyanax I Non. 471, 21 'populat est et passiuum populatur ....' (Astianacte Bamb.) II Non. 467, 17 'aucupaui, actiuum positum pro passiuo ....' (Asteanacte Bamb.) III Non. 487, 18 'antistitam.' IV Non. 95, 8 'diuitant pro diuites faciunt.' Gellius XIV 1, 34 'multa etiam memini poetarum ueterum testimonia contirmare, quibus

159 propria humana Delrio, Hermannus propria humanum Bolhius 1 humanis propria Bothius 2 160 appelis Vossius appetissis libri

162 ocule noxitudo libri occule. Noxitudo Vossius hodie uel hoc oculo noxitudines Bothius 1 oculi noxitudo Bothius 2 occulte n. Junius occulta n. Hermannus. Sed uidentur ocule literae ex glossa occule, occulta p. 148, 20 esse, secuta illa, ni fallor, olim titulum obliterare p. 146, 31, cui et ipsi noster locus erat appositus 163 oblitteretur libri uos Hermannus sanctescat edd. santescat libri

164 nostram W 165 concilio Delrio auriguum, g compuncto, W 167 mi Bothius mihi libri 168 tutetem Bamb. 169 nil Bothius nihil libri uerris deuitant Leid. Nonii 170 Aliénas, suas ut aúro locupletént domos.

V (13)

[nam si locupletásses auro] hunc aúspicem, [Iam] réligionum fátis [dudum] désisset exércitum Morári, nec me ab dómuitione arcéret obsceno ómine.

VI (12)

Ferúm feroci cóntundendum inpériost, saeuum saéuiter.

VII (4)

175 Te própter tot tantásque habemus uástitatis fúnerum.

VIII (7)

Quorúm crudelitátem numquam ulla éxplet satias sánguinis.

IX (5)

in celsis móntibus

Pécua atque inter cólles pascunt Dánai in Frygiae términis.

huiuscemodi ambages fallaciosae confutantur; ex quibus est Pacuuianum illud...item Attianum illud: nihil, inquit, credo'e.q.s. V Non. 357, 6 'obscenum, uitabile....' VI Non. 511, 3 'saeuiter pro saeue ...' VII Non. 417, 12 'uastitas significat uastationem.' VIII Non. 172, 5 'satias pro satietas.' IX Non. 159, 8 'pecua et

171 sq. Sententiam, non uerba restituere uolui 171 hunc aicaispinem regionum fac ac desisset exercitum libri, nisi quod aciaspinem Basil. hunc allispicem Regionum fac desistat exercitum Mercerus 1 non Calchas Phrygiorum fata edixisset exercitum Mercerus 2 nunc Astyanactem reginominem fac ut Exercitum morari desinat assumpto ex sequenti uersu morari Grotius nunc Calchan spinis religionum fac desisse exercitum Bothius hunc auispicem fac religione exercitum Bothius olim nunc aio auspicem reditum facere desisse exercitum Duentzerus Ephem. Darmst. 1838 p. 54 sqq. hunc altispicem regiorum fac ut desistat exercitum Gerlachius 173 arceret Mercerus marceretu libri arceretur Junius in mg. arcere tam Bothius 2 omine Mercerus homine libri 174 ferum] ingenium intellego serum Bamb.

ferroci Bamb. imperiost Vossius imperisit Bamb. inperisit ceteri libri imperio Mercerus imperio et Neukirchius de fab. tog. p. 251, Bothius 2 175 te propter Bothius propter, om. te, libri propter te Delrio, Hermannus Elem. d. m. p. 159 176 satias edd. satietas libri 178 Phrygiae Junius in mg. Froegiaet libri

X (I)

itera, in

- 180 Quibus pártibus (namque audire uolo,
  - Si est quem éxopto) et quo cáptus modo,
  - · Fortúnane an forté repertus

XI (9)

Hic per matutinum lumen tárdo properantém gradum: Dérepente aspício ex nemore páuidum et properantem

égredi.

XII (2)

185 Troía est testis: quaére ex aliis, qui íllius miseritúdine Nómen clarum in húmili saxo múltis memorant uócibus.

XIII (10)

Abdúcite intro: nám mihi miseritúdine Commóuit animum excélsa aspecti dígnitas.

ATHAMAS

I (6)

Prius quam ínfans facinus óculi uescuntúr tui

II (7)

190 Véritus sum arbitrós, atque utinam mémet possim oblíscier!

pecuda ita ut pecora ueteres dixerunt...' X Non. 425, 8 'fors et fortuna hoc distant: fors est casus temporalis, fortuna dea est ipsa. Accius Atyanacte...' XI Nou. 518, 11 'derepente...' XII Non. 136, 16 'miseritudine pro miseria uel misericordia.' XIII Non. 485, 21 'aspecti pro aspectus.'

Athamas I Non. 56, 12 'infans a non fando dictus est ... et est quod aut dici non debeat aut fari non possit ....' Idem 416, 12 'uesci iterum uidere.' II Non. 500, 1 'accusatiuus pro genetiuo ... Accius

179 sqq. Anapaestos agnouit Grotius Bibl. crit. nou. IV, rectius dis-181 quam W 182 fortunane posuit Hermannus Elem. d. m. p. 387 libri, Hermannus, Lachmannus in Lucr. IV 578. An: fortuna? repertus Mercerus repertur libri. An: repertust? 183 lardo properantem gradu libri tardo prorepens gradu Bothius dum uado trepi-184 auspicio Bamb. 185 miseritudine ante Aldanti gradu Delriq dinam miseritudinem libri 186 in tumuli saxo Duentzerus in humili faxo Bothius memorent Bothius 189 infantis W p. 56 infortis Leid. uesciumtur Leid. p. 56 uestiuntur W ibidem ibidem 190 arbitros

Ш (4)

Ah dúbito quid agis: cáue ne in turbam te ínplices. IV (3)

Hostem út profugiens ínimici inuadam ín manus? V (2)

Cuíus sit uita indécoris, mortem fúgere turpem haut cónuenit.

VI (5)

Tuís beneficiis hóstimentum fírmum peperisti ét graue. VII (1)

195 'Atque ita de illis mérui, ut iure haec númquam miserarént mala.

ATREVS

Ι

Seruius in Aen. VIII 130 'alii ita tradunt Steropes et Atlantis filios Oenomaum et Maiam fuisse, Oenomai Hippodamiam filiam, unde Atreus na-

Eurysace ... idem Epinausimache ... et Adamante ...' III Non. 524, 25 'turbam et turbas diuersam uolunt habere significationem, ut sit turba populi conuentus, turbae turbationes. Nos contra lectum inuenimus et indiscrete positum et pro turbis turbam. Accius Adamante ...' IV Non. 324, 1 'inuadere rursum quasi in uadum ruere. Accius Atamante ...' V Non. 489, 1 'indecoris pro indecora.' VI Non. 315, 18 'grane, solidum et firmum.' VII Non. 470, 22 'miserarent pro miserarentur.' (Athanante Bamb.)

Bothius arbitror libri possim memet Scriverius obliscier Leid. obliuiscier ceteri libri, nisi quod obliscierent pro obliscier in e. q. s. Bamb. Cf. Ritschelius Prol. Trin. p. 152 et in Mil.: 1359 191 ah dubito ed. 1526 an dubito ha libri haut dubito Bolhius 1 at dubito Bothius 2 implices edd. implicis Bamb. te om. Bamb. inplicis *ceteri libri* 192 hostem ut profugiens Bothius ut profugiens hostem libri 193 indecora Leid. fugere turpem haud . conuenit Junius fugere lurpe aut conuenit libri plerique fugere haut conuenit ms. Complutensis teste A. Schotto Obs. hum. II 5, for-194 tuis om. libri meis Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 82 tasse recie

beneficiis Palat. ueneficius ceteri libri hostimentum firmum peperisti et graue] grauem hostium peperisti et graue libri plerique hostem graue peperisti Palut. egregiis hostimentum peperisti graue Grotius hostimentum peperisti gratum et graue Bergkius l. l. hostimentum peperisti graue Bothius 195 miserarem Bothius tus; at Maiae filius Mercurius ex quo Arcades, de quibus Euander, quod Accius in Atreo plenius refert.'

II (5)

Simul ét Pisaea praémia arrepta á socru

. . . . . possedít suo.

III (13)

Atreus

Iterúm Thyestes 'Atreum adtractatum áduenit,

Iterúm iam adgreditur me ét quietum exúscitat: 200 Maiór mihi moles, máius miscendúmst malum,

Qui illíus acerbum cór contundam et cómprimam.

IV (15)

quae ego incípio, conata éxequar.

V (9)

Atreus

óderint,

Dum métuant.

Atreus II Priscianas VI p. 608 P. (I p. 248 K.) 'uetustissimi tamen communiter hic et haec socrus proferebant.' III Cicero de orat. III 58, 218 'aliud' (uocis gents sibi sumit) 'uis: contentum, uehemens, imminens quadam incitatione grauitatis [198 – 201].' Idem Tusc. disp. IV 36, 77 (cf. Enn. Iphig. IV) 'ut facile appareat Atrei filios esse eius, qui mediatar poenam in fratrem nouam [200. 201]. Quo igitur haec erumpit moles? Audi Thyestem [XVI]. Eorum uiscera apponit.' Idem de nat. deor. III 26, 68 'quid? ille funestas epulas fratri comparans nonne uersat huc et illuc cogitatione rationem? [200. 201] Nec tamen ille ipse est praetereundus [VI], de quo recte et uerissime loquitur A'reus [VII]. At id ipsum quam callide, qui regnum adulterio quaereret [VIII]. Videturne summa improbitate usus non sine summa esse ratione?' IV Non. 202, 13 'conatus masculino. Neutro Accius Atreo...' V Seneca de ira I 20, 4 'uon aliquae uoces ab iratis emittuntur...? qualis illa dira et abominanda: oderint dum metuant. Sultano scias saeculo scriptam.' Idem de clementia I 12, 4. II 2, 2 'ut illam' (sc. uocem) 'oderint

196 praemia Pisaéa Vossius 198 adtractatum Erl. a Lagom. 2 3 13 67 Pearcii Z attractatum uel atractatum alii atritatum Gud. c ater etiam tum Lagom. 35 70 alter etiam tum Pal. 6 7 adtractum uel atractum Abrinc. Erl. b cum aliis attrectatum Ellendtius 200 miscendumst Wesenbergius Emend. Tusc. II 46 miscendum, om. est, libri Tusc. miscendum est ceteri 201 cor om. Abrinc. Erl. a et b aliique tibri de orat. 202 quae om. libri exsequor mauult Bothius

136 ·

205 Qui nón sat habuit cóniugem illexe ín stuprum.

VII (18)

Atreus .

. . . quod re in súmma summum esse árbitror Períclum, matres cónquinari régias, Contáminari stírpem ac miscerí genus

VIII (19)

Adde húc, quod mihi porténto caelestúm pater 210 Prodígium misit, régni stabilimén mei,

Agnum inter pecudes aúrea clarúm coma

Quondám Thyestem clépere esse ausum e régia,

d. m., cui Graecus uersus similis est, qui se mortuo terram misceri ignibus iubet.' Cicero de off. I 28,97 'ut si Aeacus aut Minos diceret: oderint d. m. aut [XIV], indecorum uideretur, quod eos fuisse iustos accepimus. At Atreo dicente plausus excitantur: est euim digna persona oratio.' ldcm pro Sest. 48, 102 'multae insidiae sunt bonis uerissime dictum est. [215] inquit [216], Nollem' (sic Reg. nullum ceteri libri, Lachmannus in Lucr. I 141) 'idem alio loco dixisset' (sic Wesenbergius dixisse Vat. dixit ceteri) 'quod exciperent improbi ciues: oderint d. m.' Schol. Bob. in l. l. 'et hoc eiusdem poetae est: oderint dum metuant, quam sententiam detestatur quasi tyrannicam et inauspicatam liberae ciuitati.' Cicero Phil. I 14, 34 'quod uidemus etiam in fabula, ipsi illi, qui: oderint d. m. dixerit, perniciosum fuisse.' Suetonius Calig. 30 'tragicum illud subinde iactabat: oderint d. m.' Inuertit Tiberius dictitans 'oderint dum probent' teste Suetonio Tib. 50. Cf. Columna in Eun. p. 298

VI Cicero de nat. deor. III 26, 68 (uide III) Versum esse intellexit Heindorflus VII Cicero de nat. deor. III 26, 68 (uide III) VIII Cicero de mat. deor. III 26, 68 (uide III) Non. 20, 15 'clepere est furari . . . M. Tul. de re publica . . . idem de nat. deor. lib. UI: [211.

205 qui Ciceroni reddit Schoemannus ilexe Vind. m. pr. illexae idem corr. in] ad Erl. 206 quod] qui Erl. Vind. in re summa codd. aliq,, Davisius esse periclum arbitror ex Reg. Lincoln. Davisius 207 conquinari] cf. Marius Victorinus p. 24 G., Lachmannus in Lucr. p. 135 quoinquinari Vind. coinquinari celeri regiam Vind. Reg. Med. regum, regiam Dauisius regiam regias Eliens. 208 ac misceri] admisceri libri 209 addo libri 212 quondam Thyestem ms. Fabri in Nonio, Manucaeleste Pal. tius quendam Thyestem Med. Lincoln. quem dicunt Thyestem Reg. Cantab. quam dant thiestem Erl. quem dant hyestem Vind. quem cleanthyestem Pal. quem de ara Thyestem uetustissimus Vrsini quem clam Thyestem Ascensiana cum ceteris clepe Erl. ausum esse Erl., Nonius a regia Erl.

Oua in re ádiutricem cóniugem cepít sibi.

[•] IX (inc. trag. 49)

Thyestes

. uigilándum est semper: múltae insidiae súnt bonis.

215 Séd quod multi inuídeant multique éxpetant, inscítia est

Póstulare, nísi laborem súmma cum cura écferas.

Ne cúm tyranno guísguam epulandi grátia Accúmbat mensam aut eándem uescatúr dapem.

XI (1)

Epulárum fictor, scélerum fratris délitor.

XII (2)

220

cóncoquit

Partém uapore flámmae, tribuit uéribus

Lacérta in focos

212].' Omittunt hunc locum W Leid. Basil. mss. Merceri. Reuocauit ad hane fabulam VII et VIII Columna IX Cicero pro Sest. 48, 102 (uide V) Idem pro Plancio 24, 59 'quae ille a Ioue ortus suis praece-pit filiis [214]. Nosti cetera: nonne? Id quod multi inuideant: quae scripsit grauis et ingeniosus poeta non ut illos regios pueros, qui iam nusquam erant, sed ut nos et nostros liberos ad laborem et ad laudem excitaret.' Cf. Wunderi Proleg, p. LVII sqq. Eodem Garatonio in Verr. V 71, 181 Cicero uidetur respexisse. Ex Atreo ut III petita coniecit Halmius X Non. 415, 25 'u es ci est edere ...' XI Priscianus IX p. 873 P. (1 p. 469 K.) 'a deleo ... deletum, a delino de li tum mas-cium, and Probus at Canar competent un curcu edimente citur, quod Probus et Caper comprobant usu quoque adiuuante ... Accius in Atreo ... '(in Atreo: epularum om. Reg.) Thesaurus nou. lat. ap. A. Mai auct. class. VIII 178 'delitor, qui aliquem occidit. Accius: fic-tor scelerum, fratris deditor delitor.' Ibidem 301 'hic perlitor, ris 4 occisor, unde Accius: fictor scelerum, fratris perlitor. XII Non. 210, 30 'la certi generis masculini. Neutri Accius Atreo:

213 aqua s. a qua Erl. Vind. Pal. adjunctricem Erl. 215 sed id quod ed. Heruagiana ex egregio cod. profecta, probauit Wesenbergius sed te id quod libri pro Sest. id quod libri plerique pro Planc. te id quod Vict. a b Laur. a Pucc. 216 ni uel nisi Wesenbergius siui Reg. si ui Bern. b si tui Victoris cod. si uulgo, Lachmannus in Lucr. I 141 219 deditor delitor Lexicogr. Vatic. p. 178 perlitor idem p. 301 221 uapor Vossius, Berghius Mus. Rhen. 1835 p. 82 flammae Vossius, Bergkius I. l. flammam libri flammeo Vossius dubilanter

tribuit uerubus ed. 1526 stridunt uerubus Bergkius I, I. 222 in focos

X (4)

L. ATTIVS

XIII (6)

Sed quíd tonitru turbída toruo Concússa repente aequóra caeli

225 Sensímus sonere?

XIV (10)

Atreus

natís sepulcro ipse ést parens.

XV (8)

Thyestes

fregistí fidem.

Atreus

Néque dedi neque do ínfideli cuíquam . . . .

XVI (11)

Thyestes

'Ipsus hortatúr me frater, út meos malís miser 230 Mánderem natós.

concoquit...lacerta in focos. Loca generis sunt neutri ... masculini' e. q. s. (lacerta. Locos dixere gen. masc. Loca generis sunt neutri Vossius dubitanter) XIII Non. 505, 15 'sonere inde tractum est... Accius Neoptolemo...idem Atreo...' XIV Cicero de off. I 28, 97 (uide V) Schol. Gud. 'tu nati sepulcro, i. pro sepulcro, i. in uentre tuo natum tuum sepelisti.' XV Cicero de off. III 28, 102 'deinde illud etiam apud Accium [227. 228] quamquam ab impio rege dicitur, luculente tamen dicitur.' Ibidem 29, 106 'nam fillud quidem [228] idcirco recte a poeta, quia, cum tractaretur. Atreus, personae seruiendum fuit.' XVI Cicero Tusc. disp. IV 36, 77 (uide III) Idem de orat. III 58, 217 'aliud enim uocis genus iracundia sibi sumit, acutum,

del. Vossius dubitanter in foco Vossius, Bergkius l. l., fortasse recte 223 tronitru Bamb. tronitu W toruo edd. torbo libri

225 sonare Bamb. 226 nati Gud. a Schol. sepulcrum Gud. a c Basil. es Scholiastam Gud. legisse concludit Heusingerus, pro-227 fregisti bat Stuerenburgius sit Goth., duo Oxon., Lambinus Bern. c fregistin Bern. d fregistine ceteri . 228 do infideli cuiquam fidem Gud. d Bas. loco priore do fidem cuiquam infideli Gud. c priore loco, Bern. e Bas. altero neque do infideli cuiquam neque dedi fidem Muretus Var. Lect. XIV 3 229 ipsus Lagom. 69, ed. Rom. 1469 de orat. ipse plerique Lagom. de oral. ipsius Abrinc. Erl. de orat. ipsum Reg. Pith. Bern. cum ceteris in Tusc., nisi quod impium Oxon. hortatust me Bothius me unus impius Iuntina de orat., Bentleius hortatu' Bentleius 230 mandarem Lagom. 13 76 81 de orat. Reg. Pith. cum ceteris Tusc. mandem Lambinus natos, eorum uiscera apponit

XVII (7)

'Egone Argiuum impérium attingam aut Pélopia dignér domo?

Quó me ostendam? quód templum adeam? quem óre funesto álloquar?

XVIII (12)

'Ecquis hoc animaduértit? uincite!

XIX (15)

Numquam ístam imminuam cúram infitiandó tibi.

BACCHAE

I (5)

235 Deinde ómnis stirpe cum íncluta Cadméide Vagánt matronae pércitae, tumúltuant.

II (7)

Et núnc siluicolae ignóta inuisentés loca

incitatum, crebro incidens: [229. 230] et ea quae tu dudum, Antoni, protulisti: segregare abs te ausus, et [XVIII] et Atreus fere totus.' XVII Non. 281, 4 'dignatus significat dignus habitus... Accius in Neoptolemo... idem in Atreo...' XVIII Cicero de orat. Ill 58, 217 (uide XVI) Idem Tusc. disp. IV 25, 55 'ecquis... uincite! num aut egisse umquam iratum Aesopum aut scripsisse existimamus Iratum Ac cium?' XIX Cicero in Pis. 33, 82 'quamquam, quod ad me attinet, numquam istam' e. q. s. Asconius in I. 1. 'prope notius est, quam ut indicandum sit, hunc uersum esse L. Acci poetae et dici a Thyeste Atreo.' (ab Atreo Thyesti Duentzerus Ephem. Darmst. 1839 p. 202, fortasse recte)

Bacchae Í Non. 467, 25 'uagas pro uagaris.... Accius Bacchis...' (Bacchis edd. vaccheis libri plerique vaccheus Bamb.) II Macrobius Sat. VI 5 'siluicolae Fauni... Nacuius... Accius in Bacchis...'

Benlleius, sequentia in Tusc. uerba assumens 231 Pelopia Vossius 232 quoi me Lipsius Epist. quaest. IV 8 Pelopis *libri* quem ore mss. Fabri el Merceri, Lipsius quae more celeri libri alloguar Mercerus colloquar libri 233 et quis Reg. Pith. Bern. in Tusc. quis uel et quis uel ei quis uel equis libri de orat. hoc om. Gud. c et codd. C. Stephani animaduertet Abrinc. Erl. cum alüs 235 in-Cadmeide Mercerus Cadmide libri clita Bamb. inclyta ceteri libri

236 percitatae tumultu *libri*, nisi quod percitate Bamb. percitata ac tumultuant Bergkius, Grotemeyer I. I. p. 60 percitatae tympano M. Hauptius Philol. I 663 percitae tumultibus Grotius Bibl, crit. nou. IV, praecunte percitae Junio percitae tumultubus Boeckhius Gr. trag. princ. p. 313 237 et nunc om. Anglic. Salisb. Med. a b c

III (6)

. . . . . acrís crepantés melos

IV (11)

'Agite modicó gradu! iácite nisús leuis!

V (17)

240 . . . o Dionýse pater, . . . optime uítisator,

Semelá genite, Euhie!

VI (4).

. . ubi sanctús Cithaeron Frondét uiridantibus fétis.

VII (13)

245 Quia néque uetustas néque mos neque grandaéuitas

VIII (8)

. . lanugo flóra nunc demum ínrigat

IX (2)

. . numquam sat fíngi neque dicí potest Pro mágnitate.

III Non. 213, 12 'melos... masculino Accius Vaccis...' (Bacchis Junius) IV Non. 342, 25 'modicum ueteres moderatum et commodum dici uolunt....' V Macrobius Sat. VI 5 'uitisator curuam seruans sub imagine falcem. Accius in Bacchis...' VI Non. 489, 3 'fetis pro fetibus, Accius Bacchis: ubi' e. q. s. (Bacchi sub Bamb.) VII Non. 116, 13 'grandaeuitas. Accius ... idem Bacchis...' VII Sofnias in Aen XII 605 'flauce I cuinia crimal entique

VII Non. 116, 13 'grandaeuitas. Accius ... idem Bacchis... VIII Sefuius in Aen. XII 605 'flauos Lauinia crines] antiqua lectio floros habuit, i. e. florulentos, pulchros: et est sermo Ennianus .... Aceius in Bacchidibus [XIII] in iisdem [VIII]' IX Non. 136, 28 'magnitate pro magnitudine. Accius Vacces...' (Bacchis ed.

238 acris Junius in mg. acri libri acre Scriuerius crepitantes Aldina 239 nisus iacite Scaliger Coni. p. 58 iacet et nisus libri iacite thyasos Palmerius Spicileg. ap. Grut. IV 778 iacite thyrsos Scriuerius

242 genitus euhia Med. a genitus euchia Angl. (cf. Lobeckii Aglaoph. II 1044) g. eubia Med. b Salisb. g. Euthyus ceteri libri genitus Euie Scaliger genitus. — Eu, Thyiae Bothius 243 sq. Anapaestos agnouit Grotius 245 quin neque mors, deletis neque uetustas, Bothius 2 mos Bothius mors libri 246 lanugo Scriuerius et lanugo Seruius flora Scriuerius florea Seruius nunc genas demum uulgo, fortasse recte 247 numquam] nam quae libri

X (1)

[Quid? quód uidebis] laétum in Parnasí [iugo] 250 [Bicipi] ínter pinos trípudiantem in círculis [Concútere thyrsos] lúdo, taedis fúlgere.

XI (18)

. . praesens praésto irridens nóbis, stipatóribus [Cónligandum atque ábducendum] sése ultro ostentum óbtulit.

XII (14)

Formaé, figurae nítiditatem, hospés, geris.

XIII (9)

255 Nam flóri crines uídeo ut propessí iacent.

XIV (12)

Túnc siluestrum exúuias laeuo píctas lateri accómmodant.

XV (10)

Deínde ab iugulo péctus glauco pámpino obnexae óbtegunt.

1526) X Non. 506, 18 'fulgere correpte pro fulgëre ....' XI Festus p. 197 M. 'ostentum non solum pro porteuto poni solere, sed etiam participialiter ..... testimonio est Pacuaius — et Accius in Bacchis ...' XII Non. 143, 29 'nitiditate pro nitore.' XIII Seruius in Aen. XII 605 (uide VIII) XIV Non. 244, 16 'accommodatum dicitur adiunctum ...' Idem 458, 14 'exubias et spolia non solum hominum tegmina aut uestes dici posse ...' (exuuias Banub.) XV Cledonius de part. orat. p. 1896 P. 'hic pampinus.'

neque ante Aldinam neque] ne Leid. 249 - 251 Vncis inclusa 249 Parnaso libri 251 ludo alque taedis non extant in libris libri, nisi quod tedis Bamb. ludere atque taedis Scaliger ludere, taedis uel ludo ac taedis Bothius 2 252 sq. praesens praesto irridetis nobis stipe ...... ultro ostentum obtulit ceteris omissis cod. Pentheus Praesto cerritus nobis se stupens u. o. o. Scaliger Praesens se praesto cerritus nobis stupens Pentheus u. o. o. Lindemannus Praesens praesto inuitis nobis ipsum u. o. o. Grotius Bibl. crit. nou. IV Praesens hic praesto irridenti se nobis stupentibus Voltu ..... u. 254 geris Bothius 2 regis libri regius Mercerus o. o. O. Muellerus

255 uideo ut Delrio, uel uideo ut et uel uideo et uel uide ut Seruius propexi el processi Seruius 256 siluestrum] siluestres libri p. 244 pecudum libri p. 458 laeuo Scaliger leuo libri p. 458 saeuo libri p. 244 accomodant libri p. 458 excepto Bamb. 257 ohnexae

(

XVI (20)

indecorabíliter alienós alunt.

XVII (3)

Quanta in uenando affécta est laetitúdine.

XVIII (15)

260 . . splendet saépe, ast idem nímbis interdúm nigret. XIX (19)

Festus p. 314 M. '[stip es fustis terrae] defixus — — — — [Accius] in Bacchis: ec[quem stipitem abi-] eg[n]um, aut al[neum . . . . .]us.' Supplementa Vrsini sunt. Numeros possis hos statuere: ecquem stipitem Abiégnum aut alneum

CHRYSIPPVS

I (5)

Néque erat quisquam a télis uacuus, séd uti cui quicque óbuiam

Fúerat, sic ferrum álius, saxeum álius raudus [súmpserat].

II (1)

aeternábilem

265 Díuitiam partíssent

XVI Charisius II p. 182 P. (120 Lind.) 'in decorabiliter.' XVII Non. 132, 13 'laetitudine pro laetitia. Accius... idem Baccius...' (Bacchis edd.) XVIII Non. 144, 12 'nigret, nigra fit... Accius Bacchidem...' (Bacchis ed. 1526 Bacchis: idem Mercerus)

Chrysippus I Festus p. 265 M. 'rodus uel raudus significat rem rudem et imperfectam: nam saxum quoque raudus appellant poetae, ut Aocius in Melanippo — et in Chrysippo: neque'e. q. s. Il Non. 475, 25

Bothius obnoxae Cledonius obnixe Grotius Bibl. crit. nou. IV obtegunt Grotius obtexunt Cledonius tegunt Bothius Tres senarios Boeckhius Gr. trag. princ. p. 312 continuauit hosce: Deinde ab iugulo p. g. p. | Obnixe obtexunt: tum pecudum syluestrium | Exuuias l. p. l. a. 259 affectio est libri affectust Vossius affecti Mercerus 260 sole splendet Bothius 262 erat O. Muellerus, om. cod. cui quicque] cuique cod. cui quid O. Muellerus quid cuique Lindemannus fuerat obuiam Bergkius Ephem. Hal. 1842 p. 238 263 sic om. cod. ferrum alius saxio rudem, om. sumpserat, cod. ferrum alius, alius saxeum (uel saxi) raudus sumpserat O. Muellerus Ferrum, alius saxi rodus Bergkius I. I.

III (4)

. . qui hinc superéscit, Spartam ei átque Amyclas trádo ego.

IV (3)

Meliús pigrasse quám properasse est hóc nefas.

V (2)

Quid agám? uox illius ést [profecto]. — Cérte idem omnes cérnimus.

CLYTAEMNESTRA Vide p. 117

DEIPHOBVS Vide p. 128

DIOMEDES

I (1)

fere exancláuimus

270 Tyránni saeuom ingénium atque execrábile.

II (4)

Passímque praeda pécua uallebánt agris.

III (12)

Non génus uirum ornat, géneri uir fortís loco.

IV (10)

Ogygia moenia

'partiret pro partiretur....' (Cresippo Bamb.) III Festus p. 302 M. 'su perescit significat supererit. Ennius — et Acer in Chrysippo: qui'e. q. s. (Accius Vrsinus) IV Non. 154, 1 'pigrare, retinere. Accius Erigonis ... idem Chrysippo ...' V Non. 261, 10 'cernere, audire.'

Diomedes I Non. 292, 10 'exanclare etiam significat perpeti ...'

II Non. 159, 15 'pecua et pecuda ita ut pecora ueteres dixerunt ....' III Non. 338, 22 'locum decus significare uult Accius Diomede...' IV Festus p, 178 M. 'Ogygia moenia Accius in Diomede appellans significat Thebas, quia eam urbem Ogygus condidisse traditur.'

266 quin hinc cod, quin si Vrsinus quin huic si Dacerius quin hic si Lindemannus superesit Grotius Bibl. crit, nou. IV ei om. cod.

Amyclas uulgo Amycias cod. tradam Lindemannus ego hoc om. libri om. cod. 267 quamde Bothius 268 Personas distinxit Bothius profecto om. libri 269 feri Gulielmus Ve-270 saeuum edd. seum libri ris. I 21 execrabile uulgo execrabilem *libri* 271 que Gulielmus Veris. I 21 quae libri uallebant W cf. Paulus Festi p. 377 u. uallessit et Lachmannus in Lucr. p. 191 uellebant ceteri libri balabant Aldina 272 generis uulgo fortis Mercerus forti libri

V (8)

Et quális fuerit, fáma celebrescát tua.

VI (11)

275 . . . . . . ita et flétu et tenebris óbsitus Spéciem amisi lúminis conspíciendi insoléntia.

VII (3)

'Adsum apud te, génitor.

VIII (9)

Multa ámittuntur tárditie et socórdia.

IX (7)

Si umquám perpediar gráto, puer, ne atténderis 280 Petere á me id quod nefás sit concedí tibi.

X (2)

Simul aúrem attendo ut quírem exaudire ámplius.

XI (6)

, Benígne ei pro benefício largi atque ámpliter.

V Non. 89, 15 'celebrescat.' VI Non. 322, 24 'insolens rursum non solens...' VII Non. 522, 33 'itaque uitiose dicimus, cum nos in foro fuisse dicamus, apud aut ad forum fuisse, cum apud iuxta significet...' VIII Non. 181, 20 'tarditudinem et tarditiem pro tarditate... Accius Alcmene... idem Diomede...' IX Non. 238, 18 'attendere, perseuerare,' X Nou. 238, 10 'attendere est intendere...' XI Non. 470, 25 'largi pro largire...' Idem 511, 21 'ampliter...'

275 et fletu Scriuerius effletu libri ita fletu Gulielmus 1. 1. obsitus Rothius obstinatus libri obstinati Vossius constipatus Bothius 2 276 amisi Gulielmus I. l. ex.ed. Ven. 1483 amissi libri conspiciendi . insolentia Bothius 2, sed deleri iubens conspicient insolentiam libri conspicient insolentia *Delrio* 278 amittuntur ed. 1526 mittuntur libri tarditie uulgo tarditia libri 279 In priori uersu fuisse puto: praepediar Vossii mss., Bothius perpetiar Grotius benefacto tibi gnato libri gnate Grotius grate Bothius puer] tu Grotius 280 concedi uulgo concedit libri 281 attendi Bothius 282 ei

Gulielmus in Plauti Bucch. cap. 5 et libri largito Junius, Gulielmus aque libri p. 470 283 nunc om. libri ergo deest apud Nonium Argos Festus Argo Basil. Nonii agtos ceteri libri sum Festus suam Nonius cluo iam Gulielmus Veris. I 21 fuam Stephanus nobilis libri

XII (5) ·

[Nunc] érgo me Argos réferam, nam hic sum gnóbilis,

Ne cuí cognoscar nóto.

EPIGONI

I

285 . quibus oculis quísquam nostrum póterit illorum óptui

Vúltus, quos iam ab ármis anni pórcent? . . . .

II (6)

Ita ímperitus stúpiditate erúmpit se, inpos cónsili. III (5)

Et nonne Argiuos frémere bellum et uélle uim uulgum uides?

IV (3)

Sed iam 'Amphilochum huc uadére cerno: ita Nobís datur bona pausá loquendi Tempúsque in castra reuórti.

XII Non. 351, 28 'nobilis dicitur et notus ....' Festus p. 174 M. 'nobile m antiqui pro noto ponebant, et quidem per c literam, ut Plautus — Accius in Diomede [283].'

Epigoni I Non. 160, 1 'porcet significat prohibet... Accius ligones ...' (Epigonis Junius, Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 84 Erigona Aldina) II Non. 226, 22 'stupiditatem Accius Aepigona...' (Epigonis Mercerus) III Non. 230, 25 'uulgus... masculino... Accius in Eurisace ... idem Epigono...' (Epigonis Mercerus. De scriptura Epigono cf. Grotemeyer I. l. p. 40 sq.) IV Charisius de uersu Saturaio (cf. Schneidewini commentatio Gottingensis 1841 p. 20 H. Keilius in Mus. Rhen. 1847 p. 472 Philol. III 90 sqq. Analect. gramm. p. 36) 'uel quales in tragoediis non numquam incidere ueteribus solent ut Ennii Acciique, de quibus aeque nihil sane praecipitur. Accii ex Epigonis [XI] uel his

285 nam quibus Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 84 at uel aut quibus Vossius Quíbu' quisquam oculis nostrum poterit uoltus illorum obtui Bothius 2 286 quos Scaliger Coni. p. 67 quod libri 287 consilii libri 288 et fortasse eiciendum uim Scriuerius ui *libri* uides Ahrensius in Soph. fragm. p. 302 uidet libri 289 Amfilocum Nonius audere Borb. b Charisii cerno an cerna an cerne in Borb. a Charisii scriptum sit non liquet H. Keilio Anal. gr. p. 36 terno Borb. b ita Hermannus Elem. d. m. p. 388, qui anapaestos primus distinxit et libri 290 data Hermannus, fortasse recle

290

V (11)

Eáque hoc causa, ut né quis nostra uérba cleperet aúribus.

· . .

VI (l)

Quí, nisi genitorem úlso, nullum meís dat finem míseriis.

VII (Erig. 3)

Fáteor: sed cur própter haec pigrem aút huius dubitem párcere

295 Cápiti?

VIII (2)

Sápimus animo, frúimur anima: síne animo anima est débilis.

IX (4)

'Apud abundantem ántiquam amnem et rápidas undas 'Inachi

X (8)

Núnc pergam ut supplíciis placans caélitum aras éxpleam.

alins [289-291].' (Actiique de quibus caeterinihil sane praecipiunt accipe Borbon. recentior) Non. 158, 7 'pausa est quies alicuius rei. Accius Epigono [289. 290].' V Non. 20, 11 'clepere est furari... Accius Epigone...' (Epigonis Mercerus) VI Non. 185, 20 'ullo pro ultus fuero. Accius Epigone...' (ulso Vossius Epigonis Mercerus) VII Non. 153, 32 'pigrare, retinere. Accius Erigonis ...' (Epigonis Mercerus) VIII Non. 426, 28 'animus et anima hoc distant: animus est, quo sapimus, anima, qua uiuimus. Accius Epigone...' (Epigonis Delrio Erigona Mercerus) Grammaticus inc. gloss. Verg. ap. Barthium Aduers. XXXVII 5 (Seruius ed. Lion II p. 374) 'animus ab anima dicitur: haec est enim qua uiuimus, animo autem intellegimus. Attius in Epigono: capimus animo fruimur anima.' IX Non. 192, 4 'amnem... feminino... Accius Epinausimache... idem Epigono...' (Epigonis Mercerus) X Non. 308, 19 'supplicium rursus supplicatio... Accius Epigona...' (Epigonis Delrio Epi-

292 eaque hoc Mercerus eaque ut hoc libri ut Mercerus aut libri uerba cleperet auribus Vossius auribus uerba cleperet libri
293 genitorem, s superscr., Leid. ulso Vossius ullo libri nullum eis W 294 pateor Leid. propter haec pigrem] propter re pigrem haec libri propter te pigrem haec edd. 296 capimus Gramm. Barthii 298 pergam ut Fruterius Veris. II 5, Lipsius pergamus libri pergamus ut Junius in mg.

XI

Quid istúc, gnata unica, ést, Demonassa, óbsecro,

300 Quod me [hác uoce] expeténs timidam e tecto éxcies? XII (10)

Elóquere propere ac meum húnc pauorem expéctora. XIII (9)

Iám quid cesso ire ád eam? en praesto est: én camo collúm grauem!

XIV (7)

Viden út te inpietas stímulat nec moderát metus?

XV (Erig. 7)

Age age ámolire, amítte, caue uestem áttigas!

XVI (12)

305 Maneás, his ante exílio macte Pélopiis Ex térris!

gono Geneu. Leid. Erigono Basil. Erigona Mercerus) XI Charisius de uersu Saturnio (uide IV) XII Non. 16, 5 'expectorare est extra pectus eicere. Accius Foenissis... idem Epigono...' (Epigonis Mercerus) XIII Non. 200, 15 'collus masculino Accias Epigono...' (Epigonis Mercerus) XIV Non. 472, 21 'moderant pro moderantur. Accius Ephigonis...' XV Non. 75, 32 'attigat, continget... Accius Erigonis...' (Epigonis Scriuerius) XVI Non. 342, 13 'maotare malo adficere significat ... Accius Epigono...' (Epigonis Mercerus)

299 gnata unica Borb. a graeca amica Borb. b demanassa Borb. b. De antiquiore haec testatur H. Keilius Anal. gr. p. 36 'de Demonassae nomine, quod uerum esse credo, ex apicibus literarum qui relicti sunt non constat: demara ... uel demacans q legere mihi uidebar.' Constituit uersum idem p. 38 300 me hac uoce exempli causa posui mecumago uel meamego uel simile quiddam scriptum esse uidebatur H. Keilio I. I., om. Borb. b me subito idem Philol. III 97 me Alcmaeo uel Alcumaeo (om. me) Bergkius exciet Bergkius 301 propere Mercerus proprie libri meum hunc pauorem Vossius 302 iam om. pauorem hunc meum libri mi hunc pauorem Bothius libri em praesto est camo libri hem praesto est: camo en Vossius hem praesto est: en camo Grotius Bibl. crit. nou. IV 303 uident ut Bamb. 305 maneas, his ante] maneas adhisante libri maneas ad Glisantem Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 84 men eas Adnisum ante Vossius maneas: alios autem Bothius mactare Vossius macto Bo-. thius Pelopiis Vossius Pelopis libri 306 ex terris Vossius externis Ibbri

L. ATTIVS

ERIPHYLA

Pallás bicorpor ánguium spirás trahit.

EPINAVSIMACHE

I (3)

Vt núnc, cum animatus íero, satis armátus sum. II (13)

Proin tu íd cui fiat, nón qui facias cómpara. III (2)

310 At cóntra, quantum obfúeris, si uictús sies, Consídera, et quo réuoces summam exérciti.

IV (6)

Quod sí procedit, néque te neque quemquam árbitror Tuae paéniturum laúdis, quam ut serués uide.

V (4)

Probís probatum pótius quam multís fore

VI (16)

315 Item ác maestitiam mútam infantum quádrupedum VII (17)

Mórs amici súbigit, quod mi est sénium multo acérrimum.

Eriphyla Priscianus VI p. 699 P. (I p. 251 K.) 'bicorpor bicorporis, tricorpor tricorporis, ut Accius in Eriphyla ...'

Épinausimache I Non. 233, 16 'anima iterum significat iracundum uel furiosum, unde et animosi dicuntur iracundi... Accius Menalippo... idem Epinausimache...' II Non. 257, 7 'com parare iterum aestimare.' III Non. 485, 15 'exerciti uel exercituis pro exercitus. Accius Armorum iudicio ... idem Epinausimace ...' IV Non. 158, 3 'paeniturum.' V Non. 519, 8 'ueterum memorabilis scientia paucorum numerum pro bonis ponebat, multos contra malos appellabant... Accius Tereo... idem Epinausimache...' VI Non. 9, 25 'mutus onomatopoein est incertae uocis, quasi mugitus; nam mutus sonus est proprie, qui intellectum non habet...' VII Non. 2, 24 'aetatem malam senectutem ueteres dixerunt .... senium ipsum positum sic ... Accius

308 An: al? 310 at om. libri et Scriuerius, Hermannus Opusc. V 151 obfuris W 311 re uoces Bamb. 314 fore ed. 1480 315 itum Bothius forem libri An : probatus ... forem? ac Schoellius Symb. p. 436 ad libri mestitiam Bamb. mutam uulgo mutuam libri infantum Bothius infantium libri 316 subicit Leid. m. pr. mi Bothius mihi libri

VIII (11)

Nec pérdoliscit flígi socios, mórte campos cóntegi?

IX (10)

Ab clásse ad urbem téndunt, neque quisquám potest Fulgéntium armum armátus ardorem óbtui.

X (5)

320 Incúrsio ita erat ácris

XI (1)

.... Mártes armis duó congressos créderes.

XII (9)

. Scamandriam úndam salso sánctam obtexi sánguine,

'Atque aceruos álta in amni córpore expleui hóstico. XIII (7)

Vbi núnc terricula túa sunt?

XIV (14)

325 Primóres procerum próuocauit nómine,

Si essét quis, qui armis sécum uellet cérnere.

XV (15)

eos mortális poenis líberos

Epinausimache...' VIII Non. 110, 31 'fligi, affligi...' IX Non. 495, 22 'accusatiuus numeri singularis positus pro genetiuo plurali.... Accius Eurysace... idem Epinausimace...' X Charisius I p. 93 P. (67 Lind.) 'acris.' XI Charisius I p. 101 P. (72 Lind.) 'duo, hos duo.' XII Non. 192, 1 'amnem... feminino...' XIII Non. 227, 30 'terriculae generis feminini. Neutri Accius Epinausimace...' XIV Non. 261, 16 'cernere rursum dimicare uel contendere.' XV Non. 500, 1 'accusatiuus pro genetiuo... Accius Eurysace... idem Epinau-

317 perdolesoit edd. contegi Junius contigi libri 319 armum ed. 1526 armorum libri animatus Bothius obtuli Bamb. 322 Scamandriam dubitanter Fruterius Veris. II 5, Lipsius Ant. Lect. II 4 umandriam libri en Scamandriam Scaliger Castig. in Catull. p. 53, 11 et Scamandriam Vossius oblexi Junius oblexus libri oblexui Mercerus 323 aceruos ms. Fabri acerbos ceteri libri amni edd. omni *libri* 324 tua Mercerus ta libri 325 procerum uulgo procertum *libri* prouocauit Bolhius reuocarit libri prouocaret Vossius prouocarent uel ne uocarent Hermannus nomine Vossius nomina libri 326 si Vossius nisi libri ni Delrio, Hermannus qui *uulgo* que *libri* 327 — 329 eos mortalis foenis lib. x miseror saepe studitos

XVI (12)

330 Tamen haut fatiscar quín tuam inplorém fidem.

XVII (8)

lucifera lámpade exurát Jouis

'Arietem

335

ERIGONA Vide p. 119

ERIPHYLA Vide p. 149

EVRYSACES

I (1. 2)

Nunc pér terras uagus, éxtorris, Regno éxturbatus, mari . . Super 'Oceani stagna álta patris

Terrárum anfracta reuísam.

simace...' XVI Non. 479, 10 'fatiscuntur pro fatiscunt.' Idem 307, 8 'fatiscere est aperire, rursum deficere.' XVII Priscianus VI p. 695 P. (1 p. 245 K.) 'nam Iouis nominatiuo quoque casu inuenitur...'

Eurysaces I Non. 14, 27 'extorris dicitur extra terram uel extra terminos. Accius Eurysace [333. 334].' Idem 193, 1 'anfractum masculino genere dici putant. Neutro Accius Eurysace [335. 336].' Varro de L. L. VII 15 M. 'quod est: terrarum anfracta reuisam, anfractum est flexum, ab origine duplici dictum, ab ambitu et frangendo.' Coniunxit hos uersus Scaliger Coui. p. 68, cui accessit Hermannus Elem. d. m. p. 386

uolo libri, sed foenus lib. x misereor Bamb. Locum mutilatum censet Hermannus. eos mortales reminiscor. Et Aeneadis aut Decio: Miseror saepe; ast id eos uolo obliuiscier (uel: Miseros saepe istud eos uolo reminiscier) Vossius eos Mortales, Phoenix, misereor saepe et adiutos uolo Grotius Bibl. crit. nou. IV eo hos mortales poenis libera Decimo anno. — Miseror sic pessundatos. — Volo Bothius 2

330 haud ed. 1526 aut libri plerique ut Bamb. p. 479 fatiscam libri p. 479 qui libri p. 307 implorem libri p. 307 332 abietem Hermannus 333-336 Anapaestos agnouit Scaliger 334 Recte disposuit Hermannus. Exturbatus regno atque mari Scaliger Cogitari possunt uelul: marique citus 336 amfracta Haun. Par. b Varronis Númquam erit tam inmánis, cum non méa opera extinctúm sciat,

Quín fragescat.

III (16)

.... pro di inmortales! spéciem humanam ... 340 Inuisitatam egrégiam, indignam cláde et squalitúdine. IV (23)

. . atque ut uidés, non tenui dé loco.

V (8)

'Apud ipsum adstas.

VI (3)

Tú mihi autem, quód quaero abs te, enóda et qui sis éxplica.

· VII (4)

. . . . nám ea oblectat spés aerumnosum hóspitem, 345 . . . dum íd quod miser est clám esse censet álteros.

VIII (11)

Heú me miserum, cum haéc recordor, cum íllos reminiscór dies!

II Non. 111, 3 'fragescere, frangi. Accius Aegistho... idem Eurysace ...' III Non. 225, 32 'squalor masculini est generis. Feminiui.' IV Non. 341, 12 'locus, genus uobilitas diguitas. A ccius Eurysace: atque...loco.' (Actius: non tenui de loco Bern. b) V Non. 522, 25 'cum apud iuxta significet.' VI Non. 15, 5 'enoda significat explana, et quae sit proprietas, manifestum est, hoc est nodis exsolue.' VII Non. 267, 16 'censere significat existimare, arbitrari.'

VIII Non. 499, 32 'accusatiuus pro genetiuo ...' (Eurisace Bamb.)

337 non Bothius, om. libri 338 quin Mercerus quiqui Leid. qui ceteri libri 339 Lacunam explere possis addito uelut contuor 340 inusitatam libri inuisito Tam Bothius clade edd. ciade libri

squalitudine Junius squaliisdine libri 341 uides uulgo uide libri 342 adstas Mercerus adistas libri 343 tu autem quod quaero abs te enoda libri plerique tu autem quod quaero enoda Leid., Delrio tu, a te quod quaero, enoda uel tu, quod quaero a te, enoda Vossius quae sis Leid. m. pr. 344 caena mea oblectat Basil. ea namque oblectat Vossius erumnosum libri 345 Dum illud quo miser est Ritschelius apud Albertum Langium Quaest. metr. p. 5 Initium uersus explere poterant similia his: optume hospes 346 heu uulgo

IX (9)

'Ifidamantem . . . . . . necí dare, Túrbat uulgum, euítat . . . moeros dísjcit.

X (10)

Persuásit maeror ánxitudo aegrór dolor.

XI (15)

350 Disértim id unum incómmodis defít meis.

XII (20)

eí mihi,

Vt étiam aerumna haec míhi luctum addit lúctibus! — Quid té miseraris, mé . . . . . Tuam sólitatem mémorans, formidáns tibi? —

IX Non. 230, 22 'uulgus... masculino... Verg. Aen. hib. II: tunc spargere uoces in uulgum ambiguas. Accius in Eurisace: diffidam antem ne cidere turbat uulgum ambigua accius euitat, moeros disicit.' X Non. 72, 27 'anxitudo.' (Desunt in Bamb.: aegror dolor cum sequentibus) XI Non. 500, 27 'disertim dicere, plane, palam, Lucilio auctore possumus....' (Eurysacae Bamb.) XII Non. 445, 2 'miserari et misereri ceteri his sensibus esse uoluerunt, ut sit miserari ftere et lamentari, misereri' (miserari Leid.) 'miserationem alie-

eu libri illos Aldina illo libri plerique ille Bamb. 347 Iphidamantem Rothius diffidam antem libri diffidam amantem Aldina diffidam autem Junius in mg. diffugiam an mantem Lipsius Epist. quaest. IV 8 diffingam uel diffindam amantem Barthius diffidens autem Grotemeyer 1, 1. p. 33 ne cidere libri ne cidare Junius in mg. In quibus neci latere uidit Rothius occidere Grotius ne quid ea re Lipsius nae cecidero Bothius occidere Grotemeyer 348 turbat uulgum, euitat Rothius turbat unlgum ambigua accius enitat libri turbat unlgum ambiguum ac ius euitat Grotius si turbat uulgum ambiguum, euitat ciues Bothius turbat uulgum, ut me abigat civitate Grotemeyer Ludi causa addere possis: proceres, urbis 349 maeror uulgo meror libri aegror Luchmannus in Lucr. VI 1132 error libri 350 defit neguit in meis Bamb. 352 aerumna haec Schoellius haec erumna haec libri haec aerumna ante Mercerum 353 quid miserari id me Erysacem libri quid miseriam ad me, Eurysaces Vossius quid commiseraris me neque Eurysacae Schoellius quid miseraris me? Eurysace! Gerlachius quid miseraris sic mei, Eurýsace? Grotemeyer l. l. p. 31 Supplendum puto uehut: me consorte (uel: sodali) his in malis 354 solitatem, superscr. da, W p. 173 memoras formidas libri p. 445 Ouíd tuam miseram solitatem memoras? formidas tibi? — Eúrysaces Bo-. hius

355 Te cónmiserabam mágis quam miserebár mei Multís mali aliquandó uexati géneribus.

XIII (inc. auct. 70. 71)

.... quí rem publicám certo animo adiúuerit, Státuerit, steterít cum Achiuis

O pater!

nis casibus exhibere; et actiuo ad primum affectum, passiuo ad secundum. Accius Eurysacae: [351.352] Alia persona: [353-356].' Idem 173, 26 'solitate pro solitudine. Accius Eurysace [354].' XIII Cicero pro Sestio 56, 120⁴ quid fuit illud, quod recenti nuntio de illo senatus con-sulto, quod factum est in templo Virtutis, ad ludos scenamque perlato consessu maximo summus artifex et mehercule semper partium in re publica tamquam in scena optimarum flens et recenti lactitia et mixto dolore ac desiderio mei egit ad populum Romanum multo grauioribus uerbis meam causam, quam egomet de me agere potuissem? Summi enim poetae ingenium non solum arte sua, sed etiam dolore exprimebat. Qua enim [357, 358] uobiscum me stetisse dicebat, uestros ordines monstrabat : reuocabatur ab universis. [359. 360] Haec quantis ab illo clamoribus agebantur! cum iam omisso gestu uerbis poetae et studio actoris et expectationi nostrae plauderetur: Súmmum amicum, súmmum in bello (nam illud ipse actor adiungebat amico animo et fortasse homines propter aliquod desiderium approbabanı) súmmo ingenio praéditum. Iam illa, quanto cum gemitu populi Romani ab eodem paulo post in eadem fabula sunt acta! O pater! Me, me ille absentem ut patrem deplorandum putabat ... Quanto cum fletu de illis nostris incendiis ac ruinis, cum patrem pulsum, patriam afflictam deploraret, domum incensam enersamque, sic egit, ut demonstrata pristina fortuna cum se conuertisset [362], fletum etiam inimicis atque inuidis excitaret. Pro di inmortales! quid? illa quem admodum dixit idem ! quae mihi quidem ita et acta et scripta uidentur esse, ut uel a Q. Catulo, si reuixisset, praeclare posse dici uiderentur: is enim libere reprehendere et accusare populi nonnumquam temeritatem so-

³⁵⁵ commiserabar uulgo mage Bothius miserebar Junius meae Bothius miserabar *libri* 356 multis mali Vossius et multis talia et *libri plerique* et multis mei et *Leid.* tam multis mali *Delrio* Vitae multis malum Bothius uexata libri, probat Grotemeyer deuexatae Bothius 360 haut Maduicus Opusc. acad. p. 495 ut Par. V. 357 --- 360 Seyffertus Epist. crit. ad C. Hal-Bern. a b nec uulgo mium p. 65 sic reconcinnare studuit: Quaérimus, certo animo qui rem publicam adiurit, statum | Statuerit, steterit cum Achiuis, re dubia haud dubitauerit | Vitam non inuitam offerre nec capiti pepercerit

[Haec ómnia uidi inflámmari]

± *

Pro di inmortales!

* *

O ingratifici Argiui, inmoenes Gráj, inmemores bénefici,

365 'Exulare sínitis, sistis pélli, pulsum pátimini. XIV (13)

Tót tropaea tránsdes, summam glóriam euortí sines Tám desubito?

XV (5)

.... iam pótere! incipe iam! et sí nequit

lebat, aut errorem senatus: [364] Non erat illud quidem uerum ... sed tamen illud scripsit disertissimus poets pro me; egit fortissimus actor, non solum optimus, de me, cum omnes ordines demonstraret, senatum, equites Romanos, universum populum Romanum accusaret [365].' Ibidem 58, 123 'et quoniam huc me prouexit oratio, histrio casum meum totiens collacrimauit, cum ita dolenter ageret causam meam, ut uox eius illa praeclara lacrimis impediretur. Neque poetae, quorum ego semper ingenia diclara lacrimis impediretur. Reque poetae, quorum ego sempei ingeni as-lexi, tempori meo defuerunt: eaque populus Romanus non solúm plausu, sed etiam gemitu suo comprobauit. Virum igitur haec Aesopum potius pro me aut Accium dicere opriuit, si populus Romanus liber esset, an principes ciuitatis ?' Scholiasta Bobiensis ad cap. 56 'summus artifex] actor illis temporibus nobilissimus tragicarum fabularum Aesopus egisse uidetur Accii fabulam, quae scribitur Eurysace; ita ut per omnem actionis cursum tempora rei publicae significarentur, et quidem Ciceronis fortuna deplorare-tur.' Idem ad cap. 57 'o immones Grai] et haec uerba sunt de tragoedia, in qua uerbum istud inmunes ingratos significat, quem admodum [lesrovoyoùs i. e.] munificos dicebant eos, qui grati et liberales extitissent, Ergo uersus omnes tragici ad ipsum Ciceronem ... conuertuntur; ut aliud quidem in opere poetico fuerit, alind uero in ipsius actoris significationi-bus.' Cf. Quaest. scen. XIV Non. 517, 26 'desubito .....' (Eu. XV Non. 259, 26 'contendere iterum significat exrysaca e Bamb.)

364 inmunes Schol., nisi quod immunes semel inanes libri Graj Lachmannus in Lucr. p. 163 366 tropaea uulgo tropea libri transde Bamb. euorti Junius in mg. euortis libri 368 iam potere incipiam etsi nequid libri, nisi quod potero Leid. Geneu. iam patere incipiam, et sine Grotius iam petere incipiam, et si nequit Scriuerius Iam petere incipiam, et si ille nequit Flecti precibus Schoellius p. 629 Iamiam petere incipiam, et si nequiui Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 84 iam potere ! inspiciam et sino. Quid Bothius iam potere, in-

..... uí contendam ut cómpote 370 Técum Salaminem hábeam.

XVI (19)

Níhil est: si autem a té res tardat, sócium in portu est cópia,

Quaé subsistat, módo tute ipse téte offirma et cómpara.

XVII (22)

. ilico, inquam, habitát Iouis: quam própitius

XVIII (6)

Atrátus taetra uéste et uastitúdine 375 Tam déformatus

XIX (21)

ille órbus, exspes líberum

XX (12)

Opínione fáctum est, ut quantó minus

torquere ....' XVI Non. 256, 16 'comparare ueteres confirmare et constituere dixerunt ....' XVII Non. 325, 7 'ilico, in eo loco ...'

XVIII Non. 184, 30 'uastities et uastitudo et uastitas, horror et desertio et contagium ...' (Eurisaces Leid.) XIX Non. 12, 7 'expes dicitur sine spe.' (exspes Leid. Bamb.) XX Non. 356, 18 'opiuio, suspitio ...'

cipe iam, et sino. Quid Welckerus de trag. Gr. p. 202 369 Sententia his integra redditur: Verbis exorari populus ui contendam ut hic comportet libri, nisi quod hinc Leid. Geneu. et competeret, superscr. portet, Wui contendam, diu Vt compotiri Grotius ui contendam ut iniquum portet Scriuerius ui contendam ut Compote Schoellius ui contendam uti Compote Bergkius I. I., Welckerus 370 tecum Grotius texum libri

ui contendam, hic ut tecum Salami-Salaminem queam Grotius 371 ad te libri nem habeam compole Bothius res tardat Bopromptu .Bothius 372 quae Bothius que lithius retardat libri bri tete Bothius te libri offirma Lipsius Ant. Lect. I 2 effirma libri firma Bothius 373 illic Bothius habitato uis quam Geneu. habito uis quam Basil. habitat ouis quam ceteri libri habitato. — O Iouis, quam Bothius habitato, nusquam Rothius abbitat quouis gentium. — Quam Bergkius l. l. p. 85 propitius Leid. propitius, corr. propius, W, ms. Victor. propius ceteri libri, Rothius 374 sed ut ratus libri sed alratus Mercerus 375 tam deformatus Mercerus tra desed atra ueste et uastitudine Tetra formatus Scaformatuis libri liger 377 ut Vossius, om. libri quanto magis Bothius

Stirpem éducabant, tánto reremúr magis Eos ésse

XXI (18)

380 Quem ádmodum impetum óccupemus fácere ultro in regem . . .

XXII (14)

Reprime parumper uim`citatum quádrupedum. XXIII (17)

Sed mémet caluor: uós istum, ut iussi, ócius Abstráhite.

HECVBA Vide p. 168

HELLENES

I (1)

Qui, nísi probrum, omnia ália indelicta aéstimant. II (2)

385 Sígna extemplo cánere ac tela ob moénia offerre ímperat.

IO

I (4)

Custódem adsiduum Ióni adposuit uírgini.

XXI Non. 355, 10 'occupare est proprie praeuenire ....' XXII Nou. 495, 20 'accusatiuus numeri singularis positus pro genetiuo plurali ....' XXIII Non. 6, 32 'caluitur dictum est frustratur....' (Eurysacae Bamb.)

tur ....' (Eurysacae Bamb.) Hellenes I Festus p. 220 M. 'probrum, stuprum, flagitium, ut Accius in Hellenibus: qui' e. q. s. II Festus p. 145 M. 'moenia, muri, et cetera muniendae urbis gratia facta, ut Accius in Hellenibus: signa' e. q. s.

Io I Priscianus VI p. 685 P. (I p. 231 K.) 'Io, Ionis, idque usus antiquorum comprobat. Attius in Ioe: custodem' e. q. s. (in Ioe om. Grut. Halb. Carlsr. fr. Amjense Reg. Sang.) Idem paulo post: 'quod autem Ionis et Didonis, Calypsonis dicitur, ostendit hoc etiam Caesellius Vindex ... Attius in Ioe: custodem' e. q. s. Charisius I p. 47 P. (35 Lind.) 'hu-

378 lanto reremur Vossius tanto ut eremur libri tanto ut reremur Junius in mg. tanto ueremur Bothius 379 eos esse delet Grotius Bibl. crit. nou. IV sos esse Bothius 380 quemadmodum occupemus facere ultro in regem impelum Bothius 381 reprime para imperium cicatum Bamb. 382 ut Aldinu, om. libri otius abstraite Bamb.

386 Inoni Charisius adpossuit cod. Charisii instituit Halb. Carlsr. Darmst fr. Amiense Reg. Vind. Bern. altero Prisciani loco

II (3)

Tópper, ut fít, patris te eícit ira.

III (1)

quibusnam

Te aíbant ortám locis?

PROMETHEVS

390

túm profusus flámine hibernó gelus

MEDEA

I (Argon. 1)

Pastor

Tánta moles lábitur

Fremebúnda ex alto ingénti sonitu et spíritu. Prae se úndas uoluit, uórtices ui súscitat:

Ruit prolapsa, pélagus respargit, reflat.

395 Ita dum interruptum crédas nimbum uóluier,

Dum quód sublime uéntis expulsúm rapi

ins Didus Sapphus Inus.' (Ius Fabr.) 'Sed melius esset secundum Latinam consuetudinem huius Sapphonis, Didonis dicere. Nam et Pacuuius sic declinat... et Accius: custodem' e. q. s. II Festus, p. 352 M. 'topper — — fortasse, sic Accius in Io: topper' e. q. s. III Priscianus X p. 906 P. (I p. 510 K.) 'Attins in Ioe: quibusnam... locis, pro aiebant, quod in hac coniugatione fieri solet.' (Ioe Halb. corr. pr. m. i on e Reg., sed n compuncto et transuersa lineola deleto oe Sang.)

Prometheus Priscianus VI p. 685 P. (I p. 232 K.) 'hoc cornu, tonitru, genu, quae tamen antiquissimi inveniuntur in um quoque proferentes in eodem genere, et in us genere proferentes masculino et quartae declinationis ... Attius in Prometheo ...' Non. 208, 1 'gelu ... masculini ... Accius Prometheo ...'

Medea I — III Cicero de nat. deor. Il 35, 89 'atqui ille apud Attium pastor, qui nauem numquam ante uidisset, ut procul diuinum et nouum uehiculum Argonautarum e monte conspexit, primo admirans et perterritus hoc modo loquitur [1]. Dubitat primo, quae sit ea natura, quam cer-

387 te eicit iras cod. (cf. H. Keilius l. l. p. 626) ten eicit iras Vrsinus ten eicit ira idem in annot. te eiecit foras Faernus ted eicit (uel eiecit) ira O. Muellerus 389 ortum libri quibusnam te ortum aibant locis Bothius 390 tum om. Priscianus 392 fremibunda Prisciani cod. Lindem. spiritu Priscianus strepitu Cicero 393 euoluit uertices insuscitat Erl. Ciceronis 394 respargit Erl. 395 num respergit ceteri reflat Priscianus profluit Cicero Glog., Heindorfius tum Bouhierius 396 num Glog., Heindorfius tum Bouhierius uentis] uertice Bergkius in Ephem. Darmst. 1841 p. 92

Saxum aút procellis, uél globosos túrbines Exístere ictos úndis concursántibus: Nisi quás terrestris póntus strages cónciet.

400 Aut fórte Triton fúscina euerténs specus Suptér radices pénitus undanti ín freto Molem éx profundo sáxeam ad caelum érigit. II (Argon. 2)

Sic aút inciti atque álacres rostris pérfremunt Delphíni

III (Argon. 3)

Siluaní melo

Consímilem ad auris cántum et auditúm refert. IV (1)

'Ego me extollo in ábietem, alte ex túto prospectum aúcupo.

V (7)

'Apud uetustam túrrem

405

VI (8)

. . . uagánt, pauore pécuda in tumulis déserunt.

nit ignotam, idemque iuuenibus uisis auditoque nautico cantu [11]. Item alia multa [111]. Ergo ut hic primo aspectu inanimum quiddam sensuque uacuum se putat cernere, post autem signis certioribus, quale sit id de quo dubitauerat, incipit suspicari: sic philosophi'e. q. s. (Hic locus deest in Vind. et Pal.) Priscianus de metris Ter. p. 243 Lind. (II p. 411 K.) 'Attius in Argonautis ex persona pastoris, qui primum uidit nauem Argo [400-402. 392-394].' Nonius 90, 8 'conciere, cum perturbatione conmouere. A coius Medea [399].' IV Non. 467, 19 'auoupaui, actiuum positum pro passiuo... Accius Astyanacté... idem Medea...' V Priscianus VII p. 761 P. (Ip. 331 K.) 'turrim et turrem, ab hac turi et turre.' VI Non. 159, 10 'pecua et pecuda ita ut pecora ueteres discerunt... Ac-

vi Non. 159, 10 "pecua et pe cu a a na ut pecora ueteres dixerunt... Ac-

397 procellas Bergkius I. I. 400 fustine uertens Erl. Ciceronis 401 supter Priscianus subter Cicero undantes ueniant freto Erl. 402 ad om. Erl. erigit Lachmannus in Lucr. V 1388 eruit Cicero uomit Priscianus, Bergkius I. I. euomit Toupius in Longini de subl. 3 403 sicut inciti Erl, cum codd. plerisque, Bergkius 1. 1. sic incitati Glog., Heindorfius sicuti citi uel ut inciti Manutius sic Vt inciti Bothius sic inciti Orellius simis inciti Lachmannus in Lucr. II 266 perfremitum Erl. perfricant 'nauem Argo scilicet', Lachpromannus 1, 1, 405 siluata melo Erl. 407 altam Bothius spectum Gulielmus Veris, I 21, Grotius Bibl. crit. n. IV prospectans libri 409 sederunt libri p. 159

410 . . . . quí uos pascet póstea?

VII (2)

Primo éx immani uíctum ad mansuetum ápplicans VIII (12)

ut tristis túrbinum

Toleráret hiemes, máre cum horréret flúctibus.

IX (5)

Nisi ut ástu ingenium língua laudem et díctis lactem lénibus.

X (14)

415 'Exul inter hóstis, exspes éxpers desertús uagus.

XI (11)

. . . períte in stabulo frénos immitténs feris

XII (6)

Tun día Medea és, cuius aditum exspéctans peruixi úsque adhuc?

XIII (9) ·

Quí potis est refélli quisquam, ubi núllust causandí locus?

cius Astyanacte... idem Medea...' Idem 467, 22 'uagas pro uagaris... Accius Tereo... item Medea: uagant... deserunt.' VII Non. 323, 13 'immane rursum minime bonum, et nocens.' VIII Non. 422, 32 'horridum plerumque extans et prominens et erectum...' IX Non. 16, 15 'lactare est inducere uel mulgere, uellere, decipere.' X Non. 12, 8 'expes' (exspes Leid, Bamb.) 'dicitur sine spe. Accius Eurysace... idem Medea...' XI Non. 307, 17 'ferus iterum ecus...' XII Non. 238, 1 'aditus rursum aduentus. Accius Meda...' XIII Non. 89, 6

410 qui W quis ceteri libri nos libri 411 primo Delrio prima libri primum Bothius 2 uictu Basil., Gerlachius, om. W 413 horreret Bothius horret libri 414 ingenii fingam laudem, dictis lactem mollibus Scaliger Coni, p. 67 415 exul uulgo exuli kibri

416 in stabulo etiam Grotemeyer tacile reposuit in stabule libri plerique bis tabule Basil. in stabulis uulgo 417 tun dia Medea es Passeratius, Hermannus Elem. d. m. p. 159 tunc diomedes et libri Diomede: tu Duentzerus in Ephem. Marb. 1848 p. 487 tune dic media es Barthius Aduers. p. 1837 tun dic Medea es Lachmannus in Lucr. p. 162 expectans Passeratius exspectant libri 418 refelli Gulielmus Veris. I 21, Grotius Bibl. crit. nou. IV repelli libri nullust Vossius nullus est libri

XIV (4)

Princípio extispicium éx prodigiis cóngruens ars te árguit.

ع na . م

XV (13)

420 . . . lauere sálsis uultum lácrumis . . . . . XVI (10)

Perníci orbificor líberorum léto et tabificábili.

XVII (3)

Fors dóminatur, neque uíta ulli Propria ín uita est.

MELANIPPVS

• I (9)

'Vnde quis non mortalis florem liberum inuidit meum? Π (7)

425 Oéneum aliquis cétte in conspectum, aút nos, ubi ubi est, dúcite

'Ad eum.

'causari, causam dicere uel defendere.' XIV Non. 16, 10 'extispices proprie aruspices dicti sunt, quod exta spiciant.' XV Non. 504, 9 'lauere inde tractum est....' XVI Non. 179, 26 'tabificabile uel tabificum.' XVII Non. 362, 4 'proprium rursum significat perpetuum... Accius Armorum iudicio... idem Medea...'

metanin view in the second sec

419 extispitium Leid. Cf. Gebhardus Ant. Lect. I 13, Lachmannus in Lucr. I 744 te ars Bothius, Lachmannus 420 lacrimis Bamb.

421 pernici Gulielmus Veris. I 21 par neci libri lecto W 422 illi W 423 inuita (sc. 422 sq. Anapaestos agnouit Bothius 2 424 unde quis non mortalis florem] unde aut quis Forte) Bothius 2 mortalis florem Nonius quisnam florem Cicero, Isidorus liberum om. Isidorus meam Nonius 425 Oeneum Vossius (qui lamen eliam autem probat), Rothius, Bergkius, et in idem statim ipse incidi aeneum libri ubi ubi Grotius Bibl. crit. nou. IV, Bergkius en eum Junius in mg. ubi *libri* 426 ad eum delet Duentzerus in Ephem. Marb. 1848 p. 486

III (10)

'Egone auxilio núdus temere ut hósti me animato ófferam?

IV (8)

'Est res aliqua, quaé praesente his príus maturare ínstitit.

V (1)

tete ésse huic noxae obnóxium VI (3)

430

reícias

'Abs te religiónem neue scrúpeam imponás tibi.

VII (5)-

Néque ratum est quod dícas, neque ea quae ágitas dicendi ést locus.

VIII (2)

Credite me amici mórte inbuturúm manus.

IX (12)

Parátus sum ubiuis pétere pestem pérmiti.

III Non. 233, 15 'anima iterum significat iracundum uel furiosum... Accius Menalippo...' IV Non. 154, 17 'praesente, coram uel praesentibus... Accius Menalippo...' Idem 340, 1 'maturum dicitur celer ... Accius Menalippo...' (Menalippo, sed n et l corrtranspositis W) V Festus p. 174 M. 'noxa peccatum, aut pro peccato poenam, ut Accius in Melanippo: tete' e. q.s VI Varro de L. L. VII 65 M. 'a pede ac scrupea. Ex eo Acci positum curiose:' (curiosa libri) 'itaque est in Menalippa...' (penalippa Par. a) VII Festus p. 274 M. 'ratus sum significat putaui, sed alioqui pro firmo, certo ponitur ratus et ratum — et Accius in Menalippo: neque' e. q. s. VIII Non. 521, 7 'inbuere consuetudo inducere uel inficere existimat, cum sit proprio macalare uel polluere uel inficere. Accius Armorum iudicio ... idem Melanippo...' IX Non. 219, 1 'pernities' (per-

427 nudus Lipsius Epist. quaest. IV 8 motus libri plerique mortuus ms. Barthii temore ms. Barthii tremore Barthius Adu. p. 1850 428 quae om. libri p. 349 quam Grotius Bibl. crit. nou. IV praesentem Leid. p. 154 praesente te celeri p. 154 maturare Basil. p. 349, Grotius I. I. matura libri p. 154 mature ceteri p. 349 instituit, sed u compuncto, W p. 349 institi Grotius l. l. 430 reiicias Scaliger Coni. p. 76 reiicies Haun, reiices Goth. reicis Flor. reiicis ceteri libri 431 neue om, libri ut O. Muellerus tibi O. Muellerus, om. libri 432 ea Vossius, om. cod. 433 credite me libri plerique credite, om. me, W credisne Welckerus l. l. p. 854 morte Junius mortem libri inbutorum manu Bamb. 434 permities Leid. pernities ceteri libri per-

·X (11)

435 Híc Melanippum intrá traiectus némorum, in salti faúcibus

XI (6)

Cum óbuiamst adque áduorsum aptust, álter in promptu óccupat.

XII (4)

Cónstituit cognóuit sensit, cónlocat sese ín locum Célsum: hinc manibus rápere raudus sáxeum grande

ét graue.

XIII (Meleag. 14)

Regina, [olim] aderit témpus, cúm hice tórris, quem amburí uides

MELEAGER

I (12)

440 . . . frugis próhibet pergrandéscere.

II (1)

Vagént ruspantes síluas, sectantés feras

mities Leid., etiam in W n radendo ex m factum. Cf. 153, 17. Eandem formam ex Planti Taciti Lucretii quoque libris eruit Adolphus Koch Exerc. orit. Bonnae 1851 p. 9 sq.) 'generis feminini. Lucilius Satyrarum lib. II: pestem pernitiemque catax' e. q. s. 'neutri Accius Menalippo ...' (Melanippo Leid.) X Non. 485, 29 'salti pro saltus. Accius Melanippo ...' (Menalippo Bamb.) XI Non. 234, 24 'aptus significat adeptus. Accius Menalippo ...' XII Festus p. 265 M. 'rodus uel raudus significat rem rudem et imperfectam: nam saxum quoque raudus appellant poetae, ut Accius in Melanippo: constituit' e. q. s. XIII Non. 15, 29 'torris dicitur fax; unde et torridare dicimus comburere. Accius Menalippo: regina... uides. Idem Meleagro...' (uides Maloagro Leid.)

Meleager I Non. 115, 10 'grandire est grandem facere ... ' II Non.

nitium Mercerus per necem Bothius 2 435 Menalippum Bamb.

int Bamb. intera W inter Vossius sallis W 436 cum om. libri obuiam est Bothius 2 obuia mens libri obuiam ense Grotius Bibl. crit. nou. IV adque] idque libri, nisi quod denique ms. Barthii it Grotius itque Bothius 2 aplus libri alteri ms. Barthii

occubat ms. Barthii 437 constitut A. Augustinus in mg., forlasse recte 438 raudus O. Muellerus roudus cod. rodus Augustinus grande et graue Turnebus Adu. XIII 25 grandem et grauem cod.

439 regina erit tempus *libri* o regina, erit tempus *Bergkius Mus. Rhen.* 1835 *p.* 86 regi namque erit Tempus *Bothius* cum hic torris *libri* quod huicce torri *Bothius An*: torrus ? 440 frugis *li*-

III (10)

Quam inuíta ancillans, dícto oboediéns uiri

IV (16)

. . frigit aestús rubore ex óculis fulgens flámmeo

V (3)

Gaúdent currunt célebrant, herbam cónferunt, donánt tenent,

445 Pró se quisque cúm corona clárum cohonestát caput.

VI (4)

Cuíus exuuias ét coronam huic múnerauit uírgini. VII (8)

Rémanet gloria ápud me; exuuias dígnaui Atalantaé dare.

VIII (11)

timida elíminor,

'E clamore símul ac nota uóx ad auris áccidit.

IX (18)

450 Heú! cor ira féruit caecum, améntia rapiór ferorque.

166, 20'rus pari est scrutari... Accius Nyctegresia... idem Meleagro...' III Non. 72, 2 'an cillantur pro seruiunt...' IV Non. 308, 9 'frigit correpta prima syllaba significat erigit. Accius Meleagro [XVII] idem in eadem [IV].' V Non. 317, 15 'her bam ueteres palmam uel uictoriam dici uolunt...' VI Non. 409, 11 'datiuus pro accusatiuo ... Abius Meleagro...' (Accius Aldina) VII Non. 470, 17 'dignaui pro dignatus sum uel dignum duxi.' VII Non. 39, 4 'eliminare, extra limen eicere....' Idem 292, 20 'eliminare est exire .... Accius Foenissis... idem Meleagro...' IX Non. 503, 7 'feruit

bri cf. Lachmannus in Lucr. I 744 fruges Aldina 441 rospantes Leid. • sectantes ms. Fabri, Junius sextamtes ceteri libri 443 friget Palat. aestus Gulielmus in Capl. cap. 5 aestas libri plerique extuans Palat. aestuans Gebhardus Ant. Lect. II 24 444 .conterunt Leid. 445 cum] cumque Bern. b constat Basil. Leid. W conectal Geneu. Bern. b circumstal Palat, constitut ms. Cuiac. Vict. m. pr. conlustrat Scaliger connectit Delrio 446 uirgi W 447 Atalantae uulgo Athalantae libri plerique Athalante Bamb. 448 timidae Geneu. p. 292 timido Basil. p. 292 timide Leid. m. pr. p. 39, libri plerique p. 292 tum ut libri plerique p. 39 449 e om. libri ac nota libri p. 39, Basil. p. 292 agnota ceteri libri p. 292 · accidit libri p. 39, Basil. p. 292 acciuit ceteri aures libri p. 39 libri p. 292 450 cecum Bamb. ferorque ed. 1526 feruorque libri

X (7)

Eúm suae uitae fínem ac fati internecioném fore Méleagro, ubi ille tórrus esset interfectus flámmeus.

XI (17)

. . . nunc sí me matrem mánsues misericórdia Cápsit

XII (2)

455 Quae uástitudo haec aút unde inuasít mihi?

XIII (15)

Caue lássitudo póplitum tuum cursúm leuet.

XIV (13)

Labórem aut minuat ítiner ingressúm uiae.

XV (9)

Qui erít, qui non me spérnens, inciláns probris, Sermóne indecorans túrpi fama dífferet?

XVI (5)

460 'Erat istuc uiríle, ferre aduórsam fortunám facul. XVII. (6)

frigit

Corpús fricantem acútum abstrusum in flúmine.

pro feruet ....' (Omittitur hic locus in W) X Non. 15, 30 'torris dicitur fax, unde et torridare dicimus comburere. Accius Melanippo ... idem Maleagro...' (Maloagro, om. idem, Leid.) XI Non. 483, 10 'mansuete et mans ues pro mansuetum, ut sit nominatiuus mansues ... Accius Meleagro: nunc'e, q. s. (mele nunc Bamb.) XII Non. 184, 32 'uastities et uastitudo et uastitas, horror et desertio et contagium ... Accius Eurysace ... idem Meleagro ...' XIII Non. 336, 28 'leuare etiam minuere.' XIV Non. 482, 27 'itin er dictum pro iter .... Accius Oenomao... idem Meleagro ...' XV Non. 124, 32 'in cil are est increpare uel inprobare.' XVI Non. 111, 23 'facul pro faciliter ...' XVII Non. 308, 9 (uide IV)

feror Scriverius 451 eum] tum Vossius suae Vossius suum libri 452 Meleagro uulgo Maleagro libri ubi torrus libri ubi torris uulgo, Lachmannus in Lucr. VI 743, qui hiatum defendit

456 poplitum edd. poplit libri tuum om. libri 457 laborem
Vossius labore libri ingresso Vossius uiae Vossius uia libri .
458 qui rit Leid. quis crit ceteri libri 459 differet Junius differret libri 460 istuc uirile Vossius, Lachmannus in Lucr. III 400

uirile istuc *libri* 461 Praecessisse pulo quasi uel ut 462 fricantem corpus *libri* fricatque corpus Vossius acuum *libri* acuum

MINOS siue MINOTAVRVS

'Ex taurigeno sémine ortam fuísse an humanó cluam?

MYRMIDONES Vide p. 115

NEOPTOLEMVS

I (8)

quid si ex Graécia

465 Omni illius par némo reperirí potest?

II (2)

Haut guísguam potis est tólerare acritúdinem.

III (12)

Vis uéritatis . . . atque ácritas

IV (3)

Vím ferociam, ánimi atrocitátem, iram acrimóniam

V (9)

Sátis iam díctum est, néque ego errantiae ánimi praue mórigerabor.

Minotaurus Priscianus VI p. 677 P. (1 p. 219 K.) 'caprigenus, terrigenus, taurigenus... Accius in Ioe: ex' e. q. s. (Minoe Dresd.) Macrobius Sat. VI 5 'caprigenumque pecus... Accius in Philocteta... idem in Minotauro...'

Neoptolemus I Non. 501, 2 'genetiuus pro datiuo.' II Festus p. 356 M. 'tolerare, patienter ferre.' III Non. 493, 15 'acritas.' (Neoptolomeo W) Gellius XIII 3 'sicut autem nihil quicquam interest, suauitudo dicas an suanitas, sanctitudo an sanctitas, aceritudo an acerbitas, acritudo an quod Accius in Neoptolemo scripsit, acritas: ita nihil rationis dici potest, quin necessitudo et necessitas separentur.' IV Non. 73, 20 'acrimonia est animi uiuacitas...' V Non. 204, 12 'error

Junius in mg. atrum Vossiusabstrusum] occulte abstruso libriabstruso, deleto occulte, BothiusNisi malis uelut haec: frigit Fri-
cántem corpus uélut acutum occultum abstruso in flúmine463 ex om. Macrobiusortum Macrobiusfuisse om. Angl.
Salisb. Med. a MacrobiiSalisb. Med. a Macrobiian humano cluam Bothius an humano,
om. cluam, Macrobius eam an humano Grut. Prisciani an humano
eam ceteri464 Graecia uulgo Grecia libri plerique agrecia W

465 omni Palmerius Spicileg. ap. Grut. IV 818 omne libri illius Mercerus ilium libri illûm Vossius reperiri Bamb. repperiri ceteri libri 466 haut A. Augustinus in mg. aut cod. 467 ueritatis vis Vossius vis et alque delet Bothius 468 ferociam animum atrocitatem libri ferociam animi, atrocitatem Bothius

VI (7).

470 Atque ádeo ualuas sónere sensi régias.

VII (4)

Dolét pudetque Gráium me et ueró piget.

VIII (5)

decorare est sátius quam urbem taéniis.

IX (11)

Tú, uti dixi, mácte his armis, mácta uirtutém patris.

X (6)

Sed quém mihi iungent? cuí, quae cum illo fúerim, dignabór dari?

XI (10)

475 Sátin astu et falléndo callet?

XII (1)

'Vbi nihil contrá rationem aequam hábuit, adsensít silens.

XIII (14)

Sed quesdam

masculini est generis... feminini Accius Neoptolemo...' VI Non. 505, 13 'sonere inde tractum est ...' VII Non. 424,1 'pudet et piget hoc distat: pudet enim uerecundiae est, pigere paenitentiae...' VIII Festus p. 360 M. 'taeaias Graecam uocem sic interpretatur Verrius, ut dicat ornamentum esse laneum capitis honorati — Accius in Neoptolemo: decorare' e. q. s. IX Non. 341, 30 'mactare est magis augere... Accius Optolem po...' (Neoptolemo Junins) X Non. 281, 3 'dignatus significat dignus habitus...' XI Non. 258, 5 'callet significat scit... Accius Aeneadis... idem in Neoptholemo...'

XII Non. 460, 15 'a d s e n si t est et passiuum.' (a d s e n t it Bamb.) XIII Priscianus XIII p. 960 P. (1 p. 567 K.) 'accusatiuum etiam quos

Alli Priscianus Alli p. 900 P. (1 p. 507 K.) 'accusatiuum etiam quos quas uel ques ...'

471 dolet Fruterius Veris. II 5 doet libri que Fruterius quae libri Graium Fruterius grauium libri 472 tumulum decorare Bothius deos ornare Fruterius taeniis Aldina exeneis cod.

473 ta libri (optolemptata Basil.) ita Junius uti Vossius ut libri armis Bern. b armisque ceteri libri macta Bothius macte libri uirtuti Bern. b 474 cui quae cum Mercerus tuique tu libri fuerim Mercerus fuerint libri 476 nil Bothius aequam Fruterius Veris. II 5 et quam libri adsentit Bamb.

TROADES

I (1)

Noctúrna saxo frúges frendas tórridas.

II (3)

. séd utrum terrae mótus; sonitusne inferum 480 Peruásit auris inter tonitra et túrbines?

HECVBA

Vetér fatorum términus sic iússerat.

NYCTEGRESIA

I (2)

clássis adit: occlúditur:

Féruit

II (6)

Scándit oras, láterum texta [flámma] Vulcaní uorax.

Troades I Seruius in Aen. I 179 'quidam ne υστερον πρότερον sit, alios torrere, alios frangere accipiunt. Accius Troadibus...' Non. 447, 20 'freudere alicubi cum gemitu uel iracundia miserum aut minax sonare.... Accius Troadibus: saxo fruges freudas.' Il Priscianus VI p. 686 P. (1 p. 232 K.) 'hoc cornu tonitru genu, quae tamen antiguissimi inueniunur in um quoque proferences in eodem genere.....

quissimi inueniuniur in um quoque proferentes in eodem genere .....' Hecuba Priscianus VI p. 716 P. (I p. 274 K.) 'quamuis ueter eliam analogia exigit, ut bene sit dictum. Attius in Hecuba: ueter ... iusserat, pro uetus.'

Nyctegresia I Non. 503, 2 'feruit pro feruet ...' (Nictaegressi Bamb.) II Non. 227, 27 'textus masculini est generis. Neutri ...' (Nyctegresias Leid.) III Non. 484, 5 'tumulti pro tumultus ...

478 nocturna Scriuerius nocturnam Seruius frendas Nonius franges Seruius 479 sed in rasura (pr. m. non liquel) Halb.

utrum dubium est terrae Halb. sonitusne inferū Halb. m. all., pr. m. non liquel. sonitusne infernum Bern. (: m. all.) sonitusne infernum fr. Amiense Sang. Vind. b sonitusnerii ferrum Grut. sonitusue inferum Delrio 480 puassit Sang. persuasit Grut. Bern. Vind. b fr. Amiense inter tonitra libri plerique, sed in Halb. a in rasura posito

(pr. m. non liquel) in tonitra Grut. turbinis Par. 482 aditocluditur libri plerique adit claditur Leid. addid claditur Bamb. adit clauditur Aldina aditus clauditur Vossius adeo occluditur Bothius 484 scandit Canterus Nou. Lect. V 22 scendit libri iamiam ascendit

Bothius 2 oras] cf. Lachmannus in Lucr. IV 142 hora libri aura Palmerius Spicileg. ap. Grul. IV 778 ira Canterus horum Bothius 2

flamma om. libri Vulgani W Volcanus Gifanius, Bothius 2

III (5)

485 Cuius uós tumulti caúsa accierim et quíd parem, ani-

mum aduórtite!

IV (Clyt. 11)

Aut égo illi eripiam aut uóbis poenas súfferam.

V (8)

id quód facis gratum ét graue est. VI (9)

'An ego Vlixem oblíscar umquam aut quémquam praeponí uelim?

VII (1)

Iúue nunc adtemptáre, iuue nunc, ánime, rusparí Frygas!

VIII (3)

490 Cuncta éxpedibo: id módo ius iurandúm date IX (7)

Túm quod superest sócium mittis léto: — an lucti paénitet?

Accius Aeneadis ... idem Nectegresia ...' IV Non. 397, 3 'sufferre significat dedere uel supponere ... Accius Nyptegressia ...' V Non. 315, 20 'graue, solidum et firmum. Accius Athamante... idem Nyctegresia ...' (yctegresia Basil.) VI Non. 500, 4 'accusatiuus pro genetiuo ... Accius .... in Nectegresia ...' VII Non. 166, 18 'ruspari est scrutari. Accius Nycteresia ...' VIII Non. 505, 3 'expedibo pro expediam ...' (Deest hic locus in Bamb. exceptis extremis 'iusiurandum date') IX Non. 486, 1 'lucti pro luctus.

485 Iambicum tetrametrum agnouit Bergkius acierimeo quid W parem Bamb., Stephanus parum ceteri libri animum aduortite Bergkius animum aduortito Bamb. diuorti, om. animum, ceteri libri aduortite Stephanus 486 aut ego illum libri aut illum ego Bothius 2 rapiam Bothius 2 uobis] illi *libri* poenas Mercerus poena libri 488 Vlixem Bamb., Mercerus Vlixen ceteri libri obliuiscar libri Trochaeos admittit Ritschelius in Plaut. Mil. 1359, iambicum tetrametrum commendat Bergkius. Certe non opus erit emendando, uelut: án ego Vlixen obliuiscar aut quem praeponi uelim, uel: án ego Vlixen obliuiscar umquam aut praeponi uelim Quémquam, uel: án ego Vlixem obliuiscam umquam aut quemquam p. u. Celerum cf. u. 190 489 iuue . . . iúue libri, probat Fleckeisenus iuua . . . iuua Gebhardus Ant. Lect. I 5 iube ed. 1526 lubet Mercerus animo Iambi placent etiam Bergkio libri 490 cuncta edd. cuncto libri 491 tunc quod libri tum quid ed. 1480 tun quod uel tum quod

X (4)

'Illos suapte indúxit uirtus, tú laudem illorúm leuas.

OENOMAVS

I (1)

Forte ánte auroram, rádiorum ardentum índicem, Cum e sómno in segetem agréstis cornutós cient, 495 Vt rórulentas térras ferro rúfidas

Proscíndant glebasque áruo ex molli exúscitent

II (10)

atque éa coniectura aúguro

III (6)

. . . praesto etiam ádsum. ---

Expróme quid fers: nám te longo ab ítere cerno huc uádere.

IV (7)

500

coniugium Písis petere atque húc ad te itiner téndere.

Accius Pelopidis ... idem Nyctegresia ...' (Nyptegressia W nictae X Non. 336, 29 'leuare etiam minuere, Accius egressa Bamb.) Meleagro ... idem Nyptegresia ...

Oenomaus I Non. 395, 22 'segetem etiam ipsam terram dicimus ....' II Non. 469, 2 'auguro' (Oenemao Bamb.) 'iteris positum pro itinerís ...' IV Non. 482, 26 ' III Non. 485, 5 IV Non. 482, 26 'itiner dictum pro

Vossius millis uel milli Vossius milles Bothius laeto Leid. poenitet W Bamb. 492 Iambi placent Bergkio illos Alsuapte nescio dina illo libri ui illos Lachmannus in Lucr. VI 755 an possil pro nominativo haberi Catone quodammodo auctore, quem uopte pro uos ipsi dixisse testatur Paulus Festi p. 379 M. cf. Festus p. 154 M. u. mihipte 493 forte Turnebus Adu, XXIX 2, Lipsius Ant, Lect. V 22 fer te libri ardentum Scaliger Coni. p. 61, Gifanius in Lucr. p. 402, Lipsius ardentem libri 494 e Fruterius Epist. philol. ap. Grut. V 385, Lipsius, om. libri 495 rufidas] fidas libri rosidas Lipsius, Scaliger rufulas Bothius unidas Turnebus ferro et unidas uel: ferro terras uuidas Vossius ferro feruido (aldwr oidnow) Bergkius

496 que Junius quae libri exsuscitent Fruterius excitent libri 497 An: eá? 498 Pro paroemiaci particula habeo presto 499 ab om. libri huc om. libri 500 Pisis Delrio Ti-Ramh. sis *libri* petere Delrio patere Bamb. pater ceteri libri atque huc ad te] eat te libri plerique a te Bamb. eo te Delrio ad te Junius

V (9)

Hórrida honestitúdo Europae principium primo éx loco VI (3)

Ego ut éssem adfinis tíbi, non ut te extínguerem, Tuam pétii gnatam: número te expugnát timor.

VII (5)

Sáxum id facit angústitatem, et súb eo saxo exúberans 505 Scátebra fluuiae rádit rupem.

VIII (4)

Quemcúmque institeram grúmmum aut praecisúm iu-

gum

IX (8)

Atque hánc postremo sólis usurám cape!

X (2)

Vos ite actutum atque ópere magno edicite Per úrbem, ut omnes, qui árcana astuque áccolunt,

510 Ciués ominibus faústis augustam ádhibeant Fauéntiam, ore obscéna dicti ségregent.

iter ....' V Non. 120, 31 'honestitudo pro honestas.' VI Festus p. 170 M. 'numero nimium cito, celeriter nimium — Attius in Oenomao: ego' e. q. s.. Nou. 352, 17 'numero significat cito. Accius Oenomao: numero te expurgasti.' VII Non. 73, 24 'angustitatem.' (dictum pro angustia addit Bamb.) Cicero ad Fam. IX 16, 6 cf. Quaest. scen. VIII Non. 15, 25 'grummus dicitur agger, a congerie dictus.' IX Non. 231, 3 'usus... feminino...' X Non. 357, 13 'obscenum significat et maledicum.' Idem 206, 1 'fauor... feminino Accius Oenomao: augustam... segregent.'

501 principium] cf. Lachmannus in Lucr. iler Bamb. in mg. 502 petii uulgo peti cod. I 744 principum Bothius 2 gnatam Vrexpugnat timor O. Muellerus expurgat timor cod. sinus gnala cod. Festi expurgasti Nonius 504 augustitatem Leid. angustitatem W 505 fluuiae] cf. Lachmannus in Lucr. p. 326 506 An: insti-507 postremam Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 87, fortasse terim ? rape Bergkius 1. 1. recie solic Leid. 509 et omnes Wastuque Turnebus Adu. XXIX 28, arcana libri arcem hanc Vossius Muretus Var. Lect. XIII 19 asteumque libri accolant Basil. faustis] fauentius Basil. Geneu. 510 ominibus Junius omnibus libri agustam libri p. 206 adhibent libri p. 357 excepto Genep. 357 dicti Geneu. 511 ore libri p. 357 more eidem p. 206 uensi . Leid. m. pr. p. 357 dictis libri p. 206 dicta ceteri libri p. 357 dictu ut

PELOPIDAE

I (7)

. . stimuloue meúm cor?

II (2)

. . et te ut tríplici laetarém bono

III (6)

. . nec tibi me in hác re gratarí decet.

IV (1)

515 Nam múlta, ut credam ex tuo ésse conceptúm satu, Mihi árgumenta rédigunt animum et cónmouent.

V (5)

. . . eius serpéntis squamae squálido auro et púrpura Praetéxtae

VI (3)

Césso hinc ire et láuere lucti uéstem in leto cóniugis?

PERSIDAE Vide p. 125

Pelopidae I Marcianus Capella III 272 'complexiua conjunctio est que, ue... expletiua, ut... apud Accium in Pelopidis...' II Non. 133, 1 'laetare et laetiscere, laetificare...' III Seruius in Aen. V 40 'gratatur] quidam gratatur non gratulatur, sed laetatur accipiunt....' IV Non. 174, 10 's atu positum pro semine.' V Gellius II 6, 23

IV Non. 174, 10 'satu positum pro semine.' V Gellius II 6, 23 'squalere enim dictum est a squamarum crebritate asperitateque.... Accius in Pelopidis ita scribit: eius...praetextae. Quidquid igitur nimis inculcatum obsitumque aliqua re erat, ut incuteret uisentibus facie noua horrorem, id squalere dicebatur.' Macrobius Sat. VI 7 'squalere enim dictum est ab squamarum orebritate.... Accius in Pelopidibus ita scribit: eius'e.q.s. 'Quidquid igitur' e.q.s. Non. 452, 28 'squalere... honesta re abundare et refertum esse ueteres honesta auctoritate posuerunt ....quod fuerit qualibet re densatum oneratum inculcatumque, squalere uoluerunt... Accius Paelopidis...' (Pelopidis Bamb.) VI Non. 485, 32 'lucti pro luctus.'

Albertus Langius Quaest. metr. p. 8 segregens libri p. 206 segreget W p. 357 515 nam me ut kbri nam med ut Mercerus nam mi ut hunc Bothius 1 namque eum uti Bothius 2 credam Mercerus heredam libri 516 mihi] ut libri tot Vossius multa Bothius 1 sat Bothius 2 517 squame Rott. Gellii squama Nonius squallido Gellius squalidae Vossius 517 sq. et purpura texlae Nonius et purpura texte Val. Rott. Reg. 5765 Gellii textae et purpura Bothius 2 519 hinc hire W lauere Rothius lapere libri rapere edd. laeto Bamb. leto, c superscr., Leid. lecto W

PHILOCTETA

I (16)

Inclúte, parua prodíte patria, Nomíne celebri claróque potens Pectóre, Achiuis classíbus auctor, Grauis Dárdaniis gentíbus ultor, Laértiade!

II (11 Naeu. inc. fab. 17 Att. Prom. 3)

525 . . . . Lemnía praesto Litóra rara, et celsá Cabirum

Philocteta I Appuleius de deo. Socratis c. 24 'sed ut, qui te uolet nobilitare, acque laudet, ut Attius Vlixen laudauit in Philocteta suo in eius tragoediae principio: inclute .... Laertiade. Nouissime patrem memorat.' Quae descripsit Io. Sarisberiensis Pol. p. 402. Marius Victorinus p. 2522 P. 103 G. 'anapaesticum melos binis pedibus amat sensum includere, ut apud Accium: inclute ... gentibus ultor.' Attilius Fortunatianus p. 2681 P. 326 G. 'constat enim' (clausula: terruit orbem) 'ex dactylo et spondeo, quae clausulae et per se repetitae et inter se iunctae anapaesticon metron efficiunt, sic: terruit urbem primus ab oris [520] terruit urbem primus ab oris [521]. ' Charisii fragmentum de uersu Saturnio (cf. Schneidewini commentatio Gottingensis 1841 p. 20, H. Keilius Philol. III p. 90 Anal. gramm. p. 38) 'rythmos autem in spā ..... men (carmen) | inclyte parua praedite [patria] ..... men au (nomine celebri) | roque poten .... et hoc ..... uetur .... ut ex his | qui forte uersus inclyte p[arua] ego (ergo) co-m[ici] demueris | fecero (iidem uersus facere) cuius sunt illa quaenam te adigunt hos[pes] . . . . . . ema|nebitis dem (manebit iisdem) uocibus: et esse eodem floret ex metro remouetur | mutatur et fit melos profecto et si melos extenderis ut in h | ueniatur (inueniatur) quantitatem uorsus inclyt ..... ruia praedite | (inclyte parua) patria et duo commata uel emistichia iunxeris ut fa cias sic: quaenam te adigunt hospes stagna capacis ulsere auerni.' In quibus quae uncis () inclusimus, codicis Borb, IV A. 10 scripturae sunt II Varro de L. L. VII 11 M. 'loca quaedam agrestia, quod aliquoins dei sunt, dicuntur tesca. Nam apud Accium in Philocteta Lemnio [XIII]. Ea enim loca quae sint, designat quom dicit: [525-528] deinde' - deinde Flor, dein Goth. Haus, Par. a et b 'ut uidetur'

520 prodite Guelf. b Brem. Appulei, Hermannus Opusc. III 116, om. Florentini praedite cum ceteris Bergkius Ind. lect. Marb. hib. 1843 p. V patria] forma Sarisberiensis, Bergkius l. l. 522 auctor Appuleius, Marius Victorinus ductor Sarisberiensis, Hermannus

525 sqq. Anapaestos agnouil Scaliger Coni. p. 67 525 sq. praesto littora rara Augustinus in mg. ex libro prest (praeest Goth. Haun. $\tilde{p}$ est Par. b) olitor ararat libri aspera tesca tuere Scaliger e Festo p. 356 u. tesca, praesto littora iamiam Hermannus Elem. d. m. p. 387 p. l. raua idem Opusc. III 120 p. l. clara Bergkius

Delúbra tenes, mystéria queis Pristína cistis consaépta sacris

. Vólcania templá sub ipsis Collíbus, in quos delátus locos Dicítur alto ab limíne caeli

Nemus éxpirante uapóre uides, Vnde ígnis cluet mortálibus clam Diuísus: eum dictús Prometheus

- '[529-532] et: nemus expirante ... diuisus.' (in Philocteta Ald. ut Philocto aetatem libri plerique, sed philocao Flor. philotto Par. a, et etatem philocto Par. b) Cicero Tusc. disp. Il 10, 23 'ueniat Aeschylus, non poeta solum, sed etiam Pythagoreus; sic enim accepimus. Quo modo fert apud eum Prometheus dolorem, quem excipit ob furtum Lemnium [533-536]. Has igitur poenas pendens, affixus ad Caucasum dicit haec: Titanum soboles' e. q. s.

527 tues Bergkius Ephem. archaeol. 1849 n. 4 mysteria queis Hermannus Opusc. I. I. mysteriaque libri 528 cistis consepta Bergkius 1. 1. castis concepta Par. a et b 'ut uidetur' castris concepta ceteri His quae Cicero de nat. deor. I 42, 119 habet adjungenda esse libri consentit cum Hermanno Opusc, 1. 1. Bergkius 529 Volcania Par. b 'ut uidetur' Volgania ceteri libri et Volcania Scaliger dein Volcania Hermannus 531 limine uulgo lumine libri 531 sq. caeli, et Nemus Hermannus Opusc, l. l. 532 nemus boni libri menius Guelf. Neuius Lips. cum ed. pr. Naeuius cod. B Aetnaea ui Scaliger grauia Hermannus expirante Flor. Goth. Par. a exspirante Haun. ex plante Elem. l. l. 533 ignis Cicero ignes Par. b spirante Scaliger uapor Scaliger Varronis libri cluet Aldina Varronis et Par. b 'ul uidetur' Pith. Ciceronis, si fides Tregderi silentio clauet Flor. Goth. Haun. Par. a clucet Ciceronis Gud., unus Oxon. elucet Pith. ducet Reg. m. pr. lucet idem corr. cum celeris clam om. Varro Feruidus: unde ignes mortalibus Sealiger unde ignis cluet immortalibu' Clam Bentleius Epist. ad Mill. p. 475 534 divisus Cicero cf. Rhet, ad Herenn, IV 6, 9 diuis Varronis libri, Bentleius diuisse Scaliger. eum libri, Hermannus Opusc. l. l. enim Hermannus Elem. l. l. nimi' Bentleius cluet Scaliger dictus Pith., si fides Tregderi silentio, Cratandrina, Hermannus Opusc. I. l. doctus ceteri libri, Scaliger, Bentleius, Hermannus Elem. I. I.

Clepsísse dolo poenásque Ioui Fato éxpendisse suprémo.

535

III (6)

. . . ubi habet? úrbe agrone? . . . IV (15)

Quem néque tueri cóntra nec farí queas.

V (10)

Confígit tardus céleris, stans uolátilis.

540 Pro uéste pinnis mémbra textis cóntegit. VI (1)

Contra ést eundum caútim et captandúm mihi.

VII (17)

. . . cui potéstas si detúr, tua Cupiénter malis mémbra discerpát suis. VIII (13)

cáprigenum trita úngulis

III Non. 318, 5 'habere rursus habitare ... Accius Filoctete ...' IV Macrobius Sat. VI 1 'Vergilius: nec uisu facilis nec dictu affabilis ulli, Accius in Philoctete ...' V Cicero de fin. V11, 32 'ea perferant, quae Philoctetam uidemus in fabulis, qui cum cruciaretur non fereudis doloribus, propagabat tamen uitam aucupio; con figebat tard us celeris, stans uolantis, ut apud Attium est, pennarumque contextu corpori tegumenta faciebat.' Ipsum uersum 540, sed omisso nomine Censorinus fragm. c. 14 p 94 Jahn. (2726 P. 406 G.) tradidit. Versum 539 elicuit Scaliger, tertium autem Hermannus effecit hunc: Vitám sagittarum aúcupio propáginat, cuius tamen satis ambigua fides est. Separandos esse 539 et 540 uidit Hermannus VI Non 512, 12 'cautim pro caute. Accius Alfesiboea... idem Filoctita...' (Filotita Bamb.) VII Non. 91, 4 'cupienter, cupidissime.' VIII Macrobius Sat. VI 5 'Caprigenumque pecus nullo.custode per herbas... Accius in Philoctet ...'

535 clepisse, cum Reizio Hermannus Opusc. I. I. 536 furti expendisse *Bentleius* 537 urbe mss. Merceri turbe ceteri agone Basil. agroue Bothius 2 538 nec affari libri cf. Ritschelius Ind. schol. Bonn. aest. 1852 p. XV neque affari Bothius, Hermannus 539 configit Bothius, Hermannus configo Scaliger uolatiles Scaliger, Hermannus uolantis Cicero 540 pinnis Censorinus pennarum contegit libri Censorini, Bothius, Hermannus contigit Cen-Cicero sorini ed. Hauercampiana contegens Scaliger 541 eundem Bamb.

et captando W captando, om. et, Bothius 2 542 si Scriuerius, om. libri 544 trito Par.

IX (12)

545 Recíproca tendens néruo equino cóncita Tela

X (9)

Philocteta

. . pinnigero, nón armigero in córpore Tela éxercentur haéc abiecta glória.

XI (8)

[iaceo] in tecto úmido, 550 Quod éiulatu quéstu gemitu frémitibus Resonando mutum flébiles uocés refert.

XII (21)

E uiperino mórsu uenae uiscerum Venéno inbutae taétros cruciatús cient.

IX Varro de L, L, VII SO M. 'apud Accium: reciproca' e. q. s. 'reciproca est, quom unde quid profectum, redit eo.' Seruius in Aen. 1X 622 'neruoque equino; quia in arcubus nerui equini solent esse. Accins Philoctete: tendens...tela.' X Cicero ad Famil. VII 33 'ut etiam, si quando aliquid dignum nostro nomine emisimus, ingemiscamus, quod haec pinnigero n. a. in c. tela exerceantur, ut ait Philoctetes apud Accium, abiecta gloria. XI XII Cicero Tusc, disp. II 14, 33 'num humana contemnentem potes dicere aut Philoctetam illum? a te enim malo discedere; sed ille certe non fortis, qui iacet in tecto ... refert.' Idem de fin. II 29, 94 'quamobrem turpe putandum est, non dico dolere... sed saxum illud Lemnium clamore Philoctetaeo funestare, quod eiulatu ...refert. Huic Epicurus praeceptet,' (praecentet Erl. protentet Spir. competenter et deteriores libri) 'si potest, cui [XII]. Sic Epicurus: Philocetea! si grauis dolor, breuis. At iam decimum annum in spelanca iacet.' Nonius 324, 26 'imbuere est inflicere. Accius Filocetea [XII].' Cicero Tusc. disp. II 7, 19 'aspice Philoceteam, eni concedendum est gementi; ipsum caim Herculem aiderat in Octa magnitudine dolorum ciulan-tem. Nihil igitur hunc uirum sagittae, quas ab Hercule acceperat, tum

547 sq. Dedi uersus secundum Hermannum. ingemiscimus. Quod haéc pennigero, non a. in c. Exerceantur tela, abiecta gloria Scaliger Coni. p. 78 549 iaceo Hermannus tecto Bouhierius lecto libri, Bentleius umido Reg. humido ceteri libri - 550 qui tres fletibus Hermannus tacite 551 mutum libri non Oxon. in Tusc. solum boni (mutu Erl.), sed etiam deteriores fere omnes de fin., 'Oxon. aliq., si fides collatoribus' (Or.) in Tusc., Scaliger multum libri plerique in Tusc. 552 e uiperino Cicero in Tusc. cum ex uiperino Nonius uiperino, om. e, Cicero de fin. cum e uiperino praeter ceteros Hermannus uenae uiscerum ueneno om. Nonii Bern. 6 bene u. u. ceteri codices Nonii 553 inbuta Nonii Bern. b imbuta ceteri Nonii libri

XIII (2)

Quis tu és mortalis, qui ín deserta et tésqua te adportés loca?

XIV (3)

555 quod te óbsecro, aspernábilem Ne haec taétritudo méa me inculta fáxsit

XV (4)

Contémpla hanc sedem, in qua égo nouem hiemes sáxo stratus pértuli.

XVI (14)

heu Múlciber!

Arma ígnauo es inuícta fabricatús manu.

XVII (19)

560 . . Frygiam mítiore aura ésse quam inmanem Graéciam.

consolantur, cum [XII]. Itaque exclamat auxilium expetens, mori cupiens [XIX].' Continuat Hermannus uersus 549-553 XIII Varro de L. L. VII 11 (uide II) Festus p. 356 M. '[tesca Verrius ai]t loca augurio desig[nata, quo sit term]ino finis in terra auguri. Op[ilius autem Aureli]us loca consecrata ad [augurandum scrip]sit. Sed sancta loca undique [saepta doce]nt Pontificii libri, in quibus [scriptum est — — — Cicero u]ero aspera, difficilia aditu — — [Accius in Philo]cteta: quis tu es mortalis, [qui in desert]a et' e. q. s. Cf. Horatii Epist. I 14, 19 XIV Non. 179, 32 'tetritudo. Accius Filoctita...' XV Non. 469, 31 'contempla.' XVI Macrobius Sat. VI 5 'Mulciber est Vulcanus, quod ignis sit et omnla mulceat ac domet.' XVII Non. 323, 15 'immane

tetris, lileris et in ras. positis, Gud. in Tusc. est et ero Basil. Nonii est etero celeri libri Nonii excepto Bern. b (qui habel taetros) ciens Bern. b Nonii sciens cetera Nonii exemplaria 554 lesqua Festi cod. tesca Varro adportes Scriverius appunes Varro adportas Festi cod., 555 sq. adspernabilem Ne haec Hermannus ne haec Hermannus aspernabilem *libri* 556 mea me inculta Scallger, Hermannus mea faxsit Leid. faxit ceteri 557 nouem, a superscr., inocculta libri saxo Bamb., edd. taxo ceteri libri Leid. nauem W Bamb. 558 éheu Hermannus, septenarium statuens 559 es inuicta Bothius inuicta es 560 miliore esse libri plerique mili more exemplaria, Hermannus esse Geneu. mitymorem ex se Basil. mitiorem esse Mercerus esse mitiorem Hermannus minorem esse Aldina, Naekius Opusc. I 77 mitiore more esse Gerlachius. Possis etiam: miliorem oram esse quam immanem Graeciam Gerlachius sam imani Greciam libri immani Graecia Mercerus, Hermannus aio immani Graecia Naekius immanem Graeciam

XVIII (22)

Philocteta

Pári dyspari, si inpár esses tibi, égo nunc non essém miser.

XIX (7)

Philocteta

Heu! quí salsis fluctíbus mandet Me ex súblimo uertíce saxi? Iamiam ábsumor: confícit animam Vís uúlneris, ulceris aéstus,

XX (5)

Sub áxe posita ad stéllas septem, unde hórrifer Aquilónis stridor gélidas molitúr niues.

rursum minime bonum, et nocens ....' XVIII Quintilianus V 10, 84 'causas non utique ab ultimo esse repetendas, ut... Philocteta: Pari'e. q. s. Attio cum ceteris dedit Hermannus quoque XIX Cicero Tusc. disp. II 7, 19 (uide XI) XX Cicero Tusc. disp. I 28, 69 'tum globum terrae ... duabns oris distantibus habitabilem et cultum, quarum altera, quam nos incolimus, sub axe'e. q. s. Verba sub axe... septem primus Attio dedit Bentleius Schol. Veron. in Aen. VIII 28 p. 99 Keil. 'sub aetheris axe, sub dio. Accius in Philocteta...' Non. 346, 18 'moliri, extruere; dictum a molibus ... Accius Filoctete: ub i horrifer... niues.' Solo uersu 567 utitur Censorinus fragm. c. 14 p. 94 Jahu. (2726)

561 Pari dyspari, si inpar esses] Paridis inpar esses Aldina Ambr. a Flor. Tur. cum aliquot libris, quos consuluit Latinus Latinius pari dispar esses Paris. a Goth. Voss. b, aliquot Latinii Paridi si par esses Ambr. b Jens. Pari, Dyspari, dispar esses Schneidewinus Philol. IV 656, in quibus Pari Dyspari pracieral Burmannus 'Eheu s. Hei hei Pari, dispar si esses Hermannus Pari, si imperasses Zumplius, quae saltem metro sic erant accommodanda: o Pari, si tibi imperasses, ego e. q. s. Paridi: si imperasses, nomine Paridi Quintiliano reddito, Delrio, Spaldingius 562 heu qui Reg. Gud. (sed ut extrema lineae et uocis litera uideatur erasa esse) cum codd. alig, heu quis ceteri libri hei! quis Hermannus ecqui Bentleius 563 sublimo uertice e cdd. alig. Wolfius 2 sublim ouerlice, erasa post m una litera, Gud. sublimi uerlice ceteri, Hermannus 566 positum Schol. Veron. ad stellas septem om. Schol. Veron. unde] ubi Nonius, Hermannus 566 sq. horridus Aquilonis Schol. Veron, horrifer aequisoni Nonii codices plerique horris terras qui soni Basil. Nonii Aquiloni' cum Bentleio Lachmannus in Lucr. I 186 567 gelidas] . . . . as Schol. Veron.

178

XXI (18)

'Agite ac uulnus né succusset gréssus, caute ingrédimini.

XXII (20)

Charisius I p. 101 P. (72 Lind.) 'dracontem Accius in Filocteta, quod utique uenit a nominatiuo hic dracon.'

PHINIDAE

I (1)

Hac úbi curuo litóre latratu

570 Vndá sub undis labúnda sonit.

II (2)

Simul ét circum magná sonantibus Excíta saxis suauísona echo Crepitú clangente cachínnat.

III (5)

Tacité tonsillas lítore in lecto édite.

P. 406 G.) pro trimetri tragici exemplo, sed et poetae et fabulae nomen reticens XXI Non. 16, 28 'succussare' (succusare Bamb.) 'est susum frequenter excutere.'

Phinidae I Nou. 504, 31 'sonit pro sonat. Accus Aencadis...idem Finidis...' II Non. 463, 15 'cachinuare non risu tantum, sed et de sono uehementiore uetustas dici uoluit. Accius Finidis...' III Festus p. 356 M. '[tonsiltam ait] esse Verrius palum dolatum [in acumen et] cuspide praeferratum, ut existi[mat, qu]em configi in litore nauis re[ligandae] causa. — [Accius in Phi]uidis: tacete et tonsiltas lito......edite.' (cf. H. Keilius I. I. p. 626) Paulus p. 357 M. 'tonsilla'e. q. s. 'Accius:

568 ne Junius nec libri 569 hac Scriverius ac libri curuo uulgo curbo libri latrans Scaliger Coni. p. 57 571 magna sonantibus libri, nisi quod megna Leid. magnisonantibus Scaliger magnitonantibus C. Barthius ad Stat. Theb. VI 13 saeua sonantibus Bothius stagna sonantibus Bentleius Epist. ad Millium p. 474, Bergkius, qui tonantibus quoque uidetur probaturus esse 572 suauisona echo] saeua sonando libri, om. Bothius saeuisona echo Bergkius saeua tonando C. Barthius I. I. saeua Celaeno Bentleius clangente Scaliger clangentes libri 573 trepitu Bamb. cachinnat Scaliger cachinnant libri 574 tacite Grotius Bibl. crit. nou. IV tacete et Festus, Paulus littora Bothius lecto O. Muellerus laeda Paulus Festi .. edo apices in Festi cod. Vrsino apparuerunt, quos non agnouit H. Keilius I. l. 626 laeuo Delrio laeto Vossius lecta Bothius indite Bothius

12*

IV (7)

575 Obtórque prorim ac súppa tortas cópulas.

V (3)

Aut saépe ex humili séde sublima éuolat.

VI (4)

Neque úlla interea fínis curaï datur.

VII (6)

Salsis cruorem gúttis lacrimarúm lauit.

VIII (9)

Eíus uenenis stérilem esse, illius ópera et medicina . autumans

IX (8)

580 Quaéue * atgrafo tíbi congenerat géntum aut generum adfinitas?

PHOENISSAE

I (8)

Sol qui micantem cándido curru átque equis

tacete et... edite.' IV Non. 200, 33 'copulae generis feminini. Accins Finidis ...' V Non. 480, 5 'sublima pro sublimis. Accius Finidis ...' VI Non. 205, 10 'finem ... feminino ... Accius Finidis ...' VII Non. 503, 27 'lauit pro lauat ... Accius Finidis ...' VIII Non. 20, 29 'medicinam dicimus et uenenum; tractum a Graecis, qui uenenum farmacon appellant. Accius Finidis ...' (Finis dis Leid. Phoenissis Aldina) IX Non. 84, 28 'congenerat est adiungit, adecadit 'Accius Filipis'.'

adsociat. Accius Fidinis . . .'

Phoenissae I Priscianus de metris Ter. p. 1325 P. (11 p. 411 K.) 'nec solum comici huiuscemodi sunt usi iambis, sed etiam tragici uetustissimi .....' Versu 581 et 582 Appuleius quoque utitur in Florid. II 10

575 obtorque Passeratius, Lachmannus in Lucr. III 172 abtorque prorim W prorem, superscr. a, Leid. proram ceteri libri cf. libri Lachmannus in Lucr. II 553 supra Leid. 576 sublimia euolat Bamb. sublimae aduolant Scaliger sublimae euolant Bothius

577 curai Bothius curas libri 578 guttit W 579 eius uenenis] seuenis libri si ueneni Grotius Bibl. cril. nou. IV semenlim Mercerus seueris Bothius et Mercerus st libri plerique est Leid. antumant Bothius 580 quaeue atfrafo, priore f deleto el superscr. g, ms. Victor. W quaeue atgrafo ceteri libri quaeue Adrasto Junius, qui debebat sallem Adrastum scribere quaeue adgrauato Bothius 1 quae aueas, grato Bothius 2 congeminet Bothius 2 gentum haud haud degenerum Bothius 2 nolit Bothius 1 gentium libri 581 micantem candido curru Priscianus candentem feruido cursu

Flammám citatis féruido ardore éxplicas, Quianám tam aduerso augúrio et inimico ómine Thebís radiatum lúmen ostentás tuum?

II (10)

585 Ibi fás, ibi cunctam antíquam castitúdinem

III (1)

Vicíssitatemque inperitandi trádidit.

IV (2)

Ne horúm discordiae ét diuidiae díssipent, Distúrbent tantas ét tam opimas cíuium Diuítias

V (9)

590 Natús uti tute scéptrum poteretúr patris

VI (13)

Num páriter uideor pátriis uesci praémiis?

VII (4)

'Egredere exi ecfér te, elimina urbe! . . . .

II Non. 85, 10 'castitudinem pro castitate.' III Non. 185, 18 'uicissitatem pro uicissitudine.' (uicissitatim Bamb.) IV Non. 101, 19 'diuidae, ut dissensiones.' (diuidiae ed. 1526 Foenisis Bamb.) V Non. 481, 30 'sic potior illam rem pro illa re potior.... Accius Phenissis...' (Foeuisis Bamb.) VI Non. 416, 7 'uesci etiam significat uti... Accius Armorum iudicio... idem Fenissis...' VII Non. 292, 19 'eliminare est exire....' Haec Ciceroni in Cattil. I 5 in mente fuisse putat Langius Vind. p. 34

Appulcius, nisi quod punicantem f. c. antiquos fere codices habere testatur Becichemus candentem perdio uel peruio cursu Hildebrandus

583 quianam] cf. Lachmannus in Lucr. I 599 584 ostentas Krehlius ostentum cod. D., Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 88 ostendis ceteri libri ostensti Vossius 586 tradidit uel tradidi Grotius Bibl. crit. nou. IV 587 neorum Bamb. discordiae et diuidiae Bothius diuidae et discordiae libri diuidiae discordes Scaliger Coni. p. 75

díuidiae, discórdiae Díssipent malit Fleckeisenus 588 disturbent Scaliger et disturbent libri tam opimas ms. Fabri, Scaliger, Lipsius Ant. Lect. IV 18 iam optimas ceteri libri quiuium Bamb.

590 uti tute Bothius ut tute libri uirtute Junius screptrum W poteretur Bothius potiretur libri 591 patriis Bothius patris libri praemiis uulgo praemis libri 592 effer te ex urbe, elimina Scaliger

VIII (6)

. delúbra caelitum, árae, sanctitúdines!

IX (7)

Incúsant ultro, a fórtuna opibusque ómnibus 595 Desértum abiectum afflictum exanimum expéctorant.

X (11)

'Ab dracontis stirpe armata exórtus genere antiquior

XI (5)

Subit nunc uestra moénia, omnis saúcios Conuísit, ut curéntur diligéntius.

XII (3)

Iussit proficisci exílium quouis géntium, 600 Ne scélere tuo Thebáni uastescánt agri.

XIII (12)

 quae ego cuncta ésse fluxa in mea re crepera cómperi.

THEBAIS

Qui ubi ád Dircaeum fóntem adueniunt, múndule Nitidántur: uulgo quádripedantum sónipedum

VIII Non. 174, 1 'sanctitudo pro sanctitas. Accius Tereo... idem Foenissis...' IX Non. 16, 1 'expectorare est extra pectus eicere.' X. Non. 426, 1 'antiquior, mellor ... Accius Fenissarum ...' XI Non. 398, 2 'sancii dicuntar proprie uulnerati, non maesti, sicuti unit consuetudo.' XII Non. 185, 6 'uastescant significat inhorrescant dubia...' Theter New Market 15, 10 'crepera res proprie dicitur

Thebais Non. 144, 17 'nitidant, abluunt, dictum a nitore ... Accius Thebaide ...'

593 caelitum aris sanctitudines *libri* caelitum, arae sanctitudines Lipsius Epist. quaest. IV 8 caelitum aras, sanctitudines Bergkius l. 1. p. 87 coll. Eur. 369 595 exanimum N. Faber ex animo libri

596 surpe Leid. armata Gulielmus Veris. III 5 amata libri exortus Mercerus exoratus libri exaratus Gulielmus 597 ubi nunc libri obit nunc Mercerus obii nunc Bergkius An: nostra? 598 conuisi ut curarentur Bergkius 602 qui ubi ad Bothius quin id libri dein ad Vossius Direaeum fontem Vossius Circaeo fonte libri Dircaeo fonte Delrio aduenient Leid. mundule Vossius mundulae libri 603 nitidantur puluere Vossius, Bothius. An: nitidatur uulgus? quadripedantum Mercerus quapripedantur

PROMETHEVS Vide p. 158

STASIASTAE uel TROPAEVM LIBERI

I (1)

Córporare abs térgo es ausus

II (2)

605 Suúm sibi de illóc dolore hoc ánima corpus líquerit

III (**Š**)

Vulnére taetro defórmatum,

Suo síbi lautum sanguíne tepido

IV (4)

non uidés quam turbam quósue fluctus cóncites?

TELEPHVS

I (13)

Quantám Tyndareo gnáta et Menelaí domus 610 Molem éxcitarit bélli pastorque 'Ilius.

Stasiastae uel Tropaeum Liberi I Non. 20, 25 'corporare est interficere, et quasi corpus solum sine anima relinquere... Accius Stasiastis uel Tropeo lib. I...' (Liberi Scrinerius) II Non. 335, 1 'liquerit significat et reliquerit. Accius Stasiastis...' III Non. 337, 15 'lautum etiam inquinatum uel maculatum... Accius Stasiasti uel Tropeo...' IV Non. 524, 25 'turbam et turbas diuersam uolunt habere significationem, ut sit turba populi conuentus, turbae turbationes. Nos contra lectum inuenimus et indiscrete positum et pro turbis turbam. Accius Athamante... idem Stasiastris uel Tropeo...'

Telephus I Priscianus de metris Ter. p. 1325 P. (II p. 411 K.) 'nec solum comici huiuscemodi sunt usi iambis, sed etiam tragici uetustissimi .... Attius... idem in Telepho ...' II Priscianus X p. 887 P. (I p.

libri sonipedum Mercerus soni pedum libri plerique soni, om. pedum, *Leid*. 605 suum sibi de illoc dolore hoc] tum sub idoloc de lore hac Basil. tum libide deleide lore hoc mss. Merceri tum sibidae deloide lore hoc ceteri libri, nisi quod subidae Leid. Geneu. cum subito dolore hoc Junius in mg. cum subito ex illo dolore harc Vossius tum tibi de dolore hoc Turnebus Aduers. XXIX 28 tum subito de illo dolore hoc Bothius 1 tum ibi dolore hoc Bothius 2 606 sq. Vel anapaesticos duos esse uel septenarium unum cum sequentis initio uidit de-Vossius. Septenarium cum praecedentis exitu posuit Bothius formata Basil. 607 suo sibi om. Bern. b suci sibi Basil. sanguine tepo Bern. b tepido sanguine Bothius 608 quosue Mercerus quantos uel libri 610 illius Luga.

II (1)

Iamiám stupido Thessála somno Pectóra languentque senéntque.

III (3)

quém ego ubi aspexí, uirum [Súmmis nominibús] uiderer íntui memorábilem, 615 Ní uestitus taéter, [squales,] uástitudo [córporis],

Maéstitudo praédicarent hóminem esse [obscuríssi-

mum].

IV (10)

Nam étsi opertus squálitate est lúctuque horrificabili V (8)

Profecto haudquaquam est órtus mediocri satu.

VI (2)

. . nam si a me régnum Fortuna átque opes

620 Erípere quiuit, át uirtutem nón quiit.

VII (12)

Nam huius démum miseret, cuíus nobilitas míserias Nobílitat

487 K) 'seueo inuenitur in usu.' III Non. 136, 21 'maestitudo pro maestitia.' IV Non. 226, 3 'squalor... feminini Accins Eurysace... idem Telefo...' V Non. 174, 13 'satu positum pro semine. Accins Pelopidis... idem Telefo...' VI Macrobius Sat. VI 1 'Vergilius: uec si miserum fortuna Sinonem Finxit, unanum etiam mendacemque improba fluget. Accins in Telepho...' VII Non. 352, 8 'unde et nobilita-

613 uirum edd, uir libri 614 Vncis inclusa desunt in libris memorabilem intui uiderer libri diuorum aliquem intui Viderer Delrio Immortalem mi intui uiderer Bolhius 615 sq. taeter, squales, uastitudo corporis, Maestitudo] taeter mestitudo uastitudo libri taeter, maestitudo, uastitas Delrio 617 obscurissimum om. libri

Octonarios continuauit Hermannus Elem. d. m. p. 90 hos: Quém ego u. a. u. memorabilem intui uiderer, Ni uestitus taeter, maestitudo, uastitudo . . Praédicarent hominem esse. Nec placet haec conformatio: quém e. u. a. u. memorabilem 'Intui u. n. u. t. maestitudo, Vástitudo p. h. e. 617 horriticabili Vossius horrificali libri 618 profecto aium quamquam Leid., in quibus recte uidetur Fleck ei seno scriptura hauquaquam latere 620 et Salisb. ^a Med. a nequiuit Salisb. nequit Med. a b c 621 nam edd. na libri his demum libri is demum edd. miserer libri miser est edd.

VIII (6)

Proínde istaec tua aufér terricula atque ánimum iratum cónprime.

IX (7)

Pró certo arbitrábor sortis óracla adytus aúgura? X (9)

625 Qui néque cuiatis ésset, umquam pótuimus Multa érogitantes sciscere

XI (15)

stúdiumque iteris répprime.

XII (5)

Núnc tua in re crépera tu quid cápias consilí, uide. XIII (4)

remísque nixi próperiter nauem ín fugam 630 Tránsdunt subter sáxa ad laeuam, quá mons mollibát

mare.

XIV (11)

aere átque ferro féruere,

Insígnibus florére

rent, notificarent dictum est ... 'VIII Non. 227, 31 'terriculae ... neutri Accius Epinausimache ... idem Telefo ... 'IX Non. 488, 2 'au-gura pro auguria.' (Telofo W) X Non. 426, 24 'cuius et cuiatis haec est differentia: cuius ad personam refertur hominis, cuiatis unde sig-nificat.' XI Non. 485, 8 'iteris positum pro itineris ... Accius Oe-nomao...idem Telefo ... '(Telofo W) XII Non. 13, 22 'crepera res proprie dicitur dubia ... Accius Foeniesia proprie dicitur dubia ... Accius Foenissis ... idem Telefo ... ' XIII Non. 155, 8 'properatim et properiter, celeriter, properanter ... Accius Telefo: remisque ... tradunt.' Idem 307, 25 'fuga item dicitur nauigatio. Accius Telefo: remisque ... transeuntur.' Idem 347, 15 'molle, placidum. Accius Telefo: nixi... mare,' XIV Non. 503, 20 'ab eo quod est feruit, breuiato accentu feruere facit, ut spernit,

623 istaec Bothius ista haec libri 624 adytus libri, Lachmannus in Lucr. II 991 (advisor) aditus Bergkius Ephem. Marb. 1850 p. 337

626 erogitantes sciscere Mercerus ergitantes isciscere libri

627 stodiumquae Bamb. reprime *libri* 628 tu in re crepera tua libri capias consilii libri consili capias Bothius 629 periter libri plerique p. 347 pariter Basil. ibidem 630 transdunt ms. Cuiac. p. 155 trandunt Leid. p. 347 transeuntur libri p. 307 traducunt Basil. p. 347 tradunt ceteri libri trudunt Scaliger in Aetnam p. 95 laeuam Aldina leua libri qua edd. quam libri 631 aere Bamb. rere celeri libri feruere ed. 1526 feruet libri 632 igni insignibus libri

XV (14)

Fluctí cruoris sáluo luerentúr mihi

TEREVS

I (5)

Atque id ego semper sic mecum agito et cómparo, 635 Quo pácto magnam [hanc] mólem minuam . . .

II (3)

Tereús indomito móre atque animo bárbaro Conspéxit in eam amóre uecors flámmeo, Depósitus; facinus péssimum ex deméntia Confíngit.

Ш(1)

640 . . o suauem línguae sonitum! o dúlcitas Conspírata animae!

IV (4)

Deúm Cadmigena nátum Semela adfáre et famulantér pete.

V (7)

Fámae nam nobilitas late ex stírpe praeclara éuagat.

spernere ....' XV Non. 488, 11 'flucti pro fluctus.'

Tereus I Non. 256, 19 'comparare ueteres confirmare et constituere dixerunt... Accius Eurysace... idem in Tereo...' II Non. 279, 22 'deponere est desperare, unde et depositi desperati dicuntur ...' III Non. 96, 25 'dulcitas, dulcitudo pro dulcedo.' IV Non. 111, 27 'famulanter pro suppliciter.' Idem 463, 24 'adfari non solum respondere uel fabulari, sed etiam rogare positum.' V Non. 467, 28

inque insignibus Bothius flore W 633 saluo luerentur] uoluerentur Leid. Bamb. uoluerunt ceteri libri 634 sic mecum Vossius mecum sic libri 635 magnam olem nimiam libri magnam molem minuam edd. Explet uersum Bothius addito miseriae

637 flammeo Junius in mg. flammeos libri flammeus uulgo 640 o Junius, om. libri 641 conspiratum W conspiritum ceteri libri conspirantis Delrio conspirantum Bothius animarum Bothius 642 deum Cadmigena natum Semela Vossius deum Cadmo generatum

semel *libri p.* 463 deum Catmoue natum Semela *libri p.* 111 deum Cadmo generatum Semela *Mercerus* deum Cadmigenam, natum Semela *Delrio* affare et *Bamb. p.* 463 affare ef *W ibidem*

famularent perpetuere libri p. 463, nisi quod perpeture Bamb.

643 famae Grotius famam libri late Grotius lata libri tirpe W preclara Bamb.

VI (8)

[nouus nouó dabunt.]

645 'Aduena animo audáci in medium próripit sesé ferox.

VII (6)

'Alia hic sanctitudo est, aliud nómen et numén Iouis.

VIII (2)

Video égo te, mulier, móre multarum útier, Vt uím contendas tuam ád maiestatém uiri.

IX (9) ·

Sét nisi tu clamáris regem, auférre ab regina óceupo 650 Púerum.

THEBAIS Vide p. 182

TROADES Vide p. 168

EX INCERTIS FABVLIS

I (Atr. 16)

Múlti iniqui atque ínfideles régno, pauci béniuoli

'uagas pro uagaris ...' VI Non. 425, 23 'ferus et ferox hanc habent distantiam: ferus est saeuum,' (saeuius Bamb.) 'ferox fortis.' VII Non. 173, 31 'sanctitudo pro sanctitas.' VIII Non. 259, 7 'contendere significat comparare...' Idem 519, 6 'ueterum memorabilis scientia pavoorum numerum pro bonis ponebat, multos contra malos appellabant...' IX Non. 355, 11 'occupare est proprie praeuenire... Accius Eurysace... idem Pereo ...' (Tereo Junius) Ex inc. fab. I Cicero de off. III 21, 84 'possunt enim cuiquam esse utiles angores. sollicitudines, diurni et nocturni metus, uita insidiarum periculorumque plenissima? Multi'e.q.s. 'inquit Accius. At cui regno? quod a Tantalo et Pelope proditum iure obtinebatur.'

644 nouus nouo dabunt fortasse uel dittographia uel aliis turbis huc illata nouus nouo habitu Mercerus nouu' noua dabit Bothius 646 nomen et numen Aldina nomen et nomen libri nomen ac nomen Klussmannus in Jahn. et Klotz. Annal. 1848 Suppl. p. 476 647 more om. Geneu. W p. 259 mora W p. 519 648 uim libri p. 519 cum libri p. 259, nisi quod om. Basil. ad om, libri p. 259 uiris libri p. 259 649 tu om. libri clamaris Bothius, qui iambicum posuit septenarium. clamoris libri plerique clam Geneu. Basil. clamarim *Vossius* auferre puerum ab regina occupo Bothius 651 beneuoli Stuerenburgius beniuoli sunt Bern. c boni sunt celeri libri sunt boni Lambinus

II (15)

. . . . fulgore . . . praeféruido 'Ardor iniectús Iunonis é dextra ingenti íncidit.

Ш

Schol. Leid. ad Verg. Ge. I 502 (Suringar. hist. crit. Schol. II p. 347) 'quomodo Laomedonte orti sunt Troiani, Accius docet: Iuppiter Dardanum genuit, Dardanus Troum, Trous Assaracum et Ilum et Ganymedem, Capys ex Assaraco satus, qui Pergamum construxit, Laomedon Priamum et Anchisen edidit.'

IV (5)

. cum uirgináli mundo clám patre

V (19)

655 Videó sepulcra dúo duorum córporum.

VI (20)

Múlier una duúm uirorum

VII (Pelop. 4)

Quinám Tantalidarum ínternecioní modus Parétur? aut quaenam úmquam ob mortem Mýrtili Poenís luendis dábitur satias súpplici?

II Seruins in Aen. I 42 'de Iunonis fulmine Accius ait ...' III Didascalica Attii intellegit Philippus Waguerus de Iunio Philargyro part. II p. 9 IV Festus p. 142 M. 'm und us etiam mulieris [ornatus dicitur, quod et hic moueri] potest. Accius: cum'e.q.s. V VI Cicero Orat. 46, 156 'pleneque' (planeque uulgo) 'duorum uirorum iudicium aut trium nirorum capitalium aut decem uirorum stlitibus iudicandis dico numquam. Atqui dixit Accius [V] idemque [VI]. Quid uerum sit, intellego: sed alias ita loquor ut concessum est, ut hoc uel pro deum dico uel pro deorum: alias ut necesse est, cum trium uirum, non uirorum: cum sestertium nummum, non nummorum: quod in his consuetudo uaria non est.' VII Cicero de nat. deor. III 38, 00 'o miram aequitatem deorum! Ferrene ulla ciuitas latorem istiusmodi legis, ut condemnaretur filius aut nepos, si pater aut auus deliquisset? Quinam' e.q. s. Charisius I p. 70 P. (50 Lind.) 'praepositiuum quis, subiunctiuum qui, quod tamen auctores non obser-

652 fulgore ... praeferuido] praeferuido fulgore Seruius praeferuido Fulgóre Bergkius Seru. Cass. part. III p. 19 653 e om. Seruius ardor Iunonis dextra iniectus ingenti Bergkius 655 duo Viteb. dua ceteri libri cf. Quintilianus I 5, 15 656 duum uirum kibri 657 modus sit Charisius 659 satias e Maffaei libro Manutius satietas libri plerique supplici Manutius supplicii libri

VIII

660 Hinc cólumen alae géminis aptum córnibus IX (Troad. 2)

Nám neque pretio néque amicitia néque ui impelli néque prece

Ouítus sum.

X (27)

Vnde ómnia perdisci ac pércipi Oueúntur

XI (32)

665 . . . . an haéc iam obliti súnt Phryges?

XII (14)

. . . non cálida latice laútus . . .

XIII (18)

Achilles

'Immo enim uero córpus Priamo réddidi, Hectorem ábstuli.

XIV (9)

.... iam hanc urbem férro uastam fáciet Peleus.

• XV (13)

Festus p. 258 M. 'quadrurbem Athenas Accius appellauit, quod scilicet ex IIII urbibus in unam domicilia contulerunt, Braurone Eleusine Piraeo Sunio.' Paulus p. 259

uauerunt, ut Accius dicens [657].' VIII Non. p. 235, 1 'aptum rursum conexum et colligatum siguificat... Accius Demer hine'e.q.s. uauerunt, ut Accius dicens [657]." (Accius Demetrio Aldina. An: Accius Decio?) IX X Diomedes p. 380 P. 'Actius quitus sum posuit pro quiui [IX]. Idem alibi eodem modo [X].' XI Rufinus de metris Terent. p. 2707 P. (379 G.) 380 P. 'Actus quitus same prime metris Terent. p. 2707 P. (019 C.)
"Varro in VII: clausulas quoque primum appellatas dicunt, quod claude-rent sententiam, ut apud Accium: an haec' e. q. s. XII Priscianus V p. 658 P. (I p. 195 K.) 'sciendum tamen quod uetustissimi in multis, ut diximus, supra dictarum terminationum inueniuntur confudisse genera ...' XIII Cicero Tusc. disp. 1 44, 105 'melius Accius et aliquando sa-biens A ohilles: immo' e. q. s. XIV Festus p. 372 M. 'uastum

pro magnum; ponitur tamen et pro inani. Accius: iam' e. q. s. Paulus p. 373 M. 'nastum pro magnum' e. q. s. 'Accius: hanc ... faciet.'

660 columen alae geminis Turnebus Adu. XXIX 20 colomenale geminis libri plerique colomen alageminis Geneu. colomena lece minis 667 Hectora Nieberdinms. Junii colis menemi lece mss. Barthii gius de Iliade ab L. Attio in dramata conversa p. 17

M. 'quatrurbem Athenas Accius appellat, quod ex quatuor urbibus in unam illam ciuitatem se homines contulere.'

XVI (31)

.... quórum genitor fértur esse ops géntibus XVII (17)

670 . . in monte Oetaéo illatae lámpades

. . . . . ín domum aeternám patris

XVIII (Enn. Hec. 17)

Probae étsi in segetem súnt deteriorém datae Frugés, tamen ipsae suápte natura énitent.

XIX (29)

Scindéns dolore idéntidem intonsám comam

XX (26)

675 lamque Aúroram rutiláre procul Cerno

XXI (16) ·

Vnde éstis, nautae, huc híeme delati? . . .

XXII (3)

Peruáde polum, splendída mundi

XVI Priscianus VII p. 752 P. (I p. 319 K.) 'uetustissimi tamen hic et haec et hoe ops et cops pro opulentus et copiosus proferebaut. Attius de Hercule dicens: quorum' e. q. s. 'pro: opem ferens et auxilium gentibus.' XVII Cicero de nat. deor. III 16, 41 'quomodo nunc quidem est, non uideo, quo pacto ille, cui in monte Oetaeo illatae lam pades fuerint, ut ait Attius, in domum aeternam patris ex illo ardore peruenerit.' XVIII Cicero Tusc. disp. II 5, 13 'quod est enim maius argumentum, nihil eam' (sc. philosophiam) 'prodesse quam quosdam perfectos philosophos turpiter uiuere? Nullum uero id quidem argumentum est. Nam ut agri non onnes frugiferi sunt, qui coluntur, falsumque illud Acci: probae etsi in segetem' e. q. s. 'sic animi non omnes culti fructum ferunt.' (Acci: probae Muretus Var, Lect. XVI 20 ac improbe libri) XIX Cicero Tusc. disp. III 26, 62 'ex hac opinione sunt illa uaria et detestabilia genera lugendi ... hinc ille A gamemno Homericus et idem Accianus: scindens' e. q. s. 'aurora dicitur ante solis ortum, ab eo quod ab igni solis tum aureo aër aurescat. Quod addit rutilare, est ab eodem colore; aurei enim rutili, et inde etiam mulieres ualde rufae rutilae dictae.' XXI Seruius in Aen. I 122 'hi ems duas res significat, aut tempus aut uim uenti, per quam oritur tempestas...' XXII Varro de L. L. VII 14 M. 'quod est apud Accium:

671 aetheriam Fritzschius in Aristoph. Ran. p. 62

L. ATTIVS

Sidéra binis contínuis sex

680 Saeptí spoliis.

XXIII (30)

. múlta inuenta expértaque ex hoc súnt bona.

XXIV (6)

Repúdio eiecta ab 'Argis iam dudum éxsulo.

XXV (2)

Nullum ést ingenium tántum neque cor tám ferum, Quod nón labascat língua, mitiscát malo.

XXVI (1)

685 Néque ui tanta quísquam est neque tam abúndans fortunís ferox

XXVII (Paris)

Pars fréna tensae atque óri equorum accómmodant.

XXVIII (4)

mýstica ad dextrám uada Praéteruecti

peruade ' e. q. s. 'polus Graecum, id significat circum caeli; quare quod est peruade polum, ualet: uade neol zólov. Signa dicuntur eadem et sidera: signa quod aliquid significent, ut libra aequinoctium; XXIII Priscianus VIII p. 793 P. (I p. 372 K.) 'experta passiue.' XXIII Priscianus VIII p. 793 P. (I p. 372 K.) 'experta passiue.' XXIV Festus p. 281 M. 'repudium Verrius ait dictum, quod fit ob rem pudendam.' XXV Non. 473, 6 'ia bassor pro labor.' XXVI Non. pudendam.' XXV Non. 473, 6 'labascor pro labor.' XXVI Non. 305, 6 'ferox sum illa re dicitur ut: illa re sum fretus uel arrogans...'

XXVII Non. 206, 12 'frenos ... neutro ... Acclus ...' XXVIII Varro de L. L. VII 19 M. 'Accius: mystica'e.q.s. 'mystica a

679 binis Bothius bigis libri 679 sq. continuis sex Saepti spoliis] continui se cepit spoliis Flor. Haun. contini se cepit spoliis Goth. continui se coepit spoliis Par. a continuis spoliis se cepit Par. b continuis sex apti signis Scaliger continuis sex apti spoliis Bothius continuis sex Addita signis O. Muellerus 681 inuenta multa Bothius 683 nullum Leid, Bamb. non nullum ceteri libri non ullum ed. pr., Rothius 684 labascat Scriverius labescat Bamb, labascalur celeri libri 686 pars Mercerus pari libri plerique pary W tensae alque ori] tesauri libri, sed h superscr. Leid. tersa ori Mercerus texta acconmodant libri 687 praeteruecti] per uaauro ori Bothius da uecti cod. B, ed. pr., unde Hermannus Opusc. III 129 uel: mystica Dextrá praeter uada uécti, uel: Mystica dextra per uáda uecti

L. ATTIVS

XXIX (Trachin. 2) récte perfectís sacris

690 Volt áccipi,

XXX (11)

multis nomen

Vestrúm numenque ciéndo XXXI (10)

Citius Orión patescit . . . . .

XXXII (25)

. fallaciloquae málitiae

XXXIII (8)

695 [Si] ríte ad pa[triam sóspes rediis]sét [suam]

XXXIV (7)

resíduos, somn[o déditos]

XXXV

. cúm illud obliuió lauet, qui incídit inuidéndum

mysteriis, quae ibi in propinquis locis nobilia fiunt.' XXIX Varro de L. L. VII 88 M. 'quod enim fit rite, id ratum ac rectum est; ab eo Accius...' XXX Varro de L. L. VII 85 M. 'apud Accium: multis' e. q. s. 'numen dicunt esse imperium.' XXXI Varro de L. L. VII 50 M. 'iugula signum quod Accius appellat Oriona, quom ait: c. 0. p.' Inde glossam: 'iugula, äargov ώgίωνος, ώgártos öş φησι Scaliger Cast. ad Festum p. LXX ita correxit: — ố ắττιος ῶς φησι XXXII Cicero de fin. IV 25, 68 'ex en difficultate illae fallacilo-

691 sq. Anapaestos agnouit Scaliger 693 patescit Haun. patefit ceteri libri 695 si rite ad patriam sospes peruenisset Vrsinus si rite ad patriam rediisset Bothius 696 somno deditos Vrsinus, Scaliger 697 Eis, quae posuinus, librorum scripturam expressit Lachmannus Mus. Rhen. 1845 p. 611 oblivio formam a nominativo ob-

XXXVI[,]

Varro de L. L. X 70 M. 'Accius haec in tragoediis largius a prisca consuetudine mouere coepit et ad formas Graecas uerborum magis reuocare, a quo Valerius ait: Accius Hectorem nolet facere, Hectora malet.'

XXXVII (25)

Varro de L. L. V 21 M. 'terra dicta ab eo, ut Aelius scribit, quod teritur . . . hinc fines agrorum termini, quod eae partis propter limitare iter maxime teruntur: itaque horum' (sic Lachmannus Mus. Rhen. 1845 p. 611 hoccum libri hinc quod O. Muellerus) 'is in Latio aliquot locis dicitur, ut apud Accium, non terminus, sed termen; hoc, Graeci quod $\tau \epsilon quova$, pote uel illinc: Euander enim, qui uenit in Palatium, e Graecia Arcas.'

XXXVIII (25)

Charisius I p. 75 P. (54 Lind.) 'inimicitiae et insidiae pluraliter dici debent, sed Salustius de insidia prima inquit, et Accius inimicitiam dicit.'

XXXIX (21)

Charisius I p. 61 P. (44 Lind.) 'aluum Vergilius feminino genere saepe dixit, sed masculine Caluus . . . et Aelius Cinna . . . et Laberius et Accius frequenter, quod magis usus celebrauit.'

XL

Salmasius in Flor. III 5 'nostrae glossae: pristrix bellua maris. Actius pristices dixit.' Cf. Ritschelius Mus. Rhen. 1850 p. 556

XLI

Excerpta ex Anon. gramm. in A. Mai auct. class. V 151 'legimus in Capro hic Iouis. Etiam Naeuius Attius Pacuuius, omnes isti utuntur hoc exemplo.'

quom ceteri libri, nisi quod cum Goth. Attianum Nunnesius ad Phryn. p. 70 Lob. inuident et uttium illi obtulit, uiolauit, quod incidit in uidendum Scaliger Coni. p. 60)

liuium deducens et inuidendum interpretans pudendum. oculis uiolauit qui uidit inuidendum O. Muellerus

XLII

Non. 226, 24 'statura generis feminini. Lucilius lib. xxvm: quare pro facie, pro statura Acciu' status.'

XLIII

Varro de L. L. V 98 M. 'aries, quod eum dicebant άφήν ueteres, nostri aruiga, hinc aruignus. Haec sunt quarum in sacrificiis exta in olla, non in ueru cocuntur, quas et Accius scribit et in pontificiis libris uidemus.' (Ateius Osannus Anal. crit. p. 66)

C. IVLIVS CAESAR STRABO

ADRASTVS

Cum cápita uiridi laúro uelare ímperant Prophétae, sancte cásta qui puránt sacra

TEVTHRAS

Flámmeam per aéthram late féruidam ferrí facem

TECMESA

Marius Victorinus I p. 2456 P. (8 G.) 'iuxta autem non ponebant cm: deinde nec Alcmenam dicebant, nec Tecmesam. sed Alcumenam: inde Alcumaeon et Alcumena tragoediae; donec Iulius Caesar, qui Vopiscus et Strabo et Sesquiculus dictus est, primus de Tecmesa scripsit tragoediam suam et in scena pronuntiari iussit.'

Iulii (cf. Asconius in Ciceronis Scaurianam p. 24 Or.) Adrastu's Festus p. 229 M. 'prophetas in Adrasto Iulius nominat antistites fanorum oraculorumque interpretes: cum capita' e. q. s. Teuthras Macrobius Sat. VI 4 'et quod dixit: nec lucidus a ethra Siderea polus, Ennius prior dixerat .... et Iulius in Teuthrante ....' (Iulius edd. illius Salisb. ilius ceteri libri)

IVLIVS 2 sancte casta Bergkius Ephem. Hal. 1842 p. 238 sancta ita caste çod. sancta caste Debrio sancta ibi caste O. Muellerus, curant Bergkius I. I. 3 late, Scriverius alte libri

SANTRA L. VARIVS RVFVS

SANTRA

NVNTII BACCHI

I

ita oppletúm sono Furénter omni a párte bacchatúr nemus.

II

. . . ex templo éxcita euadít quies Gènetríx et omnis uócis expergít sono.

L. VARIVS RVFVS

THYESTES

Atreus

iám fero infandís**sima**,

lam fácere cogor.

· 5

EX INCERTIS FABVLIS

I (2)

primum huic

Neruís septem est inténta fides

Variíque apti uocúm moduli,

Ad quós mundi resonát canor in

Santrae Nuntii Bacchi I Non. 78, 28 'nam et quidquid uehementins commouetur, bacchari uoluerunt. Santra Nuntiis Bacchi ...' (Bacchis libri) II Non. 104, 17 'expergo pro expergefacio ... Santra Nuntiis Bacchi ...' (Satra W Bacchis libri) Varii Thyestes Quintilianus III 8, 45 'neque enim est quisquam term maluer ut dicti unit. Sie Critica enter and collicitation in term

Varii Thyestes Quintilianus III 8, 45 'neque enim est quisquam tam malus ut uideri uelit. Sic Catilina apud Sallustium loquitur, ut rem sceleratissimam nou malitia, sed iudignatione uideatur audere. Sic Atreus apud Varium iam fero, inquit, infandissima' e. q. s. (Varium Par. cd Varum Goth. Voss. b Par. b Varrum Guelf. Par. a 'Turic. et reliqui quin uerum nomen habeant non dubito' Spaldingius) Cf. Quaest. scen. Exinc. fab. I Marius Victorinus I p. 2503 P. (79 G.) 'tertio consistebant canentes, quia

SANTRA 1 oppletum Gulielmus in Cistell. cap. 4 obsoletum libri 2 ferenter Leid. omni a] ab omni libri nemus Aldina nemes libri 3 exemplo W excit libri exit Aldina quies] qua libri tua Mercerus pia Gulielmus

VARIVS 1 iam uero Guelf. 5 apti Schneideminus Nunt. lit. Golling. 1839 p. 685 Mus. Rhen. 1842 p. 112 addita Reg. additi ceteri libri dati Bothius moduli Bothius modi libri 6 canor Reg. tenor ceteri libri

13*.

Sua sé uestigia uoluentis.

II (1) et fróndosam Semíputatam queritúr uitem.

GRACCHVS

ATALANTA

O gráta cardo, régium egressum indicans!

PELIADES

Sonat inpulsu regia cardo.

THYESTES

Mersit sequentis úmidum plantás humum.

EX INCERTA FABVLA

Púrpuram et diadéma

terra (circa quam caelum rotatur) immobilis stat mundo. De qua re Varius sic tradidit...' II Philargyrius in Verg. Ecl. 2, 70 'frondosa uitis est, de qua si quis biberit, insanit. Sic Varus et frondosam, inquit' e. q. s. (Varius Weichertus de L. Vario p. 102 cf. Bergklus de fragm. Soph. p. 13)

Gracchi Atalanta Priscianus VI p. 683 P. (I p. 227 K.) 'hic cardo, huius cardinis. Quidam tamen ueterum etiam feminino genere hoc protulerunt.' Peliades Non. 202, 20 'cardo... feminino Graius in Peliadibus ...' (Gracchus Langius Vind. p. 10) Thyestes Priscianus VI p. 719 P. (I p. 278 K.) 'humus humi. Hoc etiam neutrum in um desinens inuenitur upud ueteres ... pedibus fodit. Gracchus in Thyeste: mersit' e. q. s. (pedibus ... humidum om. Reg. a m. pr., ita ut ante plantis legatur dum, sed id quoque rursus deletum graccus Reg. m. alt. grac^ous Halb. grachus fr. Amiense gratus Grut. Sang. Carlsr. Vind.) Ex inc. fab. Grammatieus inc. de gen. nom. p. 77 Haupt. (35 Otto) 'diade ma generis neutri, ut Gracchus ...' (Gracus libri)

6 sq. in Sua se uestigia uoluentis Schneidenvinus sua se uoluentis in uestigia libri

GRACCHVS 2 inpulsu Delrio inpulsa libri 3 humidumdum Carlsr. Vind. Halb., sed in Halb. extremis literis dum compunctis humidum ceteri plantas Bentleius in Hor. A. P. 260 plantis libri 4 purpuram M. Hauptius purpura libri

P. OVIDIVS NASO P. POMPONIVS SECUNDUS 197

P. OVIDIVS NASO

MEDEA

I (1)

Medea

Seruáre potui: pérdere an possím, rogas? II (2)

Feror húc illuc, ut pléna deo.

P. POMPONIVS SECUNDVS

AENEAS

Ex húmile rege

ARMORVM IVDICIVM

. Tum praé se portant áscendibilem sémitam.

ATREVS

nunc te óbsecro,

Stírpem ut eucluás meorumque [nómen] notificés mihi.

EX INCERTIS FABVLIS

I (1---3)

5

Rhoétaeis procul á terris

Ouidii Medea I Quintilianus VIII 5,6 (de figuris sententiarum) 'et translatione a communi ad proprium. Nam cum sit rectum: nocere facile est, prodesse difficile: uehementius apud Ouidium Medea dicit .... Il Seneca Suasor. 3 'hoc autem plena deo dicebat Gallio Nasoni suo

nalde placuisse: itaque fecisse quod in multis aliis uersibus Vergilius fecerat, non surripiendi causa, sed palam initandi, hoc animo ut uellet agnosci: esse autem in tragoedia eius: feror' e. q. s. Pomponii A eneas Charisius I p. 107 P. (76 Lind.) 'hum ile de ho-

mine aliquo, ut Pomponius Secundus in Aenea ... humili ablatiuo, si res est.' (Aenea cod. coena ed. pr. Caena Putschius) Armorum iu-dicium Lactantius in Statii Theb. X 841 'gemina latus arbore clusus Aë-rium sibi portat iter] admirabilis periphrasis scalarum. Pomponius sane in Armorum iudicio: tum...semitam, quam scalam uocant.' Cf. A. Langius Quaest. metr. p. 30. Fortasse yoxopuxões admisit spondeos Atreus Non. 144, 24 'notificem, nota faciam.' Ex inc. fab. 1

OVIDIVS 1 possis Tur. Alm.

POMPONIVS 4 meorumque notifices libri meorum genus notifices Scriverius meorum quaeque notifices Bothius genusque meorum notifices idem in com. poet. fr. p. 105

*/ · · · ·

Priamíque aras damnáre pias

. óbrue nos Danaósque simul.

II (4)

Péndeat ex umeris dulcis chelys 'Et numeros edát uarios, quibus 'Adsonet omne uiréns late nemus, 'Et tortis erráns qui flexibus

Ш

Omneis

INCERTORVM POETARVM FABVLAE

NELEI CARMEN

1

. númquam numero mátri faciemús uolup.

Terentianus 1965 sqq. 'inserit haec aeque Pomponius in choricis sic [5], mox dispare uersu Subiecto [6] tunc [7] parilem dedit illi.' II Terentianus 2135 sqq. 'in tragicis iunxere choris hunc saepe diserti Annaens Seneca et Pomponius ante Secundus. Tale dedit nobis Pomponius [8— 11]. Reddo pedes binos, qui nunc desunt tetrametro: Rursus de mutilo redit iuteger: [8] apta choreis, [9] ecce propinquam [10] armaque iuxta [11] effugit amnis.' Marius Victoriaus p. 2564 P. (158 G.) 'hi tetrametri tragicis choris a plerisque miscentur, et continuati nonnumquam choros explicant, ut apud Pomponium reperimus [8—10]. His quoque si ad extimum adicias binos pedes, integrum hexametrum de mutilo efficies hoc modo [8] apta choreis' e. q. s. Augustinus de musica IV 31 'alia' (sc. metra) 'neo tota immobilia nec tota mobilia, ut est [8—11]. Vides hic enim ubique et spondeos et daciylos poni posse praeter ultimum pedem, quem metri auctor semper esse daciylum uoluit.' III Charistus I p. 111 P. (79 Lind.) 'm onteis; licet Pomponius Secundus poeta, ut refert Plinius, propter homonymum nominatiui accusatiuo casu omnes non putet dici, sed om neis: tamen idem Plinius in eodem permanet diceus, omues tum demum posse dici accusatino, ut canes, quod genetiuns pluralis horum canum ante um i non habet.'

Nelei Carmen I Festus p. 170 M. 'nume[ro — —] item in Nelei: numquam' e. q. s. 'id est, numquam nimium faciemus. Apud Naeuium' e. q. s.

8 humeris libri, ut uidetur

Inc. poet, fab. 1 numquamne Hermannus Elem. d. m. p. 639. Poterat esse: nam numquam uolup Vrsimus uolui cod.

Foedé stupreque cástigor cottídie.

Ш

Toppér fortunae cómmutantur hóminibus.

IV

[strigo]nes exerciti

eaque saucia — — puer filia Sumam

PENTHESILEA

VI

Fórmidabant óbiurare

5

EQVVS TROIANVS

VII (Liu. Eq. Tr. 2)

sero sapiúnt Phryges.

II Festus p. 317 M. 'stuprum pro turpitudine antiquos dixisse apparet in Nelei carmine: foede'e.q.s. 'et in Appi sententiis — Naeuius — ' Paulus p. 316 M. 'stuprum pro turpitudine antiqui dixerunt, unde est in carmine: foede'e.q.s. III Festus p. 352 M. 'topper significare ait Artorius cito fortasse celeriter temere; cito, sic in Nelei carmine: topper'e.q.s. 'sic Naeuius — Accius — Ennius — Pacuuius — in Odyssia uetere — ' IV Festus p. 314 M. 'strigores in Ne[lel carmine pro st]rigosis positum [inuenitur, id est densa]rum uirium ho[minibus: strigo]res exerciti.' Suppleuit et correxit (uirium ha cod.) Vrsinus, nisi quod strigores ut carminis uerba O. Muellerus, alias res Vrsinus strigo are Turmebus Aduers. XIV 1 cf. Hermannus praef. in Plauti Bacch. p. VII V Charisius I p. 64 P. (46 Lind.) 'puer et in feminino sexu antiqui dicebant ... ut in Odyssia uetere, quod est antiquissimum carmen ... et in Nelei carmine prisco: ea que saucia puer filia sumam, ubi tamen Varro cum a puera putat dictum, sed Aelius Stilo, magister eius, et Asinius contra.' (Nelaei cod. Menelai Merula in Enn. p. 53 carmine eaque prisco cod. carmine eoque prisco Putschius, probauit Hermanus Elem, d. m. p. 639. An: carmine, eo quoque prisco?)

uit Hermannus Elem. d. m. p. 639. An: carmine, eo quoque prisco?) Penthesilea Festus p. 189 M. 'obiurare [iure iurando obstringere, ut est in] Penthesilea: f. o.' (cf. Bergkius Ephem. Hal. 1842 p. 219) Ad Ennium refert idem Ind. lect. Marb. aest. 1844 p. XVI

Equus Troianus Festus p. 343 M. 'sero sapiunt Phryges prouerbium est natum a Troianis, qui decimo denique anno uelle coeperant

2 stupreque Paulus stupraeque cod. Festi cottidie Pauli Guelf.
quottidie ceteri Pauli codices cotidie Festi cod.
4 strigones Turnebus Aduers. XIV 1 strigores O. Muellerus 5 eaque] ea quae petisso Lindemannus assumpto quod in codice sequitur uocabulo prisco puer cod., Aelius Stilo et Asinius cf. Lachmannus in Lucr. II 991

VШ

Sí sciens fallo

EX INCERTIS INCERTORVM FABVLIS

I (21)

Aenéa! — Quis enim est, quí meum nomen núncupat?

II (Att. Melan. 13)

III (Att. Neopt. 13)

. . atque ego rep[éllam meis ratibús mare].

IV (Att. inc. fab. 12)

Sed iám pro[pellunt caéruleum ra]tés salum.

Helensin quaeque cum ca erant rapta reddore Achiuis.' Cicero ad Fam. VII 16 'in Eque Troiano scis esse in extremo: sero sapiunt.'

VIII Cicero ad Fam. VII 1 'omnino, si quaeris, ludi' (a. 608) 'apparatissimi, sed nou tui stomachi: coniecturam euim facio de meo. Nam primum honoris causa in scenam redierant ei, quos ego honoris causa de scena decesse arbitrabar. Deliciae uero tuae, noster A eso pus, eiusmodi fuit, ut ei desinere per omnes homines liceret. Is iurare cum coepisset. uox eum defecit in illo loco: si sciens fallo. Quid tibi ego alia narrem? nosti enim reliquos ludos. Quid? ne id quidem leporis habuerunt, quod solent mediocres ludi: apparatus enim spectatio tollebat omuem hilaritatem, quo quidem apparatu non dubito quin animo aequissimo carueris. Quid enim delectationis habent sexcenti muli iu Clytaem nestra? aut in Equo Troiano creterrarum tria milia? aut armatura uaria peditatus et equitatus in aliqua pugna?'

Ex inc. inc. fab. I Varro de L. L. VI 60 M. 'nuncupare nominare ualere apparet in legibus... item in choro, in quo est: A en ea 'e. q. s. 'item in Medio: quis tu es mulier' e. q. s. (coro Haun. choro ceteri libri. Fortasse: Hectore) III IV Festus p. 273 M. 'rates [uocantur tigna inter se colligata,] quae per aquam agan[tur, quo quidem uo-

puera Varro, Lindemannus 6 Summani Hermannus I. I. Salmonei O. Muellerus in Festum p. 388

Ex inc. inc. fab. 1 enim Haun., om. celeri is Grotius Bibl. eril. nou. IV 3 reperculio ratibus mare Scaliger 4 sed iam -

- 5 . máter grauida párere se ardentém facem Visa ést in somnis Hécuba: quo fató pater Rex ípse Priamus sómnio, mentís metu Percúlsus, curis súmptus suspirántibus, Exsácrificabat hóstiis balántibus.
- 10 Tum cóniecturam póstulat pacém petens, Vt se édoceret óbsecrans Apóllinem, Quo sése uertant tántae sortes sómnium. Ibi éx oraclo uóce diuina édidit
- Apóllo, puerum prímus Priamo qui foret 15 Post illa natus, témperaret tóllere:

Eum ésse exitium Tróiae, pestem Pérgamo. VI

Omnís aequalis uíncebat quinquértio.

VII (25)

Sáncte Apollo, qui úmbilicum cértum terrarum óbtines,

cabulo] interdum etiam na[nes ipsae significantur.] Afranius in Epistula — — item [eodem nomine signi]ficarunt etiam re[mos. Attius in Neopto]lemo: atque ego rep.....et alio loco: sed iam pro .....tes salum.' Supplementa sunt Scaligeri et Vrsini

V Cicero de diu. I 21, 42 'haec elism si ficta suut a poeta' (sc. Enuio), 'non absunt tamen a consuetudine somuiorum. Sit sane etiam illud commenticium, quo Priamus est conturbatus, quia mater grauida' e.q.s. VI Festus p. 257 M. 'quinquertium uocabant antiqui, quem Graeci $\pi i y \tau \alpha \partial \lambda \sigma y$, ut indicat uersus hic: omnis' e.q.s. 'Liuins quoque ipsos athletas sic nominat.' VII VIII Cicero de diu. II 56, 115 'at multi saepe uera unicinati, ut Cassandra: iamque mari magno, ea-

propellunt caeruleum rates salum Scaliger sed iam rates propellunt c. s. Albertus Langius Quaest. metr. p. 8 5 quia mater uulgo

6 quo facto pater libri 7 mentis metu] cf. Foertschius Quaest. Tull. part. alt. p. 16 (Numburgi 1846) 10 coniecturam cdd. aliq. Orellii conjecturum Erl. Vind. conjectorem ceteri 11 doceret Vind. cdd. alig. Orellii apollonem Erl. 12 somuocem diuinam ex Eliensi Daniorum Erl. 13 oraculo Erl. 15 temperaret tollere cd. Vossii, Vind. uisius 14 prius Vind. m. pr., om. cod. S. Victoris temptaret tollere Palat. b Erl. tempora extollere Vind. m. all. tempora et tollere alii tempora hunc si tolleret uulqo 18 sancte Gruterus o sancte Ciceronis et Varronis libri

oblines Varro et Ciccronis Vrsin. obsides ceteri libri

'Vnde superstitiósa primum saéua euasit uóx foras! VIII

20 Dei quód Titanis Déliadae . . .

IX

. . . . . . Hecuba, hóc dolet pudét piget.

. . heu heu pater, heú Hector!

XI

X

Pósteaquam abs té, Agamemno, tétigit aures núntius, 'Extemplo edoláui iussum.

XII

cóncitum tetulí gradum.

XIII

Iam dómuitionem réges Atridaé parant.

demque paulo post: eheu uidete ..... Sed iam ad te uenio, o sancte Apollo'e. q. s. Varro de L. L. VII 17 M. (post Enn. inc. fab. XXXV) 'Dii quod Titanis Deliadae eadem — — [18]. Vmbilicum dictum aiunt ab umbilico nostro, quod is medius locus sit terrarum; ut umbilicus in nobis: quod utrumque est falsum.' Initio huius glossae lacunam notauit O. Muellerus post eadem (eodem Haun.), Spengelius post Deliadae. Praeterea sic scribendum proponit O. Muellerus: idem quod 'Titanis Deliadae', eadem [numina significat] IX Quintilianus IX 3, 77 'fit etiam singulis uerbis' (sc. *6µ000télærtor*): 'Hecuba.... pudet; et: abiit excessit erupit euasit.' X Charisius II p. 216 P. (144 Lind.) 'heu heu, pater' e. q. s. 'a dolore mentis adfectae.' Cf. Naekius Mus. Rhen. 1833 p. 486 (Opusc. I 350) XI Cicero ad Att. XIII 47, 1 'Posteaquam abs te, Agamemno, non ut uenirem .... sed ut scriberem tetigit aures nuntius, extemplo instituta omisi; ea quae in manibus habebam, abici; quod iusseras, edolaui.' (aures .. instituta om. Med.) XII Charisius IV p. 248 P. (165 Lind.) 'prosthesis est, cum primae parti dictionis au litera adicitur aut syllaba. Litera ... syllaba, ut: concitum t. g. pro tuli.' Diomedes p. 435 P. 'prosthesis est appositio quaedam ad principium dictionis, Literae ... syllabae, ut: concitum t. g. pro tuli.' Diomedes p. 436 (Opusc. I 350). Non inepte coniunxeris XII cum XI XIII Rhet. ad Herenn, III 21, 34 'cum uerborum similigudines imagini-

19 unde haec Lambinus foras Gruterus fera libri 20 dii libri plerique diis Par. b 21 pudet piget Tur. Flor. Guelf. Goth. (tac. Gesn.) piget pudet ceteri 22 heus ter cod. et edd. 23 Versum effecit Gulielmus in Cistell cap. 4, nisi quod ille ted posuit. Possis etiam haec: Postquam abs te, Agamemno, út uenirem, tétigit a. n. 26 domuitionem Victorius domi ultionem utroque loco libri

202

XIV

Dómuitionis cúpidi imperium régis paene inminuimus. XV (34)

Quod nísi quieris, Ménelae, hac dextra óccides.

XVI (59)

Proin démet abs te régimen Argos, dum ést potestas cónsili.

XVII (65. 66)

30 Nám sapiens uirtúti honorem praémium, haud praedám petit.

Sét quid uideo? férro saeptus póssidet sedís sacras

XVIII (69)

Omnés Danai atque Mycénenses, Attíca pubes

bus exprimere uolemus, plus negotii suscipiemus et magis ingenium nostrum exercebimus. Id nos hoc modo facere oportebit: iam'e. q. s. 'iu primo loco constituere oportet manus ad caelum tollentem Domitium, cum a Regibus Marciis loris caedatur. Hoc erit: iam domuitionem reges. In altero loco Aesopum et Cimbrum subornare lphigeniam ut Agamemnonem et Menelaum. Hoc erit: Atridae parant. Hoc modo omnia uerba erunt expressa.' (subornari ut ad ephigeniam in agamemnonem et menelaum Par. Bamb. a Fris., nisi quod menalam Fris, subornari ut uel uagantem ephigeniam (ceteris omissis) Bamb. b subornari ut ad ephygeniam aduagantem agamemnonem et menelaum Tross. subornari ut ephigeniam uagantem (ceteris omissis) Tur, subornari in Iphigeniam (immolandam) a Cal-chante Agamemnonem et Menelaum Orellius in altero loco subornare Aesopum et Cimbrum in Iphigenia agentes Agamemnonem et Menelaum Bergkius Ind. lect. Marb. aest. 1844 p. XV XIV Non. 96, 3 'domutionem. Pacuuius Hermiona ... Lucilius lib. XXVI: domutionis' e. q. s. Videntur enim haec ex tra-goedia sumpta esse XV Seneca epist. 80 'ille qui superbus atque in-potens et fiducia uirium tunidus ait: quod nisi' e. q. s. 'diurnum acci-pit, in centunculo dormit.' XVI Censorinus fragm. c. 14 p. 95 Jahn. (2726 P.) 'octonarius jambus: proin' e. q. s. XVII Cicero de orat. III 26. 102 'numquam agit hunc uersum Roscius eo gestu, quo potest: nam sa piens' e. q. s 'sed abicit prorsus, ut in proximos: set quid' e. q. s. 'incidat, aspiciat admiretur stupescat.' XVIII Cicero

27 domuitionis Mercerus domutionis libri paene edd. pene
libri . 28 De elisione, quae est in uoce Menelae, dixit Lachmannus
in Lucr. p. 162 29 proin demet Lachmannus proinde et libri consili Lachmannus consulendi libri 31 et quid libri plerique

ecquid Lagom. 14 Gud. b at quid Ellendtius 32 alque Erl. Eli-

XIX

Artém ne pudeat próloqui, quam fáctites.

XX

35 . . . homo locum órnat, non hominèm locus. XXI

crispisulcans igneum

ab illo sepeliri die

Fülmen

XXII (51)

Martém fatigat pródigus uitaé furor.

XXIII

Supréme belli atque ármorum arbitér potens ! XXIV

40

Suprémo

XXV (57)

Haec, béllicosus cui pater, matér cluet Minérua.

de fin. II 6, 18 'quam etiam pecudes, sì loqui possent, appellarent uoluptatem: ant, si magis placeret suo more loqui, quam ut omnes" e. q. s. 'reliquique Graeci, qui hoc anapaesto citantur, hoc non dolere solum uoluptatis nomine appellaret.' XIX Cicero Orat. 43, 147 'me autem sine peruagatissimus ille uersus, qui uetat artem pudere proloqui q. f., dissimulare non sinit quin delecter, sine tuum studium hoc a me uolumen expressit' e. q. s. Quamquam non necessario his in tragoedia locus erat XX Charistus V p. 254 P. (169 Lind.) 'per antimetabolen: homo' e. q. s. XXI Cicero Topic. 16, 61 'cum autem erit talis causa, ut in ea non sit

efficiendi necessitas, necessaria conclusio non sequitur ... At cunt in Aiacis nan em crispisulcans i, f, injectum est, inflammétur nauis necessario.' XVII Sacuinate no 1818 P. (366.6.) (Architaching consta

XXII Seruius Centimetr. p. 1818 P. (366 G.) 'Archilochium constat trimetro acatalecto, ut est hoc: Martem' e. q. s. XXIII XXIV Festus p. 305 M. 'supp[remum modo significat] summum, ut [cum dicit....] suppreme bel...... potens. Plautus — alias extre-[mum significat, ut] in legibos XII — crimine necte tuo..... ab illo sepeliri die s..... et quasi suppremo l[iuentia] tempora uoltu.' Lacerata membra XXIII senarium olim constituises uidit Scaliger XXV Censorinus fragm. c. 14 p. 95 Jahn. (2726 P.) 'octonarius iam-

ensis Dauisii, Scaligeri uetus aut ceteri 34 ne pudeat elicui ex Ciceronis uerbis uetat . . . pudere 35 homo ornat locum cod. 39 suppreme cod, cf. Ritschelius Mus. Rhen. 1850 p. 564 belli atque armorum arbiter O. Muellerus. In cod. nihil apparet nisi bel . . pater suppreme, belli et armorum p. Scaliger 41 suppremo O. Muellerus s . . . . . cod. 42 bellicosus Carrio bellicosis libri pater, mater Carrio mater pater libri

XXVI (27)

Vbi initiantur géntes orarum últimae XXVII

. . ops exit, sét ego egens exórtus sum. XXVIII

45 . . . non múlta peccas: sét si peccas, égo te regere Póssum.

XXIX (19)

Videó te, uideo: uíue, Vlixes, dúm licet: Oculís postremum lúmen radiatúm rape!

XXX (Att. Arm. iud. 19)

Apérle fatur díctio, si intéllegas:

bus [XVI]. Septenarius: haec'e.q.s. XXVI Cicero de nat. deor. I 42, 119 'omitto Eleusina, sanctam illam et augustam. ubi initiantur' e. q. s. 'praetereo Samothraciam caque quae Lemni [XXXVII].' XXVII Festus p. 190 M. 'ops antiqui dicebant, quem nunc opulen!um, ut testimonio est non solum ei contrarium inops...... concedit ego egense. s.' (Lacunam his explet Scaliger: sed etiam cops, ut: is) XXVIII Cicero pro his explet Scaliger: sed etiam cops, ut: is) XXVIII Cicero pro Mur. 29, 60 'non multa peccas, inquit ille fortissimo uiro senior magister, sed si peccas, te regere possum.' Quintilianus VIII 6, 30 'antonomasia, quae aliquid pro nomine ponit ... (Cicero) ipse certe usus est hac libertate: non multa' e. q. s. 'neutrum enim nomen est positum et utrumque intellegitur.' (set si ... possum om. Tur. Flor. Guelf, cum Goth. Alm. Voss. b Quintiliani) XXIX Cicero de orat. III 40, 162 (dicitur de uerbis translatis) 'quo in genere primum est fugienda dissimilitudo: caeli ingentes fornices. Quamuis sphaeram in scenam, ut dicitur, attulerit Ennius: tamen in sphaera fornicis similitudo non potest inesse. Viue' e. q. s. 'non dixit cape, non pete: haberet enim moram sperantis diutius esse uicturum: sed rape. Hoc verbum est ad id aptatum, quod ante dixerat, dum licet.' Idem Acad. pr. II 28, 89 'quid loquar de insanis? .... quid? ille qui: uideo ... licet, nonne etiam bis se exclamanit uidere, cum omnino non uideret?' XXX Rhet. ad Herenn. II 26, 42 'item uitiosum est, cum id, de quo

43 orai ultimae Bentleius in Hor. Carm. I 35, 29 44 ops exit, set] concedit cod. cops edit Scaliger émortuus sum O. Muellerus

45 sed Cicero et Quintiliani libri ego om. utroque loco Poteram eadem uno uersu sic disponere : Nón enim multa péccas, set si péccas, ego te régere possum. At Fleckeisenus commendauit iambicos septenarios : . . . . non multa péccas : set si péccas, Te régere possum 47 uideo te, uideo Bothius uideo uideo te libri uiue libri de orat. uiuum libri in Acud. 48 radiantis (sc. solis) Muretus Var. Lect. XI 9 e 'uetere libro' suo rape om. Abrinc. Lagom. 4 cape Lagom. 2 49 aperte aiax fatur Bamb. b Apertae fatur Memmius

50 Talí dari arma, quális qui gessít fuit, Iubét, potiri sí studeamus Pérgamum. Quem ego mé profiteor ésse, mest aecúm frui Fratérnis armis míhique adiudicárier, Vel quód propinguus uél quod uirtuti aémulus

XXXI (1)

Aiax

55 Cuius ípse princeps iúris iurandí fuit, Quod ómnes scitis, sólus neglexít fidem: Furere ádsimulare, né coiret, ínstitit. Quod ní Palamedi pérspicax prudéntia

summa controuersia est, parum expeditur et quasi transactum sit relinquitur, hoc modo: aperte' e. q. s. XXXI Cicero de off. III 26. 96 'utile uidebatur V lixi, ut quidem poetae tragici prodiderunt . . . sed insimulant eum tragoediae simulatione insaniae militiam subterfugere uoluisse ... quid enim auditurum putas fuisse Vlixem, si in illa simulatione perseuerasset? qui cum maximas res gesserit in bello, tamen haec audiat ab Aiace: cuius' e. q. s.

50 talis fuit iubet tali dari arma qualis qui gessit fuit Bamb. a corr. Fris. in mg. tali dari arma qualis ille qui gessit talis fuit Tur. tali fuit, mediis omissis, Par. m. pr. Erf. talis fuit Bamb. a m. pr. Fris. Par. corr. 51 om. Bamb. a m. pr. Pergamum Par. m. pr. Erf., quod recepi suadente Fleckeiseno Pergamo ceteri libri 52 quem ego me profiteor esse mea aequum frui Erf. quam ego me profiteor esse meam est ecum frui Par. quae ego profiteor esse mea est equum frui Bamb. a quae ego profiteor esse mea. Me enim est equum frui Bamb. b quae ego profiteor esse meam est aequum frui Fris. quae profiteor esse mea. me enim est aequum frui Tross.

quae ego mea profileor esse me est equum frui Tur. quae ego mea profileor esse: nam me aequom est frui Bolhius, Hermannus Opusc. VII 369, nisi quod hic ego deleuil. quem ego profiteor esse. Me, me aequum est frui Oudendorpius Poterat etiam esse: me enim ae-53 armis om. Par. Fris. Tur. Erf. cúmst frui 54 quia propinquus Bamb. b uirtulis Bamb. a b Fris. Tross. uirtute Par. Erf., Hermannus uirlutum Tur. remulus Par. m. pr. Erf. romulus Par. corr. emulus sum Bamb. b Tross. cf. Bergkius Ephem. Marb. 1851 p. 231. Poluit sequenti uersu uel sum illo uel alio uerbo sententia compleri 55 iusiurandi Oehl. 56 neglexerit Bamb. Ochl. 57 assimulare Bern. c assimulauit libri plerique adsimulauit Bamb. Gud. a, sed ad eraso et se superscripto insimulauit Oehl. ne quo 58 Palamedi Bamb, Palamedis ceteri. iret Gud. a, unus Oxon.

Istíus percepset málitiosam audáciam, 60 Fidé sacratae iús perpetuo fálleret.

XXXII (Att. Arm. iud. 18)

Vidí te, Vlixes, sáxo sternentem Héctora, Vidí tegentem clípeo classem Dóricam: Ego túnc pudendam trépidus hortabár fugam.

XXXIII (47)

 fácinus fecit máximum, cum Dánais inclinántibus
 65 Summám rem perfecit, manu suá restituit praélium Insániens.

XXXIV

Ignóminiae dolóre uictor ínsolens . . . . se uíctum non potuít pati.

XXXII Charisius IV p. 252 P. (168 Lind.) 'per mycterismon. id est derisum quendam, tamquam: uidi' e. q. s. 'haec omnia derisu quodam dicta sunt a fortiore ad non fortem.' XXXIII Cicero Tusc. disp. IV 23, 52 'semper Aiax fortis, fortissimus tamen in furore; nam facinus' e. q. s. Ex comico quodam producta esse censet Bentleins XXXIV Cicero pro Scauro 5. 3 p. 75 Peyron. (A. Mai auct. class. II 289) 'quid? in omnibus monumentis Graeciae, quae sunt uerbis ornatiora quam rebus, quis inuenitur, quom ab Aiace fabulisque discesseris, qui tamen ipse ignominiae dolore, ut ait poeta, uictor...pati, praeter Atheniensem Themistoclem, qui se ipse morte multauit?'

59 percepset edd., quam formam addubitat Maduicus Opusc. II p. 69 not. cf. Turnebus Aduers. VIII 3 percepisset libri (sed i eraso, ut uidetur, in Bamb.) 'quod qui seruandum censuerit, eius scribere debebebit' Hermannus de Maduigii interpret quarundam uerbi Lat. formarum p. 7 audatiam Bamb. astutiam Gud. a, Wakefieldus in Lucr. I 234 60 fide sacratae Bern. e, 'plerique cdd.' Fabricii fide sacrata Bern. d Bamb. Oehl. cum plerisque ei de sacrata Bern. a b fides sacrata Bas. fide sacratum Bern. c fides sacratae Hermannus l. l. 63 trepidus Fabricius trepidus pedibus cod. 64 nam facinus uulgo cum in acie facit fecit m. Nam Danais incl. Mon. a

65 sq. rem perfecit, manu sua restituit proelium Insániens Hermannus Opusc. VII 385 rem perficit manus proelium restituit insaniens Reg. Pith. Gud. rem perfecit manus p. r. i. Bern. perfecit rem manus p. r. i. Rehd. perficit Marius p. r. i. Marb. perfecit rem manu, r. p. i. libri plerique rem perfecit manu, rem restituit insaniens Bentleius rem erexit, proelium restituit manus insaniens Grotius Bibl. crit. nou. IV

XXXV

Fató, non ferro moérus Argiuum óccidit.

XXXVI

70 Loca ego áspera saxea tésca tuor.

XXXVII (28)

Noctúrno aditu occultá coluntur Siluéstribus saepibus dénsa.

XXXVIII (Enn. Hec. 15)

'Adsum atque aduenio 'Acherunte uíx uia alta atque árdua,

Pér speluncas sáxis structas ásperis pendéntibus 75 Máximis, ubi rígida constat crássa caligo inferum.

XXXIX (Enn. Hec. 16)

. . . . . obscura úmbra opertae ex óstio . . . alti 'Acheruntis . . salso sánguine

69 ferro non fato Tur, Flor. m. pr. ferro an fato ceteri libri ferro anne fato Muretus ferrum, om. non fato, Goth. Voss. b moerus Tur. m. pr. maerus Guelf., om. Goth. Voss. b emoerus Flor. emoerus uel numerus Tur. m. all. moecus ms. Mureti uirtus ceteri 70 ego om. cod. saxea O. Muellerus saxa cod. 76 sq. obscura umbra apertae hostio alte acheruntis salso sanguine Reg. Gud., nisi quod aperte Reg. obscurae umbrae aperto ostio Alti Acherontis fuso sanguine Bentleius, sed obscura umbra opertae idem alias obscura

XL

'Vsque quaque sápere oportet: íd erit telum acérrimum.

XLI

mané mane, porro ut aúdias!

XLII (29)

80 Quá tempestate Hélenam Paris innúptis iunxit núptiis, 'Ego tum grauida explétis iam fui ád pariendum ménsibus.

Pér idem tempus Pólydorum Hecuba pártu postremó

parit.

XLIII

Et ego íbo ut latebras rúspans rimer máritimas.

tectis, e quo dictum est humari, sub terra censebant reliquam nitam agi mortuorum. Quam eorum opinionem magni errores consecuti sunt, quos auxerunt poetae. Frequens enim consessus theatri, in quo sunt mulierculae et pueri, mouetur audiens tam grande carmen: adsum ... in ferum: tantumque ualuit error ... ut, corpora cremata cum scirent, tamen ea fieri apud inferos fingerent, quae sine corporibus nec fieri possent neo intellegi ... inde Homeri tota vexvía: inde...vexvopavrsia ... inde in nicinia nostra Anerni lacus, unde animae excitantur o bscara ... sa uguine, i ma-gines mortuorum. Has tamen imagines loqui uolunt.' (i magines mor-tuorum libri plerique mortuorum imagines Eliens. c Petrens., Bentleius tamquam poetae uerba. Sed uidentur potius e margine illata esse: cf. Cicero de diu. 1 30, 63) Nou. 272, 32 'constitut, erectus est .... Cicero Tusculanarum lib, I: ubi rigida c. c. c. inferum." XL Cicero ad Fam. VII 16 'in Equo Troiano scis esse in extremo: sero sapiunt .. Vsquequaque' e. q. s. XLI Charisius II p. 216 P. (144 Lind.) 'mane' e. q. s. 'cupiditatis adfectus est.' XLII Cicero de orat. III 58, 219 'aliud' (uocis genus sibi sumit) 'molestia: sine commiseratione graue quoddam et uno pressu ac sono obductum : qua tempestate' e. q. s. Idem Orat. 49, 164 'quare bonitate potins nostrorum verborum ntamur quam splendore Graecorum, nisi forte sic loqui paenitet: qua...Hele-nam, et quae sequuntur.' XLIII Festus p. 265 M. 'ruspari est quae-

umbra aperto alti ostio Acheruntis falso sanguine Bolhius 79 An: audiam ? 80 qua in Lagom. 2 13 36 quam Lagom. 32 corr. tempestate Helenam Paris Lachmannus tempestate Paris Helenam libri Paris tempestate Helenam Bothius innuptiis Abrinc. et plerique ceteri nuplias Abrinc. Erl. b Lagom. aliq. Gud. a et c 81 fui Bothius fere libri 82 Hecuba] haec ubi Erl. b 83 rimer maritimas Scaliger rimeram aptimas cod.

XLIV

Naufrágia, labes géneris ignorás, senex? XLV (Enn. Telam. 8)

Telamo

85 'Ego cum genui, túm morituros scíui et ei rei sústuli. Praéterea ad Troiám cum misi ob défendendam Graé-

ciam,

Scibam me in mortiferum bellum, nón in epulas mittere.

XLVI (18)

. inter se strépere aperteque ártem obterere extispicum:

Sóluere imperát secundo rúmore aduersáque aui.

rere crebro, ut hoc uersu indicatur: et ego' e. q. s. XLIV Charisius V p. 251 P. (168 Lind.) 'dialutov est sine dialuois oratio nulla coniunctione interposita, ut: alii naualibus ite' e. q. s. 'et aliabi: naufragia' e. q. s. 'sententiae hic plures sine conjunctione finiuntur.' XLV Cicero Tuse, disp. III 13, 28 'uidentur enim omnia repentina grauiora. Ex hoc et illa iure landantur: ego cum' e. q. s. Ibidem 24, 58 'atque hoc idem et Telamo ille declarat [85].' (Totum uersum exhibent Marb. Duisb. Oxon. unus, et uerbis genui... sustuli m. alt, ascrip-tis Reg. ego cum genui moriturum sciui Vindd. Mon. b Rehd. et additis m. alt, moriturum sciui Bern, ego cum genui ceteri) Seneca ad Polyb, de cons. 11, 30 'quanto ille iustior, qui nuntiata filii morte dignam magno uiro uocem emisit: ego .... sciui. Prorsus nou mireris ex hoc natum esse qui fortiter mori posset ... ego ... sciui. Deinde adiecit rem maioris et prudentiae et animi: et huic rei sustuli,' Fronto de bello Parth, p. 199 ed. Rom. (105 Nieb.) 'an cunctetur de militibus nostris Mars pater illa dicere? [85] Praeterea cum in terrarum orbem misi ob defendendum imperium, Scibam me in morti-fera bella'e, q. s. 'haec uerba Telamo Troiano bello de suis libe-ris semel elocutus est.' Hieronymus epist. ad Heliodor. III 'ubi iliad ab infantia studium literarum et Anaxagorae ac Telamonis semper laudata sententia: sciebam me genuisse mortalem?' (cf. Cic. Tusc. disp. 111 14, 30) XLVI Cicero de diu. 1 16, 29 'ut P. Claudius Appi Caeci filius eiusque collega L. Iunius classes maximas perdiderunt, cum nitio nanigassent. Quod eodem modo euenit Agamemnoni: qui, cum Achiui coepissent inter se' e. q. s.

84 ignoral cod. Interrogandi signum uulgo deest 85 moriturum Seneca, Ciceronis libri deteriores ei] huie Seneca 86 missi, sed ut prior s uideatur deleta esse, Fronto 87 seibam Fronto sciebam Ciceronis libri 88 inter sese Dauisius illi inter se Stieglitzius de Pac. Dulor, p. 126

XLVII (54)

90 Nisi sí qua Vlixes líntre euasit Lártius

XLVIII (55)

. . in se ipse omném spem reponét sui.

XLIX (Pac. Teuc. 21)

Teucer

pátria est, ubicumque ést bene.

L (Enn. Telam. 9)

Hícine est ille Télamo, modo quem glória ad caelum éxtulit,

Quem áspectabant, cuíus ob os Graj óra obuertebánt sua?

XLVII Quintilianus VI 3, 96 'adiuuant urbanitatem et uersus commode positi seu toti ut sunt ... quod fit gratius, si qua etiam ambiguitate conditur, ut Cicero in Larcium' (in lertium Flor. in arcium Par. a Tur. m. pr. et tertia in arrium Guelf, marcium Tur. m. sec. Ambr. a in martium ceteri libri) 'hominem callidum et uersutum, cum is in quadam causa suspectus esset: nisi' e q. s. Cf. Cicero Brut. 60, 216 Quin-til. XI 3, 129 XLVIII Cicero Tusc. disp. V 12, 36 'quid uero? in epitaphio quo modo idem?' (sc. Plato) 'nam cui uiro, inquit, ex se ipso apta sunt omnia, quae ad beate uiuendum ferunt, nec suspensa aliorum aut bono casu aut contrario pendere ex alterius euentis et errare coguntur, huic oplime uiuendi ratio comparata est. Hic est ille moderatus, hic fortis, hic sapiens; hic et nascentibus et cadentibus cum reliquis commodis tum maxime liberis parebit et oboediet praecepto illi ueteri: neque enim laetabitur umquam nec maerebit nimis, quod semper in se ipse omnem spem reponet sui.' Quae omnia ad uerbum uertit Cicero ex Platonis Menexeno p. 248 A exceptis eis quae separatimus. Haev enim in Graeco exemplari simplicius dicta sunt: dià rò avro menostévas. Quare haec fortasse a patrio quodam poeta petita possis suspicari. Duos etiam senarios posuit Bentleius, quorum prior: 'neque enim laetabitur umquam aut maerebit nimis.' XLIX Cicero Tusc. disp. V 37, 108 umquam aut maerebit nimis. XLIX Cicero Tusc. disp. V 37, 108 'itaque ad omnem rationem Teucri uox accommodari potest: patria' e. q. s. cf. P. Syrus 543 Or. L Cicero Tusc. disp. 11 18, 39 'quid ergo? huiuane uitae propositio et cogitatio aut Thyestem leuare poterit aut

90 nisi si Spaldingius, Ambr. a nisi ceteri libri lintre uel inde euasit Spaldingius internasit Tur. Alm. Ambr. a Flor. intenasit Guelf. arte euasit libri Burmanno nolati rate euasit celeri Lartius Spal-91 quod dingius Lertius Tur. Lercius Flor. m. pr. Laertius celeri reponit Victorius, semper in se Bentleius ipso Bern. Oxon. aliq. 93 hicine Lambinus haefortasse recte ponet Dauisius, Bentleius ille Telamo Bern. ille Telamon cine Reg. Pith. hiccine uulgo 94 aspectabam altero loco Med. Reg. Pith. Telamo ille ceteri

14*

simul ánimus cum re concidit.

LI (58)

Quae tám terribilis túa pectora turbát, terrifico sónitu inpulit?

LII (22)

Quís meum nóminans nómen aede éxciet? Quís tumultu ínuocans íncolarúm fidem?

LIII (60)

Quí repens sémisomnum, ónere pulsáns graui 100 Hás fores, strépitu terrét?

LIV (32)

Ioue própagatus ést, ut perhibent, Tantalus, Ex Tántalo Pelóps, ex Pelope autém satus Atreús, qui nostrum pórro propagát genus.

Acetani, de quo paulo ante dixi, aut Telamonem pulsum patria, exulantem atque egentem, in quo haéc admiratio flebat: hicine est... öbuertebant sua? Quod si cui, ut ait idem, simul animus cum re concidit, a grauibus illis antiquis philosophis petenda medicina est, non ab his uoluptariis.' Idem ad Fam. IX 26 'in eo igitur, inquis, conuiuio Cicero ille [94]?' LI-LUI Censorinus fragm. c. 14 p. 96 Jaho. (2726 P.) 'Aristobolius [L1]. Hic circuitus magis quam uersus est, Dactylum crebrum habet, rarum spondium. Paeon duodenarius [L11]. Et hic circuitus magis quam uersus est. Huic suberit denarius [L11].' (Archebulius Nic, Loensis Epiph. V 8) LIV Quintilianus IX 3, 57 'inuenitur apud poetas quoque' (sc. gradatio) 'ut apud Homeraum de sceptro, quod a Ioue ad Agamemnonem usque deducit: et apud nostrum etiam tragicum: Ioue' e, q. s. (usque deducit.... Tantalus om. Tur, Flor, m. pr. Guelf, totum locum om. Alm.) Diomedes II p. 443 P. 'apud nos-

Graj ora Lachmannus in Lucr. p. 163 Grai ora Reg. Pith. Grai lora Med. altero loco Graii ora uulgo 95 cum re concidit libri deteriores, Bentleius re concidit Bern. in mg., Marb. rem condidit Reg. Pith. cum aliis deterioribus 96 quae tam Bothius quaedam libri tua pectora] tria, om. pectora, Gorlic. turbans O. Jahnius terrificum sonitum Bothius inpulit Darmst. intulit Vat. Gorl., 97 aede Lachmannus, om. libri Bothius 97 sq. exarguamuis Gorl. 98 tumultu Scaliger Coni. p. 56 tumultum libri 99 sq. qui repens semipulsus onere graui fores strepitu terrent libri. nisi quod honere Vat. et screpitu Darmst. 102 Tantalo ortus Pelops Tur. Flor. Guelf. Par. a et b Goth. Voss. b Quintiliani 103 propagat, om. genus, erasa priore scriptura Flor., Ambr. a pro-

LV (33)

En ímpero Argis, scéptra mihi liquít Pelops, 105 Qua pónto ab Helles átque ab Ionió mari Vrgétur Isthmus.

etur istimus.

LVI

Quasi Héllespontum et claústra . . . .

LVII

Tántalo prognátus, Pelope nátus, qui quondam á socru

Oénomao rege Híppodameam ráptis nanctust núptiis. LVIII (13)

110 'Ob scelera animique impotentiam ét superbiloquéntiam

trum etiam tragicum sic: Ioue' e. q. s. LV Seneca epist. 80 'ille qui in scena latus incedit et haec resupinus dicit: en impero' e. q. s. 'seruus est: quinque modios accipit et quinque denarios.' Quintilianus IX 4, 140 'itaque, ubi necesse est, affectamus etiam tumorem, qui spondeis atque iambis maxime continetur: en impero... Pelops.' Cicero Orat. 49, 163 'uerba, ut supra diximus, legenda sunt potissimum bene souantia, sed ea non ut poetae exquisita ad sonum, sed sumpla de medio. Qua ponto ab Helles superat modum.' Cf. Meinekius Ephem. Marb. 1844 p. 15 LVI Varro de L. L. VII 21 'quasi' e. q. s. 'claustra, quod Xerxes quondam eum locum clausit; nam ut Ennius ait: Isque Hellesponto pontem contendit in alto; nisi potius ab eo quod Asia et Europa ubi collidit, mare inter angustias facit Propontidis fauces.' (Cassi: Hellespontum O. Muellerus Cassius: Hellespontum Scioppius C. A ccius: Hellespontum Canterus Nou. Lect. V 26, Vrsinus cf. Scaliger Coni. p. 69) LVII Cicero Tuse. disp. III 12, 26 'aegritudinem ... depellamus... qualis enim tibi ille uidetur Tantalo' e. q. s. 'louis iste quidem pronepos. Tamne ergo abiectus tamque fractus? Nolite, inquit, hospites' e. q. s. [Enn. Thy. VIII] Tu te, Thyesta, damnabis orbabisque luce propter uim sceleris alieni?' Numeros constitui Bentleius, quem tamen sequentia etiam Iouis iste quidem pronepos minus recte poetae' dedisse intellexit post Dauisium Wolflus 2 LVIII Cicero Tusc.

pagauit Guelf. pagenus Tur. m. pr. parauit genus idem m. alt.

104 enim peroasgus Flor. Quintiliani H peroasgus Goth. peroargus Guelf. Hyperoargus reliqui ponto Helles Gud. c Ciceronis pontus Helles ceteri Ciceronis libri 107 ad Hellesponti claustra Sca-Fortasse erat: Quasi Helles pontum claustra liger Coni. p. 69 109 raptis dicunt marilima 108 socru Bentleius socero libri Gud. Reg. Bern. alii cdd. Dauisii raptus et supra lin. ruptis Rehd. ractis Marb. raptus Pith. Oxon. unus raptu Bentleius nanciusl Tregderus nanctus Gud. Reg. nactus est Pith. nactis Rehd. m. pr. uactus Marb. nactus ceteri libri nactust Bentleius nutis *Reg*.

LIX

Ménto summam aquám [nitenti] attingens enectús siti LX (Att. Atr. 3)

. (.....

Atreus

Proinde ita parent se in uita, ut uinci nésciant.

LXI (48)

Quándo quidem is se círcumuestit díctis, saepit sédulo.

LXII (68 Enn. inc. fab. 57)

Annón nouisti huius uérsutiloquas málitias?

disp. IV 16, 35 'quam uim mali significantes poetae impendere apud in feros saxum Tantalo facinnt ob scelera'e, q. s. LIX Cicero Tusc, disp. 15, 10 'dic, quaeso, num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus, Cocyti fremitus, trauectio Acherontis, mento...siti Tantalus?' Non. 401, 26 'summum, proximum. Cicero Tusculanarum lib. 1: summam... Tantalus.' Priscianus IX p. 861 P. (I p. 453 K.) 'necatus a necaui et nectus a necui facit. Horatius... enetus arando. Liujus... squalore enecti. Cicero Tuscul. 1: enectus siti Tantalus.'

Liuins ... squalore enecti. Cicero Tuscul. 1: enectus siti Tantalus." LX Cicero Tusc. disp. V 18, 52 'nec putet ad se praecèptum illud Atrei pertinere: proinde 'e. q. s. (praeceptum illud antiquum pertinere cod. Vrs.) LXI Cicero de orat. III 39, 158 (transferuntur uerba) 'aut quo significetur magis res tota siue facti alicuius siue consilii, nt ille, qui occultantem consulto, ne id quod ageretur intellegi posset, duobus translatis uerbis similitudine ipsa indicat: quando quidem 'e. q. s. LXII Cicero de orat. III 38, 154 'nouantur autem uerba, quae ab eo qui dicit ipso gignuntur ac fiunt, uel coniungendis uerbis ut haec' [Enn. 21] 'annon' e. q. s. 'uidetis enim et u er su tilo quas et expectorat ex coniunctione facta esse uerba, non nata.' Idem Orat. 49, 164 'immo nero ista' (sc. nerba bene sonantia) 'sequamur asperitatemque fugiamus [LXXV] itemque (sie Ernestius idem que libri): u er su tilo quas malitias,' Non, 189, 9 'n er su tilo quax. Cicero de oratore lib. III: annon'e. q. s.

111 aquam nitenti attingens Ritschelius Mus. Rhen. 1852 p. 155 Cf. ibidem 1850 p. 598 sq. aquam attingens libri, nisi quod attinget Nonius aquam attingens Lachmannus in Lucr. VI 552 Possis etiam coll. Lucr. VI 868 scribere: . . mento súmmum laticem attingens enectus siti Reg. Ciceronis, Priscianus senectus siti Nonius siti enectus ceteri Ciceronis libri 113 is se ut conieceral Pearcius, Gud. b c Lagom, 2 13 32 iste ceteri libri saepil] saepe Abrinc. Erl. b sedulo] se dolo Osannus Ephem, Darmst. 1837 p. 59, Bergkius 114 annum nouis huius me uersutiloguax malitia Nonius num non uis huius me uersutiloguas malitias Ciceronis libri (nisi quod num uero me uis Pal. 9 me huius Lagom, 20 me om, Lagom. 3 6 15 67 84 milicias Erl. b) non nouisse huius me u. m. Bothius anne non nouisti huiusce u. m. Beierus praef. fragm. Cic. oral. p. XVI

LXIII

115 Nóstra miseriá tu es magnus . . . . .

____*

Eándem uirtutem ístam ueniet témpus cum grauitér gemes.

Sí neque leges té neque mores cógunt . . .

LXIV (Att. Pelop. 8)

éuolem,

'Vbi nec Pelopidárum nomen néc facta aut famam aúdiam.

LXV (35)

120 Thespróte, si quis sánguine exortám tuo

, uidetis enim et uersutiloquax et... esse uerba.' LXIII Cicero ad Att. II 19 'populi sensus maxime theatro et spectaculis perspectus est. Nam gladiatoribus qua dominus qua aduocati sibilis conscissi: ludis Apollinaribus' (a. 695) 'Diphilus tragoedus in nostrum Pompeium petulanter inuectus est: nostra' e. q. s. 'miliens coactus est dicere. Eandem' e. q. s. 'totius theatri clamore dixit, itemque cetera. Nam eiusmodi sunt ei uersus, ut in tempus ab inimico Pompei scripti esse uideantur. Si neque' e. q. s. 'et cetera magno cum fremitu et clamore sunt dicta. Caesar cum uenisset mortuo plausu, Curio filius est insecutus. Huio ita plausum est, ut salua re publica Pompeio plaudi solebat. Tulit Caesar graniter. Literae Capuam ad Pompeium uolare dicebantur. Inimici erant equitibus, qui Curioni stantes plauserant: hostes omnibus.' Valerius Maximus VI 2, 9 'Diphilus tragoedus, cum Apollinaribus ludis inter actum ad eum uersum uenisset, in quo haec sententia continetur: miseria nostra magnus est, directis in Pompeium manibus pronuntiauit. Reuocatusque aliquotiens a populo sine ulla cunctatione nimiae illum et intolerabilis potentiae reum gestu perseueranti egit. Eadem petulantia usus est in ea quoque parte: uirtutem istam... gemas.' Cf. Lipsius Var. Lect. I 11

que parte: uirtutem istam ... gem as.' Cf. Lipsius Var. Lect. I 11 LXIV Cicero ad Fam. VII 30 'hine ipse eu olare cupio et aliquo peruenire, ubi nec Pelopidarum nomen nec facta au diam.' Idem ad Fam. VII 28 'es consecutus ut ibi esses, ubi nec Pelopidarum, nosti cetera.' Idem ad Att. XV 11 'itaque etsi ne antea quidem dubitaui, tamen nune co minus, eu olare hinc idque quam primum, ubi nec Pelopidarum facta neque famam au diam.' Idem ad Att. XIV 12 'itaque exire auco, ubi nec Pelopidarum, inquit.' Idem Phil. XIII 21, 49 'moueri sedibus suis huic urbi melius est atque in alias, si fieri possit, terras demigrare, unde Antoniorum nec facta nec nomen au diat, quam' e.q.s. Cf. Langius Vind. p. 34 LXV Charisius IV

116 gemas Valerius Maximus 117 te om. libri 118 euolem revocaui e Ciceronis verbis 119 fecit Bothius : sed nescio an concinnius sit: 'Euolem ubi nec Pelopidarum facta neque famam audiam

Prolem inter aras sácrificas sacram immolet, Quid méritus hic sit, dúbium id an cuiquám fuat?

LXVI (37)

ríte Thesprotúm pudet Generí, quod ipse a Tántalo ductát genus.

LXVII (31)

125 'Erras erras: nam éxultantem te ét praefidentém tibi Répriment ualidae légum habenae atque imperi insistént jugo.

LXVIII

'Vsurpat dupléx cubile

p. 254 P. (169 Lind.) 'de transitu sine transmutatione personarum, cum a nostra ad alteram transimus et per illam transfigurantes, quod nolumus, retinemus, ut: Thesprote' e. q. s. 'hic a persona in aliam personam translt, ut argutans per illam ostenderet, quid uellet increpare.' LXVI Charisins IV p. 247 P. (164 Lind.) 'sarcasmos est allegoriae figura deridendi causa ficta, ut: rite... genus: per haee enim nult intellegi, ignobilem esse Thesprotum.' LXVII Cicero de orat. III 41, 166 'nam illud, quod ex hoc genere profluit, non est in uno uerbo translato,

sed ex pluribus continuatis concetitur, ut allud dicatur, aliud intellegendum sit [LXXIV]. Atque illud: erras erras' e. q. s. 'sumpta re simili uerba eius rei propria deinceps in rem aliam, ut dixi, transferuntur.' Cf. Iulius Victor e. 20 p. 252 Or. LXVIII—LXX Cicero ad Fam. IX 22 'placet Stoicis suo quamque rem nomine appellare. Sie enim disserunt,

121 aras sacrare sacram cod. aras sacras sacratam Grotius Bibl. cril. nou. IV aras sacram sacras Bothius 122 dubium an cod. dubium an id Bothius dubiumne id Grotius fuat Fabricius olim fiat cod. siet Fabricius, Putschius 123 ritae ed. pr. merito Grotius Bibl. crit. nou. IV pudet Bothius pudeal cod. 124 generi rei 125 erras semel om. Erl. Abrinc. cod. ductat Bothius ducat cod. Vict. Gud. a c Lagom. practer 17 omnes nam et uidente te et praefidente tibi Abrinc., item Erl. b, nisi quod hic praesidente. nam et uidente et praesidente tibi Erl. a 126 insistant Lagom. 4 iam perii insistente iugo Iulius Victor 128 usurpat Nobbius usurpato Posses iambicos septenarios de-Med. usurpet margo Cratandrinae scribere : quae múlier una usúrpat Dupléx cubile, si certo exemplo constarct id numerorum genus in tragoedia fuisse usurpatum. Sed Ennii inc. nom. LVI ualde dubito num recte tragicis uersibus inseruerim, Attii autem inc. fab, XXXV multis modis aliter potest disponi; ut in hac certe parte Benflei in Cic. Tusc. disp. I 44 grauissimum de iambicis tetrametris edictum ratum fiat

LXIX

huíus, Phere,

130 Hic cubile inire est ausus.

LXX

Vírginem me quóndam inuitam pér uim uiolat lúppiter.

LXXI (38)

. Erebo creáta fuscis crínibus Nox, te ínuoco.

LXXII (17)

Caelúm nitescere, árbores frondéscere, Vités laetificae pámpinis pubéscere,

135 Ramí bacarum ubértate incuruíscere,

Segetés largiri frúges, florere ómnia,

Fontés scatere, herbis práta conuestírier.

LXXIII (42)

Téla, famuli, téla tela própere! seguitur mé Thoas.

nihil esse obscenum, nihil turpe dictu ... itaque non modo in comoediis res ipsa narratur ... sed etiam in tragoediis. Quid est enim illud? quae mulier una; quid, inquam, est? usurpat d. c. Quid? [LXIX] quid est? [LXX] Bene uiolat: atqui idem significat: sed alterum nemo tulisset.' LXXI Paulus Festi p. 83 M. 'Erebu m Vergilius interdum obscuritatem quandam esse describit apud inferos ... Varro uero Erebo natam Noctem ait. Vnde est et illud: Erebo' e. q. s. LXXII Cicero Tusc. disp. I 28, 69 'bic autem, ubi habitamus, non intermittit suo tempore caelum' e. q. s. Idem de orat. Ill 38, 154 'nouantur autem uerba, quae ab eo qui dicit ipso gignuntur ac flunt uel coningendis uerbis... uel saepe sine conjunctione uerba nouantur, ut: ille senius, ut: di genitales, ut: bacaram ubertate incuruiscere.' Non. 122, 17 'incuruiscere. Ita et in Tusculanis lib, 1.' LXXIII Censorinus fragm. c. 14 p. 95 Jahn. (2726 P.) 'tetrametros, qui Latine quadratus uocatur, chori cus talis est: tela' e. q. s.

129 Ferei Med. Pheraei Ernestius 132 Erebo, te, creata, omisso postea te, Bothius. Fortasse: Erebo procreata 134 laetificae probauit Bentleius laetificare Reg. laetiscere Pal. a 135 uacarum Abrinc. uaccarum Erl. b de orat. baccarum Bamb. Nonii incuruiscere Nonius, unus Oxon, Tusc. incuruascere cdd. alig. incuruesceret Erl. a de orat. inturgescere Gud. b, aliq. Lagom. incuruescere 137 prata conuestirier Herbis Reg. Tusc. cum plerisque celeris Naekius in Valer. Cat. p. 43 138 tela, tela propere Bothius tela propere libri tela propere, tela Lipsius apud Scriverium, Nackius Opusc, I 92

LXXIV (30)

néque me patiar

140 'Iterum aduncum scópulum ut olim clássem Achiuom offéndere.

LXXV -

. . saxea ést uerruca in súmmo montis uértice.

LXXVI (67)

Hábeo istanc ego pérterricrepam . . . . .

LXXVII

auárum est mulierúm genus.

auro uítam uendidít uiri.

LXXVIII

145

prudens ét sciens

Ad péstem ante oculos pósitam . . . .

LXXIV Cic. de or. III 41, 166 (uide LXVII) cf. Iul. Vict. c. 20 p. 252 Or. LXXV Quintilianus VIII 3, 48 'deformitati proximum est humilitatis uitium, $\tau \alpha \pi \epsilon \ell \nu \omega \sigma \epsilon \tau$, qua rei magnitudo uel dignitas minuitur, ut: saxea' e. q. s. Idem VIII 6, 15 'sunt etiam quaedam et humiles translationes, ut id de quo modo dixi: saxea est uerruca, et sordidae.' Cf. Cato apud Gellium III 7 LXXVI Cicero Orat. 49, 164 'immo uero ista' (uerba bene sonantia) 'sequamur asperitatemque fugiamus: habeo' e. q. s. LXXVII Cicero de inu. I 50, 94 'si, cum totum debebit ostendere, de parte aliqua loquatur, hoc modo: mulierum genus auarum est, nam Eriphyla auro u. u. u.' Latini tragici uerba in his latere nidit Valckenarius Diatr. in Eur. p. 157, qui utrumque uersum coniunxit altero sic conformato: Nam Eriphyle...auro u. u. u. LXXVIII Cicero ad Fam. VI 6 'itaque uel-offlicio uel fama bonorum uel pudore nictus, ut in fabulis Amphiaraus, sic ego prudens... positam sum profectus.'

139 patior Lagom. plerique, Vict. Gud. a et b 140 iterum om. Erl. b Abrinc. Lagom. 2 4 13 32 aduncum] ad unum libri ut olim] ut celum Erl. a ut telum Erl. b et alium Gud. a et celum Lagom. 4 et coelum Lagom. 81 et telum ceteri Achiuom

Lagom. 2 m. pr. 13 32 corr. Gud. c Achium uel Achium celeri ad unum scopulum iterum crasse offendere Iulius Victor

141 saxea libri plerique loco posteriore, Aldus saxa Tur. loco posteriore ex ea Tur. Flor. m. pr. Guelf. exeat Flor. m. alt. ea Goth. Voss. b priore loco 142 istam libri 143 auarum est mulierum genus Valckenarius mulierum genus auarum est Cicero 144 uitam uendidit uiri Angelom. uitam uiri uendidit Tross. uiri uitam uendidit celeri libri. Possis etiam: uendidit uitam uiri

LXXIX

Quintilianus VIII 6, 26 'nisi forte hoc potius est, a possessore, quod possidetur: ut hominem deuorari, cuius patrimonium consumatur. Quo modo fiunt innumerabiles species. Huius enim sunt generis, cum ab Annibale caesa apud Cannas sexaginta milia dicimus, et apud tragicos: ab Aegialeo.'

LXXX (8)

Némo pius est, quí pietatem . . . . . .

LXXXI

. . religentem ésse oportet, át religiosúmst nefas.

LXXXII

. . . uís, quae summas frángit infirmátque opes.

LXXXIII

150 Si quís me uideat, dícat: 'ni mirum, híc is est,

Ille tális, ille uir tántis opibus praépotens?

Vbi núnc secundis rébus adjutrix tua?'

LXXXIV

Lítus atque áër, et sólitudó mera

LXXIX ab om. Flor. m. pr. Aegialeo Tur. m. pr. Flor. egilao ceteri libri ab Annibale caesa et apud tragicos ab Aegialeo Tur. ab Annibale caesa et apud tragicos Aegialeo Ambr. a. Vnde glossam censet Syaldingius uerba: et apud tragicos ab Aegialeo LXXX Cicero de fin. Il 22, 71 'nam nec uir bonus ac iustus haberi debet, qui, ne malum habeat, abstinet se ab iniuria. Nosti credo illud: nemo' e. q. s. 'caue quicquam putes esse uerius. Nec enim, dum metuit, iustus est, et certe, si metuere destiterit, non erit.' LXXXI Gellius IV 9 'Nigidius Figulus, homo, ut ego arbitror, iuxta M. Varronem doctissimus, in undecimo commentariorum grammaticorum uersum ex antiquo carmine refert memoria hercle dignum; religentem' e. q. s. 'cuius autem id carmen sit, non scribit.'

LXXXII Cicero pro Rabirio Post. 10, 28 'ergo aderat uis, ut ait poeta ille noster, quae summas' e. q. s. LXXXIII Charisins V p. 252 P. (168 Lind.) 'per ethologiam, ut: si quis me uideat' e. q. s. LXXXIV Cicero ad Att. I 18 'nihil mihi nunc scito tam deesse quam hominem eum, quocum omnia, quae me cura aliqua afficiunt, una com-

147 pietatem Pal. a pietate Erl. Spir. pietatem colet deteriores libri pietatem colit infortuni metu Bothius 148 at om. libri religiosus nefas libri religiosum nefas uulgo 150 is om. cod. 151 ille talis uir cod. 152 tua om. cod. fortuna Fabricius 153 mera uulgo mea Med., om. Rom.

LXXXV

. . ferrum aes argéntum penitus ábditum LXXXVI

155 Prius úndis flamma

LXXXVII (Enn. Med. 8)

Animaduerte!

dictó pare!

Praetér rogitatum sí querare LXXXVIII Percént amici, dum (nimici) una inte

Pereánt amici, dum ínimici una intércidant! LXXXIX

160 Quám magis aerumna úrget, tam magis ád male faciendúm uiget.

municem, qui me amet, qui sapiat, quicum ego cum loquar, nihil fingam, nihil dissimulem, nihil obtegam. Abest enim frater ageléoraros et amantissimus: Metellus non homo sed litus' e, q. s. (amantissimus meus. LXXXV Cicero de off. II 3, 16 'eademque ra-Non A. Augustinus) tione nec lapides é terra exciderentur ad usum nostrum necessarii, nec ferrum aes argentum aurum ecfoderetur penitus abditum sine hominum labore et manu.' (a es argentum aurum Bern, a aurum aes argentum Bern, e Rom. aes aurum argentum ceteri) Idem de nat. deor. II 60, 151 'nos e terrae cauernis ferrum elicimus, rem ad colendos agros necessariam; nos aeris argenti auri uenas penitus abditas inuenimus et ad usum aptas et ad ornatum decoras." Vnde uersus particulam elicuit post Gruterum Langius Vind. p. 36 LXXXVI Cicero Phil. XIII 21, 40 'prius undis flamma, ut ait poeta nescio qui, prius denique omnia, quam aut cum Antoniis res publica aut cum re publica Autonii redeant in gratiam.' LXXXVII Cicero pro Rabirio Post. 11, 29 'regum autem sunt haec imperia [156] et [157] et [158] et illae minae [Enn. Med. VII].' LXXXVIII Cicero pro rege Deiotaro 9, 25 'de Domitio dixit uersum Graecum eadem sententia, qua nos habemus Latinum: pereant' e. q. s. ... 'uersus immanis.' LXXXIX Quintilianus

155 undis flamma recentiores libri Ferrarii undas flammam libri, plerique undas flammamque edd. uet. cum undis flamma Gryph.

156 sq. animaduerte ac dicto pare Oxon. unus, fortasse recle animum aduorte et dicto pare Scaliger Coni. p. 60 158 si querare Iuntina Orellii sit pie libri si loquare ex Holomani cod. suspecto Lambinus si quidpiam ex Iuntina sua Ernestius ne querare Scaliger 159 una inimici libri deteriores intereant eidem 160 uiget] iuget Tur. urget Flor.

XC (14)

Quí uolt esse quod uólt, ita dant se rés ei, ut operám dabit.

XCI

Míseri sunt qui uxóres ducunt. — 'At tu duxisti álteram.

XCII (63. 64)

Aurátus aries Cólchorum, [et qua Lýdiae] Finís frugifera et éfferta arua Asiaé tenet

IX 3, 15 'alia commendatio uetustatis, cuius amator unice Vergilius fuit: uel cum se pauidum contra mea iurgia iactat: Progeniem sed enim Troiano a sanguine duci Audierat. Quorum similia apud ueteres tragicos comicosque sunt plurima. Illud et in consuetudine remansit: enimuero. His amplius apud euadem: nam quis te iuuenum confidentissime: quo sermonis initium fit, et: tam magis illa tremens et tristibus effera flammis, Quam magis effuso crudescunt sanguine pugnae. Quod est uersum ex illo: quam magis' e. q. s. 'pleni talibus antiqui ... ex Graeco uero tranalata uel Sallustii plurima.' Ex uetere tragoedia nostra sumpta esse coniecerunt Regius et Muretus Var. Lect. XIX 2, quibus frustra aduersatur Spaldingius XC Cicero de nat. deor. III 26,66 '[Enn. Med. VIII] quamobrem parumne ratiocinari uidetur et sibi ipsa nefariam pestem machinari ? Illud uero quam callida ratioue? qui uolt' e. q. s. 'qui est uersus omnium seminator malorum. [Enn. Med. IX] ... atque eadem Medea patrem patriamque fugiens [XCIII]. Huic, ut scelus, sic ne ratio quidem defait.' XCI Rhet. ad Herenn. II 25, 30 'item uitiosum est, cum uel in alium uel in eum ipsum qui dicit id quod in aduersarium dicitur potest conuenire, hoc modo: mis eri' e. q. s. XCII Cicero Orat. 49, 163 'uerba, ut supra diximus, legenda sunt potissimum bene sonantia, sed ea non ut poetae exquisia ad sonum, sed sumpta de medio. Qua Ponto ab Helles — superat modum, at: auratus aries Colchorum splendidis nominibus iuluminatus est uersus, sed proximus inguinatus insuauissima litera: fin is frugifera' e. q. s. (Sic enim secundum Viteb, Eins. Mon. O. Jahnius et Lachmannus in Lucr. VI 258. insuauissima litera finitus fru-

161 qui uolt Vind. qui uult Erl. esse om. Erl. quod uõlt Vind. quod uult Erl. dat *libri* ei om. libri 162 qui] si Par. m. pr. Erf. Personas distinxit Lambinus 163 auratus aries Colchorum ed. Norimb., Lachmannus in Lucr. VI 258 auricos locorum Gud. a c tauricos locorum Gud. b, ed. Rom. alles boleorum Erl. b, similiter ceteri Tmolus auri fons liquorum Lachmannus in 0. Jahnii editione Tmolo auri fons liquorum 0. Jahnius et qua Lydiae exempli causa addit Lachmannus in Lucr. VI 258 exoritur, 164 efferta Lachmannus in Lucr. l. l. (nisi Lydiae O. Jahnius praestat ecferta) ferta libri Asiae Erl. b Asia Vileb. Eins. Mon. Gud. a b, ed. Rom. Asias Gryph.

XCIII (Enn. Med. 15)

165

postquám pater Appropinguat iámque paene ut cómpraehendatúr

parat, Púerum interea obtrúncat membraque árticulatim díuidit,

Pérque agros passím dispergit córpus: id ea grátia, 'Vt, dum nati díssipatos ártus captarét parens,

170 'Ipsa interea effúgeret, illum ut maéror tardarét sequi, Síbi salutem ut fámiliari páreret parricídio.

XCIV

Nón commemoro, quód draconis saéui sopiui ímpetum,

Nón quod domui uím taurorum et ségetis armataé manus.

XCV (Pac. Med. 6)

Medea

cóniugem

175 'Illum, Amor quem déderat, qui plus póllet potiorque ést patre.

gifera ceteri libri) XCIII Cicero de nat. deor. III 26, 67 (uide XC) XCIV Charisius V p. 252 P. (168 Lind.) 'per paralipsim, cum uolumus negantes aliquid indicare, tamquam: non commemoro' e. q. s. Idem V p. 253 P. (169 Lind.) 'negando cum quid negantes uolumus inducere, stque improperantes beneficia, quae audiens cognoscat: non memoro' e. q. s. XCV Cicero Tusc. disp. IV 32, 69 'quid ait ex tra-

166 apropinquat Erl. 167 menbraque Erl. 168 parque Erl. 169 artus dissipatos Erl. 170 ut] et Erl. 171 ut] et Erl. 172 non memoro cod. p. 253 draconis saeui sopiui impetum Fabricius, Putschius draconis saeui sopiuit impetum cod. p. 253 latroni statui oppressi cod. p. 252, unde diuersa huec ab illis putans draconis taetri oppressi impetum Lindemannus 173 non quod domui uim taurorum Lindemannus ad p. 252 et domus ista uirorum cod. p. 252 non quod domauit uiros cod. p. 253, unde hic uirorum *Lindemannus* armata cod. p. 252

XCVI (Att. Arm. iud. 16)

nequeo

Qua caúsa accusem hunc, éxputando euóluere: Nam sí ueretur, quíd eum accusem, qui ést probus? Sin ínuerecundum ánimi ingenium póssidet, 180 Quid éum ego accusem, qui íd parui auditu aéstimet?

XCVII (Att. Arm. iud. 17 inc. auct. 2)

Nunc égo te ab summo iám detexam exórdio.

goedia princeps ille Argonautarum? [Enn. Med. XI] Quidergo? hic amor Medeae quanta miseriarum excitauit incendia! Atque ea tamen apud alium poetam patri dicere audet se coniugem habuisse [175].' XCVI XCVII Rhet. ad Herenn. II 26, 42 'item uitiosum est, ipsum sibi in sua oratione dissentire et contra atque ante dixerit dicere, hoc modo [XCVI]. Non incommoda ratioue uidetur sibi osteadisse, quare non accusaret. Quid? postea quid ait? [XCVII]' Cicero de inu. I 45, 83 'conuersione' (reprehenditur falsa complexio) 'hoc modo: [178—180] Hic siue uereri dixeris siue non uereri, concedendum hoc putat, ut neget esse accusandum. Quod conuersione sic reprehendetur: immo uero accusandus est. Nam si ueretur, accuses: non enim parui a uditu existimabit. Sin inuerecundum animi ingenium possidet, tamen accuses: non enim probus est.' Cf. lulius Victor c. 12 p. 235 Or.

176 sq. nequeo . . . Qua causa accusem hunc] qua causa accusem hunc nequeo mecum id Bamb. b in mg. qua causa accusem hunc tum id ceteri libri, nisi quod caus Tur. quare accusem hunc, nequeo Lambinus exputando Par. m. pr. exponendo uel exputando Fris. m. rec. disputando uel exputando Tross. disputando Par. corr. Bamb. b in mg. exponendo Erf. disponendo Bamb. a Fris. 178 eum libri plerique enim Par. m. pr. altero loco cum Tur. loco priore accuses Erf. Bamb. a corr. loco priore, Par. Angelom. Tur. Tross. altero, nisi quod accusses Par., ilem Iulius Victor qui) quod Tross. loco priore 179 sinuerecundum Erf. Par. loco priore si inuerecundum Bamb. a Fris. Tur. loco priore, Par, Angelom. Tur. Tross. altero, Julius Victor 180 quid eum accuses Erf. Bamb. a corr. loco priore, Par. Angelom. Tur. Tross. altero, Iulius Victor quid autem eum accuses Par. m. pr. loco priore quid accusem eum Fris. Tur. Tross. loco priore quid eum accusem celeri qui id libri plerique quid Par. m. pr. utroque loco cum id Tross. loco priore id auditum Erf. Par. loco priore, Tur. utroque, probat qui Bothius Fleckeisenus aestimet Par. Angelom. Tur. altero loco, Iulius Victor estimet Tross. priore loco existimet ceteri 181 ego om. Tross. iam om. Tur. detexam ordine exordio Bamb. b m. pr.

XCVIII (43)

Axéna Ponti per fréta Colchos deníque delatus adhaési.

XCIX (44)

Orté beato lumíne, uolitans qui pér caelum candídus equitas!

С

. . . o domus ántiqua, heu quam díspari 185 Domináre domino!

CÍ (26)

Cum te éxpetebant ómnes florentíssimo Regnó, reliqui: núnc desertum ab ómnibus Summó periclo sóla ut restituám paro.

XCVIII XCIX Censorinus fragm. c. 14 p. 96 Jahn. (2726 P.) 'Aristophanius anapaestus [XCVIII] recipit pedes quaternorum temporum omnis, inplet pedes septem et semipedem. Anapaestus octonarius [XCIX] recipit eosdem pedes praeter semipedem.' C Cicero de off. I 39, 139 'aliter ampla domus dedecori saepe domino fit, si est in ea solitudo, et maxime si aliquando alio domino solita est frequentari. Odiosum est enim, cum a praetercuntibus dicitur: o domus' e. q. s. 'quod quidem his temporibus in multis licet dicere.' Idem Phil. II 41, 104 'o tecta ipsa misera quam dispari domino! quamquam quomodo iste dominus? sed tamen quam a dispari tenebantur!' CI Rhet. ad Herenn. II 25, 40 'item uitiosum est, cum id quod in aperto delicto positum est tamen aliqua leui tegitur defensione, hoc modo: cum te' e..q. s. Cicero de inu. I 48, 90 'icue est quod... perspicue turpem rem leui tegere ualt de-

183 orte Lachmannus ore libri Hore Bothius 184 heu om. Goth. Gud. c d et Bern. a b c d Gud. a et heu ali dispare Gud. c a dispari Gud. d 185 dominaris domino Gud. b d domino dominare Gud. c domino dominaris Gud. e 186 expectabam Par. m. pr. expectabant Bamb. a Fris. Tross. priore loco exspectabant Tur. altero 187 in regno Tross. priore loco desertus Par. m. pr. es desertus Bamb. a Fris. Tur. desertus es Tross. cum desertus es Par. corr. Bamb. b priore loco 188 periclo Lambinus periculo libri utroque loco sola Par. altero loco, m. pr. priore solamen Bamb. b priore loco solum Tur. allero supra uersum solus ceteri ul om. Par. Bamb. a Fris. Tross. priore loco restitutio paro Par. m. pr. restitutionem paro Par. corr. Bamb. a Fris. Tross. restitui comparo Erf. priore loco

CII (16)

Refúgere oculi: córpus macie extábuit: 190 Lacrimaé peredere úmore exanguís genas: Situm ínter oris bárba paedore hórrida Intónsa infuscat péctus inluuié scabrum.

CIII

. . meministín te despondére mihi gnatám tuam?

CIV

Quae quám sint cara póst carendo intéllegunt, 195 Quamque áttinendi mágni dominatús sient.

fensione, hoc modo: cum te'e.q.s. CII Cicero Tusc. disp. III 12, 26 'quid? illum filium Solis nonne patris ipsins luce indignum putas? refugere'e.q.s. 'haec mala, o stultissime A eeta, ipse tibi addidisti: non inerant in eis, quae tibi casus inuexerat: et quidem inueterato malo, cum tumor animi resedisset... sed maeres uidelicet regni desiderio, non filiae. Illam enim oderas et iure fortasse: regno non aequo animo carebas.' CIII Varro de L. L. VI 72 'a quo sponte dicere, respondere quoque dixerunt, quom ad spontem responderent, id est ad uolantatem rogationis. Itaque qui ad id quod rogatur non dicit, non respondet: ut non spondet ille, statim qui dixit spondeo, si iocandi causa dixit, neque agi potest cum eo ex sponsu. Itaque siquis dicit in tragoodia: memi nistin' e.q.s. 'quod sine sponte sua dixit, cum eo non potest agi ex sponsu.' (itaque siquis Lachmannus Mus. Rhen. 1839 p. 119 ita quisquis Flor. itaque qui Goth. Haun, itaque quis qui Par. a itaque quisquis ceteri libri ita que quoi quis 0. Muellerus CIV Cicero Orat. 47, 157 'quid? quod sie loqui: nosse iudicasse, uetant: nouisse iubent et iudicauisse?... itaque utrumque Terentins ... siet plenum est: sit imminutum: licet utare utroque. Ergo ibidem [194. 195].'

189 extabunt Reg. Pith. ex coll. Gud. extabant Gud. exanguis Gud. exangues Reg. Pith. cum 190 umorem Reg. Pith. 191 situm inter oris Lachmannus in Lucr. II 118 situ inceleris toris Mon. b situ nitoris Reg. Pith. Bern. Med. Bak. Marb. Rehd. Oxon. duo situ mucoris uel s. indecoris uel s. uictoris ceteri Oxon. situ nidoris Gud. cum aliis situ liuentes in 'libris mysticis' Turnebi Aduers. XXVI 6 et cod. Vrsini titinnit auris Benfleius situst in ore Dauisius situm uide oris Bothius pedore Gud. Reg. Pith. horrida atque libri, nisi quod adque Gud. m. pr. Deleuit atque Bothius, probauit aulem versum hypermetrum Lachmannus 1. 1. 192 inluuiae Gud. illuuie ceteri 193 meministin uulgo meministi Haun. meministine ceteri libri spondere Lachmannus Mus. Rhen. 1839 p. 119

gnatam uulgo agnatam Flor. Goth. cognatam Haun. cognatum Par. a b 194 quae quam sint cara] quam cara sint quae (uel que)

CV

Rapiúnt per undas cúrrus suspensós . .

CVI

. . . siue ísta uirtust seú patrocinium hórridum

. . . . miseránda siue est cálamitas,

'Insontis quod éxpulisti saúcios patrió lare

CVII

200 Eám, quam nihil accúsas, damnas: béne quam meritam esse aútumas,

Dícis male meréri.

CVIII

Id quód scis prodest níhil, id quod nescís obest.

CIX

Mors mísera non est, áditus ad mortem ést miser.

CX

Hoc métuere, alterum in metu non ponere.

CV Cicero Tusc. disp. II 27, 67 'ut enim si cui nauiganti, quem praedones insequantur, deus qui dixerit: cice te de naui, praesto est qui excipiat uel delphinus... uel equi Pelopis illi Neptunii, qui per undas currus suspensos rapuisse dicuntur, excipient te et quo uelis perferent, omuem omittat timorem: sic' e, q. s.

et quo uelis perferent, omuem omittat timorem: sio' e. q. s. CVI Charisius V p. 254 P. (169 Lind.) 'per epitropen: siue ista' e. q. s. 'de nomine disceptatio est, cum res sit palam. Hic aduersariis permittimus, quo uelint pacto nomen imponere, ut de co potius quam de re ipes dubitare uideamur.' CVII Cicero Orat. 49, 166 'ut... intellegamus non quaesitum esse numerum, sed secutum. Quod fit item in referendis contrariis, ut illa sunt, quibus non modo numerosa oratio, sed etiam uersus efficitur: eam ... damnas. Condemnas diceret, qui uersum effigere uellet. Bene... mereri. [CVIII]. Versum efficit ipsa relatio contrariorum; id esset in oratione numerosum: qu od scis, nihil prodest: qu od nescis, multum obest.' Ceterum etiam haec numerosa nobis senarium efficiunt. Idem Top. 13, 55 'eius generis' (sc. enthymematum) 'haec sunt: [CX CVII CVIII],' Cf. Boëthius Comm. in Top. p. 965 Or. CVIII Cicero Orat. 49, 166 Top. 13, 55 (uide CVII) cf. Boëthins I, CIX Quintilianus VIII 5, 6 'illud notabile ex diuersis' (sc. sententiam poni): 'mors' e. q. s. 'ac rectae quidem sunt tales: tam

libri, Lachmannus carenda Lachmannus 196 ludi causa effeci ex Ciceronis uerbis 197 siue ita uirtus siue ita patrocinium horrendum cod. 198 siue est calamitas ed. pr. fia esse clamitas cod. 199 insonti cod. extulisti cod. 202 nil Lachmannus cf. idem in Lucr. I 159 prodest; nihil id... obest? Orellius secundum Boëthium 204 hunc libri in Top. exceptis Viteb. Eins. et

CXI (24)

205 . . . umbris ócculuntur párietum.

Nihil hórum similest ápud Lacaenas uírgines, Quibus mágis palaestra Euróta sol puluís labor Milítia studio est quám fertilitas bárbara.

CXII

Vt múltus e uiscéribus sanguis éxeat.

CXIII

210 Vós enim iuuenes ánimum geritis múliebrem, illa uirgó uiri.

deest awaro quod habet, quam quod non habet. Sed maiorem nim accipiunt e mutatione figurae, ut: usque adeone mori miserum est? Acrius enim hoc, quam per se: mors misera non est.' Lactantius diu: inst. 111 17 'nes fruștra dictum est: mors' e, q. s. 'hoo est: morbo tabescere, ictum perpeti, ferrum corpore excipere, ardere igni, dentibus bestiarum laniari.' CX Cicero ad Att. XII 51 'de Caerellia quid tibi placeret laniari.' Tiro mihi narrauit: debere non esse dignitatis meae: perscriptionem tibi placere: hoc metuere' e. q. s. 'sed et haec et multa alia coram.' Ibidem XIV 21 'mihi autem non est dubium, quin res spectet ad castra. Acta enim illa res est animo uirili, consilio paerili. Quis enim hoc non uidit, regni heredem relictum? quid autem absurdius: hoc metuere' e. q. s. Idem Top. 13, 55 (uide CVII) cf. Boëthius I. I. CXI Ci-cero Tuse. disp. II 15, 36 'itaque illi, qui Graeciae formam rerum publicarum dederunt, corpora iuuenum firmari labore uoluerunt, Quod Spartiatae etiam in feminas transtulerunt, quae ceteris in urbibus mollissi-mo cultu parietum umbris occuluntur. Illi autem uoluerunt nihil horum simile esse apud Lacaenas' e, q. s. Versuum 206-208 indicium primus fecit Scaliger Coni. p. 67 CXII Cicero Tusc. disp. 11 14, 34 'itemque Lycurgi' (sc. leges) 'laboribus erudiunt inuentutem e. q. s. Versu tragico Ciceronem uti animaduertit Lachmannus in Lucr. V 903 CXIII Cicero de off 1 20 41 (1) ... Spartae uero pueri ad aram sic uerberibus accipiuntur, ut multus CXIII Cicero de off. I 18, 61 'intellegendum est autem, cum proposita sint genera quattuor, ex quibus honestas officiumque manaret,

attero apud Lambinum 205 parietum umbris occuluntur Cicero

206 simile apud Scaliger 207 palaestra Eurota] cf. Lachmannus in Lucr. IV 1169 208 militia studio Lambinus cum Oxon. aliquot, si fides collatoribus militia in studio ceteri libri, de qua scriptura cf. Lachmannus in Lucr. IV 283 militiae in studio Bouherius duritia studio Bentleius facilitas Leid. Oxon. unus futilitas Bentleius 210 Septenarium restituit Lachmannus in Lucr. IV 211 enim Gud. a b d e Bamb. a b etenim ceteri animos geritis muliebres Ochl. Gud. c e Bern. d uirgo Bamb. a b Ochl. Goth., omnes Oxon. Rom., omnes Gud. uirago ceteri EX INCERTIS INCERTORVM FABVLIS

CXIV

. . tantum gaúdium oboriri éx tumultu máximo! CXV

Egone illam? — pudor est éloqui — quam cómperi —?

CXVI

Relínqui non potuít — non perpetiár [loqui] CXVII

Páter inquam, hospités, pater me lúmine orbauít,

pater.

CXVIII (40)

215... sed iám se caelo cédens aurora óbstinet Suúm patrem.

CXIX (53)

Libér, qui augusta haec lóca Cithaeronís colis!

CXX

Rápite agité ruite céleripedes!

CXXI

Iouís sacratum iús iurandum ságmine

splendidissimum uideri, quod animo magno humanasque res despiciente factum sit. Itaque in probris maxime in promptu est, si quid tale dici potest: uos enim' e. q. s. 'et si quid eiusmodi: Salmacida' e. q. s. CXIV Festus p. 190 M. 'oboritur adnascitur: nam praepositionem ob

CXIV Festus p. 190 M. 'oboritur adnascitur: nam praepositionem ob pro ad solitam poni testis hio uersus: tantum' e. q. s. 'et Ennius: ob Romam' e. q. s. CXV CXVI Charisins V p. 254 P. (169 Lind.) 'per apoclisin: egone...comperi: relinqui... perpetiar. Nam etiam quiddam suspitionis silentio colligunt.' (nam] non cod. num Putschius) CXVII Charisius V p. 250 P. (167 Lind.) '*exavélquic* est, cum eadem dictio in principio uersus et in clausula ponitur, ut: pater inquam' e. q. s. Claudius Sacerdos I p. 35 Endi. 'epanalempsis fit hoc modo: idem uerbum ponitur in clausula, quod in principio dictionis, ut: pater inquam' e. q. s. Diomedes p. 440 P. 'epanalepsis...' CXVIII Festus p. 197 M. 'obstinet dicebant antiqui, quod nunc est ostendit, ut in ueteribus carminibus: sed iam' e. q. s. CXIX Appuleius Florid. IV 18 'ut ille tragicus, qui in theatro dici facit: Liber'

puleius Florid. IV 18 'ut ille tragicus, qui in theatro dici facit: Liber' e. q. s. CXX Censorinus fragm. c. 15 p. 98 Jahn. (2727 P.) 'pyrrhichius: rapite'e. q. s. CXXI Festus p. 321 M. 'sagmina uocantur uerbesae, id est herbae purae, quia ex loco sancto arcebantur — uel a sancien-

211 gaudium mi oboriri O. Muellerus 212 ego ne cod. ergo ne ed. pr. 213 loqui om. cod. 214 inquam hospitis me lumine Claudius inquam me lumine Charisius et Diomedes 219 Iouis sacratum ius iurandum O. Muellerus ius sacratum Iouis iurandum cod.

CXXII

220

h

fróndem ac flores áddidit, Non lánas, sed uelátas frondentís comas.

CXXIII (23)

córnuatam umbrám iacit.

CXXIV

Diem húnc decorare féstum festiuíssime

CXXV (Pac. Dul. 5)

. férme aderant aequóre in alto

225 Ratibús repentibus

CXXVI

. . prolubium est pétere amicitiam ét fidem.

CXXVII

Aetérna templa caéli

do, id est confirmando. Naeulus: ius sacratum Iouis iurandum sagmine.' Paulus p. 320 M. 'sagmina dicebant herbas uerbenas, quia ex loco sancto arcebantur ... uel a sanciendo, id est confirmando. Naeulus: scopas atque uerbenas sagmina sumpserunt.' Vnde nostri uersus auctorem incertum fieri intellexit O. Muellerus, qui et ipse senarii numeros restituit. Nugatur autem Klussmannus p. 75 CXXII CXXIII Varro de L. L. VII 24 'dictas apparet infultata hostias, quod uelamenta, his e lana quae adduntur, infulae. Itaque tum quod ad sepulorum ferunt: frondem' e. q. s. '[CXXII] dicere apparet cornuatam a cornibus. Cornua a curuore dicta, quod pleraque curua.' (non lanas. ideo Naeuius ait: sed nelatas f. c. cod. Lips. et ed. princ.) Cf. Hermannus in Eurip. Alcest, p. XIX. Versu CXXIII O. Muellero uidetur Graecus hio redditus esse: 'Advog σχιάζει νώτα Δημενίας βοός (Greg. Cypr. 1 73 Leutsch. cf. uol. II p. 100). Nostra de luna dici poterant CXXIV Charisius II p. 180 P. (118 Lind.) 'festiuissime. Diem' e. q. s. 'nam et nomina interdum accidunt, quae nec absolutum nec comparatiuum, sed tantum superlatiuum ferant.' CXXV Varro de L. L. VII 23 'Pacuuius [inc. fab. XLVIII]; dictum fretum a similitudine feruentis aquae ... ferme aderant' e. q. s. 'aequor mare appellatum, quod aequatum quom commotum uento non est. Ratis nauis longes dixit, ut Naeuius quom ait' e. q. s. CXXVI Non. 64, 7 'proiunium est' e. q. s. 'Accius Andromeda ...' Exemplum esse, non Nonii interpretamentum uidit Lipsius CXXVII Varro de L. L. VI 11

220 addit Haun. 222 cornuatam cod. B cornua taurum libri plerique cornua taurorum Par. a cornuat aurum Scaliger in cornuatam tauram O. Muellerus iaci libri iacit, icere paret assumptis Varronis dicere apparet Scaliger 226 prolubium Lipsius proluuium libri, nisi quod profluuium W in mg. petere Lipsius patere libri

CXXVIII

Leó leonem páriet.

CXXIX (Att. inc. fab. 28) gradus elíminat.

CXXX

230 Proh Iuppiter!

CXXXI (36)

Quintilianus I 5, 21 'parcissime ea' (h litera) 'ueteres usi ... erupit breui tempore nimius usus ... qua de re Catulli nobile epigramma est. Inde durat ad nos usque uehementer et comprehendere et mihi: nam me he quoque pro me apud antiquos, tragoediarum praecipue scriptores, in ueteribus libris inuenimus.'

CXXXII

Quintilianus VIII 3, 26 'propriis' (sc. uerbis) 'dignitatem dat antiquitas ... sed utendum modo nec ex ultimis tenebris repetenda ... aerumnas quid opus est? tamquam parum sit, si dicatur labor: horridum reor, tolerabile autumo, tragicum prolem ducendam.'

CXXXIII

age própera, macte, nitier!

acternum ... ab eo Plautus ... hine poetae acterna templa caeli,' (cf. Enn. inc. nom. XXXI) CXXVIII Quintilianus VIII 6, 34 'eo magis necessaria zarazonoto, quam recte dicimus abusionem, quae non habentibus nomen suum accommodat quod in proxumo est, sic: equum diuina Palladis arte Aedificant, et apud tragicos etiam: leo pariet, at pater est.' (etiam] acia Flor.) CXXIX Quintilianus VIII 3, 31 'nostri autem in iungendo aut in deriuando paulum aliquid ansi uix in hoe satis recipiuntar. Nam memini iuuenis admodum inter Pomponium et Senecam etiam praefationibus esse tractaum, an gradus eliminat in tragoedia dici oportuisset.' (eliminatum tragoedia Tur. Flor. Guelf. eliminat apud Accium in te, inde a Gryphio in edd., omittant apud Accium codd., 'uelut Goth. Voss, b Bodi. Alm.' Spald.)

CXXX Donatus in Ter. Adelph. 1 2, 31 'proh Iuppiter tragica exclamatio,' CXXXIII Charisius II p. 172 P. (112 Lind.) 'demonstrandi' (sc. aduerbium) 'en abit, ecce ucuit currit adsistit. Hortandi:

228 leo leonem posui ludi causa leo libri parel Goth. Voss. b Flor. 231 nitier cod. uirtute edd.

CXXXIV

árma . . . sonant,

Fremor óritur.

CXXXV

. . . . nil me increpitando cómmoues.

CXXXVI

235 'Inque manum surémit hastam.

CXXXVII

Puerúm surempsit.

CXXXVIII

Agilís sonipes rapitúr celeri sonitú trepidans.

CXXXIX

Amícos ad hánc rem, ut solés, aduocáto.

CXL

Hórridi tránseunt ád pedes éx equis.

CXLI (50)

240 Struúnt sorores 'Atticae dirúm nefas.

CXLII

Diuí potentes, férte lassatís opem!

age propera macte nitier. Heia age, rumpe moras.' Minus certa fide et hoe et sequentia frusta hue referuntur, quorum pars ex alio poesis genere deducta, pars a metricis uel ficta uel interpolata esse potest CXXXIV CXXXV Varro de L. L. VI 67 'similiter fremere gemere clamare crepare ab similitudine uocis sonitus dicta. Hine illa: arma sonant. fremor oritur: bine: nibil me incremitando commoues.'

nant, fremor oritur; hino: nihil me increpitando commoues. CXXXVI CXXXVII Festus p. 298 M. '[suremit, sumpsit ... inque] manum su[remit hastam; et: puerum] surempsit. ... ... pue[rum] sustule[rit].' Paulus p. 299 M. 'suremit sumpsit: inque manus suremit hastam. Surempsit sustulerit.' Ennii ex tragoediis petita esse probare studuit Bergkius Ind. lect. Marb. aest. 1844 p. XVII, quamquam Saturaios magis quam septenarium sonat CXXXVI CXXXVIII — CXL Ceusorinus fragm. c. 15 p. 98 Jahn. (2728 P.) 'anapaestus [CXXXVIII] creticus [CXL] palimbacchius[CXXXIX].' CXLI Marius Victorinus p. 2596 P. (204G.) (ubi de hendecasyliabi elementis diciur)'item:

paestus [CXXXVII] creticus [CXL] palimbacchius [CXXXIX]. CXLI Marius Victorinus p. 2596 P. (204G.) (ubi de hendecasyliabi elementis dicitur) 'item: mese Camenas caelitum testor genus, iambicus. Item: carmen Pierides struunt sorores — ita complebitur: carmen Pierides pangunt memorabile Musae: dehino, struunt sorores Attica e dirum nefas.' CXLII Marius Victorinus p. 2525 P. (106 G.) 'penthemimeres in trimetris

234 nihil libri 235 manus Paulus 236 puerum O. Muellerus, non apparet in cod. 238 ut soles, aduocato O. Jahnius si uoles aduoca libri 239 et cquis Vat. 240 durum Putschius

CXLIII Micánt nitore técta sublimi aúrea. CXLIV Deós parentes, quí penates Térei CXLV Dum taéniam, qui uólnus uincirét . . CXLVI

245

Plaudite!

satis probatur, quae per binos iambos et semipedem uerba finit, ut est: diui'e.q.s. CXLIII Serulus Centimetri p. 377 G. 'reciprocus iambicus in elegiacum est, quotiens a fine scansionis elegiacum facit, ut hoc modo: micant'e.q.s. 'aurea sublimi tecta nitore micant.' CXLIV Marius Victorinus p. 2574 P. (172 G.) 'tragico autem si sesquipedem praeposueris ambiam, erit ut diximus tetrametrus catalecticus, ut: deos'e.q.s. 'trimeter, tetrameter autem: ambiam deos' e.q.s. CXLV Festus p. 360 M. 'taenias Graecam uocem sic interpretatur Verrius, ut dicat ornamentum esse laneam capitis honorati, ut sit apud Caecilium in Androgyno — et alias: dum taeniam q.u.u. Ennius in Alexandro — Accius in Neoptolemo — 'Caecilio ascripsit Spengelius CXLV Quintilianus VI 1, 52 'tune est commouendum theatrum, cum uentum est ad ipsum illud, quo ueteres tragoediae comoediaeque clauduntar: plaudite.'

244 uinciret, petit Aldina

FABVLARVM PRAETEXTARVM

.

RELIQVIAE

.

CN. NAEVIVS

CLASTIDIVM

[

Varro de L. L. VII 107 M. 'multa apud poetas reliqua esse uerba, quorum origines possint dici, non dubito, ut apud Naeuium in Hesiona.. in Clastidio: uitulantes, a uitula.'

Π

Vita insepulta laétus in patriám redux

ROMVLVS siue ALIMONIVM ROMVLI ET REMI

I

Varro de L. L. VII 54 M. 'carere a carendo, quod eam tum purgant ac deducunt, ut careat spurcitia (ex quo carminari dicitur tum lana), cum ex ea carunt quod in ea haeret neque est lana: quae in Romulo Naeuius appellat casca, ab Oscis.' (casca Hermannus Opusc. V 263 asca Haun. asta Flor. Goth. hasta Par. a et b Osca Scaliger)

Π

Varro de L. L. VII 107 M. 'multa apud poetas reliqua esse uerba, quorum origines possint dici, non dubito, ut apud Naeuium in Hesiona . . in Clastidio . . in Dolo . . in Demetrio . . in Lampadione . . . . in Romulo: sponsus, contra sponsum rogatus.' (consponsus, contra spon-

Alimonium Romuli et Remi Donatus in Ter. Adelph. IV 1, 21 'nam falsum est, quod dicitur, interuenisse lupam Nacuianae fabulae

Naeui Clastidium II Varro de L. L. IX 78 'nam ut signa quae non hebent caput aut aliam quam partem, nihilo minus in reliquis membriseorum esse possunt analogiae: sic in uocabulis casuum possunt item fieri ac reponi quod sherit, ubi patietur natura et consuetudo, quod nonnumquam apud poetas inuezimus factum, ut in hoc apud Naeuium in Clastidio . . .'

M. PACVVIVS

sus Neukirchius coll. Varr. de L. L. VI 70 sponsus tuentur Hermannus I. l. et Lachmannus Mus. Rhen. 1839 p. 118)

M. PACVVIVS

PAVLVS

I (1)

Patér supreme nóstrae progenií patris! II (Nou. Paul.)

Nunc núnc te obtestor, célere sancta súbueni Caesárie

III (3)

Sagíttis plumbo et sáxis grandinát niuit.

IV (2)

5 Qua uíx caprigeno géneri gradilis gréssio est.

Alimonio (sic ed. pr. Alimoniae uulgo) Remi et Romuli, dum in theatro ageretur.'

Pacuui Paulus I Non. p. 490, 4 'progenii.' (progenis Bamb.) Gellins IX 14 'sic autem dies dii a ueteribus declinatum est, ut fames fami, pernicies pernicii, progenies progenii, luxuries luxurii, acies acii..... Pacunius in Paulo: pater'e.q.s. II Non. 510, 8 'celere proceleriter. Nouius Paulo: nunc'e.q.s. (Pacuuius Junius in mg. Naeulus ed. pr.) III Non. 507, 27 'niuit pro ninguit.' IV Priscianus VI p. 677 P. (I p. 219 K.) 'sed antiquissimi hic alienigenus et haec alienigena et hoc alienigenum dicebant ... nec non cetera similiter a genere composita proferebant, caprigenus, terrigenus, taurigenus, idque usus confirmat.' Macrobius VI 5 'caprigenumque pecus nullo custode per her-

bas. Pacuuius in Paulo: quamuis' e. q. s. (Pacubius Vat. Pacubius fragm. Amiense Sang. Vind. m. pr. Bern. Grut. Carlsr. Pacubius Halb. Prisciani Paulo] paco ultima litera inter o et v fluctuante fr. Amiense Prisciani)

PACVVIVS 1 supraeme Nonii libri nos nostrae Bamb. Nonii progeni Nonii codd. 2 nunc nunc Hermannus Opusc. V 264 nunc semel libri nunc tete Neukirchius nunc ted Scaliger Coni. p. 68 sancto libri sancte Hermannus subueni] succurre Pal. 3 censoriae Leid. Bamb. censorie ceteri libri censori Aldina censor Hermannus 4 niuit om. Bamb. 5 qua uix Hermannus qua uia Prisciani Carlsr. Sang. quia uia Reg. Bern. Vat. Halb. m. pr. Darmst. c, ubi uoci uia linea subducta est quamuis Macrobius generi Priscianus pecori Macrobius gradilis Hermannus gradibilis Prisciani libri grandior Macrobii exemplaria

L. ATTIVS

AENEADAE siue DECIVS

I (10)

Nil néque pericli néque tumulti est, quód sciam.

II (4)

Clamóre et gemitu témplum resonit caélitum.

III (3)

Vim Gállicam obduc cóntra in acie exércitum Reparátum hostili fúsum sanguen sánguine.

IV (2)

5 Te sáncte uenerans précibus, inuicte, inuoco, Porténta ut populo pátriae uerruncént bene.

V (5)

Et núnc quo deorum ségnitas? ardét focus.

VI (11)

Quód periti súmus in uita atque úsu callemús magis. VII (6)

. fateor: sed saépe ignauit fórtem in spe expectátio.

Atti Aeneadae s. Decius I Non, 484, 4 'tumulti pro tumultus . . Accius Aeneadis uel Decio . . ' Il Non. 504, 29 'sonit pro sonat. Accius Aeneadis aut Decio . . ' Ill Non. 224, 10 'sanguis . . . neutro . . . Accius Amfitryone: cum patre paruos patrum hostifice' e. q. s. 'idem in Aeneadis aut Decio . . .' IV Non. 185, 24 'uerruncent, id est vertant. Accius Aeneidis aut Decio . . .'

'uerruncent, id est uertant. Accius Aeneidis ant Decio...'
 V Non. 174, 20 'segnitas pro segnitia. Accius Aeneidis aut Decio...'
 VI Non. 258, 3 'callet significat scit... Accius Aeneadis aut Deci
 cii...' VII Non. 123, 12 'ignauit, id est ignauum fecit. Accius Aeneadis aut Decio: inplicare positum pro ornare. Afranius...

ATTIVS 1 nil Vossius nihil libri 2 gemitũ Bamb. 3 aciem 3 sq. exercitum Reparatum Neukirchius probauit Hermanno, Delrio praceunte exercitum Delrione exercitumue patrum W exercitum uae patrum ceteri libri, sed a uocis uae compuncto in Leid. 4 fusum Aldina fuso libri 5 uenerans Junius uerans libri 6 uerruncent Gulielmus uerruncant libri verrunces Scaliger 7 quod eorum libri quae eorum uel deorum Fruterius Veris. II 5 segnitate Junius segnitas uel segnitate Fruderius ardet locus Lipsius tardet opus Bergkius Mus. Rhen, 1835 p. 79 9 ignabat libri p. 126

VIII (7)

10

Fremitú peragrant minitábiliter.

. . Caleti uocé canora

IX (9)

. . summa ubi pérduellum est? quórsum aut quibus a pártibus

Glíscunt?

X (12)

Quibus rem summam et pátriam nostram quóndam adauctauít pater.

XI (1)

15 Pátrio exemplo et mé dicabo atque ánimam deuoto hóstibus.

XII (8)

Cástra haec uestrum est: óptume essis méritus a nobís . .

BRVTVS

I (2)

Tarquinius

Quom iám quieti córpus nocturno ímpetu

fateor'e, q. s. Idem 126, 15 'ig nauit, ignauum facit. Accius Aeneadis: fateor'e, q. s. VIII Non. 139, 20 'minitabiliter pro minaciter. Accius in Aeneadis...' IX Non. 22, 15 'gliscit est congelascit et colligitur uel crescit uel ignescit... Accius Aeneadis: dis summa'e, q. s. X Non. 75, 1 'adauctauit, auxit. Accius Aeneadis...' XI Non. 98, 11 'denorare, absumere, eripere. Accius Aeneadis...' XII Non. 200, 80 'castra generis sunt neutri. Feminini Accius Aeneadis aut Decio...'

Brutus I II Cicero de diu. I 22, 44 'cuiusnam modi est Superbi Tarquinii somnium, de quo in Bruto Attii loquitur ipse? [1] Elus igiunr

10 Calleti *libri plerique*, Neukirchius Calle superscr. ti W Gallei Lipsius Ant. Lect. V 22, Hermannus 12 dis summa tibi perduellum est libri summa ibi p. est ? Bothius 1 summa ibi pol duelli est idem 2 uis summa est ubi p. Vossius dic summa ubi p. est Grotius Bibl. nou. IV uis summa ibi perduellium est Hermannus quorsum Bothius 2 quorum libri. An: quosum ? quibus a Vossius quibus se a libri

14 et om. Neukirchius, retinuit Lachmannus in Lucr. II 1122 15 deuoto Neukirchius deuoro libri deuotabo Vossius deorabo Klausenus de Aenea p. 922 not. 1833 hh 16 uestra Nonius esis Merula p. CCCLI escis Bothius est is Vossius estis Hermannus , meriti id a nobis Hermannus meritus de nobis Vossius 17 cum iam libri

L. ATTIVS

Dedí sopore plácans artus lánguidos: Visum ést in somnis pástorem ad me adpéllere

- 20 Pecús lanigerum eximia pulcritúdine, Duos cónsanguineos árietes inde éligi Praeclárioremque álterum immoláre me. Deinde eius germanum córnibus conítier In me árietare, eoque íctu me ad casúm dari:
- 25 Exín prostratum térra, grauiter saúcium, Resupínum in caelo cóntueri máxumum Miríficum facinus: déxtrorsum orbem flámmeum Radiátum solis líquier cursú nouo.

II (3)

Réx, quae in uita usúrpant homines, cógitant curánt uident,

30 Quaéque agunt uigilántes agitantque, éa si cui in somno áccidunt,

Mínus mirum est, sed dí rem tantam haut témere inprouiso ófferunt.

Proín uide, ne quém tu esse hebetem députes aeque ác pecus,

'Is sapientiá munitum péctus egregié gerat Téque regno expéllat: nam id quod dé sole ostentum ést tibi,

somuii a conjectoribus quae sit interpretatio facta uideamus: [II]'

plerique quoniam Erl. Vind. 18 sopere Vind. 19 uisust Lam-20 sq. Inversum in libris binus pastor Erl. Vind., Lambinus ordinem correxit Muretus 23 conitier Erl. Vind. connitier uulao 25 terga Erl. terrae Pareus Lex. crit. p. 1233 26 sq. maxumum ac mirificum libri 28 linguier ErL 29 rex Vind., sed s all. m. superscr. 30 si cui Vind., t m. alt. ascripto accidunt Vind., a m. alt. 31 mirum Manutius mirandum libri di rem tantam Neukirchius in re tanta libri haud unigo aut Erl. inprouiso libri, nisi quod uisa Eliens., quod probauit Dauisius inuisa Hottingerus offerunt libri plerique, om. Erl. se offerunt

Cantabr. ingruunt Orellius 32 abetem Erl. 33 egregie Bothius egregium libri 34 id om. Erl. ostensum Erl. alii codd. apud Alanum

L. ATTIVS

35 Pópulo commutátionem rérum portendít fore Pérpropinquam. Haec béne uerruncent pópulo! Nam quod déxterum

Cépit cursum ab laéua signum praépotens, pulchérrume

Aúguratum est rém Romanam públicam summám fore. III (4)

. . qui recte cónsulat, consúl cluat.

IV (5)

40 Túllius, qui líbertatem cíuibus stabilíuerat

[CASSIVS]

V

Lucretia

Nocte intempesta nóstram deuenít domum.

Ill Varro de L. L. V 80 M. 'consul nominatus, qui consuleret populum et senatum, nisi illino potius unde Accius sit in Bruto; qui recte' e. q. s. (Accius Flor. Goth. taccius Par. a b c tatius Haun. L. Accius O. Muellerus) IV Cicero pro Sestio 58, 123 'nominatim sum appellatus in Bruto: Tullius' e. q. s. 'miliens reuocatum est.' Schol. Bob. ad i. l. 'haec etiam' (Acci en im Halmius) 'tragoedia praetextata Brutus inscribitur, in qua nominatus quidem Tullius uidetur, sed non idem ipse Cicero, quantum pertineat ad Accium poetam: quantum ad actorem tamen, sine dubio per qualitatem nominis utique significatio passionis eius eluxit.'

V Varro de L. L. VI 7 'inter uesperuginem et iubar dicta nox intempesta, ut in Bruto Cassii quod dicebat Lucretia: nocte'e. q. s. Ibidem VII 72 'nunc de temporibus dicam. Quod est apud Cassium: nocte'e. q. s. 'nox intempesta dicta ab tempestate, tempestas ab tempore, nox intempesta quo tempore nibil agitur.' (Accii nomen reponeudum censet Scaliger, minus recte praenomen Cai statuerunt Canterus Nou. Lect. V 26 et Turnebus Adu. XXIII 26. Ceterum uide Quaest. scen.)

35 comutationem Erl. 36 perpropinqua Erl. ueruncent Erl. Vind. dexterum Vossius, Hermannus ad dexteram libri, nisi quod ad dexterem Erl. 37 cepit sum ab leua cum lacuna in raso loco, ubi altera m. superscriptum ca, in margine cur Vind. pulcherrume Vind. pulcherrime uulgo 39 consul cluat Palmerius Spicileg. ap. Grud. IV 712 consulciat Flor. Goth. Haun. consulcia Par. a consul ciat Par. b consul fiat Par. c consul fuat Augustinus consul siet Niebuhrius Hist. Rom. I 578 ed. tert.

QVAESTIONVM SCENICARVM

MANTISSA

Iam posito grammatici supercilio quod tamquam exodiarius nugarum nubes effundo, cum Welckerus quodammodo in causa est, post quem de tragica Romanorum poesi uniuersa noua praeter minutias prolaturus clarissimo Soli mortale lumen stultus accenderem, tum uero studiorum inops nescio quae infantia, quae nisi in comicorum reliquiis perscrutandis et emendandis ante adulta rei Romanorum scenicae historiam maiore conatu temptare subuerebatur. Interim ne quid ad carminum nostrorum rationes pro uirili parte refingendas deesse uideretur, mensas quasdam secundas et, quae utinam ne inscitamenta sint, scitamenta Welckeri lancibus splendidissimis lubebat adicere, sed ea exigua patella exposita. Nam ' rara iuuant: primis sic maior gratia pomis.'

In LIVIO paucissima etiam uerendum est ne nimia uideantur. Et Agamemnonis caedem, quae A e gist hi fabula tractabatur, inter epulas, ut in Odyssea, perpetratam finxisse poetam probabiliter conclusit Welckerus de trag. Graec. p. 1158 ex fr. VI, quod natarum quoque memoria indicat ex alio atque Aeschyleo fonte fluxisse. Itaque uix erat cur idem uersus VI et VII (ubi 'ipsi', qui cecidit, principi opponi potuit cruor trunco exundans alteque exultans) Cassandrae furori adsignaret: immo peracta uidentur narrari ut fr. V. Itaque de Cassandrae partibus uix quicquam statui poterit. Recte enim inter sacerdotem et Electram optionem reliquit Delrio reginae uerborum VIII interpreti, uersu autem IV quae commemoretur mulier, quis spondeat? quamquam poterat captiuae infortunium domesticorum beneuolentiae commendari. Item incertum est, quo spectet 'species optabilis' fr. III: quippe uel Electra poterat matrem post facinus increpare, quae Duentzeri est opinio, uel Cassandrae erilis domus aspectu stupescenti Clytaemnestra inludere, uel nuntii in patriam reducis laetitia uel triumphum et spo-

16*

LIVIVS

lia spectantium curiositas notari, ne ulterius ariolando euagemur. Neminem exercent nuntii uersus I et II, quibuscum non inepte Klussmannus contulit Senecae Agam. 419 haec: *ut Pergamum omne* Dorica cecidit face, Diuisa praeda est, et sollemnem, quam Pacuuius quoque recepit, delphinorum naues lustrantium descriptionem 447 sqq.

Tereum ne cum Welckero p. 387 (conl. Ephem. archaeolog. 1848 p. 334) inter comoedias relegemus dissuadet Mercurius, qui cur non meram comoediam Amphitruonem facere possit, his explicat: nam me perpetuo facere ut sit comoedia, Reges quo ueniant et di, non par arbitror. Cf. Diomedes III p. 485 P. (450 G.). Quodsi Atellanarum lusus iam Liuius ausus esset, quid tandem Plautinus prologus adeo tergiuersabatur? Itaque recte uidetur Ladewicus Anal. scen. p. 12 inhonestiorem dictionem limauit caput (IV), quam Plautus postea carpsit, tragici stili infantia defendisse: ipsamque lactentem adhuc uel balbutientem Musam arguit, quae fr. III proditur maternae curae plebeia quaedam loquacitas et sitientis pueruli fames miserabilis. Philomelam misere habitam soror conqueritur fr. II. ---Nihil constat de Achillis argumento, guamquam qui solus superest uersiculus non dedecebat Achillem Agamemnonis dona repudiantem. Modestius sane Homerus XIX 147: δώρα μέν, αι κ' έθέλησθα, παρασγέμεν, ώς έπιεικές, "Ητ' έγέμεν πάρα σοί. In exordio fabulae ira Achillis potuerat castigari, quippe quae parum saperet Chironis disciplinam (inc. nom. V). — Reliquarum fabularum laruae satis uexarunt homines doctos: nobis pax est cum mortuis, postquam Klussmanni cantilenas horridas Iuppiter et laboriosas legimus. Hoc miror, tam desubito lucem uiro doctissimo, quam 'critica' M. Hauptii 'fax' incenderat, fuisse extinctam. Nam cum uersus illos, qui ex Liuii Ino a Terentiano Mauro afferuntur, propter uoculae et in altero uersu usum nec Liuii nec Laeuii esse posse ipse ab Hauptio doctus praedicasset, paulo post nihilo minus Laeuium auctorem proclamat. Induxerat autem uirum clarissimum Terentiani illud puto minus recte ita intellectum, quasi de poetae nomine grammaticus dubitasset, qui potius quod Liuii 'squalem scabremque, incultam uastitudinem' a Caesio Basso sibi uenditam cum suis elegantiis

commutauerat, haec sua χρύσεα χαλπείων festiue indicauit addito puto. Itaque nec de Ino Liuii fabula nec de Dianae hymno est cur dubitemus. Cf. Weichertus Poet. Lat. reliq. p. 71 Welckerus p. 1369 Hermannus Epit. d. m. p. 127 ed. alt. M. Hauptius Obseru. crit. p. 43 Ladewicus Anal. scen. p. 12 et 26. — Denique abeat ad Adones suos et Alcestides et Centauros Laeuii, qui falso Liuii nomine in Macrobii Sat. VI 5 exemplaribus circumfertur, ex Helena galliambus: tu qui permensus ponti maria alta ueliuola.

NAEVIVM qui larga heroicarum, ut ita dicam, comoediarum messe locupletauit Welckero cur non ducam astipulandum esse, significaui ad Liuii Tereum. Cuius reliquias quibus inquinari concedo rusticitatis cuiusdam sordibus horridulis, eas quis in Naeuii Danae et Lycurgo deprehendat? Quae fabulae adeo non ab Ennii Pacuuii Attii seuera grandiloquentia nobis quidem uidentur recedere, ut mirari possis, quid tandem in illis luserit comicus poeta. Nisi forte subtilius illud parodiae genus, quod ad poesin tragicam tecte ridendam pertinet, rudioribus Romanorum sensibus tunc temporis placuisse, illos autem omnes, qui nunc inde extant, uersiculos ex ipsa tragoedia sumas originem ducere. Sed 'quid si redeo ad illos, qui aiunt, quid si nunc caelum ruat?'

Ly curg i autem reliquiae quid sibi uelint, partim sat probabiliter Klussmannus explicauit, quamquam quod Aeschyli Lycurgiam et Euripidis Bacchas quasi contaminasse Naeuium idem coniecit, id quidem nititur argumentis leuissimis. Multa per se clara sunt: uelut Baccharum aduentum nuntiari fr. I—III, alacritatem earum, postquam scenam inierunt, repraesentari fr. IV, porro correptum a ministris Bacchum produci secundum fr. XI, atrocitatem autem Lycurgi diuerbio conspicuam fieri, unde extant fr. XII.—XV. In siluas fraude inlectas trucidari ille iubere uidetur fr. V.—VII*), quo pergentes (IX. X) insidiarum suspitio subit (VIII). Deinde caedes mulierum siue caedis conatus describitur fr. XVI.—XIX. Denique aedes Lycurgi incendi iubet deus fr. XX (cf. Eur. Bacch. 594 sq.), eodemque spectat ex nuntii narratione fr. XXIII. Comoediae reddenda

^{*)} Itaque uersu 32 non alios, sed alias debebam scribere.

NAEVIVS

1

censeo, quae in Lycnrgum Scaliger intulit: risi egomet mecum cassabundum ire ebrium (Varro de L. L. VII 53 M.). Quibuscum tamen quae coniunxit uir summus indidem petita (inc. nom. V), ea quidem facile concedo de Baccho dici potuisse.

Danaen magis Euripideam quam Sophocleam Naeuium conuertisse suspicans Bentleius in epist. ad Millium p. 464 praeter decantatam ingenii quandam adfinitatem fortasse in animo habuit Euripidea VI: πρείσσων γαρ ούτις χρημάτων πέφυκ' ανήρ, Πλήν εί τις· δστις δ' ουτός έστιν, ουχ όρω. Similiter enim apud nostrum detecto probro (IV) auri inlecebras execratur Acrisius fr. V, eiusdemque, non Iouis, non regis potentia extollitur fr. I. Item de quaestu flagitioso dici poterant, quae apud Plautum Syncerastus, ubi orationem habet, 'quasi ipse sit frugi bonae', Poen. IV 2, 22 repetit leniter sic inmutata: male partum male disperit (inc. nom. I). Euripideis porro satis apte conlatis hisce XIII: oux Eouv oute teiχος οῦτε χρήματα Οῦτ' αλλο δυσφύλαπτον οὐδὲν ὡς γυνή Klussmannus fr. VI explicavit, quo sibi ipsi fortasse 'uirginis abditae custodi pauido' Acrisius inrisit. Eiusdem iram fr. VII et Danaes exilium fr. VIII significari apparet, quo nondum nato Perseo eam profectam Seruius quoque auctor est in Aen. VII 372: 'postquam est a love uitiata, pater eam intra arcam inclusam praecipitauit in mare, quae delata ad Italiam inuenta est a piscatore cum Perseo, quem illic enixa fuerat.' Ac fortasse ad hoc supplicium spectant, quae Isidorus Orig. V 26 (inc. nom. II) habet. Cuius fr. X auxilium inuocatur, Iuppiter nescio an uaticinio aliquo misso desperantem consolatus sit: prodigium enim indicari uidetur fr. XI. Recte autem in exordio fabulae Iouis personam asciuit Vossius: quippe Mercurio Danaes formam admirabundus rex deorum monstrare uidetur fr. II, cui obstupescenti et amore flagranti an uirgini dedecoris sibi consciae dandum sit fr. III, dubitamus. De Semela fr. IX sermonem esse monuit Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 74.

Restant ceterarum fabularum corpora caeca, quae reliquiarum 'inuida praeclusit spatium natura uidendi.' Et quod Hectore proficiscente Astydamantis Hectorem Latine redditam esse statuit Welckerus p. 1039, possit sane aliquo sententiae uinclo fr. II

NAEVIVS

ariolanti consociatum uideri cum incertae fabulae uersibus Astydamantis his, quae apud Stobaeum 86, 3 leguntur:

γένους δ' ἕπαινός έστιν ἀσφαλέστατος, κφτ' (uulgo κάτ') ανδρ' ἐπαινεῖν, ὅστις αν δίκαιος ἧ τρόπους τ' αριστος, τοῦτον εὐγενῆ καλεῖν ἕν' ανδρα τοῦτόν ἐστιν εὑρεῖν δυσχερές, κεί τοῦτον οί ζητοῦντές εἰσι μύριοι.

Certius est uersus de Andromacha Naeuii (nisi Nouii malis cum Bothio et Munkio p. 88) depromptos falso Klussmannum Hectori proficiscenti dedisse, si quidem galeam patris expauescens pueralus, qualem cum Homero finxit Astydamas, nondum poterat sapientiae praecepta in pectore condere. Itaque de Anchialo cogitandum erit, quamquam parum huc quadrant, quas Duentzerus Ephem. Darmst. 1835 p. 47 asciuit Euripideae Andromachae 415 sqq. lamentationes. At Equi Troiani ut solum Naeuium auctorem fuisse demonstrarent, qui Ciceronis ad Fam. VIII 1 (inc. poet. fab. VIII) auctoritate abusi sunt, non animaduerterunt, quod satis probabile uidetur, Attii Deiphobum altero illo nomine potuisse insignitam esse. In qua Simonis fortasse partes agens Aesopus iurare poterat, quae illo loco Cicero affert. Item uide an ipse Attii Deiphobus sero sapiens prouerbio originem dederit, quod Festus p. 343 M. (inc. poet. fab. VII) explicauit. ---- Hesionae denique Troiam ab Hercule captam et Telamonis coniugium argumento fuisse probabiliter coniecit O. Muellerus. Versiculum nostrum interpretaturus Klussmannus nugatur. Qui quem Faunis et uatibus restituendum putauit inc. nom. III, eo Iphigeniae, quae scrupulum mouit Welckero, aliquantillum subicere possis stabilimenti. Nec de aliis quibusdam incerti generis reliquiis tam firme nobis quam illi stat sententia: qui quae comoediis inserere non dubitauit, inc. nom. IV et IX-XI, eis indicta quasi causa tragicam scenam praecludere religioni habui. Contra 'consolitae illius ex Saturniorum rudi et inculta specie asperitatis' (Ritschelii Prol. Trin. p. 199 uerba sunt) quasi spiritum rectius a senariorum candore abstinere nobis uidemur. Itaque huc non pertinere puto inc. nom. XII et XIII.

Euripideas fabulas certum est ENNIVM expressisse tres: Medeam Hecubam Iphigeniam. Ex quibus ad uerbum expressam dicit Cicero Medeam de fin. I 2, 4: 'iis igitur est difficilius satis facere, qui se Latina scripta dicunt contemnere. In quibus hoc primum est, in quo admirer, cur in grauissimis rebus non delectet eos patrius sermo, cum eidem fabellas Latinas ad uerbum e Graecis expressas non inuiti legant. Quis enim tam inimicus paene nomini Romano est, qui Ennii Medeam aut Antiopam Pacuuii spernat aut reiciat, quod se eisdem Euripidis fabulis delectari dicat?' Quod quomodo intellegendum sit, apparet conlatis Graecis exemplis infra positis, quae, ut suum cuique reddatur, ad I II XIII attulit Manutius in Cic. epist. ad Fam. VII 6, ad III IV VII X XI Columna, ad V Angelus Politianus Misc. cap. 27, ad VI Muretus Var. Lect. IV 7, ad VIII Osannus Anal. crit. p. 118, ad IX Planckius, ad XIV denique Scaliger Coni. p. 60.

I: Ear. 1:

ΕΪθ' ῶφελ' Άργοῦς μὴ διαπτάσθαι σχάφος Κόλχων ἐς αἰαν κυανέας Συμπληγάδας, μηδ' ἐν νάπαισι Πηλίου πεσεῖν ποτε τμηθεῖσα πεύχη, μηδ' ἐφετμῶσαι χέφας ἀνδφῶν ἀφίστων, οῦ τὸ πάγχφυσον δέφος Πελίς μετῆλθον· οὐ γὰφ ἂν δέσποιν' ἐμή Μήδεια πύφγους γῆς ἔπλευσ' Ἰωλχίας, ἔφωτι θυμὸν ἐχπλαγεῖς' Ἰάσονος

II: Eur. 49:

παλαιόν οξκων κτήμα δεσποίνης έμής, τί πρός πύλαισι τήνδ' άγουσ' έρημίαν Έστηκας αύτή Θρεομένη σαυτή κακά;

III: Eur. 57:

ώσθ' ζμεφός μ' ύπηλθε γη τε κούφανφ λέξαι μολούση δεύφο Μηδείας *) τύχας.

IV: Eur. 131:

ἕκλυον φωνάν, ἕκλυον δὲ βοάν τᾶς δυστάνου Κολχίδος

*) decnoivng alii. Vide Kirchhoffii in Eur. Med. prolegomena p. 31.

V: Eur. 214: Κοφίνθιαι γυναϊκες, έξηλθον δόμων, μή μοί τι μέμφησθ'· οίδα γαφ πολλούς βροτών σεμνούς γεγώτας, τούς μέν όμμάτων απο, τούς δ' έν θυφαίοις· οί δ' άφ' ήσύχου ποδός δύσκλειαν έπτήσαντο καί φαθυμίαν. quorum mentem non recte Ennium adsecutum esse monuit praeeunte Mureto Var. Lect. VIII 17 Elmsleius. VI: Eur. 250:

> ώς τρίς αੌν πας' ἀσπίδα στῆναι θέλοιμ' αੌν μαλλον ἢ τεκεῖν α̈παξ.

VII: Eur. 352:

¥

÷.

εί σ' ή 'πιοῦσα λαμπὰς ὄψεται θεοῦ καὶ παῖδας ἐντὸς τῆσδε τερμόνων χθονός, θανῆ.

Eidem autem Creonti si cetera 'regum imperia' ibidem a Cicerone allata (inc. inc. fab. LXXXVII) recte Scaliger Coni. p. 60 ascripsit, certe minus apte uno quasi spiritu ut hunc uersum 321: $d\lambda\lambda' \xi_5 \partial' \omega_5 \tau \alpha_2 \sigma \tau \alpha \cdot \mu \eta \lambda \delta \gamma o v_5 \lambda \delta \gamma s$ haec etiam: animum aduorte et dicto pare: Praeter rogitatum ne querare pronuntiata statuit, quorum priora: animum aduorte et dicto pare prooemium potius redolent, conl. 274: $\pi \alpha l \mu \eta \tau \iota \mu \delta \lambda \delta \epsilon \iota v$. Pergimus in certioribus.

VIII: Eur. 365:

άλλ' οὔτι ταύτη ταῦτα, μὴ δοκεῖτέ πω. ἔτ' εἴσ' ἀγῶνες τοῖς νεωστὶ νυμφίοις καὶ τοῖσι κηδεύσασιν οὐ σμικροὶ πόνοι. δοκεῖς γὰρ ἄν με τόνδε θωπεῦσαί ποτ' ἄν, εἰ μή τι κεφδαίνουσαν ἢ τεχνωμένην;

IX: Eur. 371:

ό δ' ἐς τοσοῦτον μωρίας ἀφίκετο ὥστ' ἐξὸν αὐτῷ τἂμ' ἑλεῖν βουλεύματα γῆς ἐκβαλόντι τήνδ' ἀφῆκεν ἡμέραν μεῖναί μ', ἐν ἡ τρεῖς τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν νεκρούς Θήσω, πατέρα τε καὶ κόρην πόσιν τ' ἐμόν·

398: πικρούς δ' έγώ σφι και λυγρούς θήσω γάμους, πικρόν δε κηδος και φυγάς έμας χθονός.

Quibus duobus locis quem interposuit Cicero (inc. inc. fab. XC), eundem Ennius ipse potest uideri intermiscuisse. Nec dubito Medeae ad male faciendum uigorem agnoscere in eis quae seruauit Quintilianus IX 3, 16 (inc. inc. fab. LXXXIX). Vnde in exordii, quod hoc est apud Euripidem 364: $\pi\alpha\kappa\omega\sigma\sigma\pi^{i}\pi\alpha\nu\tau\alpha\sigma\sigma\sigma$ $\tau/s \alpha\nu\tau\epsilon\rho\epsilon\bar{\epsilon}$; conformatione aliquantum nostrum apparet ingenio indulsisse. Itemque apud Charisium V p. 252 (inc. inc. fab. XCIV) quae extant, nisi forte ad Attii Medeam rectius referuntur quam ad haec 476:

> έσωσά σ', ώς ίσασιν Έλλήνων όσοι ταὐτὸν συνεισέβησαν Άργῷον σκάφος, πεμφθέντα ταύρων πυρπνόων ἐπιστάτην ζεύγλαισι καὶ σπεροῦντα θανάσιμον γύην·

certe sequebantur senarios X, quibus ex eadem oratione respondent u. 502:

> νῦν ποῖ τράπωμαι; πότερα πρὸς πατρὸς δόμους., οῦς σοὶ προδοῦσα καὶ πάτραν ἀφικόμην; ἢ πρὸς ταλαίνας Πελιάδας;

XI: Eur. 526:

έγω δ', έπειδη και λίαν πυργοῖς χάριν κ. τ. λ. 530: ώς Έρως σ' ηνάγκασε τόξοις ἀφύκτοις τοὐμὸν ἐκσῶσαι δέμας.

XII: Eur. 764:

ώ Ζεῦ Δίκη τε Ζηνὸς Ήλίου τε φῶς

XIII: Eur. 1069:

δότ', ώ τέχνα

δότ' ἀσπάσασθαι μητρί δεξιὰν χέρα.

XIV: Eur. 1251:

ίὼ Γὰ τε και παμφαής ἀκτίς Άελίου, κατίδετ' ίδετε τάν ὀλομέναν γυναϊκα, πρίν φοινίαν τέκνοις προσβαλεῖν χέρ' αὐτοκτόνον.

Denique quae Varro de L. L. VII 16 M. adfert (inc. nom. XXV) O. Muellerus non inepte suspicatur ex his orta esse 714:

> ούτως έρως σοι πρός θεῶν τελεσφόρος γένοιτο παίδων καὐτὸς ὅλβιος θάνοις.

Inmanem uero, quam Cicero pro rege Deiotaro 9, 25 (inc. inc. fab. LXXXVIII) detestatur, sententiam Medeae ingenio conuenire obseruauit Ladewicus p. 17. Et potuit eam Ennius uelut in hoc dilogio inserere 816:

> Χ. ἀλλὰ πτανεῖν σὼ παῖδε τολμήσεις, γύναι; Μ. οῦτω γὰς ἂν μάλιστα δηχθείη πόσις. Χ. σὺ δ' ἂν γένοιό γ' ἀθλιωτάτη γυνή. Μ. ἴτω· πεςισσολ πάντες οῦν μέσω λόγοι.

Quamquam scio plures eadem sententia Graecos uersus extare, ut: έρρέτω φίλος σύν έχθρω (Plutarch. quom. ab amico adul. internosc. cap. 4 cf. Macarii Prouerb. IV 12 in Leutsch. Paroemiogr. II 167 sq.) et: σφάλλειν σύν έχθροις και φίλους κέρδος φέρει et: απόλοιτο και φίλος συν έχθροῖς (Macar. VII 95 cf. Leutsch. II 213). Restant alia, quae aut certo loco ne probabiliter quidem uisa sunt adsignari posse aut prorsus ab argumento alienas, res inuehere. Et fr. XV quidem uel de uindicta deliberans Medea (cf. Eur. 376 sqg. 407) poterat elogui uel, quod magis uidetur ueri simile, perturbatam consiliique expertem mentem simulans Iasoni respondere (cf. Eur. 295 sqq. 305). Quod autem Euripideum inc. fab. LXXII uersum, quo in epist. ad Fam. XIII 15 Cicero utitur: μισῶ σοφιστήν, ὅστις οὐχ αὐτῷ σοφός, ab Ennio expressum esse statuit Manutius, inde nec duplicis Euripideae fabulae recensionis, de qua post Boeckhium Gr. trag. princ. p. 172 cogitauit Osannus, suspitionem confirmari nec alterius Medeae cum Manutio adsumendae necessitatem effici iudicabit, qui sententias aliande sumptas hic illic praeter Graecum exemplar inserendi licentiam ab accurata ceteroquin conuersione non abhorruisse concesserit Elmsleio p. 75. Quin ne mirer quidem, si quis pro lasonis et Medeae in extrema fabula conuitiis habuerit, quae Rhet. ad Herenn. II 25, 39 (inc. inc. fab. XCI) affert, quamquam nihil apud Euripidem inuenies, quod apprime eis conueniat. Aliter statuendum est

de uersu XVI, cuius singulae particulae ita cum eis, quae fr. I amplius atque copiosius circumscripta sunt, conspirant, ut qui in alteram Medeam illum cum Manutio coniecerit, Ennianae in uariandis sermonibus arti non plus laudis addiderit, quam qui Elmsleium p. 151 et Bergkium Mus. Rhen. III 1835 p. 71 secutus chori uerba 431: σύ δ' έκ μέν οίκων πατρώων ἕπλευσας Μαινομένα κραδία dixerit esse expressa. Immo genuinos uersus uel inflexit in suae artis usum ut Rhet. ad Her. II 22 et de fato 15, 35 grammaticus aliquis, uel memoriter, quae Bothii sententia est, Nonius protulit. At non amplius tergiuersandum est in reuocanda Atheniensi, quam Welckerus p. 1378 dicit, Medea, cuius si quidem argumentum cum Aegeo Sophoclea conuenire recte conjecit Elmslejus p. 75. Theseo aduenae uidetur initio fabulae comes patriam monstrare. Nam 'digito monstrantis uerba' esse apud Varronem VII 9 olim persensit Columna, nec mouet nos in tempus Bergkii auctoritas, qui 'nequaguam Ennium duas scripsisse fabulas eiusdem nominis alio tempore' se probaturum promisit Ind. lect. Marb. 1844 p. XI. Ladewicum p. 16 refutauimus in Coni. p. 3. — Medeae exuli duos illos, qui ex Nemea adferuntur, uersiculos inserentibus uix dubitarem subscribere, si tam expedita esset pecudis marili notio quam priores anapaestos facile est ad Medeam referre, quacum xaxõç πέπρακται Quamquam qui huius ipsius scenae initium illis contineri πανταγñ. sibi persuaserit, ei cantici Enniani species non nihil ab Euripideis senariis diuersa fingenda erit, nec sane absonus ab his fluctibus transitus erat ad confidentiam illam: quam magis aerumna urgete. g. s. Sed praesto sunt etiam alia uelut 277: alai · πανώλης ή τάλαιν' απόλλυμαι.

Minime 'pressius quam in ceteris', quae Ladewici p. 15 opinio est, sed aliquantum solutius Graeca uestigia Ennius secutus est in He cu ba uersa eadem Gellio XI 4 teste de Euripidea. Nam anapaestis V nihil in Euripideo cantico, quod legitur 155—177, est quod respondeat, nec omnino satis probabile uidetur iam ab exordio poetam $\delta \lambda \varphi \tau \tilde{\varphi} \ \vartheta \nu \lambda \dot{\alpha} x \varphi$ seuisse: cum contra similia quaedam in senariis et Vlixem precetur Priami coniux u. 387: xevreire, $\mu \dot{\eta}$ $\varphi e l \delta \varepsilon \vartheta e$ et 391: $\dot{\upsilon} \mu \tilde{\epsilon} \tilde{\varsigma} \ \delta \epsilon \ \mu' \ \dot{\alpha} \lambda \lambda \dot{\alpha} \ \vartheta \upsilon \varphi \sigma \tau \varrho l \ \sigma \upsilon \mu \varphi \sigma \upsilon \varepsilon \dot{\sigma} \sigma \tau \varepsilon$ (quibuscum Bothius animaduertit concinere quae apud Varronem de L. L.

VII 13 sunt inc. nom. XXI) et Talthybio dicat 505: $\vec{\omega} \ \varphi(\lambda\tau\alpha\tau')$, $\ddot{\alpha}\varphi\alpha \ \varkappa\ddot{\alpha}\mu'$ $\dot{\epsilon}\pi\iota\sigma\varphi\dot{\alpha}\dot{\xi}\alpha\iota \ \tau\dot{\alpha}\varphi\varphi \ \Delta \sigma\varkappa\sigma\ddot{\nu}' \ \dot{A}\chi\alpha\iota\sigma\ddot{\varsigma} \ \dot{\eta}\lambda\vartheta\epsilon\varsigma$; Inde igitur carminis materiam Ennius hausisse uidetur iam abducta ad mortem filia cantati a matre, quae in Graeco exemplo usque ad nuntii aduentum afflicta et muta humi iacere fingitur. Pluribus acerbam eius ultione de Polymestore peracta lactitiam (cf. Eur. 1044 sq.) adornatam esse significat uersus X, quem recte interpretatur Columna. Nec Agamemno, ubi iusta passum esse Polymestora docet (Eur. 1240 sqq.), simul, quod prorsus alienum erat, Thracum legibus nullas de parentum aut hospitum interfectoribus poenas constitutas esse, poterat inferre. Itaque e uersu 1247: $\tau\dot{\alpha}\chi'$ $\sigma\dot{\nu}\nu \pi\alpha q'$ $\dot{\nu}\mu\tilde{\nu}\nu$ $\dot{\varphi}\dot{\sigma}$ - $\delta\iota\sigma\nu \xi\epsilon\nu\sigma\varkappa\tau\sigma\nu\epsilon\tilde{\nu}$ minime orta sunt Latina VIII, quae cum aptius comparentur cum Hecubae uerbis 799:

> άλλ' οί θεοί σθένουσι χώ κείνων κρατῶν νόμος · νόμφ γὰς τοὺς θεοὺς ἡγούμεθα, καὶ ζῶμεν ἄδικα καὶ δίκαι' ὡςισμένοι · ὅς ἐς σ' ἀνελθών εἰ διαφθαφήσεται, καὶ μὴ δίκην δώσουσιν οῖτινες ξένους κτείνουσιν ἢ θεῶν ίρὰ τολμῶσιν φέρειν, οὐκ ἔστιν οὐδὲν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἴσον.

(cf. Nic. Loensis Misc. epiph. VIII 7): illam potius accepto caesi pueri nuntio de manca humanarum legum indole conqueri putamus.

Item siue anapaestis, ex quibus u. 68: ω στεροπα Διός, ω σχοτία νύξ iambico octonario II redditum uidit Scaliger, Ennius ex suo inseruit septenarium III secundum Hermanni coniecturam, siue malis ad senarios referre, unde haec possunt comparari 262:

> η τούς κτανόντας άνταποκτεϊναι θέλων ές τήνδ' Άχιλλεύς ένδίκως τείνει φόνον;

utique quantum suae Musae concesserit poeta, licet imaginari. Propius reliqua ad Graecorum speciem accedunt. Et Hecubae uerbis IV Gellius ipse exemplum adposuit 293:

> τὸ δ' ἀξίωμα, κἂν κακῶς λέγης, τὸ σόν πείσει· λόγος γὰρ ἕκ τ' ἀδοξούντων ἰών κἀκ τῶν δοκούντων αὐτὸς οὐ ταὐτὸν σθένει.

ENNIVS -

Versus VI Columna intellexit spectare ad haec Talthybii 497:

φεῦ φεῦ · γέρων μὲν εἴμ' · ὅμως δέ μοι Φανεῖν εἴη, πρίν αἰσχοῷ περιπεσεῖν τύχη τινί.

et IX Turnebo Aduers. XXIX 29 auctore ad illa Hecubae 829:

η τῶν ἐν εὐνη φιλτάτων ἀσπασμάτων χάριν τιν' ἕξει παῖς ἐμὴ, κείνης δ' ἐγώ;

Eiusdem uerba VII recte Mercerus composuit cum u. 760:

όρας νεκρόν τόνδ', ού καταστάζω δάκρυ;

apte autem Hermannus fr. I cum eis, quae narrat Polydorus 26: xal xravwv $\dot{e}_S$ oldµ' $\dot{\alpha}\lambda \dot{\alpha}_S$ Medñxe. Ex eis denique, quae sine fabulae nomine laudantur, probabiliter Muretus Var. Lect. V 13 Hecubae uindicauit uersiculum, quo Cicero de fin. II 13, 41 (inc. nom. XX) utitur, quique ad mortis laudem inflexus in P. Syri sententiis 483 Or. sic legitur: nimium boni est, in morte si nil sit mali. Nam ex Euripide huc quadrant 627: xeïvos olβιώraros Oro xar' ημαο τυγχάνει μηδèν xaxóν. Quae uero praeterea uagis coniecturis olim Hermannus inter Hecubae reliquias inseruit, expendit Osannus Analcrit. p. 136 sqq., nec non huic fabulae operam suam dedit Duentzerus in Ephem. Darmst. 1838 n. 6 sq.

De I phigenia bene meruit Bergkius, qui in egregia commentatione indici lectionum Marburgensium a. 1844 praemissa Ennium conicit p. XII sqq. ita contaminasse, ut 'quae Euripides obiter tantum attigit, cum a Sophocle occupata essent, ea ille suppleuerit et spectanda exhibuerit popularibus suis.' Maxime autem ad Euripidis exemplum Ennium sese applicasse olim intellectum est. Nam cum fr. I composuit Scaliger Eur. 6:

Αγ. τίς ποτ' ἄζ' ἀστής ὅδε ποςθμεύει;

Πρ. Σείριος, έγγὺς τῆς ἑπταπόρου

Πλειάδος ἄσσων έτι μεσσήρης. (conl. Boeckh. Gr. trag. princ. p. 279 sqq.) item fr. II cum Eur. 137:

> άλλ' ἔθ' ἐρέσσων σὸν πόδα, γήρα . μηδεν ύπείκων.

Et ex eodem diuerbio fuisse putamus, quae Cicero habet de diu. II 26, 57 (inc. nom. XXII), quibus respondent Graeca 9:

ούπουν φθόγγος γ'οὔτ' ὀρνίθων . οὔτε θαλάσσης. conl. 156 : ἕθι. λευπαίνει τόδε φῶς ἦδη λάμπουσ' ἦώς πῦς τε τεθρίππων τῶν Άελίου.

Incertam autem est, utrum Euripidem an Ennium intellexerit Cicero Tusc. disp. III 24, 57: 'de paupertate agitur . . . neque siletur illud potentissimi regis anapaestum, qui laudat senem et fortunatum esse dicit, quod inglorius sit atque ignobilis ad supremum diem peruenturus', quae recte referantur ad Eur. 16 sqq. Porro illius inter fratres iargii frusta IV et V apte conferantur cum Euripideis 322:

Μ. τήνδ' δράς δέλτον, κακίστων γραμμάτων ύπηρέτιν;

326: Μ. ώστε σ' άλγῦναι γ' άνοιξας, ἃ σύ κάκ' ειργάσω λάθρα.

A. ποῦ δὲ κάλαβές νιν; ὦ θεοί, σῆς ἀναισχύντου φρενός.

Μ. προςδοκῶν σὴν παῖδ' ἀπ' Άργους, εἰ στράτευμ' ἀφίξεται.

A. τί δέ σε τάμα δεῖ φυλάσσειν; οὐκ ἀναισχύντου τόδε;

Μ. ὅτι τὸ βούλεσθαί μ' ἕπνιζε, σὸς δὲ δοῦλος οὐπ ἔφυν.

A. ούχι δείν', εί τον έμον οίπειν οίπον ούπ έάσομαι;

conl. 1269 sq. Paulo tamen aliter ab Ennio conformatam esse hanc disceptationem maxime apparet comparanti Agamemnonis orationem fr. VI cum his 384:

εἶτ' έγὼ δίκην δῶ σῶν κακῶν ὁ μὴ σφαλείς; et 396: τἀμὰ δ' οὐκ ἀποκτενῶ 'γὼ τέκνα· καὶ τὸ σὸν μὲν εὖ παρὰ δίκης ἔσται, κακίστης εὐνίδος τιμ∞ρία. έμὲ δὲ συντήζουσι νύκτες ἡμέραι τε δακρύοις ἅνομα δρῶντα κοὐ δίκαια παῖδας, οὒς ἐγεινάμην.

quae ut accuratius Romanus poeta expressisse uideretur, parum probabiliter Bergkius p. XIII interstitium posuit inter uersum primum et alterum. Quod obiter apud Euripidem a Menelao tangitur, fore ut infecta re in patriam reuertantur, primum tamquam opprobrium ab irato 372: Έλλάδος μάλιστ' ἔγωγε τῆς ταλαιπώφου στένω, "Η θέλουσα δρᾶν τι κεδνὸν βαρβάρους τοὺς οὐδένας Καταγελῶντας ἐξανήσει διὰ σὲ καὶ τὴν σὴν κόρην, deinde tamquam consilium a misericorde 495: ἕτω στρατεία διαλυθεῖσ' ἐξ Λὐλίδος et 515: οὐx, εἔ νιν εἰς ^{*}Λργος γ' ἀποστελεῖς πάλιν: id igitur Ennius ita uideri potest

conuertisse, ut reditum re uera ab Agamemnone propositum, perfidiae tamen crimen eis refelli fingeret, quae apud Diomedem II p. 441 (inc. nom. XIII) legimus. Quo bene quadrat, quod ualde probabiliter Bergkius coniecit, eum uersum, qui in Rhet. ad Her. III 21, 34 (inc. inc. fab. XIII cf. XIV) laudatur, a Calchante siue Vlixe — potest etiam de Thersite cogitari — in populi contione pronuntiatum esse, ut quae significare u. 494 540 526 Euripides sat habuit, ea Sophocle fortasse auctore Ennius in scena repraesentauerit. Propius fr. VII accedit ad 446:

> ή δυσγένεια δ' ώς έχει τι χρήσιμον. καὶ γὰρ δακρῦσαι φφδίως αὐτοῖς έχει, ᾶπαντά τ' εἰπεῖν· τῷ δὲ γενναίφ φύσιν ἄνολβα ταῦτα

quaeque Cicero ad Att. XIII 47, 1 habet (inc. inc. fab. XI) ad Clytaemnestrae haec 633:

> ώ σέβας έμοὶ μέγιστον, Άγαμέμνων ἄναξ, ῆχομεν, έφετμαῖς οὐχ ἀπιστοῦσαι σέθεν

apte a Ladewico p. 15 comparata: et fr. IX ad u. 1375, quem asciuit Hermannus:

> κατθανεῖν μέν μοι δέδοπται · τοῦτο δ' αὐτὸ βούλομαι εὐκλεῶς πρᾶξαι.

quocum fr. XI Bergkius coniungens ita scriptum:

Acheruntem obibo, ubi mortis thesauri obiacent,

Vt hostium eliciatur sanguis sanguine

refellitur neglecta Acheruntem uocis prosodia. Rectius illud Naekius de Dulor. Pac. p. III (Opusc. I 86) ad Iphigeniae carmen rettulit 1475:

> άγετέ με τὰν Ἰλίου καὶ Φρυγῶν έλἐπτολιν.

et 1484:

ώς έμοζσιν, εί χρεών, αΐμασι, θύμασί τε θέσφατ' έξαλείψω.

Eodemque cantico potuit de Paridis uel de Helenae temeritate conqueri Iphigenia fr. X ut apud Euripidem 1335:

ίὼ, ἰώ μεγάλα πάθεα, μεγάλα δ' ἄχεα Δαναίδαις τιθεῖσα Τυνδαρὶς κόρη.

conl. 574 sqq. et 794 sqq. Qua enim mente Agamemnonem Clytaemnestra potuerit his uerbis obiurgare, uelim explicauerit Bergkius p. XV Bothii opinionem secutus. Iam restant, quae uel ipse Ennius nouasse uel a Sophocle mutuatus esse creditur. Ex quibus grauissimum est, quod militibus chori partes adsignauit. Nam milites, non mulieres decere fr. III iam Vossius perspexit. Eosdem autem in Sophoclea Iphigenia chorum effecisse conclusit Bergkius p. XIV et de fragm. Soph. p. 15 ex similibus de otio querellis (Soph. 288):

> τίπτει γάρ οὐδὲν ἐσθλὸν εἰπαία σχολή· Φεὸς δὲ τοῖς ἀργοῦσιν οὐ παρίσταται.

Quod utut se habet, hoc clarum est, et primum illud fuisse in Ennii fabula militum carmen et Achillis qualem Euripides composuit 801 sqq. orationem non posse non aliquantum ab illo fuisse inmutatam. Ceterum uide an ultimus horum uersuum diem dederit responso cuidam, quod Cicero Tusc. disp. III 3, 5 (inc. nom. XXIV) laudat. Magis dubitamus uiro praeclarissimo in eo adsentiri, quod fr. VIII de Sophocle statuit translatum uideri: neque enim adeo sublimia sunt Enniana, quin potuerint huius ingenio substitui Euripideis 955:

> πιπρούς δὲ προχύτας χέρνιβάς τ³ ἐνάφξεται Κάλχας ὁ μάντις. τίς δὲ μάντις ἔστ' ἀνήρ, ὅς ὀλίγ' ἀληθῆ, πολλὰ δὲ ψευδῆ λέγει τυχών, ὅταν δὲ μὴ τύχη, διοίχεται;

Singulos duarum fabularum uersus Varro de L. L. VII 82 testatur ad Euripidis exemplum factos esse, Alexandri scilicet V et Andromachae II: cetera in coniectura posita sunt. Quamquam enim Cicero de opt. gen. or. 6, 18 his: eidem Andriam et Synephebos nec minus Andromacham aut Antiopam aut Epigonos Latinas recipiunt, his igitur quamquam cum Antiopa ad uerbum de Graeco expressa Andromacham componit, tamen de huius exemplo nihil potest adfirmari. Nihil certe efficitur uno et altero ex Hecuba et Troadibus uersu, quos Columna et post Duentzerum Ephem.

Darmst. 1838 p. 47 Hartungus Eurip. rest. II 284 conquisiuerunt, ut leuissimam cum Ennianis similitudinis umbellam captarent. De argumento, in quo frustra elaborauit Ladewicus p. 36, constare uidetur eis, quae de Antiphonte Andromachae actore a. 700 u. c. Attico scripsit Cicero IV 15: 'redii Romam Fontei causa a. d. VII Idus Quinct. Veni in spectaculum: primum, magno et aequabili plausu (sed hoc ne curaris, ego ineptus qui scripserim): deinde Antiphonti operam : is erat ante manu missus quam productus. Ne diutius pendeas, palmam tulit: sed nihil tam pusillum, nihil tam sine uoce, nihil tam —, uerum haec tu tecum habeto. In Andromacha tamen major fuit quam Astyanax, in ceteris parem habuit neminem.' Et de Astyanactis funere agitur fr. VII, cuius infantiam minus fortasse quam Polyxenam decet Orci salutatio fr. VI. Ouae autem fr. IV memoratur seditionem utrum in expugnata urbe inter Troianos Graecorum crudelitate indignatos an inter Achiuorum exercitum longae absentiae inpatientem (I) ortam finxerit poeta, haeremus. Nam Andromacham pueri uitam ui defendisse conicere possis ex etymo (II), quod avool µazerai. Cuius ira ortae audaciae, quam demulcere uidetur Vlixes secundum fr. V, oppositus est Hecubae in summa miseria torpor (III): Sin ad Graecorum castra seditionem illam contuleris, certe non mulieribus captiuis cum Ladewico p. 37, sed Vlixi uel alii duci curiosam quaestionem IV conuenire statués. Dubitanter conicio, quae Varro de L. L. VII 93 (inc. nom, LVII) exhibet, Hecubam fortasse de Cassandra Agamemnoni addicta ea mente dixisse, qua furore exultans hymenaeum in Euripidis Troadibus 308 sqq. cantat Apollinis sacerdos. Et hic de Neoptolemo philosophiam fastidiente (inc. nom. XIII) dicatur, qui non inepte forsan in Andromacha fingatur patris honori patrocinans Vlixis, qui Polyxenam tueatur, argumenta refutare. Quamquam cui extra nostrae de Ennianis fabulis scientiae limen euagari libuerit, cum alia multa poterit excogitare tam Welckeri coniecturam probare, qui in Philocteta Neoptolemum suspicatur Vlixis argutiis respondere, comparans Sophoclea 1246: all' el dixaia, twv oogwv πρείσσω τάδε. Et ut de multis illis unum exhibeam, uide an ut in Hippiae dialogo (Plat. Hipp. mai. 286 a), ita in tragoedia nostra cum

Nestore Neoptolemus capta urbe disseruerit, quid adulescentis ingenio ad uirtutem ac famam erudiendo optime conueniat.

Cicero Andromachae quantum tribuerit, cum laudibus in Tusc. disp. III 19, 44 effusis apparet tum hoc loco de diu. I 12, 23: 'sus rostro si humi A literam inpresserit, num propterea suspicari poteris, Andromacham Ennii ab ea posse describi?' Idemque rursus commemorat Acad. pr. II 7, 20: quam multa, quae nos fugiunt in cantu, exaudiunt in eo genere exercitati! qui primo inflatu tibicinis Antiopam esse aiunt aut Andromacham, cum id nos ne suspicemur quidem.

Alexandri certum Euripideum exemplum extat, quod tamen quomodo secutus sit Ennius, nec ratiocinationum, quales Ladewicus p. 30 sq. proposuit, temeritate efficitur nec Graecis reliquiis apparet. In prologo quin Hecubae somnium, quod Cicero de díu. I 21, 42 (inc. inc. fab. V) exhibet, narratum sit nullo modo dubitamus, nec inprobabiliter ad Venerem eas partes detulit Hartungus II 234. Eius autem somnii agnito filio rursus ita mentio fieri poterat, ut quantum 'exitio Trojae' recepto periculum incurrerent ab altera parte moneretur, ab altera autem responderentur quae Cicero de diu. II 62, 127 (inc. nom. LVI) adfert. Cassandrae uersuum quattuor 43-46 exitus a Quintiliano IX 3, 77 (inc. inc. fab. IX) intellegi ingeniosior est quam uerior Langii Vind. p. 48 coniectura. Ni mirum hic est disputationis apud grammaticum tenor, ut similium quadruplicem fere rationem esse doceat Quintilianus. 'Nam est primum, quotiens uerbum uerbo simile aut non dissimile ualde quaeritur, ut: puppesque tuae pubesque tuorum' uel: 'quantum possis, in eo semper experire, ut prosis', quod est $\pi \alpha \rho l \sigma \omega \nu$ genus. 'Secundum, ut clausula similiter cadat, uel eisdem in ultimam partem conlatis, όμοιοτέλευτον, similem duarum sententiarum uel plurium finem: non modo ad salutem eius extinguendam, sed etiam gloriam per tales uiros infringendam. Ex quibus fere sunt, non tamen ut semper ultimis consonent, quae rolxwla dicunt: uicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. Sed in guaternas guoque ac plures haec ratio ire sententias potest' (h. e. illa consonantium uocum xola non trinario numero cohibita, sed reroaxola etiam et plurium membrorum similis conformatio in usu est). 'Fit etiam singu-

lis uerbis: Hecuba, hoc dolet piget pudet, et: Abiit excessit erupit euasit.' Itaque secunda illa similium ratio, ut clausula similiter cadat, non sententiarum tantum simili exitu uel membrorum concinna aequabilitate, sed singularum quoque uocum deinceps sese excipientium consonantia efficitur. Nihilo minus tam illa sane mire ad Cassandrae uerba aspirant, ut aliquid certe Langius nobis uidisse uideatur. Quid enim si uaticinia sua figura illa Cassandra antea quasi induxerit, quam pleniore oratione ea explicaret? Cui inserendae aptum orationis hiatum animaduertes post u. 43. Frusta III - V ad disceptationem de aduena ad ludos admittendo in ipsa scena institutam puto pertinere. De uictore autem dictum Hartungus II 238 suspicatur uersu, quem habet Paulus Festi breujator p. 369 M. (inc. nom. XII). Versui 57 poterant praecedere anapaesti a Charisio II p.216 P. (inc. inc. fab. X) seruati, quos Astyanacti dedit Naekius Mus. Rhen. 1833 p. 486. Priamo Welckerus p. 467 recte adsignauit fr. II.

Proxime his testimoniis accedit, quod Scaliger perspexit προλόγου ex Euripidis Andromeda είσβολήν (I):

> ώ νὺξ ἰερά ώς μακρὸν ἴππευμα διώκεις ἀστεροειδέα νῶτα διφρεύουσ' αἰθέρος ἱερᾶς τοῦ σεμνοτάτου δι' Ἐλύμπου,

hos igitur uersus ab Ennio in cognomini fabula redditos esse fr. I. Et possis etiam cum eis, quae Perseo Andromeda dicere traditur (IX):

> άγου δέ μ', ώ ξέν', είτε πρόσπολον θέλεις είτ' άλογον είτε δμωίδα

conferre septenarium II. Contra alium ex Euripidis Andromeda uersum (XV):

άλλ' ήδύ τοι σωθέντα μεμνήσθαι πόνων

Latine uertit Cicero haec praefatus de fin. II 32, 105: 'uulgo enim dicitur: iucundi acti labores; nec male Euripides (concludam, si potero, Latine: Graecum enim hunc uersum nostis omnes): suauis laborum est praeteritorum memoria.' Itaque consentaneum est hoc

extremae fabulae loco ab auctore suo recessisse Ennium. Ouae restant praeter pugnae cum ceto commissae descriptionem nihil produnt nisi filiae cum matre, ut uidetur, contestationem secundum fr. III, cui cum deinceps Priscianus ex 'eodem' uerba Nerei natis (inc. nom. XIV) adjungat, ea quoque in Andromedam licebit reuocare. Praeterea; quod unico Liuii uersu significatur diluuium, nescio an eis innuatur, quae ex Ennio Seruius in Ge. I 12 (inc. nom. XV) Ceterum Varro in ea satura, guae περί έξαγωγής indeprompsit. scripta est, Andromedae fabulam non leuiter tantum uidetur attigisse in his: Andromeda uincta et proposita ceto non debuit patri suo, homini stupidissimo, in os spuere uitam? (Non. 400, 10) quorum extrema baccheos sonant, sed indidem esse puto, quae ibidem p. 352, 23 extant: quid puera rogasset et petasatus capite annuisset. Ac discedens numero uenire ait adulescentem, ubi puera scripsi pro uulgato puer. Eidem denique inter Perseum et Andromedam diuerbio praefari uidentur, guae apud Non. 198, 1 (inc. nom. XVI) leguntur.

Ad Erechthei uersus priores, quos uel regem ipsum uel Praxitheam pronuntiasse animaduertit Columna, quadrant ex nobilissimo illo apud Euripidem matris sermone (XVII 50) uelut haec:

> χρησθ', ὦ πολιται, τοις έμοις λοχεύμασιν, σώζεσθε, νικατ' ἀντί γὰρ ψυχης μιας οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τήνδ' ἐγὼ σώσω πόλιν.

Alterum autem fr. nescio an Erechthei, contra quam Welckerus p. 718 sentit, molliorem uxore animum prodat filiae caedem reformidantis. Cuius haesitantia quaedam apud Euripidem quoque cum uxoris prolixa illa oratione, inprimis u. 36: καl την τεκοῦσαν καl σὲ δύο θ' ὁμοσπόρω Σώσει τί τούτων οὐχὶ δέξασθαι καλόν; et u. 43sqq. uidetur inpugnari:

> έκεινο δ', ού τὸ πλειστον ἐν κοινῷ μέφος, οὐκ ἔσθ' ἐκούσης τῆς ἐμῆς ψυχῆς, ἄνεφ, πφογόνων παλαιὰ θέσμι' ὅστις ἐκβαλεῖ. *)

^{*)} Neque enim quod aute Valckenarium uulgabatur: τῆς ἐμῆς ψυζῆς ἄτες, hoc est interprete Meinekio in Ephem. Marb. 1846 p. 1088: 'coa-

tum uero his indicatur (XVIII):

θετών δὲ παίδων ποῦ κράτος; τὰ φύντα γάρ κρείσσω νομίζειν τῶν δοκημάτων χρεών

quibus liberorum amorem opinionum uanitati et inanis gloriolae fallaciis utique praeferendum nec umquam adoptiuorum dubia fide aequari piaculum illud suadenti respondetur. Nec indignior Erechtheo quam Agamemnone illa in filia mactanda trepidatio. Itaque quae in Graeco exemplo (XVII) haec disputauit 14:

Επειτα τέκνα τοῦδ Ἐκατι τίκτομεν,
 ὡς Φεῶν τε βωμοὺς πατρίδα τε ρυώμεθα
 et 15: ἀλλ' ἐμοί γ' εἴη τέκνα,
 ὰ καὶ μάχοιτο καὶ μετ' ἀνδράσιν πρέποι,
 μὴ σχήματ' ἅλλως ἐν πόλει πεφυκότα

eadem patrem eis, quae Seruius in Aen. II 62 (inc. nom. XL) habet, meminisse iubet, ni fallor, quo consilio liberi a ciuibus debeant generari. Praeterea Chthonia non indigna extant apud Festum p. 301 (inc. nom. XLII) et apud Paulum p. 123 (inc. nom. XLIII): licet enim insciam filiam apud Euripidem inmolari recte statuerit Welckerus p. 721, Romani tamen generosissimae uirginis uirtuti studiosius fortasse plaudebant. Eleusis (inc. inc. fab. XXVI) prologo poterat commemorari, Eumolpi patria eis, quae Varro de L. L. V 14 (inc. nom. XVII) habet, genetricem denique Mineruam Erechtheus inuocare eis, quae in Censorini fragm. p. 95 Jahn. (inc. inc. fab. XXV) laudantur.

His satis commode adiungas Telephum, cuius interpretes extiterunt quattuor, Geelius (de Telepho Euripidis in Annal. Inst. Belg. 1830), Welckerus p. 477 sqq., Otto Jahnius (de Telepho et Troilo p. 19 sqq.), et qui Attianas quoque reliquias in idem restitutionis quasi ahenum congessit, Hartungus I 196 sqq. Et recte cum Geelio p. 9. 15 Welckerus prologum agenti Telepho fr. I, peroranti coram ducibus conl. Eur. VII:

> μή μοι φθονήσητ', ανδρες Έλλήνων ακροι, εί πτωχός ων τέτληκ' έν έσθλοϊσιν λέγειν

tra animi mei uoluntatem' sententiae satis facere uidetur, quae haec est: 'numquam, dum per me steterit, euertentur maiorum instituta.'

dedit fr. II. Septenarium uero III postea potius esse pronuntiatum praeter numeros uel quae Geelio quoque p. 11 displicebat repetita arguit squalidae stolae mentio. Ismbis eadem explicauit Euripides his:

πτώχ' ἀμφίβληστρα σώματος λαβών δάπη ἀρκτήρια ψυγής

quos e Diogen. epist. 5 in Notitia mss. t. 10, 2 p. 241 inter Telephi fragmenta a Boissonadio relatos post Dobraeum Meinekius in Ephem. Marb. 1843 p. 292 sic scriptos proposuit; min' augiblnστρα σ. λ. ρ. ἀρπτήρια ψύχους, cum in cod. legatur ἀμφίβλητα et άρπτήρια τύχης. Barbarum Vlixes fortasse animos placaturus miratur tantum inter Argiuorum proceres certamen potuisse incendere (VI), quod cum Euripidis his: xaxõç õloir' our ätiov vao Elladi (XIII), "Ελληνες όντες βαρβάροις δουλεύσομεν; (XVII) τί δ' ώ τάλας, σύ τωδε πείθεσθαι θέλεις; (XV) ώρα σε θυμού πρείσσονα γνώμην έχειν (XXIV) — his igitar indicari perspexisset Jahnii p. 29 sagacitas, nescio cur quae eodem tendunt: 20' onos 20ήζεις · οψα άπολούμαι Τῆς σῆς Ἐλένης οῦνεκα (XXII) et : Σπάρτην ἕλαγες· κείνην πόσμει, Tas de Μυπήνας ήμεις idla (XXIII), ca de altero inter Atridas iurgio interpretatus sit, quo quid ad promouendam fabulam proficiatur non magis liquet, quam unde inter tesserarum hilaritatem quasi 'bene tempestate serena' fulmina illa inciderint. Eundem Vlixem Welckerus censet fr. VII significare, quid Graecis profuturus sit Telephi aduentus, et reditum cupientium ignauia reprehenditur uersu, quem minus recte fortasse Lucilii nomine apud Nonium p. 96, 3 legimus (inc. inc. fab. XIV). Quamquam quod semper teneri uelim, non quod fabulata est cum loue luno scire, sed quid potuerit fabulari, aliquatenus adfectamus imaginari. Promissis autem de salute sua factis Telephus et ipse diffidens postulare uidetur, ut coram Clytaemnestra ipse uel Agamemno uel Menelaus auxilium sibi spondeat (VIII). Et Agamemnoni belli gloriam prae liberorum uita repudianti Geelium censemus fr. V aptius tribuisse, quam Vlixi Welckerum Telephi, qui Mysium bellum excusauerit, facundiam refutanti. Nam belli causa et Iphigenia caesa et Orestes tunc in periculo erat. Incertum relinguitur, utrum sese ipse tanguam inimicum execretur Telephus fr. IV, quod conl. Eur. XVI: xaxão Ezoum,

Tηλέφω δ' άγω φρουῶ statuit Welckerus, an uelut Achillem de aduena haec eiecisse probabilius coniecerit Geelius p. 26 conl. Eur. XIII: κακῶς ὅλοιτ' οὖν· ἄξιον γὰς Ἑλλάδι, quae ut omnino huc possint quadrare, scribendum est cum Jahnio oὖν pro uulgato ἄν. Ex ἀδεσπότων farragine ad fratrum altercationem trahi possant Agamemnonis uerba et quae Censorinus fragm. p. 95 Jahn. (inc. inc. fab. XVI) et quae Seneca epist. 80 (inc. inc. fab. XV) habet, eiusdem autem in Telephi, qui Orestem arripuerat, audacia stuporem intellegi conieceris a Cicerone de orat. III 26, 102 (inc. inc. fab. XVII). Quaeque uersibus a Varrone de L. L. VII 89 (inc. nom. XXVIII) et a Cicerone de off. I 16, 51 (inc. nom. XXIX) laudatis innuitur uia monstranda, in eam, ni fallor, Graecos Telephus poterat deducere.

Sola argumentorum guadam aegualitate inducti Phoenicem et Melanippam ex Euripidis auctoritate repetunt. Phthiae enim pellicis insidias tam Ennianae quam Euripideae fabulae argumentum fuisse demonstrauit Valckenarius in Diatribes egregio capite XXIV. Qui quae in eandem Phoenicis orationem coniecit II III VI VII amicorum, qui siue uindictam siue, quod praetulit Welckerus p. 807, praesidium iniusto parandum suasorint, consilia repudiantis, ex eis duo priora ad matris quoque dolos et fallacias, quas recuset filii ingenuitas, possunt referri. Fragmento contra VI ei fortasse respondebatur, qui Amyntoris atrocitatem reprehenderat fr. V, cuius frustulum quoddam habes, si recte conieci fr. IV Phoenicis innocentiam probantis argumenta contemptim patrem excipere tamquam argutias. Argutius autem Hartungus I 76 sanati a Chirone testimonium adfirmauit exhiberi fr. VIII. Alterum paternae irae documentum intellexit Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 73 eo uersu extare, quo Cicero Orat. 46, 155 (inc. nom. XXVI) utitur, conl. Hom. Iliad. IX 455 : μή ποτε γούνασιν οίσιν έφίσσεσθαι φίλον υίον Ές έμέθεν γεγαώτα. Praeterea pro Phoenicis querellis nescio an habenda sint, quae Charisius IV p. 250 P. habet (inc. inc. fab. CXVII), uerecundiae autem adulescentis facile uidetur conuenire posse, quam idem V p. 254 P. (inc. inc. fab. CXV) proponit, apoclisis.

Melanippam eandem esse, quam philosophantem Euripides inscripserit, recte, quantum ad argumentum spectat, animaduertit

Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 72. Nam portentum infantes in stabulo reportos fr. I, ideoque ad placandum deorum animum (III) cremandos esse Aeolo declarat Hellen fr. II. Quibus tamen indiciis idem conclusit, uinctam quoque Melanippam Latium translatam uideri. ---nam custodia liberatam (V) oculorum acie recuperata solis splendorem admirari fr. IV, ---- ea huic quoque fabulae posse accommodari monuit Welckerus p. 850. Et potest sane fr. IV ex eis esse, quibus philosophiam suam Melanippa exposuit, nisi uel chori carmen cum Hartungo I 121 uel cuiusuis rei similitudinem aliquam cum Welckero putandum est significari: uerba autem V qui de carcere effringendo utique contenderit intellegenda esse, quid ni de Neptuni uelut promisso quodam interpretatur? ne Naeuii cotem proferam, quam in monstrorum exemplis enumeratam fuisse existimat Welckerus. Ceterum sapientiam suam, quam ceteri forlasse detestabantur, Melanippa tueri poterat eis quae Cicero de nat. deor. II 25, 65 (inc. nom. XXXIV) habet. Nam quod Meropen Hartungus II 53 Polyphonti statuit mala a Luce uel Caelo inprecari, nec poterat umquam dici: 'cui execrabor deos' pro: 'deorum iram inprecabor', nec quae deos negaret philosopha aequabilem et inperturbatam naturae uim apte in auxilium uocabat. De hac fabula praeterea nota sunt, quae Cicero de off. I 31, 114 scripsit: 'suum quisque igitur noscat ingenium . . . ne scenici plus quam nos uideantur habere prudentiae. Illi enim non optimas, sed sibi accommodatissimas fabulas eligunt: qui uoce freti sunt, Epigonos Medumque, qui gestu, Melanippam, Clytaemnestram.'

Et haec sunt, quae Euripidi possint accepta referri. At Cresphontem ex eodem expressam esse adfirmantem caue ne nimis credulis auribus excipias. Nam et Lucilius apud Gellium VII 3 Euripideum quoddam in Cresphonte artificium uituperasse narratur ne commemorato quidem Latino interprete, et Cicero Tusc. disp. I 48, 115 quiaque ex illa uersus ipse transtulit, quorum Graecum exemplar adhuc extat (XIII). Vertit autem studiosissimus ille patriorum poetarum amator Graecorum uerba non nisi ubi defecerunt Romani (Tusc. disp. II 11, 26). Ergo aut recessisse duobus illis locis ab exemplo suo Ennium Welckerus p. 828 sqq. debebat confiteri aut prorsus diuersam fabulam nostro obuersatam esse. Quae suspi-

tio reliquiarum quoque significationibus non nihil firmatur. Altercationem enim inter Cypselum et Meropen de Cresphonte relinguendo nostrum poetam finxisse apparet fr. III, ubi Polyphontis nomen pro Cresphonte tum demum iure Welckerus p. 837 substituisset, si uel Euripidem uel Euripideum saltem argumentum Ennium adhibuisse demonstrasset. Sed ne umbrae quidem ista cantilena (VI), qua amicorum cum inimicis simulatam conspirationem tamquam ueram et infaustam lamentatus sit Cresphontes, mortuum esse Meropes maritum probauit uir clarissimus. Quae enim, obsecro, querella illa 'dubia causa' adferretur ad quodnam 'dubium' demonstrandum, quoue 'exemplo' uteretur Cresphontes 'pro iure suo'? Ni mirum regium ius defendit contra inimicum seditiosum, cui pacem suasuras est exemplo usus deorum, quippe qui et ipsi inter se semper concordes sint et conciliati. Quibus indiciis ceteras guogue religuias accommodare prudentius uidetur, quam si quis Hartungo II 42 sqq. et 47 auctore inter duas diuersas fabulas. Temenidas scilicet et Cresphontem, haec frusta dispergere in animum induxerit. Itaque eidem conloquio adsignamus fr. II-IV: cautionem suadenti respondere uidetur fr. V, qui uitam ipsam, ut Cresphontem perdat, periclitaturus sit: fr. VII sacrae poterant caerimoniae describi, inter quas fortasse Cresphonti caedes inlata erat, quam in exitu fabulae lamentatur Merope fr. VIII, a Polyphonte, credo, in coningium coacta, antequam iustas marito exequias potuerat celebrare. Denique ad Peloponnesi inter Heraclidas sortitionem uideri fr. I spectare iam Valckenarius Diatr. in Eur. p. 187 coniecit conlatis Eur. Cresph. I-VII. Quae si recte ad hanc fabulam rettulerunt, non tamen necessario Cresphontis umbram potissimum illa in prologo narrasse persuasit Welckerus p. 830. Quid ni enim ipsa Merope rerum statum potuerit exponere? ne Schwenckii (Mus. Rhen. 1843 p. 456), qui minus apte filium Cresphontem ab infantia exulem tam rerum domesticarum gnarum finxit, opinioni patrocinemur. Cum uero ne potuerit quidem haec (XVI): el μèr vào olxei reoreoac uno roovós 'Er roiσιν ούκέτ' ούσιν, ούδεν αν σθένοι, umbra Cresphontis pronuntiare (debuit enim profecto scire, num apud inferos habitaret Hercules), tritagonistae autem partes Cresphonti in qua fabula tributae fuerint, Demosthenis (de cor. 55 p. 289 R.) in Aeschinem dicto non

appareat: consequitur ut tota Welckeri de illis partibus sententia conlabefiat. Itaque non hinc fabulae titulo, qui Lessingio offensioni fuit, sed inde explicatio paranda erit, quod qui Telephontes Hygino, Euripidi et Cyziceni epigrammatis (Jacobs. Anthol. XIII p. 624) auctori Cresphontes uocabatur. Quod recte animaduertit Schwenckius l. l. (cf. Wagnerus Eur. fr. p. 232), qui ficto Telephontis nomine Cresphontem primo prodisse satis probabiliter statuit. Meropes personam commode Langius Vind. p. 47 suspicatur apud Quintilianum XI 3, 73 commemorari: 'in eis, quae ad scenam componuntur, fabulis artifices pronuntiandi a personis quoque adfectus mutuantur: ut sit Merope in tragoedia tristis, atrox Medea, atlonitus Aiax, truculentus Hercules' e. q. s. Vbi Erope Voss. c Europae Guelf. Aerope Tur. Flor. Ambr. b Alm. Bern. praestant, Campaniana autem Niobae dedit, unde in editionibus uulgatur Niobe.

Thyestem nouissimam esse ex Ennii fabulis narrat Cicero Brut. 20, 78: C. Sulpicio Gallo praetore ludos Apollini faciente cum Thyesten fabulam docuisset, Q. Marcio Cn. Servilio consulibus (a. 585 u. c.) mortem obiit Ennius. Qui tamen, ut familiaritatis cuiusdam cum Graeco poeta constantiam firmarent, fr. VII sibi per-e suaserunt ex illis Euripideis (inc. fab. I): δράς τον ύψου τόνδ' απειρον αίθέρα Καί γην πέριξ έχονθ' ύγραις έν άγκάλαις; Τοῦτον νόμιζε Ζηνα, τόνδ' ήγοῦ θεόν, ortum esse, uix animaduerterunt, quod eodem loco (de nat. deor. II 25, 65) et Ennii uersum Cicero attulit et Euripidis deinceps doctrinam ex Graecis ipse conuertit. Ceterum cenam Thyesteam, quam ab Ennio repraesentatam consentit cum Welckero p. 676 Hartungus I 170, satis indicant 'preces' (Hor. Epod. 5, 86 Schol.) illae 'inanes' (XI), quas qui propter Ciceronis fastidium Attio quam Ennio digniores iudicauerit cum Ladewice Anal. scen. p. 39, is uereor ne Andromachae guogue inprudentiam ('uidi, uidere' e. q. s. apud Cic. Tusc. I 44, 105 Enn. Andromach. XII) sapienti poetae surrepturus sit. Nec adeo ab argumento illo abhorrent ceterae reliquiae, ac uidentur uiro doctissimo, qui quoniam difficillimum sit quicquam de eis statuere, inde non dubitat, quin Hyginus fab. 88 sua de Pelopia, Aegistho, Thesproto ex Ennii Thyeste hauserit. Nobis dubitandum saltem uidetur, utrum uerum sit. Nam quo referri possit fr. I, certum oraculum habemus

sane illud de Thyestis ultore ex ipso et Pelopia nato: quamquam quid ni cogitari possit aliqua ambigua Apollinis uoce agni aurei furem rursus in fratris regiam clam Atreo (quo spectat etiam Carcini illa άναγνώρισις Arist. Poet. 16 cf. Welckerus p. 1060 et fr. IV) deductum nouas ei insidias moliri? (V) Quodsi ignotus in patriam rediit Thyestes, uide an eum Cicero Tusc. disp. III 19, 44 (inc. nom. XXX) intellexerit: certe eiusdem uerbis (inc. inc. fab. LVII) paulo post III 12, 26 utitur, quibus illa praeire poterant. Si autem similia cum Attianis illis: 'oderint dum metuant' disputauit Ennii Atreus, ex altera parte opponi poterant, quae Cicero de off. II 7, 23 (inc. nom. XXXVII) laudat. Praeterea ut fractam fidem apud illum Thyestes (XV) conqueritur, Fidem et Iouem őpxiov inuocare poterat eis quae idem Cicero de off. III 29, 104 (inc. nom. XXXVIII) habet. Nec uideo ubi aptius quam in hac fabula de periculosa regni societate dici potuerint, quae in eodem libro I 8, 26 (inc. nom. XXXIX) Versus IV Varroni in animo erat haec scribenti (Non. adferuntur. 336, 31):

Quemnám te esse dícam, ferá qui manú

Córporis féruidos fóntium aperis

Lacús sanguinís teque uíta leuás ferreo énsi?

quae minus eleganter bacchiaco systemate continuauit Hermannus Elem. p. 303.

De Alcmaeonis, uel Alcumaeonis rectius, argumento nihil apparet, nisi exulem et a Furiis exagitatum Alcmaeonem uirginis fidem inplorare. Quae cum uix potuerit Tisiphona esse, cuius in morbo depellendo ministerium quantum ualeret, pater iamiam expertus erat, non recte uidetur Hartungus II 536 ad Corinthium Euripidis Alcmaeonem nostras reliquias rettulisse. Quod autem de 'uiro bono' Alcmaeone Ladewicus disseruit Anal. scen. p. 29, quid sit, diiudicabit, qui Ciceronis de fin. IV 23, 62 uerba, non literas tantum perlegerit. Itaque probabilius cum Welckero p. 578 Otto Jahnius (de Telepho et Troilo p. 29) statuisse uidetur Arsinoen fr. III inplorari, idemque ab Ennio argumentum, h. e. exulis a Phegeo excepti sanationen, tractatum esse, quod narrat Apollodorus III 7, 5. Quamquam Euripidem quidem uix ille secutus fuerit, cuius quae

ENNIVŞ

Alxµalwv dià Angidos nominatur fabulam caedem potius quam nuptias Alcmaeonis repraesentasse concedendum erit Schoellio Symb. p. 132 et Hartungo I 187 sqq. Furias ipsas in scena comparuisse non inepte conicias. Certe de eiusmodi spectaculo tamquam Romanis consolito plus semel loquitur Cicero, uelut pro Rosc. Am. 24, 67: 'nolite enim putare, quem admodum in fabulis saepenumero uidelis, eos qui aliquid inpie scelerateque commiserint, agitari et perterreri Furiarum taedis ardentibus' et in Pison. 20, 46: 'nolite enim putare, patres conscripti, ut in scena uidetis, homines consceleratos inpulsu deorum terreri Furiarum taedis ardentibus. Sua quemque fraus, suum facinus, suum scelus, sua audacia de sanitate ac mente deturbat: hae sunt inpiorum furiae, hae flammae, hae faces. Ego te non uecordem, non furiosum, non mente captum, non tragico illo Oreste aut Athamante dementiorem putem, qui sis ausus primum facere' e. q. s. Matrem Alcmaeo fortasse commemorabat eo uersu, quem ex Rutilio Lupo I 12 (inc.nom. XLVI) praeclare elicuit Meinekius : similia certe et in Epigonis Sophoclis conuitia sunt: πάκιον άλλ' ούκ έστιν ούδ' έσται ποτέ Γυναικός (195) et in Theodectae Alcmaeone: σαφής μέν έν βροτοϊσιν υμνείται λόγος, Ώς οὐδέν ἐστιν ἀθλιώτερον φυτόν Γυναικός (Porphyr. ap. Euseb. Praep. euang. X 3 p. 466 d). Quamquam et Phthia in Phoenice eundem titulum sibi arrogat Euripide auctore: yvvý re πάντων άγριώτατον πακόν (XI) et Melanippa, de qua haec apud eundem: της μέν κακης κάκιον ούδεν γίγνεται Γυναικός (XIV), αλγιστόν έστι δηλυ μισηθέν γένος (XVIII cf. XIX), et Hecuba, a qua oculis priuatus Polymestor 1178 omnia his comprehendit: el rig γυναϊκας των πριν είρηκεν κακώς, "Η νυν λέγων τίς έστιν, η μέλλει λέγειν, Απαντα ταῦτα συντεμών έγώ φράσω. Γένος γάρ οὕτε πόντος ούτε γη τρέφει Τοιόνδ'· ό δ' άει ξυντυχών έπίσταται. Ne dicam de simillimis statim ab ipso Meinekio (cf. Hist. crit. com. p. 509) adlatis exemplis Carcini ex Semela (Athen. XIII 559 f): ω Ζεῦ, τί χρή γυναϊκας έξειπεϊν κακόν; Άρκουν αν είη, καν γυναϊκ' είπης μόνον et Euripidis in Stheneboea (Bell. XII): ω παγκακίστη καί γυνή· τί γαρ λίγων Μείζόν σε τοῦδ' ὄνειδος έξείποι τις αν; quem locum iam Ruhnkenius Latinis adposuit.

A e s c h y li flammeos uersus quatenus Ennio contigerit popularibus propinare, utinam distinctius nunc liceret perscrutari! Quae nobis restant minuta E u m e n i d u m quasi semina unde orta sint, facile apparet. Nam fr. I Bothius intellexit haec expressa esse Aeschyli 276:

> έγω διδαχθεὶς ἐν κακοῖς ἐπίσταμαι πολλοὺς καθαρμοὺς καὶ λέγειν ὅπου δίκη σιγᾶν θ' ὁμοίως· ἐν δὲ τῷδε πράγματι φωνεῖν ἐτάχθην πρὸς σοφοῦ διδασκάλου.

Cum fr. II recte contulit Scaliger Coni. p. 121 u. 463:

ἕκτεινα τὴν τεκοῦσαν, οὐκ ἀρνήσομαι, ἀντικτόνοις ποιναῖσι φιλτάτου πατρός καὶ τῶνδε κοινῆ Λοξίας ἐπαίτιος, ἄλγη προφωνῶν ἀντίκεντρα καρδία, εἰ μή τι τῶνδ' ἔρξαιμι τοὺς ἐπαιτίους.

Apollinis est fr. III siue exordientis orationem (cf. Aesch. 614) siue patrem prae matre aestimandum esse demonstraturi (Aesch. 657). Contra`uersu 741: νικῷ δ' ᾿Ορέστης, κῶν ἰσόψηφος κριθῷ melius quadrat ad fr. IV u. 752:

άνης όδ' έκπέφευγεν αίματος δίκην,

et quae sequuntur apud Aeschylum:

ίσον γάρ έστι τάρίθμημα τῶν πάλων,

ea prius uidetur Ennius exposuisse, si recte huc referuntur, quae Varro habet de L. L. VII 19 (inc. nom. XVIII). Iure porro inseruntur huius fabulae reliquiis illi quoque uersus, quos laudauit Cicero Tusc. disp. I 28, 69 (inc. inc. fab. LXXII); manifesto enim orti sunt ex Aeschyleis 903:

> όποῖα νείκης μὴ κακῆς ἐπίσκοπα, καὶ ταῦτα γῆθεν ἔκ τε ποντίας δρόσου ἐξ οὐφανοῦ τε κἀνέμων ἀήματα εὐηλίως πνέοντ' ἐπιστείχειν χθόνα καφπόν τε γαίας καὶ βοτῶν ἐπίρρυτον ἀστοῖσιν εὐθενοῦντα μὴ κάμνειν χρόνφ, καὶ τῶν βροτείων σπερμάτων σωτηρίαν.

Antea Noctem Eumenides inuocauerant et his: $\mu \tilde{\alpha}\tau\epsilon \rho$, $\tilde{\alpha}$, μ ' $\tilde{\epsilon}\tau\iota\kappa\tau\epsilon \varsigma$, $\tilde{\omega}$, $\mu \tilde{\alpha}\tau\epsilon \rho$, $N\dot{\nu}\xi$, $\dot{\alpha}\lambda\alpha \tilde{\alpha}\tilde{\alpha}\iota$, $\kappa\alpha$ $\delta\epsilon\delta \tilde{\sigma}\rho\kappa\delta\sigma\iota\nu$ e. q. s. (321) et postea 844: $\vartheta \tilde{\nu}\mu\sigma\nu$, $\tilde{\alpha}\epsilon s$, $\mu \tilde{\alpha}\tau\epsilon \rho$, $N\dot{\nu}\xi$, unde audeo Ennio reddere, quae Paulus Festi p. 83 M. habet (inc. inc. fab. LXXI). Quae denique Pythium apud Ennium Apollinem profiteri dicit Cicero de orat. I 45, 199 (inc. nom. XIX), eis nisi conl. u. 29 sqq. in prologo locum fuisse sumpseris, uel uersus 576:

> καὶ μαρτυρήσων ἦλθον· ἔστι γὰρ νόμφ Ικέτης ὅδ' ἁνὴρ καὶ δόμων ἐφέστιος ἐμῶν· φόνου δὲ τοῦδ' ἐγὼ καθάρσιος· καὶ ξυνδικήσων αὐτός

amplificari potuisse concedes uel probabilius 614:

λέξω πρός ύμᾶς τόνδ' Άθηναίας μέγαν Θεσμόν δικαίως, μάντις ῶν δ' οὐ ψεύσομαι. οὐπώποτ' εἶπον μαντικοῖσιν ἐν Θρόνοις, οῦκ ἀνδρός, οὐ γυναικός, οὐ πόλεως πέρι, ὃ μὴ κελεύσαι Ζεὺς Όλυμπίων πατήρ.

In Aiace quod exemplum Ennius secutus sit non inde efficitur, quod aliqua inter duos hos uersus et Sophocleos quosdam intercedit similitudo. Nam priorem sane non inepte conferas cum Vlixis uerbis 1340:

> οὐκ ἀντατιμάσαιμ' ἄν, ὥστε μὴ λέγειν ἕν' ἄνδρ' ἰδεῖν ἄριστον Άργείων, ὅσοι Τροίαν ἀφικόμεσθα, πλὴν Άχιλλέως

ad alterum autem magis quadrant 1411:

ἔτι γὰς Θεςμαί σύςιγγες ἄνω φυσῶσι μέλαν μένος

comparata a Scaligero, quam quae Hermannus reddita dicit Tecmessae 918:

> φυσῶντ' ἄνω πρὸς ϸῖνας ἕκ τε φοινίας πληγῆς μελανθὲν αἶμ' ἀπ' οἰκείας σφαγῆς.

Quid? quod audacius progrediendo suspicari possis, quae de nocturno Aiacis exitu Tecmessa narrat 283:

κεΐνος γαρ απρας νυπτός, ήνις' έσπεροι λαμπτῆρες οὐκέτ' ἦθον, αμφηπες λαβών έμαιετ' έγχος έξόδους Έρπειν πενάς

ea Ennium ita exornasse, ut loquentem induxerit Aiacem Tecmessa uerbis a Varrone de L. L. VI 6 (inc. nom. X) seruatis. Quod tamen P. Syri uersus 876 Or.: suauissima haec est uita, si sapias nihil: Nam sapere nil doloris expers est malum conl. 350: in nil sapiendo uita est iucundissima, tamquam ortos ex Sophocleis his 550: έν τῷ φρονείν γαρ μηδέν ηδιστος βίος Ennio restituendos coniecit Spengelius ad Caecilium p. 8, uereor ne uel scholasticis argutiis uel senescentis Musae flosculis antiquae simplicitatis uigorem eneruarit. At ingeniose Ladewicus p. 22 Alcesimarchum in Cistellaria III 10 animaduertit Aeschyleum Aiacem his imitari: utrum hacin feriam an ab laeua latus? Quae potest sane Ennius scripsisse, etsi quam idem inter Plautina: recipe me ad te, Mors, amicum et beneuolum et Sophoclea 854: a Oávare, Θάνατε, νῦν μ' ἐπισκέψαι μολών interesse dicit similitudini uix equidem nimium tribuerim. Quodsi Sophoclis auctoritati non totus in hac fabula Ennius inhaerebat, possint ad Achillis arma Vlixi addicta referri, quae Festus habet p. 329 M. (inc. nom. XI). Nihil de auctore adfirmari potest eorum, quae Cicero de orat. III 40, 162 (inc. inc. fab. XXIX) adfert, quamquam quin Aiaci uindictam paranti recte tribuerit Ladewicus p. 21, ne potest quidem dubitari.

Num quae ex Achille Aristarchi in Poenuli prologo et apud Festum p. 242 proferuntur, quaeque solo Achillis nomine ceteris locis laudantur, eidem omnia Ennii fabulae tribuenda sint, incertissimum est. Nam primum si una tantum eius tituli tragoedia extitit, quin Ennii potius quam Aristarchi Achillem commentari libuit prologi illius scriptori? Qui si ab alia quadam alius poetae Latina fabula cognomini, quae aliunde petita fuerit, Ennianam discernere uoluit, quae Bergkii (Ind. lect. Marb. 1844 p. XI) est sententia, an ad auditorum intellectum magis accommodatum erat, Graeci auctoris quam patrii poetae nomen proferri? Neque enim usu satis comprobatur, quod idem uir praeclarissimus statuit, solitas esse co-

gnomine aliquo diuersorum poetarum eiusdem nominis fabulas distingui. Certe Ennii Medea exul distinguitur ab eiusdem Medea Atheniensi, Andromacham unam solam nouimus, Liuii Ennii Attii Andromedae, Ennii et Attii Telephi et Alcumaeones, Pacuuii et Attii Armorum iudicia nullo, quantum scimus, cognomine discernuntur, ne dicam de Hermiona Liuii et Pacuuii, de Aiace Liuii et Ennii, de Liuii et Attii Tereis, de Iphigenia Naeuli et Ennii. Cur denique Festus nostram fabulam sic laudauit: 'Ennius in Achille Aristarchi', cum alterius utrius poetae nomen sufficeret secundum Bergkium? Qui quod ex Rudente Plauti I 1, 4: 'non uentus fuit, uerum Alcumena Euripidi: Ita omnis de tecto deturbauit tegulas', duas Alcumenas ex diuersis exemplis expressas, quarum neutra aliunde cognita est, elicuit, debebat certe explicare, quid ni Graecae fabulae cognitionem popularibus suis eodem iure poeta potuerit inputare, quo dectrinam de Ennianae tragoediae Graeco auctore ex didascaliis curiose haustam eis inputauerit. Ceterum de Aixvuvlous Bolais Plautum cogitasse mihi probabile reddidit Hartungus I 535.

Sed uideamus quid ceteris uersibus ex Achille simpliciter citatis significetur. Nam quae scholiasta Gronou. in Cic. pro Rosc. Am. 32, 90 ex Ennio (inc.nom. I) sumpta narrat, eo tempore, cum propter Briseida cum Gráecis Achilles pugnare noluerit cumque Hector classem eorum incenderit, Vlixem in pugna uulneratum ad Achillemuenisse ibique ab Aiace cur fugisset interrogatum, ut celaret dedecus, respondisse: quis ibi non est uulneratus ferro Frugio: ea ad Achillem suam referre uiri docti minime dubitarunt, quamquam non exempta omni dubitandi materia. Itemque ex Ennii fabula esse, quod de Eurypylo saucio et medicum apud Patricolem requirente Cicero Tusc. disp. II 16, 38 (inc. nom. II) exhibuit, et satis demonstrauit Bergkius ex eiusdem in Orat. 46, 155 uerbis et poterat altero argumento comprobare, quod ex longa genetiui Hectoris paenultima conl. Varr. de L. L. X 70 petendum est, tam illo graui, ut mirer Lachmannum in Lucr. I 778 haec potuisse scribere: 'Attius qui uidetur doctissimis, Eum scire oportet.' Qui enim auctor eius sententiae est, G. Hermannus in Opusc. V 142 rationes tacuit. Poterat autem Eurypyli esse septenarius IV. Itaque apud Achillis naues scenae

illae agebantur, quando quidem temere Orellius scholiastae uerba ad Ackillem mutanit: ad Aiacem, nec probabilius pro Vlixe Bergkius Eurypyli nomen substituendum proposuit, cuius constantia admirabilis quomodo tandem dedecus potest appellari? Nec id recte fecisse Bergkium, quod legendum censuit ab Achille pro scholiastae uerbis ab Aiace, suspicari possis propter cos uersus, quibus inritas legatorum, quos ad Achillem Agamemno miserat, preces significari perspexit Welckerus p. 933. Nisi enim forte Phoenici suasit Achilles fr. III, guae apud Homerum IX 427 leguntur: Doivit δ' αυθι παρ' άμμι μένων κατακοιμηθήτω, Alacem potius repulsae inpatientem Phoenix eis uidetur coercere. Nam Phoenicis praecepta manifesta sunt VII. Idemque poterat fr. I Achillem cohortari. Nam qui similia apud Homerum IX 251 loquitur : φράζευ ὅπως Δαναοίσιν άλεξήσεις κακόν ήμαρ, Vlixes non erat inter legatos; si quidem postea demum ad Achillem confugit. Deorum uero, qui ipsum muri praesidium suo interuentu destruxerint, inuidiam conqueri poterat Aiax fr. V, ut turbati nescio quo modo in textu uersus hoc potius ordine uideantur disponendi: V III II VII I IV VI. Achillis autem Homerici prorsus mores sunt. Cui enim, ubi legit quae Nonius 129, 16 et Gellius XIX 8 (inc. nom. III) adforunt, non in mentem ueniunt illa IX 312: έχθρος γάρ μοι κείνος όμως Αίδαο πύλησιν, Ός y' Erepov µèv xevôn èvì opeolv, allo dè einn? Itaque constantiam suam jure jurando offirmat fr. II. Eidem praeterea uide an et pacis. qua in patriam reversus fruiturus sit, mentio conveniat, sic ni mirum Festo p. 360 (inc. nom. IV) expleto: Ennius [Ach]ille: meae tam e. q. s. et Hectoreae uirtutis uersu ibidem p. 198 (inc. nom. V) extante landes, quibus haec respondent 351: all' oud' ac duvaras σθένος Έπτορος ανδροφόνοιο Ίσγειν.

Inter eos igitur legatos si fuerat Aiax, poterat poeta Homeri auctoritate spreta illum etiam morari apud Achillem fingére, cum conserto interim proelio uulneratus Vlixes ad Achillis tentorium confugeret. Nec id inperite institutum erat, quod Achiuorum fortissimos deinceps ex pugna reduces induxit, quorum de hostium atrocitate narrationes apte dispositae et legatorum praeclare confirmabant perturbationem et ad Achillis pertinaciam leniendam optime conferebant. Neque enim dubito quin Patrocleam in exitu huius fabulae

inseraerit Ennius: quamquam reliquiis eis, quae ad pugnam spectant, demonstrari nequit. Quid enim efficias uel eo uersu, qui apud Nonium 203, 28 (inc. nom. VI) legitur, quocum comparari possunt Homerica XIII 334:

> ώς δ' ÕƏ' ὑπὸ λιγέων ἀνέμων σπέρχωσιν ἄελλαι ήματι τῷ ὅτε τε πλείστη κόνις ἀμφὶ κελεύθους, οῦ τ' ἅμυδις κονίης μεγάλην Ιστᾶσιν ὀμίχλην, ΄ ὡς ἅρα τῶν ὁμόσ' ἦλΘε μάγη κ. τ. λ.

uel hemistichio, quo Cicero (VI) usus est? Longum est Homericos locos, quorum aliqua cum eo similitudo est, describere: possis autem uelut de his cogitare: XII 287 XIII 800 XIV 394 XVI 384. Certior sedes eorum est, quae apud Ciceronem Orat. 48, 160 (inc. nom. VII) extant: portas enim muri ab hostibus effractas significant (XII 460: $\mu \ell \gamma \alpha \delta' \dot{\alpha} \mu \varphi l \pi \upsilon l \alpha \iota \mu \upsilon \upsilon \varkappa \upsilon \upsilon)$. Et hic poterat 'crispisulcans', quod in Aiacis nauem coniectum sit, 'fulmen' (inc. inc. fab. XXI) commemorari, nisi potius in Armorum iudicio Aiax ipse de Doricae classis incendio (inc. inc. fab. XXXII) disserens his uerbis usus est.

Sed haec in ariolando posita sunt. Confidentius nunc eos uersus, quibus in contione 'praeconem' primo 'inperator', deinde 'populum' praeco euocat, negamus in Myrmidonum consilio tam apte potuisse pronuntiari, quam in omnium Graecorum conuentu celeber-Quem cum in Achille nostra fingi uetent scenae rationes, rimo. nescio an ea potius contio intellegenda sit, qua de reddenda Chryseide initio lliadis agitur, Aristarchea autem illa Ennii fabula, ut Sophoclis Aechmalotides, de quibus satis probabiliter Schoellius p. 231 (cf. Bergkius Ind. lect. Marb. hib. 1843 p. III sqq.) uidetur disputasse, Achillis $\mu \tilde{\eta} \nu i \nu$ primo Homeri libro narratam, quaeque inde passi sunt Achaei, continuerit. Quod cui persuaserit Schoellius p. 486, is uerba a Festo p. 242 (II) laudata poterit uel de Alexandri et Menelai uel de Hectoris et Aiacis certamine intellegere: et de Aiace Homerus quoque VII 219: Alas d' έγγύθεν ήλθε φέρων σάπος ήύτε πύργον et 224: τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Alas Stn. Neque enim 'ante se protento clypeo', quae Festi est interpretatio, sed praetendens 'clypei molem' Vlixi pauentem texit Aiax, quem uindicem Laertiadae describi coniecit Bergkius.

18*

Sed quod supra dixi, quam scholiasta Gronouianus fabulam innuerit, non omni dubitatione exemptam esse, cum in Hectoris Lustris Vlixis fuga ut grauissimum pugnandi incitamentum a Patricole Achilli proponi uideatur (I): possis totam illam scenam huc transferre, quod cui placuerit, paulo fortasse lubentius Bergkio astipulabitur Achillem substituenti pro Aiace. Certe quae de Hectoris in pugnam euntis uiolentia dicuntur fr. II, melius initio diei referebantur quam inclinante iam Troianorum fortuna, et de ancipiti uictoria Patricolem, uel qui eius corpus defenderent, potius quam Achillem cum Troianis certare fr. V significatur. Nam id quidem alijs guoque indiciis arguitur, Patricolem in exordío huius fabulae etiam uiuum fingi, quippe quem clementior in proelium proficiscentem dei pro Graecorum salute inuocatio (III) multo magis deceat quam trucem et inmitem Achillem. Tristi autem de caede Patricolis nuntio magna praeiuit inter Myrmidones perturbatio, quorum clamore excitus Achilles pronuntiabat fr. IV. Iam sequitur nuntii, Antilochi forsan, expositio. Et cum fr. VI conferenda sunt XVI 790: négi yag πολλή κεκαλυμμένος άντεβόλησεν et 805: τον δ' άτη φρένας είλε, λύθεν δ' ύπο φαίδιμα γυΐα et 822: δούπησεν δε πεσών. Eodemque fortasse cum Schoellio p. 382 trahenda, guae Varro de L. L. VII 93 (inc. nom. VIII) habet conl. XVI 803: avrag an' aum Aonis σύν τελαμώνι χαμαί πέσε τερμιόεσσα, ita quidem ut hehae uocula Achilli tribuatur nuntii narrationem stupore interrumpenti. Relata Patricolis morte de armis agitur, quibus indutus ulciscatur amicum. Achilles. Quae quo modo ei parata sint nescimus : sed uel inter Myrmidones uel inter ipsos Achiuorum proceres certamen innuitur fr. VII, fortissimo quoque, ne ignauiae crimen incurrat, sua sibi arma retinente. Iam uero in memoriam redeunt quae Epidicus I 1, 32 iocatur: Mulciber, credo, arma fecil, quae habuit Strathippocles: Travolauerunt ad hostis: tam ille prognatus Theti Elsi perdat, alia ei adportabunt Nerei filiae, quae qui ex Hectoris Lustris sumpta sibi persuaderi a Ladewico p. 11 passus fuerit, is habebit, quo Aeschyli Nereides Ennio obuersatas fuisse sibi reddat credibile. Tandem igitur quoquo modo inpetratis irae instrumentis . in pugnam profecturus Achilles gloriatur fr. VIII. De qua dicitur fr. IX et X, cui respondent Homeri haec XXI 324:

ή, και ἐπῶρτ' Άχιλῆι κυκώμενος, ὑψόσε Φύων, μορμύρων ἀφρῷ τε και αίματι και νεκύεσσιν. πορφύρεον δ' ἅρα κῦμα διιπετέος ποταμοῖο ίστατ' ἀειρόμενον κ. τ. λ.

Diuini Achillis equi celebrantur fr. XI. Occiso Hectore Patricolis umbram Achilli apparuisse suspicor propter fr. XII conl. XXIII 74: αὐτως αἰαίημαι ἀν' εὐουπυλές ^{*}Λιδος δῶ. Nam ne ipsum Achillem illis amici mortem lugere statuas, dissuadet nescio quae 'lucis egenum Tartarum' experta tristitia.

Quintus demum actus ipsa Hectoris Lustra uidetur continuisse. Et prius ad Myrmidonum misericordiam Priamus se conuertit fr. XIV, quam Achillis generositatem inploraret. Huc enim commode Schoellius p. 498 traxit fr. XV, qui etiam fr. XIV apte in uniuersum interpretatus est. Illius autem in senis aduentu admiratio significari poterat eis, quae apud Varronem de L. L. VII 12 (inc. nom. IX) extant.

In Telamonis fragmentis ordinandis fere secutus sum Hermannum Opusc. VII 378 sqq. Cuius operam Ladewicus p. 24 emendaturus quod cum Schoellio p. 637 proposuit, fr. VI eandem falsae suspitionis iniuriam sibi olim a patre factam Telamonem felice Eurysacis reditu comperto placatum recordari, probari posset, si non interfectum esse Phocum a Telamone constaret. Qui ne tum quidem, si inuitus fratrem occidisset, quod nulla, quantum scimus, nisi sua auctoritate fretus statuit Schoellius, apte poterat suum facinus cum Teucri innocentia comparare. Immo queritur Teucer, quod ipse cum Vlixe et Atridis caedem Aiacis perpetrasse existimetur a patre. Versu VIII recentis doloris signa describuntur, ut de Hesiona potius putemus dictum quam, ut Hermanno uidetur, de Tecumessa. Idem non explicauit, cui fr. IV obsidio parari dicatur a Telamone, quam Aiaci parari nemo potest credere, nisi qui Schoellio p. 637 auctore Telamonis et Aiacis umbras in unum conflans quasi perrupturus sit Acheronta. Vt igitur, quid uelit Telamo, intellegatur, cogitatione supplendum erit miki: ni mirum ut regnum orbato patri eriperet, ingenuo eius filio Teucrum mortem intulisse.

Ceterum condecent profecto Telamonis magnanimitatem, quae ex Cicerone Tusc. disp. III 13, 28 (inc. inc. fab. XLV) huc asciuit Hermannus, recte posita idem, quae apud illum de diu. I 40, 88 (inc. nom. XXVII) extant, cum Vossio iudicaturus, si post uersum 274 legerentur. Haec autem ipsa in ariolos conuitia nescio an nouis uersibus augere possis duobus, quorum altero utitur Rhetor ad Herenn. IV 12, 18 (inc. nom. LV), altero Fronto p. 57 (inc. nom. LXII): ita ut, dum modo donis satis sint conciliati, uaticinari et consulere illi dicantur, quidquid interrogantibus sperent placiturum esse (cf. Attii Astyan. IV et V).

In A tham an te — nam iniuriam Enniano aeuo facere uidentur, qui elegantioris temporis lumina Charisium p. 214 P. existimant protulisse — in Athamante igitur Liberi comites utrum deo uelut Phrixi causa interveniente in scenam prodierint, an ab eo commemorentur, qui bacchantem in Parnasso Inonem inuestigauerit, incertum est. Ceterum extitit Latina aliqua fabula, qua Phrixum Demodice falso inpudicitiae criminaretur, si recte emendaui, quae Cicero ad Fam. IX 22 (inc. inc. fab. LXIX) laudat. Et poterat Demodices, qui Cretheus alias dicitur, marito filii nomen, quod Pheres est, aliquando inponi. Certe aberrarunt a probabilitate, qui Alexandrum Pheraeum in scena repraesentatum fuisse crediderunt.

Multo minus ex Graecae poesis ruina materiae repeti potest ad reparandam artem M. PACVVI siue PACVI: nam formarum Paculus Pacius Paquius Pacuius Pacuuius, quibus addenda est Pacubius, rationes explanauit Mommsenus de Italiae inf. dialectis p. 284 (cf. Osannus in Cic. de rep. III 9, 14 Lachmannus in Lucr. p. 306 Aufrecht et Kirchhoff de monum. ling. Vmbr. I p. 60 et 76). De doctrina huius poetae quae minus prudenter Ladewicus disputauerat, tetigi olim in Coniectaneis.

Et Antiopam primum magnis laudibus effert Cicero de fin. I 2, 4 (uide p. 248), rursusque inter nobilissimas numerat in Acad. pr. II 7, 20 (uide p. 259) et de off. I 31, 114 (uide p. 265). Nobis quas inde reliquit aetas, argutiae et inaniarum quarundam quasi ara-

neolae Persianum magis fastidium, quam delicias eorum excitant, quos ille ridens 1, 77 sunt quos Pacuiusque inquit et uerrucosa moretur Antiopa, aerumnis cor luctificabile fulta, unde numeros Pacuuianos frustra sis expiscaturus. Ceterum quoniam ad uerbum ex Euripidea Antiopam expressam dicit Cicero de fin. l. l., uix potest Ennius etiam eandem Euripidis fabulam scripsisse. Itaque apud Hyginum, cuius capiti 8 haec inscripta leguntur: eadem Buripidis, quam scribit Ennius, in eis recte Hartungus II 415 Pacuuii nomen substituit dubitantius indicante Welckero p. 812. Est autem secundum illum Pacuuii argumentum hoc: 'Nyctei regis in Boeotia fuit filia Antiopa [cf. I]. Eius formae bonitate Iuppiter adductus grauidam fecit. Quam pater cum punire uellet propter stuprum, minitans periculum Antiopa effugit. Casu in eodem loco, quo illa peruenerat, Epaphus Sicyonius stabat. Is mulierem aduectam domo matrimonio suo iunxit. Id Nycteus aegre ferens, cum moreretur, Lyco fratri suo per obtestationem mandat, cui tum regnum relinquebat, ne inpune Antiopa ferret. Huius post mortem Lycus Sicyonem uenit. Interfecto Epapho Antiopam uinctam abduxit in Cithaeronem: parit geminos et reliquit. Quos pastor educauit, Zethum et Amphionem nominauit. Antiopa Dircae uxori Lyci data erat in cruciatum. Ea occasionem nacta fugae se mandauit, deuenit ad filios suos. Ex quibus Zethus existimans .... fugitiuam non recepit. In eundem locum Dirce per bacchationem Liberi delata est: Antiopam repertam ad mortem extrahebat. Sed ab educatore pastore adulescentes certiores facti eam esse matrem suam, celeriter consecuti matrem eripuerunt. Dircen ad taurum crinibus religatam necant. Lycum cum occidere uellent, uetuit eos Mercurius et simul iussit Lycum concedere regnum Am-Nobilissimum illud conloquium, cuius meminit Horatius phioni.' Epist. I 18, 39:

> Nec tua laudabis studia aut aliena reprendes, Nec cum uenari uolet ille, poemata panges. Gratia sic fratrum geminorum, Amphionis atque Zethi, dissiluit, donec suspecta seuero Conticuit lyra: fraternis cessisse putatur Moribus Amphion

id quorsum tetenderit, etiam Cicero explicat eis locis, quos ad fr. H descripsi. Itaque et musicae utilitatem commode Zethus poterat eis detrahere, quae Cicero Orat. 49, 166 (inc. inc. fab. CVIII) seruauit, quae Welleri coniectura est, nec eiusdem personae, quae Gellius XIII 18 (inc. fab. II) adfert, disconvenire recte in universum dixit Valckenarius Diatr. p. 77. Quamquam quod eis Hartungus II 420 adposuit Graecum exemplar: μισῶ σοφόν Όντ' ἐν λόγοισιν, ές δ' őνησιν ου σοφόν (cf. Meinekius in Ephem. Marb. 1846 p. " 1084), id in Orionis Anthologn. I 3 p. 41 Schn. hoc lemmate, titulo secundum Schubarti apographum in margine scripto, notatur: ذلح شريقًه المراجع والمعامين والمعامة المراجع مراجع المراجع ال مراجع المراجع المراح dis autem parum probabiliter Wagnerus interpretatur. Item quibus hanc disputationem Amphion soluit (XX): xani rour' enelyeral Νέμων το πλείστον ήμέρας τούτω μέρος, Ίν' αὐτὸς αὐτοῦ τυγχάνη βέλτιστος ών et (XXXIV): έγώ μέν ουν άδοιμι και λέγοιμί τι Σοφόν, ταράσσων μηδέν ών πόλις νοσει, diuersorum ni mirum studiorum discrimen aequalitate quadam concilians, eis apte Welckerus p. 821 addidit uersum a Seruio in Aen. III 540 laudatum (inc. fab. III), cui quod adjunxit fr. III, poterat sane de Antiopa quoque saltus peruagante dici, ut censet Hartungus II 423. Ipsa miserias suas descri-

hit fr. V-VII. Quae cum Iouis propensum in se fauorem uariandi, quo omnes teneantur, studio incredulis probatum ire uideatur Valckenario p. 68 secundum Euripidea (XLV) haec: xógos de πάντων. παὶ γὰρ ἐκ καλλιόνων Λέκτροις ἐπ' αἰσχροῖς εἶδον ἐκπεπληγμένους. Δαιτός δέ πληρωθείς τις ασμενος πάλιν Φαύλη διαίτη προσβαλών ήσθη στόμα (cf. Pflugkius in Ephem. Darmst. 1831 p. 21): idem potuit naturae uicibus inlustrare fr. VIII. Reliqua commode maximam partem Welckerus interpretatus est: pastorem scilicet Baccharum petulantiam castigare fr. X, originem fratrum cur usque celauerit excusare fr. XI, sumpto de Dirca supplicio salutari uindices a matre fr. XIII, Baccharum Antiopa sibi tradita exultantium carmina prodi fr. XII, quocum bene Hartungus conflauit anapaestos a Mario Victorino p. 2522 P. (inc. fab. IV) propositos, adfines illos quodammodo pyrrichiis, quos Censorinus in fragm. p. 98 Jahn. (inc. inc. fab. CXX) habet. Contra uel Nyctei comperto filiae dedecore indignatio uel Dírcae in Antiopam furor aptius quam Zethi in Dircam minae ui-

dentur fr. IX significari. Quibus nostras quasdam adicimus quisquilias. Nam initio fabulae prodiens pastor diem uidetur salutasse eis, quae Varro de L. L. VI 6 (inc. fab. I) exhibet. Bacchae postea Liberum inuocare poterant uersu, quo Appuleius Florid. IV 18 (inc. inc. fab. CXIX) utitur. Porro causam coram filiis et Dirca dicens Antiopa uide an quid rei sit fateatur septenario, quem sine poetae nomine laudat Cicero ad Fam. IX 22 (inc. inc. fab. LXX), uanitatem autem et inpudicitiam mulierum Zethus notauerit uerbis, quae ex Pacuuio Afranius apud Non. 111, 22 (inc. fab. LIII) deprompsit. Quem contra Amphion errores Antiopae atque aerumnas commiseratus et 'lacrimis mollem' se praestare poterat eis, quae Nonius 98, 17 (inc. fab. VI) habet, et interrogare, quae Priscianus p. 860 P. (inc. fab. VII) seruauit, aliquatenus certe illa propingua Persianis: aerumnis cor luctificabile fulta. Denique nostram fabulam respexit fortasse Cicero Lael. 19, 70: 'ut in fabulis, qui aliquandiu propter ignorationem stirpis et generis in famulatu fuerint, cum cogniti sunt et aut deorum aut regum filii inuenti, retinent tamen caritatem in pastores, quos patres multos annos esse duxerunt.²

Libertus quasi Euripidis Pacuuius incedit in Duloreste, qui num Dolorestes recte dicatur non potuimus 'multa erogitando sciscere.' Quod certius est olim monui, nec Dulorestem alium posse dici nisi aut Orestem serui aut seruum Orestis partes agentem nec Dolorestis, hoc est Doliorestis apta exempla attulisse G. Hermannum Avonager aliaque cum aduerbiis conflata. Serui personam si Oresti poeta induisse recte creditur, nescimus quo id consilio sit institutum quibusue artificiis in scena adhibitum. Nam quod huc trahunt frustulum: qui merilat, hominem se seruum facit (sic enim emendat Naekius), eius dubia fides est, quoniam sic apud Nonium p. 345, 7 extat: 'meret, humillimum et sordidissimum quaestum capit. Varro — Lucilius — Varro Agathone Duloreste: qui merita hominum et seruum facit; unde et mercenarii et meretrices dicuntur. Idem Eumenidibus' — ut de satura Duloreste probabilius quam de fabula Pacuuii uideatur cogitari. Contra fraudulentum Orestem, qui Thoante decepto simulacrum manticularetur, quis neget commode potuisse a Pacuuio fingi, modo nomen licuerit fingi

1

281

Dolorestis? Hoc igitur in medio relinquimus. De structura autem fabulae uniuersa quoniam copiosius in Coniectaneis olim disputauimus, supersedebimus, quid in singulis uersibus interpretandis a Stieglitzio, Hermanno, Welckero dissentiamus, religiose adnotare, lubenter eorum nomini rescripturi quidquid bonae frugis curiosis uideri poterimus inde mutuati esse.

Recoluit igitur in prologo Iphigenia memoriam nuptialis illius diei infausti fr. I, qui describitur apud Euripidem 355:

> Άργεῖαί τε νὒν ὑμνοῦσιν ὑμεναίοισιν · αὐλεῖται δὲ πᾶν μέλαΦρον

ut fortasse ea quoque, quae Quintilianus IX 3, 57 (inc. inc. fab. LIV) ex 'nostro tragico' adfert, huc pertineant. Certe facillime possunt uideri ex Graecis translata his:

> Πέλοψ ό Ταντάλειος εἰς Πίσαν μολών Οοαῖσιν ῗπποις, Οἰνομάου γαμεῖ κόρην, ἐξ ἦς Ἀτρεὺς ἕβλαστεν· Ἀτρέως δὲ παῖς Μενέλαος Ἀγαμέμνων τε· τοῦ δ' ἔφυν ἐγώ.

Significantur Agamemnonis fallaciae fr. II et Calchantis iussa fr. III. lam uero nescio quibus signis Iphigenia augurari uidetur fratris aduentum : nam de extrinsecus uenturo dicitur fr. IV. Postea Graiorum adpulsus ad Thoantem ab eo defertur, cuius uersiculo Cicero de nat. deor. II 36, 91 (inc. fab. XII) utitur expresso ex Euripideis his 236 : Έλληνες . εν τουτ' οίδα, που περαιτέρω. Orestis nomen, ut Pyladis apud Euripidem 249 sq. conl. 492, quod audiuerat, nuntius regi indicat, cuius responsum est fr. V. Iam inductos amicos et unde huc uenirent interrogatos Thoantis uersus VII produnt ad ambages et mendacia confugisse, quo qui spectare uolunt fr. VI, eis non habeo qui audeam aduersari. Deinde secuta est nobilissima illa scena (VIII), quam adumbrans Cicero de fin. II 24, 79 non potuit uti insolenti dictione: quo minus ambo una necaremini, non precarere, nisi precandi notionem diserte expressam uoluisset. Itaque Orestem supplicio destinauerat Thoas, alteri, si sese indicasset, ueniam daturus erat. Vtroque igitur damnato Orestem Pylades consolatur fr. IX, generositatem amici aegre ferenti (X) proponit

opprobria, quibus solus in patriam reuersus obnoxius foret (XI). De clementia tyranni nihil sperandum monet Orestes fr. XII, qui fortasse subito insaniae inpetu correptus clamoribus suis Iphigeniam iam de Oreste aduena certiorem factam ex aedibus exciuit. Huc enim spectare conicio fr. XIII et XIV, si recte scribitur: ubi ille ést? me miseram clámor quoniam elíminat. Quod contra cui probabilius uideatur: ... ubi illic ést? me miserum! quónam clam se eliminat? ei Thoas Orestis fuga perturbatus intellegendus erit. Certe minime statim fratri se sororem adesse declarat Iphigenia, cui Orestes commendat amicum (XV et inc. fab. XIII) superstitem scilicet futurum, quod precibus suis euicerat. Insecuta est Orestis de patris suisque rebus narratio. Naufragium memoratur fr. XVI, quod ab Oeace praedictum reminiscitur Iphigenia fr. XVII interprete Welckero. Quid puer secum agitauerit, repetit Orestes fr. XVIII: matricidam uero portentis, quorum fortasse uel hic uel in Chryse mentio fit apud Varronem de L. L. VII 59 (inc. fab. XIX), inimicorumque malitia (XIX XX) patria expulsum esse. Fratria uerba quodammodo imitari uidetur Iphigenia, ubi quae sit profitetur fr. XXI. Facta aguitione Pylades de salute paranda cogitandum monet fr. XXII, metuendum esse, quem describit fr. XXIII addito, quem recte his ex Nonio 204, 30 (inc. fab. XX) adjunxit Vossius, uersiculo, et apertius significat haesitanti fr. XXIV. Fallaciis igitur effugere statuunt Thoantis atrocitatem, quem facile falli posse testatur Iphigenia fr. XXV. Apte autem qui de Fortuna apud Rhet. ad Her. II 23 (inc. fab. XIV) sunt uersus, Pyladis fortasse, hic uidentur inseri posse, quorum ultimo quae Festus habet p. 133 (inc. fab. XV) aliquatenus respondere concesseris Naekio. De simulacro quidem apud Pacuuium quoque actum esse persuadent fr. XXVI et XXVII comparatis Graecis his 1162: 76 monutates veryμόν, έξαιδα σαφώς et 1165: βρέτας το της θεού πάλιν έδρας anteoroagn, quibus addendus uersus a Paulo Festi p. 226 (inc. fab. XXI) seruatus, expressus ex hoc 1160: rl d' Eoriv, Iquyéveia, zaivòv év dóµois; qualem non intellecti periculi stuporem uereor ne Luciliana illa apud Non. 30, 27: . utrum tristis cóntorto aliquo er Pácuuiano exórdio potius innuant quam contortuplicata rerum in prologo aliquo narratione perturbatorum auditorum fasti-

Huic autem fabulae proxime conjuncta erat, cuius argumentum recte ex Hygini c. 121 definiuit Naekius, Chryses. In qua, quod capite 120 Hyginus extremo addit: 'uentoque secundo ad insulam Zminthum ad Chrysen sacerdotem Apollinis delati sunt', id attingitur fr. I, ita tamen ut tempestate appareat primo uexatos esse. Orestis (HI IV) cum Chryse physico (II V VI VII, quibus adiungi potest, ni fallor, inc. fab. XI) conloquium interrupit fortasse Pylades, qui Thoantis naues adpropinguantes conspexerat. Huc enim referas fr. VIII et IX et quae Censorinus fragm. p. 95 (inc. inc. fab. LXXIII) laudat. Lamentatur Orestes, quod periculorum aestus ipsum rursus 'ad scopulum e tranquillo' abstulerit (X). Hac enim ipsa similitudine, quam de casuum uicissitudine uelut Terentius in Phorm. IV 4, 8 et Plautus in Most. III 1, 147 et in Merc. I 2, 84 adhibuerunt, postea ad pugnam sese comparans Orestes uti poterat, si quidem eius sunt, non adulescentis uel serui de comoedia, quae Cicero de orat. III 41, 166 (inc. inc. fab. LXXIV) seruauit. His igitur querellis precibusque (XI) tandem commotus latebras Chryses uidetur concedere fr. XII, cui praeire poterat uersus particula a Quintiliano VIII 3, 48 (inc. inc. fab. LXXV) laudata. Sed inuestigati a Thoantis satellitibus (XIII) increpantur tyranni uoce XIV, qua quam arte cum Duloreste Chryses cohaereat, clarissime elucet. Iphigeniae fallacias 'perterricrepas' dixisse uideri ille potest apud Cic. Orat. 49, 164 (inc. inc. fab. LXXVI). Nec tamen minarum atrocitate (XV) neque criminum mole (XVI XVII)

perterritus libere profitetur Orestes (XVIII), quid fecerit. Apollinis auxilium inprecatur Pylades fr. XIX. Tandem cum Thoanti eos Chryses filius reddere uellet (XX), intercessit pater (XXI) reque cognita placatur uetusta in Agamemnonem inimicitia (cf. XX).

Ceterum de tempore, quo Dulorestes primum acta sit, prodit aliquid Cicero in Lael. 7, 24: qui clamores tota cauea nuper in hospilis et amici mei M. Pacuui noua fabula, cum ignorante rege, uter esset Orestes, Pylades Orestem se esse diceret, ut pro illo necaretur, Orestes autem ita ut erat Orestem se esse perseveraret. Stantes plaudebant in reficta. Vnde grave Ritschelio-Parergon I p. XVIII eius rei argumentum redundare uisum est, quam certissimam ratiocinatione ipse effecerat, sexto ab u. c. saeculo spectatores in theatro stetisse aut saltem non consedisse in gradibus. At enimuero non adeo 'insolenter' stantes olim intellectos esse adsurgentes probat in Sestiana 55, 117 Cicero: 'cum uero ipse, qui ludos faciebat, consul adsedit, stantes et manibus passis gratias agentes et lacrimantes gaudio suam erga me beneuolentiam ac misericordiam declararunt.' Vbi alia exempla Abramus addidit haec: ad Att. II 19: 'Caesar cum uenisset mortuo plausu, Curio filius est insecutus. Huic ita plausum est, ut salua re publica Pompeio plaudi solebat. Tulit Caesar grauiter. Literae Capuam ad Pompeium uolare dicebantur. Inimici erant equitibus, qui Curioni stantes plauserant.' Prop. IV 18, 18: 'i nunc tolle animos et tecum finge triumphos, Stantiaque in plausum tota theatra iuuent.' A quibus aliquantum differt Suet. Octau. 56: 'eisdem praetextatis adhuc adsurrectum ab uniuersis in theatro et a stantibus plausum grauissime questus est.' Sed ipso saeculo sexto septimum potius in animo habuisse uidebitur Laelius, si anno post Pacuuii nonagenarii mortem, 625 u. c., disserens de *nuper* acta amici sui fabula narrauerit, quod in ambigua uoculae nuper circumuagantis causa nec praefracte negare audemus cum Beiero nec sane confidentius adfirmare. Quodsi aliquantillum literis illis diem producere liceat, aut omnino temporis rationem nullam habuit Cicero aut inter nouissimas Pacuuii fabulas numeranda est Dulorestes. Iam uero Tarenti, quo 'grandi iam aetate et morbo cor-

poris diutino adfectus' concessisse poeta noster traditur a Gellio XIII 2, non potest unum uel duos annos tantum uixisse propter suum cum Attio conloquium a grauissimo illud auctore Varrone, si Ritschelium (Mus. Rhen. 1848 p. 515) audimus, relatum. An quadragenarii uiri, qui insuper decem annis ante cum octogenario Pacuuio fabula concertauerat, ingenium 'nasci' recte dicitur? Itaque iam anno fere 615 Tarentum conicio Pacuuium profectum, Dulorestem autem docuisse post annum 608, quo subitarios primum gradus extructos esse maxime probabiliter statuit Ritschelius Parergon I 227.

1

Sophoclis nomen prae se ferunt Niptra, in quibus tamen scimus saucii Vlixis dolorem Romanam grauitatem spirasse. Structuram fabulae paulum a Welckeri p. 240 sqq. delineamentis diuersam proponimus. Videtur autem uesperi --- multa enim nocte pugnam fieri apparet Palatini Odysseae enarratoris uerbis: ώς έτι νυπτός ούσης -- reuersus Vlixes prologo Tiresiae illa uaticinia, quo spectant e Sophocleis fr. 403. 404, et Iouis Dodonaei ut a filio, quem intellegit Telemachum, caueat monitum (cf. 401) memorare. Haec enim omnia cum toto errorum ordine ad extremam fabulam relegata saucio et lamentanti Vlixi tribuere ab arte abhorret. Hospiti a Penelona comiter excepto nutrix pedes abluit (I) nec male confabulando cum aduena delectatur, cuius eadem atque eri olim ipsi uidetur 'lenitudo' e. q. s. (II conl. Odyss. XIX 380): qua seruae fideli memoria gaudens respondet ille fr. III, quo iam clarius quis sit significat. Tum cicatrice conspecta agnitus de Helena et Menelao curiose quaerenti respondet fr. IV, deinde de rate, qua Calypso deserverat (V), de Lothophagis et Cyclopibus (VI VII conl. Soph. 405. 407), de Circae uenenis narrat. Recte enim buc Bothius traxit, quae Seruius in Aen. V 28 habet (inc. fab. XXXIX). At ne cum cetera familia communicet aduentum suum, uetat Anticleam. Neque aliter tragoedia poterat absolui. Nam nec si cognouisset Telemachum, 'νομίσας τον Τηλέμαχον είναι' cum Telegono pater concertasset, nec ceteri si Vlixem cognouissent, errorem eius non redarguissent. Satis luculenter illam noctem inlustrat scholiasta Palatinus: ότε ουν δ Τηλέγονος την Ίθάκην κατέλαβε

καί ξαυτόν τῷ πατρί κατεμήνυε, μη προσδεχομένων αὐτόν τῶν συλάκαν κάντεύθεν κραυγής γενομένης ώς έτι νυκτός ούσης, νομίσας Οδυσσεύς τον Τηλέμαγον είναι άνίσταται μετά έίφους. Frustra igitur foribus pultatis (Soph. fr. 402) flagitauerat Telegonus ut ad patrem admitteretur, deinde exorto iurgio et clamore custodum peregrini insolentiam castigantium, illius clara uoce patrem e cubiculo euocantis, abierat ut socios in auxilium uocaret. Iam cum gladio erumpit Vlixes creticis, si huc spectant Censorini in fragm. p. 96 (inc. inc. fab. LII LIII) exempla, tumultus auctorem requirens, et ad patriae periculum illud propellendum excitat ciues (VIII conl. Soph. 406) frustra, ut uidetur, ardorem eius delenire conatos octonariis, unde unum seruauit Censorinus l. l. (inc. inc. fab. LI). Sero autem de Vlixis aduentu a nutrice edoctus Telemachus serum ad auxilium patris properat, ut hoc temperamento uera tradidisse uideatur Hyginus: 'cum quo' (sc. Telegono) 'Vlysses et Telemachus ignari arma contulerunt.' Perpetrato facinore de aculeo Circae dono Telegonus ipse narrat fr. XI. Praeterea ex hac fabula Priscianum p. 685 P. (inc. fab. XL) sua hausisse probabiliter coniecit Delrio.

Item Sophocli Pacuuium in Teucro se accommodasse poterat Welckerus p. 191 sqg. fortasse his etiam uersibus sine fabulae titulo laudatis quodammodo offirmare (762): devà végovros core μαλθακή κοπίς Έν γρωτί (γειρί uulgo) θήγει, σύν τάγει δ' αμβλύverai, quibus adfinis est consolatio VIII et IX. Et uanam quam de filii salute fouerit spem detestans Telamo 508: ώς αρ', ώ τέπνον, πενήν Ἐτερπόμην σου τέρψιν εὐλογουμένου ΄Ως ζῶντος· ἡ δ' ἄρ' έν σκότω δακούσά με Έσαιν' Ἐρινὺς ἡδοναῖς ἐψευσμένον (cf. Bergkius de fr. Soph. p. 29), ille igitur nescio an diuini consilii secreta mortalibus occlusa his apud Sophoclem (inc. fab. 659): all' où yào αν τα θεία κρυπτόντων θεών Μάθοις αν, ούδ' εί πάντ' έπεξέλθοις oxonov, eis autem quae Gellius XIV 1 (inc. fab. XLIII) laudauit, apud Pacuuium sit demiratus. Quae ex ipso Sophoclis Teucro adferuntur (507): ούρανου δ' απο "Ηστραψε, βροντή δ' έρραγη δι' άστραπη₅, cum nostris XIV et XV et splendido illo apud Ciceronem de diu. I 14, 24 (inc. fab. XLV) loco iam Bergkius I. l. p. 28 contu-

lit. Quam narrationem idem apte coniecit paulo post Ciceronem de diu. I 16, 29 (inc. inc. fab. XLVI) iterum innuere: quae autem ex Pacuuio Quintilianus I 5, 67 (inc. fab. XLIV) laudat, ne dubium quidem est quin uersibus illis praecesserint (cf. Naekius Opusc. I 106). Praeterea huius naufragii exitus apud eundem VI 3, 96 (inc. inc. fab. XLVII) significatur, exultantis autem in Teucri aduentu senis laetitia fortasse cohiberi coepit eis, quae Charisius p. 251 P. (inc. inc. fab. XLIV) adfert.

Sed Oilei partes non uideri fuisse in nostra fabula inde conclusit Ladewicus p. 25, quod quos cum Schoellio p. 174 not. et 537 sg. Welckerus p. 192 Sophoclis Teucro restituit uersus a Stobaeo CXIV 6 (Soph. Ai. Locr. 14) laudatos, eos Cicero Tusc. disp. III 29, 71 vertendos sibi sumpserit. Qui scripsit haec: 'itaque Oileus ille apud Sophoclem, qui Telamonem antea de Aiacis morte consolatus esset, is cum audisset de sui, fractus est. De cuius commutata mente sic dicitur: Nec uero tanta praeditus sapientia' e. g. s. Vnde hoc certe effici potest, uel omnino non commutatam Oilei mentem finxisse uel non ita de ea iudicasse Pacuuium. Nam ne toti fabulae hanc personam abrogemus dissuadore uidetur, quae fr. VIII et IX indicatur, amici cuiusdam patrem cum filio conciliatari beneuolentia. Nuntium Hermannus quod Teucri aduentum et ceterorum Graecorum post captam urbem fata statuit rettulisse (V VI), id eundem fugit optime confirmari fr. IV. Telamoni conloquium cum Teucro, antequam Aiax incolumis redierit, repudianti uersum X recte dedisse puto Welckerum p. 194, cum 'Telamonem ut Teucrum recipiat rogari' coniecerit Hermannus. Nec rogantis inpetus tantis minis Telamoni, ni fallor, erat declinandus, quantas innuit fr. XX, quod a Teucro malumus, cui pericula inminent, pronuntiari. Pugnam enim initurus, non preces recusans suas uidetur uires conligere Telamo fr. XVII. Quae qui probauerit, ei hoc etiam concedendum erit, inpetrato tandem conloguio (XI) crimina a patre sibi obiecta (XII et quae commole huc referunt ex Charisio p. 85 P. — inc. fab. XLIX) Teucrum diluere, sed frustra (XIX) conatum esse, priusquam ad armorum discrimen res rediret, quod ipse quodammodo uidetur proposuisse (XVIII). Eodem autem spectat

fr. XXI, quod cum fr. XX et XVII iracundum senem amicis respondere coniecit Hermannus.

In exilium profecturi Teucri uocem (inc. inc. fab. XLIX) quoniam Pacuuio sine controuersia omnes reddunt, eidem concedent uirilia illa, quae ex antiquo poeta petita esse a Cicerone Tusc. disp. V 12, 36 (inc. inc. fab. XLVIII) suspicatur Bentleius. Exule potius filio luctus Hesionae quam in exordio fabulae desiderium (I) significari uidetur uersibus, quibus Cicero utitur de diu. I 36, 80 (inc. fab. L).

Hermionam non Delphis, sed uel Phthiae uel apud Molossos agi nobis Ladewicus p. 4 non persuasit. Fatendum est, neque num Sophocli hic quoque Pacuaias sese addixerit, certius discerni, neque omnino totius fabulae satis distinctam umbram ex reliquiis posse Neque tamen tantae sunt dubitationes illae, ut in magnum erui. alienissimarum conjectationum inane te praecipitare cogaris. Quid ni enim Orestes, qui totiens et oraculum Delphici dei adierat et în templi praesidium confugerat, a Delphicis sacerdotibus hospes dicatur, quid ni igitur occiso non Orestis magis quam Apollinis inimico Machaerous poterat pronuntiare uersum XXII; quid ni in exitu fabulae uel Pythia uel deus ipse perpetuam inter Delphicos Orestisque progeniem condere poterat necessitudinem fr. XXIII? Taedet enim Pyladis uel auspicis nuptiarum uel amicitiae inter Molossos et Orestem conciliatoris. Et satis probabiliter cetera quoque secundum idem argumentum explicauit Welckerus p. 224, quamquam sunt in quibus dissentiam. Velut exordio potius, quo de itineris consilio dísseruerit Neoptolemus, depromptum uidetur fr. I quam extremis morientis mandatis, quae qualia fuerint non liquet uerbis corruptis-Grauiora concludimus ex contemptissima illa Seruii in Aen. simis. IV 473 notatione (inc. fab. LX), quam cum Duloresti suae accommodare nequiret Nackius, tamquam commentum grammatici repudiauit, Welckerus p. 1179 ad narrationem quandam rettulit Orestis, qua hic quomodo legódovlos Apollinis factus sit exposuerit. At probabiliora proponenti non inuidebis. Nam in Hermiona aut epistula coniugis aduocatum aut alio modo de huius itinere certiorem factum (cf. Eur. Andromach. 964), itaque certo ut uxorem ereptam et male habitam

ulcisceretur consilio Delphos Orestem profectum esse tragoediae, qua παρά την δόξαν facta contineri oportet, parum uidetur conue-Quid ni igitur expiationis causa, ut furorem sanaret, Apollinire. nis oraculum adierit Orestes, Delphis autem necopinato in Hermionam inciderit? Quo uenustissimae efficiuntur duae scenae, insanientis altera, altera non sperato amatae aduentu ex tristitia ad salutis spem subito erecti. Quid? guod insaniae tribus uersibus totam fabulam summa concinnitate comprehendens ipse Vergilius meminit Aen. III 330: 'ast illum ereptae magno inflammatus amore Coniugis et scelerum Furiis agitatus Orestes Excipit incautum patriasque obtruncat ad aras.' Negue in cantharo illo Nolano felicissime a Radulpho Rochettio (Orest. pl. XL) de Pyrrhi caede explicato serpentis morsus et aperta in Orestis uultu indicia ullam de morbo eius dubitationem patiuntur. Ab imaginibus autem aut picturarum aut ectyporum tragoediae etiam de structura conclusionem facere uel maxime licebit in ea fabula, cuius tractatio Etruscis artificibus erat tritissima. Quae cum ita sint, ne Penthei quidem fabulam censeo nimis fastidiendam esse, quamquam Elmsleio in Eur. Bacch. p. 5 quis non concesserit potuisse Attii Bacchas Seruio in animo fuisse? Sed ut redeam unde me prouexit oratio, Orestis morbus fr. II et uisa coniuge lactitia fr. III, Hermionae autem gratus in priorem maritum animus Welckero interprete fr. IV poterat significari. Nec fugerunt eundem altercationis de reddenda Hermiona reliquiae, ex quibus fr. VI quidem Neoptolemo, fr. V uero Oresti magis uidetur conuenire. Sed patris beneficio 'ultum' quem Neoptolemus gloriari poterat fr. VII nisi Menelaum, cui autem nisi patri pietatem et oboedientiam suam Hermiona in animum reuocare fr. IX? Nisi forte, quoniam fr. XVI conuitia in Tyndarum iaciuntur, qui cum de Neoptolemi reditu desperans Oresti Hermionam nubendam suasisset, rideri eius uidetur festinatio (XVII), illi autem contumeliae respondetur fr. XVIII: Tyndarum potius Delphis adfuisse et Orestis ius sumas defendisse. Cui opinioni ut nec simplicitatis gratia nec reliquiarum indicia ullo modo fauent, nemo credet firmamentum addi scholiastae in Odyss. IV 4 uerbis his: Σοφοκλής έν Εqμιόνη φησίν, έτι έν Τροία τυγγάνοντος Μενελάου έκδοθηναι την Έρμιόνην ύπὸ Τυνδάρεω τῷ Όρέστη. Κατὰ δὲ [την ἐν Τροία East.]

ύπόσγεσιν ήποντος Νεοπτολέμου άφαιρεθήναι τον Όρέστην ταύτην. πάλιν δε αύτη συνοικησαι Όρέστην Νεοπτολέμου εν Πυθοί άναιρεθέντος ύπό Τυνδάρεω, και τότε τον Γισάμενον γεννήσαι, ubi ex Eustathio docti restituerunt : άναιρεθέντος ύπο Μαχαιρέως. Nam nescio quid uigoris spirat peruicacia eius (VIII XI XII XIII), cuius clementiam pro Neoptolemo inplorat Hermiona (IX X XIV XV), ex quibus senarios VIII X XI XIII disceptationi, quae est inter Orestem et Pyrrhum, non facile inserueris. Porro Machaereus fortasse a sacris inpium repellens pronuntiauit fr. XIX, et ex occulto Pyrrhum adgredientis 'insidias' prodit fr. XX. Denique ex nunții de pugna relatu seruatum existimo fr. XXI conl. Eur. Androm. 1135 sq. Ex tenebrosa uagorum uersuum quasi noragine manticulamur, si fas est, Hermionae preces (inc. fab. XXIV XXV) cum responso (inc. fab. XXVI), Orestis uerba insidias molientis (inc. fab. XXVII), Pyrrhi caede oppressi imaginem (inc. fab. XXVIII), inperium denique Heleno transmissum, si recte emendaui Philargyrium in Ge. IV 437 (inc. fab. XXIX).

Praeclaram operam Hermannus Opusc. VII 365 sgg. Armorum iudicio nauauit, a cuius uestigiis fere uix unguem latum discessi. Discedendum autem duxi in his. Nam prius quam de captiuis Troianis interrogandis Nestor consilium dedit (VII VIII IX). ludi uidentur ab Atridis parari (I), quibus qui uictor extiterit, ei placuerat arma esse adjudicanda (II). Delato autem ad captiuos illos iudicio iam nec decebat nec opus erat ut de ulrtute heroes causam dicerent: itaque etiam uersus III --- VI sequentibus VII ---IX malo anteponere, ut nec armorum, quod fortasse detrectauerat uel Aiacis fastus (IV) uel astutia Vlixis, nec uerborum certamine offirmati Atridae postremo Nestoris suasu ad Troianorum arbitrium confugerint. Cetera satis erit uerbo tetigisse. Narrato enim iudicio (X XI) significatur, quid de uicti ferocia (XII XIII) timendum sit, quam deridet Vlixes (XIV). Postea mortem obiturus Aiax Achiuorum ingratum animum conqueritur fr. XV, quod ab Appiano quoque de bell. ciu. II 46 Welckerus p. 1401 monuit commemorari in his: ώς δ' έπι τοις λόγοις (Antonii sc.) έτεροι θρηνοι μετά φδης κατά πάτριον έθος ύπό χορών ές αὐτὸν ἤδοντο, καὶ τὰ ἔργα αὖθις αύτοῦ καὶ τὸ πάθος κατέλεγον, καί που τῶν θρήνων αὐτὸς ὁ Καΐεαρ

έδόχει λέγειν δσους εύ ποιήσειε των έχθρων έξ δνόματος, και περί τών σφαγέων αὐτῶν ἐπέλεγεν ὦσπερ ἐν θαύματι, Ἐμὲ δέ καί τούσδε περισώσαι τοῦς κτενοῦντάς με; οὐκ ἔφερεν έτι ὁ δημος ἐν παραλόγω ποιούμενος τὸ πάντας αὐτοῦ τοὺς σφαγέας γωρίς μόνου Δέχμου αίγμαλώτους έκ της Πομπηΐου στάσεως γενομένους αντί κολάσεων έπι αργάς και ήγεμονίας έθνων και στρατοπέδων προαχθέντας έπιβουλεύσαι, Δέχμον δε και παϊδα αύτφ δετόν άξιωθηναι γενέσθαι. De sepultura denique agitar fr. XVI. Praeterea Tecumessae lamentationes apud Festum p. 282 (inc. fab. IX) extare suspicanti Vrsino adsensit Hermannus, Vlixem autem, cui ignauiam Alax obiecerit, decet, quae apud Cic. de fin. V 11, 31 (inc. fab. VIII) legitur, excusatio. Ladewicus p. 23 quod de controuersia inter Vlixem et Teucrum a Pacuuio instituta coniecit, codem iure de Ennio uel Attio uel Astydamante uel Theodecta potest pracdicari. Nam in tragoediis sane, non tantum in scholis hanc causam agitatam esse narranti Quintiliano, quem omisit Ladewicus, non est cur cum Welckero p. 953 diffidamus. Disputat enim ille IV 2, 13 haec: 'neque enim accusator hoc tantum dicit, occidisti, sed, quibus id probet, narrat: ut in tragoediis, cum Tencer Vlixem reum facit Aiacis occisi dicens inventum eum in solitudine iuxta exanime corpus inimici cum gladio cruento, non id modo Vlixes respondet, non esse a se id facinus admissum, sed sibi nullas cum Aiace inimicitias fuisse, de laude inter ipsos certatum. Deinde subiungit, quo modo in eam solitudinem venerit, iacentem exanimem sit conspicatus, gladium e uulnere extraxerit. His subtexitur argumentatio. Sed ne illud quidem sine narratione est dicente accusatore: fuisti in eo loco, in quo tuus inimicus occisus est: non fui: dicendum enim, ubi fuerit.' Quae item explicantur a Rhet. ad Herenn. I 11, 18. II 19, 28. I 17, 27 et a Cicerone de inu. I 50, 92 et I 8, 11.

Ilionae aeuo sepultae tamquam uentum uitalem inflare omnium optime contigit Welckero p. 1150 sqq. Bergkius quod in Sera. Cass. part. V p. 34 professus est alio se loco de hac fabula plura dicturum esse, nondum soluit promissum. Ventuli aliquid ipse addidi in Coniectaneis p. 8 sqq. Et in exordio fabulae Deiphilum conieci narrare de Polydoro ad Ilionam delato (I), de hospitio Poly-

R

ł

.

t

mestoris auaritia (II) et lubidine (III) polluto, de suis in undarum aestu et recessu erroribus. Cum his enim comparari uidentur Alcyonis in mari nidulantis itinera, quae tanguntur apud Varronem de L. L. VII 88 (inc. fab. XXX), satis ad sententiam a Scaligero inlustrata Medeae uerbis suos per maria errores apud Apollonium Rhodium IV 362 narrantis his: Thidde d' oin Auypoiouv rata novτον $\tilde{\alpha}\mu'$ άλχυόνεσσι φορούμαι: eodemque tendere potest fr. VI. Nec uereor ut coram matre lamentanti nouas Musa instillauerit cantilenas, quae, ni fallor, inplorandae magis et excitandae quam accuratius edocendae matri inseruirent. Quae excitata e somno ministros dimíttere poterat, qui filii corpus latebris omnibus curiose inspectis inuestigarent. Itaque hic inseri possunt quae Festus p. 265 (inc. inc. fab. XLIII) habet, et quae in Excerpto Oxoniensi extant (inc. fab. XXXI). Polydoro reduci et miranti 'aliter esse ac sibi responsum fuit' (Hygin. 109) recte Welckerus adsignauit fr. VII, deinde Ilionae oraculum rectius interpretantis, uindicem salutantis, modum ulciscendi constituentis, denique secreta filio aperientis sunt VIII --- XII et quos hinc esse Welckerus intellexit uersus a Cicerone de orat. III 58, 219 (inc. inc. fab. XLII conl. inc. fab. XXXIV) laudatos. Ceterum Ilionae uerbis 'oculos transaxim' (X) apparet non Polydori consilio, ut Hyginus dicit, Polymestorem luminibus priuari. Porro facinoris expiandi causa uatem aditurus rex (XIII) in Ilionae incidere poterat aculeos, quibus aliquantillum uexatus (huc enim refero inc. fab. XXXII) subito opprimitur fulmine uersus XIV. Iam intus sumitur supplicium, non sine pugna, cuius spolium Polydorus postea monstrat anulum (XVI), Deiphili forsan, ut pro culpae documento sit. Interea autem nuntium finximus Graecorum aduenisse (XV), qui de Priami morte refert fr. XVII. Plura, quae huc spectent, Seruium in Aen. II 506 et 557 (inc. fab. XXXIII) exhibere Bergkius quoque l. l. animaduertit. Quae uero 'propter casus parentum suorum' auctore Hygino 243 mortem sibi contraxit Iliona suas et Polydori spes omnes concidisse intellegens vanitatem earum deridet fr. XVIII.

Non inter optimas fortasse Pacuuii fabulas Medum fuisse calidius Welckerus conclusit ex Ciceronis his de off. I 31, 114: 'suum quisque igitur noscat ingenium acremque se et bonorum et uitio-

rum saoram indicem praebeat, ne scenici plus guam nos uideantar habere prudentiae. Illi enim non optimas, sed sibi accommodatissimas fabulas eligunt: qui uoce freti sunt, Epigonos Medumque; qui gestu, Melanippam, Clytaemnestram; semper Rupilius, quem ego memini, Antiopam, non saepe Aesopus Aiacem', ut certe non incomitatus in barathrum abeat Medus. Ceterum tam egregius ei interpretando patronus Welckerus ipse extitit, ut nostrae quaedam adnotatiunculae appariturae sint uelut rarae nantes in gurgite uasto. Primo autem prodeuntis Medi (I) propter aduentum laetitia fortasse anapaestis, quos ex Censorini fragm. p. 96 (inc. inc. fab. XCVIII) Welckerus guogue ad hanc fabulam asciuit, exprimebatur: eisque praecedere poterant, quae ibidem laudantur (inc. inc. fab. XCIX). Iam proaui auxilium inuocantem fr. II, satellites de aduena referentes (III), Persen curiose in omnia inquirentem deceptumque Medi, qui se Hippotem esse dicit, mendaciis (IV VII VIII), Medum denique de tempestate narrantem (V VI) optime Welckerus agnouit. Quo autem finitur illa scena, regis mandatum (X) uelut inducitur anxia quadam inter metum et fiduciam fluctuantis haesitatione, guam secum miratur Medus fr. IX. Rursus Medeae 'in curru iunctis draconibus' descendentis (XI XII inc. fab. XXXVI conl. XXXVII) pompam eiusque promissa (XIV, cui addenda XV XVI) summo in sterilitatis tristitie (quae uide an significetur inc. fab. XXXV) gaudio excepta (XIII), deinde quibus inprudens filium prodit, 'Hippoten Creontis filium in custodia haberi arbitrans' (XVII) regisque stuporem (XVIII) rectissime Welckerus secundum Hygini cap. 27 adumbrauit. · Reliqua paulo accuratius sic definimus. Productum, 'ut mendacium morte puniretur', deinde agnitum filium seducit Medea ab aedibus (inc. fab. XXXVIII), ne quis intus audiat confabulantes. Inprouisus postea Aeetae aspectus Medeae offertur (XIX), quem illa lugens commiseratur. Huc enim Aeetae illam apud Cic. Tusc. disp. III 12, 26 (inc. inc. fab. CII) descriptionem cum Welckero trahimus. Eadem autem antea nouum dominum aspernans mutatam fortunam lugere poterat ut apud Ciceronem de off. I 39, 139 (inc. inc. fab. C). Conspecto igitur rege 'patrem' appellat, qui tamen animo malis obtuso non agnoscit filiam (XX), deinde Medi uoce deceptus Aegialeum

(cf. XXIV) somniat ad uiuos redisse (XXI). Tandem discussis tenebris filiam adesse aegre et suis oculis diffidens patitur sibi persuaderi. Neque enim Acetam posse decipere nisi adsit, sin adsit, non decipere concedent qui Bergkii emendationi fr. XXII subscripserint. Praeterea recte Ladewicus p. 17 Medeae delicta olim commissa excusanti dedit, quibus Cicero de inu. I 48, 90 utitur (inc. inc. fab. CI), eodemque olim rettulerunt, qui in Tusc. disp. IV 32, 69 (inc. inc. fab. XCV) leguntur, septenarios, quamquam el nescio an ex Attianae potius Medeae coram arbitro disceptatione uideantur esse deprompti.

In Atalanta Schoeneiae uirginis cum Hippomene coniugium repraesentatum statuens Welckerus p. 1217 sg. tantum non annosa uolumina uatum intra unius actionis terminos coartare religuiarum Ceteri cum taceant, Naeuolo aliquantillum indiciis coactus est. aures patebunt. Quid autem, quod non puella, sed adulescens, non unus, sed duo parentes quaerunt? Nam fr. XIII ut discidium innuat tantum abest, quantum ut de certaminis signo, quod concertantium utrique datur, sermo sit fr. XIV. Signum autem describitur fr. XV (cf. O. Jahnius in Gerhardi Ephem. archaeol. 1850 p. 206 et de cista Ficoronica p. 10 in adnot.). Haec qui considerauerit et fr. V Parthenopaei haud obscure mentionem fieri, Hippomenis contra nullum usquam indicium extare concesserit, is animaduertat quae Hyginus tradit cap. 99: Auge Alei filia ab Hercule compressa, cum partus adesset, in monte Parthenio peperit et ibi eum Eodem tempore Atalante Iasii filia filium expoexponit. suit ex Meleagro natum. --- Hos pastores inventos sustulerunt atque nutrierunt, quibus nomina inposuerunt Herculis filio Telephum, quoniam cerua nutrierat, Atalantes autem Parthenopaeum, quoniam uirginem simulans in monte Parthenio eum exposuerat. (100) Teuthrantem regem . . . Idas . . . regno privare voluit. Quo cum Telephus . . . ex responso quaerens matrem cum comite Parthenopaeo uenisset e. q. s. (cf. Mythogr. I 174). Et Telephi ad matrem reditum in Teuthrante IVLIVS poterat enarrare, unde qui extat uersiculus ad somnium aliquod uidetur pertinere, Parthenopaeum uero cum Telepho comite eodem consilio circumuagantem quid ni Pacuulus pofuerit fingere?

Nam de GRACCHI sane Atalanta uereor guicquam prologui propter amatoriam nescio quam insaniam, qua cardini apud illum Milanion aliquis sine Hippomenes blanditur. Sed ad nostrum ut redeam, Parthenopaeum, ni fallor, 'parentum incertum inuestigandum gratia' (I) profectum paenitet itineris suscepti (II), Parthenopaei originem mater obscuro quodam sensu ducta cupit perscrutari (VI), eadem enarrat, qui factum sit ut exponeretur Parthenopaeus, primo titubanter fr. XVII, ab auo Lycurgo exordiens (XVIII), deinde uirginitatis simulandae curas (XIX) et errorum in montium saltibus pericula describens (XX). Adhortatione denique concludit oratio-Quae omnia si recte uidebimur statuisse, nemo sane nem (XXI). perfectam totius fabulae imaginem ut reuocemus flagitabit. Et in hac maxime quaestione haeremus, quaenam Atalantae conditio fingenda sit; nam coniugio uiraginem iunctam uix audemus animo informare. Nihilo minus clarum est agi de regno aduenae tradendo inuitis aliis eisque consanguineis (IX), qui et ipsi rerum potiundi spem conceperant. De Parthenopaeo enim fr. X intellegere quis dubitet, qui reputauerit quotiens nemus et nemoralis uoces de Atalanta eiusque filio a Statio usurpentur (cf. Theb. IV 254 264 276 285 287 IX 578 608 627 718 VI 633)? Quanta autem obstinatione regni illum raptorem propellere studuerint, ostenditur fr. IX (cf. VIII). Cursum institutum esse elucet fr. V, quocum conuenit adhortatio fr. IV. Num igitur ipsam Atalantam statuamus cum Parthenopaeo nondum fortasse cognito concertare? Quo autem consilio? Dubitanter fr. III ariolando ita interpretamur, ut coniugialem lectum suspicemur intellegi et cum nobili muliere matrimonium timeri. Vnde profectus Atalantam guispiam fingere possit necessitate nescio qua, ut in Teuthrante Augen, coactam esse ut sese et regnum promitteret ei, qui uictor eius in cursu extiterit. Ceterum de Parthenopaeo dici poterant, guae apud Paulum p. 94 extant (inc. fab. X) eisdem fere uerbis, quibus de eodem Aeschylus in Sept. 534 utitur : στείχει δ' ίουλος άρτι δια παρητδων. Apud Nonium p. 477, 16 (inc. fab. V) num Mercerus apices at ac recte Atalanta interpretatus sit, non liquet. Certe non inepte Amphionem conicias Antiopam illis commiserari.

Iam restat Periboea, cuius tamquam argumentum minus feliciter Welckerus p. 1222 sqq. Oenidarum nescio quod de regno potiundo certamen proposuit, cuius Periboea ut nouerca particeps fuerit. Probabilius uidetur, Oenei Euripideam fabulam imitatum esse Pacuuium: certe argumentum idem in uniuersum fuit. Nam lamentationes Oenei quis non agnoscit fr. II III'V, ad quae optime quadrat contumeliarum apud Euripidem (IX) descriptio:

> πυκνοῖς δ' ἔβαλλον Βακχίου τοξεύμασιν κάρα γέροντος, τὸν βαλόντα δὲ στέφειν ἐγὰ 'τετάγμην ἇθλα κόσσαβον διδούς.

Deinde eis quibus Diomedes ignotus etiam auo persuadere conatur, ut malorum ordinem ipsi explicet (IV), aliquatenus haec respondent Oenei (VI):

> σχολη μέν ούχι· τῷ δὲ δυστυχοῦντί πως τερπνόν τὸ λέξαι κάποκλαύσασθαι πάλιν,

qui uicissim de Tydeo uidetur inquisiuisse, agnito fortasse interim nepote secundum fr. VI et VII. Porro auum ulciscendi consilium secum uoluit Diomedes fr. VIII et IX, unde sociam miseriarum Periboeam Oeneo fuisse possis suspicari. Consilium autem subitum illud et Periboeae quales agendi partes fuerint, in ariolationibus positum est. Possis autem Periboeam, ut Cresphonte occiso Meropen, inuitam ab Agrio in nuptias raptam una cum Diomede eas inimicis insidias struxisse fingere, ut regno potiundi nouumque maritum interficiendi (X) uoluntate cum uno Agrii filio, Melanippo, cupido fortasse nouarum rerum communicata (XI), dissimulato tamen Diomedis aduentu ipsas inimicorum opes eis in exitium conuerteret. Et cum festo Bacchi die fabulam agi probabile fiat carminibus XXVII et XXVIII, festiuitate epularumque laetitiis securum aduersarium opprimendum statuere poterant conjurati (XII). Interim Agrii inter ipsum festi splendorem funesta praesagientem anxitudinem (XIV XV) amici uel filii alicuius leuitas uidetur castigare (XIII), Diomedes autem Iouis auxilio inuocato (XVI XVII) cum omnia, quibus ad rem bene gerendam opus erat, disponeret, Periboeae tutum ab armis refugium Liberi templum adsignare fr. XVIII. Iam quae ipsam caedem praecedebat

altercationis cum aduersario causam dicente initae has conlegimus reliquias: XIX --- XXII. Sed in Oeneum quoque ab aduersariis inpetus uidetur factus esse, quem cum ad aram profugus euitasset, hostem ab eo arcere omnibus uiribus nititur (XXIII). Nam ne de insidiis illis ab Onchesto et Thersite exulibus ad Telephi in Arcadia aram Oeneo structis et a poeta huc forte translatis cogites, uetat quae fr. XXV et XXVI (conl. inc. inc. fab. CXIV) aperte praedicatur felicis euentus hilaritas. Neque clementiam senis ea ferocitas satis decebat, ut a sacro profugio tam atrociter hostem prohiberet. Contra Diomedis lenitatem patre, ut uidetur. occiso fratribusque in exilium actis Agrii filiorum unus, fortasse ipse Melanippus, frustra inplorat fr. XXIV. Conjectura huic fabulae inserendus est Diomedis patriam salutantis (inc. fab. XLI) uersus conlatis Euripideis his (I):

> ώ γῆς πατρώας χαῖρε φίλτατον πέδον Καλυδῶνος κ. τ. λ.

Aeschyleam nullam omnino fabulam ab ATTIO expressam esse quod contendit Ladewicus p. 2, uereor ne studio abreptus sua fecerit inmania illa: 'pereant amici, dum inimici una intercidant.' Cur enim alti poetae uelut Aegisthum siue Clyta emnestram (nam unam ex duobus titulis rectissime conflauit Duentzerus in Liu. Andr. p. 25) prorsus ab inlustrissimi Graecae poesis exempli imitatione alienam habeamus? Vide modo haec uestigia.

Aeg. II: Aesch. Agam. 1280:

ήξει γαρ ήμῶν ἄλλος αὐ τιμάορος, μητροκτόνον φίτυμα, ποινάτωρ πατρός.

Aeg. III: Aesch. 1350:

έμοι δ' όπως τάχιστά γ' έμπεσειν δοκει και πραγμ' έλέγχειν σύν νεορρύτφ ξίφει.

Aeg. IV: Aesch. 1619:

γνώσει γέφων ῶν ὡς διδάσκεσθαι βαφύ τὸ τηλικούτφ σωφρονεῖν εἰρημένον

et 1632:

πρατηθείς δ' ήμερώτερος φανεί

et 1639:

τόν δὲ μὴ πειθάνορα ζεύξω βαρείαις οὔτι μὴ σειραφόρον χριθῶντα πῶλον,

quorum similia redeunt in septenariis apud Ciceronem de orat. III 40, 166 (inc. inc. fab. LXVII) seruatis.

Aeg. V: Aesch. 1636:

τό γάρ δολώσαι πρός γυναικός ήν σαφώς.

Clyt. II: Aesch. 501:

όστις τάδ' άλλως τῆδ' ἐπεύχεται πόλει, αὐτὸς Φρενῶν καρποῖτο τὴν ἁμαρτίαν

conl. 580:

τοιαῦτα χρη κλύοντας εύλογεῖν πόλιν.

Praeterea quae Cicero de off. III 21, 84 (inc. fab. I) adfert, satis probabile est ex his fluxisse 807:

> γνώσει δὲ χρόνφ διαπευθόμενος τόν τε δικαίως καὶ τὸν ἀκαίρως

πόλιν οίκουρούντα πολιτών.

Sane cetera aut uerbis aut rebus ab Aeschyleis discrepant. Nequeunt enim cum certis uersibus componi Cassandrae lamentationes (Aeg. I Clyt. VI VII) et chori uerba (Clyt. VIII), qui illius uaticinia in dubitationem uocare uidetur. Item ad Senecae magis lumina quam ad Aeschyli breuitatem apta est naufragii descriptio Clyt. III (conl. Senecae Agam. 471 sqq.), IV (conl. eiusdem 499 sqq.), V (conl. eiusdem 532 sqq.). Quibus Bergkius in Seru. Cass. part. III p. 19 addidit, quae apud Seruium in Aen. I 42 (inc. fab. II) extant (cf. Seneca 494 sq.). Clytaemnestrae uersus I incertum est utrum primum initio fabulae an ultimum caede perpetrata reginae ex aedibus egressum significet: dilacerata autem membra Clyt. IX coniectura tantum ad illa Clytaemnestrae 1374 referimus:

πας γάρ τις έχθροῖς έχθρὰ πορσύνων, φίλοις-

δοκούσιν είναι, πημονης άρχύστατ' αν φράζειεν ῦψος χρεισσον έκπηδήματος.

Grauissimum restat, quod matris cum Electra disceptationem in exitu fabulae instituit Attius. Huc enim spectare Clyt. X (conl. Aesch. Agam. 1412 Choeph. 918) uidit Welckerus p. 1158: itaque Clytaemnestra intellegi potest apud Ciceronem ad Fam. IX 22 (inc. inc. fab. LXVIII) et in Orat. 46, 156 (inc. fab. VI). Ceterum eius argumenti, quod ex Hygini cap. 117 huc reuocauit, nulla sunt in reliquiis indicia. Repetita est haec fabula 'magnificentissimis post hominum memoriam ludis' datis a Cn. Pompeio iterum consule anno 698 u. c. in theatri a se extructi dedicatione. De quibus quae M. Mario scripsit Cicero ad Fam. VII 1 uide ad inc. poet. fab. VIII. Qui gestu excellebant, Clytaemnestrae partes sibi elegisse tradit Cicero de off. I 31, 114.

Io iam 'uagam' et exulem reliquiae exhibent. Nam et narratur de Argo custode uirgini adposito (I) et ab ignaris statuitur Inachus iratus fecisse (II), quod Iouem iussisse apud Aeschylum ipsa profitetur Prom. 670:

> έξήλασέν με καπέκλεισε δωμάτων ακουσαν ακων· αλλ' ἐπηνάγκαζέ νιν Διός χαλινός πρός βίαν πράσσειν τάδε.

Quapropter non inepte huc referas inc. fab. XXIV. Item in ignotae originem inquiri uidetur fr. III. Iam uero Promethei Attianae unicum, qui extat, uersiculum ad uinctum pertinere maxime est probabile, quoniam quae Cicero in Tusc. disp. II 10, 13 et III 31, 76 ex Aeschylo transtulit, ex soluto Prometheo deprompta sunt, unde quae Attii nomine Nonius p. 17, 11 adfert: sublime auolans Pennata cauda nostrum adulat sanguinem olim a Nicolao Loënsi Misc. epiph. VIII 6 notata grammatici potius temeraria coniectura illi ascripta quam a Cicerone in ipsius uersionem clam nec agnoscente amico adsumpta uidentur. Et de tormentis Promethei uel ipse poterat dicere ut apud Aeschylum 268 sqq. uel ut u. 25: $\pi á \chi v \eta v \partial^2 i i \phi a v \eta^2 log \sigma x i \partial g \pi i \lambda v Vulcanus. Quo accedit,$ quod quae in Ciceronis de off. II 3, 13 (inc. inc. fab. LXXXV)loco Langius Vind. p. 36 latere uidit poetae membra, eis idemnotauit optime conuenire Aeschylea 500 haec:

ένερθε δε χθονός πεπρυμμέν' ἀνθρώποισιν ἀφελήματα, χαλπόν, σίδηρον, ἅργυρον π. τ. λ.

Ouibus moueor ut Io et Prometheum eandem fabulam fuisse, fr. I autem in Ius aduentu Prometheum dixisse coniciam, qui pluribus apud Attium exposuerit, quae significasse 589 sag. Aeschyleus satis habuit. Nec adeo pauca sunt, quae ludendo possis huc reuocare. Velut qui apud Graecum poetam Solem his inuocat 91: καί τον πανόπτην κύκλον ήλίου καλώ κ. τ. λ. Prometheus, quid ni idem anapaestos potuerit effundere a Censorino fragm. p. 96 (inc. inc. fab. XCIX) et a Varrone de L. L. VII 14 (inc. fab. XXII) seruatos? quibus Solem omnibus enarrare iusserit, quid ipse patiatur. Quid ni porro ille de se potuerit praedicare, guae Charisius p. 252 (inc. inc. fab. LXXXIII) et Priscianus p. 793 (inc. fab. XXIII) habent? solitudinemque, cuius ex Philocteta imaginem ad Metelli ingenium Ciceronem ad Att. I 18 (inc. inc. fab. LXXXIV) accommodasse probauit Hermanno Opusc. III 124 Silligius, eam guid ni Prometheus potuerit horrens describere? Inmobili idem constantia Iouis minas uili pendens apud Aeschylum 989 haec:

> ούκ έστιν αίκισμ' οὐδὲ μηχάνημ' ὅτφ προτρέψεται με Ζεὺς γεγωνῆσαι τάδε, πριν ἂν χαλασθỹ δεσμὰ λυμαντήρια προς ταῦτα διπτέσθω μὲν αἰθαλοῦσσα φλόξ, λευκοπτέρφ δὲ νιφάδι καὶ βροντήμασιν χθονίοις κυκάτω πάντα καὶ ταρασσέτω γνάμψει γὰρ οὐδὲν τῶνδέ μ' ῶστε καὶ φράσαι, προς οὖ χρεών νιν ἐκπεσεῖν τυραννίδος.

Vnde Attiano heroi quid ni ex Ciceronis Phil. XIII 21, 49 (inc. inc. fab. LXXXVI) similia quaedam reponas sane nec ab Achillis nec a Philoctetae nec ab Atrei persona aliena? Mercurius apud Aeschylum Promethei superbiam his increpat 1007:

> λέγων ἕοικα πολλά καὶ μάτην ἐρεῖν τέγγει γὰρ οὐδὲν οὐδὲ μαλθάσσει κέαρ

λιταῖς· δακών δὲ στόμιον ὡς νεοζυγής πῶλος βιάζει καὶ πρὸς ἡνίας μάγει κ. τ. λ.

quibus facile postea paulo aliter conformato reliquo sermone addi poterant uersus a Nonio p. 473, 6 (inc. fab. XXV) adlati, adfines illi ad sententiam septenario, qui apud eundem p. 305, 6 (inc. fab. XXVI) extat, ut in eadem fabula haec uelut a Robore potuerint proferri, cuius ipsius potentiam 'poetae nostri' uerbis usus Cicero pro Rabir. Post. 10, 28 (inc. inc. fab. LXXXII) extollit. Denique Varro in satura, cui nomen est Prometheo liberato, facile poterat unum et alterum Attii uersum in suum usum conuertere. Itaque non incommodum erit, quae ad hano fabulam uideantur spectare posse, inde conligere. Sunt autem haec:

Humánae quondam géntem stirpis cóncoquit, Frigús calore atque úmore aritúdinem Miscéns (Non. 71, 22)

Tum ut sí supernus córtex aut cacúmina

Moriéntum in querqueto árborum aritúdine (Non. 199, 25)

Mortális nemo exaúdit, sed late íncolens

Scythárum inhospitális campis uástitas (Non. 417, 14)

Leuís mens numquam sómnurnas imágines Adfátur, non umbrántur somno púpulae (Non. 172, 3)

ego infelix nón queam

Vim própulsare atque ínimicum Orco inmíttere. Nequíquam saepe aerátas manuis cómpedes Conór reuellere (Non. 28, 2 conl. Lachmanno in Lucr. p. 141)

atque exsánguibus

.... dolore éuirescát colos (Non. 101, 31).

At, ne quid celem, Oceani et Promethei dilogium 377----380 Cicero ipse uertit in Tusc. disp. III 31, 76.

Omnino uero hinc expellendus est, qui apud Priscianum p. 677 et Macrobium Sat. VI 5 extat uersiculus. Quorum auctoritate restituenda Attio Minotaurus siue Minos fabula, quam Euripidem quoque constat in Theseo tractauisse. Et quadrant ad nostrum frustum Euripidea VI:

σύμμικτον είδος κάποφώλιον βρέφος et: ταύρου μεμίχθαι καὶ βροτοῦ διπλῆ φύσει.

Aeschyleum porro titulum prae se fert Myrmidonum fabula, qua quamquam totam Patrocleam expositam fuisse probabile est, reliquiae tamen nihil ultra legatorum cum Achille disceptationem continent, sed eam ad Homeri exemplar, cui Aeschylum et ipsum constat fideliter solitum esse obtemperare, accurate adumbratam. Nam práeter sex illos, quibus Antilochum Achilles refutat, uersus (I) et quae ad Aiacem aptius quam ad Antilochum referuntur opprobria fr. IV Hermannus Opusc. V 140 animąduertit fr. II compositum esse ad Homeri similitudinem IX 358:

> νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἅλαδε προερύσσω, ὄψεαι, ῆν ἐθέλησθα καὶ αι κέν τοι τὰ μεμήλη, ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεούσας νῆας ἐμάς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας

(sed cf. Schoellius p. 348), et ingratum Achiuis animum ab Achille obici fr. III, ut apud Homerum IX 316:

> έπει ούκ άρα τις χάρις ήεν μάρνασθαι δηίοισιν έπ' άνδράσι νωλεμές αίει,

eodemque pertinere uidentur, quae apud Festum p. 190 (inc. inc. fab. XXVII) extant conl. Homero IX 321:

ούδέ τι μοι περικειται, έπει πάθον άλγεα θυμφ et 332:

> δ δ' όπισθε μένων παρά νηυσί θοῆσιν δεξάμενος διά παῦρα δασάσκετο, πολλά δ' ἔχεσκεν. άλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρα καὶ βασιλεῦσιν τοῖσι μὲν ἕμπεδα κεῖται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Άχαιῶν εῦλετ', ἔχει δ' ἀλοχον θυμαρέα.

In ceteris quoque Iliacum carmen fere in actus deductum est. Nam quod Phoenix seuere alumni castigat obstinationem fr. V, eisdem prope uerbis et ipse utitur IX 496:

> άλλ' Άχιλεῦ δάμασον θυμον μέγαν · οὐδέ τι σε χρή νηλεὶς ἦτορ ἔχειν

et cuius praecepta laudat, Peleus 255:

σύ δε μεγαλήτορα θυμόν

ϊσχειν έν στήθεσσι· φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείναν· ληγέμεναι δ' ἕριδος παπομηγάνου π. τ. λ.

quae fortasse repetuntur uersu, quem ex Achille Attii Nonius attulit, II. Quo titulo quod posui I, eo ne desidiae et perfidiae. crimen apud maleuolos incurrat, Achilles cauere iubetur. Et Phoenix ipse de 'honestitudine' eius uidetur uel dubitare uel simulare dubitantem secundum Myrm. VI. Magna enim grauitate 'illum fortissimo uiro seniorem magistrum' apud Attium perorasse eis apparet, quae ex Ciceronis oratione p. Mur. 29, 60 (inc. inc. fab. XXVIII) huc ascivit Ladewicus p. 3, quaeque hinc sumpta esse idem probabile reddidit adposito Achillis responso fr. VII. Cuius uerecundia dissuadetur ne de Phoenice potius intellegamus fr. IX quam de Patroclo, qui cum Myrmidonum inpatientiam ambitiosius fortasse descripsisset, inridens ei Achilles inperium se traditurum spondere uidetur Achill. III et Myrm. VIII, quo qui illa IX 616: loor ipol baolleve xal hpiov peloeo riphs expresse volunt, eis Agamemnonem ipsum praesentem loqui statuendum est, quod intellexit Schoellius p. 452.

Pro eisdem Myrmidonibus habere possis Hellenes, unde duo uersus extant, quorum alterum inter conuitia ab Achille in Atridas iactata inseras, altero conicias Patrocli uirtutem celebrari. At certius Iolcum a Peleo expugnatam innuunt quae Festus habet p. 372 (inc. fab. XIV), quibus qui praedicatur Pelei uigor non conuenit grandaeuo opibusque deiecto, quem a Neoptolemo reduce in integrum restitui finxit Welckerus p. 1046. Et uide an Apollodorus quoque Astydameae potius supplicium tractauerit.

Artissimo autem uinclo, ut Aeschyli Nereides, Myrmidonibus uidetur adiuncta fuisse Epinausimache, cuius exordio Achillem de ulciscendo Patroclo cum amicis egisse ualde probabiliter coniecit Hermannus Opusc. V 151. Nam cum inermem se in pugnam proditurum uersu I, nec tam de inpedimentis uictoriae cogitandum quam summi uiri, cuius manibus satis faciendum sit, imaginem proponendam profiteatur II, cautiora audaciae eius consilia opponuntur fr. III et IV. Deinde cum Thetide Achillem conlocutum esse ingeniose coniecit Schoellius p. 388: suadendi

enim ut altera, ingloriae ni mirum senectutis, sorte electa in patriam redeat, filium respondere fr. VII. Eiusdemque materna consilia repudiantis nescio an fuerit uersus VIII. Proelium porro et Achillis cum Hectore certamen primum nuntii relatu exponitur fr. IX-XI, deinde ipsius Achillis ex pugna reuersi gloriatione XII, qui de Hectoris terriculamentis iamiam innoxiis disserens (XIII) fr. XIV ea commemorasse Bothio uidetur, quae apud Homerum VII 74 Hector iactauit. Postea fortasse Troianorum capliuis, quos secum adduxerat, ius dixit fr. XV. Quae omnia, nisi quod de fr. XV et XIV aliguantum fortasse sapientior nihil statuit uir summus, conueniunt nobis cum Hermanno. De Hectoris tamen corpore reddito quae in Ciceronis Tusc. disp. I 44, 105 (inc. fab. XIII) loguitur Achilles, non est cur singulari fabulae aliunde non cognitae deprompta esse eidem et Schoellio p. 419 et Nieberdingio p. 17 adsentiare, quoniam Hectoris Lustra eiusque caedem Ennius quoque in eandem fabulam coegit. Itaque quibus initio fabulae Achillem in pugnam properantem ab amicis retineri coniecit Hermannus, XVI, ea Priamo damus cum Schoellio p. 436, qui de uerborum XVII nebulis circumspecte disseruit. Restant denique, quae nullo titulo insignita incerta coniectura huc trahimus. Poterat enim. postquam sociorum cladem miserandam matri proposuerat (VIII), eis, quae apud Rufinum de metr. Ter. p. 2707 P. (inc. fab, XI) extant, Trojanorum superbiae minari, ut apud Homerum XVIII 125:

γνοΐεν δ' ώς δη δηρον έγω πολέμοιο πέπαυμαι guamguam non minus huc guadrant XVI 70:

> ού γαρ έμης χόρυθος λεύσσουσι μέτωπον έγγύθι λαμπομένης.

Practerea mortuo amico fortasse pertinaciam suam detestabatur eis, quae Diomedes p. 380 (inc. fab. IX) habet, ut apud Homerum XVIII 107:

> ώς ἕρις ἕκ τε θεῶν ἕκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο, καὶ χόλος κ. τ. λ.

utque omnem corporis curam, priusquam Patrocli memoriae satis factum sit, recusat apud eundem Achilles XIX 208:

έπην τισαίμεθα λώβην.

πρίν δ' οῦ πως αν ἕμοιγε φίλον κατά λαιμόν leiŋ οῦ πόσις οὐδὲ βρῶσις

et XXIII 44:

ού θέμις έστι λοετρά παρήατος άσσον ίπέσθαι πρίν γ' ένι Πάτροπλον θέμεναι πυρί σημά τε γεύαι.

ita similia eis uideri possunt, quae apud Priscianum p. 658 (inc. fab. XII) extant.

Homero interprete utimur etiam in Nyctegresia, quem titulum altera, quae est Nyctegersia, forma probabilius Attianae fabulae tribui satis demonstratur, ut Welckerus p. 1104 uidit, Pauli p. 78 notatione: egretus et adgretus ex Graeco sunt ducta a surgendo et preficiscendo: unde et Nyctegresia quasi noctisurgium. Graecorum autem in castris fuisse 'noctisurgium' satis superque docent reliquiae, quibus uariam et multiplicem operam dedefunt Duentzerus in Ephem. Darmst. 1839 p. 418 sqq., Hartungus I 14 sqq., Schoellius Symb. p. 449 sqq, Nieberdingius (Ilias Homeri ab L. Attio poeta in dramata conuersa p. 9 sq.), Vaterus in Eurip. Rhes. p. XIII. Vnde quod redundaret bonae frugis conlegit Welckerus p. 1102 sqq. et 1139 sqq. Et recte Duentzerus uersiculum; quo Cicero Tusc. disp. III 26, 62 (inc. fab. XIX) utitur, huic fabulae restituit conl. Homero X 15:

πολλάς έκ κεφαλής προθελύμνους Ελκετο χαίτας

quamquam eum Agamemnonis dolorem in exordio fabulae ab alio potius quam in concilio ab ipso putamus narrari. Quod cur conuocauerit, et rex ipse explicare adgreditur fr. III, et ualde probabiliter Welckerus p. 1142 suspicatur, oraculi illius notitiam eum accepisse, quod praeter Homeri in II. X, 435 scholiastam Seruius tradit in Aen. I 469: 'Rhesus rex Thraciae . . qui cum ad Troiae uenisset auxilia clausisque iam portis tentoria locauisset in litore, Dolone prodente, qui missus fuerat speculator, a Diomede et Vlixe est interfectus, qui et ipsi speculatum uenerant: abductique sunt equi, a quibus pendebant fata Troiana: ut, si pabulo Troiano usi essent uel e Xantho Troiae fluuio bibissent, Troia perire non posset' (cf. Mythogr. I 203). Quibus addi po-

test eiusdem in Aen. II 13 notatio: 'fatisque repulsi]...secundum Plautum tribus . . . secundum alios uero plurima fuerunt fatalia Troianis: ut de Aeaci gente aliquis interesset . . . ut Rhesi equi tollerentur a Graecis : ut Herculis interessent sagittae.' Vt ad nostram fabulam fortasse haec quoque referenda sint in Aen. XII 347: 'hic Dolon... cum isset, obuios habuit Diomeden et Vlixen similiter exploratores missos ad castra Trojana, captusque ab eis et tormentis adactus exposueral tam consilia Trojanorum quam Rhesi aduentum, qui eques fatales adduxerat in auxilium Troianorum, quem Diomedes et Vlixes uinclum ad arborem relinguentes [cf. II. X 443] profecti ad castra Troiana occiso Rheso abductis equis redeuntes occiderunt.' Minerua autem si fatum illud somnianti aperuit, potuit fortasse uaticinando, quae nauibus pericula inminerent, praedicare (I et II), quamquam ne a Calchantis quidem officio scientia illa aliena erat. Iam quod cetera attinet, Diomedem fr. VI uiderunt Homericis uerbis uti X 213:

πώς αν έπειτ' Όδυσήος έγώ θείοιο λαθοίμην;

Et equos Rheso se subducturum esse uel idem spondet fr. IV uel Vlixes. Postea missis speculatoribus Agamemnonis misericordiam scilicet simulantis temeritas poterat uelut a Thersite castigari (IX), cuius malitiosa inuidia, ni faltor, etiam fr. X increpatur. Ad Vlixis ingenium manifesto quadrat fr. VII, et ad Dolonis ignauiam fr. VIII, quod recte animaduertit Vaterus in Eur. Rhes. p. XIV, qui quod chori apud Rhesi poetam uerbis conlatis his 535: $\dot{a}\dot{\omega}_{5}$ $\dot{\partial}\eta \pi i \lambda \alpha_{5} \dot{a}\omega_{5} \Gamma'_{i}\gamma\nu\epsilon\tau\alpha_{i}$, $\kappa\alpha_{i} \tau_{i5} \pi_{0}\dot{\partial} \delta \delta_{i}\omega\nu$ $\ddot{o}\delta\epsilon \gamma' \dot{\epsilon}\sigma\tau i\nu \dot{\alpha}\sigma\tau \eta o$ Attii anapaestos inc. fab. XX huc rettulit, non potest inprobari, modo ne de structura fabulae nostrae inde quicquam adfectes enucleare.

Telepho quoque auctorem Aeschylum adoptarunt Geelius in Annal. Inst. Belg. 1830, Welckerus p. 31, Otto Jahnius (de Telepho et Troilo p. 38 sqq.), quorum iudicio lubentius subscribo quam Hartungi I 196 sqq. studio, qui Euripidi addictus hos incertae fabulae uersus (XXXVII):

> εί τοῖς ἐν οἶκφ χρήμασιν λελείμμεθα, ή δ' εὐγένεια καὶ τὸ γενναῖον μένει

> > 20*

1 }

Attium fr. VI interpretatam esse sibi persuasit, quod quantum valeat, expendit Ladewicus p. 3. Idem autem illum argumentum tractasse enincit primum Troiani belli mentio (I), sine illa in prologo siue discrimine orto, quod Jahnio p. 39 placuit, postea fie-Militum longae desidiae inpatientium querellas (II) agnouit hat. Welcherus, eodemque carmine totius poterat exercitus moles extolli, si hinc sua sumpsit Cicero de fin. Il 6, 18 (inc. inc. fab. XVIII). Aduenae, cuius habitus describitur septenariis III IV, cuiusque nobilem speciem intuens admiratur quispiam fr. V, eius igitur uerba altitudinis candore splendidissima sunt VI VII VIII, quae qui dixit, eundem decent quae Cicero Orat. 43, 117 (inc. inc. fab. XIX) et quae Charisius p. 254 P. (inc. inc. fab. XX) adferunt. Nec tamen ea uidentur ad beneuolas aures accidisse. Nam increduli potius fastidium quam religiosi confidentiam indicat diversarum vaticinationum coacervatio (IX). Cui qui ab altera parte praetendebat oraculorum auctoritatem, ad eum refero fr. XI. Atque nescio an idem ille philosophus de ipso Ioue sese dubitare iactauerit (X), qui neque unde ortus sit neque an sit omnino, umquam potuerit inuestigari. Nam de Telephi obscura origine ne cum Jahnio pytemus frustra quaesitum esse, dissuadet uocula Pugnam in Mysia commissam cur tanto tumore coram umquam. Graecis, qui ei interfuerant, Telephus inlustrauerit fr. XIV et XV, debebat Hartungus p. 207 explicare, qui in naufragio quoque, quod finxerit ille, narrando (XIII) diligentiorem, quam opus erat, fecisse uidetur supplicem. Quae non uidemus quo spectent nisi ad armorum discrimen, quo ex periculis (XII) se expedire conatus sit Telephus, sociorum scilicet, quos clam secum aduexerat, auxilio adiutus. Orestem uero in nauem illam deportatum esse diuinans Hermannus Grotemeyer de L. Attii tragoediis p. 28 quantum sapiat, non audeo internoscere. Cuius inuenta, quorum absoluta demum nostra opella notitiam accepimus, cum raro ita sint comparata, ut uel inpugnari possint sine dedecore, aliis cum fontem exhauriendum maxima ex parte reliquimus.

In Philocteta quid ex quoque poeta non adsumpserit Attius, facilius discernas, quam quod potissimum secutus sit exemplum cum aliqua probabilitate efficias. Velut quod Aeschyli auc-

toritatem Welckerus de trilog. p. 8 not. 7 et in Mus. Rhen. 1837 p. 467 sqq. et Hermannus Opusc. III 116 conl. praef. ad Soph. Phil. p. XVII poetam nostrum expressisse statuerunt, id, nisi forte ad decantatam illam nescio quam grandiloquentiam, quam candem reperies uelut in Phoenissis, confugias, reliquiarum certe indiciis distinctis prope nullis confirmatur. Neque enim dracontis (XXII) nomini nimium tribuerim, quod sane in his (234):

> ού γάρ δράπων ένηπεν, άλλ° ένφπισεν δεινήν στομωτόν Επουσιν, ποδός λαβών

(cf. Schneidewinus Philologi IV 638) Aeschylus usurpauit, cum Sophocles, quibus solis uulneris auctorem commemorauit, locis duobus (267. 632) dixerit έχίδναν, de Euripide uero nihil constet. At enim uero constat prologum Attianae fabulae neque ab Vlixe et Neoptolemo, ut apud Sophoclem, neque a solo Vlixe, ut apud Euripidem actum esse: quando quidem in principio anapaestis I Vlixem laudari testatur Appuleius. Qui si accurate scripsit, non potuit sane ab indigenis aduena celebrari illo carmine. Sed ita ille uenerabundae laudis tumor a Mineruae maiestate abhorrere uidetur, ut do comitibus Vlixis felicem in insula aduentum gratulantibus cogitare malim, quam, ut Hermannus et Welckeras, deae officio fungentis fastidiosam uerbositatem admittere. Certe Appuleium Mineruae partibus fauere Schneidewinus I. l. p. 657 minus recte his apud illum uerbis probaturus fuisse uidetur : 'nouissime patrem memorat. Ceterum omnes laudes eius uiri audisti. Nihil inde nec Laertes sibi nec Anticlia nec Arcisius uindicat. Haec tota, ut uides, laudis huius propria Vlixi possessio est. Nec aliud te in eodem Vlixe Homerus docet, qui semper ei comitem uoluit esse prudentiam, quam poetico ritu Mineruam nuncupauit.' Quibus non adsequor quid exquisiti innuatur praeter haec: 'ut nihil in laudibus illis alieni inest, ita Homerus quoque summam Vlixis gloriam eam uoluit esse, ut perpetuam ei comitem induceret Mineruam, h. e. prudentiam.' Confidentius adsentior Hartungo I 355 non nisi ipsos Lemnios uersibus II, quibus post 528 anapaestos ex Ciceronis de nat. deor. I 42, 119 (inc. ino. fab. XXXVII) inserendos uidit cum C. Beiero Hermannus, tam docte potuisse de patria disserere : nam deae dignitatem non tam

doctrina illa dedecet quam non necessaria docentis inportunitas. Itaque ne id quidem, quod magis ad rem pertineret, utrum in urbe an in agro habitaret Philocteta (III), est cur ex dea polius quam ex homine indigena quaesitum putemus. Nec profecto deae magnanimitas miseri uel terriculamenta clienti apte exaggerabat (IV VII) uel uictu et uestitu curiose examinanti describendo (V) otio poterat abuti. Iam uero Aeschylum scimus hospitis ignaros induxisse Lemnios, ab Euripide contra Actora Philoctetae tam quam familiarem fingi. Eam igitur personam adoptare potuit Attius, quamquam uel in eo ab Euripidis arte discedens, quod non in Philoctetam primum, sed in Vlixem incidere chorum fecit. Quod si probabiliter conieci, et quae in Aen. I 122 (inc. fab. XXI) Seruius exhibet, conlata cum Philoctetae apud Sophoclem his 220:

> τίνες πότ' ές γῆν τήνδε ναυτίλω πλάτη κατέσχετ' οὕτ' εὕορμον οὕτ' οἰκουμένην;

interrogare et cetera interroganti explicare poterat Actor, ut huc Deinde secutum esse puto canticum illud referam III-VII. splendidissimum II. Porro quoniam septenariis ignotum aduenam adloquitur Philocteta, sedatiora VIII-XII uel postea narrabat uel primo scenam ingressus cum choro, ut apud Aeschylum, lamentabatur. Nam ne ab alio haec prodita uideantur, cauent, ni fallor, consuetudinis cum miseria contractae haut ambigua indicia. Iam utrum cum Vlixe siue Diomede, quos non agnouerit, an cum Neoptolemo confabulatus sit Philocteta uersibus XIII — XVI, non liquet. Quamquam non praetereundum est, quod Sophoclem Attio auctori fuisse suspicabatur uelut Nicolaus Loënsis in Misc. epiph. VIII 8, id nonnullorum uersuum ex hac potissimum fabulae parte sumptorum similitudine leuiter potuisse comprobari. Nam et in fr. XIV salis quadrant Sophoclea haec 225:

καὶ μή μ' ὄχνφ δείσαντες ἐκπλαγῆτ' ἀπηγοιωμένον ἀλλ' οἰκτίσαντες κ. τ. λ. et cum uersu XV conueniunt uel haea 311: ἀλλ' ἀπόλλυμαι τάλας ἕτος τόδ' ἤδη δέκατον κ. τ. λ.

uel eiusdem preces 470:

μὴ λίπης μ' οῦτω μόνον, ἔφημον ἐν κακοῖσι τοῖσδ', οῖοις ὁφῷς, ὅσοισί τ' ἐξήκουσας ἐνναίοντά με.

Nec negabis, spero, ualde probabiliter Muretum, quae ex Quintiliano VIII 6, 10 (inc. inc. fab. XXXV) elicuit, de Achillis morte esse interpretatum, quam apud Sophoclem 334 Neoptolemus his tetigit:

> τέθνηκεν ἀνδρὸς οὐδενός, θεοῦ δ' ῦπο, ΄ τοξευτὸς, ὡς λέγουσιν, ἐκ Φοίβου δαμείς.

De armorum autem iudicio explicatius actum esse cum innuat Philoctetae indignatio XVI, poterant in hac fabula etiam dici, quae de caede Alacis Cicero pro Scauro §. 3 (inc. inc. fab. XXXIV) suis inservit. — Sed ne Euripideae quidem artis, quam post Scaligerum Coni. p. 101 et Naekium Opusc. I 77 inuestigasse sibi uisus est Hartungus, nulla in reliquiis uestigia extant: modo ne soli Quintiliani V 10, 84 nescio cui auctoritati cum Ladewico p. 3 sq. inhaereas, quae nulla est, si Paridis nomen in Attii uersum recte rejecerunt Hermannus et Schneidewinus l. l. p. 656. Verum praeter ea, quae de Actoris persona supra monui, Troianorum sane legatorum promissa nescio an repetantur fr. XVII: certe aliqua causa statuenda est, qua commotus Phrygiae potissimum prae Graeciae inmanitate clementiam Philocteta extolleret. Quibus quantillum Paridis execratione (XVIII) momenti accedat haut nescius tamen facilius Troianorum praesentia quam sua cogitatione in eam sententiam opinor adduci potuisse Philoctetam. Cuius lamentis XIX adposuisse iuuabit Euripidis ex incerta fabula (inc. fab. XL) haec:

> δστις δε λύπας φησί πημαίνειν βροτούς, δείν δ' άγχονών τε καί πετρών φίπτειν άπο, ούκ έν σοφοίσιν έστίν, εύχίσθω δ' όμως άπειρος είναι τῆς νόσου ταύτης ἀεί

quae pro Iocasta in Oedipode dicta fuisse suspicatur Welckerus p. 547, nec nego similitudinis illius et uagam speciem esse et posse esse fallacem. Quod restat, incultissimae orae sigorem

prae commercio cum Atridis iterum conciliando a Philocteta praeoptari fr. XX uidit Hermannus p. 128. Qui uereor ne minus feliciter coniecerit de cursu, qui naui tenendus esset, in exitu fabulae actum esse secundum ca, quae Varro de L. L. VII 19 (inc. fab. XXVIII) habet: Samothraciam, quae Troia Lemnum proficiscentibus ad dextram sita sit, intellexit Bothius. Denique Vlixis siue sociorum eius in exordio fabulae poterat esse anapaestus a Festo p. 356 (inc. inc. fab. XXXVI) seruatus, quem non ex Philocteta depromptum esse non tam certo uidentur Festi uerba docere quam post Vossium contendit Hermannus p. 118.

At optimo iure ex Armorum iudicio Hermannus Opusc. VII 365 sqq. Sophoclea quaedam repetiit, quae uix possunt sine Sophoclei ingenii detrimento uideri ex Aeschyli fabrica prodisse: nisi forte Theodectas uel Astydamantes ipsos sumis contaminasse. Alia fateor esse leuidensia, quae nihil nisi numerum efficiant. Sed uide singula. Victus iudicio (eum cnim 'damnatum' esse uidit Bothius) patris meminit Aiax fr. VII, his autem apud Sophoclem 462:

> καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανείς Τελαμῶνι;

Sententiola VIII conspirat cum his:

531 καὶ μὴν φόβοισί γ' αὐτὸν ἐξελυσάμην

533 μή σοί γέ που δύστηνος αντήσας θάνοι

535 αλλ' ούν έγω 'φύλαξα τοῦτό γ' ἀρκέσαι

quibus Tecumessa quod Astyanactem a patre abstinuerit excusat. Vnde quae Hermannus Aiacem fingit respondere (1X), nostris sano melius quadrant ad illa 534;

πρέπον γέ ταν ην δαίμονος του 'μου τόδε et 536:

έπήνεσ' ἔργον καὶ πρόνοιαν, ην ἔθου.

Sed potuit Attius rem ita instituere, ut prius filiolum desideraret Aiax quam insaniae monumenta animaduerteret. Tamquam lac lacti simile est patris uotum X his 550:

> ώ παῖ, γένοιο πατρὸς εὐτυχέστερος, τὰ δ' ἄλλ' ὅμοιος· καὶ γένοι' ἂν οὐ κακός,

Versu XI, qui Latine concedunt Attium locutum esse, non possunt non Tecumessae modestiam cum Grotio Bibl. crit. nou. IV et Hermanno aguoscere, qui Sophoclea contulit haec 489: νῦν δ' εἰμι δούλη et 491: εὖ φρονῶ τὰ σά. Καί σ' ἀντιάζω κ. τ. λ. Denique loci XII et XIII (si recte pro septenarii particula habetur XII) cui non redire uidentur in his nuntii uerbis 762:

> κείνος δ' ἀπ' οἴκων εὐθὺς ἐξορμώμενος ἄνους καλῶς λέγοντος εὑρέθη πατρός. ὅ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐννέπει· τέκνον, δορί βούλου κρατεῖν μὲν, σὺν θεῷ δ' ἀεὶ κρατεῖν. ὅ δ' ὑψικόμπως κἀφρόνως ἡμείψατο· κάτερ, θεοῖς μὲν κἂν ὁ μηδὲν ῶν ὁμοῦ κράτος κατακτήσαιτο κ. τ. λ. —?

Quod autem extrema XIV et XV nihil in Graecis habent quo referantur, hoc inde est, quod et conciliauit cum Teucro Atridas et Vlixis generositatem amplius exornauit poeta noster. Disputationis membris II—VI etiam Hermanno auctore licet adicias quae Rhetor ad Herennium II 26, 42 (inc. inc. fab. XXX) et quae Charisius p. 252 (inc. inc. fab. XXXII) seruarunt, nec inprobabiliter ea, quae Cicero de off. III 26, 98 (inc. inc. fab. XXXI) habet, ibidem inseruit cum Bothio Bergkius de fragm. Soph. p. 9. His autem criminibus Vlixes opponere poterat ipsius Achillis exemplum ex mulierum turba a se olim subrepti, si quidem huc, non ut O. Muellero uidetur ad Medeae fugam, spectant quae apud Festum p. 142 (inc. fab. IV) leguntur. Chori suspitionem 583:

> δέδοικ' ἀκούων τήνδε την προθυμίαν. ού γάρ μ' ἀρίσκει γλῶσσά σου τεθηγμένη

Attius fortasse reddidit eis, quae Cicero de orat. III 39, 158 (inc. inc. fab. LXI) laudat.

In Antigona Sophoclis exemplam ita Attius adhibuisse putari potest, ut quae apud illum narrantur tantummodo, in ipsa scena repraesentatis cetera, quoad licuit, accommodaret. Dormientibus enim, quorum uigilias coram spectatoribus actas arguunt carmina III et IV, custodibus initio fabulae Antigona uidetur Polynicis ex-

equias procurasse. De quibus exequiis postea narrari poterant quae Varro de L. L. VII 24 (inc. inc. fab. CXXII) habet. Deinde autem expergefactorum secuta perturbatio, irae et inperia Creontis, comprehensa denique, quae ad fratrem uisendum iterum prodierat, Antigona. Cuius querellae V aliquantum Sophocleae excedunt modestiam 921:

> ποίαν παφεξελθοῦσα δαιμόνων δίκην; τί χρή με την δύστηνον εἰς θεοὺς ἔτι βλέπειν; τίν' αὐδαν ξυμμάχων; ἐπεί γε δή την δυσσέβειαν εὐσεβοῦσ' ἐκτησάμην.

Sororum disceptationem malim ad alterum Antigonae exitum referre quam ad prologum, quod non nisi inceptam aliquo modo rem perturbare ac resupinare Antigona apte dici poterat. Nec primo statim conatu suspectam, sed uerbis aut re conuictam demum custodes ex occulto speculantes (III) uidentur comprehendisse. Tiresiam ut auscultet monetur Creon fr. IV, ut chori apud Sophoclem uerbis his 1091: $\dot{\alpha}\nu\dot{\eta}\rho$, $\ddot{\alpha}\nu\alpha\xi$, $\beta\dot{\epsilon}\beta\eta\varkappa$ detvà $\partial\epsilon\sigma\pi\ell$ oag x. τ . λ .

Epigonorum fontem indicat, qui Ciceroni de opt. gen. orat. 6, 18 sua interposuit: eidem Andriam et Synephebos, nec minus [Terentium et Caecilium quam Menandrum legunt, nec] Andromacham aut Antiopam aut Epigonos Latinas recipiunt [sed tamen Eunium et Pacuuium et Accium potius quam Euripidem et Sophoelem legunt]. Vnde qui 'presse' Attium in Epigonis Sophoelis exemplar secutum esse conclusit Ladewicus p. 26, ei non subisse uidetur Terentii Andria ex Menandri Andria et Perinthia contaminata. Quamquam quae extant utriusque poetae reliquiae nihil habent, quo alterum ab altero differre appareat. Immo conueniunt etiam in quibusdam. Quae enim non satis apte Welckerus p. 276 Eriphylae causam dicenti (Eriph. 204):

> όπου δὲ μὴ τἄριστ' ἐλευθέφως λέγειν ἔξεστι, νικῷ δ' ἐν πόλει τὰ χείφονα, ἁμαφτίαι σφάλλουσι τὴν σωτηρίαν

his igitur quae Welckerus respondentem fecit Alcmaeonem (Eriph. 209): ω γλωσσ', έν οίσιν ανδράσιν τιμήν έχεις, Όπου λό-

γοι σθένουσι των ξργων πλέον, eis (conl. 203: ανδρών γαρ έσθλών στέρνον ου μαλάσσεται) ignauiam potius et segnitiem eius putamus reprehendi, qui turbidis consilium et prudentiam suaserat versibus 201. Sed apud nostrum quoque sociorum bellum efflagitantium inpatientiam, quo recte rettulit Welckerus fr. I et III, reprimit Alcumaeo nibil caeco inperiti ardore profici monens fr. II, quod miror ad parricidam facinoris cogitatione uel stupefactum a Welckero p. 271 uel consternatum a Ladewico p. 28 trahi potuisse. Nec uerendum est, ne noua potius Thebis iamiam expugnatis bella initio fabulae efflagitari quisquam sibi a Grotemeyero p. 47 persuaderi patiatur. Certe seniorum aspectum iam non debebant fugere (I), qui modo ipsorum patrum ultores euaserant ualidissimi. Deliberationem autem illam excepit cum Amphilocho conloquium (IV), quo clam fratrem - nam ceteri omnes ignorabant (V) — consilii participem fecit Alcumaeo. Finxit enim tantummodo Ladewicus p. 27 ab oraculo redeuntem illum magna cum uoluptate accipi, quae quomodo 'exprimatur' uerbis IV, non uideo. Sed Apollinis iussum suique animi turbas proferenti (VI) non uidetur Amphilochus obtemperaturus, sed matris salutem fratris caritati posthabiturus fuisse secundum fr. VII, quod sic saRem Welckeri de responso nutrici deprecanti dato intellegi potest. interpretatio quomodo cum uerbis conueniat, non adsequor. Prolem autem Amphiarai degenerem inuocato patre reprobasse Sophoclis Alcmaeonem docemur Ciceronis Tusc. disp. II 25, 60 hac narratione: 'cum ex renibus laboraret [Heracleotes Dionysius], ipso in eiulatu clamitabat falsa esse illa, quae antea de dolore ipse sensisset ... tum Cleanthen, cum pede terram percussisset, uersum ex Epigonis ferunt dixisse: audísne hace, Amphiaráe, sub terram ábdite? Zenonem significabat, a quo illum degencrare dolebat.' Qui uersus etsi minus prudenter uulgo Attio uindicatur, tamen credibile est, quod in Coni. p. 8 proposui, excitum ex Orco Amphiaraum de misera animarum apud inferos sorte conqueri fr. VIII. Et quibus patriae memoria exornatur (IX), grauius nescio quid ea quoque atque elatius sonant, quod uati potius ad uiuos redeunti quam uelut Thersandro conueniat. Quid igitur, si hinc eiusdem uerba usurpauerit Cicero de inu. I 50, 94 (inc. inc. fab.

LXXVII)? quem in epistularum ad Fam. VI 6 (inc. inc. fab. LXXVIII) cum ipso Amphiarao logui tantum non certum est. Iam in extremo fabulae actu frustra Eriphyla de periculo inminenti a Demonassa certior facta (XI) incidit pauida (XII) subito in ultorem (XIII). Et Sophoclis versibus (195): a nav où rolunsaa και πέρα, γύναι, Κάκιον άλλ' ούκ έστιν ούδ' έσται ποτέ Γυναιπός, εί τι πήμα γίγνεται βροτοίς. 202: άρετής βέβαιαι δ' είσιν al πτήσεις μόναι matris avariliam castigari, fr. 206: γήρα προσήκων σώζε την ευφημίαν. 208: και γαρ Άργείους όρω. Aesch. 51: ολόμενε παίδων, ποΐον εξοηκας λόγον; --- his igitur filii pietatem et misericordiam inplorari uidit Welckerus p. 275, eodemque Attiana pertinent XV et XIV, cui quasi responsum extat apud Ciceronem de fin. II 22, 71 (inc. inc. fab. LXXX). Haec uero: απελθ' έχείνης ύπνος ίατρος νόσου (207) poterat etiam Amphilochus uel dehortans fratrem uel Furiarum aspectu perterritum demulcens pronuntiare. Ceterum statim ab initio insanum Alcmaeonem a Sophocle esse productum non satis caute uidetur Ladewicus p. 27 ex Antiphanis in Poesi his conclusisse:

1

αν πάλιν

είπη τις Άλκμαίωνα, καὶ τὰ παιδία πάντ' εὐθὺς είζοηχ', ὅτι μανεὶς ἀπέκτονεν τὴν μητίρ', ἀγανακτῶν δ' ^{*}Αδραστος εὐθέ**ω**ς ήξει πάλιν τ' ἅπεισι

nisi forte idem de Oreste Horatius Serm. II 3, 133 sqq. serio tradidisse credendus est. Sed quae illis innuitur sollemnis quasi inter Adrastum et Alcumaeonem altercatio apud Attium quoque fuisse uidetur secundum fr. XVI. Nec inprobabiliter Sophocli Valckenarius Diatr. p. 150 ascripsit, quae Plutarchus de aud. poet. 13 p. 35 e habet: $av \delta e galvηταl τις επιλήψεως δεόμενως,$ των άμαφτημάτων καl των παθών επιλαμβάνου, ώσπες δ τραγικός ^{*}Αδφαστος τοῦ Άλκμαίωνος εἰπόντος πρός αὐτὸν Άνδφοκτόνου γυναικός ὁμογενὴς ἔφυς, ἀπεκρίνατο Σὐ δ' αὐτόζεις γε μητρός, η σ' ἐγείνατο.

Perpetrata an perpetranda caedes procuretur sacris, quae in dicantur fr. X, nescitar. Sed qui unicus Eriphylae nomine a

ł

ł

þ

Prisciano laudatur uersum a Merula p. LII explicatum non dubito ad eandem fabulam cum Welckero referre: quamquam monile potius 'quale habuisse Eriphylam fabulae tradunt' (Fest. p. 138) Mineruae donum puto describi, quam portentum, quo simulato filium ab incepto conetur deterrere Eriphyla, significari. Quod Cicero aduotauit de off. I 31, 114, qui uoce freti sint, Epigonos sibi eligere, de Alcumaeonis, ni fallor, partibus intellegendum erit.

Medeae lucem olim in Coni. p. 25 sqq. asciui ex Apollonio Rhodio IV 315 sqq., ubi quibus Scythicorum pastorum in Argonauticae classis aspectu horror describitur:

> οί δ' ὑψοῦ νήσοιο κατ' ἀχροτάτης ἐνέοντο τηλόθεν. είαμεναῖσι δ' ἐν ἄσπετα πώεα λεῖπον ποιμένες ἄγραυλοι, νηῶν φόβφ, οἶά τε θῆρας ὀσσόμενοι πόντου μεγακήτεος ἐξανιόντας.

ού γάρ πω άλίας γε πάρος πόθι νηας ίδοντο κ. τ. λ.

ea iam Brunckius animaduertit maxime conspirare cum Attiani pastoris versibus I — III. Qui quem dicit Siluani melo consimilem cantum (III) Bergkius in Ephem. Darmst. 1841 p. 92 et Lachmannus in Lucr. IV 581 de uocali illo in Minyarum naue tigno intellexerunt. Tradit autem Apollonius haec: ab Aeeta Absyrtum, qui Medeae raptorem persequeretur, cum satellitibus missum ad Istri ostium in Argonautas incidisse, qui hostium multitudine perterriti sponsjonem cum eis fecerint, ut Iasoni cum pelle aurea incolumi in patriam liceret redire, Medea uero in Dianae templo retineretur, donec Scythici regis arbitrio, utrum Iasona sequeretur an redderetur patri, foret diiudicatum. Cuius tamen pacti nuntio Medeam summo furore instinctam Iasoni iura iuranda suaque erga eum beneficia in memoriam reuocasse, deinde ad nauem, cuius incendio interiret, ruituram fuisse, tandem uero coniugis omnia illa simulari tantum adseuerantis blandimentis demulsam consilium cum eo inisse et donis et vellem inuitis Phrixi filiis dereptam ei redditum iri promisso Absyrtum pelliciendi, ut solus in sororis conloquium veniret. Quo cum venisset, lasonis insidiis occisum ceterisque etiam Colchicis deuictis Argo-

l

nautarum fugam iam non turbatam fuisse. Quas turbas in Scytharum fabula Sophoclem Welckerus p. 337 sqq. ingeniosissime confecit ita tractasse, ut Aeetam ipsum Absyrto filiolo misere occiso fugientes persecutum esse, itaque dolis etiam Medeae aliis pericula fingeret auerti. Quod si de Sophocle recte statuit uir praeclarissimus. Attium sua inde sumpsisse existimes licet certe per reliquias, quarum satis expedita est interpretatio. Nam trepidorum in exordio fabulae barbarorum fugam significant frusta IV et VI. quibus addi potest V. Postea ab Iasone eidem poterant de hominum sollertia edoceri, quae post Saturni aeuum excogitauerit, guomodo 'caeruleas pinus contemneret undas.' Monstri enim natura explicatur fr. VIII, qui autem fr. VII memoratur ex inmani uitae consuetudine ad mansuetiorem transitus in memoriam renocat Moschionis, quibus cur sepeliantur mortui operosius demonstratur, uersus floridissimos (Stob. Ecl. phys. I 9, 38). Ibi enim est u. 27: άστη δ' έπυργωσαντο καί περισκεπείς Έτευζαν οίκους καί τον ήγριωμένον Είς ήμερον δίαιταν ήγαγον βίον. Medeae porro iram quomodo demulceat Iason deliberare uidetur fr. IX: et beneficiorum, quibus ingrati inperitia et inopia mire olim sustentata fuerit, mentio fit uersibus X et XI. Aeetae autem causa si coram arbitro acta est, eo pertinere uidentur XII-XIV: quin ctiam quae Cicero de nat. deor. III 26, 67 (inc. inc. fab. XCIII) exhibet, eis responderi quodammodo poterat Sophocleis 491 his:

> ου γὰρ ἐκ μιᾶς κοίτης ἕβλαστον, ἀλλ' ὁ μὲν Νηρηΐδος τέκνον Νεαίρας ἄρτι βλαστάνεσκε, τήν δ' Ίδυῖα πρίν ποτ' Ἀκεανοῦ τίκτεν κόρη

innuant, de Alcinoo autem ne leuissimum quidem indicium ipse potuerit inuestigare.

Item tituli indicio Antenoridas Welckerus p. 165 Sopho-De argumento fluctuat iudicium, quamquam nec cli rescripsit. Rheso quisquam cum Bergkio de fragm. Soph. p. 5 partes dabit, nisi qui cum Nyctegresia Antenoridas confundenti Schoellio p. 413 accesserit, nec quos hic praeterea p. 410 tamquam uicarios protulit, Coon et Iphidamas seuerae Musae uidentur pares esse. Itaque optimum erit ad Antenoris cum filiis capta urbe discessum Welckero auctore confugere. Nec tamen satis certa est relijuia-Nescimus enim, quis ille sit, qui glorietur rum interpretatio. fr. IV et V. Certe Henetorum ille dux, si, ut Welckerus statuit, in ipsa demum urbis expugnatione cum auxiliis suis aduenit, uix credulis auribus promissorum suorum tumorem poterat propi-Quo contra aptissime fallacias suas Sino quasi circumnare. uestiebat. Et primo mane fabulam exorsam esse docet, fr. III, nec male per se fr. I et II ad eam scenam referas, qua de equo in urbem recipiendo proceres deliberabant. Iam uero equi inscriptionem ex Deiphobo attulit Seruius (I), Sinonis autem personam in ea fabula apparuisse intellexit Bergkius Mus. Rhen. 1835 p. 83. Nam in ulua repertum conl. Verg. Aen. II 135 'limosoque lacu per noctem obscurus in ulua Delitui, dum uela darent, si forte dedissent', quaeque inde sequebantur, narrat piscator fr. II et III conl. Aen. II 57: 'ecce manus iuuenem interea post terga reuinctum' e. q. s. et 146: 'ipse uiro primus manicas atque arta leuari Vincla iubet Priamus': ipse autem Vlixis fallacias detestantem simulat fr. IV. Itaque uno fabulae coagulo Antenoridarum fugam et Deiphobi caedem comprehensam fuisse quin conicias nihil obstare uidetur. Nam quod in una Nonii 139, 1 notatione laudatur Accius in Antenoridis, deinde autem idem Deifobo, id si in Varrone legeretur, posset difficultates mouere: sed Nonius, qui grammaticos excripsit, unde quicque hauserit, nescimus. Ceterum Priami stirpem (inc. fab. III) in prologo poterat Attius exponere, et eiusmodi scenam, in qua Hectoris imago somniantem Aeneam excitabat, innuere Varro de L. L. VI 60 (inc.

inc. fab. I), Hectoris personam pro fabulae titulo laudans. Ciceronis ad Fam. VII 1 (inc. poet. VII) et Festi p. 343 (inc. poet. VIII) locos supra tetigi.

Antenoridarum exemplum nouam Troadibus fabulam iubet circumspici, uelut quam Duentzerus in Ephem. Darmst. 1838 p. 54 cum eis conflauit, Astyanactem. Nam quod fieri potuisse Welckerus Mus. Rhen. 1836 p. 488 olim statuerat, ut in Troadibus Aeschyli Persin Attius imitatus fuerit, id non ualidissimis argumentis niti uix opus erat ut Ladewicus etiam p. 3 edoceret. Qui uero ad 'tonitrum' et 'turbines' fr. II commemorata animum aduerterit, ei potest 'ingens umbra Thessalici ducis' emicare, cuius ad uiuos reditum haec secundum Senecae Troad. 172 sqq. signa praeibant:

> ortus uicerat noctem dies, Cum subito caeco terra mugitu fremens Concussa totos traxit ex imo sinus.

Neque enim satis probabiliter in Scyrum insulam Welckerus p. 144 Neoptolemum relegans, Deidamiam putauit fr. X Achillis mortem lugere. Aptius, ni fallor, ita lamentabatur, cui liberum incundi matrimonii arbitrium ademptum erat, uelut, de qua Mercerus cogitauit, Andromache. Nec in ceteris certa Scyri insulae indicia agnoscimus. Poterat certe Achillis umbra, quae obiurgans Achiuos infaustaque uaticinans (VII) Polyxenam iubet inmolari (VIII), filium ad uirtutem excitare fr. IX, quibus adfinia repetas ex Cicerone ad Fam. VII 6 (inc. inc. fab. XL). Poterat in alia fabulae parte Achillis merita filius ipse fr. I extollere contra inuidiosos et obtrectatores (cf. Sen. Troad. 295-35); poterat uel Hecubae uel Polyxenae consensus significari fr. XII uelut ab Vlixe, ad cuius fallacias fr. XI Welckerus uidit pertinere. Quid? quod ipsas lacinias, quas ex Festo p. 273 (inc. inc. fab. III IV) huc rettulit Scaliger, de Atridarum propter reditum discidio com-Quae omnia quasi uno ore conclamant mode possis interpretari. Polyxenam Sophoclis Attio exemplum fuisse. Nam ex eis quae Strabo X p. 470 narrat: ό δ' ούν Σοφοκλής ποιήσας τον Μενέλαον έκ της Τροίας άπαίρειν σπεύδοντα έν τη Πολυξένη, τόν

δ' 'Αγαμέμνονα μικρόν ύπολειφθη̃ναι βουλόμενον, τοῦ ἐξιλάσασθαι την 'Αθηνα̃ν χάριν, είσάγει λέγοντα τὸν Μενέλαον

> σὺ δ' αὖθι μίμνων που κατ' ἰδαίαν χθόνα ποίμνας Ὀλύμπου συναγαγών θυηπόλει

inde lux oritur conuitiis V, quae Menelai sunt, et taeniis (VIII), quibus Agamemno ni mirum Mineruae placandae causa urbem decorauit. Proficiscentibus Achiuis super ipso tumulo Achillis imaginem apud Sophoclem apparuisse tradit Longinus XV 7: αποως δὲ καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ θνήσκοντος Οἰδίπου καὶ ἑαυτὸν μετὰ διοσημείας τινὸς θάπτοντος πεφάντασται, καὶ κατὰ τὸν ἀπόπλουν τῶν Ἐλλήνων, ἐπὶ τοῦ ἀχιλλέως προφαινομένου τοῖς ἀναγομένοις ὑπὲς τοῦ τάφου. Vaticinata est imago illa non tantum Agamemnonis caedem: χιτών σ' ἄπειρος ἐνδυτήριος κακῶν (473), sed omnium sociorum fata (τὰ συμβησόμενα. Procl.). Itaque commode Graios commiserabatur fr. VII. Quibus autem praefatur huic oraculo (469):

> ἀκτὰς ἀπαίωνάς τε καὶ μέλαν βάθος λιποῦσα λίμνης ἦλθον ἠχούσης γόους, Ἀχέφοντος ὀξυπλῆγος ἄφσενας χοάς

(cf. Bergkius Ind. lect. Marb. hib. 1843 p. VI sq.), ea satis quadrant ad tristes illos modos a Cicerone Tusc. disp. I 16, 36 (inc. inc. fab. XXXVIII) laudatos, quibuscum sequentes uersus (inc. inc. fab. XXXIX) non necessario debent cohaesisse. Denique sic habemus, quo et Hecubam ex solo Prisciano cognitam Attio conseruemus et Ciceronem Tusc. disp. II 5, 13 erroris culpa liberemus. Ni mirum uersus illos (inc. fab. XVIII), quos olim uiderunt ex Euripideis his (Hec. 592) fluxisse: $ovxour \delta \varepsilon uov,$ $\varepsilon i \gamma \eta \mu v xax \eta Tuzova xaugov <math>\vartheta \varepsilon o\vartheta \varepsilon v z v \varepsilon v si vour \delta \varepsilon uov,$ $\varepsilon i \gamma \eta u v xax \eta Tuzova xaugov <math>\vartheta \varepsilon o\vartheta \varepsilon v z v \varepsilon v si vour \delta \varepsilon uov,$ $\varepsilon i \eta u v xax \eta Tuzova xaugov <math>\vartheta \varepsilon o\vartheta \varepsilon v z v \varepsilon v si vour \delta \varepsilon uov,$ $\varepsilon i ullos igitur contaminando Attius ut alia in usum suum con$ uertit. Quis enim credat iterum eum totam Euripidis fabulam interpretandam suscepturum fuisse?

Et quoniam ad Troica semel delapsi sumus, quod Astyanactem cum Αίχμαλωτίσι Sophoclis Welckerus p. 173 composuit, id nititur corrupti unius uersiculi (33): ἀσπίς μὲν ἡμίλιγδος ῶς πύπν' ὀμματεῖ incertissima interpretatione, quo ne de fabula

quidem quicquam proditur. Neque enim minus apte suum scatum Achilles illis describebat propter Briseida reddendam cum Agamemnone altercans, quam Astyanactis in Hectoris clipeo sepulturam enarrabat uelut nuntius. Facilius Attiani aersus explicantur, nec nisi in paucissimis discedo a Welckeri auctoritate. Initio autem quo modo reditum iniquis uentis adhuc prohibitum sibi comparent, deliberare proceres Achiuorum uel Talthybius uel Neptunus uel Hecuba poterat edocere fr. II conl. Eur. Troad. 19: μένουσι δέ Πούμνηθεν ούρον π. τ. λ. et 716: νικα δ' Όδυσσεύς έν Πανέλλησιν λέγων. Item reginae prologum fortasse agenti Achillis execrationem (I), et quod pro Cassandra sola post Polyxenae caedem sibi relicta concipit uotum (III conl. Eur. Troad. 169. 253), ascribimus. Agamemno, ni fallor, aduersatur iussis Calchantis (IV et V) et Cassandrae mouetur misericordia (XIII). Contra inperii in Astyanactem atrocitas ab Vlixe poterat Troicae stirpis ferocitate excusari fr. VI. Helenam Troadum íras expertam esse docet fr. VII conl. Andromachae uerbis ex Euripidis Troad. 761: ω Τυνδάρειον έρνος, ούποτ' εί Διός κ. τ. λ. et Senecae Troad. 895: 'pestis, exitium, lues Vtriusque populi! cernis hos tamulos ducum?' Earundem de Graecorum crudelitate et potentia lamentationes extant VIII et IX conl. Eur. Troad. 759: ο βάρβαρ' έξευρόντες Έλληνες κακά κ. τ. λ. Porro quoniam ex longinguo Astvanactem inuestigatum indicant anapaesti X, septenarios quoque XI ad narrationem huius rei quam cum Welckero ad somnium quoddam malim referre. Nec Hectoris laudibus, ut Astyanacti parcerent, ab Achiuis se inpetraturam esse Andromacha sperare poterat. Itaque ad Astyanactis potius mortem spectat fr. XII uel simulatam uel uero relatam, de qua popularium in urbis ruinis circumsedentium naeniae dicuntur testari posse.

Ad Sophoclis Aleten rettulit Welckerus p. 215 sqq. Erigonam. Et quadrat sane non tantum fr. II ad Aletae de Orestis origine quaerentis haec (91): αλλ' είπερ εί γενναῖος, ὡς αὐτὸς λέγεις, Σήμαιν' ὅτου τ' εί χῶπόθεν· τὸ γὰρ καλῶς Πεφυπὸς οὐδεἰς ἂν μιάνειεν λόγος, quod leuiculam esse nemo non intellegit; sed etiam Agamemnonidarum locus II quandam cum his exhibet adûnitatem: βραχεῖ λόγφ καὶ πολλὰ προσκεῖται σοφά (89):

άνηο γαο όστις ήθεται λίγων αεί, Λίληθεν αύτον τοις ξυνούσιν αν βαρύς (90): ψυχή γαρ εύνους και φρονοῦσα τοῦνδικον Κρείσσων σοφιστού παντός έστιν εύρετίς (88). Quae in eo conueniunt. quod molesta et suspectae fidei loquacitas castigatur: ac fortasse amicitiam Agamemnonidis Aletes simulauerat. Satis autem ad Aeneadarum s. Decii, Troadum s. Neoptolemi, Persidarum s. Amphitruonis, Stasiastarum s. Tropaei Liberi, Epigonorum s. Eriphylae, Myrmidonum s. Achillis exempla accommodatum habes Agamemnonidarum et Erigonae titulorum par, quod ne Grotemeyerum quidem p. 55 fugit esse consociandum. Vtique Delphos potius, quo Agamemnonidarum scenam Welckerus p. 1198 contulit, guam Mycenas innuere uidentur Erigonae reliquiae. Huc enim spectant et quae uersu I continentur Locrorum laudes, et hospitis, Apollinis credo, tutela quae fr. III inuocatur, et desperantis Iphigeniae lamentationes IV, quibus uel Orestis uel Electrae uotam V respondet. Item Orestis apud Tauros pericula cui aptius Pylades narrabat (VI) quam Electrae, quae Delphis fratrem cum sorore repperit? Tyndarei autem spiritus (VII) utroque loco poterat excitari. Itaque si recte composuimus distracta, Aletae et Orestis simultatem significant renouatae Pelopidarum inimicitiae, guarum mentio fit Agam. II.

Argumentum Alcmaeonis Sophocleae si recte Welckerus p. 279 sqq. diuinauit, poterat sane hinc quoque Attiana Musa adflari. Quamquam de Graeco exemplo nihil aut illum, qui ex incerta Sophoclis fabula (749) haec: θεοῦ τὸ δῶφον τοῦτο· χρὴ ở ὅσ' αν θεοί Διδῶσι, φεύγειν μηδέν, ὡ τέχνον, ποτέ cum Alcumaeonis fr. VIII, aut Hartungum I 188 confirmasse, qui Bergkio de fragm. Soph. p. 9 auctore Euripidis ex Alcmaeone (XX) uersiculum rectius a Dobraeo et Meinekio (Ephem. Marb. 1846 p. 1085) ita constitutum: εἴ του τεκόντος οὐδὲν ἐντφέπει πατφός, cum Alphesiboeae fr. IV contulerit, recte monuit Ladewicus Anal. scen. p. 29. Contra facile persuasit Bothius Mus. Rhen. 1836 p. 252, Alcumaeonis et Alphesiboeae reliquias ad unam eandemque fabulam spectare, caedem ni mirum a Phegei filis Alcumaeoni inlatam. *) Neque enim habemus, cuius, nisi Phegei, so-

^{*)} Non persuasit Grotemeyero p. 50 sqq., qui Epigonorum uersibus 21*

ceri dignitati ab adsentatore quodam generorum --- dicitur autem in universum — inpietas possit opponi Alcum. IV (Welck. p. 283). Apertissime autem et oraculum illud Alph. III (Welck. p. 282) et ipsius Alphesiboeae, quae in coniugis interfecti aspectu querellas fundit Alph. VIII (Welck. p. 284), supplicium Alph. IX (Welck. p. 284) significatur. Itaque prologo fortasse liberorum, quos ad Acheloum profectus apud matrem reliquerit Alcumaeo, mentio fit Alcum. I. Cuius reditum inprouisum laetatur uel Phegeus Alcum. II (Welck. p. 282), uel, si fas est uno apice addito depositam scribere, Alphesiboea. Sed nondum morbo se sanatum queritur ille Alph. I (Welck. p. 282), mortem fortasse sibi optans eandem, quam pater olim obierit, Alcum. III. Nihilo minus enarrare uidetur, quid per itinera sua perpessus sit (Alph. II). Postea de insidiis ei struendis deliberant: uanis promissis frustrandum Alcumaeonem (Alcum. V), securo autem uim esse inferendam (Alph. V). Quae ut fortiter ac strenue peragantur, filii pietatem cohortatur Phegeus (Alph. IV). Ipsum facinus fortasse nocte perpetrabatur comitibus Alcumaeonis itinere fessis somnoque deditis (Alcum. VII). Sed restant, quae difficiliora uideantur esse expeditu. Nam ut Alcumaeonis optimum liberorum se mortuo praesidium matrem fore spondentis habeatur Alph. VII, uerbis autem quamuis proteruis Alcum. VIII Alphesiboeam supplicio tradi credamus Hartungo I 194, altercationem denique, quae significatur Alcum. VI, Phegeum statuamus inisse cum Alcumaeonis comitibus, haeremus utique in 'Alcumaonis' illo 'fratre' (Alph. VI), de quo id solum adfirmamus, non uideri Alphesiboeam parricidam, quem ob mariti caedem obiurgare uoluerit, fratrem Alcumaeonis fuisse appellaturam, quae est Welckeri p. 284 argutior quam uerior interpretatio.

Andromedae recte Sophoclem auctorem pronuntiasse Welckerus p. 645 uideri potest, si quidem Euripidem secutus est Ennius. Reliquiae satis perspicuae sunt excepto uersu I, quo nisi

Alcumaeonis frusta agglutinans Adrasti nepotes Diomedem et Thersandrum generos ab Attio (IV) nuncupatos, cos autem potissimum perpetrato Alcumaeonis facinore cum Adrasto altercatos esse finxerit.

forte singulis mensibus ceto sacrificandum esse docetur, nihil potest, quod ad ipsam fabulam conferat, intellegi. Certe et 'templum' illud 'obuallatum ossibus' (X), quo inclusa tenetur An-, dromeda, edacitatem monstri coarguit, et de cadauerum aceruo extructo in litore licebit ariolando interpretari fr. IX. Diluuium uidetur significari 'caelestium mole' (II), qua autem Neptuni ira excitata erat, Cassiepeae temeritas excusari creticis V. Reliqua quod attinet, Phinei siue Agenoris partes in hac fabula fuisse recte monuit Hartungus II 249 et in Ephem. Darmst. 1842 Ad illum enim deferenda et quibus Cassiepeae querellae p. 830. castigantur, solamina VII et commiserationem simulans ignauia IV, quae porro carpitur fr. VI. Eidemque an Perseo Andromedae proponatur miseria fr. VIII et III, incertum est. Occiso monstro discrimen ortum est de promissis Perseo soluendis, quod, quantum ad Attium, probabiliter adumbrauit Hartungus. Nam paternae curae praemia ne abducta filia sibi eripiantur instanti Cepheo (XI) Perseus gratum se ob id beneficium semper futurum esse spondet septenario XII, Andromeda uero demonstrat se patri iam esse emortuam, quoniam et ante Persei aduentum exitio destinata fuerit (XIII) nec seiuncta ab amato amplius uita fruitura Sic enim fr. XIV Welckerus quoque p. 661 explicauit. Nec sit. infeliciter idem Cepheum tergiuersantem coniecit munerum a Polydecte mandatorum humilitatem Perseo tamquam seruitium obicere. Nam indigna eorum conditio, qui oppressum inde a pueris aliorum inperio animum nequeant erigere, tangitur fr. XV. Nec aliena a Persei persona sunt, guae ex Varronis de L. L. VI 72 (inc. inc. fab. CIII) Lachmannus Mus. Rhen. 1839 p. 119 Ennii Cresphonti inserenda proposuit. Nihil ad has reliquias rectius intellegendas redundauit ex Ladewici p. 31 sag. disputatione.

Distinctior ad nos peruenit umbra Terei Sophocleae, quam tamquam Attianae exemplum adsumpsit Welckerus p. 374 sqq. Nec tamen ulla nunc apparent imitationis uestigia : unum autem locum satis probabile est Attium non imitaturum fuisse. Dico uersus illos, quibus de sororum facinore iudicium fertur (514):

άνους έκεινος, αί δ' ανούστεραί γ' έτι

έχεινον ήμύναντο χαφτερώτεφον. όστις γὰρ ἐν χαχοισι Φυμωθείς βροτῶν μείζον προσάπτει τῆς νόσου τὸ φάρμαχον, ίατρός ἐστιν οὐχ ἐπιστήμων χαχῶν.

Quae minus fauebant populi Romani studio, qui tyranni interitum Nonis Iuliis anno ab u. c. 710 in ludis Apollinaribus absentis M. Bruti nomine a C. Antonio practore curatis ingenti cum plausu spectabat. De quo Cicero ad Atticum XVI 2: 'Bruto tuge literae gratae erant: fui enim apud illum multas horas in Neside. cum paulo ante tuas literas accepissem. Delectari mihi Tereo uidebatur et habere maiorem Accio quam Antonio gratiam: mihi autem quo lactiora sunt, eo plus stomachi et molestiae est populum Romanum manus suas non in defendenda re publica, sed in plaudendo consumere. Mihi guidem uidentur istorum animi incendi etiam ad repraesentandam inprobitatem suam. Sed tamen, dum modo doleat aliquid, doleat quidlubet." Ibidem XVI 5: 'tuas iam literas Brutus expectabat: cui quidem ego non nouum attuleram de Tereo Accii. Ille Brutum putabat: sed tamen rumoris nescio quid adflauerat, commissione Graecorum frequentiam non fuisse.' Cf. XV 12. 18 XVI 1. 4 Phil. II 13. 31. I 15, 36 'quid? Apollinarium ludorum plausus uel testimonia potius et iudicia populi Romani parum magna uobis uidebantur? O beatos illos, qui cum adesse ipsis propter uim armorum non licebat, aderant tamen et in medullis populi Romani ac uisceribus haerebant! Nisi forte Accio tum plaudi et sexagesimo post anno palmam dari, non Bruto, putabatis, qui ludis suis ita caruit, ut in illo apparatissimo spectaculo studium populus Romanus tribuerit absenti, desiderium liberatoris sui perpetuo plausu et clamore leniret.' Ibidem X 4, 8: 'qui ne Apollinares quidem ludos pro sua populique Romani dignitate apparatos praesens fecit, ne quam uiam patefaceret sceleratissimorum hominum audaciae. Quamquam qui umquam aut ludi aut dies lactiores fuerunt, quam cum in singulis uersibus populus Romanus maximo clamore et plausu Bruti memoriam prosequebatur? Corpus aberat liberatoris, libertatis memoria aderat, in qua Bruti imago cerni uidebatur.'

1

Quae liberatoris imago num alia ac mulierum persona repraesentata sit, nescimus. Id tamen palma illa 'sexagesimo post anno' Attio data docet, anno fere 650 hanc fabulam primum actam esse, guod intellexit Meyerus in Cic. Brut. 28, 107. Ceterum quas Hyginus cap. 45 inducit, Laethusae partibus uix uidemur carere posse. Neque enim conuenit solitudinis exhilarandae consilio, quod fr. I Procnen Welckerus uoluere statuit, tanta et tam adsidua meditatio, nec sororem, sed amicam potius Laethusam decet illa propter Philomelae sortem misericordiae tranquillitas. Versibus autem II quamquam ingeniose Welckerus p. 380 Prochen coniecit purpureas illas notas uesti intextas interpretari. tamen nescio an causarum tanti facinoris enarratio minus summo indignationis stupori apta sit quam amicae scelera Terei explicantis cuidam cunctationi. Itaque eadem Procnae fr. IV suadere poterat, ut sororem, quam quo furoris inpetu rapuerit Procne describi uidetur fr. VI, Trieteria simulans in siluis inuestigaret, nisi forte septenariis IV et V chorum festum diem malis celebrasse. Cetera quoque recte Welckerus ad Procnen rettulit, cuius sunt dulcissima III et acerbissima VII. Obiurgari Tereum ab uxore probabile est secundum fr. VIII, et in ipsa scena correptum a matre Ityn indicat fr. IX. Quae autem apud Marium Victorinum p. 2596 P. (inc. inc. fab. CXLI) 'dirum nefas' struere dicuntur 'sorores Atticae' olim pro Erechthei filiabus a nobis habitae recte uidentur Thracii tyranni uxor et pellex intellegi ab Ottone Jahnio in Censorinum p. 94, qui tamen quod uersum in Censorini fragm. p. 94 (Att. Philoct. 540) laudatum item ad Tereum referendum putauit, nescio cur satis certum Ciceronis de Philocteta testimonium spreuerit. Nec si uelut mutati in epopem regis formam illis describi uoluit uir praeclarissimus, satis intellego cur 'textae' dicantur auium pennae.

Cognomines item consociauit Welckerus p. 371 utriusque poetae Amphitruones, sed argumentum, quantum ex Attianis uersibus elici potest, uix recte adumbrauit. Neque enim Alcumenae cam Amphitruone coniugium, sed Comaethus amorem (VIII) et in patrem perfidiam poeta uidetur repraesentasse. Nam fratres

occisos lugentem aditurus agnoscit Amphitruo fr. IV V VI, commiseratur fr. VII. Pterelai pertinacia inpugnatur fr. II et III. Et ipsa Comaetho cladibus finem tandem inpositura (XI) et coniugium mercatura (IX) de aurea Pterelai coma narrat Amphitruoni fr. XII. Sed insperatam mercedem postea deprecari poterat eo modo, quem Cicero Orat. 49, 166 (inc. inc. fab. CVII) inlustrat. Quae probabiliter in universum me coniecisse non leuissimo argumento sunt uersus Persidarum *) nomine a Prisciano citati et a Welckero Mus. Rhen. 1836 p. 488 in Persida nescio quam relegati, qui decent Pterelaum, Persei pronepotem. Vnde Hartungi quoque in Soph. fragm. p. 150 opinio labefactatur, qui Megarae et Amphitruonis, quales in Hercule furente Euripides proposuit, sollicitudines in nostris reliquiis agnoscere sibi uisus est.

In Eurysacis argumento inuestigando profecti sumus in Coni. p. 31 sgg. a uersibus illis in Ciceronis Sestiana laudatis (XIII), quos omnes in Eurysace Aesopum egisse testari uidetur Qui enim duos ultimos uersus solos Eurysaci, praescholiasta. cedentes Andromachae Ennii censuit reddendos Maduicus (Opusc. acad. p. 496), uelim reliqua quoque explicauerit, uelut quae § 123 subsequentur: et quoniam huc me prouexit oralio, histrio casum meum totiens conlacrimauit, cum ita dolenter ageret causam meam, ut uox eius illa praeclara lacrimis inpediretur. Scilicet lamentatione in tot fabulis (sed duae sunt) repetita fiebili uoce male adsueuit? At 'recenti nuntio' 'ad ludos scenamque perlato', itaque semel Ciceronis causam egit Aesopus. Cum quo cur Attium solum postea, non Ennium quoque Cicero memorat pro se dixisse? Nec enim profecto magnum in illis exulare sinitis — priora autem o ingratifici ne uere quidem dici Cicero ipse confitetur --- praesidium inerat, quantum contra in eis, quae Ennio Maduicus uindicauit! Cui uix infelicior patronus poterat existere Ladewico p. 36, qui modo cum Cassandrae stupratore lapidibus ab Achiuis obruendo modo cum Priamo ab hostibus de opibus deiecto Ciceronem ab Aesopo mira misericor-

^{*)} Coniungendos esse Amphitruonem et Persidas titulos ne Grotemeyerum p. 25 quidem fugit.

diae uexatione conferri diuïnauerit. At patrem pulsum, non interfectum Aesopus deplorauit! Quare ne Bergkius guidem (Ind. lect. Marb. aest. 1844 p. VIII) persuasit, Andromacham prioribus uersibus Ciceronis sortem Priami nomine deplorare, quem profecto 'cum Achiuis stetisse' non poterat uictorum crudelitatem detestans ad-Nam unius tantum personae infortunium aptam Aesopo firmare. in oranda Ciceronis causa materiam poterat praebere. Itaque illa haec omnia uidi inflammari et o pater, quoniam sane in Andromachae quoque carmine illo nobilissimo reperiuntur, aut a poeta nostro possunt repetita aut, ut scimus uersum summum amicum e. q. s. ab actore inmixtum esse, ex Ennio cum aliis fortasse huius cantici particulis ab Aesopo adsumpta uideri, quod comprobari putaverim additis ab eodem paulo post in eadem fabula, quae coram eruditissimis uiris studiose adnotari non sine certa quadam causa rationem habebat. Quod utut se habuit, id extra omnem controuersiam situm est, non Ciceronis solum, sed personae etiam tragicae sorti additamenta illa quodammodo saltem debuisse accommodata esse, itaque in Eurysace quoque patrem pulsum, patriam adflictam, domum incensam euersamque lugeri. Hinc igitur funditus euertitur Welckeri p. 197 coniectura Ladewico p. 25 probata, Iustini 44, 3 de Teucro 'accepta opinione paternae mortis' a Cypro reuerso, sed a patria fratris inuidia rejecto historiam Attio argumento fuisse. Quid enim? Teucrumne ista de se et gloriari et lamentari, se ipsum patrem - cuius tandem? — dicere, sua in Salaminios, quos adulescens reliquerat, merita deflere? Igitur suam ipse laudem Cicero duris Romanorum auribus in scena inculcauit, sua in patriam beneficia cum dubiosissimis grassatoris laboribus contulit, ut religionem ingratis moueret? Veremur ne talem Teucrum laeto animo Romani in exilium miserint.

Melius Ciceronis infortunium repraesentabat Telamo, de quo in Tusc. disp. III 18, 39 (inc. inc. fab. L) haec extant: huiusne (Epicuri) uitae propositio et cogitatio ... leuare poterit ... Telamonem, pulsum patria, exulantem atque egentem? in quo haec admiratio fiebat: Hicine e. q. s. Quae ex Eurysace originem ducere fidem facit Ciceronis in epistula ad Fam. IX 26 ad

Paetum iocus: in eo igitur, inquis, conuinio Cicero ille? quem aspectabant, cuius ob os Graj ora obuertebant sua? cui sales tum maxime accedunt, si ad ludos illos respexit scriptor. Iam licebit ceteras quoque reliquias in consilium uocare. Et proxime ab exordio conlocamus anapaestos I Telamonis in exilium profec-In abeuntem incidit Teucer, qui desideratissimum et tanturi. dem inuestigatum nepotem auo reducens ueniam a patre sperat se Nam quod olim Telamo suspicatus erat, inpetraturum esse. Teucri opera Aiacem extinctum fuisse, tangitur fr. II. Miserum habitum commiseranti (III cf. XVIII) Telamo quis sit aperire uidetur fr. IV, unde segui poterant Teucri illae exclamationes hicine e. g. s., quibus ille fortasse respondebat fr. V. Deinde autem ipse aduenam interrogat fr. VI, neque enim agnouerat filium, qui apud Attium quoque 'post XII annos ab suis qui sit ignoratur' (Varro de L. L. VII 3 cf. Lachmannus in Lucr, VI 755). Primo tergiuersatus Teucer (VII) tandem et se et nepotem auo declarat adesse (cf. V). Iam accuratius Telamo fata sua exponit (VIII), et quibus inimicorum machinis (IX, in quibus quis sit Iphidamas, ignoratur) tandem adductus sit, ut regno se abdicaret (X). Cuius consilii nunc paenitet senem (XI) reuerso Eurysace, qui tamen aui animum erigere et ad reciperandas res conatur excitare. Quo pertinent et dilogii inter Telamonem et Eurysacem particula misere habita XII et interposito nepotis cantico XIII septenarii XIV XV XVI et quo Iouis propitium uelut in seruando ex tempestate Eurysace auxilium solacii causa laudari poterat, frustum XVII. Aduersarius postea, ut iniuriam tueatur, orbitatem Telamonis praetendit fr. XIX et XX, cuius sententia uidetur haec esse: orbos reges a ciuium salute alienos putari. Insidiis tyranni guomodo inpetu occupato antegeniant, deliberant fr. XXI. Deuictum denique, supplicio tradendum, sed gratiam petentem ostendunt fr. XXII et XXIII. Quae omnia prope olim in Coniectaneis cum proposuissem, postea de eadem fabula Grotemeyer p. 29 sqq. ita disputauit, ut maxima eorum parte tacite probata paucula opinaretur ipsius ingenio esse corrigenda. Itaque personarum primum indicem Periboeae partibus ditauit ex Nonii (XII) loco 'inquinatissimo', quo hoc in exordio inter Eurysacem et auiam dilogium sibi persuasit exhiberi:

ł

ł

ł

ł

2

heú mihi. Vt étiam aerumna hac míhi luctum addat lúctibus Almá Periboea! — P. Quíd miseraris síc mei, Eurýsace? ..... Tuam sólitatem mémorans, formidáns tibi Te cómmiserabam mágis quam miserebár mei Multís mali aliquandó uexata génerihus. Quae descripsi, ut alii inuestigent, quod ipse perspicere non potui, quo iure alia persona illa almae Periboeae titulum sibi arrogauerit: praeterea autem ut eruant, quid in istis insit, quod ante Teucrum reuersum esse Eurysacem uideri possit innuere. Nam quod 'Eurysacem a Teucro ipso Salamina reductum esse sententiam' aspernans argumenti loco posuit ille: 'nisi fragmentorum sensus me plane fugit', id redit ad solius huius loci sedem incertissima ariolatione exordio fabulae adsignatam. His autem: numquam erit tam inmanis, cum mea opera extincta iam sciat, Quin fragescat (sc. insulae rex) frustra quaesieris, quae intellegat Teucer opera iamiam extincta. Cuius miram idem finxit consiliorum inconstantiam. An qui in extrema fabula 'uictoriae fructibus generose resignasse' et, quod 'patrem Eurysaci magis quam sibi fauere' persenserit, terrarum anfracta reuisum profectus esse narratur, eum Telamone et Eurysace in exilium actis optare potuisse, ut in orham patriam a tyranno reciperetur? Quamquam ne generositati quidem illi fides habenda. Neque enim proficiscendo partae uictoriae summam gloriam euorti sinebat Teucer, nec possum imaginari, quis mortalium praeter Icaromenippos sidera mundi umquam potuerit peruadere. Quod de Teucro tamen chorum canere statuit Grotemeyer anapaestis, qui apud Varronem de L. L. VII 14 et 15 et apud Nonium p. 193, 1 extant, conflatis, uerbis autem: núnc per terras uágus, extorris, régno exturbatús, mari ad Teucri in aduentu statim sinistra metuentis querellas nescio quas relatis. At uero ne poterat quidem Teucer regno se exturbatum conqueri, cuius numquam compos fuerat. Vnum restat, quod 'a nemine quidem ad argumentum fabulae satis aptatum' tandem a se inlustratum esse gloriatur uir ingeniosus. Nempe quod priusquam de restituendo parente certa consilia ineuntur, insertum fuisse olim conieci Aesopianum illud uel Teucri uel Eurysacis potius de Achiuorum in Telamonem ingrato animo carmen, id ad eam scenam

referendum esse suboluit Grotemeyero, qua cum precibus a tyranno nihil inpetrasset Teucer, ciues Salaminios fuerit adlocutas! De 'precibus' autem illis nihil superest nisi hoc uersuum scilicet par: iam pétere incipiam, et sine, quid ui conténdam? uti Hanc cómpote tecum Sálaminem habeam, quod Grotemeyerianae poesis extare uolui documentum.

Athamantem Welckerus p. 323 ad Sophoclis στεφανοφόpov, Ladewicus p. 26 ad furentem rettulerunt, quorum neuter satis curiose uidetur síngula uerba rimatus esse. Nam quae uersu II exprimitur uerecundia propter secreti cuiusdam flagitiosi conscientiam sibi ipsi inprecantis obliuionem, ea nescio quo possit spectare nisi ad Phrixi, cui amorem suum Demodice professa erat, pudicitiam. Eodem cetera tendunt. Nam spreta criminans Phrixum ad Crethea lubidínem eius aliquo modo compescendam esse suadet fr. I: insidiis autem mulieris, quas uitandas monuerat amicus (III cf. VI), compertis fugam recusat adulescens fr. IV, neque enim morti aduersandum esse honore semel adempto (V conl. Eur. Hipp. 655 : ος ουδ' απούσας τοιάδ' άγνεύειν δοπω). Quamquam poterat hoc quidem Demodice quoque desperationem simulans uel etiam Athamas detectis illius fallaciis pronuntiare. Nam leuitatis poenas, quas si uiuerent liberi iure non miserarentur, in exitu fabulae patrem dedisse apparet uersu VII. Quae quales fuerint, tacet Hyginus P. A. II 20, unde Welckerus p. 318 Phrixi Sophocleae argumentum petiit.

De Oenomao concertant Sophocles et Euripides, neuter sane alio nisi tituli argumento. Reliquiarum maximam partem ipsa fabula inlustrat. Nam postquam scenam ingressus anapaestis Pelops, ut uidetur, uerba fecit, rogatus (III) itineris consilium aperit fr. IV, a quo ut abstineat spoliis, quae in ualuis fixa sunt, ostentis monetur. Sic enim probabilius Hartungus II 105 uersum V explisasse uidetur Welckero p. 355, qui Hippodamiam coniecit Pelopis cultum et nitorem cum priorum procorum atrocitate conferre admirabundam. Oenomai autem ex oraculo timorem pellere conatur Pelops fr. VI, quod per se clarum est. Et obstinati audaciam minis primum ingressus Oenomaus poterat sane

ł

Ľ

z

Ł

h

r

ł

t

t

postremo eicere fr. IX, quamquam quis praestiterit, non monologo uel de Pelope eundem uel de hoc Pelopem uel etiam ipsam filiam de patre talia secum potuisse uoluere? Nescimus enim. qua uia apud Attium Pelopi uictoria parata sit, nisi forte huc referendus Ciceronis in Tusc. disp. II 27, 61 (inc. inc. fab. CV) locus, in quo poetae alicuius flores latere olim suspicati sunt uiri docti. Quae uero restant, ex eis fr. VII ad Myrtili Welckerus, ad Oenomai interitum a nuntio narratum Hartungus rettulit: parum circumspecte uterque. Vide enim, quibus Paeti, qui ut inimicorum inuidiam euitaret suaserat, curas dissoluit Cicero ad Famil. IX 16, 4: 'quamobrem Oenomao tuo nihil utor. etsi posuisti loco uersus Accianos. Sed quae est inuidia? aut quid mihi nunc inuideri potest?.... Ita fit ut et consiliorum superiorum conscientia et praesentis temporis moderatione me consoler, et illam Accii similitudinem non modo iam ad inuidiam, sed ad fortunam transferam: quam existimo leuem et inbecillam ab animo firmo et graui tamquam fluctum a saxo frangi oportere.' Quae describere satis habuit Ladewicus p. 35. Ni mirum rupem aquis eminentem radit fluctus inuidiosus, qua imagine suspitionem suam excusare uidetur Oenomaus, item ut, quod 'excelsis multo facilius casus nocet' similitudine VIII significari puto. Vnde consentaneum est, probe eundem fuisse perspecturum, quam attinendi magni dominatus sient (inc. inc. fab. CIV). Item imaginem Attium induxisse existimo uersibus I. quando quidem agrestium diligentia et opera nihil prorsus faciunt ad uelocitatem, quam Pelopi suaderi statuit Welckerus, definiendam. Itaque recte Turnebum scripsisse censeo forte: quae autem de terrioulamentis nescio quibus in curriculo ante Auroram infodiendis narrauit Hartungus, nebulae sunt. Neminem fugit, sacrificium, quod ante certamen parabatur, indicari fr. X.

Satis probabili iudicio Euripidi addicitur Atreus. Quos enim ex hac fabula sumptos uidit Carolus Halmius uersus IX, eis apprime respondet, quae aliquo inter se uinclo olim cohaesisse non inepte suspiceris fragmentorum par:

> ούκ αν δύναιο μη καμών εύδαιμονείν, αίσχοόν τε μοχθείν μη θέλειν νεανίαν

et:

εί δ' άτερ πόνων δοπεῖς ἔσεσθαι, μῶρος εἶ, θνητὸς γεγώς,

quorum alterum Stobaeus ex Cressis XXIX 23 deprompsit, alterum Thyestae nomine laudat XCVIII 21: nam de utriusque tituli adfinitate in utramque certe partem disputari posse ne Hermannus quidem praef. in Cycl. p. XIII uoluit dissimulare. Sed quod per se credibile est, suo ingenio aliquantum Attium indulsisse, et Gellii XIII 2 innuit narratio et ea inductus monuit Ladewicus p. 37. Ceterum taedet interpretatione, quae ex ipso reliquiarum ordine apparet, post Duentzeri Ephem. Darmst. 1839 p. 292 sqq., Welckeri p. 358 sqq., Hartungi I 171 sq. operam bonas chartas perdere: nisi quod inperia X quo tendant elucere moneo ex Ouidii Metam. VI 617: his adhibet coniunx ignarum Terea mensis: Et patrii moris sacrum mentita, quod uni Fas sit adire uiro, comites famulosque remouit. Plurima conueniunt cum Senecae arte, quorum conspectum infra posui. III: Sen. Thy. 192 sqq. V: 205 sqq. VII et VIII: 222 sqq. XII: 765 sqq. 1058 sgg. conl. Ouidii Metam. VI 645. XIII: 990 sgg. XIV: 1028 sqg. conl. Ouidii Metam. VI 665. XVI: 779. Conjectura denique huic fabulae inseri possunt praeter ea, quae ex Ciceronis Tusc. disp. V 18, 52 (inc. inc. fab. LX conl. Att. Atr. IX) et Senecae epist. 80 (inc. inc. fab. LV conl. Att. Atr. I et II) Welckerus elegit, item a Cicerone seruata de nat. deor. III 38, 90 (inc. fab. VII) et ad Famil. VII 30 (inc. inc. fab. LXIV conl. Att. Atr. XVII). Quibus haesitanter adicio, uel Atreum, antequam 'natorum sepulcrum' (XIV) ostenderit, crudelissimo ludo uideri indulsisse uel Thyestem subito horrore correptum (XIII) miserrimum casum animo praeuidisse. Alterutrum scilicet innuere censeo uersum a Cicerone in Orat. 46, 156 (inc. fab. V) laudatum. Ibidis interpres ad u. 427: 'atque aliquid facias, a uespere solis ad ortus Cur exsternati rursus agantur equi' haec adnotauit (p. 468 Merk.): 'Thieste's cum uxore fratris sui Atrei concubuit et genuit ex ea filios: quos Atreus dedit ipsi Thiesti ad comedendum: quod scelus sol uidens retro fugit. ut dicit Statius in tragoediis et Ouidius Metamor.' Vbi Attii, ni fallor, de saeua Pelopis domo fabulae intellegendae sunt.

At difficillimum est de Pelopidis quicquam statuere. Nam cum extet Hygini caput 86 'Pelopidarum' nomine inscriptum, quo Plisthenis per inprudentem patrem caedes narratur, coniugis letum, quod fr. VI innuitur ab Hygino transmissum Hartungus I 546 parum firma coniectura de Aërope interpretatus est, quam in Plisthenis morte desperare finxit. Welckerum p. 370 uero secutus si quis incerti nominis uersus LXV et LXVI huc reuocare in animum induxerit, in Thesproti domum scenam oportebit conferre, ita ut fratris poenas agitans Thyestes illius clementiam (inc. inc. fab. LXV) fingatur increpare, uersus autem IV scripto conceptam ad Pelopiam referantur, cuius cognito dedecore supplicium significetur fr. VI. Contra qui ab incertissimae sedis elementis abstinere maluerit, ei nihil obstare uidetur, quin fr. IV et V cum Welckero de Aegistho, fr. VI autem de Pelopiae caede intellegat, quam agnito Aegistho sese gladio percussisse tradit Hyginus 88. Et aptiorem sane eis uersibus (inc. inc. fab. LXV), quibus de prole inter aras inmolata dicitur, locum in eiusmodi fabula adsignes, qua ut Agamemnonis caedem excusaret uel Erigona uel Aegisthus Iphigeniae inuita ac decepta matre inmolationem Thesproto proposuerit. Altero autem (inc. inc. fab. LXVI) fragmento uide an Thesproti fastus ab Atreo derideatur, qui cum Pelopiam ab illo quasi a patre in coniugium petiuisset, ab eodem, ut nefas auerteretur, repudiatus fuerit.

Sed ad Euripidem ut redeamus, duas ab eo constat Attium mutuatum esse fabulas, Bacchas et Phoenissas. Et Baccharum quamquam non accurate quadrant cum Euripideis omnes, nihil tamen in rebus noui reliquiae produnt. Respondet autem fr. I Boeckhio de trag. Graec. princ. p. 313 auctore Dionysi hisce 35:

> καί πα̃ν τὸ Θηλυ σπέρμα Καδμείων, ὅσαι γυναϊκες ἦσαν, ἐξέμηνα δωμάτων ὁμοῦ δὲ Κάδμου παισίν ἀναμεμιγμέναι κ. τ. λ.

fr. VII Tiresiae uerbis 206:

ł

1

ł

ŧ

ού γαρ διήρηχ' ό Θεός, είτε τον νέον έχρην χορεύειν είτε τον γεραίτερον

fr. IX Dionysi laudibus 273:

ούκ αν δυναίμην μέγεθος έξειπειν όσος καθ' Ελλάδ' έσται.

Item laceris membris X probabiliter Scaliger Coni. p. 87 coniecit haec reddita esse 306:

Ετ' αὐτὸν ὅψει κἀπὶ Δελφίσιν πέτραις
 πηδῶντα σὺν πεύκαισι δικόρυφον πλάκα,
 βάλλοντα καὶ σείοντα Βακχεῖον κλάδον

unde proficiscendum erat in restituendis Latinis uersibus. Porro uersus XII comparari potest cum Penthei hoc 453:

άταρ το μέν σωμ' ούκ αμορφος εί, ξένε

et XIII cum eiusdem 455:

πλόκαμός τε γάρ σου ταναός, οὐ πάλης ῦπο, γένυν παρ' αὐτὴν κεχυμένος, πόθου πλέως

quod animaduertit Boeckhius de trag. Graec. princ. p. 312. Nec fugit eundem septenarios XIV et XV nuntii narrationi similes esse 695:

> νεβρίδας τ' ἀνεστείλανθ', ὅσαισιν ἁμμάτων σύνδεσμ' ἐλέλυτο, καὶ καταστίκτους δοράς ὅφεσι κατεζώσαντο λιγμῶσιν γένυν

et frustulum XVI componi posse cum his 698:

αί δ' ἀγκάλαισι δορκάδ' ἢ σκύμνους λύκων ἀγρίους ἕχουσαι, λευκὸν ἐδίδοσαν γάλα.

Denique fr. XI probabiliter O. Muellerus rettulit ad u. 436:

ό Φὴφ δ' ὅδ' ἡμῖν πρặος, οὐδ' ὑπέσπασεν φυγῆ πόδ', ἀλλ' ἔδωκεν οὐκ ἅκων χέρας, οὐδ' ὡχρός, οὐδ' ἤλλαξεν οἰνωπόν γένυν γελῶν δὲ καὶ δεῖν κἀπάγειν ἐφίετο.

Vagantur alia incertae sedis. Potest enim fr. II pertinere uel ad u. 33:

όρος δ' οίκουσι παράκοποι φρενών

uel ad 218: ἐν δὲ δασκίοις ⁶Ορεσι Φοάζειν, potest fr. XVII uel Agaues in filio uenando alacritatem admirabundus describere nuntius, ut 1144:

χωρεί δε θήρα δυσπότμω γαυρουμένη conl. 1182 et 1197, uel Pentheus cupiditatem profiteri matris in montibus exultationes intuendi, ut 810:

Δ. βούλει σφ' έν ὄρεσι συγκαθημένας ίδειν;
 Π. μάλιστα, μυρίον γε δούς χρυσοῦ σταθμόν.

Potest fr. XVIII uel humanarum rerum uicissitudo cum caeli uarietate comparari, ut nullum exemplum his liceat adsignari, uel ad Cadmi cum Agaue conloquium ita pertinere, ut amplificauerit Attius, quae Euripides singulis uersibus exposuit 1265:

Κ. πρώτον μέν είς τόνδ' αίθερ' όμμα σόν μέθες.

- A. ίδού· τί μοι τόνδ' έξυπειπας είσοραν;
- Κ. Εθ' αυτός, ή σοι μεταβολάς έχειν δοπεί;

Α. λαμπρότερος η πρίν και διιπετέστερος.

Quorum ultimum uersum huc aduocans Scaliger Coni. p. 88 malignius Attii, quasi διαπετέστεφον ille pluuiosum intellexisset, ignorantiam uituperauit. Nec audeo equidem decernere, utrum quae de Pentheo Agaue furibunda iactat 1184: νέος ὁ μόσχος ἄφτι γένυν ὑπὸ κόφυθ' ἁπαλότφιχα Κατάπομον θάλλει, ea fr. VIII reddita esse Schoenius recte statuerit, an dei potius florem uel rex uel nuntius apud Attium (cf. Eur. 235) praedicauerit. Ex carmine potius sumptum conicimus anapaestos VI conlatis uelut 977;

ἕτε Φοαὶ λύσσης χύνες, ἕτ' εἰς ὄφος et 76: ἐν ὄφεσσι βαχχεύων ὁσίοις χαθαφμοῖσιν,

quamquam uerbis maxime conueniunt nuntii uersus 661:

ήπω Κιθαιρων' ἐπλιπών, Γν' ουποτε λευπής χιόνος ἀνεῖσαν εὐαγεῖς βολαί.

Nec ad creticos IV quicquam ex Graecis propius accedit quam 152:

a ire Banyas, Q ire Banyas n. r. l.

et 862: ag' iv παννυχίοις χοροίς π. τ. λ.

et 977: Γτε θοαί λύσσης χύνες, Γτ' είς δρος.

Eidemque carmini potuit insertam esse fr. III, quod sane, si recte emendetur *crepitantes*, multis aliis locis non ineptius adponatur, uelut his: 1056

> al δ' έκλιπουσαι ποικίλ' ώς πωλοι ζυγά βακγεΐον αντέκλαζον αλλήλαις μέλος

et 58:

αἔφεσθε τἀπιχώφι' ἐν πόλει Φρυγῶν τύμπανα κ. τ. λ.

et 445:

φροῦδαί γ' ἐκεῖναι λελυμέναι πρὸς ὀργάδας σκιρτῶσι, Βρόμιον ἀνακαλούμεναι Φεόν.

Longius etiam a chori narratione 88 sqq. recedunt, quibus Dionysi natales celebrantur, iubila V. Nihil potest ex apicibus literarum XIX elici, nisi forte uel Pentheo exornando taeda requirebatur, uel eiusdem uotum in eis latere putes hoc 1061:

> όχθον δ' ἐπεμβὰς ἢ 'λάτην ὑψαύχενα ἴδοιμ' ἂν ὀρθῶς Μαινάδων αἰσχρουργίαν.

Cui opinioni species accedit Frontonis in epistula, qua de Tereo et Lycurgo sermo fuerat, uerbis his p. 231 ed. Rom: 'quin erige te et extolle, et tortores istos, qui te ut *abietem aut alnum* proceram incuruant et ad chamaetorta detrahunt, ualido cacumine tuo excute et tenta an usquam ab [eloquentia] discesseris.' Denique notanda sunt, quae ex tragoedia tracta esse non eramus scholiastae etiam testimonio docendi, Horatiana Epist. I 16, 73 sqq. conl. Eur. 492 sqq.

Phoenissae, quantum ad nos peruenerunt, prope totae ad Euripideas accedunt. Sunt autem Graeca exempla haec:

I: 1

ώ την έν άστροις ούρανοῦ τέμνων όδόν καὶ χρυσοκολλήτοισιν ἐμβεβὼς δίφροις Ἡλιε, θοαῖς ὅπποισιν είλίσσων φλόγα, ώς δυστυχη Θήβαισι τη τόθ' ήμέρα απτιν' έφηπας κ. τ. λ.

a quibus quantum Latina distent paulo morosius Nicolaus Loënsis in Epiphyll. misc. V 5 examinauit.

Eteoclis est VII: 593

καί σύ τῶνδ' έξω κομίζου τειχέων, η κατθανεί.

Polynicis VIII: 631

Í

καὶ σύ, Φοῖβ' ἄναξ Άγυιεῦ, καὶ μέλαθρα χαίρετε, ῆλικές θ' ούμοὶ θεῶν τε δεξίμηλ' ἀγάλματα.

Tiresiae IX: 874

ούτε γάς γέςα πατς! ούτ' έξοδον διδόντες, άνδςα δυστυχή έξηγςίωσαν,

ad quod Scaliger Coni. p. 131 animum aduertit. Item Tiresiae habes X: 942

> σύ δ' ένθάδ' ήμιν λοιπός εί σπαρτών γένους άκέραιος.

Ad fr. XI recte uidetur Scaliger asciuisse nuntii uerba 1473:

οί μέν Διός τρόπαιον ίστασαν βρέτας, οί δ' ἀσπίδας συλῶντες Άργείων νεπρῶν σπυλεύματ' είσω τειχέων ἐπέμπομεν. ἅλλοι δὲ τοὺς Φανόντας Άντιγόνης μέτα νεπροὺς φέρουσιν ἐνθάδ' οἰπτίσαι φίλοις

ut de Antigona, non de Eteocle, ut Grotius coniecit, Attii uerba intellegenda sint. Item a Scaligero fr. XII conlatum est cum Creontis 1590 his:

> σαφῶς γὰρ εἶπε Τειρεσίας οὐ μή ποτε σοῦ τήνδε γῆν οἰχοῦντος εὖ πράξειν πόλιν ἀλλ' ἐχχομίζου.

Denique fr. XIII ad ea accedit, quae in extrema fabula Oedipus lamentatur 1761:

νῦν ἄτιμος αὐτὸς οἰκτρὸς ἐξελαύνομαι χθονός

quamquam ne Polynicis quidem haec 403:

τὰ φίλων δ' οὐδέν, ην τις δυστυχη

22 *

inepte Grotius cum nostris contulit. Non tamen totum se Graeco auctori Attius addixit. Ac memorabile est hos Eteoclis uersus 524:

> είπερ γαρ αδικείν χρή, τυραννίδος πέρι κάλλιστον αδικείν, τάλλα δ' ευσεβείν χρεών

Latinum poetam uideri praetermisisse, si quidem Ciceroni de off. III 21, 82 in eis uertendis periculum faciendum erat, qui haec scripsit: 'ipse autem socer' (sc. Pompei, Caesar) 'in ore semper Graecos uersus de Phoenissis habebat, quos dicam ut potero, incondite fortasse, sed tamen ut res possit intellegi:

Nam si uiolandum est ius, regnandi gratia Violandum est: aliis rebus pietatem colas.

Capitalis Eteocles uel potius Euripides, qui id unum, quod omnium sceleratissimum fuerat, exceperit.' Praeterea Oedipum Attius finxit 'regnum filiis suis alternis annis tradidisse' (Hygin. 67): exponit autem hoc consilium, ut Grotius Bibl. crit. nou. IV 174 uidit, in prologo Iocasta fr. III IV V, attingit cum fratre altercans Polynices fr. VI: unde intellegitur duabus saltem, quibus de regnandi ordine ab ipsis fratribus constituto dicitur, Euripideae fabulae particulis 68-74 et 473-480 alia fuisse substituenda. De amissa antiqua regiae domus castitate et integritate, cuius mentio fit fr. II, cum chorus multis locis queritur tum Iocasta u. 17 sqq. et 380, ut certi nihil liceat adfirmari.

Thebaidis locum unicum si recte Welckerus p. 1387 cum Phoenissarum reliquiis confudit, exornasse uidetur Attius, quae breuius memorauit Euripides 1090:

> έπεὶ Κρέοντος παῖς ὁ γῆς ὑπερθανών πύργων ἐπ' ἅχρων στὰς μελάνδετον ξίφος κ. τ. λ.

Sacra enim, quibus Menoecei caedes celebrabatur, describi opinor.

His duobus Euripideae auctoritatis exemplis non inepte adieceris Heraclidas. Nam et *quadrurbem* Athenas (inc. fab. XV) in Graeca fabula chorus appellat 80:

οδ' έκ τίνος γης, ώ γέρον, τετράπτολιν Εύνοικον ήλθες λαόν:

et Hercules Attianus bis commemoratur apud Priscianum p. 752 (inc. fab. XVI) et apud Ciceronem de nat. deor. III 16, 41 (inc. fab. XVII), ita quidem ut illo loco, quem iam Grotius Bibl. crit. nou. IV 175 huc rettulit, aperte de Heraclidis dicatur, quibus ut patris merita fauorem Atheniensium concilient cum apud Euripidem precetur Iolaus u. 215 sqq., Attius uelut senes fingere poterat in aduenarum originem curiosius inquirentes paulo aliter fortasse conformato Iolai responso 92:

> Ήρακλέους οΐδ' είσι παίδες, ώ ξένοι, ίκέται σέθεν τε και πόλεως άφιγμένοι.

Altero autem loco quae tangitur Herculis anodémous, eam apud Euripidem 910 senes celebrant:

> έστιν έν ουφανῷ βεβακώς τεὸς γόνος, ὦ γεφαιά, φεύγει λόγον ὡς τὸν "Αιδα δόμον κατέβα, πυφός δεινῷ φλογὶ σῶμα δαισθείς κ. τ. λ.

De Meleagro cautius Hartungo I 141, cui praeierat Valckenarius Diatr. p. 143, iudicauit Welckerus p. 763, qui perspexit, quod solum confidentius potest praedicari, apud utrumque poetam de moribus suis Atalantam cum aduersariis disputasse. Huc enim spectant et Euripidea haec: VIII

> εί δ' εἰς γάμους Ελθοιμ', ὃ μὴ τύχοι ποτέ, τῶν ἐν δόμοισιν ἡμερευουσῶν ἀεί βελτίον' ἂν τέχοιμι σώμασιν τέχνα. ἐκ γὰρ πατρὸς χαὶ μητρὸς ἐχπονουμένων σχληρὰς διαίτας οἱ γόνοι βελτίονες.

et X:

t

ἕνδον μένουσαν την γυναϊκ' είναι χρεών εσθλήν, θύρασι δ' ἄξιαι τοῦ μηδενός.

et XI:

εί περπίδων μέν ἀνδράσιν μέλοι πόνος, γυναιξί δ' ὅπλων ἐμπέσοιεν ήδοναί· ἐκ τῆς ἐπιστήμης γὰρ ἐππεπτωπότες πεῖνοί τ' ἂν οὐδὲν εἶεν οὖδ' ἡμεῖς ἔτι.

et Attiana II et III et quae ex Ciceronis Tusc. disp. II 15, 36 (inc. inc. fab. CXI) Welckerus attulit apte ab Hartungo I 146 Nicolai in Rhet. Graec. ed. Walz. I 276 testimonio adposita huic: o d' av Evontlông onlosogan tàg Aansdauporlan xóqag ouyyupuátesdau roig véous onsir, oùx àngaslan narnyoqan, àllà tùr ố pun énartépous ét isou didoùs àrdocási te apa nal per' éneivous raig yuvaitiv. Eodemque sermone de puerorum ad aram uerberibus narrari poterant, quae Cicero paulo ante II 14, 34 (inc. inc. fab. CXII) attingit. Quae autem inter Meleagrum et Thestiadas fuit, disceptationem in scena repræsentatam cum Attii uersus VII (conl. inc. inc. fab. CXIII) uideatur indicare, Euripideis VII:

> δειλοί γάς ανόςες ούκ ξχουσιν έν μάχη άςιθμόν, άλλ' απεισι καν παςῶσ' όμως

conuitia, quae in illos Meleager iecerit, contineri ne animaduertit quidem Hartungus p. 147. Oenei porro siue Thestii querellae, quae uituperari uidentur apud Attium XVI, quamquam uideri possunt redire apud Euripidem VI:

Μελέαγρε, μελέαν γάρ ποτ' ἀγρεύεις ἄγραν et XX:

> τοὺς ζῶντας εὖ δρᾶν · κατθανών δὲ πᾶς ἀνήρ γῆ καὶ σκιὰ *) τὸ μηδὲν εἰς οὐδὲν δέπει

poterant tamen aliunde, uelut ex Antiphontis cognomini fabula, esse depromptae. Vtique simillima ab Oeneo Althaeae de Thestio opponebantur apud eum poetam, cuius Aristoteles Rhet. II 23 uersus laudat: και σος μεν οικτρος πατδας ἀπολέσας πατής · Οινεύς δ' ἕς' οὐχι κλεινον ἀπολέσας γόνον; Apri autem (I) in quauis eiusdem argumenti fabula mentio fieri debebat. Accepta

^{*)} Vulgo pausam faciunt post oxid.

fratrum caede quin furore correptam aterque poeta Althaeam fecerit, uix potest dubitari: sed nec monologi, cuius particulae ex Attianis superstites sunt IX X XI, ulla in Graecis uestigia, nec licet diiudicari, num fr. VIII Althaea simili cum filio altercationi praefata sit, qualem Euripideis quispiam putare possit significari his: IX

> ήγησάμην οὗν, εἰ παραζεύξειέ τις χρηστῷ πονηρὸν λέκτρον, οὐκ ἂν εὐτεκνεῖν, ἐσθλοῖν δ' ἀπ' ἀμφοῖν ἐσθλὸν ἂν φῦναι γόνον.

- XII: καὶ πτῆμα ở, ὦ τεκοῦσα, κάλλιστον τόδε, πλούτου δὲ κρεῖσσον· τοῦ μὲν ἀκεῖα πτέρυξ, παῖδες δὲ χρηστοί, κἂν Θάνωσι, δώμασι καλόν τε Φησαύρισμα τοῖς τεκοῦσί τε ἀνάθημα βιότου, κοὕποτ' ἐκλείπει δόμους.
- XIII: μόνων *) δ' αν αὐτὰ χρημάτων οὐκ αν λάβοις γενναιότητα κἀρετήν · καλὸς δέ τις καν ἐκ πονηρῶν σωμάτων γένοιτο παῖς.

Titionem postea non coram spectatoribus, quod statuit Welckerus p. 759, in Attiana fabula combustum esse inde concludimus, quod et morientem ipsum adulescentem noster induxisse (XII) et Althaea, quam paenituit consilii (XV), seruum uidetur dimittere (XIII XIV), qui lignum in sacro fortasse aliquo uicino igni traditum fiammis eripiat. Venationem uero (IV V VI XVII) non ad Euripidis exemplum a nostro descriptam fuisse etiam testimonio quodam innuitur. Macrobius enim ubi de eis rebus agit, quae de Graecarum literarum penetralibus a Vergilio erutae nullis cognitae sint, nisi qui Graecam doctrinam diligenter hauserint' (Sat. V 18), ibi ex Euripidis Meleagro nuntii aliquot, quibus quo quisque habitu fuerit uenatorum describitur, uersus ita adfert, ut ne meminerit quidem Attianae fabulae, quam scilicet de Graeca conuersam esse uix poterat ignorare.

Diomedem ex Euripidis Oeneo repetere dubitabit, qui

^{*)} μότον uulgo: μότον δ' αν αντί uel μότον γαφ αντί Jacobsius Lect. Stob. p. 130.

probauerit, quae de Periboea Pacuuii disputauimus. Argumentum tamen idem uideri in uniuersum fuisse concedo Welckero p. 58F et Hartungo I 155. Nam ab inimicis quid senex cum suis passus sit, declaratur fr. I et VI, Diomedes aduena ignotus (MI) de Tydeo et de pugna Thebana narrat (IV V cf. inc. inc. fab. LXXIX), deinde quis sit aperit auo fr. VII. Porro consilio de uindicta sumenda inito (VIII) cum senis inimicorum salutem deprecantis clementia concertat adulescentis atrocitas (IX). Et restitutus in potestatem Iouis gratiam pro Diomedis pietate inplorat Oeneus fr. XI. Quorum magnam partem recte inlustrarunt interpretes. Dubia uero est fr. XII sententia, quod de exercitu Argis in auxilium arcendo molestius Hartungus, de Diomedis comporta aui miseria desperatione quadam, quae tali uiro uix digna fuerit, intellegit Welckerus. Sed re bene gesta potius illa de reditu uidentur a Diomede dicta esse.

At fefellit opinio Welckerum p. 854 sqg. et Hartungum II 367 sqq. de Melanippa aliqua Attii uincta cogitantes, quod cum constans fere olim Scaligero in Coni. p. 139 notata in optimis libris tituli Melanippo scriptura euincit, tum Oenei nomen egregie in fr. II a Vossio restitutum. Videtur autem Melanippus a Tydeo in uenatione occisus, quo de narrant Hyginus 69 et Seruius in Aen. XI 239, huius fabulae argumentum fuisse. Huc enim spectant X XI XII. Et occidit inuitus fratrem (schol. Stat. Theb. I 402, 280) Tydeus Pherecyde apud schol. Iliad. XIV 120 auctore, cum de Agrii uel, ut Alcmaeonidis poeta secundum Apollodorum I 8, 3 tradidit, cum de Melanis filiis, qui in Oeneum patruum conjurauerant, supplicium sumeret. Itaque Agrium uel Melanem decet superbientis de liberorum flore gloriatio I, Oeneum contra ignauior dubitatio III: insidias autem et caedem agitari produnt VI VIII IX. Nec debebant in his tenebris Meleagro fabulae rescribere fr. XIII, quo quí innuitur torris num alius esse possit ac fatalis ille, ueremur ariolari. Certe ' reditum Diomedis ab interitu Meleagri' aliquis poeta uidetur orsus esse. Igitur quid ni in carmine saltem eius fati mentio fieri poterat?

1

ÿ.

١

ł

Chrysippum Hippodamiae insidiis circumuentum post Bothium et Welckerum p. 536 secundum Dosithei de Pelopidis narrationem in Parallelon Pseudoplutarchi cap. 33 (Hist. fragm. conl. C. Muellerus uol. IV p. 402) laudatam Hartungus I 135 sqg., ut poterat, adumbrauit, Attio ceterum minus caute abusus, ut Euripidem eandem fabulam tractasse probaret. Intellexit autem puguam, quae cum Laio de rapto Chrysippo commissa sit, describi fr. L. Reditus priuigni quantum filiorum suorum obesset securitati. Hippodamia fr. II secum aptius cogitabat quam eorum in remouendo aemulo timiditatem uituperans. Sed propositura Atreo et Thyesti patrandum facinus praemii magnitudine nefando mandato praefari uidetur fr. III, quo Hartungo Pelops potius in exordio fabulae profiteri uidetur, quantis Chrysippum, si superstes sit, donis sit mactaturus: quasi in uitae periculo uersetur raptus ab amatore Apertum est uersum IV eum dixisse, qui noadulescentulus. uercae consilia inprobauerit, itaque recte Hartungus de filiorum alterutro cogitauit. Idemque uocem, de qua sermo est in fr. V, Chrysippi in cubiculo uulnerati esse probabiliter statuit, nisi quod Pelops potius sceleris ignarus quam ipsa Hippodamia uidetur conloqui cum comitibus.

Iam in 'deserta et inhospita tesqua' deuenimus, quo intrantibus omnis spes deponenda est. Et Alcestis, quam ab inferis Attium et Phrynichum reduxisse statuit Hermannus de Eur. Alcest. p. XVII, nobis etiamnunc mortua est. Stasiastae Lycurgi furorem inlustrarunt, quod uidit Bothius Mus. Rhen. 1836 p. 263, quamquam minus probabiliter carmen III de excaecato Alterum enim uersum si recte emendaui, aut rege intellexit. fallor aut patris, qui filium a se caesum agnouerit, 'dolor' intellegendus est. Tantus enim dolor ille dicitur, ut mirum uideatur exagitatam animam non primo statim inpetu corporis angustias reliquisse. Et excitare regem furore uel is conabatur, qui Dryantis puto interitum lugens obiciebat insanienti, quas turbas conciuerit, fr. I et IV. Quae si placent, eos uidetur Attius secutus esse, qui se ipsum Lycurgum interfecisse narrarunt (Hyg. 242), id autem ipsum facinus innui cantico III. Itaque debebam hunc potius fragmentorum ordinem proponere : 1 IV II III.

Phinidae Oedipum requirunt. Nunc enim oraculum narrat Aristoteles Poet. 16: τετάρτη δε (άναγνώρισις) ή έχ συλλογισμού, οίον ... και ή έν τοις Φινείδαις. ίδουσαι γαο τον τόπον συνελογίσαντο την είμαρμένην, ότι έν τούτω είμαρτο άποθανειν αύταις. nal yao éteréonoan inravoa, quibus mulieres significantur ibidem moriturae, ubi ipsae olim expositae fuerant. Itaque uereor ne nihili sit, quod Welckerus p. 1206 suspicatur, nouercae eiusque famulae fatum fuisse ut eodem loco morerentur, ubi Phinidas ipsae exposuerint. Ac fato ne digna quidem erat famula. Ad Harpyias autem, quas Boreadarum manu interituras esse uaticinium erat, eas in scena partes deferre quis audeat? Quamquam et in transcursu illorum uictoria narrari poterat, nec uideo cur prorsus abstinendam esse ab hac fabula Harpyiarum memoriam censeat Welckerus, fr. V non nisi eum de Harpylis interpretaturum docens, qui Phineum cum Phinidis confuderit. Quae omnia fortasse clariora flerent, si cui probabili ratione — nam allucinari sine fructu multa possis — eruere contingeret uel quod in literis atgrafo (IX) nomen propriam lateret, uel quem cuius a se interfecti paeniteret. In ea enim conditione uidetur esse, qui 'salsis cruorem guttis lacrimarum lauit' (VII). Iam in ceteris interpretandis nec laudem guisguam mereri nec a ueritate longius aberrare potest. Nam uel Phinei uel Phinidarum miseriae commemorantur fr. VI. falsa autem Idaeae aduersus Cleopatram crimina facile agnoscas uersu VIII. Nec multum refert, utrum saxum, ubi Phinidae expositi fuerint, carminibus I et II describi credas Welckero, an uniuersam litoris circa Salmydessum naturam curiose notari putes ab Argonautis, quorum in adpulsu negotia et cautionem fr. III et IV significari neminem fugit.

Pauca sunt, quibus ceterorum poetarum tragoediae possint inlustrari. Et GRACCHI Peliades ad Peliae caedem Medeae dolis paratam probabiliter rettulit Welckerus p. 1431, POMPONII quae in Charisii codice dicitur Aeneas num secundum editionem principem pro Caena potius, hoc est Welckero p. 1442 interprete pro Atreo habenda sit, non liquet. Certe Troes optantes ut procul a patriae miseriis absint, inmeritam

deorum in Priami domum iram deprecantes, commune secum hostibus exitium inprecantes idem poeta induxit in chori carmine inc. fab. I.

3

É

L

1

De VARII Thyeste nobilissima apud ueteres fabula (Quintil. X 1, 98 Dial. de orat. 12 Philargyr. ad Verg. Ecl. 8, 10 Ouid. Epist. ex Ponto IV 16, 31) memorabile scholion, quod ex codice rescripto Parisiensi 7530 saeculi, ut uidetur, octaui a Iulio Quicerato (Bibliothèque de l'école des chartes. Par. 1839 I p. 52) primo exhibitum diligentius Schneidewinus in Mus. Rhen. 1842 p. 106 sqq. et 1843 p. 638 excussit, sic legitur (cf. Incerti auctoris de figuris uel schematibus uersus heroici ed. Schneidewinus p. V): 'INCIPIT THVESTES VARII. Lucius Varius cognomento Rufus Thyesten tragoediam magna cura absolutam post Actiacam uictoriam Augusti ludis eius in scaena edidit. Pro qua fabula sestertium deciens accepit.' In quibus scripturae discrepantia haec est: THVESTA apographum Mommsenianum in Ephem. Marb. 1845 p. 84 tragoediam Quiceratus, Schneidewinus. tragoed... apogr. Mommsen. absolutam Quiceratus. absoluto cod., quod tueturWelckerus de trag. Graec. p. 1429 Augusti Mommsenus, Bergkius Ephem. Marb. l. l. aug... apogr. Mommsen. augusto manus altera. Ex hoc scholio effecit uir praeclarissimus, anno ab u. c. 725 ludis triumphalibus, qui VIII VII VI Id. Sextil. in honorem Apollinis et Dianae (Schol. Cruq. in carm. saec.) dabantur, fabulam illam in scenam delatam esse. Extitisse autem eandem saeculo post Chr. octauo etsi, ut Bergkius I. l. et H. Keilius in Ephem, Marb. 1848 p. 550 sq. recte monuerunt, cupidius ex inscriptione illa elicitur, at certe extitit Varii Thyestes scholiastae Bernensis aetate, qui ad Verg. Ecl. 8, 6 haec scripsit: eiusdem autem Vari est tragoedia Thyestes omnibus tragicis praeferenda: aliud nihil Cf. Ph. Wagnerus de Iunio Philargyro comm. II eius legitur. p. 17 H. Keilius in Ephem. Marb. l. l.

SANTRAE Nuntios Bacchi quod inter scenicos uersus recepi, non inprobabit, qui Varronianarum tragoediarum sex meminerit. — Ex Nelei carmine quae supersuat optime O. Muellerus in suppl. annot. ad Festum p. 388 explicauit. Itaque quae

uersu I memoratur mater, est Tyro a Sideronis iniuriis Nelei et Peliae filiorum beneficio uindicanda, de quibus iniuriis ipsa Tyro dicit fr. II conl. Poll. IV 141: Τυρώ πελιδνή τας παρειάς παρά Σοφοκλεί τούτο δ' ύπο της μητρυιάς Σιδηρούς πληγαίς πέπον-BEV. Maxime autem in eiusmodi argumentum quadrabat, quod fortunae uices quam cito eueniant uel inminente uel peracta nouercae poena significabatur u. III. Minus placet, quod idem uir summus proposuit, antiquiorem poetam uideri 'e Sophoclis Tyrone eam partem, quae ad adfectus mouendos efficacissima uideretur, sumpsisse et breuius inde carmen condidisse.' Neque enim uideo quo argumento breuius integra fabula hoc carmen fuisse statuatur, quod nominis certe indicio nullo innuitur. Immo de quouis poesis genere carminis nomen usurpari testes habemus ex altera parte Verrium, qui Naeuii locum ex 'carmine belli Punici' laudat p. 257, 27 et qui ex 'carmine Priami' epico, ut opinor, Saturnios uersus adfert Varronem de L. L. VII 28: ex altera uero Tacitum Ann. XI 13, qui Pomponium 'carmina scenae dedisse' narrat. Item e scena repetita sunt, unde Verrius p. 197, 7 sua sumpsit, 'uetera carmina' (inc. inc. fab. CXVIII); nec dubito quin tragoediae reddendum sit praeceptum illud (inc. inc. fab. LXXXI), guod Nigidium Figulum 'ex antiquo carmine' auctoris nomine omisso rettulisse tradit Gellius IV 9. Itaque Nelei carmen equidem pro Nelei tragoedia habeo, et ea quidem uel ab anonymo poeta uel a Liuio composita. Nam de Naeuío cogitari uetat Festus, qui ter carminis nostri memoriae illius poetae nomen quasi nouum subiunxerit: Liuii contra aetati aperte fauet Charisius (V).

Praetextis M. Hauptio Philologi I 374 auctore accesserunt NAEVII Alimonium Romuli et Remi et Clastidium. Et ex illa fabula Welckerus etiam p. 1370 arbitratus est uocabula Romuli nomine laudata Varronem deprompsisse. Vnde ariolando Grauertus Philologi II 118 Auentini quoque etymon (V 43) et Balatium (V 53) tamquam eiusdem lancis expiscari sibi uisus est. In Clastidio spolia de Viridomaro a M. Claudio Marcello reportata narrabantur, quam M. Hauptii coniecturam per se firmissimam confirmaturus Diomedi p. 487 (conl. Hraban.

PRAETEXTAE

3

.

ł

Maur. I p. 47 Col.) Grauertus Philologi II 119 statuit eundem Marcellum in mente fuisse haec scribenti: 'togata praetexta a tragoedia differt ... in praetexta autem scribitur Brutus uel Decius uel Marcellus.' At ne Demetrium a Varrone de L. L. VII 107 memoratum uelut pro Phario principe cum eodem uiro docto confidentius habeas dissuadent cognomines Alexidis et Turpilii comoediae, quas uerbo attingere iure sat habuit Hauptius.

Cannensem pugnam in Paulo PACVVIVM tractasse maxime probabilis est Neukirchii sententia. Cuius fabulae exiguis uestigiis duas quasi lineolas ludendo adiungimus: alterum quod equites ad pedestre proelium descendentes, de quo Liuius XXII 49 et Plutarchus Fab. Max. 16, cretici in Censorini fragm. cap. 15 (inc. inc. fab. CXL) innuere uidentur; alterum uero quod 'animae magnae prodigus' consul iam prope desperans in pugnam se conicere poterat eis uerbis, quae Seruius Centim. p. 1818 (inc. inc. fab. XXII) adfert.

In ATTII Bruto quod Niebuhrium refutaturus Neukirchius p. 33 sq. probare conatus est scenam eandem per omnes actus mansisse, id uix probauit. Certe et historiae et arti nimis aduersatus esset poeta, si in castris Tarquinii coniuratos populum excitasse et consules creasse (III) finxisset. Praeterea Tullii inmanem caedem (IV) in foro secundum Liuium I 59 Brutus exposuit; ergo ex omnibus locis urbis in forum curritur... Ibi oratio habita ... indigna Serui Tulli regis memorata caedes et inuecta corpori patris nefando uchiculo filia.' Ne dicam de Lucretiae uerbis V Attio a Neukirchio ascriptis, quamquam Cassium auctorem et librorum apud Varronem de L. L. VI 7 VII 73 scripturae satis constanter produnt nec profecto a tyrannicidae ingenio nimis aliena erat regifugii fabula. Quod si illum sane 'in scenam missum cum magno pondere uersum' Cassius Parmensis scripsit, certe mirum uidetur quod 'Brutum' Nonis Iuliis a. ab u. c. 710 in ludis Apollinaribus a M. Bruto expectatam, sed Tereum ab Antonio actam fuisse simpliciter narrat Cicero ad Att. XVI 2 nulla diuersarum eiusdem argumenti fabularum ratione habita. At nec recentiore etiam tempore conscriptum poema nec, si eo re-

PRAETEXTAE

fugias, numquam publice editum linguae Latinze monumentum satis apte in suis libris Varro poterat laudare. Incertiorem autem etiam auctorem habent, quos indidem VII 21 (inc. inc. fab. LVI) Cassianae poesis tamquam puluisculos sibi uisi synt indagasse. — Ceterum id non inepte Neukirchius p. 73 coniecit, in familiaris sui Decimi Bruti Gallaeci (Cic. Brut. 28, 107 pro Arch. p. 11, 27 cum schol. Bob. de legib. II 21, 54 Valer. Max. VIII 15, 2) honorem quodammodo Attium Bruti fabulam uideri composuisse.

4

Aeneadarum s. Decii religuias partim post Merulam p. CCCL bene interpretatus est Neukirchius: uelut guod ceruae et lupi in diuersas partes aufugientium portentum, quod Liuius X 27 narrat, uel a pontifice uel ab antesignano illo milite procurari coniecit fr. IV, porro fr. VI Fabium ferociorem conlegae animum cohibere, hunc autem fr. VII cautioris moras deprecari, carmine denique VIII terribilem Gallorum inpetum describi, de quo Liuius X 28: 'essedis carrisque superstans armatus hostis ingenti sonitu equorum rotarumque aduenit et insolitos eius tumultus Romanorum conterruit equos. Ita uictorem equitatum uelut lymphaticus pauor dissipat.² Cetera sic disponimus. Postguam per biduum Romani frustra lacessivere proelio hostem, tertio die mane emissi speculatores de hostilium castrorum specie deinceps diuerse uidentur rettulisse (I II). Deinde dispositae copiae, et Gallis guidem oppositus Decius (III conl. Liu. X 27). Cui scenae satis inclinat animus ea quoque reponere, quibus hae literae apud Nonium p. 235, 1 (inc. fab. VIII) praemissae leguntur: Accins Demer. Deorum fauorem segnem ante ac dubium iam fausto portento elati sacrificiis quoque adesse animaduertunt fr. V. Postea fugientibus obsistens Decius terroris causam mirabundus inquirit fr. IX et uictoriarum uirtutumque, quibus res Romana usque aucta sit, memoriam reuocat fr. X. 'Deinde, ut nulla ui perculsos sustinere poterat', sequitur patris exemplum (XI). Samnitium castra in exitu pugnae militibus permittuntur fr. XII, in quo uersu cuius merita conlaudentur, num Decii mortui, num supremi armorum arbitri, num Romanorum genitoris, Aeneae nesci-Et Aeneadarum titulus quid docere posset, subtiliter mus. sic adumbrauit Welckerus p. 1389 sqq., ut ipsum Indigetem

PRAETEXTAE

Acneam Deciorum ut uere suo sanguine ortorum inlustria facinora laude extulisse illoque nomine eos condecorasse statueret. Quae inter Decios et Acneam adfinitas a Klauseno de Acnea et Penatibus p. 922 quasi precario adsumpta quodammodo sane innuitur a Propertio V 1, 39:

'Huc melius profugos misisti, Troia, Penates.

O quali uecta est Dardana puppis aue!

H

IŦ

۱.

¢

Iam bene spondebant tunc omnia, quod nihil illam Laeserat abiegni uenter apertus equi,

Cum pater in gnati trepidus ceruice pependit,

Et uerita est umeros urere flamma pios.

Tunc animi uenere Deci Brutique secures,

Vexit et ipsa sui Caesaris arma Venus.

Arma resurgentis portans uictricia Troiae' e. q. s.

Ad quae animum aduertit Klausenus I. l. p. 920 sqq. Cui autem non in mentem uenit Tyndaridarum par apud Regillum A. Postumio uisum? ut etiam pugnae Aeneam uelut cum filio Romulo interfuisse possis imaginari.

Et haec sunt, quae de nobilissima praetextarum poesi ad nos peruenerunt, exigua scilicet regum inperatorumque quasi ossa, quorum animas utinam redimere possent uel Medeae et Atrei tenebris redditae! Reliqua nomina sunt, ac nomen ipsum, ni fallor, poematis PERSII nesciri scibimus saltem, si quidem in eius uita recte sic legitur: 'scripserat etiam in pueritia Flaccus praetextam nescio quam.' Quae cum in libris sic scripta extent: praetextam uescio (nisi quod praetexta uestitus Bern.), in interpolata autem Laurentiani codicis sic: praetextam nescio cui, quantas turbas quantosque fluctus excitauerint uiris doctis, enarrauit Martinus Hertzius Excursionis philologico-clinicae p. 25 sqq. Qui quod ipse satis ad rem commodum proposuit, infaustum Vesciae urbis a. ab u. c. 440 exitium argumento ei fabulae fuisse, nescio cur praetextam Vescia potius quam Vesciam emendauerit. Quam caim recte scripserint praetextam Vescio, Restio, Nasica, Decius pro Vescionem, Restionem, Nasicam, Decium non possum equidem excogitare.

Sed quantillum in toto hoc genere sciri possit, iam satis lamentati sumus : itaque prospere euenit, quod insperato nuntio depositum animum Ladowicus nuper studuit erigere. Nonnihil enim egestatem nostram subleuasse sibi uisus est uir doctissimus. cum inruptione in Plauti praedia facta ingentem spoliorum congeriem in tragicam scenam comportasset. Nempe solam seueram Musam Graecae eruditionis magistram barbaris relinquens praedatus erat, quidquid ex illis thesauris haustum cupide, sed obiter rapienti obtigit. Modo ne repeterent inde sua sibi Etrusci et qui Italiam coluerunt Graeculi! Nec obtinebunt, opinor, tragici poetae, quam Ladewicus eis uindicauit, prouerbiorum sapientiam. Quis enim non agnoscat popularia dicta in his? Merc. IV 4, 31: 'nunc égo uerum illud uérbum esse experiór uetus: Aliquid mali esse própter uicinúm malum.' Truc. IV 4, 32: 'uérum est uerbum quód memoratur: úbi ubi amici, ibidem opus' (cf. Quintil. V 11, 41). Poen. I 1, 7: 'scitúmst per tempus si óbuiamst uer-Nam tuaé blanditiae míhi sunt quod dicí solet, búm uetus. Gerraé germanae atque édepol lirorúm liroe.' Quibus plurima ex utroque poeta addi poterant. Sua uero Plauto ne inuideamus ipse cauet in Rud. 1249: spectáui ego pridem cómicos ad istúm modum Sapiénter dicta dícere atque is plaúdier, Quom illós sapientis móres monstrabánt poplo. Habeant igitur sententiunculas suas suosque tumores et senes periti et serui philosophantes et adulescentes amoris uel lactitia uel lamentis elati, et 'iratus Chremes', qui 'tumido delitigat ore': habeant suum omnino cothurnum omnes, nisi qui uel certis testimoniis furti arguantur uel claudicando ipsi suspitionem inruerint. --- Et in hos quidem jam animaduertendum erit. Ipse autem Achillem se Aristarchi commentari profitetur, qui Poenuli prologum scripsit: Terentium Eunucho III 5, 42 Ennii uersiculum (inc. nom. XXXI) inmiscuisse testatur Donatus. Praeterea ex cauea histrionis dictum excitat Phronesium Truc. V 39: 'uenítne in mentem tíbi, quod uerbum in cáuea dixit hístrio? 'Omnes homines ád suum quaestum cállent et sastidiunt'; quod cum potuerit velut Telamoni aruspices fastidienti ('quíbus diuitias póllicentur, áb eis drachumam ipsí petunt') responderi, sane ne a comoedia quidem

DE TRAGOEDIAE PARODIIS

alienum erat. Item ambigua origo eorum est, quae in Cist. II 1, 29 proferuntur: 'intér novam rem uérbum usurpabé uetus: Quód dedi, datúm non uellem: quód relicuomst, nón dabo.'

ił.

ŧ.

i

1

Sed omnino fatendum erit, multa solam Graecorum poesin potuisse suppeditare. Certe in Rudentis exordio 'Alcumena Euripidi' ita memoratur, guasi omnibus sit notissima: neque Curculio, qui 591 'ántiquom' inquit 'poétam audiui scrípsisse in tragoédia, Múlieres duás peiores ésse quam unam múlierem', patrii, sed Graeci poetae uerba laudasse uidetur. Nam ne Liuli Andronici quidem memoria Plauti aegualibus erat cur ex tanto obliuionis situ erueretur. Quo uel illud pertinet, quod ingeniose profecto Ladewicus coniecit Alcesimarchum in Cist. III 9 Aiacis furentis personam suscepisse. Nec magis liquet utrum Aeschyleam potius Thetin, quam Apollinis uanitatem Hermannus quoque in fr. 184 statuit in Armorum iudicio incusare, an uelut Ennianam auditores intellexerint, cum haec in Truculento IV 2, 18 pronuntiarentur: 'stúltus est, qui fácta infecta fácere uerbis póstulet: Thétis quoque etiam lámentando laúsum *) fecit filio.' Itaque praestabit ca primum notare, quorum certum extat in nostris reliquijs exemplum. Et aperte Andromacham agit in Bacchidibus 933 Chrysalus, qui postquam Pergamum se expugnasse lactatus est, sic pergit: 'nunc húc prius, quam senéx uenit, lubet lámentari, dum éxeat: O Troía, o patria, o Pérgamum: o Príame, periistí senex', quibus respondent Enniana: 'o páter, o patria, o Príami domus.' Nec ea fugerunt Ladewicum. At ialiberalius idem Antiphontis filiam, cuius baec in Sticho 129 uerba sunt: 'át enim nos, quarúm res agitur, áliter auctorés sumus. Nam aút olim, nisi tíbi placebant, non datas opórtuit, Aút nunc non aequómst abduci, páter, illis abséntibus', Meropes ex Cresphonte argutias putauit in suum usum conuertisse, quasi non ex communi sanae mentis fabrica talia peti potuerint.

Sed Terentius sane Pacuuianorum : 'Priamús si adesset, ípse eius commiserésceret', meminisse uideri potest in Hec. I 2, 53, ubi Pamphili in amore miserias subridens Parmeno sic describit:

23

^{. *)} Hano enim formam et in libris BC extare et ueram esse docuit me Ritschelius.

DE TRAGOEDIAE PARODIIS

1

1

'ibi démum ita aegre tálit, ut speam Bácchidem, Si adésset, credo ibi éius commiserésceret.' Item quod in Ennii Iphigenia Achilles in astrologos inctat: 'quôd est ante pedes, némo spectat: caéli scrutantúr plagas', id Syrum in Adelphis III 3, 32 suspicari possis iocose invertisse. Demene enim, qui Aeschini fatum vaticinatus erat: 'uidére uideor iám diem illum, cum hínc egens Profúgiet aliquo mílitatum' suppalpans seruus sapientiam conlaudat: 'o Démea,' Istúc est sapere, nón quod ante pedés modost Vidére, sed etiam illu, quae futúra sunt, Prospícere.' Quamquam quae est harum ariolationum conditio, saepe explodo, quibus modo plaudebam: τρίς μιν έφωρμήθην, έλέειν δέ με θυμὸς ἀνώγει, Τρίς δέ μοι ἐχ χειρῶν σχιῷ εἴχελον ἢ καὶ ὀνείρφ "Επτατο.

Tamen nil desperandum Ladewico duce, qui Liuii illud ex Tereo: 'cum illo sola meá uoluntate númquam limauít caput' deludi conicit in Poenulo I 2, 79, ubi haec:

Agorastocles. at uíde sis, cum illo númquam limauí caput.

Milphio. Cúrram igitur aliquo ád piscinam aut ád lacum, limúm petam.

Ag. Quíd eo opust? M. ego dícam: nempe ut ílli et tibi limém caput.

Nec id inepte. Sed idem nollem insulsam Plauto in fortuna lacrifica 'ridendi materiem' inputasset. Quod enim in Persa IV 3, 46 Dordalo fictis literis inpositurus Toxilus 'nequiquam' inquit 'tibi fortúna faculam lúcrificam adlucére uolt', id quid sit non propter malam, quae optima est, uocis formam, sed ideo non intellegit Dordalus, quod nondum integras literas audiuit. Itaque quaerenti: 'quaé istaec lucrifica ést fortuna?' respondetur: 'ístas quae norúnt roga.' Nec *flos Liberi*, quem ne Lucretius quidem III 221 dedignatus est, Plauto, si sapuit, nauseam facere poterat. Sed quae neque sunt neque futura sunt, illi sciunt. Praeteriit Ladewicus, quod in Cist. I 1, 15 luditar: 'quód ille dixit, quí secundo uéctust tranquilló mare, Véntum gaudeo ecástor ad te: ita hódie hic acceptaé sumus Suáuibus modis'; unde lux oritur Curculionis ioco 314: 'óbsecro hercle, fácite uentum

DE TRAGOEDIAE PARODIIS

ut gaúdeam. Ph. Máxume. Cu. quid fácitis ganeso? Pa. véntum. Cy. nolo equidém mihi Fíeri uentulúm. Ph. quid igitur? Cu. ésse ut ventum gaúdeam.' Et nescio an inde sit, quod Therapontigoni Platagidori libertum agens inusitato ceterum uerbo utitur Curculio 399: 'aduléscens, ob rem públicam hoc intés mihi Quod insigne habeo quaéso ne me incómities.' Vnde haeo Lyco: 'licetne inforare, si incomitiare hau licet?' Curculio autem: 'non inforabis mé quidem, nec míhi placet Tuám profecto néc forum nec cómitium.' Sed tota earum dictionum turba guid ni ex populari cotidianae uitae usu potius guam ex reconditioribus scenici apparatus copiis poterat conligi? Atque his iam in eos ariolationum fluctus delati sumus, quos utinam liceret effugere et 'e terra magnum alterius spectare laborem.' Verum enim uero otium inuidet paratragoedane Pseudulus 703: 'io Té, io te, turánne, te uocó, qui inperitas Pseúdulo: Quaéro, quoi ter trínas triplicis tribus demeritas ártibus Dém lactitias, dé tribus partas pér malitiam et pér dolum, 'In libello hoc ópsignato quás tuli pauxíllulo', unde Caludorus; 'illic homost: ut páratragoedat cárnufex'; guae quamquam ne ad certum quidem tragoediae exemplum ficta credo, tamen mouent animum, ut num alibi ipso cothurno incesserit comoedia circumspiciamus. Et in Mercatore quidem I 2, 52 Euripideas, siue quis popularium eas adoptauit, argutias Plautum respexisse tantum non spondeam. Tristem enim Charino nuntium Acanthio quasi instillans aut fallor aut Phaedrae nobilissimum illud: σοῦ τάδ', oùn ἐμοῦ κλύεις, imitatur hoc uersu: 'Ch. núllus sum. Ac. immo es. Ch. sció iam miseram díces. Ac. tu dixti, égo taceo."

Nolo profecto eorum febriculosis somniis, ut cum Bentleio dicam, patrocinari, qui uelut Aristophontis in Captinis III 4 sobrietatem pro Alcumaeonis uel Orestis furore uendunt: sed sunt quaedam ampullae, quae inter comicae mediocritatis continuitatem tam derepente et tam uel a sententiarum simplicitate alienae proiciuntur, ut la auribus saltem lupum deprehendere tibi uideri possis. E quibus tamen 'degustandum, non in eas ingurgitandum censeo.' Incipimus a Chrysalo, quem supra conuicimus Andromacham esse aemulatum. Iterum ille uel Naeuium uel Ennium

23*

recitare uidetur triumphans versu 1053: fit uásta Troia, scindunt proceres Pérgamum. Iam religuorum seguatur agmen: lense in Curculione sitim vellicans Palinurus 86: quisnam ístic fuuiust, auém non recipiát mare? Pinacium subito in narratione poetans Stich. 364: 'postquam mé misisti ad pórtum cum lucí simul, Cómmodum radiósus sere sól superabal éx mari.' Peniculus parasitus esuriens, Menaechmi liberalitatem exaggerans 101: 'ita mensas extruit. Tantás struices cóncinnal patinárias', quas struices auid ni Achilles potuerit apud Scamandrum concinnare? Porro in eadem fabula hi inter Erotium et Menaechmum Siculum sermones seruntur 401: "M. prándi in naui: inde húc sum egressus ét te conueni. E. éccere, Périi misera: quám tu mihi nunc náuem marras? N. ligneam, Saépe tritam, saépe fissam, saépo excusam málleo', quae nescio quod sonant oraculum. Poesis floribus humilitatem suam exornant Cylindrus cocus 330: 'dum ego haéc appono Vólcani ad violéntiam', Messenio conseruis inperans 350; 'adséruatote haec súltis, naualés pedes', Gripus in Rud. 942: 'non uídes referre me úuidum reté sine squamosó pecu?' Caesari sua pracripuit Geta de prospero litis cuentu narrans in Phorm. I 2. 85: 'persuásumst homini: fáctumst uentumst uincimur', quae aegre mihi persuadeo non aliunde per locum inlata atque intorta esse. Denique Agamemnonis uel Erechthei personam Saturionem parasitum suspiceris induisse, qui uentri suo et infamiae fliam hisce deuouit in Persa III 1: «quae rés bene vortat mi ét tibi et uentrí meo, Perénnitasque usque ádeo hinc perpetuó oibo VI míhi supersit súppetat supérstitet : Sequere hác, mea gnata, mé cum dis uoléntibus: Quoi rei ópera detur, scis tenes intéllegis: Veníbis tu hodio, uírgo.' Nisi forte in his quoque temere tinniit, quod in corde est tintinnabulum. Tà d' älla *ธเ*γตั.

INDEX VERBORVM

a Troia adportat Pac. 318 pestem abige a me Enn. 27 repeda .. a uestibulo gradum Pac. 400 se a malis spernit procul Enn. 161 procul a terris Pomp. 5 a Tantalo ductat genus inc. inc. fab. 124 facem iacit a lacua Enn. 31 quibus a partibus Att. Aen. 12 omni a parte Santra 2 a te res tardat Att. 371 * meritus a nobis AU. Aen. 16 a telis uacuus Att. 262 a fortuna opibusque omnibus Desertum Att. 594 tropaeum ferre ... a forti uiro Au. 148 arrepta a socru Att. 196 a me .. eripere Au. 619 a socru .. nanctust inc. inc. fab. 108 petere a me Att. 280 a te .. fieri contumeliam Pac. 182 (*) uinci a tali Att. 149 laudari me abs te, pater, a laudato uiro Naeu. 18

.

ab ludis .. nuntium Ens. 34 longinque ab domo Enn. 63 ab hoc facessite Enn. 136 ab ea depulsum Pac. 192 ab stabulis abiugat Pac. 222 ab classe ad urbem tendunt Att. 318 longo (ab) itere . . huc uadere Att, 499 ab limine cseli Clepsisse Att. 531 ab dracontis stirpe .. exortus Att. 596 auferre ab regina Att. 649 ab Argis .. exulo Att. 682 ponto ab Helles atque ab Ionio mari Vrgetur inc. inc. fab. 105 ab armis .. porcent Att. 286 ab stabulis a biugat Pac. 222

ab domuitione arceret Att. 173 ab iugulo pectus .. obtegunt Att. 257 cepit cursum ab lacua Att. Brut. 37 ab summo . . exordio inc. inc. fab. 181 ab eis .. petunt Enn. 275 ab animo ut cernat uitalem Enn. 300 ab illo sepeliri inc. inc. fab. 40 desertum ab omnibus inc. inc. fab. 187 caesa ab Aegialeo inc. inc. fab. LXXIX

- segregare abs te Pac. 327 reicias Abs te Att. 431 demet abs te inc. inc. fab. 29 abs tergo Att. 604 abs te .. nuntius inc. inc. fab. 23 abs te oro Pac. 122 quaero abs te Att. 343 abs te uiduae . . sunt Enn. 203 laudari me abs te Naeu, 18 iniuria abs te afficior Enn. 114 abs te datur Pac. 5
- consanguineam esse abdicant Pac. 55 naturam abdico Pac. 343*
- abditum inc. inc. fab. 154 abducite Att. 187
- inde abhine Pac. 21
- abiecta gloria Att. 548 desertum abiectum afflictum Att. 595
- abiegna ... trabes Enn. 206 stipitem Abiegnum Att. 261*
- abiete crispa Enn. 80 abietem Att. 407
- pestem abige a me Enn. 27
- abigeum *Enn*. 300 *

Notarum, quibas in hoc indice usus sum, eam uim esse uolul, ut quod a librorum memoria diuersum in textum recepi, stella nude adposita *, quod contra in adnotatione uel a me uel ab allis non inprobabiliter uideretur propositum esse, codem signo semicirculis incluso (*) indicaretur, ascriptis autem in parenthesi his: (corr.) Addeada adiri inberem. Praeteres pareathesi () signani, quidquid in libris prorsus omittitur, ancis [ ], quod a tragicorum possi alienum habeam: interrogandi in parenthesi siglum (?) eis adieci, quas num recte posita essent, dubitandum uideretur, erucem + denique eis locis, qui in libris tam male habiti sunt, ut nihil inde nisi singula uocabula lieuerit eruere.

- abluam Pac. 245
- futurum abnuebant Enn. 284
- te adiri .. abnutas Enn. 306
- abscedite Pac. 265
- paucis absoluit *Pac*, 181 abstrahite *Att*, 382
- abstrusos sinus Pac. 394 * cor-
- pus...abstrusum iu flumine Att. 462 *
- absum quod nunc abest Enn. 271 quibus abest.. astutia Pac. 358 absentem Att. 38
- absumor Att. 564
- abundantem .. amnem Att. 297 abundans fortunis Att. 685
- ac Enn. 133 * Pac. 73 * (bis) 256 281 * Att. 81 (?) 135 163 208 * 301 385 451 568 575 663 inc. inc. fab. 220 item ac Att. 315 * acque ac Att. Brut. 32 * simul ac Att. 449
- non potis accedi Enn. 317 accessi Aeam Pac. 218 *
- gressum accelerasse Att. 24
- Iumen . . a c c e n d at Enn. 367 accenderit ibidem Pergama Accensa Liu. 3
- quo Castalia... lapsu accidit Liu.
  36 quanto e loco... lapsa fortuna accidat Enn. 371 quo accidam?
  Enn. 77 nilne ad te... accidit? Pac.
  34 uox ad auris accidit Att. 449 es si cui in somno accidunt Att.
  Brut. 30
- accierim Att. 485
- accipite Enn. 236 acceptam me necato Enn. 355 * quod inaudiui accipite Pac. 35 paedagogandum accipit Pac. 192 prius quam accepso quod peto Pac. 325 recte perfectis sacris Volt accipi Att. 690
- arcana astuque accolunt Att. 509 [accolitis Histrum Naeu. 69]
- exuuias .. lateri accommodant Att. 256 frena .. ori equorum accommodaut Att. 686
- accumbat mensam Att. 218
- accusas inc. inc. fab. 200 accusem inc. inc. fab. 177 178 180
- incursio...a or is Att. 320 animi acrem acrimoniam Nacu. 40 acrem aciem Enn. 325 acris crepantes melos Att. 238 * senium multo acerrimum Att. 468 telum acerrimum inc. inc. fab. 78
- acerbum cor Att. 201

- A cheruntis inc. inc. fab. 77 Acherontem .. obibo Enn. 202 Acherunte inc. inc. fab. 73
- Acherunsia templa Enn. 70
- classem A ch i u o m inc. inc. fab. 140 Achiuis Enn. 142 Achiuis classibus Att. 522 Achiuos Enn. 161 Pac. 136 cum Achiuis Enn. 17 Att. 858
- Achilli armis Att. 145 dare arma Achilli Enn. 148
- aciem inclinatam *Enn.* 325 in acie celebra *Pac.* 168 in acie *Att.* 12 *Aen.* 3
- Acoetes Pac. Penth,
- animi acrem acrimoniam Nacu. 40 iram, acrimoniam Att. 468
- acritas Att. 407
- acriter Enn. 1 (*)
- acritudinem Att. 466
- actutum Naeu. 27 Pac. 118 Att. 508
  - acutum Att. 462*
- ad me adire Enn. 303 adeundum ad uirum Att. 77 aditus ad mortem inc. inc. fab. 203 ad eum aditauere Enn. 394 eunt ad fontem Enn, 125 cf. Pac. 214 Att. 302 transeunt ad pedes ex equis inc. inc. fab. 239 ad patriam .. rediisset Att. 695 ad mortem meant Nacu. 49 ad pestem .. profectus inc. inc. fab. 146 ad manticulandum .. aggreditur Pac. 377 nilne ad te .. accidit? Pac. 34 ad auris accidit Att. 449 ad malam Actatem adjungas Pac. 277 ad saxa adlidere Att. 33 ad me adpellere Att. Brut. 19 ad mansuetum applicans Att. 411 adque Oresten .. adstituerat Att. 55 * animo attendi ad quaerendum Pac. 17 ad hanc rem .. aduoca inc. inc. fab. 238 ad uos adueniens Enn. 314 ad .. fontem adueniunt Att. 602* ad finem uentum est Att. 54 ad stabula haco itiner contuli Pac. 121 quod iter incipiam ingredi? .. ad Peliae filias Enn. 232 ad te itiner tenders Att. 500 * ad urbem tendunt Att. 318 ad Troiam cum misi inc. inc. fab. 86 ducite ad eum Att. 425 ad caelum extulit inc. inc. fab. 93 ad caelum erigit Att. 402 ad populum . . Referundum A#. 119

ad auris cantum .. refert Att. 406 cecidisset .. ad terram Enn. 206 ad casum dari Att. Brut. 24 seque ad ludos .. exerceant Pac. 21 ut uim contendas tuam ad maiestatem uiri Att. 648 ludens ad cantum Liu. 6 moduli, ad quos mundi resonat canor Var. 6 adfines... ad causandum Pac, 28 dant consilium .. ad uoluptatem Enn. 407 primordium .. ad stirpem exquirendum Pac. 52 ad praecauendum .. astutia Pac. 358 expletis .. ad pariendum mensibus inc. inc. fab. 81 ad male faciendum uiget inc. inc. fab. 160 sese uruat ad pedes Enn. 102 ad lacuam Enn. 243 Att. 630 ad dextram Att. 687 posita ad stellas septem Att. 566

- patriam . . adauotauit Att. Aen. 14
- addecet Enn. 257
- ad de huc Att. 209 * luctum addit luctibus Att. 352 flores addidit inc. inc. fab. 220 addis quod uitio est Att. 7 fletus muliebri ingenio additus Pac. 269
- addubitare Att. 108
- adducit Enn. 156*
- Iuppiter tuque adeo, summe Sol Enn. 237 si .. siue adeo Pac. 300 atque adeo Att. 470
- ad me a dir e Enn. 303 te adiri Enn. 306 est adeundum ad uirum Att. 77 quod templum adeam? Att. 232 classis adit Att. 482*
- inimicis mortem et huic uitam adferas Pac. 286
- iniuria abs te adficior Enn. 114 adfecta est lactitudine Att. 259 *
- adfines.. ad causandum Pac. 23* nt essem adfinis tibi Att. 502
- adfinitas Att. 580
- adfligere Pac. 335 * adflictum Att. 595
- deum .. ad fare! Att. 642
- adgrauescere Pac. 69*
- templa prope a dg redite! Pac. 311* adgreditur me Att. 199 ad manticulandum .. adgreditur Pac. 377 adgrediar .. rem Pac. 378
- adhaesi inc. inc. fab. 182
- ominibus . . adhibeant Fauentiam Att. 510

aditauere Enn. 894

- a ditus ad mortem *inc. inc. fab.* 203 cuius aditum expectans Att. 417 nocturno aditu .. coluntur *inc. inc. fab.* 71
- adiudicarier inc. inc. fab. 53
- adiugat Pac. 93 195
- auditis hostimentum a di u n gi to Enn. 113 ad malam Actatem adiungas cruciatum Pac. 278 concorditatem hospitio adiunctam Pac. 188
- a diutamini! Pac. 98 qui adiutatur Pac. 157 te adiuter Att. 103*
- adiutrix inc. inc. fab. 152 adiutricem Att. 213
- rem publicam . . a diu uerit Att. 357 esse adiutam expetunt Pac. 206
- adlidere Att. 33 adoriant Nacu. 17
- hominem adpellat Enn. 36 mater, te adpello Pac. 197
- adpellere Att. Brut. 19
- illum adpetit, Qui sese icit Pac. 38 ex alto adpetis Discidia Att. 160 *
- quo adplicem? Enn. 77 qua te adplicauisti? Pac. 356 nil cernat quo sese adplicet Pac. 270 ad mansuetum adplicans Att. 411
- nilne a Troia adportat? Pac. 318 te adportes Att. 554*
- adposuit Att. 386
- omen adproba Pac. 146 * genitorem iniustum adprobas Att. 41
- adpropinquat inc. inc. fab. 166 Adrastum Att. 580**
- adsentio Att. 50 adsensit Att. 476 custodem adsiduum Att. 386
- adsimulare inc. inc. fab. 57
- quibus Adsonct .. nemus Pomp. 10
- adque Oresten .. adstituerat Att. 55
- a dsum atque aduenio inc. inc. fab. 73 praesto .. adsum Att. 498 adsum apud te Att. 277 adest adest fax Enn. 48 adsunt Enn. 26 (tcr) aderit tempus Att. 439 * adesset Pac. 391 ferme aderant inc. inc. fab. 224 hic adfore Pac. 118
- aduena Att. 645 aduenas Pac. 315
- a duenio Acherunte *inc. inc. fab.* 73 Aetnam .. aduenio *Pac.* 252 huo aduenio *Att.* 124 * expectata aduenis *Pac.* 232 Atreum attracta-

- tum aduenit Att. 198 áduenit et .. compleuit Enn. 52 adueninat Att. 602 adueniet Enn. 56 ad uos adueniens Enn. 314 ibi nos duplicat aduenientis Naeu. 45
- aduentant Enn. 37
- aduersarios Enn. 258
- aduocant Enn. 124 amicos ad hane rem . . aduocato inc. inc. fab. 238 *
- ad u or sum aduersarios Enn. 258 profiteri et proloqui Aduorsum illam Enn. 294 cum obuiam est atque aduorsum aptust Att. 436
- matri ne quid tuae aduorsus fuas Lis. 21 fortunam aduorsam Pac. 268 460 aduorso augurio Att. 583 secundo rumore aduorsaque aui inc. inc. fab. 89
- animum a du ortite Enn. 14 Att. 485 aduortere animum Enn. 365
- castra adultera Enn. 140*
- adytus Att. 624
- Aeam Pac. 218*
- Aeaci Enn. 279*
- extra acdis Enn. 215 (aede exciet inc. inc. fab. 97)
- Aegeo freto Pac. 420
- animus a eger Enn. 360 animo aegra Enn. 213
- Aegialeus Pac. Med. XXIV inc. inc. fab. LXXIX
- Aegisthus Att. 53 Aegisthi Pac. 140
- aegre contnit Pac. 6 aegre .. feram Pac. 129 sum passa aegerrume Enn. 91
- aegritudo Pac. 60 aegritudine Pac. 128
- aegror Att. 349 * aegrore Pac. 275 *
- animo aegroto Att. 71
- uirtuti aemulus inc. inc. fab. 54
- Aenea! inc. inc. fab. 1
- acquales Pac. 114 omnis acqualis uincebat inc. inc. fab. 17 acquales .. meac Pac. 166 uirgines acqualis ucreor Enn. 44
- acque inimicitiam atque amicitiam Enn. 327 * acque ac pecus Att. Brat. 32 acque ecdem occidunt Pac. 92 * oratio acqua non acque valet Enn. 167
- a equiperare Pac. 153 acquiperent Ioui Pac. 407 (?)

acquiter Partita Lin. 3 acquiter Serua ciues Enn. 1 (*) parti ac da rursum acquiter Pac. 73 acquiter scatentise Fuere Att. 120 ļ

- acquora caeli Att. 224 acquore in alto inc. inc. fab. 124
- eademque oratio acqua non acque ualet Enn. 167 dedere acquam pugnam Enn. 349 (?) nihil contra rationem acquam habuit Att. 476* nos quiescere Acquom est? Enn. 138 et accum et rectum est Pac. 32 mest accum frui inc. inc. fab. 52 ius atque accum Enn. 161 accum fecisse Enn. 135
- a ër inc. inc. fab. 133
- a erumna Pac. 276 Att. 352 inc. inc. fab. 160 quibus nunc aerumna mea libertatem paro Enn. 128 aerumnis Enn. 90 Pac. 356
- aerumnosom hospitem Att. 344
- a es inc. inc. fab. 154 aes sonit Eun. 150 * aere Att. 631 prolato aere astitit Eun. 16
- Aesculapi Enn. 316
- indelicta aestimant Att. 384 parui auditu aestimet *inc. inc. fab.* 180 aestuosam Aulam Pac. 103
- solis a estu Nacu. 53 aestus .. ex oculis fulgens Att. 443 * ulceris aestus Att. 565 aestus .. ratem Reciprocare Pac. 333 * feruit aestu pelagus Pac. 416 aesti Pac. 97
- a etas senet Pac. 304 lactans caluitur Actas Pac. 242 te aetas male habet Pac. 277 malam Actatem Pac. 278 mala aetate Att. 85 aetate integra Pac. 253 aetate exacta Pac. 328 annisque et aetate hoo corpus putret Pac. 340 turpassis uanitudine aetatem tuam Pac. 123 domi aetatem agerent Ean. 221
- acternabilem Att. 264
- acterna templa caeli inc. inc. fab. 227 domum acternam patris Att. 671 acternum deorum Pac. 295
- aether Pac. 93 aethera Pac. 89
- aethram .. feruidam Iul. 3
- Aetnam *Pac.* 252 *
- aeuom sgere Pac. 262 aeui integri Enn. 403
- Agamemno Att. 161 inc. inc. fab. 23
- Agaue Pac. Penth.
- ager Enn. 343 urbem alque agros

Exa, 112 urbe agrone? Att. 537 Thebani . . agri Att. 600 perque agros passim dispergit inc. inc. fab. 168 uallebant agris Att, 271

agilis inc. inc. fab. 237

¢

- id .. mecum agito et comparo Att. 634 ea quae agitas Att. 432 custodias Agitatis Nacu. 27 quaeque agunt uigilantes agitantque Att. Brut. 30 cognita a guota est soror Pac. 384 agnum Au, 211
- a ge! Pac. 202 Att. 50 304 (bis) inc. inc. fab. 231 agite! Att. 239 658 agite rapite uoluite Pac. 350 rapite agite ruite inc. inc. fab. 218 uenum pecus egi Pac. 121 * cui quod agat institutumst .. id agit Enn. 185 sq. quae egi ago axim Pac. 297 quaeque agunt nigilantes agitantque Att. Brut. 80 quid agis? Att. 135 dubito quid agis Att. 191 quid agat, secum cogitat Enn. 297 quid agam? All. 268 quid agat humanum genus Enn. 270 pro imperio agendum est Pac. 41 actatem agerent Enn. 221 acuom agere Pac. 202
- quadrupes . . a grestis Pac. 2 agrestis cornutos Att. 494 loca agrestia Pac. 272
- ah Au. 191 *
- Aiax Enn. 836 Att. 158 Alacem Enn. 278
- aio Att. 5* aiunt Pac. 226 369 aibant Att. 389
- premunt a la s Enn. 357 columen alae Att. 660*
- inuenum coetns .. alacris Enn. 111 alacrem Reddidisti Att. 60 inciti atque alaores Att. 403
- Alcumaonis Att. 78*
- Alcyonis ritu Pac. 393
- Alexandrum Enn. 38
- [algidam Naew. 69]
- algu Att. 111
- regni alieni Pac. 170 ex alieno iecore sapiunt Pac. 84 alienos alunt Att. 258 anris uerbis diuitant Alienas Att. 170
- aliquando Att. 356
- aliquanto Att. 129
- aliquis cette in conspectum Att. 425 inter deas tris aliquis Enn. 55 lumen aliquod beluae Enn. 200 a lis Sublimen alias * in saltus il-

- licite Nacu. 31 (corr.) alius ... (alius) Att. 263 alia hie sanctitudo est, aliud nomen et numen Iouis Att. 646 qua re alia .. effugere possis Att. 1 alii Enn. 37 Pac. 372 aliae res obnoziosae Enn. 260 alia ... dissupàt .. membra Enn. 105 nisi probrum, omnia alia indelicta aestimant Att. 384 quaere ex aliis Att. 185
- unitum alligat .. tristities Pac. 58 quem..alloquar? All. 232* Fides alma Enn. 380
- stipitem .. alneum Att. 261 *
- alit Pac, 90 alunt Att. 258 alui Lin. 37 Au. 114
- exanimis altaribus Pac. 233
- alte iubatos angues Nacu. 22 alte ex tuto prospectum aucupo Att. 407
- alter Att. 436 sibi semitam non sapiunt, alteri monstrant ulam Enn. 274 qui alteri exitium parat Ens. 321 alterum Att. Brut. 22 alteram inc. inc. fab. 162 hoc metuere, alterum in metu non ponere inc. inc. fab. 204 id quod miser est clam esse censet alteros Att. 345
- mecum altercas? Pac. 210
- alterna uice Enz. 110
- altisono cardine Enn. 82 altisono Caeli clipeo Enn. 177
- altrix terra exuperantum uirum Pac. 404
- altum ocrim Liu, 29 arcem altam Enn. 219 alti .. parietes Enn. 79 alto ab limine caeli Att. 531 templa alta Orci Enn. 70 alti Acheruntis inc. inc. fab. 77 uia alta atque ardua inc. inc. fab. 78 altis clausere specis Att. 63 alta in amni Att. 323 Oceani stagna alta Att. 335 fremebunda ex alto Att. 892 rapit ex alto naues Enn. 74 acquore in alto inc. inc. fab. 224 ex alto in altum despexit mare Enn. 268 promuntarium quoius lingua in altum projeit Pac. 94 in altum .. deducerem Pac. 332 vetera tam ex alto appetis Discidia Att. 160
- compagem aluei Pac. 250 labitur .. trabica in alueos Pac. 406
- desiderio alumnum Pac. 313
- al uus (masc.) Att. inc. fab. XXXIX

ambo Enn. 138 Pac. 127

- amburi *Att*, 439
- amentiam Pac. 112 amentia rapior Att. 450
- amico amiciter Fecisti Enn. 131 amicitia Att. 661 amicitiam Enn.
- 327 inc. inc. fab. 226
- amictus Naeu. 60
- a micus Enn. 388 qui neque amico amicus umquam grauis neque hosti hostis fuit Att. 132 mors amici Att. 316 cf. 433 amico amiciter Fecisti Enn. 131 amici maiorum Pac. 80 pereant amici inc. inc. fab. 159 amicos inc. inc. fab. 238 amici! Enn. 267
- ne istum numero a mittas! Att. 144 amolire, amitte Att. 304 speciem amisi Att. 276 * multa amittuntur tarditie Att. 278
- amnis rapida Naeu. 44 praeter amnem Naeu. 47 apud abundantem antiquam amnem Att. 297 alta in amni Att. 323
- nonne hinc uos .. stabulis a molimini? Pac. 16 non tu te e conspectu hinc amolire? Pac. 184 amolire, amitte! Att. 304
- A mor *inc. inc. fab.* 175 amoris ... gratia *Enn.* 234 in amore animum occupes *Pac.* 72 * amore uecors fiammeo *Att.* 637
- Amphilochum Att. 289
- amplexa Att. 70
- amplificatis dolorem Pac. 267
- ampliter Att. 282 amplius Att. 281
- causem humilem dictis a m plent Pac. 339
- amplus Pac. 147
- Amyclas Att. 266*
- an quis est, qui .. putet? Pac. 25 an sceptra iam flaccent? Att. 3 an .. maois male mulcari? Att. 48 an lacti paenitet? Att. 481 an haec iam obliti sunt Phryges? Att. 665 dublum id an cuiquam fuat? inc. inc. fab. 122 pugnane an dolis? Naew. 39 egone an ille iniurie Facimus? Naew. 42 seditio tabetne an numeros augificat suos? Enn. 66 fortunane an forte repertus Att. 182 ex taurigeno semine ortam fuisse an humano cluam? Att. 463 uiuam an

- moriar Bulla in me est metus *Earn*. 378 perdere an possim rogas? *Ouid*. 1
- Anchiale *Lix.* 21
- Anchises Att. inc. fab. III
- ancillae Lix. 24
- ancillans Att. 442
- florem anculabant Liberi ex carchesiis Liu. 28 *
- Andromachae Em. 65
- terrarum anfracta Att. 336
- caeruleo incinctae an gui Enn. 28 * angue uillosi canis Enn. 404 angues ingentes alites iuncti iugo Pac. 307 anguium spiras Att. 307 alte iubatos angues Naeu. 22
- ceruice anguina Pac. 3
- angustitatem Att. 81 504
- anima corpus liquerit Att. 605 sapimus animo, fruimur anima, sine animo anima est debilis Att. 296 dulcitas Conspirata animae Att. 641 uela uentorum animae immittere Att. 11 animam . tullii effiantes Enn. 18 * parit corpus, animam aether adiagat Pac. 93 conficit animam Vis uolneris Att. 564 animam deuoto hostibus Att. Aen. 15 me anima priuem Enn. 169
- animaduertit Att. 233 animaduerte inc. inc. fab. 156
- animali sono Pac. 4
- an im at Pac. 90 uirtute uera .. animatum Enn. 257 animatus Att. 308 hosti .. animato Att. 427
- animus atque aures auent Enn. 34 animus nescit quid uelit Enn. 187 incerte errat animus Enn. 190 animus aeger semper errat Enn. 360 animus .. augurat Pac. 78 animus quorum atroci uinctus malitia est Att. 46 depositus animus Att. 74 animus .. concidit inc. inc. fab. 95 animi .. acrimoniam Nacu. 40 animi .. anxitudine Pac. 164 maerore animi Pac. 302 animi atrocitatem Att. 468* errantiae animi Att. 469 animi ingenium inc. inc. fab. 179 animique impotentiam inc. inc. fab. 110 animi horrescit Pac. 294 animum Pac. 160 + animum aduortite Enn. 14 Att. 485 cf. Enn. 365 mentem atque animum delectat Enn. 186 in amore animum occupes Pac. 72 animum aegritudine ... confici

Pac. 128 commouit animum Att. 188 redigunt animum et commouent Att. 516 animum iratum comprime Att. 623 anímum geritis muliebrem inc. inc. fab. 210 animo (animum?) attendi ad quaerendum Pac. 17 sapimus animo . . sine animo Att. 296 animo aegra Enn. 213 ab animo ut cernat uitalem Enn. 300 suspenso animo Pac. 53 animo es Molli Pac. 260 offirmato animo Pac. 293 animo aegroto Att. 71 obstinato ... animo Att. 84 iniquo .. animo Att. 109 peruico .. ani-mo atque euocabili Att. 158 certo animo Att. 357 animo barbaro Att. 636 anime audaci Att. 645 consternare, anime Pac. 284 * iuue nunc, anime Att. 489 * obstes animis Att. 15

- anne Enn. 232
- annon inc. inc. fab. 114*
- quos iam ab armis anni porcent Att. 286 multos annos latuit Enn.
  49 annos multos .. bellum gerentes Enn. 63 plures annos Pac. 396 corpus .. annis putret Att. 56 Pac.
  340

annuo in cursu Att. 100

- ante noctem Att. 128 ante auroram Att. 493 quod est ante pedes Enn. 201 pestem ante oculos positam *inc. inc. fab.* 146 ante omnis nobilitat uiros Pac. 120 tua paulo ante sapiens.. modestia Enn. 40 his ante exilio macte .. Ex terris Att. 305 *
- Anticlea Pac. 247
- Antigona Att. 137
- Antiloche Att. 4
- antiqua.. fida custos! Enn. 214 domus antiqua *inc. inc. fab.* 184 anticum opulentum oppidum Enn. 242 antiquam amuem Att. 297 antiquam castitudiuem Att. 585 more antiquo Enn. 277 ciues antiqui Pac. 80 genere antiquior Att. 596 antistitam Att. 167

regi antistat Enn. 197 antruat Pac. 821*

miserete anuis Enn. 168*

- anxitudo Att. 154 349 anxitudine Pac. 164
- de istos aperit ipsa oratio Pac. 364

- aperte Naeu. 67 Pac. 7 Att. 138 * ino. inc. fab. 49 88
- A pollo Enn. 29 43 295 inc. inc. fab. 14 18 Apollinem inc. inc. fab. 11
- quod.. bellando a pt u s sum Pac. 168 aduorsum aptust Att. 436 Fides.. apta pinnis Enn. 380 columen alae geminis aptum cornibus Att. 660 apti uocum moduli Var. 5*
- a pud... amnem Att. 297 apud... turrem Att. 408 apud Lacaenas uirgines inc. inc. fab. 206 remanet gloria apud me Att. 447 adsum apud te Att. 277 apud ipsum astas Att. 342
- aquam Naeu. 47 inc. inc. fab. 111 aquilo Naeu. 20 aquilonis stridor Att. 567
- Iouis aram Enn. 88 te ara arceam Pac. 305 arae patriae Enn. 78 arae Att. 593 * caelium aras expleam Att. 298 Priamique aras.. pias Pomp. 6 inter aras..immolet inc. inc. fab. 121
- ueritus sum arbitros Att. 190 * (belli atque armorum arbiter potens inc. inc. fab. 39)
- arbitror Enn. 389 Att. 206 312 pro certo arbitrabor sortis? Att. 624
- arbores Enn. 151 inc. inc. fab. 133
- arbusta Naeu. 28*
- Arcades Att. Atr. I
- arcana astuque accolunt Att. 509
- te ara arceam Pac. 305 me ab domuitione arceret Att. 173 *
- intendit.. aroum auratum Enn. 30 ardet focus Att. Aen. 7 ardentem facem inc. inc. fab. 5 ardentibus taedis Enn. 28 radiorum ardentum Att. 493* ore in ardente Enn. 398 oculis.. ardentibus Enn. 39
- ardor... Iunonis Att. 653 fulgentium armum... ardorem Att. 319 fernido ardore Att. 582
- ardua .. Pergama Enn. 61 ardua per loca Pac. 272 uia alta atque ardua inc. inc. fab. 73
- Areopagitae Enn. 849
- argentum inc. inc. fab. 154
- me Argos referam Att. 283 ab Argis .. exulo Att. 682 impero Argis inc. inc. fab. 104
- Argiuom imperium Au. 231 Argi-

- ui .. niri Enn. 209 Argini Att. 864 aruiga Att. inc. fab. XLIII ciuitatem Argiuom Enn. 291 res Argiuom Enn. 323 reges Argiuom Att. 165 moerus Argivom inc. inc. fab. 69 Argiuos Att. 288
- Argo Enn. 200
- Argos inc. inc. fab. 29
- argumenta Att. 516
- ars te arguit Att. 419 arguor Enn. 194
- argutarier Enn. 263
- argutis linguis Naeu. 30
- ex arido Pac. 97
- auratus aries Colchorum inc. inc. (ab. 163* arietis Enn. 210 arietem Att. 332 arietes Att. Brut. 21 arietare Att. Brut. 24
- superstitiosis ariolation ibus Enn. 42
- arioli Enn. 272

· . .

- arma inc. inc. fab. 50 arma rigent Enn. 181 arma .. sonant inc. inc. fab. 232 iudicio armum Pac. 34 fulgentium armum Att. 319* (ar-morum arbiter inc. inc. fab. 39) arma Enn. 148 Att. 559 armis inclutis uesci Att. 145 cf. Pac. 22 frui Fraternis armis inc. inc. fab. 53 macte his armis Att. 473 sub armis ... uitam cernere Enn. 222 armis . . cernere Att. 326 in armis Acuom agere Pac. 261 quos iam ab armis anni porcent Att. 286 armis . . congressos Att. 321
- armamentum stridor Pac. 335
- armatus Att. 308 319 segetis armatae inc. inc. fab. 173 stirpe ar-mata Att. 506 * armatos Enn. 139 grauidus armatis equus Enn. 60 armentas Pac. 349
- armigero in corpore Att. 547
- Mineruae ... armipotenti Att. 127
- Arquitenens Att. 167 arquitenens . dea Naeu. 58 Att. 52
- arripiat.. dolor Pac. 257 praemia arrepta a socru Att. 196
- extispicium .. ars Att. 419 artem obierere extispicum inc. inc. fab. 88 artem inc. inc. fab. 34 arte hac uescimur Pac. 108
- articulatim inc. inc. fab. 167 artus torto distrsham Pac. 159 sopore placans artus languidos Att. Brut, 18 dissipatos artus inc. inc. fab. 169

- aruo ex molli Att. 496 aruaque putria Lin. 31 efferta arua Asiae tenet inc. inc. fab. 164 aruas opterunt Nacu. 24 calamitas .. aruas celuitur Pac. 396
- arce et urbe orba sum Enn. 77 Corinthum arcem altam Enn. 219
- ascendibilem semitam Pomp. 2
- ascendunt altum ocrim Lin. 29
- Asiae inc. inc. fab. 164
- aspectabant inc. inc. fab. 94 aspecti dignitas Att. 188 uim toruam aspecti Att. 80 paternum as-pectum es ueritus Pac. 328 oculorum aspectu Enn. 32 aspectu truci Pac. 3
- aspera saxa Pac. 351 loca aspera inc. inc. fab. 70 saxis . . asperis Enn. 309 inc. inc. fab. 74
- aspernabilem Att. 555
- aspicio .. properantem egredi Att. 184 templum .. aspice Enn. 243 aspice hoc sublimen candens Enn. 802 quem ego ubi aspezi Att. 613 neque me aspicere . . dignarent Pac. 166
- Assaracus All. inc. fab. III
- ast Att. 260
- astici Pac. 5
- asta atque .. contempla Enn. 242 age asta: mane audi Pac. 202 apud ipsum astas Att. 342* uos qui astatis obstinati Naeu. 55 prolato aere astitit Enn. 16 astante ope barbarica Enn. 83
- astrologorum signa Enn. 199
- astu.. accolunt Att. 509 *
- astu et fallendo callet Att. 475 chiamyde contorta astu clupeat braccium Pac. 186 astu aggreditur Pac. 377 aggrediar astu rem Pac. 378 astu ingenium lingua laudem Att. 414
- intellegendi astutia Pac. 358
- at Enn. 141 (?) Pac. 165* Att. 308 (*) Att. 78 * inc. inc. fab. 162 philosophari est mihi necesse, at paucis Enn. 340 aliquot sunt uera somnia, at non omnia est necesse Enn. 401 * religentem esse oportet, at religiosumst nefas inc. inc. fab. 148 si a me regnum .. Eripere quiuit, at nirtutem non quiit

- Att. 620 non propages regia, At uim .. attulat Pac. 228 enim nemoralis Pac. 57 (*) Atalantae Att. 447
- atat Pac. 353 * attat Att. 138
- Athenas Enn. 242
- Ailas Att. Atr. I

L

Þ

- atque Nacu. 40 [69] Enn. 4 20 24 34 48 80 100 112 113 122 135 149 161 180 186 229 242 263 277 280 407 Pac. 9 47 79 81 112 129 164 177 187 346 363 871 Att. 43* 56 61* 80 158 178 195 206 270 282 323 341 403 436 * 467 497 500 * 507 508 581 619 623 634 636 651 686 * Aen. 8 15 inc. inc. fab. 3 89 73 (bis) 105 126 litus atque aër et solitudo inc. inc. fab. 153 sileteque et tacete atque animum aduortite Enn. 14 atque utinam Att. 190 atque adeo ualuas sonere sensi Att. 470 atque eccos Pac. 107 * Att. 69 atque eccum Pac. 238 aeque inimicitiam atque amicitiam Enn. 327 pariter atque ignobiles Enn. 166 Graiei atque barbari Naeu. 68] caelo atque terrae Enn. 217 aere atque ferro Att. 631 Danai atque Mycenenses inc. inc. fab. 32
- sanguine atro Enn. 310
- atratus Att. 374*
- Atreus Att. Atr. 1 inc. inc. fab. 103 Atreum Att. 198
- Atridae Att. 14 * reges Atridae inc. inc. fab. 26
- atrocitatem Att. 468
- atrox (fortuna) Pac. 869 atrocem .. confidentiam Pac. 47 atroci .. malitia Att. 46
- acgritudo . . mentem attemptat Pac. 60 attemptare .. Phrygas Att. 489
- aurem attendo Att. 281 animo attendi ad quaerendum Pac. 17 ne attenderis Petere Att. 279
- Attica pubes inc. inc. fab. 33 sorores Auicae inc. inc. fab. 240
- attigat Pac. 228 caue uestem attigas Att. 304
- attinendi magni dominatus *inc*. inc. fab. 195
- attingam Att. 231 attingens inc. inc. fab. 111
- attollat Pac. 42
- Atreumattractatum aduenitAtt.198
- attrectatu et quassu Pac, 266

- auarum inc. inc. fab. 143
- Achiuis classibus auctor Att. 522 prospectum aucupo Pac. 96 Att.
- 407 fluctus uerborum aures aucupant Enn. 218 id aucupant, Id quaerunt Att. 165
- malitiosam a u d a c i a m *inc.inc.fab.*59 animo audaci Att. 645
- audeo cur componere a usis Att. 147 esse ausum Att. 212 es ausus Att. 604 ausu's Pac. 327 est ausus inc. inc. fab. 130
- audientiam Enn. 13
- audire uos iubet Enn. 15 audire uolo Si est Att. 180 audi atque auditis hostimentum adiungito Enn. 113 mane audi Pac. 202 audiunt Enn. 290 audiam inc. inc. fab. 119 mane porro ut audias inc. inc. fab. 79 audibo Enn. 277 quae scibo exinde audies Att. 74 * cum me damnatum audiet Att. 153 parui auditu aestimet inc. inc. fab. 180 magis audiendum quam auscultandum censeo Pac, 85
- ad auris cantum et auditum refert Att. 406

animus atque aures auent Enn. 34 auerruncassint Pac. 112 cladem

- auerruncassere Pac. 236
- aufer terricula Att. 623 auferre ab regina . . Puerum Att. 649 prospectum abstulit Enn. 146 caelum e conspectu abstulit Att. 82 Hectorem abstuli Att. 667
- auget Pac. 90 sibi mala auxere in malis Att. 109*
- augificat Enn. 68

auguribus Att. 169

- aduerso a ugur i o Att. 583 augurium atque extum interpretes Pac. 81 oracla adytus augura Att. 624
- coniectura auguro Enn. 245 Att. 497 coniectura .. augurat Pac, 78 si satis recte aut uera ratione augurem Att. 87 * pulcherrime Auguratumst rem Romanam publicam summam fore Att. Brut. 39
- augustam .. fauentiam Att. 510 augusta haec loca inc. inc. fab. 217
- auent Auide expectantes nuntium Enn. 85
- auis aduersa ... a u i inc. inc. fab. 89 auium Pac. 83

ossuum .. aestuosam Aulam Pac, 103*

a u la resonit crepitu musico Pac. 114* terra exalat a uram Pac. 363 mitiore aura Att. 560*

- auratus aries inc. inc. fab. 163 * arcum auratum Enn. 30
- aurea..coma Att. 211 teota..aurea inc. inc. fab. 242
- aurem attendo Att. 281 aures auent Enn. 34 fluctus uerborum aures auconpant Eun. 218 sonitus auris ...increpat Enn. 298 sonitus .. Peruasit auris Att. 480 tetigit aures munitus inc. inc. fab. 23 uox ad auris aocidit Att. 449 ad auris cantum .. refert Att. 406 auris tibi contra utendas dabo Enn. 277 auris uerbis diuitant Att. 169 uerba cleperet auribus Att. 292
- Aurora obstinet Suum patrem inc. inc. feb. 215 Auroram ratilare procul cerno Att. 675 ante auroram Att. 493 terra exalat auram atque auroram umidam Pac. 803
- auri .. fonte Naeu. 8 * auro, ebere instructam Enn. 85 squalido auro Att. 517 auro uitam uendidit inc. inc. fab. 144
- mihi Ausculta Enz. 247 auscultandum Pac. 85
- auspicem Att. 171*
- auspicinm Pac. 285
- aut Att. 131 576 quasi ferrum aut lapis Enn. 66 tamquam lymphata aut Bacchi sacris Commota Pac. 422 cum capra aut nepa aut exoritur lumen aliquod beluae Enn. 200 qui parentem aut hospitem Necasset Enn. 173 cf. Att. 108 110 261 897 506 580 aut forte Att. 400 obnoxium esse aut brutum aut elinguem Pac, 176 ubi nec Pelopidarum nomen nec facta aut famam audiam inc. inc. fab. 119 * mandat ne ... fuat Cognoscendi umquam aut contuendi copia Pac. 117 ne .. accumbat mensam aut eandem uescatur dapem Att. 218 si satis recte aut uera ratione augurem Att, 87 quid petam praesidi aut exequar? Enn. 75 cf. Enn. 390 Att. Aen. 12 quid te ita contuo, Miser? ant qui te sic tractauere ? Enn. 59 cf. Enn. 40 (*) se-

gregare abs te ausu's aut sine illo Salamina ingredi? Pac. 327 quae uastitudo haec aut unde? Att. 455 cf. Att. 231 294 488 658 dubito quam insistam uiam .. aut quod primordium Capissam Pac. 51 quid est cur componere ausis mihi te aut me tibi Att. 147 prius data est quam tibi dari dicta aut quam reditum est Pac, 167 si stares mecum aut meus te maestaret dolor Att. 13 aut me occide Pac. 841 osteudam aut poenas sufferam Att. 17 cf. Att. 486 Oeneum .. cette in conspectum aut nos .. ducite ad eum Att. 425 aut .. aut Enn. 76* Pac. 118 Pac. 205 * All. 486 cf. Pac.203 * Att. 403 * aut inertes aut insani aut quibus egestas inperat Enn. 273 aut illorum copias Fundam in campo aut nauis uram aut castra mactabo in mare Att. 125 caue lassitudo . . cursum leuet, Laborem aut minuat itiner Att. 457

- autem Pac. 133 369 372 Att. 149 843 371 inc. inc. ind. 102 quis tete autem malita? Enn. 192 tum autem Lin. 5 Att. 53 coce autem Enn. 146
- autumant Pac. 169* [368] 373 403 autumans Att. 579 bene quam meritam esse autumas, Dicis male mereri inc. inc. fab. 200 autumare Pac. 308 hic adfore actutum autumo Pac. 118
- aui Acaci et proaui louis Enn. 279 *
- auxilium Enn. 27 314 Att. 116 Achiuis auxili fuat Enn. 142 auxilio Enn. 76 Att. 427 auxiliis Pac. 155
- auxiliatur Pac. 365
- axis uolucri currit Axe quadrigaPac. 399 sub axe posita ad stellas septem Att. 566
- axena Ponti per freta ino. inc. fab. 182
- bacarum inc. inc. fab, 135
- Bacchae Naeu. 37
- Bacchae Bacchico cum schemate Naeu. 37 Bacchico exultans modo Enn. 111
- bacchatur nemus Santra 2

Bacchus — caementae

- Bacchus pater Enn. 107 Bacchi Pac. 309 422
- bactere Pac. 227 in pugnam bactite Pac. 255 *
- hostiis balantibus inc. inc. fab. 9
- barba inc. inc. fab. 191

÷.

Ē

t

- ope barbarica Enn. 83 barbaricam pestem Pac. 270
- fertilitas barbara inc. inc. fab. 208 animo barbaro Att. 636 [Graiei atque barbari Naeu. 68]
- beato lumine inc. inc. fab. 183
- bellicosus inc. inc. fab. 42*
- bellando aptus sum Pac. 168
- bellum gerentes Enn. 64 fremere bellum Att. 288 mortiferum bellum inc. inc. fab. 87 molem.. belli Att. 610 belli atque armorum arbiter inc. inc. fab. 39* in bello Enn. 290
- lumen aliquod beluae Enn. 200* beluarum .. ferarum Pac. 303
- bene uolentes Enn. 12 rem bene gessere Enn. 220 quod feci bene Pac. 26 bene facis Att. 155 bene .. meritam inc. inc. fab. 200 uerruncent bene Pac. 398 Att. Aen.
  6 Brut. 36 bene bonis sit Enn. 271 ubicumque est bene inc. inc. fab. 92
- benefacta Enn. 389 Pac. 169*
- beneficium Att. 115 benefici Att. 864 beneficio Att. 282 beneficiis Att. 194
- benigne Att. 282
- beninolentiam Att. 96
- beniuoli Att. 651
- bicorpor Att. 807
- signitementibus..bigis Enn. 96
- binis continuis sex.. spoliis Att. 679 *
- bipedes uolucres Nacu. 32
- linguae bisulcae Pac. 229*
- blandiloquentia Enn. 227
- blandam hortatricem Pac. 195 neque irati neque blandi.. sonunt Enn. 69
- bona pausa Att. 290 femina... bona Pac. 426 ingenium ... bonum Att.
  99 pro mala uita famam tollunt, pro bona partam gloriam Enn. 11 (omnes boni Att. 30) bona dicta Enn. 399 bene bonis sit Enn. 271 cf. Enn. 304 Att. 214 nimiumst boni Enn. 354 facere quod quibo

- boni Pac. 154 triplici .. bono Att. 513 humana .. bona Att. 159 multa .. bona Att. 681 patria .. bona Att. 104
- colles resonantes bount Pac. 223
- braccium Pac. 186 bracchio Pac. 64
- capite breui Pac. 3
- Bromius Enn. 107
- Bruges Enn. 332
- Fortunam .. brutam Pac. 366 371 obnoxium esse ant brutum aut elinguem Pac. 176
- Cabirum delubra Att. 526
- echo... cachinnat Att. 573
- cum incluta Cadmeide Att. 235*
- Cadmigena.. Semela Att. 642*
- oadit Pac. 414 cadunt Enn. 172 873 cecidit Enn. 334 cecidisset Enn. 206 cadens Liu. 12 [caders Pac. 868]
- Fortunam... cae cam Pac. 366 370 cor ira... caecum Att. 450 nocte caeca Att. 32
- caedem oaueo Enn. 287*
- caesa .. trabes Enn. 206
- tectis caelatis Enn. 84
- caelestum pater Att. 209 caelestium molem Att. 101 deos.. caelestis Pac. 212
- templa ca elitum Enn. 163 cf. Att. Aen. 2 delubra caelitum Att. 503 caelitum aras Att. 298 genus... caelitum Enn. 269 caelitum camilla Pac. 232
- caelum tonitru contremit Pac. 413 caelum nitescere inc. inc. fab. 133 caua caeli Ezz. 95 in altisono Caeli clipeo Enn. 178 caeli .. plagas Enn. 201 caeli fretum Enn. 331 templa caeli Enn. 372 inc. inc. fab. 227 caeli ingentes fornices Enn. 874 acquora caeli Att. 224 alto ab limine caeli Att. 531 caelo Enn. 217 caelum Enn. 238 Pac. 89 caelum e conspectu abstulit Att. 32 ad caelum erigit Att. 402 ad caelum extulit inc. inc. fab. 93 per caelum .. equitas inc. inc. [ab. 183 uolans de caelo Enn. 33 se caelo cedens Aurora inc. inc. fab. 215 in caelo Enn. 199 234 337 Att. Brut. 26
- caementae cadunt Ens. 373 *

caeruleo.. angui Enn. 28*

- caua caerula Enn. 251
- caesarie Pac. Paul. 3*
- calamitas Pac. 396 inc. inc. fab. 198
- Calcham Pac. inc. fab. LIV
- Caleti Att. Aen. 10
- calida latice Att. 666
- caligo Enn. 146 crassa caligo inferum inc. inc. fab. 75
- callent.. metuere Pac. 75 metius .. callent Att. 28 usu callemus magis Att. Aen. 8 astu et fallendo callet Att. 475
- sentio ... te nocis ca l ui similitudine
  Pac. 240 caluitur suspitio Pac.
  137 me lactans caluitur Actas Pac.
  241 calamitas .. aruas caluitur Pac.
  396
- Calydonia Pac. 404
- Calypsonem Pac. 403
- caelitum camilla Pac. 232
- campum Liu. 16 in campo Att. 126 campos Att. 317
- camterem Pac, 48
- camo collum grauem Att. 802 cana caerula can den t Enn. 251 hoc sublimen candens Enn. 802 can-
- dentem .. facem Enn. 234
- candidus inc. inc. fab. 183 lumen candidum Enn. 280 candido curru Att. 581
- solis .. 'c and or Naeu. 53 capessit candorem Pac. 88
- canis quando est percussa Pac. 38 angue uillosi canis Enn. 404
- poetae .. conficta canant Pac. 838 signa canere imperat Att. 385
- mundi..canor Var. 6
- uoce canora Att. Aen. 10
- Indens ad cantum Liu. 16 cantum et auditum refert Att. 406 cantu Enn. 357
- caperata fronte Pac. 382*
- capessit candorem Pac. 88*
- Caphereis saxis Pac. 136
- capio quo captus modo? Att. 181 fructum...cape Att. 70 solis usuram cape Att. 507 adiutricem coniugem cepit sibi Att. 213 quid capias consili Att. 628 cepit cursum Att. Brut. 37 cepisti me istoo uerbo Pac. 354 cupido cepit ... me Enn. 216 si me .. misericordia Capsit Att. 454 nec tuendi capere

- satietas potest Pac. 410 primordium Capissam Pac. 52
- сарга Елл. 200
- caprigeno generi Pac. Paul. 5 caprigenum trita ungulis Att. 544
- limauit caput Liu. 27 terra occulit Caput Eun. 103 clarum cohonestat caput Att. 445 capité breui Pac. 3 capita .. uelare Iul. 1 parcere capiti Att. 295 360 capite cladem auerruncassere Pac. 236
- captinam Att. 157*
- dissipatos artus captaret inc. inc. fab. 169 contra est eundum cautim et captandum Att. 541
- Capys Att. inc. fab. III
- carchesiis Lin. 28
- cardo Gracch. 1 2 saeptum altisono cardine templum Enn. 82
- carendo inc. inc. fab. 194
- quam sint cara inc. inc. fab. 194
- casca Naeu. Rom. *
- Castalia Lin. 36
- castigor Nel. Carm. 2
- castitudinem Att. 585
- castra Att. Aen. 16 castris... castra adultera inferre Enn. 140 castra mactabo in mare Att. 126 in castris Enn. 144 in castra Att. 291
- Latona... casta Enn. 876 casta qui purant sacra Inl. 2*
- ad casum dari Att. Brut. 24
- caua caeli Enn. 95 caua caerula Enn. 251
- caedem cau e o Enn. 287 caue sis... contendas Naeu. 41 caue uestem attigas Att. 304 cf. Att. 456 caue ne iu turbam te inplices Att. 191
- causam humilem dictis amplent Pac. 339 qua causa accusem inc. inc. fab. 177 liberum quaesundum causa Enn. 97 cuius uos tumulti causa accierim Att. 485 cineris causa ... euasit uapos Att. 112
- adfines...ad causandum Pac. 23 causandi locus Att. 418
- caute A4. 568
- cautim Att. 77 541
- se caelo cedeus inc. inc. fab. 215 cedo.. pedem tuum Pac. 244 cedo quorsum itiner tetinisse aiunt Pac. 226* si tui ueretur te progenitoris,
  - cedo Att. 76 cedo quid mihi redhostis Att. 92 huc .. Lycurgum cette Naeu. 52 Oeneum aliquis

cette in conspectum Att. 425 cette manus Enn. 236 is uestrorum uter sit.. Cette Pac. 63

- in acie celebra Pac. 168 * celebri ...gradu Att. 24 nomine celebri Att. 521
- celebrescat Att. 274
- celebrant Att. 444
- celeri souitu inc. inc. fab. 237 configit tardus celeris Att. 539
- celeranter Att. 123
- celere.. subueni Pac. Paul. 2
- celeripedes inc. inc. fab. 218
- locum celsum Att. 438 celsos ocris Liu. 32 cf. 30 celsos terminos Naeu.
   21 celsa .. delubra Att. 526 celsis montibus Att. 177
- censeo Enn. 341 * Pac. 85 clam esse censet alteros Att. 345
- templum Cereris Enn. 243
- lumen ... quod in caelo cerno Enn. 337 Amphilochum huc uadere cerno Att. 289 cf. 499 Auroram rutilare procul Cerno Att. 676 cernimus ictum Pac. 260 nil cernat quo sese adplicet Pac. 370 uox illius est ... idem omnes cernimus Att. 268 cernat uitalem abigeum Enn. 300 amicus certus .. cernitur Enn. 388 non cernam, nisi tagam Pac. 165 cernam: tradam exercitus Att. 18 iurati cernant Pac. 33 qui armis secum uellet cernere Att. 326 fortunam ferro cernunt Enn. 145 sub armis ... uitam cernere Enn. 222 de uirtute .. cernundi Pac. 24
- magna inest certatio Enn. 226 certe Att. 268
- certiscent Enn. 107*
- certo (adu.) Enn. 244
- certetur Pac. 25

J

- amicus certus Enn. 388 umbilicum certum terrarum *inc. inc. fab.* 18 certum est loqui *Pac.* 222 certo animo Att. 357 pro certo arbitrabor Att. 624 pro incertis certos.. Dimitto Enn. 352
- ceruice anguina Pac. 3 ceruice flexa Pac. 152 * ceruicum .. crines Pac. 18
- cesso inimicitiam integrare? Pac. 111 cf. Att. 519 quid cesso ire? Att. 302 nitere: cessas? Enn. 182 quid cessatis.. eicere spiras? Pac.

- 385 haud cessat obsidionem obducere Enn. 330
- [cetera Enn. 276]
- dulcis chelys Pomp. 8
- Chiro Liu. 33
- chlamyde contorta Pac. 186
- consilium cicur Pac. 387
- cicurare Pac. 389
- cieo fatis fandis .. inuitam ciet Enn. 43 e somno in segetem .. cornutos cient Att. 494 quid subiti mihi febris ciuit mail? Att. 155* uenae .. cruciatus cient Att. 553 nomen .. numenque ciendo Att. 692 classis cita Enn. 50
- cineris causa .. euasit uapos Att. 112
- tripudiantem in circulis Att. 250
- circum sese uruat Enn. 102 circum supraque Pac. 86 circum Att. 571
- circumspicimus Pac. 224
- circumstant Enn. 28
- circumuenire.. iniuria Naeu. 63 circumuentus Enn. 20
- se circumuestit dictis inc. inc. fab. 113
- Luna circos .. institit Att. 100*
- Cissei filia Enn. Hec. XI Pac. inc. fab. XXXIV
- cistis .. sacris Att. 528 *
- sanctus Cithaeron Att. 243 Cithaeronis inc. inc. fub. 217
- citius Att. 693
- citatum quadrupedum Att. 381 equis .. citatis Att. 582
- ciues Pac. 80 Att. 510 ciuium Enn. 282 Att. 588 ciuibus Att. Brut. 40 serua ciues Enn. 1 inter ciues Enn. 378 ciues! Enn. 49
- sollicita .. ciuitas Pac. 53 ciuitatem .. incendere Enn. 291
- cladem inportem familiae Pac. 178 clade et squalitudine Att. 340 cladesque exanclarem inpetibilis Att. 91
- clam Pac. 134.390 Att. 533 clam patre Att. 654 id quod miser est clam esse censet alteros Att. 345 ici tre clam esse censet alteros Att. 346
- nisi tu clamaris regem Att. 649* clamor Pac. 134 (*) clamor tonitruum Pac. 336 quid hoc hic clamoris? Enn. 143 e clamore .. uox ad auris accidit Att. 449 clamore

et gemitu Att. Aen. 2 clamore et sonitu colles resonantes bount Pac. 223

echo crepitu clangente cachinnat Att. 573*

lumen .. claret mihi Enn. 280

- sonitu claro Naeu. 14 aurea clarum coma Att. 211 nomen clarum Att. 186 clarum .. caput Att. 445 claro .. Pectore Att. 521
- classis cita texitur Enn. 50 classem Liu. 6 Pac. 331 inc. inc. fab. 62 140 ab classe ad urbem tendunt Att. 318 classis adit Att. 482 trahere in salum Classis Att. 11* Achiuis classibus auctor Att. 522 altis clausere specis Att. 63 clau-
- sum Pac. 159
- claustra inc. inc. fab. 107
- olepere .. e regia Att. 212 clepsisse dolo Att. 535 sermonem ex occulto clepit Pac. 185 uerba cleperet auribus Att. 292
- haec .. cluet Minerua inc. inc. fab. 42 consul cluat Att. Brut. 39* ignis cluet .. diuisus Att. 533 ex taurigeno semine ortam fuisse an humano cluam Att. 463 * cluentur hospitum infidissimi Pac. 194
- elupeat braccium Pac. 186
- in clupeo Enn. 73 tegentem clupeo inc. inc. fab. 62
- Clytemnestra Liu. 11
- coiret inc. inc. fab. 57
- fac ut coepisti Pac. 208 exordium Coepisset Enn. 208
- coerceo Proteruitatem Pac. 345* coerce confidentiam Pac. 47*
- iuuenum coetus Enn. 110
- secum cogitat Enn. 297 cogitant Att. Brut. 29 30
- ne cui cognoscar noto Att. 284 cognoui et fugio cognitum Enn. 119 cognouit sensit Att. 437 cognita agnota est soror Pac. 384 cognoscendi .. aut contuendi copia Pac. 117
- cogis Enn. 117 cogit Att. 152 cogor Var. 2 si neque leges te neque mores cogunt inc. inc. fab. 117 cohibet compagem Pac. 250

cohonestat caput Att. 445*

aries Colchorum inc. inc. fab. 163* Colchos . . delatus inc. inc. fab. 182 petebant pellem . . Colchis Enn. 211 Colchis . . pedem extulisses Enn. 241*

- colles resonantes bount Pac. 223 inter colles Att. 178 sub ipsis collibus Att. 530
- collum grauem Att. 302
- loca Cithaeronis colis inc. inc. fab. 217 aditu .. coluntur inc. inc. fab. 71
- colore Pac. 147
- columen alae Att. 660*
- soindens .. intonsam comam Att. 674 ferte coma Pac. 350 aurea clarum coma Att. 211 frondentis comas inc. inc. fab. 221 comiter Enn. 365 366
- si me eodem lecto comitasset patri Ati. 53
- non commemoro quod inc. inc. fab. 172 Teucrum commemorans suum Pac. 423
- comminus Enn. 149
- commiserescite Enn. 159 eius commiseresceret Pac. 391
- te commiserabam magis quam miserebar mei Att. 355
- pestem ... commissaminfabre Pac. 271
- templa caelitum commixta stellis splendidis Enn. 163
- argumenta redigunt animum et commouent Au. 516 nil me increpitando commoues inc. inc. fab. 234 commouit animum .. aspecti dignitas Att. 188 Baochi sacris Commota Pac. 423
- commutationem rerum All. Brut. 35
- fortunae commutantur hominibus Nel, Carm. 3

compagem aluei Pac. 250

- id mecum agito et comparo Att. 634 tete offirma et compara Att. 372 cui flat, non qui facias compara Att. 309 meum senium cum dolore tuo .. comparem Att. 90 comperi Att. 601 inc. inc. fab. 212
- complectar Pac. 361
- nauibus compleuit manus litora Enn. 53
- complex u Iouis Enn. 376 complexu continet Terram Pac. 86
- compono composita dicta.. Quae cum componas, dicta factis discrepant

All. 47 sq. cur componere ausis mihi te aut me tibi Att. 147

- probri Compotem Naeu. 7 certos compotesque consili Enn. 352 magnis compotem et multis malis Att. 36 compote tecum Salaminem habeam Att. 369*
- comprehendaturinc. inc. fab. 168 cor contundam et comprimam Att. 201 animum iratum comprime Att. 623

-

٠

- concedit Enn. 8 petere ... quod nefas sit concedi Âtt. 280
- concentare ac dissentire Pac. 73* ex tuo .. conceptum satu Att. 515 uocibus concide Enn. 393
- animus .. concidit inc. inc. fab. 95 pontus strages conciet Att. 399 conciebant populum Pac. 141 concite melum ! Pac. 312 * neruo equino concita Tela Att. 545 concitum tetuli gradum inc. inc. fab. 25
- pacem inter sese conciliant Enn. 123
- fluctus concites Att. 608
- concoquit Att. 220
- conferunt concordiam Enn. 123
- concorditatem Pac. 188
- in concubio Enn. 175
- undis concursantibus Att. 398
- templa caeli.. sonitu concutit Enn. 372 concussa . . acquora caeli Att. 224

conditiones Enn. 301

- conduplicantur *Pac*. 412
- herbam conferunt Att. 444 conferunt concordiam Enn. 123 contulit sese in pedes Enn. 147 itiner contuli Pac. 121
- caua caeli... conficis bigis Enn. 96 animum aegritudine ... confici Pac. 128 aerumna corpus conficit Pac. 276 conticit animam Vis uolneris Att. 564
- confidentia Pac. 174 excidit orationis .. confidentia Naeu. 5 ferocem et toruam confidentiam Pac. 36 reprimas confidentiam Att. 15 atrocem coerce confidentiam Pac. 47 confidentia Enn. 23

configit Att. 539

facinus pessimum .. confingit Att. 639 conflota canant Pac. 338

confieri Pac. 180

animo confisus tuo Att. 84

confluges riui Liu. 15

- congenerat .. adfinitas Att. 580
- conglomeras mala Enn. 307
- armis .. congressos Att. 321
- ex prodigiis congruens ars All. 419
- coniectura sapiens ... contuit Pac. 6* coniecturam postulat inc. inc. fab. 10 conjectura auguro Enn. 245 Att. 497 cf. Pac. 78 coniectura .. interpretarier Pac. 151
- conitier Att. Brut. 23
- coniugium .. petere Att. 500
- meum senium cum dolore tuo coniungam et comparem Att. 90
- coniugis Att. 519 coniugem Pac. 289 qui .. cum uecordi coniuge Pac. 216 qui non sat habuit coniugem inlexe Att. 205 adjutricem coniugem cepit sibi A4. 213 quae .. coniugem Tetinerit Att. 38
- in sedes conlocat se Liu. 10 conlocat sese in locum All. 437
- ire conor Pac. 227 quo . . regredere conare? Enn. 5 quod conabar . . dicere Pac. 65 gemitum conatur Enn. 67 itiner ... conatum Enn. 292 Pac. 45 conata exequar Att. 202
- lamentas fletus facere conpendi Pac. 175
- conqueri fortunam Pac. 268
- conquinari Att. 207
- mysteria .. cistis consaepta Att. 528 *
- consanguineam Pac. 55 consanguineos Att. Brut. 21
- cor consentit cum oculorum aspectu Enn. 32
- concorditatem ... conseruetis Pac. 189

considera Att. 511

- consilium Enn. 142 certos compotesque consili Enn. 352 impos consili Att. 287 quid capias consili Att. 628 potestas consili inc. inc. fab. 29* consilium expetunt Enn. 350 dant consilium uanum Enn. 407 deum .. de consilio Enn. 292 quo consilio consternatur? Enn. 156 in consilio id reges .. aucupant Att. 165 consilium socii Enn. 81 consiliis obuarant Enn. 7
- Siluani melo Consimilem .. cantum Att. 406

teneor consipta Enn. 254 24 *

- sanguis .. potis est .. consistere Enn. 318 constitut . . Scamander Enn. 151
- cette in conspectum Att. 425 te e conspectu hine amolire Pac. 184 e conspectu abstulit Att. 32
- conspicio Pac. 241 conspexit in cam amore uccors Att. 637 luminis conspiciendi Att. 276
- dulcitas conspirata animae Att. 641 *
- consternare, anime! Pac. 284 quo consilio consternatur? Pac. 156
- constituit cognouit sensit Att. 437 constat crassa caligo inferum inc. inc. fab. 75
- consultu's Pac. 261 consul Att. Brut. 39
- qui recte consulat, consul cluat Att. Brut. 39 tibi consulere ct parcere Att. 137
- contagio mea Enn. 304
- contaminari stirpem Att. 208
- pinnis membra contegit Att. 540 morte campos contegi Att. 317 *
- contempla! Naeu. 4 * Enn. 243 Att. 557 corpus contemplatur Enn. 101
- tuam contendas iram contra cum ira Liberi Naeu. 41 uim contendas tuam ad maiestatem uiri Att. 648 contendi nequitum ui Pac. 390 ui contendam Att. 369 quorsum ... (se) contenderet Pac. 152
- lumine tuo maria terram caelum contines Enn. 238 complexu continet Terram Pac. 86
- mihi.. contigerit malum Enn. 308
- continuo ferrum eripimus Att. 130 binis continuis sex .. spoliis Att. 679 *
- chlamyde contorta Pac. 186
- ubi nihil contra rationem aequam habuit Att. 476 uim Gallicam ... contra Att. Aen. 3 quem neque tueri contra nec fari queas Att. 538 contra est eundum Att. 541 tuam contendas iram contra cum ira Liberi Nacu. 41 audibo atque auris tibi contra utendas dabo Enn. 277 tu mihi contra .. respondeas Pac. 280 alii philosophi qui con-tra.. negant Pac. 372 at contra Att. 310

caelum tonitru contremit Pac. 413

- quid te ita contuo? Enn. 58 * coniectura .. aegre contuit Pac. 6 * contueri . . facinus Att. Brut. 26 cognoscendi .. aut contuendi copia Pac. 117
- Tyndareo fieri contumeliam Pac. 182 patior facile iniuriam, si est nacua contumelia Pac. 280
- cor contundam Att. 201 ferum feroci contundendum imperiost Att. 174
- quod ei conueniat Enn. 400 mortem fugere haut conuenit Att. 193 conuentu Liu. 16
- conuestire corpora Enn. 126 herbis prata convestirier inc. inc. fab. 137
- saucios Conuisit Att. 598
- socium in portu est copia Att. 371 cognoscendr . . aut contuendi copia Pac. 117 illorum copias Fundam Att. 125 quo consilio consternatur? .. cuius copiis? Pac. 156
- dubiûm et prosperûm copem diem Pac. 307
- tortas copulas Att. 575
- cor consentit cum oculorum aspectu Enn. 32 lapit cor cura Pac. 276 cor sapientia inbutum Pac. 300 cor ira feruit caecum Att. 450 cor .. ferum Att. 683 cor .. timiditas territet Pac. 292 acerbum cor contundam Att. 201 stimulo... cor Att. 512 lapideo sunt corde multi Enn. 130 cupido corde Enn. 241
- Corinahum Enn. 219
- cornifrontes.. armentas Pac. 349
- cornibus .. in me arietare Att. Brut. 23 columen alae geminis aptum cornibus Att. 660
- cornuatam umbram inc. inc. fab. 222
- in segetem cornutos cient Att. 494 habet coronam Enn. 339 exuuias
- et coronam Att. 446 cum corona et taeniis Enn. 33 cf. Att. 445 corporare Att. 604 corporaret uul-
- nere Enn. 101 corpus requiescat malis Enn. 312
- corpus . . senet Pac. 274 exanguest corpus mi atque annis putret Att. 56 cf. Pac. 340 corpus macie extabuit inc. inc. fab. 189 corpus acutum Att. 462 regalis corporis

custodias Naeu. 26 erilis . . custos corporis Enn. 214 portum corporis Enn. 311 mollitudo corporis Pac. 247 corpus contemplatur Enn. 101 parit corpus, animam aether adiugat Pac. 93 anima corpus liquerit Att. 605 corpus Priamo reddidi, Hectorem abstuli Att. 667 quieti corpus . . dedi Att. Brut. 17 dispergit corpus inc. inc. fab. 168 lacerato corpore Enn. 58 tanta uis sceleris in corpore haeret Enn. 305 pinnigero, non armigero in corpore Att. 547 aceruos . . corpore expleui hostico Att. 323 saluete, optima corpora Enn. 235 sepulcra duo duorum corporum Att. 655 nudare .. corpora Enn. 378

flamma .. coruscat Pac. 413

- cottidie Nel. Carm. 2
- crassa puluis Enn. 331 crassa caligo inc. inc. fab. 75
- ore do Enn. 292 credo, hunc sceptrum patientur poti Pac. 217 nil credo auguribus Att. 169 credam Att. 515 * credas nimbum uoluier Att. 395 Martes armis duo congressos crederes Att. 321 credito Liu. 26 credite Att. 433 credere Enn. 262
- cremari Enn. 248
- creat Pac. 90 Erebo creata.. Nox inc. inc. fab. 132
- in re crepera *Pac.* 128 *Att.* 601 628
- orepitu musico Pac. 114 crepitu claugente Att. 573
- crepantes melos Att. 238
- Cresphontem Enn. 115
- (sanguine) .. creto Enn. 151 *
- aquam oreterris sumere Naeu. 47
- ex crimine inimicorum effugere Att. 1
- flori crines Att. 255 ceruicum Floros..crines Pac. 19 fuscis crinibus inc. inc. fab. 132
- crinitus Apollo *Énn*. 29
- crispisulcans.. fulmen inc. inc. fab. 36
- abiete crispa Enn. 80 linguae ... iactu crispo fulgere Pac. 229
- crocotis Naeu. 48

ŧ

cruciatum Enn. 22 Pac. 278 oruciatu Enn. 174 * taetros cruciatus Att. 553 crudelitatem Att. 176

- cruenta .. corpora Enn. 126
- flucti cruoris Att. 633 cruerem ... lauit Att. 578
- cubile inire inc. inc. fab. 130 usurpat duplex cubile inc. inc. fab. 128
- pat duplex cubile inc. inc. fab. 128 cubitis pinsibant humum Enn. 325 cuiatis stirpem Att. 22 cuiatis esset Att. 697
- cum Naeu. 30* 37 58 Enn. 17 28 32 33 90 287 Pac. 4 216 Att. 82 90 216 217 235 445 654 tecum Att. 370* mecum agito et compare Att. 634 secum cogitat Enn. 297 simul animus cum re concidit inc. inc. fab. 95 cum ipsa simitu Att. 79 quae cum ille fuerim Att. 474* deos secum ut sint aduocant Enn. 124* tecum .. faxit, sin mecum uelit Pac. 424 quodsi . . stares mecum Att. 13 steterit cum Achiuis Att. 359 cum illo .. limauit caput Liu. 27 contendas iram contra cum ira Liberi Naeu. 41 quicum certetur Pac. 25 secum uellet cernere Att. 326 mecum altercas Pac. 210
- cum Pac. 381 opulenti cum locun-tur Enn. 168 cum capra .. exoritur Enn. 200 cum potes Enn. 1 cum recordor Pac. 36 Att. 346 cum .. dedicat Att. 78 cum .. cornutos cient Att. 494 cum . . imperant Iul. 1 cum ... audiet Att. 153 cum .. lauet Att. 697 aderit tempus cum Att. 439 neniet tempus cum .. gemes inc. inc. fab. 116 cum illuc uentum est Enn. 189 cum animo attendi Pac. 17 cum interuentum est Pac. 65 oum .. lacerasti Pac. 328 (cum) obuiam est Att. 436 cum .. dedi Att. Brut. 17 cum te expetebant inc. inc. fab. 186 facinus fecit maxumum cum .. perfecit inc. inc. fab. 64 cum genui, tum .. sciui inc. inc. fab. 85 cum misi . . scibam inc. inc. fab. 86 cum striderat Att. 57 adiutam expetunt, Cum . . spatium ulciscendi danunt Pac. 207 cum contendi nequitum ui, clam tendenda est plaga Pac. 390 simul cum uideam Pac. 105 cum pigra ipsa sit Pac. 179 cum uitae parcam, letum .. deprecor Enn. 121 cum illum

uideas Pac. 135 tum cum feruat Att. 2 quae cum componas . . disorepant Att. 48 cum ... sciat Att. 337 mare cum horreret fluctibus Att. 413 candor cum liquesceret Naeu. 53* cum .. rimarem sinus Pac. 71 cum . . dignarent Pac. 166 ipsi lucet cum illi accenderit Enn. 368 cum saxum sciciderit Enn. 252 cum te uiderit Att. 64 cum ninxerint Att. 101 cum animatus iero Att. 308

- cunctent Enn. 148 cunctant subferre laborem Att. 72
- cunctam .. castitudinem Att. 585 cuncta opima Att. 146 cuncta expedibo Att. 490 cuncta esse fluxa Au. 601
- cupiditas Pac. 170
- cupido cepit .. me proloqui Enn. 216
- cupido corde Enn. 241 domui.ionis cupidi inc. inc. fab. 27
- cupienter Enn. 256 Att. 543
- cupio Pac. 288 cupiant Enn. 148 cupita * cupiens cupienter cupit Enn. 256
- cur Enn. 116 117 Att. 36 160 cur .. execrabor? Enn. 375 cur inlacuetur hic? Pac. 210 cur . . pigrem? Att. 294 quid est cur .. ausis? Au. 147
- lapit cor cura Pac. 276 ubi cura est, ibi anxitudo Att. 154 finis curai Att. 577 * curam somno ... leuas Pac. 197 istam imminuam curam Att. 234 summa cum cura Att. 216 curis sumptus suspirantibus inc. inc. fab. 8
- deum . . rex omnibus curat Att. 143 curant Att. Brut. 29 eos non curare opinor quid agat huma-num genus: Nam si curent, bene bonis sit Enn. 270 saucios Conuisit ut curentur diligentius Att. 508
- currit axe quadriga Pac. 398 currunt Att. 444
- ourru quadriingo Enn. 92 candido curru Att. 581 currus suspensos inc. inc. fab. 196
- oursum . . rapit Att. 123 lassitudo .. cursum leuet Att. 456 dexterum Cepit cursum Att. Brut. 37 cursum liquit Pac. 186* cursu no-

- uo Att. Brut. 28 annuo in cursu Au. 100
- curuo litore Att. 569
- regalis corporis custodias Agitatis Naeu. 28
- custodite istunc Pac. 228 custoditos Att. 329 *
- fida custos corporis Enn. 214 custodem adsiduum Att. 386
- damnas inc. inc. fab. 200 aras damnare pias Pomp. 6 cum me damnatum audiet Att. 153
- Danai Pac. 321 Att. 127 178 inc. inc. fab. 32 Danaos Att. 16 Pomp. 7 Danais Pac. 174 inc. inc. fab. 64
- dapem Att. 218
- Dardaniis gentibus Att. 523 Dardanus Att. inc. fab. III
- uolans de caelo Enn. 33 de muro isctarier Enn. 93 quibus de rebus lapsa fortuna accidat Enn. 371 picta de pluma plagam Pac. 46 tenui de loco Att. 341 lumen de suo lumine accendat Enn. 367 [cf. Enn. 276] de illis merui Att. 195 de integro Pac. 92 deumque de consilio Enn. 292 de illoc dolore hoc anima corpus liquerit Att. 605* nilne ad te de iudicio armum accidit? Pac. 34 de errore eius augurat Pac. 78 perrogitando . . de gnatis Pac. 316 de istoc aperit ipsa oratio Pac. 92 quod de sole ostentum est tibi Att. Brut. 34 fortunam ferro cernunt de uictoria Enn. 145 de uirtute .. cernundi Pac. 24
- dea Naeu. 58 Att. 52 di deaeque Enn. 288 deas Enn. 55
- debilis Att. 296
- debiliter Pac. 355
- decernite Pac. 35
- decet Pac. 128* 268 Att. 514 gressum accelerasse decet Att. 24 decuit Att. 13
- tua honestitudo Danaos decepit Att. 16 *
- decorare . . urbem taeniis Att. 472 caelestis . . decorare hostiis Pac. 212 diem .. decorare festum festiuissime inc. inc. fab. 223 poenis decoratas Naeu. 35
- decurso itinere Pac. 347

- esse .. fratrem factis dedicat Att. 78
- (somno deditos Att. 696).
- temploque hanc deducitis Liu, 14 classem .. in altum .. deducerem Pac. 332 [deducant Enn. 276]
- defende hostes, cum potes defendere *Enn.* 1 ut uos uostri liberi Defendant *Enn.* 384 defendite *Pac.* 98 defensum patriam in pugnam bactite *Pac.* 255 ob defendendam Graeciam *inc. inc. fab.* 86
- defessus Pac. 315
- fortuna .. de fit Enn. 369 id unum incommodis defit meis Att. 350
- fana flamma deflagrata Enn. 79
- usstitudine . . deformatus Att. 375 * uolnere deformatum Att. 606 parietes Deformati Enn. 80
- degustandum ex ea Enn. 341
- dein senis Enn. 282*
- deinde omnis Att. 235 deinde ab ingulo Att. 257 deinde eius Att. Brut. 23
- unanimitatem, quam memoria nulla Deiugat Pac. 110
- in quos delatus locos Att. 530 Colchos.. delatus *inc. inc. fab.* 182 huc hieme delati Att. 677
- animum delectat Enn. 186 me Apollo.. delectat lactat ductat Enn. 295
- Titanis Deliadae inc. inc. fab. 20
- sanie delibutas Pac. 201
- delica Att. 1
- delinquis Enn. 194
- scelerum fratris delitor Att. 219
- Delos Deli Enn. 377 *
- Delphos.. pecus egi Pac. 122
- Apollo.. Delphicus Enn. 295
- Delphini Att. 404
- dictio Delphis Pac. 308
- delubra caelitum Att. 593 celsa Cabirum delubra Att. 527
- dementem Enn. 43
- dementia Att. 638
- in pectus tuum Demittas Naeu. 2 demis quod laudi datur Att. 7 de-
- met abs te regimen inc. inc. fab. 29*
- Demonassa Att. 299
- demum Att. 246 621
- denique inc. inc. fab. 182
- saepibus densa inc. inc. fab. 72

denudatis ossibus Pac. 200

- hospitam depositam Att. 51 depositum et maerentem Att. 60* depositus animus Att. 74 amore uecors .. Depositus Att. 638
- letum inimico deprecor Ean. 121 quibus seruitutem mea miseria deprecor Enn. 129
- depressum Att. 63
- depulsum Pac. 192
- quem tu esse hebetem deputes Att. Brut. 32
- derepente Enn. 39 147 268 Att. 184
- deseruit liberos Att. 58 pecuda in tumulis deserunt Att. 409 desertus Att. 415 deserum ab omnibus inc. inc. fab. 187 a fortuna opibusque omnibus Desertum Att. 595 deserta .. loca Att. 554
- desidere Pac. 28
- desiderio alumnum Pac. 313
- desinit Enn. 361 desisset Att. 172 despexit Enn. 268
- gnatam despondit Pao. 115 despondere mihi gnatam inc. inc. fab. 193
- desubito Naeu. 9 Att. 367
- segetem .. deteriorem Att. 672
- te.. detexam Att. 681
- detraxi *Pac*. 215
- denehi quam deseri Malui *Enn.* 258
- nostram deuenit domum Cass, Brut.
- deuitari Enn. 320
- animam deuoto hostibus Att. Aen. 15*
- deo litat laudem Liu. 9* deum Cadmigena natum Att. 642 plena deo Ouid. 2 dei inc. inc. fab. 20 di Nacu. 42 Enn. 122 (386) Pac. 112 206 Att. 70 143 Brut. 31* di deaeque Enn. 288 di inferuum Att. 62 deorum Enn. 124* deorum sator Pac. 295* deorum segnitas Att. Aen. 7 deum sublimas subjoes Enn. 2 deum genus .. caelitum Enn. 269 deumque de consilio Enn. 292 deum triportenta Pac. 381 deum regnator Att. 32 deum summus rex Att. 143 sine deum opera Att. 159 deos geminos Enn. 377 deos infernos.. caelestis Pac. 212 deos penates ino.

inc. fab. 243 pro di inmortales! Att. 339

- dexterum Cepit cursum Att. Brut. 36 * Iunonis e dextra ingenti Att. 653 ad dextram Att. 687 hac dextra occides inc. inc. fab. 28
- dextrorsum Att. Brut. 27
- dia Medea Att. 417
- diabathra Naeu. 60
- purpuram et diadema *Gracch.* 4 Diana *Enn.* 31
- donum .. dicant Att. 127 me dicabo Att. Aen. 15
- dico Enn. 245 dico uicisse Oresten Enn. 136 [inc. fab. LXIII*] dicis inc. inc. fab. 201 quemnam te esse dicam? Enn. 198 scelestum . . quod dicam fore Enn. 261 dicam Enn. 390 Att. 107 dicas Att. 432 si quis me uideat, dicat: ni mirum hic is est inc. inc. fab. 150 deum genus esse semper dixi et dicam Enn. 269 peruorse dices Enn. 165 uti dixi Att. 473 dixti Pac. 237 * aperte dixeris Pac. 7 dice quid sit Naeu. 67 dic quo pacto eum potiti sitis Naeu. 39 dic quid faciam Pac. 30 dicere Pac. 65 dicendi est locus Att. 432 quid hic tam obscure dictum est? Att. 75* satis iam dictum est Att. 469 prius data est quam tibi dari dicta Pac. 167 peruicacem dici me esse Att. 8* numquam sat fingi neque dici potest Att. 247 delatus . . dicitur Att. 531 dictus Prometheus Clepsisse Att. 534 dicto oboediens uiri Att. 442 dicto pare inc. inc. fab. 157 obscena dicti Att. 511 eadem dicta eademque oratio aequa non acque ualet Enn. 167 composita dicta Att. 47 dicta factis discrepant Att. 48 orationem duriter dictis dedit Enn. 265 ecfari tantum dictis quantum factis suppetit Enn. 324 causam humilem dictis amplent Pac. 339 se circumuestit dictis inc. inc. fab. 113 dictis lactem lenibus Att. 414 dictis saeuis increpare Pac. 15 dictis mertare Att. 134
- dictio Delphis Pac. 308 sperte fatur dictio inc. inc. fab. 49 me incertat dictio Pac. 150 saeptuosa dictione Pac. 5*

- diem Enn. 90 festiuum festinant diem Enn. 395 diem hunc decorare festum inc. inc. fab. 223 o... copem diem Pac. 307 o dirum hostificunque diem Att. 80 nuptiis hanc dat diem Pac. 115 die Supremo inc. inc. fab. 40 cum illos reminiscor dies Att. 346
- alia fluctus differt Enn. 105 turpi fama differet Att. 459
- excelsa aspecti dignitas Att. 188
- dignet decorare Pac. 213 aspicere .. dignarent Pac. 166 dignaui ... dare Att. 447 Pelopia digner domo Att. 231 dignabor dari Att. 474
- dignum quicum certetur Pac. 25 dignum atque indignum.. internescere Pac. 271
- male parta male dilabuntur Naeu. 56
- dilecti uiri Enn. 209
- diligentius Att. 598
- dimitto Enn. 353
- Dionyse pater Att. 241
- Dircaeum fontem Att. 602
- dirum hostificumque diem Att. 80 dirum nefas inc. inc. fab. 240
- discerpat Au. 543
- discidia Au. 161
- discordiae.. dissipent Att. 587
- discorditate Pac. 178
- dicta factis discrepant Att. 48
- narrato omnia disertim *Liv.* 35 disertim id unum *Att.* 350
- moeros disjcit Att. 348 arae .. fractae et disiectae Enn. 78
- dispar fortunis patris Att. 156 dispari.. domino inc. inc. fab. 184 dispendite crines Pac. 19*
- dispergit corpus inc. inc. fab. 168
- dissentire Pac. 73
- fluctus.. dissupat Visceratim membra Enn. 104 dissipent.. diuitias Att. 587 dissipatos artus inc. inc. fab. 169
- distinguam inter uos geminitudinem Pac. 61
- artus torto distraham Pac. 159
- disturbent.. diuitias Att. 588*
- diu Att. 16 iam diu Enn. 19 Att. 14 diutius Pac. 181
- diuexarier Pac. 201
- huius .. diuidia Att. 152 diuidiae .. dissipent Att. 587*
- membraque articulatim diuidit inc.

376

inc. fab. 167 ignis .. mortalibus clam Diuisus Att. 534

diuidos *Att.* 117

E.

ъ

c

ŝ

uoce diuina inc. inc. fab. 13

- aeternabilem Diuitiam Att. 265 diuitias pollicentur Enn, 270 opimas .. diuitias Att. 589 [diuitiis Enn. 271]
- auris uerbis diuitant Att. 169
- diuorsi circumspicimus Pac. 224
- diui potentes inc. inc. fab. 241
- do Att. 228 dant Att. 70 danunt Pac. 207 da Liu. 18 date Enn. 169 dedi Att. 228 dederit Enn. 362 Pac. 283 duis Pac. 219 dederat inc. inc. fab. 175 dabis Liu. 1 [dabunt Att. 644] dare Enn. 148 255 Att. 447 dari Att. 474 inc. inc. fab. 50 datur Att. 290 datum est Pac. 62 prius data est quam tibi dari dicta Pac. 167 auris tibr .. utendas dabo Enn. 277 dedere aequam pugnam Enn. 349(?) spatium ulciscendi danunt Pac. 207 do potestatem Pac. 24 potestatem duis Pac. 219 potestas si detur Att. 542 parti ac da rursum aequiter Pac. 73 dant consilium Enn. 407 ius iurandum date Att. 490 operam mihi des Pac. 208 orationem dedit Enn. 265 saeptuosa dictione . . datur Pac. 5 Danais ... domuitionem dedit Pac. 173 perniciem dabo Enn. 229 dat finem miseriis Att. 293 seruiti finem dari Att. 37 finis curai datur Att. 577 satias dabitur supplici Att. 659 effectum dabo Pac. 30 * aciem inclinatam (dedit) Enn. 325 ad casum dari Att. Brut. 24 pessum datur Pac. 320 leto dabit Pac. 148* leto dati Sunt Enn. 289 neci dare Att. 347* quieti corpus dedi Att. Brut. 18 terrae est datus Att. 112 in segetem . . datae Fruges Att. 672 nuptiis hanc dat diem Pac. 115 laudi datur Att. 7 ita dant se res ei, ut operam dabit inc. inc. fab. 161

quem... docuit Liu. 33

- hoc dolet Enn. 46 inc. inc. fab. 21 dolet pigetque Pac. 44 dolet pudetque Graium me et uero piget Att. 471*
- dolor Pac. 258 Att. 13 349 saeuum. .

- dolorem Pac. 267 dolore Att. 90 605 * 674 inc. inc. fab. 67
- per dolum Enn. 211 dolo Att. 535 dolis Naeu, 39
- magni dominatus *inc. inc. fab.* 195
- fors dominatur Att. 422 dispari Dominare domino inc. inc. fab. 185
- domino inc. inc. fab. 185 dominum imperia Pac. 75*
- domui uim taurorum inc. inc. fab. 173*
- domuitionis cupidi inc. inc. fab. 27 domuitionem dedit Pac. 173 domuitionem .. parant inc. inc. fab. 26* ab domuitione arceret Att. 173
- domus Enn. 81 inc. inc. fab. 184 Menelai domus molem excitarit belli Att. 609 domi Enn. 78 188 221 domum Enn. 232 Cass. Brut. domum aeternam patris Att. 671 longinque ab domo Enn. 63 domo ecferret pedem Enn. 212 Pelopia digner domo Att. 231 domos Att. 170
- donec.. tetulisti Att. 116 donec.. persenserint Att. 26
- donant *Att.* 444
- donum .. dicant Att. 127
- classem Doricam inc. inc. fab. 62
- drachumam ipsi petunt Enn. 275 [276]
- dracontis stirpe Att. 596 draconis saeui inc. inc. fab. 172 dracontem Att: Phil. XXII.
- Dryante Naeu. 51*
- dubito quam insistam uiam Pac. 50 dubito quid agis Att. 191 dubitem parcere Att. 294 dubitarit uitam offerre Att. 360
- dubium id an cuiquam fuat? inc. inc. fab. 122 dubii introcurrimus Nacu. 59 et dubiùm et prosperùm copem diem Pac. 307 re dubia Att. 359 rebus dubiis Att. 38
- ducite Naeu. 30 Att. 425 duxit me uxorem Enn. 120 * uxores ducunt
  . duxisti alteram inc. inc. fab.
  162 prolem ducendam inc. inc. fab.
  CXXXIII duxi probum Enn. 118 qui ducat? Att. 64

delectat lactat ductat Enn. 295 a

Tantalo ductat genus inc. inc. fab. 124*

iam dudum Enn. 34 Att. 682 (172)

dulcis chelys Pomp. 8

- dulcitas Conspirata animae Att. 640
- dum .. dum Att. 395 iteradum Pac. 202 dum .. artus captaret inc. inc. fab. 169 dum licet inc. inc. fab. 47 dum est potestas inc. inc. fab. 29 ea oblectat spes.. dum .. censet Att. 345 dum prosim Pac. 288 oderint, dum metuant Att. 204 dum inimici una intercidant inc. inc. fab. 159
- sepulcra duo duorum corporum Att. 655 duum uirorum Att. 656 duos .. arietes Att. Brut. 21 Martes .. duo congressos Att. 321

duplex cubile inc. inc. fab. 128

nos duplicat .. timos Naeu, 45

duriter Enn. 265

quasi ferrum aut lapis Durat Enn. 67

dusmo in loco Liu. 38

Pari dyspari Att. 561*

- e tecto excies Att. 300 cf. Att. 212 653 inc. inc. fab. 208 e somno... cient Att. 494 quanto e loco... lapsa fortuna accidat Enn. 370 e gremiis subiectare Pac. 334* e clamore...uox... accidit Att. 449 e conspectu abstulit Att. 32 cf. Pac. 184 comminus..e manu Enn. 149* e uiperino morsu ueuze... cruciatus cient. Att. 552 (e) spe... successit Enn. 402
- ex Liu, 28 Naeu, 34 47 Enn. 74 268 284 341 363 Pac. 84 (bis) 97 284 Att. 1 47 61 160 184 185 306* 392 402 407 443 463 464 496 501 515 563 576 643 Santra 3 Pomp. 1 8 inc. inc. fab. 76 102 211 239 ex occulto clepit Pac. 185 ex ore .. orationem dedit Enn, 265 ex oraclo .. edidit inc. inc. fab. 13 ex opibus summis opis egens Enn. 89 ex immani uictum ad mansuetum applicans Att. 411 ex discorditate cladem inportem Pac. 178 ex prodigits congruens ars Att. 419 facinus ex dementia Confingit Att. 638 ex-

perta . . ex hoc sunt bona Ast. 681

ebore Enn. 83

- ecce Enn. 146
- atque eccum Pac. 238 atque eccos Pac. 107 Att. 69
- domo ecferret pedem Ean. 212 Colchis . pedem extuliases Enn. 241 ecfer te, elimina urbe Att. 592 quem gloria ad caelum extulit fac. inc. fab. 93 laborem . . ecferas Att. 216
- ecfari .. dictis Enn. 324 ecfare quae .. timiditas territet Pac. 292* Echion Pac. Penth.
- echo Att. 572*
- ecquis Att. 233 ecquem Att. 261*
- edicam .. ut Pac. 188* edicite ..
- ut Att. 508
- tonsillas...edite Att. 574 numeros edat Pomp. 9 progeniem ede ordine Att. 50* ex oraclo...edidit ...temperaret inc. inc. fab. 13
- edocet Pac. 374 edoceret inc. inc. fab. 11
- edolaui iussum inc. inc. fab. 24
- educaui Att. 114 stirpem educabant Att. 378
- educit foras Enn. 139
- effectum dabo Pac. 30
- efferta arua inc. inc. fab. 164*
- animam .. efflantes Enn. 18
- effrenata inpudentia Att. 133
- offugias Naeu. 15 effugeret inc. inc. fub. 170 ex crimine .. effugere Att. 1
- egens inc. inc. fab. 44 opis egens Enn. 89
- egestas Enn. 273 Pac. 53 301
- eg o Liu. 24 37 Enn. 2 83 121 135 141 (?) [194] 227 229 245 269 326 351 Pac. 24 61 69 169 204 215 236 343 348 Att. 5 17 (84) 231 (266) 407 427 469 488 502 557 601 613 634 647 inc. inc. fab. 3 (44) (45) 52 63 (70) 81 83 85 142 180 181 212 égone an ille iniuris Facimus? Naeu. 43 égo sum Orestes. Immo enimuero ego sum, inquam, Orestes Pac. 125 aut égo illi eripiam aut uobis poenas sufferam Att. 486 si impar esses tibi, égo nunc non essem miser Att. 561 mei Pac. 198 Att. 355 (Enn. 159) mihi Liu. (13)

18 35 Naeu. 19 Enn. 32 127 230 (bis) 246 280 294 308 340 369 Pac. 79 202 208 219 331 378 Att. 37 92* 101 116 147 155 200 209 (343) 351 352 455 474 516 * 541 633 Pomp. 4 inc. inc. fab. 53 104 193 nam ita mihi Telamónis *Enn.* 279 mi exanimato Enn. 21 mi auxilium Enn. 27 mi hodie Enn. 228* mi ut Enn. 370* mi atque Att. 56* mi antistitam Att. 167* mi est Att. 316* (149) iteradum eadem istaec mi Pac. 202) níue plectas fandi mí prolixitudinem Pac. 124 me (acc.) Naeu. 18 Enn. 26 27 45 46 47 (bis) 116 120 164 169 193 216 231 233 281 282 205 303 307 355 Pac. 30 40 (bis) 44 69 122* 130 134 150* 166 206 239 241 264 287 341 344 354 355 365 383 395 Att. 5 8 17 36 52 53 60 133 137 138 148 152 153 173 199 232 283 300 346 353 407 427 433 447 453 458 471 514 556* 563 Aen, 15 Brut. 19 22 24 (bis) inc. inc. fab. 87 (131) 138 139 150 174 214 234 quid est cúr componere aúsis mihi te aut mé tibi? Att. 147 quem ego mé profiteor esse, mest aecum frui inc. inc. fab. 52 Menelaus med obiurgat Enn. 193 (*) memet Att. 190 mehe inc. inc. fab. CXXXII Pac. 143 * me (abl.) Enn. 27 375 Pac. 210 424 Att. 13 280 619 634

- egredere! Att. 592 ex nemore ... egredi Att. 184
- egregie Att. Brut. 33*
- egregiam unanimitatem Pac. 169 speciem . . egregiam Att. 340 egregiissima Forma Pac. 230
- regium egressum Gracch. 1
- eheu uidete! Enn. 54
- eho Pac. 149* eho tu Enn. 122
- ei mihi Att. 351
- eicere spiras Pac. 385 fluctus eiciebantur Enn. 9 patris te eicit ira Att. 378 repudio eiecta .. exulo AU. 682
- eiulatu Att. 550
- te extra aedis .. eliminas Enn. 215 quonam .. se eliminat? Pac. 134 ecfer te, elimina urbe Att.

592 timida eliminor Att. 448 gradus eliminat inc. inc. fab. 229

- elinguem Pac. 176
- eloquere eloquere! Enn. 323 eloquere propere! Att. 301 uerear eloqui Pac. 67 * pudor est eloqui inc. inc. fab. 212
- emisso sanguine Enn. 18 *
- en impero Argis inc. inc. fab. 104 en * praesto est : (en) camo collum grauem Att. 302
- consilium .. enatumst modo Pac. 285*
- enicarier Pac. 126* enectus siti inc. inc. fab. 111
- enim neque domi nunc nos nec militiae sumus Enn. 188 scit enim · quid promeruerit Pac. 377 me enim accumst frui inc. inc. fab. 52 (*) di . . Pacem enim inter sese conciliant ·Enn. 123 (*) uos enim, iuuenes, animum geritis muliebrem inc. inc. fab. 210 non propages regia, At enim ne-moralis Pac. 57 (*) quis enim est? inc. inc. fab. 1
- immo enimuero Pac. 125 Att. 667 fruges .. suapte natura enitent Att. 673
- enoda patri Att. 283* quod quaero abs te, enoda Att. 343 haec enodari audiunt Enn. 290
- eo imus Enn. 189 eunt Enn. 125 eam Pac. 227 eant gratatum Pac. 187 ibo atque edicam Pac. 187 ibo Pac. 214 ibo ut. . rimer inc. inc. fab. 83 nequaquam istuc istac ibit Enn. 226 iero Enn. 308 i Pac. 343* ite Nacu. 27 ite .. atque edicite Att. 508 ire Enn. 189 Pac, 227 Att. 302 519 contra est euudum Att. 541
- eo (adu.) Naeu, 30 Att. 128 [Pac. 868]
- amictus epicroco Naeu. 60
- epularum fictor Att. 219 in epulas mittere Att. 87
- epulandi gratia Att. 217
- equidem Att. 19
- neruo equino Att. 545
- equitas inc. inc. fab. 183
- equus Enn. 60 equorum Att. 686 equis citatis Att. 581 ex equis inc. inc. fab. 239 era Enn. 212
- Erebo creata inc. inc. fab. 132

- pariter te esse erga illum uideo ut illum ted erga scio Pac. 248
- ergo Pac. 126 Att. 283
- ad caelum erigit Au. 402*
- erilis .. corporis Enn. 214
- eripimus Att. 130 eripiam Att. 486 a me regnum Fortuna atque opes Eripere quiuit Att. 620
- erogitantes Att. 626*
- errantiae animi .. morigerabor Att. 469
- incerte errat animus Enn. 190 animus acger .. errat Enn. 360 erras erras inc. inc. fab. 125 erraui Enn. 119 era errans Enn. 212 incerte errans uagat Pac. 302 erranti... monstrat uiam Enn. 366 tortis errans .. flexibus Pomp. 11
- error Pac. 211 errore Pac. 78
- uenti erumpunt Pac. 415 erumpit se inpos consili Att. 287
- et Liu. 3 31 Naeu. 4 Enn. 3 14 22 33 49 52 77 78 158 175 203 220 243 245 251 259 269 283 291 293 301 310 314 338 350 355 380 386 Pac. 22 (*) 35 36 98 159 190 + 198 218 223 251 266 286 291 298 340 348 351 366 412 Paul. 4 Att. 5 8 11 33 36 37 49 60 * 69 90 111 128 137 151 181 184 194 199 201 274 278 297 311 340 343 368 372 374 392 406 414 438 446 475 480 485 487 504 513 516 517 519 526 541 554 579* 583 587 588 609 634 642 646 Aen. 2 14 Santra 4 Gracch. 4 Var. 8 Pomp. 9 11 inc. inc. fab. 83 85 [107] 110 125 145 153 (163) 164 173 226 metus egestas maeror senium exilium et senectus Pac. 301 strepitus fremitus clamor tonitruum et rudentum sibilus Pac. 336 post cognoui et fugio cognitum Enn. 119 et nunc Att. 237 Aen. 7 et quis illaco est ? Enn. 345 [et] nonne Argiuos fremere bellum et uelle uim uulgum uides ? Att. 288 (et tamen Pac. 293) et uero Att. 471 simul et Att. 196 571 patrio exemplo et me dicabo Pac. Paul. 15 et mehe Piget Pac. 143 et .. et Enn. 158 Pac. 32 307* Att. 88 275* etiam minitas? Liu. 17 quin etiam
- Pac. 357 ni etiam hunc ... adiun-

- gas cruciatum Pac. 277 ut etiam aerumna haeo .. luctum addit Att. 352 etiam cogens Atque etiam noctis iter Enn. 179 praesto etiam adsum Att. 498
- etsi Enn. 165 Pac. 206 Att. 73 617 672
- eu Enn. 402*
- Euander Att. Atr. 1
- euhan euhoe euhoe euhius Enn. 109 Euhie Att. 242*
- ex templo excita euadit Santra 3 euasit uapos Att. 112 euasit uox foras inc. inc. fab. 19 lintre euasit Lartius inc. inc. fab. 90*
- euagat Att. 643
- euenat Enn. 170 euentura sunt Pac. 407
- euisceratus Enn. 309 euiscerata Pac. 4
- euitat (proceres) Att. 348 Priamo ui uitam euitari Enn. 87
- animo.. euocabili Att. 158*
- ex... sede sublima eu olat Att. 576 euolem, ubi inc. inc. fab. 118*
- ex pectore .. euoluere Consilium Pac, 284 * exputando euoluere inc. inc. fab. 177 dicta ex pectore euoluunt Att. 47 stirpem ut euoluas Pomp. 4
- gloriam euorti Att. 366 fuscina euertens specus Att. 400
- Europae Att. 501
- Eurota inc. inc. fab. 207
- exalbescat metu Enn. 24
- exalat Pac. 363
- exitiùm examen Enn. 51
- sanguine exanclando Enn. 134 exanclaui diem Enn. 90 exanclari labos Pac. 290 clades .. exanclarem Att. 91 exanclauimus Tyranni saeuom ingenium Att. 269
- exanguest corpus Att. 56 exanguis genas inc. inc. fab. 190
- exanimasti prologio Pac. 383 exanimata Enn. 215 * exanimato Enn. 21
- exanimum Att. 595* exanimis altaribus *Pac*. 233*
- exaudire amplius Att. 281
- excelsa... dignitas Att. 188
- excidit .. confidentia Naeu. 5
- e tecto excies Att. 300 aede exciet inc. inc. fab. 97 ex templo excita

Santra 3* excita saxis . . echo Att. 572

- excitasti ex luctu in laetitudinem Att. 61* molem excitarit belli Att. 610
- excruciat Enn. 27 excrucior Pac. 264
- ingenium .. execrabile Att. 270
- execrabor Enn. 375

2

Ł

E

c

۱

- exemplo Aegisthi Pac. 140⁺ patrio exemplo Att. Aen. 15 male mulcari exemplis omnibus Att. 85
- e uisceribus sanguis exeatinc. inc. fab. 209 exi! Att. 592 ops exit inc. inc. fab. 44*
- quid petam praesidi aut exequar? Enn. 75 conata exequar Att. 202
- exerce linguam Enn. 263 seque ad ludos .. exerceant Pac. 21 tela exercentur Att. 548
- exercitum Att. 172 Aen. 3 summa exerciti Att. 150 311 strigones exerciti Nel. Corm. 4 tradam exercitus Att. 18
- exilium Pac. 301 306
- eximia pulcritudine Att. Brut. 20.
- exin Att. Brut. 25
- exinde Au. 74
- existimaueras Enn. 115
- existunt turbines Pac. 415 turbines existere Att. 398
- exitium Enn. 230 321 inc. inc. fab. 16 perbitere . . quouis exitio Pac. 288 exitium examen Enn. 51
- exopto Att. 181
- obstinari exorsus Pac. 425*
- nauis inchoandae exordium Coepisset Enn. 207 ab summo .. exordio inc. inc. fab. 181
- exoritur lumen Enn. 200 exorto iubare Pac. 347 unde exoritur? Pac. 155 egens exortus sum inc. inc. fab. 44 ab dracontis stirpe.. exortus Att. 596* sanguine exortam tuo Prolem inc. inc. fab. 120 solis exortu Pac. 88
- expectatio Att. Aen. 9
- expectes Pac. 131 illum fors expectabat Att. 54 aditum expectans Att. 417* expectantes nuntium Enn. 35 expectata aduenis Pac. 232
- sapientiam .. expectorat Enn. 21 pauorem expectora Att. 301 exanimum expectorant Att. 595

- expedibo atque eloquar Enn. 135 cf. Pac. 66 281 Att. 490 rem expedi Pac. 150
- regno expellunt Pac. 55 regno expellat Att, Brut. 34 expulsi saucios patrio lare inc. inc. fab. 199* uentis expulsum .. saxum Att. 396
- poenas.. expendisse Att. 536
- omnis ... expergit Santra 4 expergite Pectora Att. 140
- usus reapse experiundo edocet Pac. 374 inuenta expertaque ex hoc sunt bona Att. 681
- exspes expers Att. 415
- me expetiunt Enn. 26 me.. expetens.. excies Att. 300 te expetebant omnes inc. inc. fab. 186 quod multi inuideant multique expetant Att. 215 unde sibi .. consilium expetunt Enn. 350 periisse expetit Enn. 370 esse adiutam expetunt Pac. 206
- expirante uapore Att. 532
- responsa explanat Pac. 116
- crudelitatem .. explet satiss Att. 176 aras expleam Att. 208 accruos .. corpore expleui hostico Att. 323 expletis .. mensibus inc. inc. fab. 81
- explica! Att. 343 flammam . . explicas Att. 582

ted exposeo ut Enn. 142

- exprome quid fers Att. 499
- te expugnat timor Att. 503*
- exputando eucluere inc. inc. fab. 177
- ad stirpem exquirendum Pac. 51*
- exsacrificabat inc. inc. fab. 9
- exsangue cf. exangue
- exspes Att. 415 exspes liberum Att. 376

exsuperauit cf. exup.

exsurge Enn. 13 exsurgite Att. 141

exsuscitat cf. exusc.

- corpus macie extabuit inc. inc. fab. 189
- extemplo Enn. 355 Att. 385 inc. inc. fab. 24

extenta retia Att. 128*

orbasti extinxti Pac. 329 * extinguerem Att. 502 extinctum Att. 337 inimicitias .. extinctas Att. 43*

extispicium .. ars Att. 419 artem .. extispicum inc. inc. fab. 88

me extollo în abietem Att. 407 extollas liberorum ex te genus Enn. 363 famam extolles Enn. 11

extorris Att. 333

extra me Enn. 46 extra aedis Enn. 215

extremum inira camierem Pac. 48

extům interpretes Enn. 81

regno exturbatus Att. 334

exuberans Att. 504

exul Pac. 225 Att. 415 exule Att. 131

ab Argis .. exulo Att. 682 exulare Att. 365

Bacchico exultans modo Enn. 111 exultantem te et praefidentem tibi inc. inc. fab. 125

te exuperauit Enn. 191 exuperantum uirum Pac. 404

exurat Att. 331 exusserit Pac. 13

quietum exuscitat Att. 199 glebasque aruo ex molli exuscitent Att. 496*

exuuias Att. 256 446 447

arma .. fabricatus Att. 559

tacere ac fabulari Enn. 133

facesse Pac. 343 facessite Enn. 136* Pac. 326

- formam et faciem Naeu. 4 facie procera Pac. 254
- facile Enn. 156 Pac. 279 Att. 159 facilius Enn. 398 Att. 92
- facinus fecit maxumum inc. inc. fab. 64 inspice hoc facinus, priusquam flat Enn. 239 infans facinus Att. 189 facinus pessimum Att. 638 maxumum, Mirificum facinus Att. Brut, 27
- facis Att. 155 487 facit angustitatem Att. 504 quasi . . accendat, facit Enn. 367 facit, Ne dubitem Att. 88 iniurie Facimus Naeu. 43 quid faciam Pac. 30 facias Att. 309 faciet Att. 668 faciemus uolup Nel. Carm. 1 quod feci bene Pac. 26 amico amie ter fecisti Pac. 123 facinus feci inc. inc. fab. 64 aecum fecisse Enn. 135 faxim Enn. 261 faxis Enn. 393 * Pac.

123 tecum faxsit Pac. 424 faxit Att. 556 fac Pac. 208 fac populo audientiam Enn. 13 facite Enn. 300* Att. 114 facere Enn. 282 Var. 2 facere quod quibo boni Pac. 154 facere conpendi Pac. 175 impetum .. facere Att. 380 ad male faciendum inc. inc. fab. 160 fac-tum est Enn. 19 267 Att. 377 factust mendicus Pac. 375 sit factum Liu. 15 factam Pac. 271 facto opus Pac. 35 iure factum Att. 41 benefacta .. male facta arbitror Enn. 389 Pelopidarum . . facta inc. inc. fab. 119 mea facta in acie Att, 12 * meùm factùm pudet Enn. 44 pretium pro factis ferat Naeu. 10 ecfari tantum dictis, quantum factis suppetit Enn. 324 dicta factis discrepant Att. 48 factis dedicat Att. 78

- artem .. factites inc. inc. fab. 34 facul Pac. 322 426 Att. 460
- tua fácultas.. tulat opem Att. 102
- fallo Eq. Tr. 2 fallit Att. 138 ins .. falleret inc. inc. fab. 60 astu et fallendo Att. 475
- suspitionem .. falsam Enn. 266 flexa, non falsa Pac. 308 falsa .. conficta Pac. 337
- fama Pac. 53 fama Graia Pac. 119 (*) famae gratia Pac. 119 famae .. nobilitas Att. 643 * famam tollunt Naeu. 9 pro mala uita famam extolles, pro bona partam gloriam: Male uolentes famam tollunt, bene uolentes gloriam Enn. 11 Pelopidarum .. famam audiam inc. inc. fab. 119 fama celebrescat una Att. 274 turpi fama differet Att. 459
- fame Att. 111 fame perbitat Liu. 25 lacerabo fame Pac. 158 familia e Pac. 178 familiae matrem
- Enn. 97
- familiari .. parricidio inc. inc. fab. 171
- famulanter Att. 642
- famulitas Pac. 53 Att. 118
- famuli inc. inc. fab. 138

fanum Enn. 347 fana Enn. 79

- fas Att. 157 585
- fateor Att. 295 Aen. 9
- fatigans artus Pac. 159 Martem fatigat inc. inc. fab. 38

- fatiscar facere Pac, 154 haut fatiscar quin Att. 330
- fauentiam Att. 511

Ľ

۲

2

x

- fauent faucibus .. Cantu Enn. 356
- fauentem per fretum Nacu. 59 faustum Pac. 234 ominibus faustis Att. 510
- faucibus russis Enn. 356 in salti faucibus Att. 435
- fax Enn. 48 facem iacit Enn. 31 candentem in caelo sublimas facem Enn. 234 feruidam .. facem Iul. 3 ardentem facem inc. inc. fab. 5
- febris Att. 155
- femina Pac. 426
- fere Att. 269
- ferme Naeu. 63 inc. inc. fab. 224 fero infandissima Var. 1 sacuiter suspitionem ferre falsam Enn. 266 aegre . . feram Pac. 129 feratis fortiter Enn. 267 ferre aduorsam fortunam facul Att. 460 pretium pro factis ferat Naeu. 10 in portum oras ferat Nacu. 20* exprome quid fers Att. 499 fer mi auxilium Enn. 27 ferte opem Enn. 49 inc. inc. fab. 241 sceptra iam flaccent? ferat Att. 3 tropaeum ferre Att. 148 rapite uoluite (ferte) coma Pac. 350 litus peruolgans feror Pac. 393 * amentia rapior ferorque Att. 450 feror huc illuc Ouid. 2 per aethram .. ferri facem Iul. 3 fertur esse ops Att. 669

ferociam Pac. 346 468

- ferox Pac. 147 Att. 645 685 ferocem et toruam confidentiam Pac. 36 feroci ingenio Pac. 37 254 feroci .. imperio Att. 174
- ferrum Enn. 66 Att. 263 inc. inc. fab. 154 date ferrum Enn. 169 ferrum eripimus Att. 130 terras ferro .. proscindant Att. 493 aere atque ferro feruere Att. 631 ferro cernunt de uictoria Enn. 145 uulneratus ferro Frugio Enn. 313 ferro foedati Enn. 406 ferro prompto Att. 55 urbem ferro uastam faciet Att. 668 ferro saeptus inc. inc. fab. 31 ferro .. occidit inc. inc. fab. 69
- fertilitas inc. inc. fab. 208 ·
- feruido ardore Att. 582 feruidam .. facem Iul. 3
- feruit Att. 453 fernit aestu pelagus

Pac. 416 cor ira feruit Att. 450 feruat pectus iracundia Att. 2 feruere Nacu. 54 aere alque ferro fernere Att. 631*

- fera., manus Enn. 52 ferum Att. 174 cor . . ferum Att. 683 feri ... ingeni Naeu. 40 fera .. pectora Att. 25 feras.. plagas Att. 40* poenis.. feris Nacu. 35 fre-nos immittens feris Att. 416 beluarum .. ferarum Pac. 303 reciprocat fluctus feram Enn. 104 ferae Pac. 198 357 feras Att. 441
- festiuum festinant diem Enn. 395 festiuissime inc. inc. fab. 223
- festiuum.. diem Enn. 395
- diem .. festum inc. inc. fab. 223 frugum fetum Pac. 142 uiridantibus fetis Att. 244
- epularum fictor Att. 219
- fidelitate AU. 20
- o Fides alma Enn. 380 fides regni Enn. 382 fide sacratae ius inc. inc. fab. 60 per .. fidem Enn. 158 inplorem fidem Att. 330 inuocans .. fidem inc. inc. fab. 98 fidem Nuncupantes Pac. 140 fregisti fidem Att. 227 Deglexit fidem inc. inc. fab. 56 amicitiam et fidem inc. inc. fab. 226
- fida custos Enn. 214 fidam naturam uiri Att. 20 fide senex Enn. 182
- figurae nitiditatem Att. 254 pestem .. noua figura factam Pac. 270
- filia Enn. 196 filiam Enn. 355* filias Enn. 232 filiis Enn. 98 filios Pac. 402
- numquam sat fingi neque dici potest Att. 247 fictas . . sententias Enn. 364
- finis curai datur Att. 577 seruiti finem dari Att. 37 dat finem miseriis Att. 293 uitae finem Att. 452 ad finem tientum est Att. 54 (Lydiae) fluis inc. inc. fab. 164
- fit Enn. 68 Att. 387 flat Enn. 239 Att. 309 fieri Naeu. 50 Pac. 182
- pectus purum et firm um Enn. 259 hostimeutum firmum Att. 194* firmo ingenio Enn. 23
- fiscinam Naeu. 2
- saxis fixus Enn. 309

sceptra flaccent Att. 3 flaccebunt conditiones Enn. 301

flucti flacciscunt Pac. 77

flagiti Enn. 378

- flamine hiberno Att. 390
- flamma Enn. 25 inc. inc. fab. 155 flamma...coruscat Pac. 413 (flamma Volcani Att. 484) uapore flammae Att. 221 * flammam halitantes Enn. 154 flammam ...comprimit Enn. 308 flammam ...louis Att. 35 micantem ...flammam Att. 582 fana flamma deflagrata Enn. 79 flammis fleri flora Naeu. 50
- torrus .. flammeus Att. 452 orbem flammeum Att. Brut. 27 flammeam .. facem Iul. 3 flammeo uapore Pac. 13 rubore .. flammeo Att. 443 amore .. flammeo Att. 637*
- flammiferam .. uim Enn. 27
- lymphis flau is flauum ut puluerem ... abluam Pac. 244
- flebiles ucces Att. 551
- amnis...inflexu flectitur Naeu. 44 eeruice flexa Pac. 152* Achiuos flexeris Enn. 105 flexit socium pectora Pac. 401 flexa...autumare Pac. 308
- fletus Pac. 269 fletu Att. 275 * lamentas fletus Pac. 176
- flexanima Pac. 177 422
- flexibus Pomp. 11
- flictus nauium Pac. 335
- se in terram .. fligit Liu. 12 fligi socios Att. 317 stirpem funditus fligi Att. 22
- florere inc. inc. fab. 136 insignibus Florere Att. 632 florentissimo regno inc. inc. fab. 186
- lanugo flora Att. 246 * flori crines Att. 255 floros . . crines Pac. 19 * flammis fleri flora Naeu. 50
- flores inc. inc. fab. 220 florem liberum inuidit Att. 424 opacat flore lanugo Pac. 362 florem anculabant Liberi Liu. 28 floris Liberi Pac. 201
- fluctus Enn. 104 105 flucti flacciscunt Pac. 77 flucti immisericordes Att. 33 flucti cruoris Att. 633 mare cum horreret fluctibus Att. 413 magni fluctus eiciebantur Enn. 9 fluctus uerborum Enn. 218*

- quam turbam quosue fluctus concites Att. 608
- flumine Att. 462
- scatebra fluuiae Att. 505
- esse fluxa .. comperi Att. 601
- focus Att. Aen. 7 focos Att. 222
- foede Pac. 201 Nel. Carm. 2
- ferro foedati Enn. 406
- fontem Enn. 125 Att. 602* fonte Naeu. 47 auri .. fonte Naeu. 8 fontes inc. inc. fab. 137
- aperte fatur dictio inc. inc. fub. 49 fari Att. 538 fandi ... prolixitudinem Pac. 124 nilne a Troia adportat fando? Pac. 318 fato .. somnio inc. inc. fab. 6* fatis fandis Enn. 43 religionum fatis Att. 172* fatorum terminus Att. 481 fati ... iugum Pac. 374* fato, non ferro .. occidit inc. inc. fab. 69 fato ... supremo Att. 536 fati ... internecionem Att. 451
- foras Enn. 139* inc. inc. fab. 19* stridunt foris Pac. 133 has fores
- inc. inc. fab. 100
- stata forma *Enn.* 253 egregiissima Forma *Pac.* 231 formae, figuraenitiditatem *Att.* 254 formam et faciem *Naeu.* 4
- formido, pauor Pac. 53
- for midant .. ualentiam Naeu. 3 formidabant obiurare Penthes. formidans tibi Att. 334
- format Pac. 90
- caeli.. fornices Enn. 374
- fors dominatur Att. 422 [cf. Pac. 368] illum fors expectabat Att. 54 fors aut fortuna Att. 110 fortunane an forte repertus Att. 182 forte Pac. 97 forte 7. sum progressus longius Att. 129 forte ante auroram Att. 493 * si forte Att. 93 aut forte Att. 400
- fortassean sint Att. 122
- fortis Att. 272* fortem Att. Aen. 9 forti (abl.) Att. 148 fortis (acc.) Att. 6
- fortiter Enn. 258 267
- fortitudo Pac. 174
- fortuna Att. 98 110 619 fortuna Hectoris Enn. 325 fortuna .. defit Enn. 268 lapsa fortuna Enn. 371 fortunam Pac. 366 [368] 372 fortunam .. cernunt Enn. 145* fortunam aduorsam Pac. 268 Att. 460

fortuna — gemini

heu heu, mea fortuna! Enn. 307 a fortuna opibusque omnibus Desertum Att. 594 fortunae commutantur Nel. Carm. 3 dispar fortunis patris Att. 156 abundans fortunis Att. 685

2

•

h

- fragescunt All. 26 fragescat All. 338
- franguntur hastae Enn. 150 uenti sese frangebant Nacu. 62 frangit .. opes inc. inc. fab. 149 fregisti fidem Att. 227 arae fractae Enn. 78
- frater Att. 229 fratris Pac. 329 Att. 219
- fraternum .. exilium Pac. 306 fraternis armis inc. inc. fab. 53
- fremitus Pac. 336 fremitu concite melum Pac. 311 * fremitu peragrant Att. Aen. 11 imbrium Fremitu Enn. 344 fremitibus Att. 550
- hymenaeum fremunt Pac. 113 fremere bellum Att. 288 fremebunda Att. 392
- fremor inc. inc. fab. 233
- frendere noctes Pac. 10
- fruges frendo Pac. 11 fruges frendas Att. 478
- frenos immittens feris Att. 416 frena Att. 686
- frequentes Pac. 187
- fauentem per fretum Nacu. 59 caeli fretum Enn. 331 in Aegeo freto Pac. 420 undanti in freto Att. 401 per freta inc. inc. fab. 182
- praesidio .. fretus Pac. 156 auxi-
- lio.. freta Enn. 76 fricantem All. 462
- frigit aestus Att. 443 frigit Corpus Att. 461
- frondet uiridantibus fetis Att. 244 frondentis comas inc. inc. fab. 221
- frondescere inc. inc. fab. 133
- frondosam .. uitem Var. 8
- frondem inc. inc. fab. 220
- amicitiam in frontem promptam gero Enn. 327 caperata fronte Pac. 382
- fructus .. obriguerint Pac. 14* fructum .. cape Att. 70
- fruges Att. 673 frugum Pac. 142 291 Att. 49 fruges Pac. 11 * Att.

478 inc. inc. fab. 136 frugis Att. 440

- frugifera .. arua *inc. inc. fab.* 164
- ferro Frugio Enn. 313
- Frugum wid. Phryges
- frundiferos locos Naeu. 27
- fruimur anima Att. 296 frui..armis inc. inc. fab. 52
- frustrando Att. 66
- Frygiae Att. 178* Frygiam Att. 560
- fugae (gen.) Enn. 76 pudendam... hortabar fugam inc. inc. fab. 63 nauem in fugam Transdunt Att. 629
- fugimus Pac. 108 saeuitiam .. fugimus Pac. 420 mortem fugere Att. 193
- taedis fulgëre Att. 251 linguae.. fulgere Pac. 220 ex oculis fulgens Att. 443 fulgentium armum Att. 319
- fulgore .. praeferuido Att. 652
- fulguriuit Inppiter Nacu. 14
- fulmen Att. 35 crispisulcans igneum Fulmen inc. inc. fab. 37 fulmine icit Naeu. 12
- funditus fligi Att. 22
- fundam in campo copias Att. 126 fusum sangueu Att. Aen. 4*
- funesta ueste All. 86 ore funesto All. 232
- officium fungar uulgi Pac. 129
- funerum Au. 175
- furenter Santra 2
- Furiarum una Enn. 56
- furere inc. inc. fab. 57
- prodigus uitae furor inc. inc. fab. 38
- fuscis crinibus inc. inc. fab. 132
- factum est futtile Enz. 267
- futtilum est Enn. 266
- fuscina Att. 400
- uim Gallicam Att. Aen. 3
- Ganymedes Att. inc. fab. III
- gaudent *Att*. 31 444
- gaudium inc. inc. fab. 211 gliscit
- gaudium Pac. 294 gelidas..niues Att. 567
- flamine ... gelus Att. 390
- geminitudinem Pac. 61
- 291 Att. 49 fruges Pac. 11* Att. gemini! Pac. 20 deos geminos

Enn. 377 geminis ... cornibus Att. 660 gemina confidentia Pac. 174 gemitum Enn. 67 gemitu Pac. 321

- Att. 550 Aen. 2 quod ... gemam Enn. 171 uirtutem .. gemes inc. inc. fab. 116
- imprimit genae genam Enn. 397 genas Pac. 362 inc. inc. fab. 190
- gener pudet Generi inc. inc. fab. 124* generibus Att. 65
- genetrix Santra 4
- genitor Att. 277 669 genitorem Au. 41 293
- gentes orarum ultimae inc. inc. fab. 43 quis . . umquam gentium? Enn. 191 quouis gentium Att. 599 gentum aut generum adfinitas Att. 580 * Dardaniis geutibus Att. 523 ops gentibus Att. 669
- deum genus Enn. 269 humanum genus Enn. 270 mulierum genus inc. inc. fab. 143 caprigeno generi Pac. Paul. 5 extolles liberorum ... genus Enn. 363 propagat genus inc. inc. fab. 103 a Tautalo ductat genus inc. inc. fab. 124 sanctescat genus Att. 163 misceri ge-nus Att. 208 non genus uirum ornat, generi uir fortis loco Enn. 272 fortuna magis nunc defit quam genus Enn. 369 labes generis inc. inc. fab. 84 genere antiquior Att. 596 gentum aut generum adfinitas Att. 580 multis mali ... generibus Att. 356
- germane Hector Enn. 57 eius germanum Att. Brut. 23
- angues in sese gerunt Naeu. 22 arma ... gessit inc. inc. fab. 50 amicitiam in frontem promptam gero Enn. 327 nitiditatem . . geris Att. 254* sapientia munitum pectus .. gerat Att. Brut. 33 animum geritis muliebrem inc. inc. fab. 210 bellum gerentes Enn. 64 rem ... gesserunt Enn. 17 rem .. gessere Enn. 220 re gesta Enn. 176 mihi gerere morem Naeu. 19 tibi . . morem gerit Enn. 175
- pectus purum et firmum gestitat Enn. 259
- genui inc. inc. fab. 85 Semela ge-nite Att. 242*
- glauco pampino Att. 257
- glebas Att. 496

- gliscit gaudium Pac. 294 quorsum .. gliscunt? Att. Aen. 13
- saxo .. globoso Pac: 367 globosos turbines Att. 397
- gloria Pac. 190† Att. 447 quem gloria ad caelum extulit inc. inc. fab. 93 gloriam Enn. 11 sq. (bis cf. fama) gloriam euorti sines Att. 366 abiecta gloria Att. 548
- natus Att. 590 Tyndareo gnatus gnata Att. 609 nati inc. inc. fab. 169 gnati parui Pac. 330 gnato Laerta Att. 131 Hectoris natum Enn. 93 natum tuum Pac. 198 gnatam Pac. 115 Att. 503 gnatam tuam inc. inc. fab. 193 gnate Pac. 283* 400 nate Enn. 247 mi gnate Naeu. 1 Pac. 67 gnata unica! Att. 299 natae Liu. 11 natis Att. 226 Nerei natis Enn. 342 natos Att. 230 de gnatis Pac. 316
- gnobilis Att. 283
- staturae gracilitudo Att. 88
- gradilis gressio Pac. Paul. 5* gradere! Pac. 47
- gradum Regredere Enn. 4 repeda .. gradum Pac. 400 gradum pro-ferre pedum Enn. 181 probitam gradum Pac. 341 concitum tetuli gradum inc. inc. fab. 25 tardo properantem gradum Att. 183* praegrandi gradu Pac. 37 trepidante gradu Pac. 273 celebri .. gradu Att. 24 modico gradu Att. 239 tuo sub iudicio quae omnes tetinerim gradus Pac. 172 gradus eliminat inc. inc. fab. 229 Graecia Att. 464 Graeciam Att.
- 560 inc. inc. fab. 86 Graj [Naeu. 68] Pac. 89 Att. 364
- inc. inc. fab. 94 Graium Att. 471 * Graios Pac. 105
- Graiugena Pac. 364
- fama Graia Pac. 119 (*)
- grandaeuitas Pac. 162 Att. 245 grandaeuitatem Att. 68
- grandinat Pac. Paul. 4
- grandiri Pac. 142
- raudus .. grande Att. 438 grando Pac. 414
- Telamonis .. grata est gratia Enn. 280 quem famae gratia . . nobilitat Pac. 119 pro merenda gratia Pac. 104 liberorum sibi quaesendum gratia Enn. 120 cf. 233 Pac.

43 Att. 217 ea gralia Vt inc. inc. fab. 168

z

i.

- tibi.. gratari Att. 514 ut eant gratatum hospiti Pac. 187
- Iuppiter, tibi .. gratulor Enn. 176 grata est gratia Enn. 280* id facite gratum ut sit seni Att. 114 quod facis, gratum et graue est Att. 487 (benefacto).. grato Att. 279* o grata cardo Gracch. 1
- grauidus armatis equus Enn. 60 grauida inc. inc. fab. 5 81 grauidam Pac. 69
- camo collum g ra u em Att. 302 raudus.. graue Att. 438 onere pulsans graui inc. inc. fab. 99 grauis sacerdos Att. 55 amicus .. grauis Att. 132 grauis .. auctor Att. 523 hostimentum firmum .. et graue Att. 104 gratum et graue est Att. 487
- grauiter .. ictum Pac. 259 grauiter saucium Att. Brut. 25 grauiter gemam Enn. 171 cf. inc. inc. fab. 116
- in gremium extollas Enn. 363 undaeque e gremiis subiectare Pac. 334
- gressio Pac. Paul. 5
- gressus Att. 568 gressum Att. 24
- grummum Att. 506
- guttis lacrimarum Att. 578
- guttatim Enn. 172
- legum habenae inc. inc. fab. 126 habeo Pac. 61 inc. inc. fab. 142 habet Enn. 183 339 Att. 150 te habet templum Att. 113 habet hoc senectus in se Pac. 179 te aetas male habet Pac. 277 habemus Pac. 175 habeam Pac. 305 Att. 370 habeat Enn. 311 habebat Nacu. 60 non sat habuit .. inlexe Pac. 205 nihil contra rationem aequam habuit Att. 476 arcem altam habetis Enn. 219 ubi habet? Att. 537
- habitat Att. 373
- hac ubi Att. 596*
- haeret Enn. 305
- halitantes Enn. 154
- harena Pac. 99
- hasta Enn. 149 hastam inc. inc. fab. 235 hastae Enn. 150
- hauquaquam Att. 618
- haut Lin. 33 Enn. 330 340 Pac.

- 165 (*) 325 426 Att. 108 115 * 193 330 * 360 * 466 * Brut. 31 inc. inc. fab. 30
- hebetem Att. Brut. 32
- Hector Enn. 8* 57 89 130 830 inc. inc. fab. 22 Hectoris Enn. 91 325 Hectorem Enn. 92 Hectorem abstuli Att. 667 Hectora Att. inc. fab. XXXVI inc. inc. fab. 61
- Hecuba inc. inc. fab. 6 21 82
- hehae Enn. 333
- Helena Enn. 195 Helenam inc. inc. fab. 80
- Heleno Pac. 392*
- Helles pontum inc. inc. fab. 107 cf. 105

hem Att. 157

- herbam Att. 444 herbis inc. inc. fab. 137
- heu Enn. 307* (bis) Att. 22 450 558 562 inc. inc. fab. 22* (ter) 184 heu me miseram Enn. 164 Pac. 264 Att. 346*
- heus *Att*. 140

hiat .. obstupida ciuitas Pac. 54* flamine hiberno Att. 390

hio Naeu, 66 Pac. 173 185 210 290 Att. 122 123 inc. inc. fab. 122 150 huius, Phere, Hic cubile inire est ausus inc. inc. fab. 130 hace Enn. 25 Att. 6 86 352 455 556 hoc Enn. 46 239 245 280 292 302 (337) 375 Pac. 45 86 90 122 138 179 284* 340 Att. (127) 233 (267) 202 605 inc. inc. fab. 21 204 quid hoc hic clamoris, quid hoc hic tumulti est? Enn. 143 quidnam autem hoc soniti est? Pac. 133 huius Att. 152 294 621 * inc. inc. fab. 114 huic Enn. 116 Pac. 286 Att, 19 429 446 Var. 3 hunc Enn. 172* Pac. 215 217* 277* inc. inc. fab. 177 223 hanc Liu. 14 Enn. 27 Pac. 115 Att. 4 37 507 557 (635) 668 inc. inc. fab. 238 hoc (abl.) Enn. 136 (*) 197 287* Att. 681 hac Pac. 108 130 Att. (300) 514 inc. inc. fab. 28 hi Liv. 29 Pac. 194* haec Liu. 8 Naeu. 50 Enn. 86 165 290 Pac. 121* Att. 195 294 346 362 548 665 Acn. 16 Brut. 36 inc. inc. fab. 42 217 horum inc. inc. fab. 206 his Enn. 107

[276] Att. 305 * 428 473 has inc. inc. fab. 100 *

- hic (adu.) Enn. 188* 224 244 308 Pac. 28 118 Att. 75* 183 283 435 646 quid hoc hic clamoris? quid hoc hic* tumulti est? Enn. 143
- hice Att. 439* hasce Liu. 19 hicine? Pac. 119 inc. inc. fab. 93* hocine? Att. 96*
- hiemes delati Att. 677 turbinum ... hiemes Att. 413 nouem hiemes ... pertuli Att. 557
- hine Naeu. 17 Enn. 189 Pac. 16 184 255 326 418 Au. 266 438 519 660
- Hippodamia Att. Atr. I Hippodameam inc. inc. fab. 109
- Hippotem Pac. 237
- plus quam fas est .. hiscere Att. 157
- [Histrum Naeu. 69]
- hodie Naeu. 15 Enn. 228 308
- homo Enn. 366 quis homo? Enn.
  191 homo locum ornat, non hominem locus inc. inc. fab. 35 hominem Enn. 36 Att. 616 infando homine Att. 131 homines Nacu. 3
  Att. Brut. 29 hominibus Nel. Carm.
  3 homines Nacu. 42 Pac. 348
- honeste Enn. 198
- honestitudo Att. 16 honestitudo .. principum Att. 501
- honoris gratia Enn. 233 honorem inc. inc. fab. 30 usi honore Pac. 217
- mare cum horreret fluctibus Att. 413*
- horrescunt tels Enn. 131 ferae... horrescunt Pac. 359 animi..horrescit Pac. 294
- horribilem Att. 80
- barba paedore horrida inc. inc. fab. 191 horrida honestitudo .. principum Att. 501 patrocinium horridum inc. inc. fab. 197* horridi inc. inc. fab. 239 loca horrida Pac. 1
- horrifer Aquilonis stridor Att. 566 prodigiùm horriferùm Pac. 82
- horrificabili Au. 617*
- horror Pac. 224
- hortatricem Pac. 195
- hortatur me Pac. 365 Att. 229

hortari Att. 103 hortabar fugam inc. inc. fab. 63

- hospes! Att. 254 hospiti Pac. 187 hospitem Enn. 173 Att. 344 hospitem depositam Att. 51 hospites! Enn. 303 inc. inc. fab. 214 hospitum Pac. 194
- hospita Pac. 232
- hospitio Pac. 188
- hostiis Pac. 212 hostiis balantibus inc. inc. fab. 9
- corpore .. hostico Att. 323

hostifice Att. 82

- hostificum..diem Att. 80
- hostili manu Enn. 315 hostili... sanguine Att. Aen. 4
- auditis hostimentum adiungito Enn. 113 beneficiis hostimentum .. peperisti Att. 194*
- hostio ferociam Pac. 346 quae .. hasta hostibit Enn. 149*
- grauis .. hosti hostis fuit Att. 132 hostem ut profugiens inimici inuadam in manus Att. 192 hosti Att. 427 inter hostis Pac. 415 defende hostes Enn. 1 hostibus Att. Acn. 15
- huc Naeu. 51* Enn. 189 Pac. 303* Att. 123 124 209 289 (499) (500) 677 Ouid. 2
- humana uita Enn. 312 humanum genus Enn. 271 speciem humanam Att. 339 semine .. humano Att. 463 humana .. bona Att. 159 uarietas humanum Pac. 191 †
- quadrupes . . humilis Pac. 2 in humili saxo Att. 186 humili sede Att. 576 humile rege Pomp. 1 causam humilem Pac. 339
- humilitas Att. 99
- pinsibant humum *Enn.* 396 per aspera saxa et humum *Pac.* 351 mersit umidum plantas humum *Gracch.* 8
- hymenaeum fremunt Pac. 113
- iacent Enn. 78 406 crines .. propessi iacent Att. 255 (iaceo Att. 549)
- iacere Att. 33 facem iacit Enn. 31 umbram iacit inc. inc. fab. 222* iacite nisus leuis! Att. 239* iactarier Enn. 93*
- linguae iactu crispo fulgere Pac. 229*

- iam Liu. 7 15 Naeu. 45 53 Enn. 19 34 50 Pac. 21 205 411 Att. 3 14 43* (146) (172) 197 286 289 368* (bis) 665 668 675 682 Brut. 17 inc. inc. fab. 4 26 81 166 181 iam fero infandissima, lam facere cogor Var. 2
- iamiam Pac, 265 Att. 142 564 611
- ibi Naeu. 45 Enn. 313 Att. 154 ibi sub eo saxo Pac. 99 ibi mentem .. delectat Enn. 186 ibi tum derepente Enn. 268 ibi quid agat secum cogitat Enn. 297 ibi fas, ibi Att. 585 ibi ex oraclo . . edidit inc. inc. fab. 13
- fulmine icit Iuppiter Naeu. 12 non tam illum adpetit, Qui sese icit, quam .. lapidem qui ipsa icta est. petit Pac. 39 graniter ... ictum Pac. 260 ictos undis Att. 398
- ictu Att. Brut, 24

ĩ

ŧ

- idem Pac. 91 Att. 260 268 idem tempus inc. inc. fab. 82 eundem Pac. 403 eandem Enn. 281 Att. 218 eandem uirtutem istam inc. inc. fab. 116 eodem Att. 53 eadem istaec Pac. 202 isdem Pac. 245 eadem dicta eademque oratio aequa non aeque ualet Enn. 167 indidemque eadem quae oriuntur, de integro aeque eodem occidunt Pac. 92
- identidem Att. 674
- ex alieno iecore sapiunt Pac. 84
- ignauit fortem .. expectatio Att. Aen. 9
- ignaua opera Pac. 348 ignauo Att. 559
- igneum Fulmen inc. inc. fab. 36
- ignis Att. 533
- ignobiles Enn. 166 Pac. 221
- ignominiae dolore inc. inc. fab. 67
- ignoras inc. inc. fab. 84*
- ignosce Att. 21
- ignotus.. coetus Enn. 110 ignoti nescio ques Pac. 221 ignota .. loca Att. 237 ignotae iteris sumus Naeu. 38
- ilico isti Enn. 303 ilico .. habitat Att. 373 regrediundum est ilico Pac. 235
- astorque Ilius Att. 610
- ille Naeu. 40 42 Enn. (184) 228 inaudiui Pac. 35

Pac. 134 (*) 392 Att. 67 376 (452) inc. inc. fab. 93 ille talis, (ille) uir inc. inc. fab. 151 illa inc. inc. fab. 210 ubi illa tua . modestia? Enn. 40* illud Pac. 138 Att. 697 illius Att. 185 268 465* 579 illius Att. 201 illi Enn. 229 230 (bis) 368 392 486 * illum Enn. 90 288 Pac. 38 39 131 135 148 157 248 (bis) 322 Att. 54 inc. inc. fab. 175 illam Enn. 294 Att. 6 inc. inc. fab. 212 illo Liu. 27 Pac. 327 Att. 474 inc. inc. fab. 40 illorum Att. 125 285 492 illis Enn. 108 227 Pac. 287 illos Enn. 47 Att. 346 * 492 illa inc. inc. fab. 15 illis Att. 146 195 ubi illic est? Pac. 134 quis illaco

- est? Enn. 345 illoc dolore Att. 605 *
- illic (adu.) Pac. 192*
- illinc Enn. 189 Pac. 341*
- illuo Enn. 189 (bis) Ouid, 2
- Ilus Att. inc. fab. III imber Enn. 3 imbri largifico Pac. 414 imbrium Fremitu Enn. 343 imitabo Liu. 1
- immo enimuero Pac. 125 Att. 667 in (c. acc.) Liu. 10 12 (30) Naeu. 2 20* 27 (32) 61 Clast. 1 Enn. 172 268 281 307 327 341 (354) 363 Pac. 91 94 96 253 330 332 406 Att. 10 19 61 191 192 205 222 291 380 407 425 437 494 530 554 629 637 645 671 672 Brut. 24 Var. 6 inc. inc. fab. 87 (bis) in (c. abl.) Liu. 33 38 Naeu. 235 9 22 60 Enn. 73 107 144 171 175 178 184 187 197 199 205 209 (corr.) 234 260 290 298 305 375 387 388 398 Pac. (28) 337 28 * 64 (') 72 128 136 158 168 179 218 238 261 367 384 420 423 Att. 12 34 73 100 109 115 126 138 150 165 177 178 186 206 213 249 250 259 323 371 401 409 416 423 435 436 462 514 519 547 549 557 574 601 628 670 Aen. 3 8 9 Brut. 19 26 29 30 inc. inc. fab. 6 91 112 141 204 224 itera, in Quibus partibus Att. 179
- undas Inachi Att. 297 inanima Pac. 4

pellom inauratam Enn. 210

- morte inbuturum manus Att. 433 inbutus sanguine Att. 151* ueneno inbutae Att. 553 cor.. sapientia inbutum Pac. 300
- incedunt Naeu. 24 Enn. 28 incodunt incédunt Enn. 26*

fax obuoluta .. in cendio Enn. 48

ciuitatem .. incendere Enn. 291 incerte Enn. 190 Pac. 225 * 302

me incertat dictio Pac. 150

- incerta instabilisque Pac. 369 incerta re Enn. 4 388 summarum rerum incerti Enn. 351 parentum incertum Pac. 43 pro incertis certos., dimitto Enn. 352
- nauis inchoandae Enn. 207
- incicorem iracundiam Pac. 386
- ardor...incidit Att. 653
- incidit inuidendum Att. 697
- incilas Att. 41 incilet Pac. 130 incilans Att. 458
- incinctae angui Enn. 28
- incipio ... scandere Pac. 95 quae ego incipio AU. 202 increpare ... incipit Pac. 15 quod iter incipiam ingredi? Enn. 231 iam potere! incipe iam! AU. 368*
- inciti atque alacres .. Delphini Att. 403
- aciem inclinatam (dedit) Enn. 325 Danais inclinantibus inc. inc. fab. 64
- angustitatem inclusam Att. 81 (?)
- in c lu tum Iudicium Enn. 55 fanum inclutum Enn. 347* inclute! Att. 520 stirpe cum incluta Att. 235 armis inclutis Att. 145*
- fulmen incohatum Att. 35*
- incolarum inc. inc. fab. 98
- incultu ac uastitudine Pac. 314 (*)
- in culta uastitudine Pac. 314 taetritudo .. inculta Att. 556 * incultos .. sinus Pac. 71
- offendo incolumis Pac. 204
- incommodis .. meis Att. 350
- increpitando inc. inc. fab. 234
- sonitus auris .. increpat Enn. 296 increpare dictis saeuis Pac. 15
- incursio.. acris Att. 320
- incuruiceruicum pecus *Pac*, 408
- incuruiscere inc. inc. fab. 135
- incusant Att. 594
- in de Enn. 207 385 Pac. 121* 252 Att. Brut. 21 inde abhine Pac. 21

- indecorabiliter Att. 258
- uita indecoris Att. 193
- sermone indecorans Att. 459
- indelicta *Att.* 384
- radiorum ardentum indicem Att. 493
- indicans Gracch. 1
- indidem Pac. 92
- indigem liberum Pac. 328
- indigne Naeu. 11
- indignum Pac. 371 indignam Att. 340
- Andromachae nomen . . indidit Enn. 65
- indocti Att. 6
- quadrupedem .. indomitam Enn. 156 indomito more Att. 636
- illos.. in duxit uirtus Att. 492
- induta fuit .. stola Enn. 391
- industria.. bellum gerentes Enn. 64
- inenodabile Att. 75
- euhan euhoe .. in ibat Enn. 111 cubile inire inc. inc. fab. 130
- inertes Enn. 273
- inexorabilem Pac. 122
- infabre Pac. 271
- infando homine Att. 131 fero infandissima Var. 1
- infans facinus Att. 189 infantum quadrupedum Att. 315*
- deos infernos Pac. 212 di infernum Att. 62*
- castris ... castra ... inferre Enn. 140* in monte ... illatae lampades Att. 670
- Acherunsia templa..infera Enn. 70 motus superum alque inferum Enn.
  122 inferum uastos specus Enn.
  155 sonitus..inferum Att. 479 caligo inferum inc. inc. fab. 75 macto inferis Pac. 289 retracta rursus inferis Att. 57
- infideli Att. 228 infideles Att. 651
- infidissimi Pac. 1944
- ingenium infirmat Att. 99 franget infirmatque opes inc. inc. fab. 149 infitiando Att. 234
- inflammari Enn. 86 [Att. 362] Att. 14
- inflexu fleotitur Naen. 44
- infrenari Enn. 157 iram infrenes Att. 15
- infuscat inc. inc. fab. 192

- ingenium Att. 414 ingenium... bonum Att. 99 muliebre ingenium Att. 105 muliebri ingenio Pac. 269 saeuom ingenium atque execrabile Att. 270 feroci ingenio Pac. 37 254 feri ingeni iram Naeu. 40 inuerecundum animi ingenium inc. inc. fab. 179 nullum est ingenium tantum Att. 683 tuum te ingenium moderat Pac. 306 firmo ingenio Enn. 23 eo ego ingenio natus sum Enn. 326 maturescam ingenio Pac. 139 ingenio arbusta ubi nata sunt. non obsita Naeu. 28
- ingens Pac. 99 dextra ingenti Att. 653 ingenti sonitu Att. 392 ingentes Enn. 374 Pac. 397
- natum ingenuum Aiacem *Enn.* 278 ingratifici Att. 364
- est ingratum .. quod feci bene Pac. 20 ingrato ex loco Pac. 31*
- iter.. ingredi Enn. 231 Salamina ingredi Pac. 327 caute ingredimini Att. 568 itiner ingressum Att. 457
- ingurgitandum Enn. 341
- inhorrescit mare Pac. 411
- ossuum inhumatum Pac. 103
- inibi est Pac. 205
- terram injcere Enn. 126 ardor iniectus Att. 653 terrore iniecto Pac. 359
- inimicitiam Enn. 327 Pac. 111 Att. inc. fab. XXXVIII inimicitias Au. 42
- inimico omine Att. 583 hostem ut profugiens inimici inuadam in manus Att. 192 inimico Enn. 121 inimici inc. inc. fab. 159 inimicorum Att. 1 inimicis Pac. 286
- iniquo .. animo Att. 109* iniqui atque infideles Att. 651
- initiantur gentes inc. inc. fab. 43
- loca .. initas Pac. 1
- quadrupedem ... in iug em Enn. 156* circumuenire .. iniuria Naeu. 63
- iniuria . . adficior iudigna Enn. 114 patior facile iniuriam, Si est uacua contumelia Pac. 279
- iniurie Facimus Naeu. 42
- homines iniuros Nacu. 42*
- genitorem iniustum Att. 41 inlacuetur Pac. 210
- inlicite! Nacu. 32 inlexe in stuprum Att. 205

- inluuie Pac. 9* 314 (*) inc. inc. fab. 192
- inmanis Att. 337 immane .. templum Att. 113* inmanem Graeciam Att. 560* ex immani uictum ad mansuetum applicans Att. 411
- inmemores benefici Att. 364
- imminuam curam Att. 234 imperium regis . . inminuimus inc. inc. fab. 27
- flucti inmisericordes Att. 33
- uela uentorum animae immittere Att. 11 frenos immittens feris Att. 416
- inmoenes Att. 364
- immolare Att. Brut, 22 immolet inc. inc. fab. 121
- di inmortales Att. 339 363
- lacteam immulgens open Liu. 37
- luna innixus *Enn.* 30
- innocens Naeu. 11 Enn. 98 195
- innuptis . . nuptiis inc. inc. fab.
- 80 inopia Enn. 20
- incerta re atque inorata Enn. 4
- si inpar esses tibi Att. 561
- pectora .. sonitu inpulit inc. inc. fab. 96 impelli Att. 661 [impule-
- rit Pac. 368] imperator Enn. 15 Pac. 295
- uicissitatem .. imperitandi Att. 586
- imperitus Att. 287
- imperium Enn. 158 Pac. 392 Att. 231 inc. inc. fab. 27 uim imperi Att. 26* imperi .. iugo inc. inc. fab. 126 feroci .. inperio Att. 174* pro imperio agendum est Pac. 41 imperio regis *Enn.* 211 domi-num imperia *Pac.* 75*
- impero Argis inc. inc. fab. 104 quibus egestas imperat Enn. 273 mihi classem imperat Pac. 331* soluere imperat inc. inc. fab. 89 cf. Att. 385 uelare imperant Iul. 1
- clades .. inpetibilis Att. 91
- perpetrare precibus in petrita Pac. 317*
- impetrem Enn. 299
- impetum . . facere Att. 380 draconis .. impetum inc. inc. fab. 172 quieti corpus nocturno impetu Dedi Att. Brut. 17
- inpietas Att. 303 inpietatem Att. **6**5

in turbam te inplices Att. 191*

inplorem fidem Att. 330

scrupeam inponas tibi Att. 431 cladem inportem familiae Pac. 178

- inpos consili Att. 287 animi..impotentiam inc. inc. fab. 110
- imprimit genae genam Enn. 397 inprobati Enn. 221
- inprobum *Enn.* 115
- inprouiso Att. Brut. 31
- impudentes ... arioli Enn. 272
- inpudenter *Lin.* 23*
- impudentia Enn. 191 effrenata impudentia Att. 133
- sonat inpulsu.. eardo Gracch, 2* inpune^{Att.} 67
- inquam Pac, 125 Att. 373 inc. inc. fab. 214
- inquirendi mei parentis Pac. 220 me miseram inridet Att. 36 inri-
- deret meam Grandseuitatem Att. 67 inridens nobis Att. 252*
- lanugo .. (genas) inrigat Att. 246 insaniens *inc. inc. fab.* 66 fortunam insanam *Pac.* 366 369
- insani Enn. 273
- inscitiast Postulare Att. 215
- uita insepulta Naeu. Clast. 1
- insidiae Att. 214
- insignibus Florere Att. 632
- insistam uiam Pac. 50 institeram grummum Att. 506 Luna circos ... institit Att. 100 imperi insistent iugo inc. inc. fab. 126 dictis mertare institut Att. 134 maturare institit Att. 428 adsimulare .. institit inc. inc. fab. 57
- aegritudo insolens Pac. 60 ignominiae dolore uictor insolens inc. inc. fab. 67
- luminis conspiciendi insolentia Att. 278
- inluuie atque insomnia *Pac.* 9 insomnia Pac. inc. fab. LVII
- insontis..expulistinc.inc.fab.199* omnis res inspicis Enn. 237 in-
- spice hoc facinus Enn. 239
- instabilis Pac. 369
- custodem .. instituit uirgini Att. 386 (?) cui quod agat institutumst Enn. 185
- saxoque instare in globoso Pac. 367 reportare instat Pac. 249

ebore instructam regifice Enn. 85

- insueto .. nomine Pac. 239
- magna in est certatio Enn. 226
- aeni integri Enn. 403 actate integra Pac. 253 de integro Pac. 92
- inimicitiam integrare Pac. 111 opes Troise integrem Att. 124
- intellego Pac. 185 Att. 136 in-tellego Referundum Att. 119 intellegit Enn. 36 intellegimus Pac. 7 intellegunt Pac. 83 inc. inc. fab. 194 intellegas inc. inc. fab. 49 intelleges Att. 115 * intellegendi astutia Pac. 358
- nocte intempesta Cass. Brut. 41 intendit.. aroum Enn. 29 intenta fides Var. 4
- inter Naeu. 46 Enn. 6 55 112 123 378 Pac. 61 121 413 Att. 151 178 211 250 415 480 inc. inc. fab. 78 situm inter orisinc. inc. fab. 191* mare interbibere Naeu. 57
- inimici.. intercidant inc. inc. fab. 159
- interdum Att. 260
- intérea Liu. 24 Pac. 322 Att. 577 inc. inc. fab. 167 170 interes Enn. 6* Pac. 411 interes loci Pac. 76
- intereo Pac. 207 interit Pac. 392 interii Enn. 164 beniuolentiam Interisse Att. 97
- iuterfectum Pac. 237 torrus .. interfectus Att. 452
- interimes Att. 51
- internecioni Att. 657 fati internecionem Att. 451
- dignum atque indignum ... internoscere Pac. 371
- augurium atque extum interpretes Pac. 81
- coniectura .. interpretarier Pac. 151
- interruptum .. nimbum Att. 395
- interveniat Pac. 14 interventum est Pac. 65
- intoleranda anxitudine Pac. 164 barba .. intonsa inc. inc. fab. 192
- intonsam comam Att. 674
- extremum intra camterem Pac, 48 intra traiectus neniorum Att. 435 abducite intro Att. 187
- introcurrimus Naew. 59
- introducta est Enn. 72
- intuentur Pac. 410 intui Att. 614
- inimici inuadam in manus Att. 192
  - uastitudo .. inuasit mihi Att. 455

- neo qui te adinter in uenio Att. 103 hueni .. Orestes uter esset Pac. 100 inuenit socium Pac. 316 femina una inuenietur bona Pac. 426 inuentam probri Compotem Naeu. 6 multa inuenta expertaque ex hoc sunt bona Att. 681
- uitis inuentor Enn. 108
- inuerecundum .. ingenium inc. inc. fab. 179
- inuestigari Pac. 100 parentum.. inuestigandum gratia Pac. 43
- inuestita saxo Enn. 100 inuicte! Att. Aen. 5 quadrupedem
- inuictam Enn. 156* inuicta. .manu Att. 559
- quod multi inuideant Att. 215 florem liberum inuidit Att. 424 inuidendum Att. 697
- speciem humanam .. inuisitatam egregiam Att. 339*
- inuisentes loca Att. 237
- in uita Att. 442 inuitam Enn. 43 156 (?) inc. inc. fab. 131 inuitam inuitum cogis linquere Enn. 117 inuitis Enn. 385
- inumigant Liu. 16
- inuoco Pac. 219 Att. Aen. 5 inc. inc. fab. 132 quem inuocant omnes Iouem Enn. 302 inuocans.. fidem inc. inc. fab. 98
- Ioni A4. 386
- Ionio mari inc. inc. fab. 105
- hic Iouis Naeu. Pac. inc. fab. LIX Att. inc. fab. XLI 373 * Iouis aram Enn. 88 caelo.. Iouis Enn. 190 * proaui Iouis Enn. 279 complexu Iouis Enn. 376 ius iurandum Iouis Enn. 380 inc. inc. fab. 219 flammam .. Iouis Att. 35 lampade .. Iouis Att. 331 nomen et numen Iouis Att. 646 Ioui Pac. 407 Att. 535 Iouem Enn. 302 Ioue inc. inc. fab. 101
- Iphidamantem Att. 347*
- ipse Enn. 240 309 334 Pac. 391 Att. 226 372 inc. inc. fab. 7 55 124 in se ipse omnem spem reponet sui inc. inc. fab. 91 ipsa Pac. 30 161 179 364 inc. inc. fab. 170 ipsi lucet cum illi accenderit Enn. 368 ipsum Enn. 293 Pac. 48 Att. 342 illum eumpse* lapidem, qui ipsa icta est Pac. 39 in ipso tempore Pac. 238 cum ipsa Att. 79 ipsi Enn. 275

ipsae Att. 673 ipsos Nacu. 17 ipsis Att. 529 ipsus Liu. 12* Enn. 295* Att. 229

- ira Att. 387* iram Nacu. 41 Att. 468 (ingeni iram Nacu. 40) iram omnem recludam Enn. 229 iram infrenes Att. 15 ira Nacu. 41 ira . leuat Pac. 306 cor ira feruit Att. 450
- feruat pectus iracundiae Att. 2 reprime incicorem iracundiam Pac. 386
- animum iratum comprime Att. 623 irati Enn. 69
- is Enn. 339 (?) Pac. 62 119 148 Att. Brut. 33 inc. inc. fab. 113 (150) ea Enn. 259 Pac. 93 225 id Enn. 135 193 402 Pac. 249 269 [368] 374 Au. 104 114 165 166 281 309 350 490 504 634 inc. inc. fab. 78 (122) 168 180 id agit, (id) studet Enn. 186 id quod Puc. 89 Att. 487 Brut. 34 inc. inc. fab. 202 (bis) eius Naeu. 3 Pac. 36 78* 330 391 Att. 517 579* Brut. 23 ei (Enn. 400) Pac. 93 (*) (180) Att. (266) 282 * inc. inc. fab. 85 (101) eum Naeu. 39 Enn. 322 394 Pac. 214 * Att. 425 451 534 inc. inc. fab. 16 178 180 eam Naeu, 6 Enn. 341 Pac. 370 Att. 302 637 inc. inc. fab. 200 eo Enn. 284 326 Pac. 99 Att. 504 Brut. 24 ea Enn. 209 (corr.) 341* Pac. 192* Att. 5* 292 inc. inc. fab. 168 ques sunt es? Pac. 221 ea Liu. 17 Att. 344 (432) 497 Brut. 30 eorum (Pac. 316) eis Enn. 275 is Pac. 24 eos Enn. 270 358 Att. 327 379
- nequaquam istuo istac ibit Enn. 226
- siue ista uirtust inc. inc. fab. 197* istius inc. inc. fab. 59 istum Att. 144 istam qui distingnam inter uos geminitudinem Pac. 61 istam capite cladem auerruncassere Pac. 236 istam imminuam curam.. tibi Att. 234 eandem uirtutem istam ueniet tempus cum .. gemes inc. inc. fab. 116 isti qui linguam auium intellegunt Pac. 83 ut ista sunt promerita uestra Pac. 153* quid istuc est? Pac. 58 Att. 299 nequaquam istuc istac ibit Enn. 226

erat istue uirile Att. 460 istune Pac. 228* istanc inc. inc. fab. 142* cepisti me istoc uerbo Pac. 354* de istoc aperit . . oratio Pac. 364* istaec tua.. terricula Att. 623 iteradum eadem istaec mihi Pac. 202* Isthmus inc. inc. fab. 106

- ilico isti Enn. 303
- istiusmodi Att. 136 ita Enn. 9 58 132* Pac. 5 204 376 inc. fab. LVIII Att. 71 145 * 195 275 287 289 320 395 Santra 1 inc. inc. fab. 112 161 its mihi Telamonis .. Grata est gratia atque hoc lumen . . claret mihi Enn. **279**
- item ac Att. 315
- iter Enn. 180 231 iteris Naeu. 38 Pac. inc. fab. LVI Att. 627 itere Att. 499
- itera in Quibus partibus.. captus Att. 179 iteradum eadem istaec Pac. 202 caecam .. esse iterant Pac. 370
- iterum Att. 198 199 inc. inc. fab. 140
- Ithacensi exule Att. 131*
- itidem est Enn. 188*
- itiner Enn. 292 Att. 457 Pac. 45 itiner contuli Pac. 121 itiner tetinisse Pac. 226 itiner tendere Att. 500 noctis decurso itinere Pac. 347
- hoc lumen iubarnest? Enn. 337 exorto iubare Pac. 347
- alte iubatos angues Naeu. 22*
- iubeo Naeu. 8 iubet Enn. 15 inc. inc. fab. 51 jussit Att. 599 jusserat Att. 481 iube Enn. 248 edolaui iussum inc. inc. fab. 24*
- iudicabit.. iudicium Enn. 55 iudicabit inclutum Iudicium..quo iudicio ... adueniet Enn. 55 de iudicio armum Pac. 34
- ab iugulo Att. 257
- grummum aut praecisum iugum Att. 506 fati oppressit iugum Pac. 376 * inperi . . iugo inc. inc. fab. 126 angues ... iuncti iugo Pac. 397
- quem mihi iungent? Att. 474 iunxit nuptiis inc. inc. fab. 80 iuncti iugo *Pac*. 397
- Iunonis Att. 658
- Iuppiter Naev. 12 14 Enn. 176

237 835 Att. inc. fab. III inc. inc. fab. 131 230

- iurati cernant Pac. 33 ius iurandum cf. ius
- melius est uirtute ius Enn. 160* ius atque aecum Enn. 161 fide sacratae ius inc. inc. fab. 60 ius iurandum Enn. 380 Att. 490 inc. inc. fab. 219 iuris iurandi inc. inc. fab. 55 iure Att. 41 195
- iuuenes *inc. inc. fab.* 210 iuuenum Enn. 110
- iuue nunc adtemptare, iuue nunc .. ruspari Att. 489
- iuxtim Liu, 11
- ingenium .. labascat lingua Att. 684
- labes generis ignoras inc. inc. fab. 84
- labat Enn. 373
- labuntur saxa Enz. 373 labitur trabica in alueos Pac. 405 cf. Att. 891 unda sub undis labunda Att. 570 lapsa fortuna Enn. 371
- labor inc. inc. fab. 207 exanclari labos Pac. 290* laborem ... ecferas Att. 216 laborem . . minuat itiner Att. 457* subferre laborem Au. 72
- Lacaenas uirgines inc. inc. fab. 206
- Lacedaemonia mulier Enn. 56
- lacerabo fame Pac. 158 lacerasti orbasti Pac. 329 lacerato corpore Enn. 58
- tribuit ueribus lacerta Att. 222
- lacrumae Enn. 172 inc. inc. fab. 190 miserae. .lacrimae Enn. 127 lacrumarum Att. 94 salsis ... guttis lacrimarum Att. 578 lacrumis Enn. 283 Pdc. 355 salsis ... lacrumis Att. 420
- lacrumare Enn. 198
- lacteam immulgens opem Lis. 37
- error .. lactat Pac. 211 delectat (lactat) ductat Enn. 295 dictis lactem lenibus Att. 414 lactans uanans Att. 66 lactans caluitur Pac. 241
- puerum .. lactantem Liz. 24*
- tectis .. lacuatis Enn. 84
- gnato Laerta Att. 131* Laertiade! Att. 524

- uites lactificae inc. inc. fab. 134 lactitudinem Att. 61 lactitudine
- Att. 259 oculos .. laetauisti Liz. 7 te .. laetarem Att. 513 laetantis uidimus
- Naeu. 46 la etus Naeu. Clast. 1 la etus sum laudari me Naeu. 18 la etum Att.
- 249 laeti Pac. 409 ad laeuam Enn. 243 Att. 630 ab laeua Enn. 31 Att. Brut. 37 laeuo .. lateri Att. 256 * laeuo bracchio Pac. 64
- lamentas Pac. 175
- lamentari Pac. 268
- lucifera lampade Att. 331 lampades Att. 670
- lanas inc. inc. fab. 221
- somno Pectora languent Att. 612
- artus languidos Att. Brut. 18
- pecus lanigerum Att. Brut. 20
- lanugo Pac. 362 lanugo flora Att. 246
- Laomedon Att. inc. fab. III
- lapideo .. corde Enn. 130
- lapis Enn. 66 lapidem Pac. 38 lapide Pac. 38
- lapit cor cura Pac. 276
- lapsu accidit Liu. 36
- expulisti .. patrio lare inc. inc. fab. 199
- imbri largifico Pac. 414
- largiri fruges inc. inc. fab. 136 benigue ei .. largi Att. 282
- Lartius inc. inc. fab. 90*
- piscium lasciuiam Pac. 409
- lasciuis Enn. 36*
- lasciuum .. pecus Liu. 5
- ferte lassatis opem inc. inc. fab. 241
- lassitudo poplitum Att. 456 lassitudinem Pac. 246
- late longeque Nacu. 54 Loororum late uiridia Att. 49 omne uirens late nemus Pomp. 10 late .. euagat Att. 643* per aethram late.. ferri Iul. 3*
- latebras Pac. 394 latebras ... maritimas inc. inc. fab. 83
- latent Enn. 260 latuit Enn. 49
- calida latice Att. 666
- Latona Enn. 376
- latratu unda .. sonit Att. 569
- lateri accommodant Att. 256 latere pendens Enn. 310 laterum Att. 484

- laudari .. a laudato uiro Naew. 18 lingua laudem Att. 414
- lauere Nacu, 8 lauere sanguen sanguine Enn. 164 lauere lacrumis uestem Enn. 283 lauere lucti uestem Att. 519* lauere . unltam lacrumis Att. 420 lauerent Enn. 72 cruorem guttis lacrumarum lauit Att. 578 lauère lacrimae Enn. 127 obliuio lauet Att. 697 latice lautus Att. 606 suo sibi lautum sanguine Att. 607

uiridi lauro *Iul.* 1

- deo litat laudem Léu. 9 laudis Att. 313 laudi datur Att. 7 laudem Att. 492 laudibus Pac. 395
- lecto in litore Pac. 218 * Att. 574 *
- me eodem lecto comitasset patri Att. 53 (desidere in lecto Pac. 28)
- lembo sum progressus Att. 129
- Lemnia .. litora Att. 525
- dictis .. lenibus Att. 414
- lenitudo orationis Pac. 247
- leo (leonem) pariet inc. inc. fab. 228
- le tum Enn. 121 pallida leti Enn. 71 leto dati Enn. 289 leto dabit Pac. 148 leto offeres Att. 117 mittis leto Att. 491 in leto Att. 519 leto tabificabili Att. 421
- leuia .. prae illis Att. 146 iacite nisus leuis Att. 239
- curam somno . . leuas Pac. 197 laudem . . leuas Att. 492 lassitudo . . cursum leuet Att. 456 te . . ira exilium leuat Pac. 306
- leges inc. inc. fab. 117 legum habenae inc. inc. fab. 126
- Liber inc. inc. fab. 217 Liberi Naeu. 23* 41 Enn. 347 Pac. 298 florem .. Liberi Liu. 28 cf. Pac. 291
- liberi ingrato ex loco Pac. 31 poenis liberos Att. 327*
- liberi Enn. 289 383 liberorum Enn. 316 363 Att. 421 liberorum sibi quaesendum gratia Enn. 120 liberum quaesundum causa Enn. 97 stirpem liberum Enn. 362 indigem Liberum Pac. 329 meorum . 11berum Att. 79 exspes liberum Att. 376 florem liberum .. meum Att. 424 liberos Att. 58

- libertas Enn. 259 libertatem paro Enn. 128 libertatem .. stabiliuerat Att. Brut. 40
- ut repotia .. libet Pac. 193
- licet Enn. 196 (bis) Pac. 175 inc. inc. fab. 47 licuit Enn. 127
- alto ab limine caeli Att. 531
- cum illo .. limauit caput Liu. 27
- lingua.. stupet Pac. 355 linguae sonitum Att. 640 exerce linguam Enn. 263 linguam auium intelleguat Pac. 83 mihi gerere morem .. lingua Naeu. 19 ingenium lingua laudem Att. 414 ingenium .. labascat lingua Att. 684 linguae bisulcae Pac. 229 argutis linguis Naeu. 30 promuturium quoius lingua in altum projeit Pac. 94
- lingula Naeu. 19
- linquere Enn. 117 linquant lumina Nacu. 33 anima corpus liquerit Att. 605 cursum liquit Pac. 186 liqui in Aegeo freto Pac. 420 sceptra mihi liquit inc. inc. fab. 104
- lintre euasit inc. inc. fab. 90*
- lino linquant lumina *Nacu.* 83 suta lino *Pac.* 251
- solis aestu candor cum liquesceret Naeu. 53
- orbem .. solis liquier Att. Brut. 28 deo litat laudem Liu. 9*
- litus atque aër inc. inc. fab. 153 litus peruolgans Pac. 393 lecto in litore Pac. 218 cf. Att. 574 curuo litore Att. 569 litora Enn. 53 litora rara Att. 526
- locant In clupeo Enn. 72 fanum.. locauit Enn. 348 me huic locabas nuptiis Enn. 116 benefacta male locata Enn. 389
- Locrorum Att. 49*
- locupietent Att. 170
- locum Naeu, 62 Att. 437 loco Liu. 38 Pac. 31 Att. 54 loca Enn. 71 Pac. 1 203 272 303 Att. 237 554 inc. inc. fab. 70* 217 locos Naeu. 28* Att. 530 causandi locus Att. 418 dicendi .. locus Att. 432 homo locum ornat, non hominem locus inc. inc. fab. 35 generi uir fortis loco Att. 272 quanto e loco .. lapsa fortuna Enn. 370 primo ex loco Att. 501 non tenui de loco Att. 341 quibusnam te aibant ortam locis ?

- Att. 389 in hoc regi antistat loco Enn. 197 interea loci Pac. 76 *
- late longeque Naeu. 54 solito ... progressus longius Att. 129
- longinque ab domo Enn. 63
- longo ab itere Att. 499
- loqui Pac. 222 Att. 152 (inc. inc. fab. 213) locuntur Enn. 166 pausa loquendi Att. 290
- lubenter Enn. 290
- lubet Enn. 189 lubens Liu. 9
- lucet Enn. 375 ipsi lucet Enn. 368 lucifera lampade Att. 331
- luctus Att. 88 153 lucti paenitet Att. 491 lucti uestem Att. 519 luctum Enn. 230 luctum addit haetibus Att. 352 luctu Att. 61 luctu .. horrificabili Enn. 617 luctuum Att. 94
- ex suis Lucis nos mittat Nacu. 35*
- ludere Nacu. 46 ludens Liu. 6
- ludo Att. 251 ludos Pac. 21 ludis Enn. 34
- lugubri . . stola Enn. 345 tonsu lugubri Att. 86
- lumen aliquod beluae Enn. 200* hoo limen candidum elaret Enn. 280 hoc lumen inbarnest? Enn. 337 luminis AU. 276 quasi lumen de suo lumine accendat Enn. 367 radiatum lumen Att. 584 postremum lumen radiatum rape inc. inc. fab. 48 per matutinum lumen Att. 183 si te secundo lumine hic offendero Enn. 224 lumine tuo maria terram caelum contines Enn. 238* lumine .. tremulo Enn. 251 orte beato lumine inc. inc. fab. 183 lumine orbauit inc. inc. fab. 214 linquant lumina Nacu. 33
- Luna Att. 100 luna innixus Enn. 30 flucti cruoris..luerentur Att. 633* poenis luendis Att. 659
- pecus... classem lustratur *Liu.* 6 lux Troiae *Enn.* 57 supremam lucem *Att.* 37
- Lyaeus Enn. 108
- Lycurgum Naeu. 42
- lymphis flauis Pac. 244
- lymphata Pac. 422
- maceret Pac. 211
- machaera Enn. 149
- machinam ordiris nouam Pac. 379
- macie extabuit inc. inc. fab. 189

396

macore — mare

macore Pac. 275

R

.

¢

i

- macte his armis, macta uirtutem patris Att. 473 illum ... mactassint malo Enn. 288 castra mactabo in mare Att. 126 coniugem macto inferis Pac. 289 utinam me ... mactasset dea! Att. 52 macte esto uirtute Pac. 146 exilio macte Att. 305 propera, macte, nitier inc. inc. fab. 231
- maerentem Att. 60*
- maeror Pac. 301 Att. 349 inc. inc. fab. 170 maerore Pac. 275 302 maerores Enn. 230
- maestitiam Att. 315
- maestitudo Att. 616
- te maestaret dolor Att. 13* magis Liu. 17 Enn. 233 320 369 Pac. 85 374 Att. 110 136 (bis) 355 378 Aen. 8 inc. inc. fab. 160 (bis) 207 magis magisque Pac. 44
- magnitate Att. 248
- magnus inc. inc. fab. 115 magna Enn. 226 magnum Liu. 31 magnam Att. 635 magno Enn. 50 288 Att. 508 magni Enn. 9 inc. inc. fab. 195 magna Enn. 163 magna sonantibus .. saxis Att. 571 magnis Att. 36* maior Pac. 257 Att. 153 maior mihi moles, maius miscendum est malum Att. 200 amici maiorum meum Pac. 80 maximum Enn. 306* Att. Brut. 26 inc. inc. fab. 64 maxumo Enn. 60 inc. inc. fab. 211 maxumis inc. inc. fab. 75
  Maia Att. Atr. 1
- maiestas mea Liv. 13 maiestatem uiri Att. 648
- malis .. manderem Att. 229 malis membra discerpat Att. 543
- malacis Naeu. 48
- male parta male dilabuntur Nacu.
  56 male uolentes Enn. 12 male re gesta Enn. 176 bene bonis sit, male malis Enn. 271 te actas male habet Pac. 277 male mulcari Att.
  85 male mereri inc. inc. fab. 201 ad male faciendum inc. inc. fab.
  160 benefacta male locata male facta arbitror Enn. 389
- malefactum Pac. 129 malefactis Enn. 195 cf. male
- malitia Enn. 192 animus .. atroci uinctus malitia Att. 46 fallacilo-

quae malitiae Att. 694 uersutiloquas malitias inc. inc. fab. 114

- malitiosam audaciam inc. inc. fab. 59
- mauis Att. 85 malunt Att. 18 malim Enn. 222 malui Enn. 359 (maluisti Pac. 29)
- malam pestem Enn. 315 malam Actatem Pac. 277 mala actate Att. 85 pro mala uita Enn. 11 mali Enn. 160 Att. 31 malos Liz. 1 malis Enn. 160 271 maximum ... malum Enn. 308 maius miscendum est malum Att. 200 cui nihil est ... mali Enn. 354 quid subiti .. ciuit mali? Att. 155 multis mali ... generibus Att. 356* malo Att. 684 magno mactassint malo Enn. 288 mitiscat malo Enn, 307 mala Att. 195 sibi mala auxere in malis Att. 109 struix malorum Naeu. 64 requiescat malis Enn. 312 magnis compotem et multis malis Att. 36 in malis Depositus animus Att. 73 mamma Pac. 193
- mandat ne Pac. 116 fluctibus mandet me Att. 562 pestem mandatam
- hostili manu Enn. 315
- manderem natos Att. 230 maneas Att. 305 mane Pac. 202 281 326 inc. inc. fab. 79 (bis)
- manicas Att. 130
- mansues misericordia Att. 453
- uictum ... mansuetum Att. 411
- manticulator Pac. 376*
- manticula Pac. 380 manticulandum Pac. 377 378
- manubias suppetiat prone Naeu. 13
- manus Att. 23 fers... compleuit manus litora Enn. 53 manum Naeu.
  8 inc. inc. fab. 235 manu Naeu.
  15 Att. 559 inc. inc. fab. 65 e manu Enn. 149 manum Pac. 246
  manibus Att. 130* manus Enn.
  236 Att. 192 433 segetis armatae manus inc. inc. fab. 173 manibus Pac. 245 Att. 438
- mare magnum Liu. 31 mollitur mare Pac. 77 inhorresoit mare Pac. 411
  mare cum horreret fluctibus Att. 413 murmur maris Pac. 417 mare Nacu. 57 Att. 126 in altum despexit mare Enn. 268 mons mollibat mare Att. 630 (repellam meis

- Att. 334 mari magno Enn. 50 Ionio mari inc. inc. fab. 105 maria salsa Enn. 106 maria .. contines Enn. 238*
- maritimas inc. inc. fab. 83*
- pecudi.. marito Enn. 255
- Maro Enn. 347
- Martem inc. inc. fab. 38 Martes Att. 321
- mater Enn. 22* 392 Pac. 93 inc. inc. fab. 5 42 matri Liu. 21 Pac. 116 Nel. Carm. 1 matrem Att. 41 * 453 familiae matrem Enn. 97 mater! Enn. 41 Pac. 197 mea mater! Enn. 45 matres .. regias Att. 207
- paternum nomen, maternum Pac. 144 materno sanguine Enn. 134 Att. 23
- matronae Enn. 219 Att. 236
- maturescam ingenio Pac. 139*
- maturare Att. 428
- matutinum cursum Att. 123 matutinum lumen Att. 183
- maxume Pac. 183
- Mede Enn. 241 (corr.) Att. 417 (corr.) Medea Enn. 213 Medeaï Enn. 217*
- mederi Pac. 389
- medicina Att. 579
- mediocri satu Att. 618
- mediocriter Pac. 105
- in medium proripit sese Att. 645 Melanippum Att. 435 Melanippe Pac. 290
- Meleagro Att. 452
- multo mulier melior mulieram Enn. 41 melius est uirtute ius Enn. 160 melius .. est Att. 267 di monerint meliora Pac, 112
- melius.. callent Att. 27
- suauisonum melos Naeu. 25 concite melum Pac. 312 melo Consimilem Att. 405 acres crepantes melos Att. 238
- membra Enn. 106 Att. 540 543 inc. inc. fab. 167 territa membra animo aegroto Att. 71
- meministin te despondere? inc. inc. fab. 193
- memorabilem Att. 614
- unanimitatem .. memoria (nulla) Deingat Pac. 109 obliteratas memoria Att. 43

- ratibus mare inc. inc. fab. 3) mari caelum memorant Pac. 89 multis memorant uocibus Att. 186 memorans Att. 354
  - mendicus Pac. 375 376* mendici stola Enn. 285*
  - Menelaus Enn. 193 Menelai Att. 609 Menelaë inc. inc. fab. 28
  - mentis metu inc. inc. fab. 7 mentem Pac. 60 mentem atque animum delectat Enn. 186 transuersa mente Enn. 228
  - mensam Att. 218
  - expletis ... mensibus inc. inc. fab. 81 mento.. aquam attingens inc. inc.
  - fab. 111
  - ad mortem meant Nacu. 49
  - Mercurius Att. Atr. 1
  - de illis merui Att. 195 bene quam meritam esse autumas, Dicis male mereri inc. inc. fab. 200 ut quisque est meritus Naeu. 10 optume essis meritus a nobis Att. Aen. 16 quid meritus hic sit inc. inc. fab. 122 pro merenda gratia Pac. 104*
  - mersit .. plantas humum Gracch. 3 quos., mertet metus Att. 122 dictis mertare Att. 134
  - solitudo mera inc. inc. fab. 153*
  - Orci ut messem obbitat Att. 92*
  - metuo Pac. 46 metuunt Enn. 379 metuant Att. 204 metuere Pac. 75 inc. inc. fab. 204
  - metus Enn. 303 387 Pac. 301 Att. 122 metu Att. 108 mentis metu Perculsus inc. inc. fab. 7 in metu non ponere inc. inc. fab. 204
  - meus Att. 13 mea Liu. 13 Enn. 149 196 212 Att. 556 contagio mea Enn. 304 meum Pac. 274 haut meum est Att. 108 mei Naeu. 40 Enn. 44 Pac. 169* 220 Att. 210 meae Liu. 24 Enn. 121 328 meum Pac. 421 Att. 301 Enn. 144 Att. 90 512 inc. inc. fab. 1 97 meam Pac. 79 Att. 67 96 mi gnate Nacu. 1 Pac. 67 mea mater! Enn. 45 heu heu mea fortuna! Enn. 307 eu mea puella! Enn. 402 mea propages sanguinis! Pac. 20 (meo Enn. 305) mea Liu. 15 27 Enn. 128 129 171 351 Att. 124 337 in mea re crepera Att. 601 meae Enn. 172 Pac. 166 tua sunt magis quam mea Liu. 17 meorum . . liberum

Att. 79* meorum Pomp. 4 maiorum meum Pac. 80 meum . . socium pectora Pac. 401 florem liberum ... meum Att. 424 meos Att. 229 meas Enn. 236 296 Pac. 200 * mea facta Att. 12 meis Enn. 193 Att. 293 350

- micant nitore tecta inc. inc. fab. 242 micantem .. flammam Att. 581
- militia inc. inc. fab. 208 militiae sumus Enn. 188
- Minerua inc. inc. fab. 42 Mineruae Att. 127
- minitabiliter Pac. 15 Att. Aen. 11 minitas Liu. 17
- minatur .. cruciatum Enn. 22 lassitudinem .. minuam Pac. 246 molem minuam Att. 635 * laborem .. minuat itiner Att. 457
- minus Enn. 368 Att. 377 Brut. 31
- mirificum facinus Att. Brut. 27
- mirum Liu. 15 Att. Brut. 31* ni mirum inc. inc. fab. 150
- sanguine sanguen miscere suo Att. 83* misceri genus Att. 208* maius miscendum est malum Att. 200 grando mixta imbri Pac. 414
- miser Enn. 59 261 Att. 229 345 561 inc. inc. fab. 203 misera Pac. 10 Att. 111 inc. inc. fab. 203 miserum Pac. 264 Att. 346 miseram Enn. 164 216 Pac. 134 Att. 36 miseri inc. inc. fab. 162 miserae Enn. 127
- tui me miseret Enn. 45 cf. Pac. 198 Enn. 130 miseret me Pac. 355 miseret lacrimarum Att. 94 huius . . miseret Att. 621 * miseretur tui Pac. 354 miserete anuis Enn. 168 misereor Att. 328 miserebar mei Att. 355*
- miseria Enn. 129 inc. inc. fab. 115 miseriis Att. 293 miserias Enn. 217 Att. 621 (esse in miseriis Pac. 28)
- mansues misericordia Au. 453
- miseriter Enn. inc. fab. LXIV
- miseritudo Att. 79 miseritudine Att. 185* miseritudine Commonit animum Att. 187
- te miseraris Att. 353 * miserarent mala Att. 195 miseranda.. calamitas inc. inc. fab. 198
- mitiore aura (uel mitiorem oram *) Att. 560 *

- mitiscere Pac. 142 mitescit metus Pac. 293 ingenium . . mitiscat malo Att. 684
- mittis leto Att. 491 ex suis Lucis nos mittat Naeu. 35 misi inc. inc. fab. 86 misit Att. 210 mitte ea Liu. 17 mittite Pac. 266 in epulas mittere inc. inc. fab. 87 missa sum superstitiosis ariolationibus Enn. 42
- trionum .. moderator Naeu. 66
- tuum te ingenium moderat Pac. 306 moderat metus Att. 303
- uerecunde et modice Enn. 175
- modico gradu Att. 239
- modo Enn. 223 292 Pac. 285 375 Att. 372 490 inc. inc. fab. 93
- uocum moduli Var. 5*
- internecioni modus Paretur Att. 657 modo Enn. 111 Att. 181 multis .. modis Enn. 20
- moenia Att. 273 385 597
- moenis Pac. 160+
- moerus Argiuum occidit inc. inc. fab. 69 de muro iactarier Enn. 93 moeros disjcit Att. 348
- tanta moles labitur Att. 391 maior mihi moles, maius miscendum est malum Att. 200 molem .. saxeam Att. 402 ninxerint caelestium molem Att. 101 molem excitarit belli Att. 610 molem minuam (miseriae) Att. 635 * subluta mole abstrusos sinus *Pac*. 394
- stridor ... molitur niues Att. 567
- mollitur mare Pac. 77 mons mollibat mare Att. 630
- animo es Molli Pac. 261 aruo ex molli Att. 496
- mollitudo corporis Pac. 247 manuum mollitudine Pac. 246
- quod me moneris, effectum dabo Pac. 30 di monerint meliora Enn. 112
- mons Att. 630 montis inc. inc. fab. 141 Aetnam aduenio montem Pac. 252 in monte Octaco Att. 670 montes Naeu. 61 in celsis montibus Att. 177
- monstrat uiam Enn. 366 monstrant uiam Enn. 274 monstrabitur Enn. 365
- monstrum *Enn.* 244
- morbo Enn. 20
- morigerabor Att. 469

- moriar Enn. 387 moriare Naeu. 16 moriere Enn. 225 morituros inc. inc. fab. 85
- moraret Pac. 181 exercitum morari Att. 173 nil moror Att. 9
- mors Enn. 320 Att. 316 inc. inc. fab. 203 mortis .. thesauri Enn. 202 mortis .. terrore Pac. 359 morti occumbant Enn. 384 mortem Att. 658 ad mortem meant Nacu. 49 aditus ad mortem inc. inc. fab. 203 mortem oppetam Enn. 170 mortem ostentant Pac. 55 mortem .. afferas Pac. 286 mortem fugere turpem Att. 193 morte campos contegi Att. 317 morte inbuturum manus Att. 433*
- uiperino morsu Att. 552
- mortalis Att. 424 554 mortales Enn. 6 mortalibus Att. 533 eos mortalis Att. 327
- mortiferum bellum *inc. inc. fab.* 87
- mortualibus Naeu, 48
- neque uetustas neque mos Att. 245* mihi gerere morem Naeu. 19 morem gerit Enn. 175 more antiquo audibo Enn. 277 iudomito more Att. 636 more multarum utier Att. 647 mores inc. inc. fab. 117 terrae motus Att. 479 potestas mo-
- terrae motus Att. 479 potestas motus superum alque inferum Enn. 122
- mucronem *Enn.* 405
- mulces laudibus Pac. 395
- Mulciber Att. 558
- male mulcari Att. 85

.

- muliebre ingenium Att. 105 muliebri ingenio Pac. 269 animum . . muliebrem inc. inc. fab. 210
- mulier Enn. 56 Pac. 230 Att. 86
  647 mulier una duum uirorum Att.
  656 mulier una Vsurpat duplex cubile inc. inc. fab. 127 mulieri Liu.
  8 mulierem: quid potius dicam ant uerins quam mukierem? Enn. 390
  mulier, quisquis es Liu. 34 mater, optumarum nulto mulier melior mulierum Enn. 41 quis tu es, mulier? Pac. 239 tu mulier Pacc. 238
  mulier! Att. 109 mulieres Att. 28
  mulierum genus inc. inc. fab. 143
  multimo dis Pacc. 307
- multo melior Enn. 41 senium multo acerrimum Att. 316

- multus...sanguis inc. inc. fab. 206 multo...sanguine Att. 151 multi Enn. 37 130 220 221 Att. 46 109 215 (bis) 651 multae Att. 214 multa Att. 278 515* 681 more multarum utier Att. 647 multis Att. 691 probis probatum potius quam multis fore Att. 314 multos Enn. 49 63 multa Pac. 213 multa erogitantes Att. 626 non multa peccas inc. inc. fab. 45 multis Enn. 20 Pac, 319 Att. 36 186 356
- mundule Att. 602
- cum uirginali m un do Att. 654 mundi Sidera Att. 678 mundi . . canor Var. 6
- coronam ... munerauit uirgini Att. 446
- sspientia munitum pectus Att. Brut. 33
- murmur maris *Pac.* 417 murmure 'occisti' antruat *Pac.* 321*
- muro cf. moerus
- crepitu musico Pac, 114
- musset *Enn.* 393*
- mutire Enn. 286
- mutas quadrupedis Naeu. 30 maestitiam mutam .. quadrupedum Att. 315 mutum Att. 551
- Mycenenses inc. inc. fab. 32
- Myrmidonum uigiles Enn. 159
- Myrtili Att. 638
- mysteria Att. 527
- mystica... uada Att. 687
- nam Liu. 2 Nacu. 46 Enn. 7 60 69 72 115 160 185 212 222 227 271 279 340 Pac. 38 65 83 158 173 266 287 299 324 383 407 Att. 8 118 148 159 187 255 283 344 499 515 617 619 621 661 Brut. 34 36 inc. inc. fab. 30 128 178 famae nam nobilitas Att. 643 (?) (nam quid Att. 75)
- namque Lin. 32 Naeu. 46 (*) Enn. 43 * 316 370 Att. 107 124 180
- uirtutem mali Nanciscuntur Enn. 161 Hippodameam . . nanctust inc. inc. fab. 109
- narrato omnia Liu. 35
- arbusta ubi nata sunt, non obsita Nacu. 28* eo ego ingenio natus sum Enn. 326 qui foret Post illa natus inc. inc. fab. 15 scibas

natum ingenuum Alacem Enn. 278 deum Cadmigena natum Semela Att. 642 Pelope natus inc. inc. fab. 108 cf. gnatus

- natura praua Att. 110 fidam naturam uiri Att. 20 naturam abdico Pac. 343 suapte natura enitent Att. 673
- naufragia inc. inc. fab. 84
- nauis inchoandae Enn. 207 nauem Att. 629 flictus nauium Pac. 335 uelinolantibus Nauibus Enn. 53 naues ueliuolas Enn. 74 inflammari nauis uidissent Att. 14 nauis uram Att. 120
- nautae Att. 667
- ue (νή) Naeu. 40
- ne utiquam Enn. 32
- ne (suff.) Liu. 17 Pac. 34 119 318 Att. 96* 231 427 inc. inc. fab. 93* 212 hoc lumen iubarnest? Enn. 337 scin ut Att. 98 uiden ut Att. 303 tun potuisti Enn. 262 tun dia Att. 417 * meministin te inc. inc. fab. 193 men obesse! Enn. 47 men seruasse! Pac. 40 urbe agrone? Att. 537 utrum terrae motus sonitusne inferum Att. 479 ne .. an Nacu. 39* 43 Enn. 68 Att. 182 ne .. anne Enn. 232
- ne (coni.) Liu. 21 25 Naeu. 17 19* Pac. 42* 116 131 181 212 228 257 303 Att. 2 89 95 144 191 217 279 284 558 568* 587 600 Brut. 32 inc. inc. fab. 34* 57 ut ne Enn. 353 Pac. 72 Att. 292 utinam ne .. neue Enn. 205 207 utiuam ne umquam Enn. 241 ‡
- nec Enn. 382 Pac. 342 410 Att. 103* 173 303 317 360 514 nec ulla Pac. 250 neque Pac. 243 + Enn. 311 318 303 Pac. 198 317 328 Au. 25 247 318 422 683 inc. inc. fab. 139 Au. 262 469 577 quoi nec arae patriae domi stant Enn. 78 cum neque me aspicere .. dignarent Pac. 166 qui neque cuiatis esset umquam potuimus .. sciscere Att. 625 neo .. nec Pac. 142 inc. inc. fab. 119 nec uos nec ille Att. 67 nec * cicurare neque mederi potis est neque refingere Pac. 389 neque .. nec Enn. 188 Att. 112 588 neque .. neque .. nec Enn. 126 neque .. neque Enn.

69 360 Pac. 306 Att. 132 143 228 312 432 685 Aen. 1 inc. inc. fab. 117 Att. 245 (ter) 661 (quater)

necesse Enn. 340 401

- necasset Enn. 174 me necato et filiam Enn. 355 * necetur Enn. 196
- manicas neximus Att. 130
- hoc ne fas Att. 267 dirum nefas inc. inc. fab. 240 quod nefas sit concedi Att. 280 religentem esse oportet, at religiosum est nefas inc. inc. fab. 148
- nefrendem Liu. 37
- neglexit fidem inc. inc. fab. 56
- negant Pac. 372 neget Enn. 400
- negotiosus Enn. 184*
- plus negoti Enn. 183 negotio Enn. 184 185
- nemo Liu. 8 Enn. 23 201 Att. 465 inc. inc. fab. 147 neminis Enn. 130 neminem Nacu. 8 65
- nemoralis Pac. 57*
- uireus.. n e m u s Pomp. 10 bacchatur nemus Santra 2* nemus expirante uapore uides Att. 532 nemore Enn. 203 Att. 184 traiectus nemorum Att. 435
- nepa Елн. 200
- nequaquam Enn. 226
- nequeo inc. inc. fab. 176 nequit Enn. 157* Att. 368 nequeat Pac. 871 contendi nequitum (nequitur?) Pac. 390
- nequiquam Enn. 240 Pac. 45
- Nerei .. pecus Lin. 5 Pac. 408 filiis .. Nerei Enn. 99 Nerei natis Enn. 342
- neruo equino Att. 545 neruis septem est intenta fides Var. 4
- nescio ques Pac. 221 nescio quidnam est Pac. 294 nescis inc. inc. fab. 202 nescit Enn. 183 187 uinci nesciant inc. inc. fab. 112
- neu reliquias quaeso meas sieris Pac. 200 utinam ne.. neue inde .. coepisset Enn. 207 ne uim qui attulat neue attigat Pac. 228 neue scrupeam inponas tibi Att. 431
- necis Pac. 329 neci dare Att. 317* necem Enn. 22
- oro, ni me inexorabilem Faxis: ni turpassis..niue*plectas Pac. 122 sqq. ni mirum inc. inc. fab. 150

- ni caluitur suspitio Pac. 137* ni interueniat Pac. 14 ni etiam .. adiungas Pac. 277 ni uestitus .. praedicarent Att. 615 quod ni .. percepset inc. inc. fab. 58 nigret Pac. 88* Att. 260
- nigror Pac. 412
- n hil est Enn, 354 Att. 371 nihil accusss inc. inc. fab. 200 nihil, id inc. inc. fab. 202 nihil horum inc. inc. fab. 206 nihilne Pac. 318 nihil contra Att. 476 nilne Pac. 34* nil mediocriter Pac. 105* nil coniectura Pac. 151* nil cernat Pac. 370 nil moror Att. 9 nil credo Att. 169* nil neque Att. Aen, 1* nil me inc. inc. fab. 234* nihilo minus Enn. 368
- nimbum uoluier Att. 395 noctisque et nimbum .. nigror Pac. 412 nimbis .. nigret Att. 260
- nimis Liu. 23 Pac. 260
- nimium boni est Enn. 354
- ninxerint caelestium molem Att. 101
  - nisi probrum, omnia alia Att. 384 nisi ut .. laudem Att. 414 nisi quas .. strages .. conciet Att. 399 aequiperare ut queam Vereor, nisi numquam fatiscar Pac. 154 nisi coerceo Pac. 345 nisi me fallit Att. 138 nisi quid .. tulat opem Att. 102 nisi laborem .. ecferas Att. 216* nisi illum tu occupes, leto dabit Pac. 148* non ceruam nisi tagam Pac. 165 nisi tu clamaris .. occupo Att. 649 nisi .. ulso .. dat Att. 293 quod nisi quieris .. occides inc. inc. fab. 28 nisi .. ulciscerom Enn. 134 uisi si aperte dixeris Pac. 7* nisi si qua .. lintre euasit inc. inc. fab. 90
  - sedato nisu Pac. 256 iacite nisus leuis Att. 239
  - nitescere inc. inc. fab. 133
  - figurae nitiditatem Att. 254
  - nitidant corpora Enn. 125 mundule Nitidantur Att. 603
  - trepidante gradu nititur Pac. 273 gradům proferre pedum Nitere! Enn. 182 nitier inc. inc. fab. 231 remisque nixi Att. 629 (mento summam aquam nitenti attingens inc. inc. fab. 111)

- micant nitore tecta sublimi inc. inc. fab. 242
- sagittis . . grandinat niuit Pac. Paul. 4
- gelidas .. niues Att. 567
- nobilitas Att. 621 famae .. nobilitas Att. 643
- nobilitas miserias Nobilitat Att. 621 quem famae gratia Ante omnis nobilitat Pac. 120
- nocturna Att. 478* nocturno impetu Att. Brut. 17 nocturno aditu inc. inc. fab. 71
- nolo Att. 19 nolite Enn. 303
- nomen et numen louis Att. 646 Pelopidarum nomen inc. inc. fab. 119 nomen .. indidit Enn. 65 nomen qui usurpat meum? Enn. 144 nomen .. profari Pac. 144 nomen clarum .. memorant Att. 186 nomen .. numenque ciendo Att. 691 (meorumque nomen notifices mihi Pomp. 4) nomen nuncupat inc. inc. fab. 1 nominans nomen inc. inc. fab. 97 nominatur nomine Argo Enn. 208 me insueto nuncupasti nomine Pac. 239 primores .. prouocauit nomine Att. 325* nomine celebri Att. 521 panpertas quorum obscurat nomiua Enn. 37
- nominatur nomine Enn. 208 nominans nomen inc. inc. fab. 97
- n on Naeu. 28 Enn. 36 167 198 240 270 274 290 313 317 324 341 401 Pac. 7 31* 38 128 165 268 290 308 Att. 17 95 104 122 159 205 272 (337) 341 502 547 561 620 684 inc. inc. fab. 35 45 68 69 87 173 174 203 213 (bis) 221 quos non miseret neminis Enn. 130 si non est ingratum Pac. 26 id cui flat, non qui facias compara Att. 309 id metuere, alterum in metu non ponere inc. inc. fab. 204 quis non mortalis.. inuidit? Att. 424* qui erit qui non .. incilet ? Att. 458 non tyrannum noui? Pac. 149* cf. Pac. 184 Att. 608
- nonne Pac. 16 129 Att. 288
- nos Enn. 188 Pac. 74 Att. 130 nostrum Att. 285 nobis Att. 102 252 290 nos Naeu, 35 45 Enn. 137 Pac. 28 322 Att. 117 163 425 Pomp. 7 nobis Enn. 59 Att. Acn. 16

- nostri Enn. 325 nostrae Pac. Paul. 1 nostrum Pac. 185 nostram Pac. 109 332 Att. Acn. 14 Cass. Brut. nostrum Enn. 249 inc. inc. fab. 103 nostra inc. inc. fab. 115 nostri Pac. 89 nostra Att. 164 292 Pac. 270
- notifices Pomp. 4
- nota uox Att. 449 ne cui cognoscar noto Att. 284
- nouem Att. 557
- tyrannum noui, temeritudine Pac. 149 nouisti huius ...malitias inc. inc. fab. 114* nomus .. Vlixem Enn. 138 tacere ac fabulari ...noueris Enn. 133
- noua figura factam Pac. 271 cursu nouo :Att. Brut. 28 [nouus nouo dabunt Att. 644]
- Erebo creata fuscis crinibus, Nox! inc. inc. fab. 132 quid noctis nidetur? Enn. 177 noctis iter Enn. 180 cf. Pac. 347 noctis .. nigror Pac. 412 nocti Pac. 14* ante noctem Att. 128* nocte in obscura latent Enn. 260 nocte cneca Att. 32 nocte intempesta Cass. Brut. noctes .. perpessa Pac. 10
- noxae obnoxium Att. 429
- noxitudo Att. 162
- inter nubes Pac. 413
- nudate Pac. 264 nudare Enn. 378 auxilio nudus Att. 427*
- nullà in me est metus Enn. 387
- nullust causandi locus Att. 418 nulla Enn. 381 (Pac. 109) nulla .. quin Enn. 244 nulla res Pac. 388 miseritudo meorum nulla est liberum Att. 79* nullum Att. 663 nullum mi est probrum Att. 149 nullum .. dat finem miseriis Att. 293 nullo quasi negotio Enn. 185* num Pac. 241 Att. 591
- nomen et numen louis Att. 646* nomen Vestrum numenque ciendo Att. 692
- numero sciret quam quo scito opust Naeu. 65 numero .. faciemus uolup Nel. Carm. 1 numero te expugnat timor Att. 503 ne istum numero amittas Att. 144
- numeros augificat suos Enn. 68 numeros edat uarios Pomp. 9
- numquam Liu, 27 [Naeu. 68] Enn. 173 212 361 Pac, 154 Att. 99

176 234 247 * Nel. Carm. 1 numquam hodie effogies quin Naeu. 15 numquam erit tam inmanis .. quin Att. 337

- nunc Naeu. 6 Enn. 4 38 75 188 203 208 231 271 369 Pac. 57 139 211 An. 165 237 308 324 561 597 Aen. 7 inc. inc. fab. 152 187 nunc primum Pac. 362 nunc demum Au. 246 nuno te obsecro Pomp. 3 nunc (nunc) te obtestor Pac. Paul. 2 iuue nunc adtemptare, iuue nunc Att. 489 nunc ne .. expectes Pac. 131 nunc quid capias consili, uide Att. 628 nunc si me .. misericordia Capsit Att. 453 cupido cepit.. nunc me Enn. 216 sed nunc quid .. febris ciuit mali? Att. 155 nunc .. superabit Enn. 60 (*) nunc expedibo Pac. 66 nunc pergam Att. 298 nunc . . renisam Att. 333 nunc . . detexam inc. inc. fab. 181
- nomen nuncupat *inc. inc. fab.* 1 me insueto nuncupasti nomine *Pac.* 239 fidem Nuncupantes *Pac.* 141
- abs te.. nuntius *inc. inc. fab.* 23 ab ludis .. nuntium *Enn.* 35 Spartam referat nuntium *Naeu* 16 nuntio repentino *Au.* 60
- nuptiis Pac. 115 locabas nuptiis Enn. 116 innuptis ienxit nuptiis inc. inc. fab. 80 raptis nanctust nuptiis inc. inc. fab. 109
- Nycieus Pac. Antiop. I
- o Enn. 57 81 (tcr) 163 182 314 347 380 Pac. 177 Att. 240 361 Gracch. 1 inc. inc. fab. 184 o ingratific! Att 364 o ... copem diem Pac. 307 cf. Att. 80 (bis) o suauem linguae sonitum, o dulcitas Att. 640
- ob Pac. 370 Att. 20 41* 658 inc. inc. fab. 110 misi ob defendendam Graeciam inc. inc. fab. 86 tela ob moenia offerre Att. 385 ob os... ora obuertebant inc. inc. fab. 94
- Orci ut messem obbitat Att. 92* obduc Att. Aen. 3 obsidionem ob-
- ducere Enn. 330 Acheruntem .. obibo Enn. 202*
- obiacent Enn. 202*
- objectans uitam Pac. 168
- obiecta sum Enn. 98

26*

in obitu Sonitus Att. 138*

- obiurgat Enn. 193
- obiurare Penthes.
- oblectat spes Att. 844
- Viixem obliscar Att. 488* memet possim obliscier Att. 190 haec .. obliti sunt Att. 665 mea facta .. obliti Att. 12
- obliuio lauet Att. 697
- pampino obnexae Att. 257*
- res obnoxiosae Enn. 260*
- obnoxium Pac. 176 noxae obnoxium Att. 429
- obnubila tenebris .. loca Enn. 71
- uerba... obnuntiem Pac. 213
- dicto oboediens uiri Att. 442
- caligo oborta est Enn. 146 gaudium oboriri inc. inc. fab. 211
- obriguerint Pac. 14
- obrue nos Pomp. 7 musset obrutus Enn. 393 aerumpis obruta Pac. 356 obsceno omine Att. 173 obscena
- dicta Au. 511
- obscure dicium Att. 75*
- obscurat Enn. 87
- nocle in obscura Enn. 260 obscura umbra inc. inc. fab. 76
- obsecro Liu. 21 Enn. (159) 306 Att. 95 299 555 Pomp. 3 obsecrans inc. inc. fab. 11
- obsequi Enn. 47
- beneficium haut sterili in segete .. obsesse Att. 115* arbusta..obsita Nacu. 28* fletu et tenebris obsitus Att. 275*
- signa .. obseruat Enn. 199
- obsidionem paras Enn. 278 obsidionem obducere Enn. 330
- obstinct inc. inc. fab. 215
- obstinari exorsus Pac. 425* obstinato . . animo Att. 84 astatis obstinati Nacu. 55
- obstare Enn. 47 obstes animis Att. 15
- studio obstupida Pac. 54
- obest inc. inc. fab. 202 obsit Enn. 304 obfuit Au. 110 obfueris Au. 310 obesse Enn. 47
- obtegunt Att. 257 * undam .. obtexi sanguine Att. 322 *
- artem obterere inc. inc. fab. 88 aruas opteruut Naeu. 24
- obtestor Pac. Pand. 2
- obtines inc. inc. fab. 18
- obtorque prorim Att. 575*

- obtruncat inc. inc. fab. 167
- ardorem obtui Att. 319 optui Vultus Att. 285
- obtutu terres Pac. 395
- obuallata saxo Att. 111* templum obuallatum ossibus Att. 113
- consiliis obuarant *Enn.* 7
- ob os..ora obuertebant inc. inc. fab. 94
- morti occumbant obuiam Enn. 384 uti cui quidque obuiam Fuerat Att. 262 obuiam est Att. 436*
- fax obuoluta sanguine Enn. 48
- occaecat nigror Pac. 412
- occasio Att. 106
- solis .. occasu Pac. 88
- eodem occidunt Pac. 92 occidente sole Pac. 411 moerus Argiuum occidit inc. inc. fab. 69 has dextra occides inc. inc. fab. 28
- stirpem occidit Pac. 421 occidisti Pac. 213 occisti Pac. 321* me occide Pac. 341
- occluditur Att. 482*
- terra occulit Caput Enn. 102 * umbris occuluntur parietum inc. inc. fab. 205 ex occulto Pac. 185 occulta inc. inc. fab. 71 cf. oculte
- morti occumbant Enn. 384
- auferre .. occupo Att. 649 nisi illum tu occupas Pac. 148 inferre occupat Enn. 140 in prompta occupat Att. 436 tertias natae occupant Ltu. 11 in amore animum occupes Pac. 71 impetum occupemus facere Att. 380
- Oceani.. patris Att. 335
- ociter Pac. 383* ocius Pac. 352
- altum o cri m Liu. 29 Pelio .. ocri Liu. 33 celsos ocris Liu. 32 cf. Liu. 30
- facinus o culi uescuntur Att. 189 refugere oculi inc. inc. fab. 189 oculorum aspectu Enn. 32 oculos Pac. 209° oculos .. laetauisti Liu. 7 ante oculos positam inc. inc. fab. 146 oculis rabere Enn. 39 quibus oculis .. poterit .. optui? Att. 285 ex oculis fulgens Att. 443 oculis .. lumen .. rape inc. inc. fab. 48 oculite Pac, 138
- odi Pac. 348 Naeu. 67 odit Enn. 379 oderunt Naeu. 42 Enn. 379 oderint Att. 203
- 0 ea x Pac. 138

- Oeneum Att. 425*
- Oenomaus Att. Atr. I Oenomao inc. inc. fab. 109
- monte Uetaco Att 670
- offendo incolumis Pac. 204 si te ... hic offendero Enn. 224 scopulum . offendere inc. inc. fab. 140
- offerunt Att. Brut. 31 hostime ... offeram Att. 427 sese obtulit Att. 253 pestem subinis .. optulit Pac. 270 leto offeres Att. 117 uitam offerre Att. 300 tela ob moenia offerre Att. 385 amittas subito oblatum AU. 144
- officium fungar uulgi Pac. 129 id uiri est officium Pac. 269
- tete offirma Att. 372* offirmato animo Pac. 293
- Ogygia moenia Att. 273
- olim inc. inc. fab. 140* olim aderit tempus Att. 439
- omen adproba Pac, 146 obsceno omine Att. 173* inimico omine Att. 583 ominibus faustis Att. 510*
- omnino Enn. 340
- omnipotens Enn. 141
- omnis Naeu. 5 Pac. 285* omne.. nemus Pomp. 10 omnem Enn. 21 146 229 331 Pac. 283 Att. 135 inc. inc. fab. 91 ex Graecia Omni Att. 465* omni a parte Santra 2 omnes Enn. 302 407 Pac. 74 326 415 Att. 30 268 509 inc. inc. fab. 32 56 186 omnis Naeu. 3 (corr.) Att. 235 omnia Enn. 401 Pac. 180 Att. 663 inc. inc. fab. 136 omnium Pac. 91 177 omnibus Pac. 24 deum rex.. omnibus curat Att. 143 omnes Pac. 172 394 omnis Naeu. 24 Enn. 237 Pac. 96* 120 373 Att. 597 Santra 4 inc. inc. fab. 17 omneis Pomp. 12 omnia Liu. 35 Enn. 86 307 407 Pac. 90 91 Att. (362) 384 omnibus Att. 85 594 inc. inc. fab. 187
- oneratus frugum et floris Liberi Pac. 291
- onere pulsans graui inc. inc. fab. 99
- opacat .. lanugo genas Pac. 362 hanc operam mihi des perpetem Pac. 208 operam dabit inc. inc. fab. 101 Volcani opera Naeu. 50 operaque omen adproba Pac. 146

cuius opera te esse ultum Pac. 169 sine tua opera Pac, 290 homines ignaua opera Pac. 348 sine deum opera Att. 159 non mea opera Att. 337 illius opera et medicina Att. 579

- operite! Pac. 265 opertus squalitate est luctuque Att, 617 umbra opertae inc. inc. fab. 76*
- opiferam Enn. 124 (*) opimam Enn. 124 (*) ma Att. 146* opimas cinium Diuitias Att. 588
- opinione Att. 877
- opino Enn. 132 Pac. 101 opinor Enn. 270
- opitule! Enn. 1 (*) opitula Liu. 20 opitularier Pac. 287
- oportet Enn. 203 322 inc. inc. fab. 78 148
- oppeto malam pestem Ens. 315 mortem oppetam Enn. 170
- oppidum Enn. 242
- opplent portious Eng. 316 ager oppletus imbrium Fremitu Enn. 343 oppletum sono .. nemus Santra 1*
- flammam . . opprimit Enn. 398 opprimit ulcus Pac. 263* fati oppressit ingum Pac. 876 * uos oppressit famulitas Att. 118
- ops gentibus Att. 669 ops exit inc. inc. fab. 44*
- opis egens Enn. 89 lacteam immulgens opem Liu. 37 ferte opem Enn. 49 inc. inc. fab. 241 cf. Att. 102* astante ope barbarica Enn. 83 ope mea Enn. 352 Att. 124 da mihi Hasce opes Lin. 19 mea ope opes Troiae integrem Att. 124 regnum .. atque opes Eripere Att. 619 summas frangit .. opes inc. inc. fab. 149 ex opibus summis opis egens Enn. 89 quantis opibus, quibus de rebus lapsa fortuna accidat Enn. 371 opibusque summis persequi Pac. 106 a fortuna opibusque omnibus Desertum Att. 594 opibus praepotens inc. inc. fab. 151
- specie...optabili Ltu. 7
- matronae .. optumates Enn. 219 optume .. meritus Att. Aen. 16
- optumi Enn. 45 optumam Enn. 46 opino esse optumum Enn. 182 op-

time uitisator Att. 241 optumarum Enn. 41* optima corpora! Enn. 235

- opulentum oppidum Enn. 242 opulenti cum locuntur pariter atque ignobiles Enn. 166 matronae opulentae Enn. 219
- quo scito opust Naeu. 65 quid sit facto opus Pac. 35 opere magno edicite Att. 508
- in portum or as ferat Naeu. 20* scandit oras .. flamma Att. 484*
- gentes orarum ultimae inc. inc. fab. 43 mitiorem oram Att. 560 (
- oracla Att. 624 ex oraclo .. edidit inc. inc. fab. 13
- oratio Enn. 167 flexanima atque omnium regina rerum oratio Pac. 177 aperit ipsa oratio Pac. 364 orationis .. confidentia Naeu. 5 lenitudo orationis Pac. 247 ex ore orationem .. dedit Enn. 265 oratione incilet Pac. 130
- orbificor Att. 421
- orbem flammeum Att. Brut. 27
- orbitas Pac. 161
- orbitudinis Att. 94 orbitudine Pac. 135
- orbasti Pac. 329 lumine orbauit inc. inc. fab. 214
- orbus exspes liberum Att. 376 arce et urbe orba sum Enn. 77
- templa alta Orci Ess. 70 Orci ... messem Pac. 92*
- machinam ordiris nouam Pac. 379 non paruolam rem ordibor (ordibo?) Att. 95
- ordinem omnem .. enoda Pac. 283 progeniem ede ordine Att. 50 quem cuique tribuit fortuna ordinem Att. 98
- Orestes Pac. 101 125 375 Oresti Pac, 384 Oresten Enn, 136 Att. 55
- Orion Att. 693
- unde oritur imber Enn. 3 flamma oritur Enn. 25 puluis oritur Enn. 331 fremor oritur inc. inc. fab. 233 oriuntur Pac. 92 ortus mediocri satu Att. 618 ortam Att. 389* ex taurigeno semine ortam Att. 463 orte beato lumine inc. inc. fab. 183*
- genus uirum ornat Att. 272 homo locum ornat inc. inc. fab. 35

oro Pac. 122 124

- cuius ob os Graj ora obuertebant sua inc. inc. fab. 94 situm inter oris inc. inc. fab. 191* ori equo-rum Att. 686* his erat in ore Bromius Enn. 107 ex ore orationem .. dedit Enn. 265 ore in ardente Enn. 398 ore funesto alloquar Att. 232 ore obscena dicti segregent Att. 511
- ossuum Pac. 102 (corr.) ossibus Pac. 200 Att. 113
- ostendo ungulum Pac. 64 me non peccasse plane ostendam Att. 17
- quo me ostendam? Att. 232 in ipso tempore ostentum seuem Pac. 238 sese ultro ostentum obtulit Att. 253 quod de sole ostentum est tibi All. Brut. 34
- lumen ostentas tuum Att. 584* mortem ostentant Pac. 55 flammam ostentabat Iouis Att. 35
- ostio .. Acheruntis inc. inc. fab. 76
- ostreis squamae scabrent Eng. 100
- otioso in otio Enn. 187
- otio uti Enn. 183 otioso in otio Enn. 187
- pacto Naeu. 39 Enn. 318 Pac. 286 Au. 635
- paedagogandum accipit Pac. 192
- paedore Att. 111 inc. inc. fab. 191
- paene Pac. 260 inc. inc. fab. 27 166
- lucti paenitet Att. 491 proloqui non paenitebunt Pac. 31 te .. paeniturum laudis Att. 313
- paenitudine Pac. 313
- palaestra inc. inc. fab. 207
- palam Enn. 286 Palamedi inc. inc. fab. 58
- pallis Nacu. 48 Pallas bicorpor Att. 307
- pallida leti. loca Enn. 71
- glauco pampino Att. 257 uites pampinis pubescere inc. inc. fab. 134
- pandite ualuas Pac. 360 passo uelo Naeu. 20
- tosillam pegi Pac. 218
- uirtuti sis par Att. 156 illius par Att. 465 par fortitudo Pac. 174 par est Au. 137 152 parem Enn. 322
- uitae parcam Ens. 121 tibi consu-

lere et parcere Att. 137 parcere Capiti Att. 294 capiti pepercerit Att. 360

- parents Att. 226 inc. inc. fab. 169 parentis Pac. 220 parentem Enn. 173 386 parentum Pac. 43 deos parentes inc. inc. fab. 243
- parere Liu. 13 dicto pare inc. inc. fab. 157
- parietes Enn. 79 parietum inc. inc. fab. 205
- parit corpus Pac. 93 partu postremo parit inc. inc. fab. 82 sibi salutem .. pareret inc. inc. fab. 171 leo (leonem) pariet inc. inc. fab. 228 pariit .. deos geminos Enn. 376 peperisti Enn. 46 beneficiis hostimentum .. peperisti Att. 194 parere Enn. 223 inc. inc. fab. 5 ad pariendum inc. inc. fab. 81 partam gloriam Enn. 11* male parta Nacu. 56
- Paris inc. inc. fab. 80 Parim Enn. 38 Pari dyspari Att. 561*
- pariter Att. 591 pariter enhan euhoe .. inibat Enn. 109 pariter atque Enn. 166 pariter .. ut Pac. 248

Parnasi iugo Att. 249*

- quibus.. libertatem paro Enn. 128
  cui tu obsidionem paras Enn. 278
  secum cogitat parat putat Enn. 297
  alteri exitium parat Enn. 321 domuitionem .. parant inc. inc. /ab.
  26 quid parem Att. 485 internecioni modus Paretur Att. 658 paratus sum .. petere pestem Att.
  434 sibi paratum pestem ut participet parem Enn. 322 * ita parent se .. ut unici nesciant inc. inc. fab.
  112 ut restituam paro inc. inc. fab.
  188 ut comprehendatur parat inc.
  inc. fab. 166
- familiari .. parricidio inc. inc. fab. 171
- plera pars pessum datur Pac. 320 pars .. accommodant Att. 686* partem Att. 221 pro parte sua Pac. 338 omni a parte Santra 2 in omnis partes prospectum aucupo Pac. 96 in Quibus partibus .. captus? Att. 180 quibus a partibus Gliscunt? Att. Acn. 12

Parthenopaeum Pac. 49*

participes Liu. 3

pestem ut participst parem Enn. 322

- parti ac da rursum aequiter Pac. 73* eandem me in suspitionem sceleris partiuit Enn. 281 diuitiam partissent Att. 265 praeda .. partita est Liu. 4
- propinquitate parti Pac. 70 partum procreat Pac. 68 partu Enn. 61 inc. inc. fab. 82
- parum est quod Pac. 277
- parumper Pac. 327 Att. 381
- paruolam rem Att. 95*
- parui Pac. 330 parui auditu aestumet inc. inc. fab. 180 parua prodite patria Att. 520 paruos Att. 82 118 pascere Pac. 349 pascunt Att. 178
  - pascet Att. 410
- passim Att. 271 inc. inc. fab. 168 pastor Att. 610 pastorem Att. Brut.
- 19 pastores Enn. 38
- patagiis *Naeu*. 48 patefecerunt *Enn*. 332
- pater Enn. 107 281 Pac. 79 91 137 inc. inc. fab. 6 42 165 214 (ter) caelestum pater Att. 209 patris Enn. 44 279 Pac. 57 169 Att. 156 335 387 473 590 671 pater supreme nostrae progenil patris! Pac. Paul. 1 patri Pac. 283 Att. 53 patrem Enn. 134 Pac. 139 inc. inc. fab. 216 pater! Naeu. 18 Enn. 114 Pac. 240 inc. inc. fab. 22 o pater Enn. 81 Att. 361 o Dionyse pater Att. 241 omnipotens pater! Enn. 141 (*) patre Naeu. 51 Att. 82 654 inc. inc. fab. 175
- paternum nomen Pac. 144 paternum aspectum Pac. 328 domum paternam Enn. 232

Orion patescit Att. 693

inc. fab. 68

- patior facile iniuriam Pac. 279 dicime .. perfacile patior Att. 9 pulsum patimini Att. 365 me patiar .. offendere inc. inc. fab. 139 huno .. patientur poti Pac. 217 uidere quod sum passa acgerrume Enn.
  91 se uictum non potuit pati inc.
- patria Att. 520 inc. inc. fab. 92 patriae Att. Aen. 6 patriam Naeu. Clast. 1 Enn. 386* Pac. 79 255 Att. 695* o patria Enn. 81 exigor

patria Naeu, 11 patria procul Enn. 220

Patricoles Enn. 314

- patrium .. sanguen Att. 82* patrio exemplo Att. Acn. 14 patrio lare inc. inc. fab. 199 arae patriae Enn. 78 patria .. bona Att. 164 patriis .. praemiis Att. 591 *
- patrocinium horridum inc. inc. fab. 197
- pauci AU. 651 philosophandum . paucis Enn. 340 paucis absoluit Pac, 181 multa paucis ... obnuntiem Pac, 213
- pauidum Att. 184
- paulo ante Enn. 40 paulo .. setius Att. 93
- pauor Enn. 21 formido pauor Pac. 53 timos pauos Naeu. 45 portentum pauos Pac. 82 pauorem expeciora Att. 301 pauore Att. 409
- pauperie Em. 171
- paupertas Enn. 37
- pausa loquendi Att. 290
- pauxillum Pac. 400*
- pacis poliri Enn. 329 pacem inter sese conciliant Enn. 123 pacem petens inc. inc. fab. 10 percas Enn. 194 inc. inc. fab. 45
- (bis) peccasse Att. 17
- pectus inc. inc. fab. 192 feruat pectus iracundize Att. 2 in pectus tuum Demittas Naeu. 1 peotus purum et firmum gestilat Enn. 259 sapientia munitum pectus ... gerat Att. Brot. 33 pecius Att. 257 ex pectore .. euoluere Consilium Pac. 284 dicta ex pectore euoluunt Att. 47 claroque potens Pectore Att. 522 pectore Att. 34 fera homiaum pectora Fragescunt Att. 25 Thessa'a somno Pectora languentque senentque Att. 612 expergite Pectora tarda sopore Att. 141 flexit socium pectora Pac. 401 pectora turbat inc. inc. fab. 96
- Nerei simum pecus Liu.5 cf. Pac. 408 pecudi . . marito Enn. 255 uenum pecus egi Pac. 121 adpelere Pecus lanigerum Att. Brut. 20 hebetem .. acque ac pecus Att. Brut. 32 pecua Naeu. 49* Att. 178 271 pecuda Att. 409 pecudes At. 211
- pedetemptim Pac. 256

- pelagus Pac. 416 Att. 394
- Peleus Att. 668 Pelei Pac. 162
- Peliae Enn. 211 232
- Pelio..ocri Liu. 33 nemore Pelio Enn. 205
- pellexit Pac. 171
- pellem inauratam Enn. 210
- sistis pelli, pulsam patimini Att. 365
- Pelopidarum Att. 163 inc. inc. fab. 119 Pelopidum Att. 42
- Pelopia.. domo Att. 231 * Pelopiis .. terris Att. 305*
- Pelops inc. inc. fab. 102 104 Pelope inc. inc. fab. 102 108
- penates inc. inc. fab. 243 pendeat Pomp. 8 latere pendens Enn. 310 saxis .. pendentibus inc. inc. fab. 74
- penitus Pac. 99 Att. 62 401 inc. inc. fab. 154
- penuriam Stirpis subauxit Pac. 162
- per Lin, 36 Naen, 59 Pac. 272 351 Att. 333 Int. 3 inc. inc. fab. 74 168 182 196 per terram diuexarier Pac. 201 per caelum .. equitas inc. inc. fab. 183 edicite Per urbem Att. 509 per perticipes .. partita Lin. 3 per matutinum lumen Att. 183 per idem tempus inc. inc. fab. 82 per dolum Enn. 211 per uim Att. 164 inc. inc. fab. 131 per pruinam Pac. 14* per Calypsonem Pac. 403 per nos Att. 163 per ego deum .. subjces Enn. 2 per uos et uostrum imperium et fidem Enn. 158* per nostram ... unanimitatem Pac. 109
- peragrant Att. Aen. 11
- perbitat Liu. 25 perbiteret Enn. 174 perbitere Pac. 287
- horror percipit Pac. 224 percipiat praemium Pac. 22 perdisci ac percipi Att. 663 istius percepset .. audaciam inc. inc. fab. 59*
- percitam .. ratem Pac. 333* matronae percitae Att. 236*
- metu perculsus inc. inc. fab. 8
- percussa lapide Pac. 38
- perdisci Att. 633
- perdunt Pac. 136 perdat Enn. 61 perdereni. Pac. 40 pater . . pleros perdidit Pac. 137 perdere Ouid. 1 perdita inluuie Pac. 9
- perdoliscit Att. 317

- perdvellibus Enn. 385 summa
- ubi perduellum est? Att. Aen. 12 lacrimae peredere .. genas inc. inc. fab. 190
- pereat Enn. 195 pereant inc. inc. fab. 159 periere Pac. 320 periese Enn. 379
- perfacile Att. 9
- perfect inc. inc. fab. 65 rite perfectis sacris Att. 687
- hiemes .. pertuli Att. 557
- perfremunt Att. 403
- potiri .. Pergamum inc. inc. fab. 51 pestem Pergamo inc. inc. fab. 16 reditum est Pergamo Pac. 167 Pergama Liu. 2 Enn. 61
- pergunt lauere Enn. 164 pergite! Nacu. 36 pergam ut..aras ex-pleam Att. 298
- pergrandescere Att. 440
- perhibent aethera Pac. 89 fortunam insanam esse . . perhibent Pac. 366 at perhibent inc. inc. fab. 101
- pericli Att. Aen. 1 periclum Att. 207 periclo inc. inc. fab. 188
- perite Att. 416
- periti sumus in uita Att. Aen. 8
- pestem permiti Att. 434* permitti Au. 18
- permulsi Pac. 245
- perniciem dabo Enn. 229
- pernici.. leto Att. 421*
- perpediar Att. 279
- concorditatem . . perpetem Pac.
- 188 operam .. perpetem Pac. 208 perpeti Enn. 360 non perpetiar loqui inc. inc. fab. 213 noctes .. perpessa sum Pac. 10
- perpetrat Pac. 249 perpetrare precibus inpetrita Pac. 317
- perpetuo. Pac. 12 inc. inc. fab. 68
- perpropinquam Att. Brut. 36
- perrogitando aduenes Pac. 315
- uim imperi persenserint Att. 26*
- persequi Pac. 166
- Perseu Att. 116
- perspicax prudentia inc. inc. fab. -58
- persuasit maeror Att. 349
- perterricrepam inc. inc. fab. 142
- pertimefactus maerore Pac. 302
- pertinaciam Att. 4
- pertinacem Att. 9
- pertolerarem uitam All. 91

- perturbas rem Att. 135
- peruade polum Att. 678 sonitus .. peruasit auris Att. 480
- peruestigans Pac. 71
- peruicaciam Att. 5
- peruicacem Att. 8 peruico animo Att. 158
- peruixi *Att*. 417
- litus peruolgans Pac. 393
- peruolat caeli fretum Enn. 331
- peruorse dices Enn. 166
- pedem Pac. 244 domo ecferret pedem Enn. 212 cf. Enn. 241 gradum proferre pedum Enn. 181 pedum pulsu Enn. 296 sese uruat ad pedes Enn. 102 contulit sese in pedes Enn. 147 transcunt ad pedes ex equis inc. inc. fab. 239 quod est ante pedes Enn. 201 pedibus Naeu. 60
- facinus pessimum Att. 638
- pessum datur Pac. 320
- pestem abige a me Enn. 27 oppeto malam pestem Enn. 315 pestem ut participet parem Enn. 322 barbaricam pestem Pac. 270 petere pestem permiti Att. 434 pestem Pergamo inc. inc. fab. 16 ad pestem .. [profectus] inc. inc. fab. 146
- peto Liu, 19 Enn. 315 Pac. 325 petit Pac. 39 inc. inc. fab. 30 peiunt Enn. 275 petam Enn. 75 petebant Enn. 210 petii Att. 503 deum .. famulanter pete AU. 642 petere Att. 280 coniagium .. petere Att. 500 * petere pestem Att. 434 petere amicitiam et fidem inc. inc. fab. 226* petens ut Pac. 297 pacem petens inc. inc. fab. 10
- Phere! inc. inc. fab. 129*
- philosophari *Énn.* 340
- philosopha sententia Pac. 348
- philosophi Att. 366 372
- Phrygia cf. Frygia
- Phryges Eq. Tr. 1 Att. 665 Fru-gum Pac. 205 Frygas Att. 489
- piaculum Enn. 280
- picta de pluma Pac. 46 exunias .. pictas Att. 256
- senis .. pietas Enn. 282 pietatem inc. inc. fab. 147
- senectus .. pigra Pac. 179
- mei piget Enn. 43 dolet pigetque

Pac. 44 mehe piget . . profari Pac. 144 hortari piget Att. 103* dolet pudetque Graium me et uero piget Att. 471 hoc dolet pudet piget inc. inc. fab. 21

- pigrent Att. 31
- pigrasse .. hoc nefas Att. 267 pi-
- grem .. parcere Att. 294 pinnis Enn. 380 pinnis .. textis Att. 540
- pinnigero .. corpore Att. 547
- pinsibant humum Enn. 396
- inter pinos Att. 250
- coniugium Pisis petere Att. 500*
- Pisaca prsemia Att. 198
- piscium lasciuiam Pac. 409
- pius inc. inc. fab. 147 aras .. pias Pomp. 8
- placet Enn. 340
- placide Naeu. 4
- suppliciis placans Att. 298 sopore placans artus Att. Brut. 18
- plag a m Pac. 46* tendenda est plaga Pac, 390 feras potiuntur plagas Att. 40 caeli scrutantur plagas Enn. 201
- plane ostendam Att. 17
- plantas Gracch. 3*
- plaudite inc. inc. fab. 244
- plausu .. premunt alas Enn. 357
- plebeio Enn. 286
- plebes Enn. 197 plebi Enn. 198
- plectas fandi mi prolixitudinem Pac. 124*
- plena deo Ondd. 2
- plera pars Pac. 320 pleros Pac. 136
- pluma Pac. 46*
- plumbo Pac. Paul. 4
- plus miser sim Enn. 261 plus Enn. 183 Pac. 84 tnc. inc. fab. 175 plus quam est par loqui Att. 152 plus quam fas est .. hiscere Att. 157 plures annos Pac. 396
- poenas sufferam Att. 17 486* poenasque Ioui .. expendisse Att. 535 poenis luendis Att. 659 poenis decoratas feris Naeu. 35 poenis liberos Att. 327*
- poeta e Pac. 337
- pol Liu. 23 Enn. 369
- pollet inc. inc. fab. 175 pollens dea Naeu. 58
- pollicentur *Enn.* 275
- peruade polum Att. 678
- Polydorum inc. inc. fab. 82

- in metu non ponere inc. inc. fab. 204 sub axe posita ad stellas septem Att. 566 pestem aute oculos
- positam inc. inc. fab. 146 pontus Att. 399 ponto ab Helles inc. inc. fab. 105 cf. 107 Ponti per freta inc. inc. fab. 182
- poplitum Att. 456
- mihi patriam populauit meam Pac. 79 patria populauit bona Att. 164
- populo Enn. 13 Pac. 234 Att. Aen. 6 Brut. 35 36 populum Pac. 141 Att. 119 populi et reges Enn. 350
- porcet pudor Enn. 282 Pac. 67 porceut Att. 286
- porgit ut eam Pac. 227* porrige *Liu*. 19
- porro Pac. 211 215 inc. inc. fab. 79 103
- portendit fore Att. Brut. 35
- portenta Att. Aen. 6 portento .. prodigium misit Att. 209 portentum pauos Pac. 82
- saucii opplent porticus Enn. 316 portant Pomp. 2
- in portum oras ferat Naeu. 20* portum corporis Enn. 311 portu Att. 371
- possidet sedes inc. inc. fab. 31 ingenium possidet inc. inc. fab. 179 possident Att. 6 possedit Att. 197 possum Pac. 236 inc. inc. fab. 46
- potes Enn. 1 potest Enn. 320 Pac. 290 410* Att. 247 318 465 possim Att. 190 Ouid. 1 possis Enn. 264 Att. 1 poterit Att. 285 potui Ouid. 1 potuisti Enn. 262 * potuit inc. inc. fab. 68 213 potuimus Att. 625 posse Pac. 142 potestur inuestigari Pac. 100
- post...intellegunt inc. inc. fab. 194 post cognoui Enn. 119 post multis ... tempestatibus Pac. 319 post illa inc. inc. fab. 15
- postea Att. 410
- posteaquam . . tetigit inc. inc. fab. 23
- postquam Pac. 82 postquam ... caluitur Pac. 395 postquam . . appropinquat inc. inc. fab. 165 postquam est oneratus Pac. 291 postquam defessus (fuit) Pac. 315 postquam .. oppressit Att. 118
- postremo Att. 70 507
- postremum lumen ... rape inc. inc.

fab. 48 postremam solis usuram cape Att. 507 (*) partu postremo inc. inc. fab. 82

- postulas Pac. 32 conjecturam postulat inc. inc. fab. 10 postulare Att. 216
- claroque potens Pectore Att. 521 arbiter potens inc. inc. fab. 39 diui potentes inc. inc. fab. 241
- quibus est potestas motus Enn. 122 sist potestas Pac. 424* dum est potestas consili inc. inc. fab. 29 potestas si detur Att. 542 cernundi do potestatem Pac. 24 potestatem duis Inquirendi Pac. 219
- regnum potior Pac. 289 regnum potitur Pac. 56 potiuntur Frugum Pac. 205 potiuntur plagas Att. 40 sceptrum poteretur Att. 590* eum potiti sitis Naeu. 39 potere! Att. 368 poti Enn. 360* sceptrum ... poti Pac. 217 pacis potiri Enn. 329 potiri .. Pergamum inc. inc. fab. 51
- potior .. est patre inc. inc. fab. 175 quid potius dicam aut uerius? Enn. 390 probis probatum potius quam multis Att. 314
- nun potis accedi Enn. 317* non potis ecfari Enn. 324 potis Pacis potiri Enn. 328 potis est Enn. 318 361* Pac. 389 AU. 418 466
- prae se undas uoluit All. 393 prae se portant Pomp. •2 leuia .. prae illis Att. 146
- praecauendum Pac. 358
- praecipitans cadit Pac. 414
- praecisum iugum Att. 506
- stirpe praeclara Att. 643 praeclariorem Att. Brut. 22
- praeco Enn. 13
- praeda *Liu*. 3 praeda pecua uallebant *All*. 271 honorem praemium, haud praedam petit *inc. inc. fab.* 30
- praedicas Att. 4 praedicant Pac. 367 praedicarent Att. 616
- praedixerat Pac. 138
- fulgore .. praeferuido Att. 652
- praeficiando Pac. 322 (*)
- praeficiendo+ Pac. 322
- praefidentem tibi inc. inc. fab. 125
- praegradat Pac. 48
- praegrandi gradu Pac. 37

percipiat praemium Pac. 22 uirtuti honorem praemium .. petit inc. inc. fab. 30 Pisaea praemia Att. 196 patriis uesci praemiis Att. 591

praeponi Att. 488

- signum praepotens Att. Brut. 37 opibus praepotens inc. inc. fab. 151
- praesens Nacu. 10 praesens praesto Att. 252 praesentem praesens dictis mertare institit Att. 134 praesente his Att. 428
- quid petam praesidi? Enn. 75 quo praesidio fretus? Pac. 155
- praesens praesto Att. 252 en praesto est Att. 302 praesto etiam adsum Att. 498 Lemnia praesto litora Att. 525
- praestolas Liu. 23*
- praeter amnem Naeu. 47 (corr.) praeter propter uitam uiuitur Enn. 190 praeter rogitatum si querare inc. inc. fab. 158
- praeterea inc. inc. fab. 88
- praeteruecti Att. 688
- auro et purpura praetextae Att. 518
- prata inc. inc. fab. 137
- s praue Att. 469
  - natura praua Att. 110
  - prece Att. 661 precibus Pac. 317 Att. Aen. 5
  - precor Liz. 19 ueniam precor Pac. 296 enicarier precamur Pac. 127
  - premunt alas Enn. 357
  - pretium pro noxa dabis *Liu.* 1 pretium pro factis ferat *Naeu.* 10 pretio..inpelli *Att.* 661
  - Priamus Pac. 391 Att. inc. fab. III inc. inc. fab. 7 Priami Enn. 81 Pomp. 6 Priamo Enn. 46 87 Att. 667 inc. inc. fab. 14
  - primo *Att.* 411*
  - primordium Capissam Pac. 51
  - primores procerum Att. 325
  - primum Pac. 362 Var. 3 inc. inc. fab. 19
  - primus inc. inc. fab. 14 primum Pac. 122 primo ex loco Att. 501
  - prince ps iuris iurandi inc. inc. fab. 55 honestitudo .. principium Att. 501
  - flagiti principium Enn. 378 principio Att. 419

mysteria.. pristina Att. 528 pristices Att. inc. fab. XL me anima priuem Enn. 169

- prius Atl. 428 inc. inc. fab. 155 prius .. quam Pac. 167 prius quam Pac. 108 prius quam oppeto Enn. 315 cf. Pac. 207 Atl. 180 prius quam euenat Enn. 170 cf. Enn. 239 prius quam accepso Pac. 325
- pro luppiter! *Eun.* 335 *iuc. iuc. fab.* Il 230 pro di inmortales! *Att.* 339 363
- pro uostra uita morti occumbant Enn. 384 pro merenda gratia Redautruare Pac. 104 pro cerio arbitrabor Att. 624 pro inceciis certos... dimitto Enn., 352* pro ueste pinnis Att. 540 pretium pro noza dabis Liu. 1 cf. Naeu. 10 pro mala vita famam tollunt, pro bona... gloriam Enn. 11 pro malefactis Helena redeat Enn. 105 pro beneficio largi Att. 282 pro uiribus Enn., 132 pro imperio agendum est Pac. 41 dici... pro magnitate Att. 248 pro parte sua Pac. 338 pro se quisque Att. 445
- proaui Enn. 279
- probis probatum Att. 314
- probitate Pac. 189*
- probitam gradum Pac. 341* nullum mi est probrum Att. 149
- probri Compotem Naeu. 6* probrum Att. 384 incilans probris Att. 458
- probus Enn. 116 inc. inc. fab. 178 duxi probum Enn. 117 probae .. fruges Att. 672 probis probalum Att. 314
- procede Enn. 181 quod si procedit Ait. 312
- procellis *Att.* 397
- primores procerum Att. 325
- facie procera Pac. 254
- parere .. uos malestas mea Procat Liu. 14
- sibi procrease Pac. 68 filios ...
- procul Att. 675 patria procul Em. 220 Rhoetaeis procul a terris Pomp. 5 se a malis spernit procul Enn. 161
- prodigium misit Att. 210 prodi-

gium horriferum .. pauos Pac.82 prodigiis Att. 418

- prodigus uitae furor inc. inc. fab. 38
- prodat ultorem Att. 39 parua prodite patria Att. 520
- proeliant Enn. 6
- proelium inc. inc. fub. 65 proelio Ean. 323
- nomen.. profari *Pac.* 145 hand sinam quidquam profari *Pac.* 325 profectione laeti *Pac.* 409
- profecto Pac, 205 Att. 143 618
- gradum proferre Enn. 181 prolato
- aere Enn. 16
- proficisci exilium Att. 599
- quem ego me profiteor esse inc. inc. fab. 52 profiteri et proloqui Enn. 293
- sangais .. profluens Enn. 318
- hostem .. profugiens Att. 192
- profundum Pac. 243 + ex profundo Att. 402
- profusus gemitu Pac. 321 profusus flamine Att. 390
- progeniem .. peperisti Enn. 46 tuam progeniem ede Att. 50 nostrae progenii Pac. Paul. 1
- progenitoris Att. 76
- Tanialo prognatus inc. inc. fab. 108 Dryanie regem prognatum patre -Nacu. 51
- lembo sum progressus longius Au. 129
- prohibet bactere Pac. 227 froges prohibet pergrandescere Att. 440 prohibessis scelus Enn. 239*
- proiector quod tu peccas Enn. 194
- lingua in altum projett Pac. 94
- proin Att. 309 Brut. 32 inc. inc. fab. 29
- proinde Naeu. 51* 67 Att. 623 ino. inc. fab 112
- prolapsa Att. 394
- prolem ducendam inc. inc. fab. CXXXII sanguine exortam tuo Prolem inc. inc. fab. 121
- plectas fundi .. prolixitudinem Pac. 124
- prologio Pac. 383
- proloqui Caelo .. miserias Enn. 216 profiteri et proloqui Enn. 293 proloqui non paenitebunt Pac. 31* artem .. proloqui inc. inc. fab. 34
- prolubium, occasio Att. 106 pro-

lubium est petere amicitiam inc. inc. [ab. 226

- promeruit Pac. 79 promeruerit Pac. 377 promerita uestra Pac. 153
- Prometheus Att. 534
- amicitiam in frontem promptam gero Enn. 327 ferro prompto Att. 55
- in promptu occupat Att. 436
- promunturium Pac. 94
- prone Naeu, 13*
- mea propages sanguinis! Pac. 20
- propagat genus inc. inc. fab. 103 Ioue propagatus inc. inc. fab. 101 uitam propagans . . altaribus Pac. 233
- templa prope adgredite Pac. 310 prope iam occidente sole Pac. 411
- propellunt .. rates salum inc. inc. fab. 4*
- propemodum Pac. 78 Att. 88
- propere Pac. 16 Att. 301* inc. inc. fab. 138
- properiter Pac. 332 Att. 629
- properate Att. 140 propera .. nitier inc. inc. fab. 231 properasse .. hoc nefas Att. 267 properantem Att. 184 properantem gradum Att. 183
- crines .. propessi Att. 255*
- prophetae Iul. 2
- propinquitate parti Pac. 70
- propinquus inc. inc. fab. 54
- propitiaturos Pac. 322
- propitius Att. 373
- propria sunt bona Att. 159 neque uita ulli Propria in uita est Att. 423
- propter Enn. 98 Att. 294 te propter Att. 175 praeter propter uitam uiuitur Enn. 190
- propterea Enn. 221
- proripit sese Att. 645
- prorim Att. 575
- proscindant Att. 496
- prospectum abstulit Enn. 146 prospectum aucupo Att. 407*
- prosperùm copem diem Pac. 307
- prostratum terra Att. Brud. 25
- prosum prodest inc. inc. fab. 202 prosim Pac. 288 prodesse Enn. 47 240 Att. 104
- rusus prosus Enn. 104*
- proternitatem Pac. 346

- spectu proteruo Pac. 147
- frustrando... protrahas Att. 66
- retia .. proucherem Att. 128*
- prouideant Pac. 407
- prouocauit nomine Att. 325* prudens et sciens inc. inc. fab. 145
- prudentia inc. inc. fab. 58
- pruinam Pac. 14
- pubes inc. inc. fab. 33
- pubescere inc. inc. fab. 134 rem publicam Ait. 337 Enn. 220 Alt. Brut, 38
- pudet Pac. 144 Att. 104 inc. inc. fab. 21 123* patris mei meum factum pudet Enn. 44 doiet pudetque Graium me Att. 471 pudeat inc. inc. fab. 34* pudendam .. fugam inc. inc. fab. 63
- pudor Pac. 67 53 (*) ciuium porcet pudor Enn. 282 si te regeret pudor Pac. 299 pudor est eloqui inc. inc. fab. 212
- mea puella! Enn. 402
- puer! Att. 279 puerum Liu. 24 Enn. 72 All. 650 inc. inc. fab. 14 167 pueros Enn. 248
- puera filia Nel. Carm. 5
- pugnam Pac. 255 pugna Naeu. 39 dedere acquam pugnam Enn. 349(?)
- pugnant Enn. 6
- pulerum Att. 149
- pulcherrume Att. Brut. 37
- pulcritudine Att. Brut. 20
- pulsans inc. inc. fab. 99*
- pedum pulsu Enn. 296
- puluis inc. inc. fab. 207 crassa puluis Enn. 331 flauum . . puluerem Pac. 244
- purant sacra Iul. 2 (?)
- purpuram Gracch. 4* purpura Att. 517
- purus putus Enn. 62 pectus purum Enn. 259
- cogitat parat putat Enn. 297 putes Pac. 176 putet Pac. 25 Att. 146 puta Pac. inc. fab. LVIII
- corpus putret Pac. 340 Att. 56
- arua .. putria Liu. 31
- purus putus Enn. 62
- qua Pac. 356 Paul. 5 Att. 630 inc. inc. fab. 105
- quacumque Naeu. 24*
- axe quadriga Pac. 399 cf. Gell. XIX 8

curru quadriiugo Enn. 92

- quadrupedantes Enn. 153 quadrupedantum sonipedum Att. 603*
- quadrupes Pac. 2 quadrupedem Enn. 156 quadrupedum Au. 315 381 quadrupedis Nacu. 30
- quadrurbem Att. inc. fab. XV
- quaero Pac. 157 Att. 343 quaerunt Att. 166 quaere Att. 185 quaerendum Pac. 17
- quaeso Nacu. 1 Pac. 200^{*} quaesit Enn. 199^{*} liberum quaesundum causa Enn. 97 liberorum sibi quaesendum gratia Enn. 120
- quaestus causa Enn. 364 qualis Att. 274 inc. inc. fab. 50 quali Att. 19
- quam
   Liu.
   17
   Enn.
   85
   170
   184

   223
   233
   239
   315
   358
   (bis)
   369

   300
   399
   Pac.
   84
   167
   198
   207

   325
   Att.
   27
   93
   110
   152
   157
   189

   267
   314
   355
   442
   472
   560
   inc.
   inc.
   fab.
   208 numero... quam Nacu.

   65*
   tam quam
   Pac.
   34 non tam...
   quam magis ... tam
   magis inc. inc. fab.
   160 quam mihi

   maximum
   ... contigerit malum Enn...
   306 quam te post multis tueor
   temostatibus!
   Pac.
   319 cf.
   Att.

   303
   inc. inc. fab.
   184
   194
   195
- quamquam *Pac.* 259 304 340 Att. 56
- quando Pac. 38 131 quando quidem inc. inc. fub. 113
- quantam Pac. 178 Att. 609 quantum Enn. 324 Pac. 185 Att. 310 quanta Att. 259 quanto magis... tanto .. magis Att. 136 quanto minus... tanto magis Att. 377 quanto e loco, Quantis opibus Enn. 370 sq. quantis Enn. 90*
- quapropter Enn. 38
- usque quaque inc. inc. fab. 78
- quasi Naeu. (33) 44 Enn. 66 (185) 367 inc. inc. fab. 107
- quassu *Pac*. 266
- que
   Liu.
   9
   14
   30
   31
   35
   Naeu.
   54

   Enn.
   50
   72
   140
   167
   236
   237
   238

   249
   250
   258
   272
   288
   292
   352

   357
   397
   Pac.
   15*
   21
   27
   44
   84

   86
   88
   91
   (bis)
   92
   96*
   106
   109

   146
   162
   178
   199
   234
   246
   274

   (303)
   314
   332
   334
   365
   367
   369

   Att.
   (24)
   55*
   80
   91
   117
   175
   215

   271
   291
   202
   471
   496*
   535
   586

610 617 629 675 Brut. 22 24 30 34 Var. 5 Pomp. 4 6 7 Net. Carm. 2 inc. inc. fab. 53 88 166 167 168 175 195 235 tuqué mihi narrato Liu. 35 * languentque senentque Att. 612 sileteque et tacete Enn. 14 cf. Pac. 340 412 Att. 111

- quem admodum Att. 380
- quit Pac. 317* non quit Enn. 240
  queam Pac. 139 153 queas Att.
  538 quirem Att. 281 quibo Pac.
  154 quiui Pac. 151 Att. 620 non
  quiit Att. 620 percipi Queuntur
  Att. 664 inpelli... Quitus sum Att.
  662
- queritur Var. 9 querare inc. inc. fab. 158*
- questu Att. 550
- qui Naeu. 65 Enn. 61 65 173* 183 184 * 234 237 238 240 256 298 330 366 372 Pac. 22 25 39 41* 148 157 211 216 261 330 421 Au. 112 123 132 133 164 205 206 * 293 326 357 458 554 581 625 687 Brut. 39 40 Pomp. 11 inc. inc. fab. 1 14 18 50 103 108 147 161 175 180 183 217 ea libertas est qui pectus .. gestitat Enn. 259 qui .. copias fundam Att. 125 qui erit qui non .. differet? Att. 458 quae Enn. 27 95 175 208 345 Pao. 160+ 197 239 313 401 Att. 372 * 428 inc. inc. fab. 127 149 quae . . tetinerim Pac. 173 quae .. tetinerit All. 38 quae cum illo fuerim Att. 474* quod Enn 201 267 271 375 (bis) 400 Pac. 86 285 Att. 7 (bis) 312 316 550 684 Brut. 34 quod superest socium Att. 491 cuius Pac. 169 183 Att. 193 446 621 inc. inc. fab. 55 94 quoius Enn. 157 Att.417 (corr.) (bisyll.) Pac. 94 cui Enn. 185 278 354 Pac. 62 Att. 23 474* 542 inc. inc. fab. 42 quoi Enn. 78 quem Liu. 33 37 Enn. 172* 302 379 (bis) Pac. 119 Att. 19 70 181 439 538 613 Brut. 32 inc. inc. fab. 52 93 94 175 quam Naeu. 12 [68] Enn. 265 Pac. 109 Att. 313 inc. inc. fab. 34 200 (bis) 212 quod Liu. 13 Naeu. 1 (67) Enn. 91 171 185 194 261 337* Pac. 6 20 30 32 35 65 89 133

138 154 168 281 326 Att. 115 206 215 280 343 432 487 inc. inc. fab. 56 161 202 (bis) quod sciam Att. Aen. 1 quo Naeu. 65* Enn. 56 Pac. 161 * Att. 54 96 150 inc. inc. fab. 6 qua Att. 213 557 inc. inc. fab. 80 date ferrum, qui me anima priuem Enn. 169 dignum quicum certetur Pac. 25 lapidem, qui ipsa icta est Pac. 39 malum, Qui illius acerbum cor contundam Att. 201 conficta canant, Qui causam humilem dictis amplent Pac. 339 qui Liu. 29 Naeu. 21 26 55 [69] Enn. 17 148 221 274 364 Pac. 23 40 74 83 372 Att. 169 185 384 509 602* Iul. 2 inc. inc. fab. 162 243 quae Enn. 219 Liu. 17 Enn. 203 Pac. 92 407 inc. inc. fab. 194 quae nemo est tam firmo ingenio .. quin refugiat timido sanguen Enn. 23 quorum Enn. 37 289 Att. 46 176 669 quibus Enn. 7 122 128 129 229 273 Pac. 358 Att. 110 inc. inc. fab. 207 quos Enn. 130 351 Pac. 204 Att. 58* 122 151 286* 530 Var. 6 quas Liu. 19 (bis) Pac. 10 53 190 + quae Enn. 149 Pac. 297 Att. 48 74 (202) 432 601 Brut. 29 30 quibus Pac. 245 Att. Aen. 14 Pomp. 9 queis Att. 527*

- qui (interr.) Enn. 144 Att. 64 343 410 458 562 inc. inc. fab. 99
- ne qui hinc..referat Naeu. 17* ne qui attollat Pac. 42* ne uim qui attulat Enn. 228
- qui (utinam) Enn. 288
- quia Enn. 209 Pac. [368] 369 370 371 Att. 67 245
- quianam Att. 583
- quemcumque Att. 506
- quesdam Att. 477
- quidem Enn. 349* 402 quando quidem inc. inc. fab. 113
- quies Genetrix Santra 3*
- quieti corpus.. dedi Att. Brut. 17
- quiescere Enn. 137 quieris inc. inc. fab. 28
- quietum Att. 199
- quin Naeu. 10 15 Enn. 24 244 385
  Att. 90 330 338 * quin etiam Pac.
  357 quin .. toleratis? Liu. 13
  quiu rem expedi Pac. 150 *
- quinam Tantalidarum internecioni

modus Paretur aut quaenam.. dabitur satias? Att. 657 sq. quaenam Att. 86 quidnam Enn. 306 nescio quidnam est Pac. 294 quidnam autem hoc soniti est? Pac. 133 quemnam Enn. 298 quibusnam Att. 388

- quinquertio inc. inc. fab. 17
- quis (interr.) Enn. 192 313 Pac. 148 Att. 123 inc. inc. fab. 1 97 98 quis homo Enn. 191 quis non mortalis Att. 424 quis tu es mortalis? Att. 554 quis illaec est? Enn. 345 quis tu es, mulier? Pac. 239 quae Pac. 59* 60 222 292 Au. 455 580 inc. inc. fab. 96 quid Naeu, 67 Enn. 68 Pac. 17 35 58 383 Att. 75 299 quid est cur Att. 147 quid? quod Pac. 143 quid benefacta mei patris? Pac. 169 quid tandem? Pac. 225 quid? si Att. 464 quid hoc hic clamoris, quid hoc hic tumulti est? Quid in castris strepiti est? Enn. 143 sq. quid noctis uidetur? Enn. 177 cuius Pac. 156 (bisyll.) Att. 485 cui Att. 474* Att. 309 quem Att. 232 474 quam Pac. 50 Att. 608 quid Enn. 58 187 270 297 390 Pac. 130 214 241 377 Att. 92 135 223 268 302 485 inc. inc. fab. 31 122 quid lasciuis? Enn. 36 quid .. rabere uisa es? Enn. 39 cf. 215 306 Pac. 385 395 Att. 353 inc. inc. fab. 178 180 quid petam praesidi? Enn. 75 quid subiti mihi febris ciuit mali? Att. 155 quid capias consili Att. 628 dubito quid agis Att. 191 exprome quid fers Att. 499 quod Enn. 231 Pac. 51 Att. 232 quo Naeu. 39 Enn. 75 174* Pac. 155 156 Att. 181 635 qua Pac. 156 237 Att. 1 inc. inc. fab. 77 habeo . . qui distinguam Pac. 61 qui pacto Pac. 286 uec qui te adiuter inuenio Att. 103 cui flat non qui facias, compara Att. 309 qui potis est? Att. 418 qui sunt hi? Liu. 29 qui te sic tractauere? Enn. 59 ques sunt es? Ignoti, nescio ques ignobiles Pac. 221 quos Att. 608* quibus Enn. 371 Pac. 155 Att. 180 285 Aen. 12 quis deos infernos, quibus caelestis dignet decorari hostiis Pac. 212

- an quis est? Pac. 25 si quis Pac. 130 inc. inc. fab. 120 150 Att. 326 ut ne quis Att. 202 qui .. necasset, quo quis cruciat.1 perbiteret Enn. 174 ne coi cognoscar All. 284 éa si cui in somuo accidant Att. Brut. 30 uti evi quicque obviem Fuerat Att. 202 ut quem cuique tribuit foctana ordinem Att. 98 si quam Naeu. 9 ne quid .. aduorsus fuas Liu. 21 nisi quid ... tulat opem Att. 102* dum quod sublime .. saxom Att. 396 si qua .. uia Pac, 100 si qua .. lintre inc. inc. fab. 90 si qui sapientia magis uestra mors deuiteri potest Enn. 320 si qui .. pronideant Pac. 407 nisi quas ... strages Au. 399
- quisquam Att. 217 262 285 318 418 466 685 si quisquam me tagit Pac. 344 quidquam quisquam cuiquam quod ei conueniat neget Enn. 400 cuiquam Au. 228 inc. inc. fab. 122 quemquam Pac. 316 Att. 312 488 quidquam Pac. 325 quicquam sincere sonunt Enn. 69*
- ut quisque est meritus Naeu. 10 quem quisque odit Enn. 379 pro se quisque Att. 445 uti cui quicque obuiam Fuerat Att. 262 ; ut quem cuique tribuit . . ordinem *Au*. 98
- mulier, quisquis es Ltu. 34 quid-quid Enn. 375 Pac. 90
- quouis exitio Pac. 288
- quo (adu. rel.) Liu. 36 Enn. 311 Pac. [368] 370 Au. 62*
- quo (adu. interr.) Enn. 4 77 231 Pac. 325* Att. 311 inc. inc. fab. 12 quo me ostendam? Att. 232 quo deorum seguitas? Att. Aen. 7
- quod inc. inc. fab. 20 mirum uidetur quod sit factum Liu. 15 quid? quod Pac. 143* parum est quod Pac. 277 adde huc quod Att. 209 quid istuc est, quod Att. 300 id quod miser est Att. 345 quod dexterum Cepit cursum .. pulcherrume Auguratumst Att. Brut. 36 nou commemoro quod .. non quod inc. inc. fab. 172 sq. uirtust .. quod expulisti inc. inc. fab. 199 guod (caus.) Att. Aen. 8 inc. inc. fab. 54 (bis) 124 quod si Att, 13*

- quod nisi inc. inc. fab. 28 quod ni inc. inc. fab. 58 quod utinam All. 52 quod te obsecro Att. 555 quonam Pac. 134
- quondum Naeu. 12 Att. 212 Aen. 14 inc. inc. fab. 108 131
- quoniam Pac. 392 Att. 120 Pac. 134 (*)
- quoque Pac. 259
- quorsum Pac. 152 226 Att. Aen. 12*

quot Att. 100*

quouis gentium Att. 599

rabere Enn. 39

- radiatum lumen Att. 584 inc. inc. fab. 48 orbem flammeum Radiatum solis Att. Brut, 28
- radiorum ardentum Att. 493
- radices Att. 401
- scatebra fluuiae radit rupem Att. 505
- rami inc. inc. fab. 135 rapide Pac. 333*
- amois rapida Nacu. 41* rapidas undas Att. 297
- manibus rapere raudus Att. 438 uentis expulsum rapi Saxum Att. 306 agite rapite uoluite Pac. 350 rapite agite ruite inc. inc. fab. 218 rapit ex alto naues Enn. 74 rapiunt per undas currus inc. inc. fab. 196* exitiùm examen rapit Enn. 51 oculis .. lumen .. rape tnc. inc. fab. 48 cursum huc celeranter rapit Att. 123 sonipes rapitur inc. inc. fab. 237 amentia rapior ferorque Att. 450 raptis nanotust nuptiis inc. inc. fab. 109
- raptarier Enn. 92
- rarenter Liu. 22 Enn. 67
- litora rara Att. 526
- ratem Pac. 333 * propellunt ... rates salum inc. inc. fab. 4* (repellam .. ratibus mare inc. inc. fab. 3) ratibus repentibus inc. inc. fab. 225
- rationem aequam All. 476 uera ratione augurem Att. 87
- raudus saxeum Au. 438* cf. 263*
- reapse Pac. 26 usus reapse experiundo edocet Pac. 374
- recipio Pac. 342 sepelit recipitque in sese Pac. 91 quo receptast?

- reciprocat fluctus feram Enn. 104 ratem Reciprocare Pac. 334
- reciproca.. tela Att. 545
- iram .. recludam Enn. 229
- reconcilietur Enn. 198
- recordor .. confidentiam Pac. 36 haec recordor Att. 346
- recte Enn. 65 Att. 87 Brut. 39 ualere* recte Att. 31 recte perfectis sacris Att. 689
- rectum *Pac.* 32
- redamptruare Pac. 106
- reddidi Att. 667 repudiato et reddito! Enn. 301 alacrem Reddidisti Att. 61 [reddant Enn. 276].
- redeat Enn. 195 rediisset Att. 695* reditum est Pac. 167
- quid mihi redhostis? Att. 92* ut credam .. redigunt animum
- Att. 516 reduci Enn. 358
- in patriam redux Naeu: Clast. 1
- refelli Att. 418*
- cautum et auditum refert Att. 406 uoces refert Att. 551 me Argos referam Att. 283 referat nuntium Nacu. 17 ad populum .. referundum Att. 120
- refingere Pac. 389*
- pelagus . . reflat Att. 394
- refugiat timido sanguen Enn. 24 refugere oculi inc. inc. fab. 189
- (refutat Pac. 191+)
- regalis corporis Naeu. 26
- e regia Att. 212
- regifice Enn. 85 regimen inc. inc. fab. 29 id meis
- regina Att. 439 649 regina rerum
- oratio Pac. 177 regia cardo Gracch. 2 (propages)
- regia Pac. 56 (*) regium egressum Gracch, 1 ualuae.. regiae Att. 29 ualuas.. regias Att. 470 sedes.. regias Liu. 10 matres.. regias Att. 207

deum regnator Att. 32

regnum suppetebat mi Enn. 370 nulla societas neo fides regni Enn. 382 regni Pac. 170 regni stabilimen Att. 210 infideles regno Att. 651 regnum Enn. 249 285 Pac. 57 289 Att. 619 regnum tibi permitti malant Att. 18 regno Pac. 55 Att. 334 Brut. 34 Pac. 75 florentissimo regno inc. inc. fab. 187

- regunt di Att. 143 si te regeret pudor Pac. 299* te regere possum inc. inc. fab. 45 res regi Pac. 373*
- gradum regredere Enn. 5 regrediuudum est Enn. 235
- reicias Abs te religionem Att. 430*
- religentem esse inc. inc. fab. 148 reicias abs te religionem Att. 430 religionum fatis Att. 172*
- religiosum inc. inc. fab. 148
- reliqui Enn. 285 inc. inc. fab. 187 relinqui Enn. 358 inc. inc. fab. 213
- reliquias Pac. 200
- remanet gloria apud me Att. 447
- illos reminiscor dies Att. 346
- remissa humana uita Enn. 312
- remis Au. 629
- inimicitias .. renouare Att. 44 remur Pac. 323 reremur Att. 378* es ratus Att. 97 ratum est quod
  - dicas Att. 432
- repagula Enn. 228
- repandirostrum .. pecus Pac. 408
- reparatum .. sanguen sanguine Att. Aen. 4*
- repeda .. gradum Pac. 400*
- repellam ... ratibus mare inc. inc. fab. 3*
- repens inc. inc. fab. 99
- repente Att. 224
- nuntio repentino Att. 60
- reperiri Att. 465 repertus Att. 182*
- ratibus repențibus *inc. inc. fab.* 225
- in se ipse omnem spem reponet sui inc. inc. fab. 91
- reportare Pac. 249*
- repotia .. libet Pac. 193*
- reprimas confidentiam Att. 15 repriment..legum habenae inc. inc. fab. 126 reprime .. iracundiam Pac. 387 reprime .. uim citatum quadrupedum Att. 381 studium .. repprime Att. 627*
- repudio Pac. 235 342 repudiato! Enn. 301
- repudio eiecta Att. 682
- repugnanti Pac. 215

requiescat malis Enn. 312

- res Pac, 222 324 388 All, 428 res Argiuum Enn. 323 a te res tardat Att. 371* ei rei sustuli inc. inc. fab. 85 rem Pac. 150 370 378* Att. 95 inc. inc. fab. 238 rem cum Achiuis gesserunt Enn. 17 suam rem bene gessere et publicam Enn. 220 cf. Att. 357 Brut. 38 rem summam .. adauctauit Att. Aen. 14 perturbas rem omnem Att. 135 di rem tantam .. offerunt Att. Brut. 31* summam rem perfecit inc. inc. fab. 65 re Enn. 176 Pac. 237 Att. 1 213 514 incerta re atque inorata Enn. 4 cf. 388 re crepera Pac. 128 Att. 628 in mea re crepera Att. 601 re dubia Att. 359 quod re ia summa summum esse arbitror Periclum Att. 206 animus oum re concidit inc. inc. fab. 95 aliae res obnoxiosae Enn. 260 dant se res inc. inc. fab. 161 rerum Enn. 351 Pac. 177 Att. Brut. 35 id meis rebus regimen restitat Enn. 193 res Enn. 237 Pac. 373* ne res temere tractent turbidas Enn. 353 rebus dubiis Att. 38 secundis rebus inc. inc. fab. 152 quantis opibus, quibus de rebus lapsa fortuna accidat Enn. 371
- (residem Pac. 28)
- residuos Att. 696
- aula resonit Pac. 114 templum resonit caelitum Att. Aen. 2
- ad quos mundi resonat canor Var. 6 colles resonantes Pac. 223 resonando *Att.* 551
- pelagus respargit Att. 394
- respectantibus Enn. 59
- respondeam Pac. 130 respondeas Pac. 282 responsa explanat Pac. 116
- Teucrum regi . . restibiliet Pac. 824
- restinguite Enn. 49
- restitat Enn. 1934
- restituam inc. inc. fab. 188 restituit proelium inc. inc. fab. 65
- si resto, porgit ut eam Pac. 227
- rem .. resupinas Att. 135
- resupinum Att. Brut. 26
- retia Att. 128
- reticentia Pac. 278
- retice Att. 95

retinete, tenete Pac. 263

- retracta rursus inferis Att. 57
- reuerecunditer Enn. inc. fab. LXIV
- terrarum anfracta reuisam Att. 336 quo reuoces summam exerciti Att. 311
- reuorti Att. 291
- rex Pac. 375 inc. inc. fab. 7 deum summus rex Att. 143 regis Enn. 211 inc. inc. fab. 27 regi Enn. 197 198 Pac. 324 regem Naeu. 51 Att. 380 649 rex! Att. 115 Brut. 29 rege Pomp. 1 inc. inc. fab. 109 reges Enn. 350 Att. 165 reges Atridae inc. inc. fab. 26 regum imperator Pac. 295*
- Rhoetaeis procul'a terris Pomp. 5 arma rigent Enn. 131
- rigida.. caligo inc. inc. fab. 75
- ruspans rimer inc. inc. fab. 83* ri-marem sinus Pac. 71* stagnorum umorem rimarem Pac. 203
- rite .. pudet inc. inc. fab. 123 si rite .. rediisset Att. 695
- Aleyonis ritu Pac. 393 confluges riui Liu. 15*
- saxi roboré Pac. 11*
- praeter rogitatum si querare inc. inc. fab. 158
- rogo Pac. 281 rogas Ouid. 1
- Romanam Att. Brut. 38
- rorulentas terras Att. 495
- rostris perfremunt Att. 403
- rubicundo colore Pac. 147
- rubore .. flammeo Att. 443
- rudentum sibilus Pac. 336
- terras..rufidas Att. 4954
- haec .. ruminetur mulieri Liu. 8
- secundo rumore inc. inc. fab. 89 ruit Att. 394 rapite agite ruite inc.
- inc. fab. 218
- rupem *Att.* 505
- rursum Pac. 73*
- rursus Att. 57
- ruspari Frygas Att. 489 latebras ruspans inc. inc. fab. 83 ruspantes siluas Att. 441
- faucibus russis Enn. 356
- rusticus Nacu. 66
- rusus prosus Enn. 104*
- rutilare Att. 675
- uitis ... saorae Enn. 108 prolem inter aras sacrificans * sacram immolet

inc. inc. fab. 121 sedes sacras inc. inc. fab. 31 cistis . sacris Att. 528 casta . purant sacra Iul. 2 Bacchi sacris Commota Pac. 422 perfectis sacris Att. 689

- sacerdos Att. 55
- sacratum ius iurandum sagmine inc. inc. fab. 219 fide sacratae inc. inc. fab. 60
- sacrificans inc. inc. fab. 121*
- saepe Enn. 160 Pac. 245 Att. 151 260 576 Aen. 9
- tenebrica sa e pe Pac. 158 saepe custoditos Att. 329 siluestribus saepibus densa inc. inc. fab. 72
- se circumuestit dictis, saepit inc. inc. fab. 113 saeptus mendici stola Enn. 285 cf. 287 ferro saeptus inc. inc. fab. 31 saeptum altisono cardine templum Enn. 82 mundi .. sex Saepti spoliis Att. 680*
- saeptuosa dictione Pac. 5*
- saeuiter fortunam .. cernunt Enn. 145 saeuiter .. ferre Enn. 266 contundendum .. saeuum saeuiter Att. 174
- saeuitiam Salaciae Pac. 418
- superstitiosa .. saeua .. uox inc. inc. fab. 19 saeuom ingenium Att. 270* cf. 174 draconis saeui inc. inc. fab. 172 saeuom .. dolorem Pac. 267 sonitu saeuo Enn. 3 amore saeuo Enn. 213 saeua stola Enn. 391 saeui .. turbines Pac. 415 dictis saeuis Pac. 15
- sagittis Naeu. 58 Pac. Paul, 4
- sacratum ius iurandum sagmine inc. inc. fab. 219
- Salaciae Pac. 418
- Salamina Pac. 327 Salaminem Att. 370
- Salmacida spolia Enn. 338
- maria salsa Enn. 106 salsis fluctibus Att. 502 salsis . . lacrimis Att. 420 cf. Att. 578 lauere lacrimae salsum sanguinem Enn. 127 salso sanguine inc. inc. fab. 77 cf. Att. 322 maximo saltu superabit Enn. 60
- in saltus inlicite Naeu. 32 in salti faucibus Att. 435
- salue Pac. 232 saluete Enn. 70 235 Pac. 20
- undantem salum Enn. 162 trahere in salum Classis Att. 10 propellunt .. salum inc. inc. fab. 4

- salutis All. 150 salutem inc. inc. fab. 171
- saluo .. mihi Att. 633*
- sancte .. purant sacra Iul. 2* sancte uenerans precibus Att. Aen. 5
- sanctescat Att. 163
- sanctitudo Att. 646 sanctitudines! Att. 593
- sanctus Cithaeron Att. 243 nulla sancta societas Enn. 381 undam .. sanctam Att. 322 sancte Apollo inc. inc. fab. 18 sancta * subueni Caesarie * Pac. Paul. 2 (templa.. Orci sancta Enn. 70)
- sanguen Enn. 24 mea propages sanguinis Pac. 20 satias sauguinis Att. 176 lauere sanguen sanguine Enn. 164 sanguine sanguen miscere suo Att. 83 reparatum hostili fusum sanguen sanguine Att. Aen. 4 sanguine Enn. 48 88 106 150 338 Att. 23 151 sanguine exanclando Enn. 134 sanguine stro Enn. 310 salso sanguine inc. inc. fab. 77 cf. Att. 322 suo sibi lautum sanguine tepido Att. 607 sanguine exortam tuo inc. inc. fab. 120
- sanguis Enn. 318 inc. inc. fab. 209 salsum sanguinem Enn. 127 emisso sangui Enn. 18*
- sanie Enn. 310 Pac. 201
- sapientiam Enn. 21 sapientia Enn. 320 Pac. 300 Att. Brut. 33
- sapit Enn. 240 sapimus animo Att.
  206 sibi semitam non sapiunt Enn.
  274 plus.. sapiunt Pac. 84 sero sapiunt Eq. Tr. 1 sapere Enn. 132
  inc. inc. fab. 78 sapiens Enn. 398
  inc. inc. fab. 30 qui ipse sibi sapiens prodesse non quit, nequiquam sapit Enn. 240 sapiens ... modestia Enn. 40 conjectura sapiens Pac. 6
- sapsa res Pac. 324
- sat habuit Att. 205 sat fingl Att. 247
- satagere ut ne Pac. 72*
- satias sanguinis Att. 176 satias supplici Att. 659
- satietas Pac. 410
- satis .. uirium Pac. 305 satis .. dictum est Att. 469 satis Att. 87 308 satin Att. 475 satius quam Att. 472

27 *

deorum sator Pac. 295

- ex Pelope . . satus inc. inc. fab. 102
- ex tuo esse conceptum satu Att. 515 ortus mediocri satu Att. 618
- saucius Liu. 12 saucia Nel. Carm. 5 amore .. saucia Enn. 213 saucium Att. Brut. 25 saucii Enn. 316 saucios Att. 597 inc. inc. fab. 199
- saxea.. uerruca inc. inc. fab. 141 raudus saxeum Att. 438 cf. 263* molem .. saxeam Att. 402 struices saxeas Liu. 36 scrupea saxea .. templa Pac. 309 loca .. saxea inc. inc. fab. 70*
- saxum Att. 397 504 [Pac. 368] saxi Att. 81 563 saxi robore Pac. 11* saxum Pac. 95 saxum sciciderit Enn. 252 saxo Pac. 99 367 Att. 504 557 inc. inc. fab. 61 scrupeo inuestita saxo Enn. 100 obuallata saxo Att. 111 in humili saxo Att. 186 saxo fruges frendas Att. 478 saxa Enn. 373 taetra ad saxa Att. 33 aspera saxa Pac. 351 saxa Enn. 310 Att. 630 saxis Enn. 309 Pac. 136 Paul. 4 Att. 572 inc. inc. fab. 74
- pectus inluuie scabrum inc. inc. fab. 192
- scabrent Enn. 100*
- scabres Pac. 314 Scamander Enn. 151
- Scamandriam undam Att. 322*
- scandit oras .. flamma Att. 484 saxum ... scandere Pac. 95
- scatebra fluuiae Att. 505
- fontes scatere inc. inc. fab. 137
- scelestum Enn. 261*
- sceleris Enn. 281 305 scelus Enn. 239 scelere Att. 600 scelerum Att. 219 scelera inc. inc. fab. 110
- sceptrum Pac. 217 Att. 590 sceptra .. flaccent Att. 3 sceptra .. liquit inc. inc. fab. 104
- schemate Naeu, 37
- scindite uestem Pac. 352 saxum sciciderit Enn. 252 scindens .. comam Att. 674
- scio Pac. 248 scis Naeu. 7 38 inc. inc. fab. 202 quem scis quali in te siet Fidelitate Att. 19 scin Att. 98* seit Pac. 377 seitis inc. inc. fab. 56 sciam Att. Aen. 1 scias

- Enn. 370 soiat Att. 337 scibam Att. 37 inc. inc. fab. 87 scibas Enn. 278 sciret Naeu. 65 scibo Att. 74 sciui inc. inc. fab. 85 sciens Eq. Tr. 2 inc. inc. fab. 145 quo scite opust Naeu. 65 scire Enn. 322
- sciscam Pac. 215 sciscere Att. 626*
- scium Pac. 316
- scopulum inc. inc. fab. 140 scripstis Enn. 173*
- scrupeam imponas tibi Att. 431
- scrupeo ... saxo Enn. 100 scrupea ...templa Pac. 309
- scruposam specum Pac. 252
- scrutantur Enn. 201
- se caelo cedens inc. inc. fab. 215
- sectantes feras Att. 441
- secundo lumine Enn. 224 secundo rumore inc. inc. fab. 89 secundis rebus inc. inc. fab. 152
- securibus Enn. 205
- sedato nisu Pac. 256
- sedem Att. 557 sede Att. 576 sedes .. regias Liu. 10 sedes sacras inc. inc. fab. 31
- seditio Enn. 68
- sedulo inc. inc. fab. 113
- segetis armatae inc. inc. fab. 173 in segetem . . cient Att. 494 in segetem .. deteriorem datae Fruges Att. 672 sterili in segete ... obsesse Att. 115 segetes largiri fruges inc. inc. fab. 136
- eccos segnis Att. 69
- deorum segnitas Att. Aen. 7 segnitate Att. 108
- segregare abs te Pac. 327 ore obscena .. segregent Att. 511 sei Att. 81
- sem el Enn. 223
- Semela Pac. Penth. Att. 242 642
- taurigeno semine Att. 463
- semiputatam .. uitem Var. 9
- semisomnum inc. inc. fab. 99*
- sibi semitam non sapiunt, alteri monstrant uiam Enn. 274 ascendibilem semitam Pomp. 2
- semper Enn. 269 360 Pac. 72* Au. 214 634
- sempiterne Pac. 234
- tarda in senecta Enn. 302*
- senectus Pac. 179-301
- corpus ... senet Pac. 275 actas senet

Pac. 304 pectora languentque senentque Att. 612

- senex Enn. 170 171 senis Enn. 282 * seni Att. 114 senem Pac. 238 senex! Enn. (182) 335 inc. inc. fab. 84
- senium Pac. 301 Att. 316 90 obuallata .. senio Att. 111
- philosopha sententia Pac. 348 sententiae Att. 120 fictas suscitant sententias Enn. 364
- sentio Pac. 69 240 sensi Att. 470 sensit Att. 437 sensimus Att. 225 seorsum Att. 117
- sepelit Pac. 91 sepeli Pac. 198 sepeliri inc. inc. fab. 40
- septem Att. 566 Var. 4
- sepulcro ipse est parens Att. 226 sepulcrum Enn. 311 sepulcra Att. 655
- sequitur inc, inc. fab. 138 (peruicacia) fortis sequitur Att. 6 sequi inc. inc. fab. 170 sequentis ... plantas Gracch. 3
- (remouete seras Pac. 360)
- sparteis serilibus Pac. 251
- sermonem Pac. 185 sermone indecorans Att. 459
- sero Eq. Tr. 1
- eius serpentis Att. 571
- serues AU. 313 seruauisti Enn. 233 serua Enn. 1 (seruate Enn. 386) servare Ouid. 1 servasse Pac. 40
- seruis Liu. 23* seruiunt Pac. 74 seruiti finem Att. 37*
- seruitutem Enn. 129
- set Liu. 29 Nacu. 44 Enn. 32 39 66 173 257 270 272 295 296 Pac. 17 110 150 194 241 251 294 373 390 Att. 19 29 (31) 54 77 86 123 145 155 158 215 223 262 289 294 474 477 479 649 Acn. 9 Brut. 31 inc. inc. fab. 4 31* 44 45 215 221
- setius Att. 93
- Setus Pac. Ant. XIV (corr.)
- seu inc. inc. fab. 197*
- (seuero .. reguo Pac. 74)
- sex Att. 679*
- uirili sexu Pac. 68
- si Att. 92 * si .. existimaneras Enn. 115 cf. Pac. 249 280 344 424 Att. 368 371 619 Eq. Tr. 2 inc. inc. fab. 117 178 si non est in- similitudine Pac. 240

gratum Pac. 26 nisi si qua Vlixes lintre euasit inc. inc. fab. 90 iubet, potiri si studeamus inc. inc. fab. 51 famam tollunt, si quam solam uidere Naeu. 9 cf. Pac. 227 (bis) inc. inc. fab. 45 si . . accidunt, Minus mirum est Att. Brut. 30 quid? si .. nemo reperiri potest Att. 446 si qui .. mors deuitari potest Enn. 320 si qua potestur inuestigari uia Pac. 100 si tui ueretur te progenitoris, cedo Att. 76 audire uolo, Si est Att. 181 cf. Att. 326 * si malos imitabo., dabis Liu. 1 si uoles aduortere animum . . monstrabitur Enn. 365 me occide .. si usquam probitam gradum Pac. 341 cf. Att. 93 297 si te .. offendero, Moriere Enn. 224 non intellegimus, nisi si aperte dixeris Pac. 7* si me .. misericordia Capsit Att. 453 si quis hac me oratione incilet, quid respon-deam? Pac. 131 cf. Att. 87 310 (542) inc. inc. fab. 49 120 150 158* miser sim si ... faxim Enn. 261 si curent, bene bonis sit Enn. 271 sol si perpetuo siet .. exusserit Pac. 12 si qui, quae euentura sunt, prouideant, acquiperent Ioui Pac. 407 si te regeret pudor, Si-ue .. foret Pac. 209 si inpar esses tibi, ego nunc non essem miser Att. 561 * si adesset . . commiseresceret Pac. 391 si me . . comitasset patri! Att. 53 si .. rediisset Att. 695

- rudentum sibilus Pac. 336
- sic Enn. 59 215 251 Att. [45] (263) 403 481 634*
- sidera Att. 679
- signitenentibus.. bigis Enn. 96 signum Pac. 62 signum praepotens Att. Brut. 37 astrologorum signa
- Enn. 199 signa .. canere Att. 385 silete Enn. 14 silens Att. 476
- silescunt uenti Pac. 77
- siluas *Att.* 441
- Siluani Att. 405
- siluestrum exuuias Att. 256 * siluestribus saepibus inc. inc. fab. 72
- siluicolae Att. 237 ueri simile Pac. 374 nihil horum similest inc. inc. fab. 206

- simitu Pac. 79*
- simul Att. 281 Pomp. 7 inc. inc. fab. 95 simul ac Att. 449 simul et Att. 196 571
- simum pecus Liu. 5
- sin Enn. 116 inc. inc. fab. 178 sin flaccebunt conditiones, repudiato Enn. 301* sist potestas . . sin mecum uelit Pac. 424 sin cere sonunt Enn. 69
- sine Nacu. 49 Enn. 338 Pac. 290 327 Att. 159 296
- exulare sinitis, sistis pelli Att. 365 sinam Pac. 325 sines Att. 366 sieris Pac. 200 *
- incultos .. sin us *Pac*. 71 abstrusos sinus *Pac*. 394
- caue sis Naeu. 41
- enectus siti inc. inc. fab. 111
- situm inter oris inc. inc. fab. 191* siue ista uirtust seu .. siue inc. inc. fab. 197 si te regeret pudor, Siue adeo .. foret Pac. 280
- socerum Att. 65 cf. socru
- societas .. regni Enn. 381
- consilium socii Pac. 81 meum..socium pectora Pac. 401 socium.. copia Att. 371 quod superest socium Att. 491 socios Att. 317 socii! Pac. 385
- socordía Att. 278
- a sooru Att. 196 inc. inc. fab. 108*
- sol Pac. 12 inc. inc. fab. 207 solis Naes. 53 Pac. 88 Att. 507 Brut. 28 Sol! Enn. 234 Pac. 219 Att. 581 summe Sol Enn. 237 sole Pac. 411 Att. Brut. 34
- soles Pac. 349 inc. inc. fab. 238* solet Pac. 308 solito . . longius Att. 120*
- solitatem Att. 354
- solitudo inc. inc. fab. 153
- sollemnitus Liu. 9
- sollicita Pac. 54 sollicitum Pac. 135 •
- solatur Pac. 365
- soluere imperat inc. inc. fab. 89
- solus Pac. 173 inc. inc. fab. 56 sola Liu. 27* Pac. 11 inc. inc. fab. 188 solam Naeu. 9
- fato ... somnio inc. inc. fab. 7 aliquot sunt uera somnia Enn. 401 sortes somnium inc. inc. fab. 12 somno deditos Att. 696* somno
- Att. 69 494 Brut. 30 somno sus-

penso Pac. 197 stupido .. somno Att. 611 uisum est in somnis Att. Brut. 19 cf. inc. inc. fab. 6

- sonipes inc. inc. fab. 237 sonipedum Att. 603
- sonitus Att. 139 sonitus.. pedum Enn. 296 sonitus.. inferum Att. 479 quidnam autem hoc soniti est? Pac. 133 lingune sonitum Att. 640 sonitu claro fulguriuit Naces. 14 imber sonitu sacuo Enn. 3 clamóre et sonitu Pac. 223 ingenti sonitu Att. 392 terrifico sonitu inc. inc. fab. 96 rapitur celeri sonitu inc. inc. fab. 237
- sonat...cardo Gracch. 2 arma sonant inc. inc. fab. 232 magna sonantibus ... saxis Att. 571
- aes sonit Enn. 150 unda .. sonit Att. 570 blandi .. sincere sonunt Enn. 69 usluae sonunt Pac. 214 sonere Att. 470 aequora caeli Sensimus sonere Att. 225
- animali sono Pac. 4 oppletum sono .. nemus Santra 1 uocis .. sono Santra 4
- sopiui impetum inc. inc. fab. 172*
- sopore Att. 141 Brut. 18
- sordet Att. 23
- sordidam Enn. 283
- soror Pac. 384 soror! Att. 135 sorores inc. inc. fab. 240
- sortes somnium inc. inc. fab. 12 sortis, oracla Att. 624
- sortiunt Enn. 112
- sospes Att. 695 sospitem Enn. 386
- sospitent Enn. 249 Pac. 234
- saxa spargens tabo Enn. 310 manus .. sparsa sanguine Att. 23*
- Spartam Naeu. 17 Pac. 249 Att. 266
- spiras sparteas Pac. 385 sparteis serilibus Pac. 251
- spatium ulciscendi Pac. 207
- speciem amisi Au. 276 speciem humanam Au. 339 specie.. optabili Liu. 7
- spectat Enn. 201
- spectu proteruo Pac. 147
- specus Pac. 99 scruposam specum Pac. 252 euertens specus Att. 400 inferum uastos specus Enn. 155 altis clausere specis Att. 63
- speluncas inc. inc. fab. 74

422

se a malis spernit procul Enn. 161 spernens Att. 458

- spes Att. 344 in se ipse omnem spem reponet sui *inc. inc. fab.* 91 spe Att. Aen. 9 e spe .. successit Enn. 402 salutis spes supremas Att. 150
- spiras sparteas Pac. 385 anguium spiras trahit Att. 307
- sonitu saeuo et spiritu Enn. 4 ingenti sonitu et spiritu Att. 392
- spisse Pac. 180
- splendet Att. 260
- splendida .. sidera Att. 678 stellis splendidis Enn. 163
- spolia Enn. 338 mundi . binis continuis sex Saepti spoliis Att. 680
- sponsus Naen. Rom. II
- spumant Enn. 106
- squales Pac. 314
- squalidam Att. 81 squalida..stola Enn. 287 squalido auro Att. 517
- squalitate Att. 617
- squalitudine Att. 340
- uestem squalam Enn. 283
- squamae Enn. 100* Att. 517
- stabilimen Att. 210
- libertatem ciuibus stabiliuerat Att. Brut. 40
- in stabulo Att. 416* ad stabula haec itiner contuli Pac. 121 stabulis amolimini Pac. 16 te ab stabulis abiugat Pac. 222
- Oceani stagna alta Att. 335 stagnorum Pac. 203
- statim Enn. 17
- retia .. statuerem Att. 128 rem publicam .. Statuerit Att. 358
- staturae gracilitudo Att. 88*
- stata forma Enn. 253
- status Att. inc. fab. XLII
- stellas [Enn. 179] Att. 566 stellis Enn. 163
- sterilem Att. 579 sterili in segete Att. 115
- uidi te...saxo sternentem *inc. inc.* fab. 61 saxo stratus Att. 557 strata terrae Enn. 283 strata harena ... specus Pac. 90
- Sterope Att. Atr. I
- stimulo .. cor Att. 512 stimulat Att. 303
- stipatoribus Att. 252*

(stipitem Att. 261)

- penuriam stirpis Pac. 163 stirpem liberum Enn. 362 stirpem .. fligi Att. 22 stirpem educabant Att. 378 stirpem occidit meum Pac. 421 contaminari stirpem Att. 208 ad stirpem exquirendum Pac. 52 stirpem .. eucluas Pomp. 4 stirpe cum incluta Cadmeide Att. 378 dracontis stirpe armata Att. 596 famae..nobilitas..ex stirpe praeclara euagat Att. 643
- stant Enn. 78 tosti.. staut parietes Enn. 79 stares mecum Att. 13* steterit cum Achiuis Att. 358 stans Att. 539
- stola Enn. 285 287 346 391
- stolide! Enn. 36
- pontus strages conciet Att. 399
- strepitus Pac. 336 strepiti Enn. 144 strepitu inc. inc. fab. 100
- strepere inc. inc. fab. 88
- stridunt foris Pac. 133 striderat Att. 57
- armamentum strid or Pac. 335 Aquilonis stridor Att. 567
- strigones Nel. Carm. 4*
- struix malorum Naeu. 64 struices saxeas Liu. 36
- struunt.. nefas inc. inc. fab. 240 speluncas saxis structas inc. inc. fab. 74
- id studet Enn. 186 praemiis uescí studet Att. 145 stirpem .. fligi studet Att. 22 potiri .. studeamus inc. inc. fab. 51
- studio est inc. inc. fab. 208 studium .. iteris Att. 627 studio obstupida Pac. 54
- stultus Enn. 256
- lingua .. stupet Pac. 355
- stupiditate Att. 287
- stupido .. somno Att. 611
- stupre Nel. Carm. 2
- stuprum Att. 205
- suauem Att. 640
- suauisona echo Att. 572* suauisonum melos Naeu. 25*
- sub .. saxo Pac. 99 Att. 504 unda sub undis labunda Att. 570 sub ipsis Collibus Att. 529 sub axe Att. 566 sub armis Enn. 222 serniunt sub regno Pac. 75 tuo sub iudicio.. tetinerim gradus Pac. 172

subauxit Pac. 163*

- puerum . . ancillae subdam Ltu. 24
- subit .. moenia Att. 597*
- subferre laborem Att. 72 poenas sufferam Att. 17
- subjectare Pac. 334
- subigit Att. 316
- deum sublimas subjees Enn. 2
- subinis Pac. 270
- subito Pac. 414 Att. 144.
- consilium subitum Pac. 285* subiti .. mali Att. 155
- sublimen Naeu. 32 Enn. 302 ·
- sublime .. rapi Saxum Att. 396 sublime . . noctis iter Enn. 180 nitore . . sublimi inc. inc. fab. 242 .
- sublimiter Enn. 152*
- sublimas facem Enn. 234*
- sublima enolat Att. 576 sublimo uertice Att. 563 sublimas subjces Enn. 2
- subluta mole Pac. 394*
- subscus Pac. 250
- subsistat Att. 372
- subter Att. 630
- subueni! Pac. Paul. 2
- id successit tibi Enn. 402*
- succincta est stola Enn. 346
- succusset Att. 568
- •succussu Pac. 257
- terra sudat sanguine Enn. 150 sudore Enn. 338
- sui inc. inc. fab. 91 sibi Enn. 120 240 274 276 322 350 Pac. (359) 403 Att. 109 213 inc. inc. fab. 171 spes supremas sibi habet Att. 150 suum sibi .. animo corpus lique-rit Att. 605 * suo sibi lautum sanguine Att. 607 se Liu. 10 12 Naeu. 46 Enn. 112 161 323 Pac. 21 (134) (152) Att. 287 393 Pomp 2 inc. inc. fab. 5 11 68 88 112 118 161 in Sua se uestigia uoluentis Var. 7 sese Naeu. 02 Enn. 6 102 147 Pac. 23 39* 91 370 Att. (253) 437 645 secum Enn. 124 (*) 297 Att. 326 pro se Att. 445 in se Pac, 179 inc. inc. fab. 91 in sese Nacu. 22
- sum Naeu. 18 Enn. 20 42 77 91 98 170 326 Pac. 10* 125 168 Att. 129 190 283 308 434 662 inc. inc. fab. 44 es Liu. 34 Enn.

39* Pac. 239 328 Att. 97 554 560 604 inc. inc. fab. 115 consuetu's Pac. 261 tun dia Mede's (corr.) Att. 417 essis Att. Aen. 16 est Liu. 4 Naeu. 10 Enn. 19 23 73 116 122 138 143 144 160 184 201 244 266 267 286 306 313 318 340 345 346 361* 378 382 387 401 Pac. 26 32 38 39 41 58 62 65 90 91 93 99 118 119 133 134 148 167 205 222 225 235 269 277 280 291 294 330 378 384 389 390 Paul. 5 Att. 46 54 73 75 77 79 86 123 137 149 152 154 157 185 214 215 259 267 296 302 316 345 371 (bis) 377 423 425 432 (bis) 466 409 472 487 541 617 618 646 683 685 Aen. 1 12 Brut. 19 31 34 38 Var. 4 inc. inc. fab. 1 6 29 92 101 130 141 143 147 150 175 178 203 (bis) 212 226 an quis est qui Pac. 25 est res aliqua quae Att. 428 nimium boni est, cui nihil est in diem mali Enn. 354 hoc est illud quod fore .. praedixerat Pac. 138 hocinest quo tu .. es ratus? Att. 96 * cf. inc. inc. fab. 93 quid est cur Att. 147 cf. 299 audire uolo Si est quem exopio Att. 181 uox illius est Att. 268 siue ista uirtust .. siue est calamitas inc. inc. fab. 198 uitio est Att. 7 sepulcro .. est All. 226 studio est inc. inc. fab. 208 st Naes. 65* Enn. 256* 337* Pac. 285 375* 424* 225 Att. 56 112 174 200 418* 436* (bis) inc. inc. fab. 52 109* 148* 197* 206* sumus Naeu. 38 Enn. 188 Att. Aen. 8 estis Att. 677 sunt Liu. 17 29 Naeu. 28 Enn. 130 203 221 290 (401) Pac. 153 221 372 407 Att. 59 150 214 324 665 672 681 inc. inc. fab. 162 sim Enn. 76 261 * sis Att. 156 343 sies Att. 310 sit Liu, 15 Naeu, 67 Enn. 271 Pac, 35 62 179* 369 Att. 114 193 280 inc. inc. fab. 122 siet Enn. 244 Pac. 12* 17 Att. 19 (sitis Naeu. 39) sint Att. 122* inc. inc. fab. 194 sient inc. inc. fab. 195 erat Naeu. 60 Enn. 107 Att. (262) 320 erat istuc nirile Att. 460 essem Att. 502 561 esset Pac. 101*

424

Att. 452 561 625 si esset quis qui Att. 326 ut essent qui me perderent Pac. 40 erit Att. 153 337 inc. inc. fab. 78 qui erit qui non —? Att. 458 esto Pac. 146 fuas Liu. 21 fust Enn. 142 Pac. 116 inc. inc. fab. 122* foret Pac. 300 inc. inc. fab. 14 fui inc. inc. fab. 50 55 81* fuit Pac. 315 375 391 Att. 132 acquiter sententiae Fuere Att. 121 quas cum illo fuerim Att 474* fuerit Att. 274 fuerat Att, 263 esse Naeu. 6 Enn. 115 132 298 Pac. 23 25 28 55 169 176 237 366 (369) 370 374 Au. 65 78 136 208 212 345 379 429 515 560 579 601 616 Brut. 32 inc. inc. fab. 16 200 esse adiutam expetunt Pac. 206 pertinaciam esse .. hanc praedicas Att. 4 peruicacem dici me esse Att. 8 quem ego me profiteor esse inc. inc. fab. 52 pariter te esse erga illum uideo ut illum ted erga scio Pac. 248 religentem esse oportet, at religiosumst nefas inc. inc. fab. 148 deum genus esse Enn: 269 fortunam negant Esse ullam Pac. 373 qui uolt esse quod uolt inc. inc. fab. 161 fuisse Att. 463 futurum Enn, 284 fore Enn. 261 Pac. 138 Att. 314* 451 Brut. 35 38

- summa exerciti Att. 150 summam exerciti Att. 311 summa ... perdueilum Att. Aen. 2
- summus.. prospectum aucupo Pac. 96* in summo montis uertice inc. inc. fab. 141 templa caeli summa Enn. 372 summis saxis Enn. 309 summam aquam inc. inc. fab. 111 ab summo ... exordio inc. inc. fab. 181 deum summus rex Att. 143 summe Sol Enn. 237 Iuppiter ... summe Enn. 176 summam ... famam Enn. 10 summam gloriam Att. 366 ex opibus summis Enn. 89 summas opes inc. inc. fab. 149 rem . . publicam summam fore Att. Brut. 38 rem summam et patriam nostram Att. Aen. 14 quod re in summa summum esse arbitror Periclum Att. 206 summarum rerum incerti Enn. 351 summam rem perfecit inc. inc. fab. 65 bellum gerentes summum summa industria Enn. 64 summa cum cura Att. 216

opibus . . summis persequi Pac. 106 ui summa Enn. 139 summo periclo inc. inc. fab. 188

- summussos Naeu. 67 sumam Nel. Carm. 6† aquam sumere ex fonte Naeu. 47 sumpserint Enn. 385 suremit hastam inc. inc. fab. 235 puerum surempsit inc. inc. fab. 236 curis sumptus inc. inc. fab. 8
- super Oceani stagna Att. 335 qua super re Pac. 237
- superbiloquentiam inc. inc. fab. 110
- superest Att. 491 superescit Att. 266
- motus superum atque inferum Enn. 122
- temo superat [stellas] Enn. 178 saltu superabit Enn. 60

superstites Att. 59

superstitione Pac. 216

- superstitiosa .. uox inc. inc. fab. 19 superstitiosi uates Enn. 272 superstitiosis ariolationibus Enn. 42 superstitent Enn. 250
- manubias suppetiat Naeu. 13*
- factis suppetit Enn. 325 regnum suppetebat mi Enn. 370
- satias supplici Att. 639 suppliciis placans Att. 298
- illis supplicarem Enn. 227
- suppa .. copulas Att. 575
- uoce suppressa Pac. 382
- supra Pac. 86
- pater supreme Pac. Paul. 1 supreme .. arbiter inc. inc. fab. 39 fato .. supremo Att. 536 supremam lucem Att. 37 die Supremo inc. inc. fab. 41* spes supremas Att. 150
- supter radices Att. 401
- surge Pac. 198
- uortices ui suscitat Att. 393 suscitant sententias Enn. 364
- suspensum . . bracchio Pac. 64 suspenso animo Pac. 54 somno suspenso Pac. 197 currus suspen-805 inc. inc. fab. 196
- curis .. suspirantibus Enn. 266 281
- se sustinet Enn. 323

suta lino Pac. 251

illos suapte induxit uirtus Att. 492 suapte natura enitent Att. 673

- sui Enn. 364 eum suae uitae finem
  .. fore Att. 451* suum Enn. 186
  Pac. 423 Att. 665* suam Enn. 220
  Att. 167 (695) suo Nacu. 14 Enn.
  61 367 Pac. 84 Att. 47 83 197
  605 607 inc. inc. fab. 216 sua
  Pac. 338 inc. inc. fab. 65* suos
  Enn. 68 suas Att. 14 169 sua Var.
  7 inc. inc. fab. 94 suis Nacu. 34
  Att. 52 543
- seditio tabet Enn. 68
- leto tabificabili Att. 421
- tabo *Enn*. 310
- tacere Enn. 133 tace Pac. 211 tacete Enn. 14
- tacite Enn. 574*
- tae dis Enn. 28 taedis fulgere Att. 251
- Taenari Liz. 32
- taeniis Enn. 33 Att. 472*
- uestitus taeter Att. 615 taetra ueste Att. 374 uolnere taetro Att. 606 taetros cruciatus Att. 553 taetra ad saxa Att. 33*
- taetritudo Att. 556
- taetret loca Pac. 303
- tagit Pac. 344 tagam Pac. 165
- ille talis inc. inc. fab. 151 tali ... qualis inc. inc. fab. 50 cur talem .. cogis linquere? Enn. 117 uinci a tali Att. 149 tali Maerore Pac. 274
- tam Enn. 23 Pac. 38 74 Att. 84 96 337 367 375* 583 588 683 685 inc. inc. fab. 96* quid hic tam* obscure dictum est tamue inenodabile? Att. 75 quam magis .. tam magis inc. inc. fab. 160 tam aerunnis obruta Pac. 356 tam ex alto appetis Att. 160 tam abnutas Enn. 306*
- tam == tamen Enn. 328
- tamen Pac. 206 305 Att. 88 330 673 et tamen Pac. 293 amnis rapida tamen . flectitur Nacu. 43 inueni . Orestes uter esset tamen Pac. 101 cedo tamen pedem Pac. 244
- tamenetsi Pac. 46*
- tamquam Naeu. 2 Pac. 422
- tandem Enn. 76 Pac. 161* 225
- tetigit aures nuntius inc. inc. fab. 23
- Tantalidarum Att. 657

- Tantalus inc. inc. fab. 101 Tantalo inc. inc. fab. 102 108 124
- tanta Enn. 305 Att. 391 tantum Att. 683 tantam Att. 65 Brat. 31* tantum inc. inc. fab. 211 non potis ecfari tantum dictis quantum Enn. 324 tantum ut frustrando ... protrahas Att. 66* tanta Enn. 23 227 Att. 685 tanto ... magis Att. 137 378 tantae inc. inc. fab. 12 tot tantaeque Att. 175 tantas et tam opimas Att. 588 tantis inc. inc. fab. 151
- tardigrada Pac. 2
- tarditie Att. 278
- tarditudine Att. 69
- tardo .. gradum Att. 183* illum ut maeror tardaret sequi inc. inc. fab. 170 res tardat Att. 371*
- tardus Att. 539 tarda in senecta Enn. 298 pectora tarda Att. 141
- taurigeno semine Att. 463
- taurorum inc. inc. fab. 173*
- Tecmesa Iul.
- e tecto excies Att. 300 in tecto umido Att. 549* tecta inc. inc. fab. 242 tectis Enn. 84
- tege te .. templo Pac. 298 tegentem inc. inc. fab. 62
- Telamo inc. inc. fab. 93 Telamonis Enn. 279
- telum inc. inc. fab. 78 horrescunt tela Enn. 131 tela exercentur Att. 548 tela, famuli, tela (tela) inc. inc. fab. 138 tela ob moenia offerre Att. 385 tendens.. tela Att. 546 telis Att. 52 262
- temere Enn. 353 Att. 427 Brud. 31
- temeritate res regi Pac. 373
- temeriter Enn. inc. fab. LXIV Att. 96
- temeritudine Pac. 149
- temo *Enn.* 178
- temperaret tollere inc. inc. fab. 15
- qua tempestate inc. inc. fab. 80 post multis .. tempestatibus Pac. 319
- templum obuallatum ossibus Att. 113 templum caelitum Att. Aen. 2 templa caelitum Enn. 163 templa caeli inc. inc. fab. 227 Acherunsia templa Enn. 70 templo deducitis Liu. 14 ex templo excita Santra 3 saeptum altisono cardine templum Enn. 82 quod templum

adeam? Att. 232 Volcania templa Att. 529 scrupea saxea Bacchi Templa Pac. 310 templum Cereris Enn. 243 templo Liberi Pac. 298* temptans Pac. 95

aderit tempus cum Att. 439 ueniet tempus cum inc. inc. fab. 116 datur .. tempus .. in castra reuorti Att. 201 per idem tempus inc. inc. fab. 82 in ipso tempore Pac. 238

- ad urbem tendunt Att. 318 itiner tendere Att. 500 tendens .. tela Att. 545 tendenda est plaga Pac. 390
- tenebrae Pac. 412 tenebris Enn. 71 Au. 275
- tenebrica saepe Pac. 158*
- tenent Att. 444 tenete Pac. 263 teneor consipta Enn. 254 arua Asiae tenet inc. inc. fab. 164 ab-sentem .. conjugem Tetinerit Att. 39 delubra tencs Att. 527 itiner tetinisse Pac. 226 tuo sub iudicio .. tetinerim gradus Pac. 172
- frena tensae .. accommodant Att. 686*
- tenui de loco Att. 341
- sangui tepido Enn. 18 cf. Att. 607 ter *Enn.* 222
- Tereus Att. 636 Terei inc. inc. • fab. 243
- abs tergo Att. 604
- termen Att. inc. fab. XXXVII
- fatorum terminus Att. 481 termi-nos tutant Naeu. 21 in Frygiae termiuis Att. 178
- terra Enn. 150 251 Pac. 93 363 strata terrae Enn. 283 prostratum terra Att. Brut. 25 terrae fetum Pac. 13 terrae motus Att. 479 proloqui Caelo atque terrae .. miserias Enn. 217 terrae est datus Att. 112 terram Enn. 238 Pac. 87 cecidisset ad terram Enn. 206 se in terram .. fligit cadens Liu. 12 per terram ... diuexarier Pac. 201 terram injcere Enn. 126 terra occulit Caput Enn. 102 rorulentas terras . . proscindant Att. 495 terra Thraeca ! Enn. 347 Calydonia altrix terra Pac. 404 terrarum anfracta Att. 336 umbilicum .. terrarum inc. inc. fab. 18 per terras usgus

Att. 333 Pelopiis Ex terris Att. 306* Rhoetaeis .. terris Pomp. 5 terres Pac. 305 terret inc. inc.

- fab. 100 * territa membra Att. 71 terrestris pontus strages conciet Att. 399
- terribilis inc. inc. fab. 96 terribilem Enn. 22
- terricula Att. 324 623
- terrifico sonitu inc. inc. fab. 96 territet Pac. 292
- terrore Naeu. 49* Pac. 359
- tertias natae occupant Liu. 11
- tesqua .. loca Att. 554 loca .. tesca inc. inc. fab. 70
- testis Att. 185
- testudo Pac. 8
- Teucrum Pac. 324 423
- classis ... texitur Enn. 51 pinnis ... textis Att. 540 laterum texta Att. 484
- Thebis Att. 584
- Thebani.. agri Att. 600
- Thelis Enn. 392*
- mortis thesauri Enn. 202
- Thesprotum inc. inc. fab. 123 Thesprote inc. inc. fab. 120
- Thessala .. pectora Att. 611 classem .. Thessalum Pac. 332
- thiasantem .. melum Pac. 311* Thoas inc. inc. fab. 138
- Thraeca Enn. 347*
- Thyestes Att. 198 Thyestem Att. **2ľ2** thyrsigerae Naeu. 37 times Naeu. 67

  - timiditas Pac. 292
  - timida Att. 448* timido Enn. 24 timidam Att. 300
  - timos Naeu. 45 timor Att. 503
  - Titanis Triuia Enn. 362 Titanis Deliadae inc. inc. fab. 20
  - tolerare Att. 466 toleraret Att. 413 quin quod parere .. Procat, toleratis? Liu. 14
  - puerum ... toller e inc. inc. fab. 15 sustuli inc. inc. fab. 85 famam tollunt Naeu. 9 Enn. 12
  - tonitru .. toruo Att. 223 caelum tonitru contremit Pac. 413 tonitruum Pac. 336 tonitra Att. 480 tonsillas uid. tosillam

  - tonsu lugubri Att. 86
  - topper = cito Nel. Carm. 3 == fortasse Pac, 427 Att. 387

tenacia Enn. 157

- flammeo uspore torrens Pac. 13 tosti .. parietes Enn. 79 fruges .. torridas Att. 478
- torrus Pac. inc. fab. LV Att. 452 torris (?) Att. 439
- tortas copulas Att. 575 tortis ... flexibus Pomp. 11 artus torto distraham Pac. 159
- toruus Pac. 37 toruam Pac. 36 Att. 80 tonitru . . toruo Att. 223 tosillam pegi Pac. 218 tousillas ...
- edite Att. 574 tot Att. 175 366
- totum *Lin.* 16
- trabes Enn. 206
- trabica Pac. 406
- tractate! Pac. 351 tractauere Enn. 59 res temere tractent Enn. 353
- trado Att. 266 tradam Att. 18 tradidit Att. 586 tradidit repagula Enn. 228 tibi in tutelam est traditus Pac. 330
- traheré in salum classis Att. 10 anguium spiras trahit Att. 307 gemitum conatur trahens Enn. 67* traiectus nemorum Att. 435
- transdes Att. 366 nauem in fugam Transdunt Att. 630
- transeunt inc. inc. fab. 239
- oculos transaxim Pac. 209*
- transmissu patris Pac. 57
- imperium Heleno transmissum est Pac. 392
- transtros Naeu. 54*
- transuersa mente Enn. 228
- lumine ... tremulo Enn. 251
- trepidans inc. inc. fab, 237 trepidante gradu Pac. 273
- trepidus inc. inc. fab. 63
- tribuit Att. 98 221
- trionum moderator Naeu. 66
- triplicem Pac. 68 triplici .. maerore Pac. 302 triplici .. bono Att. 513
- triportenta Pac. 381
- tripudiantem Att. 250
- tris Enn. 55 (Pac. 403)
- tristis .. hiemes Att. 412
- tristitia Pac. 164
- tristities Pac. 59*
- Triton Att. 400
- trita ungulis Att. 544
- Triuia Enn. 362
- Troia Att. 185 Troiae Enn. 57 Att.

- 124 inc. inc. fab. 16 Troiam inc. inc. fab. 86 Troia Pac. 318
- tropacum ferre Att. 148 tropaca Ātt. 366
- Trous Att. inc. fab. III
- aspectu truci Pac. 3
- tu Lin. 11 Enn. 10 165 233 278 Pac. 27 (32) 148 * 184 239 259 281* 326 349 Au. 4 7 19 93 96 116 492 554 (649) Brut. 32 inc. inc. fab. 115 162 tun potuisti credere? Enn. 262 tun dia Mede's? Att. 417* ego proiector, quod tu peccas: tu delinguis, arguor Enn. 194 tua in re crepera tu quid capias consili Att. 628 tui Enn. 45 Pac. 354 tibi Enn. 176 277 Pac. 167 Att. 18 77 137 502 514 561 580 tibi (in exitu uersus) Enn. 10 402 Pac. 330 Att. 147 234 280 354 (431) Brul. 34 inc. inc. fab. 125 quaé tibi in cóncubió Enn. 175 quám tibi ex óre Enn. 265 út tibí Titanis Enn. 362 (út tibi || Titanis corr.) cf. Enn. 245 te Liu, 21 34 Enn. (58) 59 83 98 191 215* 224 298 306 335 Pac. 25 27 34 148* 158 169 184 197 198 211 219 222 240 248 277 298 299 305 319 342 356 Paul. 2 Au. (13) 19 64 78 103 108 113 * 115 136 (175) 191 277 303 (353) 355 389 419 499 500 502 503 513 554 555 592 647 Aen. 5 Brut. 34 Pomp. 3 inc. inc. fab. 45 47 .61 (117) 125 132 181 186 193 tuum te ingenium moderat Pac. 306 tui ueretur te progenitoris Att. 76 componere aúsis mihi te aut mé tibi Att. 147 néque te neque quemquam Att. 312 ted exposco Enn. 142* ted ipsum Enn. 293* pariter te esse erga illum uideo, ut illum ted* erga seio Pac. 248 tu ... narrato Liu. 35 Pac. 298 Att. 309 343 473* mater, te appello, tu .. surge Pac. 197 tu, mi gnate Naeu. I tuque adeo, summe Sol Enn. 237 eho tu Enn. 122 te Naeu. 18 Enn. 114 203 363 Pac. 5 122 182 (*) 327 424 Att. 343 370* 371 387 431 inc. inc. fab. 23 29
- tueor te Enn. 335 tueri Att. 538 tuendi .. satietas Pac. 410

- tulat opem Att. 102 tetuli gradum inc. inc. fab. 25 auxilium . . tetulisti Att. 116
- tullii Enn. 18
- Tullius Att. Brut. 40
- tum Enn. 21 109 Att. 390 491* Pomp. 2 inc. inc. fab. 10 tum autem Liu. 5 Att. 53 ibi tum derepente Enn. 268 tum cum feruat Att. 2 cum genui, tum inc. inc. fab. 85 qua tempestate . . tum inc. inc. fab. 81 tum .. nune Att. 38 si .. imitabo, tum Liu. 1 tumultuant Att. 236*
- tumulti Enn. 143 Att. 485 Aen. 1. tumultu inc. inc. fab. 98* 211
- in tumulis Pac. 423 Att. 409
- tunc Naeu, 17 Att. 256 inc. inc. fab. 63 loca..tuor inc. inc. fab. 70
- in turbam te inplices Att. 191 turbam ... concites Att. 608 in turba *Pac*. 384
- tonitru turbida.. aequora caeli Att. 223 res . . turbidas Enn. 353
- turbat uulgum Att. 348 pectora turbat .. inpulit inc. inc. fab. 96
- turbines Att. 480 saeui . . turbines Pac. 415 turbinum hiemes Att. 412 globosos turbines Att. 397
- uultu turgido Pac. 382*
- mortem ... turpem Att. 193* turpi fama Att. 459
- turpari Enn. 88 turpassis Pac. 123
- uetustam turrem Att. 408
- tute scis Naeu. 38 tute ipse tete offirma Att. 372 tete Att. 429 quis homo te exuperauit .. inpudentia? - Quis tete autem malitia? Enn. 192*
- tute sceptrum poteretur Att. 590 sapere atque fabulari tute noueris Enn. 133
- tutelam Pac. 330
- terminos tutant Naeu. 21 tege te et tuta Pac. 298 antistitam ... tutetur Att. 168

ex tuto Att. 407

tua (Enn. 40) Att. 16 102 274 (inc. inc. fab. 152) túa reconcilietur uxor, mea necetur filia Enn. 196 tuum Pac. 292 306 tui Att.

76 tuae Enn. 89 97 Att. 313 tuae Liu. 21 (tuum Pac. 198 244) tuam Naeu. 41 Pac. 60 112 123 Att. 50 330 354 503 648 inc. inc. fab. 193 tuum Naeu. 1 Enn. 363 Att. 584 tuo Att; 84 90 515 inc. inc. fab. 120 tus Pac. 290 Att. 628 tuo Enn. 238 Pac. (172) 383 Att. 600 tui Att. 189 tua sunt magis quam mea Liu. 17 tua Att. 324 * lassitudo poplitum (tuum) cursum leuet Att. 456 tuos Naeu. 21 tua All. 542 623 inc. inc. fab. 96 tuis Naeu. 58* (Att. 194)

- Tyndareo Pac. 182 Att. 609
- tyranni Att. 270 tyrannum Pac. 149 tyranno Att. 217
- a telis uacuus Att. 262 (iniuria) uacua [a] contumelia Pac. 280* huo uadere Att. 289 499

- mystica .. uada Att. 687 uagat Pac. 225 302 uagant Att. 236 409 uagent Att. 441 arbores uento uagant Enn. 151 uagus Att. 333
- ualentiam Naeu. 3
- ualet Enn. 167 ualere recte Ait. 31 *
- tenacia ualida Enn. 157 ualidae ... habenae inc. inc. fab. 126

uallebant Att. 271

ualuae sonunt Pac. 214 ualuae re-sonunt regiae Att. 29 ualuas sonere sensi regias Att. 470 pandite ualuas Pac. 360

uanitudine Pac. 123

- uanans Att. 66
- consilium uanum Enn. 407
- uapos Att. 112 uapore Att. 221 532 flammeo uapore Pac. 13
- uarietas Pac. 191+
- uarium . . diem Pac. 307 * uarii .. uocum moduli Var. 5 numeros .. uarios Pomp. 9

uastescant Att. 600

- tantas ... uastitatis funerum Att. 175
- Att. 615 uastitudine uastitudo Pac. 314 Att. 374 quae uastitudo haec aut unde inuasit mihi? Att. 455
- urbem .. uastam faciet Att. 668 uiduae et uastae uirgines Enn. 203 uastos specus Enn. 155

frugum ubera Att. 49

- ubertate inc. inc. fab. 135
- ubi? Pac. 134 225 Att. 537 Aen. 12* ubi illa tua paulo ante sapiens . . modestia? Enn. 40 ubi nunc terricula tua sunt? Att. 324 ubi nunc secundis rebus adiutrix tua? inc. inc. fab. 152 ubi Naeu. 28* 62 Enn. 202 347 Pac. 337 Att. 243 569 inc. inc. fab. 43 75 ubi cura est, ibi anxitudo Att. 154 in saltus inlicite, ubi .. linquant lumina Naeu. 32 cf. Enn. 312 inc. inc. fab. 119 ubi nihil contra rationem acquam habuit, adsensit Att. 476 cf. Enn. 325 Att. 613 452 ubi ad finem uentum est .. adque Oresten .. adstituerat Att. 54 ubi introducta est puerumque .. locant Enn. 72 ubi . sentio Pac. 69 ubi . . adueniunt Att. 602*
- ubicumque inc. inc. fab. 92
- ubi ubi Att. 425*
- ubiuis Att. 434
- ue Enn. 75 304 Att. 75 512 580 608* neue Enn. 207 niue Pac. 124* sine Pac. 300
- amore ue cors Att, 637 uecordi coniuge Pac. 216
- ueho uecti Enn. 209
- uel Pac. 135 Att. 133 uel . . uel inc. inc. fab. 54
- ueliuolantibus Nauibus Enn. 52 naues ueliuolas Enn. 74
- uelare Iul. 1 uelatas inc. inc. fab. 221

uelox superstitione Pac. 216*

- passo u el o Naeu. 20* uela Att. 11 uelut Pac. 375
- uenae uiscerum Att. 552
- uenatu Naeu. 34
- uendidit uitam inc. inc. fab. 144 ueneno Att. 553 uenenis Pac. 401 Att. 579*
- uenerans Att. Aen. 5*
- ueniam precor Pac. 297
- uenio Liu. 22 ueniam Att. 93 uentum est Enn. 189 Att. 54 ueniet tempus inc. inc. fab. 116
- undique uenor Enn. 254 uenando Att. 259
- uento Enn. 151 uenti sese frangebant Nacu. 62 silescunt uenti Pac.

77 uenti erumpunt Pac. 415 uentorum animae Att. 11

- uenum pecus egi Pac. 121 uerbo Pac. 354* fluctus uerborum Enn. 218 uerba Pac. 213 Att. 292 auris uerbis diuitant Att. 169 uerecunde Enn. 175
- uereor Att. 78 uirgines . . uereor Enn. 44* uereor . . hiscere Att. 157 ut queam Vereor Pac. 154 uerear eloqui Pac. 67 ueretur inc. inc. fab. 178 ueritus sum arbitros Att. 190 aspectum es ueritus Pac. 328 cuius ueretur Pac. 183 tui ueretur te progenitoris Att. 76 ueritatis Att. 467
- et uero Att. 471
- saxea ... uerruca inc. inc. fab. 141
- uerruncent Pac. 297 Aft. Aen. 6* Brut. 36
- uersat Enn. 405
- uersutiloquas malitias inc. inc. fab. 114
- ueribus Att. 221
- uerum Naeu. 19 Enn. 289
- ueri simile Pac. 374 uerius Enn. 390 uirtute uera Enn. 257 uera ratione Att. 87 uera somuia Enn. 401
- uescatur dapem Att. 218 uescatur armis Pac. 22 armis .. uesci Att. 145 patriis uesci praemiis Att. 591 arte hac uescimur Pac. 108 facinus oculi uescuntur Att. 189
- uestibulo Pac. 400
- uestigia Var. 7
- uestem Enn. 283 Pac. 352 Att. 304 519 ueste Att. 86 374 540
- uestitus Att, 615 uestitu Enn. 287 *
- ueter fatorum terminus Att. 481 uetera .. discidia Att. 160
- uetat ne Pac. 41
- neque uctustas neque mos Att. 245
- uetustam Att. 408
- uexati Att. 356*
- itiner .. uiae Att. 457* uiam Enn. 274 366 quam insistam uiam Pac. 50 si qua potestur inuestigari uia Pac. 100 in uia Naeu. 9 uia alta atque ardua inc. inc. fab. 73

- uicinum .. portum Naeu. 20
- uicissitatem .. inperitandi Att. 586
- uictor inc. inc. fab. 67
- uictoria Enn. 145 339 uictum .. mansuetum Att. 411 uideo Naeu. 63 Enn. 291 Pac. 248 Att. 255 647 655 inc. inc. fab. 31 uideó te, uideo inc. inc. fab. 47 uides Att. 288* 341 439 532 608 uiden Att. 303 uident Att. Brut. 29 uideam Naeu. 50 Pac. 105 videas Pac. 135 videat inc. inc. fab. 150 uidi Naeu. 65 Enn. 83 86 [Att. 362] inc. inc. fab. 61 62 uidi, uidere quod sum passa Enn. 91 uidimus Naeu. 46 si quam solam uidere in uia Naeu. 9 uiderit Att. 64 uidissent Att. 14 uide Enn. 172 Pac. 86 ut serues uide Att. 313 uide ne Att. Brut. 32 quid. capias consili, uide Att. 628 uidete! Enn. 54 num pariter uideor praemiis uesci patris? Att. 591 uidetur Liu. 15 quid noctis uidetur? Enn. 177 uidear Naeu.
  - .. uiderer intui memorabilem, ni Att. 614 quid oculis rabere uisa es? Enn. 39 parere se.. uisa est in somnis inc. inc. fab. 6 uisum est in somnis pastorem ad me adpellere Att. Brut. 19

19 uideantur Pac. 180 ubi aspexi

- uiduae Enn. 203
- uiget Pac. 22 inc. inc. fab. 160
- uigiles! Enn. 159 Att. 140
- uigilandum est Att. 214 uigilan-
- tes Att. Brut. 30
- angue uillosi canis Enn. 404 uincite! Att. 233 animus .. atroci
- uinctus malitia Att. 46
- uincere Att. 8 vicisse Enn. 136 vincebat inc. inc. fab. 17 vincar Att. 149 victus Att. 310 victum inc. inc. fab. 68 vinci Att. 149 inc. inc. fab. 112
- uindemitor Naeu. 2*
- uiolat inc. inc. fab. 131
- uiperino morsu Att. 552
- u ir inc. inc. fab. 151 non genus uirum ornat, generi uir fortis loco Att. 272 uiri Enn. 45 Att. 20 uirum Pac. 254 Att. 77 613 uiro Naeu. 18 Att. 148 uiri Enn. 209

- exuperantum uirum Pac. 404 ante omuis .. uiros Pac. 120 uiri .. officium Pac. 269 animum .. uiri inc. inc. fab. 210 uirum Enn. 257 melius quam uiri Callent mulieres Att. 27 dicto oboediens uiri Att. 442 maiestatem uiri Att. 648 uitam uendidit uiri inc. inc. fab. 144 mulier una duum uirorum Att. 656 *
- uirens Pomp. 10
- uirginali' modestia Enn. 40 uirginali mundo Att. 654
- uirgo Enn. 195 inc. inc. fab. 210 uirginis Naeu. 4 uirgini Att. 386 446 uirginem inc. inc. fab. 131 uirgines Enn. 203 44 inc. inc. fab. 206
- uiridi Jul. 1 uiridia Att. 49
- uiridantibus fetis Att. 244
- uirile Att. 460 uirili sexu Pac. 68 illos suapte induxit uirtus Att. 492 siue ista uirtust seu patrocinium horridum inc. inc. fab. 97 uirtuti sis par Att. 156 uirtuti aemulus inc. inc. fab. 54 sapiens uirtuti honorem praemium . petit inc. inc. fab. 30 uirtutem Att. 473 620 inc. inc. fab. 116 uirtute Pac. 24 macte esto uirtute Pac. 146 uirum uirtute uera uiuere animatum addecet Enn. 257 melius est uirtute ius: nam saepe uirtutem mali Nanciscustur Enn. 160
- uis Pac. 53 inc. inc. fab. 140 tanta uis sceleris Enn. 305 uis uolneris Att. 565 uis veritatis Att. 467 uim Pac. 228 Att. 468 per uim Att. 164 inc. inc. fab. 131 reprime ... uim citatum quadrupedum Att. 381 domui uim taurorum inc. inc. fab. 173* ut uim contendas tuam ad maiestatem uiri Att. 648 uelle uim uulgum uides Att. 288 * uim Gallicam Att. Aen. 3 uim inperi persenserint Att. 26 uim toruam aspecti Att. 80 flammiferam hano uim Enn. 27 ui Enn. 87 332 Pac. 215 390 * Att. 369 393 661 ui summa armatos educit Enn. 139* neque ui tanta quisquam est Att. 685 uirium Pac. 305 pro uiribus Enn. 132

uisceratim Enn. 106

uiscerum Att. 552 uisceribus inc. inc. fab. 209

- uita Att. 193 neque uita ulli Propria in uita est Att. 422 uitae Att. 451 prodigus uitae inc. inc. fab. 38 nitae cruciatum Enn. 22 uitae parcam Enn. 121 uitam Att. 91 inc. inc. fab. 144 uitam euitari Enn. 87 uitam cernere Enn. 222 objectans uitam Pac. 168 uitam offerre Att. 360 huic uitam afferas Pac. 286 uitam propagans .. altaribus Pac. 233 praeter propter uitam uiuitur Enn. 190 uita Enn. 384 remissa humana uita Enn. 312 uita insepulta Naeu. Clast. 1 mala uita Enn. 11 periti . . in uita Att. Aen. 8 in uita Att. Brut. 29 inc. inc. fab. 112
- uitalem Enn. 300
- uitis inventor sacrae Enn. 108 uitem Var. 9 uites lactificae inc. inc. fab. 134
- uitisator Att. 241
- uitio est Att. 7
- uitulans uictoria *Enn.* 339 uitulantes *Naeu. Clast.* I uitulantis *Naeu.* 34
- uiuere Enn. 257 uiuam Enn. 387 uiue inc. inc. fab. 47 uiuitur Enn. 190
- uiua Enn. 255
- uix Pac. Paul. 5* inc. inc. fab. 73
- patrem .. ulciscerem Enn. 134 nisi genitorem ulso Att. 293* te esse ultum autumant Pac. 169 spatium ulciscendi Pac. 207 patrem ulcisci Pac. 139
- ulcus Pac. 263 ulceris aestus Att. 565
- Vlixes inc. inc. fab. 90 Vlixi Pac. 245 Vlixem Enn. 138 Att. 488 Vlixes! Pac. 258 inc. inc. fab. 47 61
- ulla Pac. 250 Att. 99 176 577 ulli Att. 422 ullam Pac. 373 ullo .. pacto Enn. 318
- gentes orarum ultimae inc. inc. fab. 43
- gentibus ultor Att. 523 ultorem Att. 39
- ultro Att. 253 380 594
- umbilicum .. terrarum inc. inc. fab. 18
- umbra Enn. 304 umbram inc. inc. fab. 222 obscura umbra inc. inc.

fab. 76 umbris . . parietum inc. inc. fab. 205

ex umeris Pomp. 8

- umidum Gracch. 3 umidam Pac. 363 umido Att. 549 umidas Enn. 3
- umorem Pac. 203 umore inc. inc. fab. 190
- umquam Enn. 191 241 363 (400) Pac. 117 Au. 112 132 279 488 625 658
- una (adu.) Pac. 127* inc. inc. fab. 159
- unanimitatem Pac. 109
- unda sub undis labunda Att. 570 Scamandriam undam Att. 312 undae Pac. 334* undas Att. 393 inc. inc. fab. 196 undas Inachi Att. 297 undis inc. inc. fab. 155 undis concursantibus Att. 398
- undantem Enn. 162 undanti Att. 401
- und e? Enn. 25 Pac. 155 Att. 677 quae uastitudo haec, aut unde inuasit mihi? Att. 455 unde Enn. 3 Att. 533 566 663 inc. inc. fab. 19 (is sum ego.) Vndé sihi.. consilium expetunt Enn. 350 eccos unde certiscent Pac. 107 corpus contemplatur, unde corporaret Enn. 101 unde quis non.. inuidit? Att. 424
- undique Enn. 254 Pac. 415
- caprigenum trita ungulis Att. 544 ungulum Pac. 64 215
- unicam Att. 167 gnata unica! Att. 299
- Furiarum una Enn. 56 mulier una Att. 656 inc. inc. fab. 127 (femina una Pac. 426) unum Att. 350
- unose *Pac*. 213
- uocaut Enn. 39
- uolatiles Att. 539*
- Volcania templa Att. 529
- Volcani opera Naeu. 50 flamma Volcani Au. 484
- uolgi Pac. 129 uulgum Att. 288 uolgo Att. 603
- uolitans inc. inc. fab. 183
- uolneratus Enn. 313
- uolneris Att. 565 uolnus Att. 568 uolnere Enn. 101 Att. 606
- tullii .. uolant Enn. 18 uolans de caelo Enn. 33
- ea me uti u o l o Att. 5 audire uolo Att. 180 custoditos uolo Att. 329 uolt

- accipi Att. 690 qui uolt esse quod uolt inc. inc. fab. 161 sese adfines esse ad causandum uolunt Pac. 23 quemquam praeponi uelim Att. 488 uelit Enn. 187 Pac. 214 424 uellet Att. 326 si uoles aduortere animum Enn. 365 ut uolui Pac. 204 uelle uim Att. 288 bene uolentes ... male uolentes Enn. 12
- uoltum Att. 420 Pac. 58 uoltu turgido Pac. 382 optui Voltus Att. 286
- uolubili Pac. 367
- uolucri .. axe Pac. 398 uolucres Naeu. 33 Pac. 199
- uoluntate Liu. 27
- uoluite! Pac. 350 prae se undas uoluit Att. 393 uoluier Att. 395 in Sua se uestigia uoluentis Var. 7 uolup Nel. Carm. 1
- uoluptatem Pac. 196 * ad uoluptatem Enn. 407
- flamma'.. uorax Att. 484
- uorticem Pac. 96 uortice Att. 563 inc. inc. fab. 141 uortices ui suscitat Att. 393
- quo nunc me uortam? Enn. 231 quo sese uortant tantae sortes somnium inc. inc. fab. 12
- uos Att. 67 inc. inc. fab. 210 nemo ... uostrum Liu. 8* is uestrorum uter sit Pac. 62 uobis Att. 486* [Naeu. 68] uos Liu. 13 Enn. 15 185 314 383 Pac. 16 61 228 Att. 118 410* 485 uos facessite Enn. 136 cf. Enn. 267 Pac. 255 Att. 508 uos qui Naeu. 55 [69]
- castra haec uostrum est Att. Aen. 16* per uos et uostrum imperium Enn. 158 nomen Vestrum.. ciendo Att. 692 uestra Enn. 319 ut uos uostri liberi Defendant, pro uostra uita morti occumbant Enn. 383 sq. promerita uestra Pac, 153 uestras Enn. 236 314 uestra Att. 597
- u ox Att. 268 449 superstitiosa .. uox inc. inc. fab. 10 uocis Pac. 240 uocis .. sono Santra 4 uoce suppressa Pac. 382 uoce canora Att. Aen. 10 (hac uoce expetens .. excies Att. 300) uoce diuina inc. inc. fab. 13 uocum moduli Var. 5 fiebiles uoces Att. 551 uocibus concide Enn. 393 multis memorant uocibus Att. 186

- accipi Att. 690 qui uolt esse quod urbem Enn. 112 Att. 318 472 509 uolt inc. inc. fab. 161 sese adfines 668 urbe Enn. 77 Att. 537 592
  - aerumna urget inc. inc. fab. 160 ab Ionio mari Vrgetur Isthmus inc. inc. fab. 106
  - nauis uram Att. 126
  - circum sese uruat Enn. 102
  - usquam Pac. 341
  - usque adhuc Att. 417 usque quaque inc. inc. fab. 78
  - solis usuram cape Att. 507
  - nomen qui usurpat meum? Enn. 144 usurpat..cubile inc. inc. fab. 127* quae in uita usurpant homines Att. Brut. 29

usus Pac. 374 usu Att. Aen. 8

- pecua ut Naeu. 49 ut plena deo Ouid. 2 ut promeruit Pac. 79 cf. Pac. 208 214 248 Att. 13 341 (382) 387 inc. inc. fab. 101 140 161 238 * proinde ut quisque est meritus Naeu. 10 ut quem cuique tribuit fortuna ordinem Att. 98 haut ut quem Chiro . . docuit Liu. 33 ut omnia in me conglomeras mala! Enn. 307 cf. Att. 60 352 eloquere . ut se sustinet Att. 323 cf. Att. 117 crines uideo ut . . iacent Att. 255 uiden ut te inpietas stimulat? Att. 303 ut dederit enoda Pac. 283 ut Pergama Accensa et praeda ... partita est Liu. 2 ut ludere .. uidimus Naeu. 46 ita sapere .. ut... noueris Enn. 132* cf. Att. 146 195 inc. inc. fab. 112 209 Pac. 344 Att. 84 satis ... uirium ut Pac. 305 facite ut Enn. 300 Att. 114 cf. Att. 92* factum est ut Att. 377 paratum pestem ut participet Enn. 322 ut restituam paro inc. inc. fab. 188 ut compraehendatur parat inc. inc. fab. 166 porgit ut eam Pac. 227* ut credam . argumenta redigunt animum Att. 515 ut uerear eloqui porcet pudor Pac. 67 habet hoc senectus ut Pac. 180 more multarum utier Vt Att. 648 ut dicam .. haut meum est Att. 107 ut ego illis supplicarem? Enn. 227 ut quae ... coniugem Tetinerit, nunc prodat? Att. 38 egone .. ut hosti me animato offeram? Att. 427 nisi ut astu ingenium lingua laudem Att. 414
  - ut (finale) Naeu. 34 50 Enn. 72

28

192* 218 244 Att. 128 170 192 281 292 413 493 502 (bis) 513 598 inc. inc. fab. 11 79 169 170 171 ibo ut .. rimer inc. inc. fab. 83 ibo ad eum ut sciscam Pac. 214 pergam ut Att. 298 * satagere ut ne Pac. 72 contendam ut Att. 369 ut serues uide Att. 813 edicam ut Pac. 187 cf. Att. 509 imperat. . ut Pac. 332 horiatur .. ut Att. 229 tantum ut .. protra-has Att. 60 petens ut Pac. 297 te .. inuoco .. ut Pac. 219 Att. Aen. 6 cf. Enn. 249 Pac. 234 ted exposeo ut Enn. 142 te obsecro .. ut Pomp. 4 ut tibi Titanis Triuia dederit s irpem liberum! Enn. 362 ut queam Vereor Pac. 153 uter Pac. 62 101*

- 263
   353
   370
   383
   Pac. 22
   40
   139
   uti dixi
   Att. 473*
   uti cui quicque

   192*
   213
   244
   Att.
   128
   170
   192
   obuiam Fuerat, sic
   Att.
   262
   uti .

   281
   292
   413
   495
   502
   (bis)
   513
   poteretur
   Att.
   590*
  - utinam mortem oppetam Enn. 170 utinam .. tutetur Att. 167 utinam nunc maturescam Pac. 139 utinam memet possim obliscier Att. 190 utinam ne .. cecidisset Enn. 205 utinam ne .. extulisses Enn. 241 quod utinam .. mactasset Att. 52
  - ne utiquam Enn. 32
  - otio.. uti Enn. 183 peruicaciam esse et ea me uti uolo AU. 5 more multarum utier AU. 647 usi honore Pac. 217 auris tibi contra utendas dabo Enn. 277

utrum .. ne Att. 479

uxor Enn. 196 uxorem Enn. 120 uxores inc. inc. fab. 162

•

INDEX POETARVM

Tragoediae

M. Aemilius Scaurus Mamercus cf. Ligurinus cf. Welck. 1469 Welck. 676 1438 /Liuius Andronicus

- C. Asinius Pollio Verg. Ecl. 8, 9 M. Annaeus Lucanus cf. Welck. 1457 Hor. Serm, 1 10, 42 Carm. 11 1, 9 Curiatius Maternus cf. Welck. 1460 Dial. de orat. 21 cf. Welck. VCn. Naeuius 1421 sqq.
- M. Attilius cf. Welck. 1400

L. Attius

- Augustus cf. Welck. 1414
- Bassus cf. Welck. 1468

- C. Iulius Caesar cf. Welck. 1402 Canius Rufus (?) Martial. III 20, 7 cf. Welck. 1467
- Cassius Parmensis Schol. Cruq. ad Hor. Epist. I 4 cf. Welck. 1403 sqq. Q. Tullius Cicero cf. Welck. 239 sq. 1401
- Cordus Schol. Iuuen. 1 2
- Ann. Cornutus (?) uita Persii cf. Welck. 1456 sq.
- Q. Ennius
- Faustus cf. Welck. 1471
- Fuscus Aristius (?) Acro in Hor. Epist. 1 10 cf. Welck. 1436 Gracchus C. Iulius Caesar Strabo
- cf. Welck. 1430 L. Varius Rufus

P. Ouidius Naso Paccius cf. Welck, 1471

P. Pomponius Secundus

Pupius Hor. Epist. 11, 67 cf. Welck.

Scaeua Memor Martial. XI 9 Schol.

C. Titius Cic. Brut. 45, 167 cf. Welck.

Titius (?) Hor. Epist. I 3 cum Schol.

Cruq. cf. Welck. 1434 sqq. Turranius Ouid. ex Ponto IV 16, 29

Rubrenus Lappa cf. Welck. 1471

luuen. 1 20 cf. Welck. 1468

M. Pacuuius

1433 sq.

Santra

1398

- M. Terentius Varro cf. Ritschelius Mus. Rhen. 1848 p. 491 Varro Martial. V 30 cf. Welck. 1468

Fabulae Praetextae

L. Attius Balbus cf. Welck. 1402 Cassius (?) Curiatius Maternus

- , Cn. Naeuius V M. Pacuuius
  - A. Persius Flaccus uita Persii cf. Quaest, scen, 351

28*

INDEX FABVLARVM

Tragoediarum

ACHILLES Liuii Quaest. scen. 244 Ennii 272 Attii (uide Myrmid.) 304

Augusti (Suid. Avyovorog) ACHILLES ARISTARCHI Ennii 272 **ADRASTVS** Iulii

AEGISTHVS Liuii 243 Attii (uid. Clyt.) 298 AENEAS Pomponii 346

AGAMEMNONIDAE == ERIGONA Attii 322

AIAX Liuii Ennii 271 Augusti (Suet. Oct. 85)

ALCESTIŚ Attii 345

ALCITHOE Paccii (luuen, VII 12)

ALCVMAEO Ennii 268 Attii (uid. Alphes.) 323

ALEXANDER Ennii 257

ALPHESIBOEA == ALCVMAEO Attii 323

AMPHITRVO Attii (uid. Persidae) 327

ANDROMACHA Naeuii 247 Bassi (Martial. V 53)

ANDROMACHA AECHMALOTIS Ennii 257

ANDROMEDA Liuii 261 Ennii 260 Attii 324

ANTENORIDAE = DEIPHOBVS = EQVVS TROIANVS* Attii 247 319

ANTIGONA Attii 313

ANTIOPA Pacuuii 278

ARMORVM IVDICIVM Pacuuii 291 Attii 312 Pomponii

ASTYANAX Attii 321

ATALANTA Pacuuii 295 Gracchi 295 ATHAMAS Ennii 278 Attii 332

ATREVS Attii 333 Pomponii 346 Ac-

milii Scauri (Cass. Dio LVIII 24) Rubreni Lappae (Iuuen, VII 72) BACCHAE Auii 335

CHRYSES Pacuuii 284

CHRYSIPPVS Attii 345

CLYTAEMNESTRA = AEGISTHVS Attii 298

COLCHIS (?) Bassi (Martial. V 53)

CRESPHONTES Ennii 265

DANAE Liuii Naeuii 246

DEIPHOBVS Attii (uid. Antenoridae) 319

DIOMEDES Attii 343

DVLORESTES Pacuuii 281

ELECTRA Attilii (Cic. de fin. 1 2, 5 Suet. Caes. 84) Q. Tullii Ciceronis (Cic. ad Quint. fr. III 6)

EPIGONI = ERIPHYLA Attii 314

EPINAVSIMACHE Attii 304

EOVVS TROIANVS Liuii Naeuii 247 (uid. Antenoridae) ERECHTHEVS Ennii 261

ERIGONA Attii (uid. Agamemnonidae) Q. Tullii Ciceronis (Cic. ad Quint.

fr. III 1, 9) ERIPHYLA Attii (uid. Epigoni) 316 EVMENIDES Ennii 270

EVRYSACES Auii 328

HECTORIS LVSTRA Ennii 276

HECTOR PROFICISCENS Naeuji 246

HECVBA Ennii 252 Attii (uid. Neopt.)

321 **HELLENES** Attii 304

HERACLIDAE * Attii 340

HERMIONA Liuii

Pacuuii 289 **HESIONA** Naeuli 247

ILIONA Pacuuii 292

INO Liuii 244

10 = PROMETHEVS Attii 300

IPHIGENIA Naeuii 247 Ennii 254

LYCVRGVS Naeuii 245

MEDEA Attii 317 Ouidii Lucani (uita Luc.) Curiatii Materni (Dial. de or. 3)

MEDEA (ATHENIENSIS) Ennii 252 **MEDEA EXVL Ennii 248** MEDVS Pacunii 293 **MELANIPPA Ennii 264 MELANIPPVS Attii 344 MELEAGER Attii 341** MINOS - MINOTAVRVS Atuii 302 MYRMIDONES = ACHILLES Attii 303 NELEI CARMEN incerti poetae 347 NEMEA Ennii 252 NEOPTOLEMVS Attii (uid. Troades) 320 NIOBE Bassi (Martial. V 53) NIPTRA Pacuuii 286 **NVNTII BACCHI Santrae 347** NYCTEGRESIA Auii 306 OEDIPVS Iulii Caesaris (Suet. Caes. 56) OENÓMAVS Auii 332 **PELIADES Gracchi 346** PELOPIDAE Attii 335 **PENTHESILEA** incerti poetae PENTHEVS Pacuuii 290 PERIBOEA Pacuuii 297 PERSIDAE == AMPHITRVO Attii-327 PHILOCTETA Attii 308 PHINIDAE Attii 346

- PHOENISSAE == THEBAIS Auii 338 PHOENIX Ennii 264
- PROMETHEVS Attii (uid. Io) 300
- STASIASTAE siue TROPAEVM LI-BERI Autii 345
- **ΣΤΝΔΕΙΠΝΟΙ**(Sophoclea)Q.Tullii Ciceronis (Cic. ad Quint. fr. II 16)
- TECVMESSA incerti poetae * (Mar. Victor. p. 2456 P. conl. Ritsch.
- Mus. Rhen. 1852 p 476) **TECMESSA** Iulii
- **TELAMO Ennii 277**
- TELEPHVS Ennii 262 Attii 307
- TEREVS Liuii 244 Attii 325 Fausti (Iuuen. VII 72)
- TEVCER Pacuuii 287
- **TEVTHRAS** Iulii 295
- THEBAIS Attii (uid. Phoenissae) 340
- Fausti* (*Iuuen*. VII 12) THESEVS Cordi (*Schol. Iuuen*. I 2) THYESTES Ennii 267 Varii 347
- Curiatii Materni (Dial. Gracchi de or. 3) Ligurini (Martial. III 45) Bassi (Martial. V 53)
- TROADES = NEOPTÓLEMVS = HECVBA Attii 320 Q. Tullii Ciceronis (Cic. ad Quint. fr. III 6)

Praetextarum

ALIMONIVM ROMVLI ET REMI == **ROMVLVS Naeuii 348**

BRVTVS Attii 349 [Cassii 349]

CATO Curiatii Materni (Dial. de or. 2)

- CLASTIDIVM Naeuii 348
- DOMITIVS Curiatii Materni (Dial. de or. 3)

AENEADAE sine DECIVS Attii 350 ITER AD LENTVLVM Balbi (Cic. ad fam. X 32)

- MARCELLVS incerti poetae (?) (Diom. p. 487 P.)
- NERO (?) Curiatii Materni (Dial. de or. 11)
- PAVLVS Pacuuii 349

.

•

qui in Quaestionibus scenicis tanguntur

Liuii inc. fab. V Quaest. seen. p. 246 Naeuii inc. nom. I	*		2. h	v										Quaest.	scen.	p.	244
Natural libor lib	Liun	100. 1	au.		•	•	•							-		-,,	246
"""" III """"""""""""""""""""""""""""""""""""					•	•				÷						,,	
		-			•	•	•		÷	÷							
""" """ V """"""""""""""""""""""""""""""""""""	••	-			•	•	•			÷							247
	,,	-			•	•	•			÷					-	,,	246
""""""""""""""""""""""""""""""""""""	••				•	•	•							•		,,	247
n n	• ••		,.		•	•	•	•			÷			-			247
""""""""""""""""""""""""""""""""""""	••				•	•	•							•			247
""""""""""""""""""""""""""""""""""""	. 19				•	•	•					÷					247
Ennii inc. nom. I .	,,		•••		1	•	•	•	•	•	•						247
,, II ,, Y II ,, Y Y						•	•	•	•	·				•			273
n n	Ennii				•	•	•	•	•	•	•	•					273
""""""""""""""""""""""""""""""""""""	,,	••			•	•	·	•	•	•	•	•					274
.	,,	• •			•	•	·	·	•	•	•	•	•				
VI	••	,,	•		•	•	•	•	·	•	•	•	•				
""" """ """"""""""""""""""""""""""""""""""""	••				•	•	•	•	·		•	•	•				
""" """"""""""""""""""""""""""""""""""""	••	••	•		•	•	•	•	·	•	•	•	•				
,, VIII , VIIII , VIIII , VIIII </td <td>,,</td> <td>,,</td> <td>••</td> <td></td> <td>,</td> <td>•</td> <td>•</td> <td>•</td> <td></td> <td></td> <td>•</td> <td>•</td> <td>•</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td>	,,	,,	••		,	•	•	•			•	•	•				
	,.	••	••			•	•	•	•	•	•	•	•	-		•	
""""""""""""""""""""""""""""""""""""	••	٠,	••		•	•	•	•	·	·	•	•	•				
""""""""""""""""""""""""""""""""""""	,,	,,	, r		•	•	•	•	•	•	•	•	•				
XIII <td< td=""><td>,,</td><td>"</td><td>**</td><td></td><td>•</td><td>•</td><td>•</td><td>•</td><td>•</td><td>•</td><td>·</td><td>•</td><td>•</td><td></td><td></td><td></td><td></td></td<>	,,	"	**		•	•	•	•	•	•	·	•	•				
XIV	"、	••	••			•	•	·	•	•	•	•	•			•	
	••	••	••			•	•	•	•	•	•	·	•	•			
""""""""""""""""""""""""""""""""""""	••	۰,	••			•	•	•	•	•	•	•	•				
	••	,,	,,			•	•	·	•	·	•	·	•				
	•,	**	••			·	•	•	•	•	·	•	•	,,			
,, XIX ,,,,,,,	••	••	,.			·	•	٠	·	•	·	·	•		-		
	••	••	,,			•	•	·	•	•	·	•	•	••		•	
.	••	••	••			٠	·	•	•	•	٠	•	•	••			
,, XXII ,,,,,,,	••	••	••			٠	·	٠	•	•	·	•	•	**			
$\begin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	••	,,	••			•	•	•	·	·	·	•	•	,,			
	••	,,	••			•	•	٠	•	·	•	•	•	,,	••		
	••	,,	•,			•	•	•	·	·	•	•	·	••	••	••	
XXVI	••	••	••			•	•	•	·	·	·	·	٠	"	••	••	
, , XXVII , , , , , , , , , , , , ,	••	••	•,			•	•	•	٠	•	~	•	•	••	**	••	
, , XXVIII	••	••	••			•	•	•	•	•	•	·	•	••	**	,,	
289	••	••	••				·	•	•	•	•	•	•	,,	•,	"	
,, ,, ,, XXIX ,, ,, ,, 262	,,	••	,.			I	•	•	•	•	•	•	•	"	••	"	
	,,	,,	•,	XX	LX.		•	•	•	•	•	•	•	,,	"	"	202

			• .											
Ennii	inc.	nom.	XXX	•	•	•	•	•	•	•	Quaest.	scen.	p.	266
,,	"	"	XXXI	•	•	•	•	•	•	•	,,	•,	"	352
• •	"	**	XXXIV XXXVII	•	•	·	•	•	•	•	,,	"	,,	263
*9	"	"	XXXVII	•	•	•	•	•	•	•	,,	"	,,	266
•,	"	"	XXXIX	•	•	•	•	•	•	•	".	"	••	266 266
,,	_ *	"	XL .	•	•	•	·	•	·	·	**	*	"	200 260
,,	• ,,	"		•	•	·	•	•	•	•	,,	••	"	200
,, ,,	,, ,,	""	XLIII	·	•	•	•	•	•	•	,,	,,	"	260
• "	,, ,,	" "	XLVI	•	•	•	•	•	•	•	• •	,,	"	267
.,	"	"	LV		•	•	•	•	•	•	,,	"	"	278
,,	,,		LVI .	÷		•		•	•	•	"	•• ,,	" "	257
,,	,,	"	LVII .								•,	,, ,,	,, ,,	256
,,,	,,	"	LXII .					•			,,	,,	,,	278
Pacuu			Ι								•,	**	••	281
,,	,,	,, .	п	•		•	•				,,	"	,,	280
. "	,,	"	ш		•		•				,,	••	,,	280
"	,,	,,	IV	•	•	•	•	•	•		,.	,,	,,	280
,,	"	,,	<u>v</u>	•	•	•	•	•	•	•	,,	••	,.	296
**	"	••	<u>VI</u>	•	•	•	•	•	•	•	••	**	,,	281
"	,,	,,	VII .	•	•	•	•	•	•	•	,,	"	"	281
**	"	"	VIII .	•	•	•	•	•	•	•	,,	"	,,	292
,,	"	"	IX . X .	·	•	•	•	•	•	•	•,	".	"	292 296
"	**	"	Ì	•	•	•	•	.•	•	•	"	"	••	290 284
**	**	"		•	·	·	•	•	•	•	·"	••	"	282
,,	**	••			•	•	·	•	•	•	*	"	"	283
,, ,,	••	" "	XIV .	·	•	•	•	•	•	•	,,	"	"	283
,,	,, ,,	,, ,,	xv .	•	•	:	. •	•	•	:	,,	"	"	283
,,	,,	,, ,,	XIX .	:	•	•	•	•	•		,, ,,	,, ,,	" "	283
.,	,,	,,	XX .						:	:	"	,, ,,	יי ה	283
,,	,,	,,	XXI .								,, ,,	,,	,,	283
,,	,,	,,	XXII .					• •			,,	,,	,,	284
"	,,	,,	XXIII .				•				••	,,	,,	284
,,	,,	,,	XXIV .							•	,,	<i>,</i> ,	,,	291
••	"	"	XXV.		•			•			,,	,,	,,	291
,,	,,	,,	XXVI .	•	•	•	•	•	•	•	,,	•,	,,	291
,,	,,	"	XXVII .	•	•	•	•	•	•	•	,,	,,	"	291
"	,,	**	XXVIII XXIX	•	•	•	•	•	•	•	,,	, ,	"	291 291
,,	,,	"	XXXX .	•	•	•	•	•	•	•	,,	,,	"	291. 293
,,	,,	,,		•	٠	•	•	•	•	•	,,	"	•,	293 293
••	"	"	XXXII	•	•	•	•	•	•	•	,,	**	"	293
**	,,	"	XXXIII	•	•	•	•	•	•	•	,,	"	"	293
"	" "	" "	XXXIV	•	•	•	•	•	•	•	"	**	"	293
,,	,, ,,	,, ,,	XXXV	•	•	•	•	•	•	•	••	"	יי יי	294
,, ,,	,, ,,	"	XXXVI	•	•	•	•	•	•	•	,,	,, ,,	,,,	294
,,	"	"	XXXVII		:	:	:	:	:	:	,, ,,	,, ,,	.,,	294
,,	"	"	XXXVIII					÷			,, ,,	,, ,,	,,	294
"	,,	,,	XXXIX				•		•	•	,,	,,	,,	286
""	,,	,,	XL.								"	,,	,,	287
,,	,,	,,	XLI.	•		•				•	,,	.,,	"	298
,,	,,	"	XLIII .	•				•	•	•	,,	••	,,	287
**	,,	"	XLIV .	•	•	•	٠	•	•	٠	,,	,,	"	288
"	,,,	"	XLV .	•	•	•	•	•	•	•	"	"	"	287

Pacu	uii inc.	fah.	XLVI									Quaest.	scen.	p.	288
			XLVII	•	÷			÷				,,	,,	• ,,	288
"	".	"	XLIX		•	•						,,	••	••	288
,,	,, ,	••	L		•	•	•		•			• • • • • •	,, ,,	.,	289
••	,.	,,	LIII	•	•	•						· ,,	,,	,,	281
••	,,	••	LIII	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	,, ,,	.,, 	289
,, Attii	"	"	I.	·	•	·	•	•	•	•			,, ,,	., e	299
	,,	"	n.	•	·	•	•	•	·	•	•	. "	,,	,,	299
,,	,,	,,	III . III	•	•	•	•	•	•	•	•		•		319
••	**	"	iv	•	•	•	•	·	•	•		"	,, ,,	**	313
••	••	••	v	•	•	•	•	•	•	•	•	,, ,,		" "	334
,,	,,	,,	vi	·	·	•	•	•	•	•	•		•,	,, ,,	300
"	••	?" .	VII	•	•	•	•	•	•	•	:	**	,, ,,		334
. "	,,	,,	vill	•	•	•	•	·	•	•	•	"		»,	350
**	,,	,,	IX	•	•	•	•	:	•	•	•	,, ,,	••		305
**	*	,,	XI	•	•	·	•	•	•	•	•		"	"	305
••	**	,.	хп	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	•7	•,	306
,,	,,	"	XIII	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	••		305
,,	••	,,	XIV	•	•	·	•	•	•	•	•	••	٠,	••	304
**	"	,,	XV	•	·	·	•.	•	•	•	•.	••	••	**	340
•,	,,	••	XVI	•	•	·	·	·	•	•	·	"	••	••	341
,,	,,,	,,	XVII	•	•	•	•	•		·	·	••	,,	**	341
••	,,	"	XVIII	•	•	•	•	•	•	·	•	,,	,,	"	321
"	,.	••	XIX		•	•	·	·	•	•	•	,,	,,	"	306
,,	**	••		•	•	÷	•	•	•	·	•	**	,,	"	307
,,	• >>	"	XX	•	• •		•	•	•	•	·	,,	"	,,	310
,,	,,	,,	XXI	•	•	•	•	•	•	•	•	••	"	"	301
,,	,,	,,	XXII	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	,,	"	301
,,	,,	,,	XXIII		·	•	•	•	•	•	•	**	"	"	300
,,	,,	"	XXIV		•	·	•	•	•	•	•	,,	,,	**	302
""	••	,,	XXV		•	•	•	·	•	•	•	,,	"	,,	302
,۰	, و	,,	XXVI	-	•	•	•	•	•	•	•	"	""	"	302 312
_ >>	"	."	XXVI		•	••	•	•	•	•	•	,,	,,	"	512 247
Inc.	poet.	fab.	VII	•	•	•	·	•	•	•	•	"	"	"	247
_ ,,	"	. ??	vш	•	•	•	•	·	•	•	•	,,	,,	,,	320
Inc.	inc.	fab.	Ι.	•	•	•	•	·	•	•	•	**	"	,,	320 320
,,	"	,,	III	•	•	•	•	•	•	•	•	**	,,	**	320
,,	,,	"	IV	•	•	·	•	•	•	•	•	"	"	"	
,,		,,	V	•	•	•	•	·	٠	•	•	,,	,,	,,	259
•,	,,	,,	IX	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	,,	,,	259
,,	,,	"	X.	•	•	•	٠	•	•	•	•	**	,,	,,	260
,,	,,	,,	XI	•	•	•	•	•	•	•	٠	,,	"	,,	256
••	,,	,,	XIII	•	•	•	٠	•	•	•	•	"	"	"。	256
,,	"	,,	XIV	•	•	٠	·	•	•	·	٠	,,	12	,, Z	56 263
,,	,,	,,	XV	•	•	·	• •	•	•	•	•	,,	,,	,,	264
,,	,,	••	XVI	•	•	•	•	•	•	•	٠	,,	,,	"	264
,,	,,	"	XVII	•	•	•	•	•	•	•	٠	"	"	"	264
,,	,,	,,	XVIII		•	•	•	•	·	•	•	,,	71	"	308
•,	,,	,,	XIX	•	·	•	٠	•	•	•	•	,,	,,	"	308
,,	,,	"	XX	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	**	"	308
,,	,,	,,	XXI	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	,,	,,	275
,,	,,	,,	XXII	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	,,	"	349
,,	,,	,,	XXV	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	,,	"	262
,,	,,	"	XXVI		·	•	•	•	•	•	•	,,	,,	,,	262
,,	,,	"	XXVII		•	•	•	•	•	•	•	,,	"	,,	303
"	,,	"	XXVII	1	•	•	•	•	•	•	•	,,	"	"	304

Inc.	inc.	fab.	XXIX .									Quaest.	scen.	р.	2 72
••	,,	••	XXX .									••	,,	- ,,	313
••	,,	,.	XXXI .									"	••	,,	313
,,	,,	,,	XXXII .									,,	••	., 275	313
•,	·,	•	XXXIV		•						•	,,	••	,,	311
· ·	•,	, ,	XXXV									. ,,	,,	,,	311
,,	.,	,.	XXXVI									• ,,	,,	••	312
,,	,,	. ,	XXXVII									,,	••	,,	309
•,	••	••	XXXVIII									,,	•,	••	321
,,	••	••	XXXIX									,,	,.	•,	321
•,	,,	.,	XL									,,	,.	,,	320
•,	•,	,.	XLII .							۰.		• "	••	,,	293
••	.,	••	XLIII .				. `					,,	,,	••	293
••	,.	,,	XLIV .									••	,.	••	288
,,	,,	••	XLV .			• .						••	,, ,,	••	278
,,	•,	,,	XLVI .		•	•						,,		••	288
••	**	,,	XLVII .									•,	••	, •	288
,,	,,	,,	XLIX .									,,	,. ,.	, ,,	289
•,	,,	,,	L									,,	••	,,	329
,.	••	••	LI							۰.		•,	••	••	287
•,	••	,.	LII .									,,	,,	,,	287
•,	,,	• .,	LIII .									,,	,,	,,	287
,1	•,	,,	LIV .									,,	,,	,,	282
•,	••	•,	LV .									,,	••	,, ,,	334
,,	,,	,,	LVI .									,,	••	,,	350
-,,	,,	,,	LVII .		•						•	,,	,, ,,	,, ·	266
,,	,,	••	LX .									"	••	,,	334
,,	,,	,,	LXI .									,,	,,	,,	313
,,	,,	,,	LXIV .									"	,, ,,	,, ,,	334
••	,,	,,	LXV .									,,	,, ,,	,,	335 .
••	,,	,,	LXVI .									,,	,, ,,	,, ,,	335
,,	••	,,	LXVII .									,,	,, ,,	,, ,,	299
,,	•,	,,	LXVIII .									,,	,,	,, ,,	300
"	•,	••	LXIX .									,,	,, ,,	•,	278
٠,	•,	,,	LXX .									,,	,, ,,	••	281
,,	,,	,,	LXXI .									,,	,, ,,	••	269
۰,	,,	,,	LXXII .									,,	,, ,,	,,	268
,,	,,	,,	LXXIII									,,	,, ,.	", ,	284
",	,,	,,	LXXIV									,,			284
••	,,	,,	LXXV									,,	,, ,,	"	284
,,	,,	••	LXXVI									,,	,, ,,	"" "	284
•,	,,	,,	LXXVII										,, ,,		316
•,	,,	,,	LXXVIII	•								۲, ,,		" "	316
,,	,,		LXXIX									,,	" "	,,	344
,	,,	"	LXXX		•							"	,, ,,	,, ,,	316
	,,	,,	LXXXI	•								,,	,, ,,	,,	348
,,	•,	,,	LXXXII								÷	- ,,			302
,,	,,	;,	LXXXIII									- ,,	•, ,,	" "	301
,	,,	,,	LXXXIV									,, ,,	" "	" "	301
,,	"	"	LXXXV									••	,, ,,	,, .	300
•9	"	,,	LXXXVI									•,	,, ,,	,, ,,	301
,,	,,	,,	LXXXVII	[							•	,,	,, ,,	,, ,,	249
,,	,,	,,	LXXXVI	I						•		,,	"	"	251
,,	,,	"	LXXXIX	-								,,	,, ,,	,, ,,	250
•,	,,	"	XC									"	" "	,, ,,	250
	.,	.,				-	-	· ·	•		-	.,		"	

Inc.	inc,	fab.	XCI.							•		Quaest.	șcen.	p.	251
,,	, .	,,	XCIII	•	•	•	•	•	•	•	•	"	,,	,,	818
""	"	,,	XCIV	•	•	•	•	•	•	•	•	"	"	> 7	250
""	**	"	XCV	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	"	"	295
"	"	,	XCVIII	·	•	٠	•	•	·	•	·	,,	"	"	294
,,	"	"	XCIX		·	•	·	•	٠	·	•	,,	"	,, 294	
,,	"	"	<u>c</u> .	•	•	·	•	•	•	•	•	"	"	"	294
,,	"	,,	CI.	•	·	•	•	•	•	•	•	,,	,,	,	295
""	,,	,,	CII.	•	•	•	•	•	•	•	٠	"	47	"	294
**	,,	"	CIV	•	•	•	•	•	•	•	•	"	"	,,	333
,,	,,	,,	CV.	•	•	•	•	•	•	•	•	"	".	**	333
""	,,	,,	CVII	••	•	••	•	•	•	•	•	"	,,	"	328
,,	,,	,,	CVIII	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	**	,,	280
,,	"	"	CXI	•	•	•	•	•	•	•	•	**	"	"	342
**	,,	,,	CXII	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	,,	"	342
,,	,,	,,	CXIII	•	•	•	•	•	•	•	•	**	"	"	342
,,	,,	"	CXIV	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	,,	**	298
79	,,	""	CXV	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	"	"	262
"	,,	,,	CXVII	•	•	•.	•	•	•	•	•	,,	,,	7 7	262
**	,,	"	CXVIII	•	•	:	•	•	•	•	•	**	,,	"	348
,,	,,	"	CXIX	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	**	"	281
•,	,,	,,	CXX	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	"	,,	280
"	,,	,,	CXXII	•	•	•	•	•	•	•	•	,,	**	,,	314
,,	,,	,,	CXL	•	•	•	•	•	•	•	•	**	"	"	349
"	,,	"	CXLI	•	•	•	•	•	•	•	•	**	,,	**	827

.

NEUE SAMMLUNG

GRIECHISCHER UND LATEINISCHER CLASSIKER,

im Verlage von B. G. Teubner in Leipzig.

Nachstehend das Verzeichniss der bis jetzt erschienenen Bände:

A. Griechische Schriftsteller.

Acschinis orationes. Curavit Fr. Franke. (Velin-Papier 12) 74 Arr Acschyll tragoediae. Ex recensione Ricardi Porsoni passim reficta a Guil. Dindorfio. (V. P. 18) 10 Mgr. Editio secunda correctior. Daraus auch jedes Stück einzeln: à 3 . Accopicae fabulae, vide: Fabulae. Apollonii Rhodii Argonautica ad cod. ms. Laurent. rec. R. Merkel. (V. P. 15) 9 Mr. Appiani Alexandrini historia Romana ab Immanuele Bekkero recognita. Vol. I. (V. P. I. 9) 27 Mar Der II. und letzte Band erscheint Michalis 1852. Aristophanis comoedias edidit Th. Bergk. 2 Voll. (V. P. 1, 12) 27 Mga Daraus auch jedes Stück einzeln à 5 Ma Arriani de expeditione Alexandri libri VII. Recognovit R. Geier. (V. P. 15) 9 Mpr. Mit Zumpts Karte des Reichs und der Kriegszüge Alexanders des Grossen. (V. P. 21) 13% Mgr. Bucolici Graeci Theocritus, Bio, Moschus. Recensuit Henricus Ludolfus Ährens. (V. P. 9) 5 Mg. Demosthenis orationes. Ex recensione G. Dindorfti. enis orationes. Ex recensione G. Dindorfi. Editio secunda correctior. I. (6 Partes.) Einzeln: Vol. I., Pars I. & II. à 6 Mr., Vol. II., Pars I. & II. à 6 Mr. 3 Voll. (6 Partes.) Vol. III., Pars I. 6 Mor, Pars II. 71/2 Mor. Die einzelnen Abtheilungen des Demosthenes enthalten: Pars I. Olynthiacae III. Philippica I. De pace. Philippica II. De Halonneso. De Chersoneso. Philippica III. IV. Adversna Philippi epistolam. Philippi epistola. De contributione. De symmoriis. De Rhodiorum libertate. De Megalopolitis. De foedere Alexandri. Vol. l. Vol. 1. Pars 2. De corona. De falsa legatione. Vol. II. Pars I. Adversus Leptinem. Contra Midiam. Adversus Androtionem. Adversus Aristo cratem. Vol. II. Pars 2. Adversus Timocratem. Adversus Aristogitonem II. Adversus Aphobum III. Adversus Onetorem II. In Zenothemin. In Apaturium. In Phormionem. In Lacritum. Pro Phormione. In Pantaenetum. In Nausimachum. In Bocotum de nomine. In Bocotum de dote. Vol. III. Pars 1. In Spudiam. In Phaenippum. In Macariatum. In Leocharem. In Stephanum II. In Euergum. In Olympiodorum. In Timotheum. In Polyclem. Pro corona trierarchias. In Callippum. In Nicostratum. In Cononem. In Calliclem.
 Vol. III. Pars 2. In Dionysocorum. In Eubulidem. In Theorrinem. In Neasram. Oratio fune-bris. Amatoria. Procemia. Epistolae. Index historicus. Fabulae Aesopicae collectae. Ex recognitione Caroli Halmii. (V. P. 12) 74 Mr.
 Herodoti historiarum libri IX. Curavit H. R. Dietsch. 2 Voll. (V. P. 1. 6) 224 Mr.
 Einzeln Vol. I., lib. 1-4. 114 Mr., Vol. II., lib. 5-9. 114 Mr.
 Homeri carmina ad optimorum librorum fidem expressa curante Guil. Dindorflo. Vol. 1. Pars I. Iliadis I-XII. Editio tertia correctior. (V. P. 104) 64 P. 10%) - Vol. I. Pars II. Iliadis XIII-XXIV. Editio tertia correctior. 61/4 Mgr Vol. II. Pars I. Odysseae I-XII. Editio tertia correctior. (V. P. 10%) 61/4 Vol. II. Pars II. Odysseae XIII - XXIV. Editio tertia correctior. (V, P. 104)
 *) Ein Auszug aus den bis jetzt erschienenen Recensionen befindet sich am Schluss dieser Anzeige.

Isocratis orationes. Recognovit praefatus est et indicem nominum addidit C. Ed. Benseler. 2 Voll. Luciani Samosatensis opera. Ex recognitione Caroli Jacobitz, Vol. I & II, Jeder Band (V. P. 1 app) 18 App. Vol. III (Schluss) erscheint Michaelis 1852. Auch in folgenden einzelnen Abtheilungen: Vol. I. Pars I, enth.: De somnio s. vita Luciani. Prometheus es in verbis. Nigrinus. Iudicium vocalium. Timon. Halcyon. Prometheus s. Caucasus. Deorum dialogi. Dialogi marini. Mortuorum dialogi. Menippus s. necyomantia. 9 Mar Vol. I. Pars II, enth.: Charou s. contemplantes. De sacrificiis. Vitarum auctio. Piscator s. reviviscentes. Cataplus s. tyrannus. De mercede conductis. Apologia. Pro lapsu in salutando. Hermotimus. Herodotus s. Action. Zeuxis s. Antiochus. Harmonides. Scytha. 9 Mgr - Vol. II. Pars I, enth.: Quomodo historia conscribenda sit. Verae historiae liber primus. Verae historiae liber secundus. Tyrannicida. Abdicatus. Phalaris prior. Phalaris alter. Alexander s. Pseudomantis. De saltatione. Lexiphanes. Eunuchus. De astrologia. Demonactis vita. 9 Mgr. Vol. II. Pars II, enth.: Amores. Imagines. Pro imaginibus. Toxaris. Lucius s. asinus. Iupiter confutatus. Iupiter tragoedus. Somnium s. Gallus. Icaromenippus. 9 . Ngr. Lysiae orationes. Edidit Carolus Scheibe. Accedunt orationum deperditarum frag-(V. P. 18) 114 Mgr. menta: Moschus, siehe Bacolici Graeci. Pindari carmina cum deperditorum fragmentis selectis. Relegit F. G. Schneidenin. (V. P. 15) 9 Mgr Platenis dialogi secundum Thrasylli tetralogias dispositi. Ex recognitione Caroli Friderici Hermanni. Vol. I-V. (V. P. 3. 26) 2 apr 12 Apr. Der VI. und letzte Band erscheint Michaelis 1852. Auch in folgenden einzelnen Abtheilungen: Euthyphro. Apologia Socratis. Crito. Phaedo. No. I. Cratylus. Theaetetus. No. II. No. III. Sophista. Politicus. No. IV. No. V. Parmenides. Philebus. Convivium. Phaedrus. 5 No. VI. Alcibiades I & II. Hipparchus. Erastae. Theages. No. VII. Charmides. Laches, Lysis. No. VIII. Euthydemus. Protagoras. 5 No. IX. Gorgias. Meno. Hippias I und II. Io. Menexenus. Clitophon. õ No. X. No. XI. 134 Rei publicae libri decem. Timaeus. Critias. Minos. 6 No. XII. No. XIII. Legun libri XII. Epinomis. 12 Plutarchi vitae parallelae. Recognovit Carolus Sintenis. Vol. I. (V.P.24) 15 . Apr. Auch in folgenden einzelnen Abtheilungen: Theseus et Romulus, Lycurgus et Numa, Solon et Publicola. 71/2 Mpr No. I. No. II. Themistocles et Camillus, Pericles et Fabius Maximus, Alcibiades et Co-71/ Agr. riolanus. Sophoclis tragoediae. Ex recensione Guilielmi Dindorfii. Editio secunda correctior. (V. P. 224) 124 Mir. Daraus auch jedes Stück einzeln: Strabonis geographica. Recognovit Augustus Meineke. Vol. I & II. Jeder Band à (V. P. 24) 15 Mar Vol. III (Schluss) erscheint Michaelis 1852. Theocritus, siehe Bucolici Graeci. Thucydidis de bello Peloponnesiaco libri VIII. Recognovit Godofredus Boehme. Vol. I. (V. P. 15) 9 Mar (V. P. 15) 9 Mar Lib. I-IV. - -- Vol. II. Lib. V -- VIII. Index. **Xenophentis** expeditio Cyri. Recognovit Ludov. Dindorfius. Editio tertia correctior. (V. P. 11%) 61/4 Mgr. Editio secunda correctior. -- -- historia Graeca. Recognovit Ludov. Dindorfus. (V. P. 13%) 7% Mg.

Xenophentis institutio Cyri. Recognovit Lud. Dindorfus. Editio tertia correctior.

(V. P. 134) 74 commentarii. Rec. L. Dindorfus. Editio tertia correctior. (V. P. 74) 33 scripta minora. Recognovit Ludov. Dindorfus. Editio secunda correctior. - — scripta minora.

Inhalt: Oeconomicus. Convivium. Hiero. Agesilaus, De republica Lacedaemoniorum. De republica Atheniensium. De vectigalibus. De re equestri. Hipparchicus. Cynegeticus. Apologia Socratis.

B. Lateinische Schriftsteller.

Caesaris, C. Iulii, commentarii. Cum supplementis A. Hirtii et aliorum. Accedunt Caesaris Hirtiique fragmenta. Recognovit Fr. Ochler. (V. P. 20) 121/2 Mpr.

Daraus einzeln:	
commentarii de bello Gallico.	6 Mar.
- — commentarii de bello civili.	6 Mgr. 6 Mgr.
iceronis, M. Tullii, scripta quae manserunt omnia. Reco	gnovit Reinholdus Klotz
Partis I. Vol. I. continens libros IV ad C. Herennium et	libros II de inventione.
	(V. P. 18) 12 Mgr.
– – – Partis I. Vol. II. de oratore libri III, Brutus, Ora	ator, Topica, Partitiones
oratoriae, de optimo genere oratorum.	(V. P. 27) 18 Mga
– – – Partis II. Vol. I. continens orationes pro P. Qu	inctio, pro Sex. Roscie
Amerino, pro Q. Roscio Comoedo, divinationem in Q. Ca	

(V. P. 27) 18 Mgr Partis II. Vol. II. continens orationes pro M. Tullio, pro M. Fonteio, pro A. Caecina, de imperio Cn. Pompeii, pro A. Cluentio Avito, de lege agraria tres, pro C. Rabirio perduellionis reo, in L. Catilinam quattuor, pro I. Murena, pro L. Flacco, pro P. Sulla, pro A. Licinio Archia poeta, post reditum in senatu et post reditum ad Quirites habitas, de domo sua, de haruspicum responso.

Verrem primam, actionis in C. Verrem secundae sive accusationis libros I-V.

 games and actine, ac actine sua, ac nataspica	
	(V. P. 27) 18 Apr
Auch in folgenden einzelnen Abtheilungen:	

No. 1. Rhetorica ad Herennium.

- No. 2. De inventione.
- No. 3. De oratore.

No. 4. Brutus.

No. 5. Orator.

3% No. 6. Topica, partitiones et de optimo genere oratorum. No. 7. Orationes pro P. Quinctio, pro Sex. Roscio Amerino, pro

5

- Roscio Comoedo. 5 No. 8. 3%
- Divinatio in Q. Caecilium, actio in C. Verrem prima. 3 Actionis in C. Verrem secundae sive accusationis libri No. 9.

12 Mg No. 10. Orationes pro M. Tullio, pro M. Fonteio, pro A. Caecina, de imperio Cn. Pompeii (pro lege Manilia). 3¥ Mgr.

- Orationes pro A. Cluentio Avito, de lege agraria tres, pro No. 11. C. Rabirio perduellionis reo. θ Mgr.
- No. 12. Orationes in L. Catilinam quattuor, pro L. Murena, pro L. Flacco. 5 Mgr
- No. 13. Orationes pro P. Sulla, pro A. Licinio Archia poëta. 3% Mar. Orationes post reditum in senatu et post reditum ad Quirites No. 14. habitae, de domo sua, de haruspicum responso. 5 Mgr.

Cornelli Nepotis de excellentibus ducibus exterarum gentium liber. Accedunt vitae Catonis et Aitici atque excerpta ex eiusdem reliquis libris. Curavit Henricus Rudolphus Dietsch. (V. P. 5) 24/3 Mgr.

Curtil, Q., Rufl de gestis Alexandri Magni regis Macedonum libri qui supersunt octo. Recognovit Henr. Eduardus Foss. (V. P. 15) 10 Mpr. (V. P. 15) 10 Mgr.

Eutropii breviarium historiae Romanae. Editionem primam curavit Detl. C. G. Bata gurten-Crusius, alteram Henricus Rudolphus Dietsch. (V. P. 5) 21/2 Mgr. Horatil, Q., Flacet opera omnia. Ex recensione Ioa. Christ. Jahn. Editio quinta.

Curavit Theodorus Schmid. Curavit Theodorus Schmid. (V. P. 12) 74 Iuvenalls satirarum libri V. Recensuit Adolphus Haeckermann. (V. P. 74) 44 Livi, Titi, ab urbe condita libri. Recogn. Guil. Weissenborn. Vol. I. Lib. I-VI. Vol. II. Lib. VII-XXIII. Vol. III. Lib. XXIV-XXX. Vol. IV. Lib. XXXI-XXXVIII. Vol. V. Lib. XXXIX-XLV & epit. libr. XLVI-CXL. Vol. VI. Jeder Band (V. P. 15) à 9 Mor Fragmenta et index.

Lucreti Cari, T., de rerum natura libri sex. Recognovit Iacobus Bernaysius. (V. P. 20) 12 Mor.

Ovidius, P., Naso. Ex recognitione R. Merkelii. Tom. I. Amores. Epistulae. De me-(V. P. 15) 10 Mar (V. P. 12) 7¹/₂ Mar dicamine faciei. Ars. Remedia.

- Tom. II. Metamorphoses. Tom. III. Tristia. Ibis. Ex Ponto libri. Fasti. Halieutica. (V. P. 15) 10 Apr. Daraus einzeln:
- — Tristium libri V. - - Fastorum libri VI.

34 Mar. 74 Mar

Ovidii, P., Nasonis metamorphoseon ex recogn. Rudolphi Merkelii delectus. 5 Nor. Phaedri Augusti Liberti fabulae Aesopiae quum veteres tum novae atque restitutae. Ad optimorum librorum fidem recognovit atque de poetae vita et fabulis praefatus est Ch. Timoth. Dressler. (V. P. 5) 24 Mg Planti, T. Macci, comoediae. Ex recognitione Alfredi Fleckeiseni. Tom. 1.

Amphitruonem Captivos Militem gloriosum Rudentem Trinummum complectens. (V. P. 18) 12 Mgr.

Tom. II. Asinariam Bacchides Curculionem Pseudulum Stichum com-(V. P. 15) 10 Mgr. plectens. à 3% Mgr.

Daraus auch jedes Stück einzeln:

Plini, C., Caecili Secundi epistularum libri novem. Epistularum ad Traianum imperatorem liber singularis. Panegyricus. Recognovit H. Keil. (V. P. 15) 10 Mar Propertii, Sex., elegiae. Recognovit Henr. Keil ... (V. P. 9) 6 Mr.

Salusti, C., Crispi Catilina et Jugurtha. Recognovit H.R. Dietsch. Editio secunda 3% 100 correctior.

Senecae, L. Annael, opera omnia. Recensuit Fr. Haase. Vol. 1 & II. Jeder Band (V. P. 1 ap) à 18 Mgz.

Ex recognitione C. Halmii. Tomus Taciti, C. Cornelli, opera quae supersunt. (V. P. 15) 9 Apr. (V. P. 15) 9 Apr. prior annales continens. Tomus posterior historias et libros minores continens.

Daraus auch einzeln:

- Germania, Agricola & dialogus.

3¥ Mg. Vellei, M., Paterculi ex historiae Romanae ad M. Vinicium Cos. libris duobus Vellei, M., Patercult ex instoriate homanate at an end of the supersunt. Recensuit Fridericus Haase. (V. P. 7%) 4% Myr Virgilii, P., Marenis opera omnia. Ex recens. J. C. Jahn. Editio quarta. (V. P. 20) 11% Myr

Daraus auch einzeln:

Bucolica et Georgica.

Aeneis.

Zunächst werden erscheinen und befinden sich grossentheils unter der Presse:

Aeliani opera, übernommen von Prof. Westermann in Leipzig.

Anthologia Graeca, übernommen von Professor Schneidenin in Göttingen.

Anthologia lyrica, insunt Babrii fabulae integrae et Anacreontea carmina, übernommen von demselben.

Apollederi bibliothecae libri III, übernommen von Professor Imm. Bekker in Berlin. Appiani historia Romana ed. Imm. Bekker. Vol. II.

Aristetells opera omnia, übernommen von Professor Bonitz in Wien.

Corpus poëtarum epicorum Graecorum, übernommen von Prof. Köchly in Zürich. 20 voll. Dinarchi orationes, übernommen von Professor Scheibe in Neustrelitz.

Diedorus Siculus, übernommen von Prof. Imm. Bekker in Berlin.

Euripidis tragoediae, übernommen von Dr. A. Nauck in Prenzlau,

Hesiodi carmina, übernommen von Professor Mützell in Berlin.

Homeri carmina minora, übernommen von Professor Schneidewin in Göttingen.

Isael orationes, übernommen von Professor Scheibe in Neustrelitz.

Luciani opera ed. C. Jacobitz. Vol. III.

Lycurgi oratio in Leooratem, übernommen von Professor Scheibe in Neustrelitz. Platonis dialogi ed. C. Fr. Hermann. Vol. VI.

- Plutarchi vitae ed. C. Sintenis. Vol. II & figde.

Rhetorum Graecorum delectus, übernommen von Professor Spengel in München. Stobaci florilegium, übernommen von Gymnasialdirector Meineke in Berlin. Strabonis geographica ed. Meineke. Vol. III.

Themistii paraphrases, übernommen von Prof. Spengel in München.

Theophrasti characteres, übernommen von Gymnasialdirector Foss in Altenburg.

Ciceronis opera ed. R. Klotz. Partis II vol. Ill & fgde.

Flori epitome rerum Romanarum, übernommen von Rector Hahm in München. Gellis noctes Atticae, übernommen von Dr. M. Hertz in Berlin.

Iustimi historiae Philippicae, übernommen von Dr. Fr. Duebner in Versailles.

Martialis epigrammata, übernommen von Prof. Schneidenin in Göttingen.

Persii satirae, übernommen von Dr. Haeckermann in Greifswalde.

Planti comoediae ex recognitione Alfredi Fleckeiseni. Vol. III & IV.

- Plinii, C., Secundi naturalis historiae libri XXXVII. Mit vollständigem Index.
- Uebernommen von Professor Ludn. v. Jan in Schweinfurt. Quintilisni de institutione orat. libri XII, übern. v. Gymnasialdir. Bonnell in Berlin. Quintilisni declamationes, übernommen von Prof. Haase in Breslau.

Rhetores Latini, übernommen von Rector Halm in München.

Scriptores rel rusticae, übernommen von Dr. H. Keil in Halle,

Senecae, L. Annael, opera omnia ed. Fr. Haase. Vol. 111.

Senecae, M. Annael, rhetoris opera, übernommen von demselben.

Terenti, P., comoediae, übernommen von Gymnasiallehrer Fleckeisen in Dresden.

Tibulli carmina, übernommen von Professor Haase in Breslau.

Hiernächst werden folgende Schriftsteller in neuen Ausgaben erscheinen:

- Achilles Tatius Alciphron Antoninus Aristides Artemidorus Athenaeus — Cebes — Chariton — Demetrius Phalereus — Cassius Dio – Die Chrysostomus — Diogenes Laërtius — Dionysius Halicarnassensis — Epictetus — Euclides — Heliodorus — Heraclides — Herodianus — Himerius — Hippocrates — Josephus — Libanius — Longinus — Longus — Lycophron — Nicolaus Damascenus — Palaephatus — Pausanias — Philostratus — Plutarchi Moralia - Polybius — Ptole-maeus — Stobaei eclogae — Themistii orationes — Theophrasti hist. plantarum — Tryphiedorus — Zonaras.
- Ammianus Marcellinus Anthologia Latina Appuleius Aurelius Victor — Ausonius — Aviani fabulae — Avienus — Boëthius -Calpurnius — Valerius Cato — Catonis disticha — Catullus - Celsus -Censorinus — Claudianus — Fronto — Gratius Faliscus — Hyginus — Lactantius — Lucanus — Lucilli Aetna — Macrobius — Manilius -Nemesianus — Iulius Obsequens — Petronius — Pomponius Mela -Rutillus Namatianus — Scriptores historiae Augustae — Senecae tragoediae — Serenus Samonicus — Apollinaris Sidonius — Silius Italicus Statius — Suctonius — Symmachus — Publius Syrus — Valerius Flaccus - Valerius Maximus - Varro de lingua Latina - Vitruvius.

Ausser diesen bereits erschienenen, im Druck befindlichen und vorläufig in Aussicht genommenen Classikern, welche zusammen über 400 Bände umfassen werden, behalte ich mir vor noch andere Schriftsteller, von denen sich das Bedürsniss neuer Ausgaben ergibt, in die Sammlung aufzunehmen. Ich hoffe dazu durch die regste Theilnahme aller Freunde der altclassischen Literatur, namentlich aber durch die Unterstützung aller Philologen und Schulmänner des In- und Auslandes, in Stand gesetzt zu werden; den Letzteren insbesondere, sowie Allen, welche für die Verbreitung dieser Ausgaben, sei es privatim oder in amtlicher Stellung, wirken können, möge schliesslich das ganze Unternehmen bestens empfohlen sein. B. G. Teubner.

Auszug aus einigen bis jetzt erschienenen Recensionen:

erilaer Zeitschrift für Gymnasialwesen 1851, 6. Heft, 5. 465 u. fg.:

Berliner Zeitschrift für Gymnasialwasen 1855, 6. Heft, 5. 463 u. 5. "Diese Namen (der Herausgeber) wie der bewährte Ruf des Herrn Verlegers bürgen hinläng-lich dafür, dass es sich bei diesem Unterzehmen nicht um schnelle Herstellung einer wohlfeilen Wasre; sondern um solide Begründung einer den wissenschaftlichen Forderungen der Zeit und des wahren Interessen der Schule entsprechenden Sammlung handelt. Da nun die bereits erschiezenra Ausgaben nicht bloss in Betracht der Behandlung des Textes grösstentheils eine rühmende Anerkennung verdienen, sondern auch in Hinsicht der Aussteren Ausstattung, des Papiers, der Lettern, der Cor-rectheit, in vorzüglichem Maasse dem oben hezeichneten Zwecke entsprechen, so stehen wir nicht an, die ganze Sammlung der Beachtung der Schulmänner im Allgemeinen angelegentlichst zu empfehlen u. s. w." — "Wir hoffen recht bald über den günstigen Fortschritt dieses bedeutenden um mit ebensoviel Eiler als Einsicht geförderten Unternehmens berichten zu können und glauben ans ver-pflichtet, die Lehrer der Gymnasien dazu aufzufordern, dass sie durch Empfehlung und Einführung dieser Ausgaben das Ihrige zum Gelingen des Ganzen beitragen." J. Mätzell.

Zeitschrift für österreichische Gymnasien 1850, S. 719 fr.:

"Die jetzt erscheinende neue "Bibliotheca Teuberiana" hat die früher verfolgte Tendenz, kritisch möglichst reine und gesicherte Texte zu liefern, vollständig beibehalten, aber zugleich durch deutlichen Druck auf gutem Papier bei einem sehr mässigen Preise die andern äussern Erfordernisse einer Schulausgabe in gleichen Maasse ertüllt; Ref. glaubt daher die Gymnasiallehrer des philolo-gischen Gebiets im lateresse ihrer Schüler ganz besonders auf diese Ausgaben aufmerkam machen H. Bonitz. zu müssen."

Zeitschrift für österreichische Gymnasien 1851, S. 661 fgde.:

Estischrift für österreichische Gymnasien 1851, 5. 661 gds.: "Bereits im vorigen Jahrgange dieser Zeitschrift, Heft XI, S. 719, hat Ref. auf die bei B. G. Teubner in Leipzig erscheinende neue Sammlung von Textessusgaben griechischer und lateinischer Classiker aufmerksam gemacht und die Vorätige herausgehoben, welche diese Sammlung vor allea ähnlichen anszeichnen. Dass das Papier besser, der Druck deutlicher ist, als in ähnlichen Ausgaben, dass namentlich der griechische Druck an Deutlichkeit und Reinheit kaum etwas zu wünschen übrig läst, sind Vorätige, welche sogleich auf den orston Blick sich darbieten. Aber bedeuteader noch und wesentlicher ist der andere Vorzug, dass der Verlager nicht irgend eine Textesrecension jedes Schriftstellers hat abdrucken und höchstens für die nöhlige Druckcorrectur sorgen lassen, sondera dass er vielmehr für die Herausgabe jedes einzelnen Schriftstellers einen Gelehrten zu gewinnen sucht, der gerade mit diesem speciell sich beschäftigt hat und den Text desselben Schriftstellers nach dam gegenwärtigen Stande der Kritik mit den besten Hülfsmitteln zu revidiren übernimmt. Da-durch erhebt sich das Unternehmen über die Kategorie einer blossen Buchhändlerspeculation; die meisten dieser Ausgaben haben, als mehr oder minder selbständige Twatesrevisionen, einen wissen-schaftlichen Werth, und die achtungswerthe Verlagshandlung erwirbt sich ein unzweifelhaftes Ver-dienstum den Gymnasialunterricht, indern sie diese Ausgaben den Gynnasiakellern wirklich zu gänglich macht. Denn der Preis der einzelnen Schriftsteller ist, trotz der viel höheren Kosten, welche die bessere Beschaffenheit von Druck und Papier und namentlich die Revision der Texte verursacht, durchschnittlich nicht höher gestellt, als bei den biltigsten Sierotypausgaben. H. Bon itz. Heidelberger Jahrbächer der Literatur 1861, Nr. 19:

Heidelborger Jahrbücher der Literatur 1851, Nr. 19:

Heidelberger Jahrbächer der Literatur 1851, Nr. 19: "In beiden Beziehungen (Revision der Texte und äussere Ausstattung), wir stehen nicht an, es hier gleich auszusprechen, wird man sich durch das vorliegende, noch näher in seinen einzelnen Theilen zu besprechende Unternehmen vorzugsweise befriedigt finden; die Lettern sind ungleich grösser und treten durch die bessere Schwärze mehr hervor, das Papier ist ungleich reiner ausge-fallen und der Preis so überaus billig gestellt, dass die gerade in dieger Beziehung und auch meist nur aus diesem Grande am weitesten verbreiteten Stereotypausgaben, denen wir übrigens nie das Wort geredet haben, wenn es sich um geeignete Schulausgaben handelte, wirklich zurücktreten müssen, und somit bei diesem neuen Unternehmen Alles, was man von solchen für die Schule bestimmten Abdrücken verlangen und erwarten darf, in einer Weise und in einem Grade geleistet ist, wie diess bei keinem der bisherigen Unternehmungen der Art der Fall gewesen ist." Chr. Bähr.

Magers pädagogische Revue, 1850. S. 150 fg.:

Magere pådagogische Revue. 1650. 5. 150 fg.: ,,Herr Teubner hat nämlich für die Besorgung seiner Ausgaben die bedeutendsten Philologyn gewonnen, und die Texte der einzelnen Classiker sind von Männern revidirt, die jedenfalls ihre Le-gitimation zur Sache schon früher auf das entschiedenste dargethan haben. Die Mehrsahl der Autoren ist überdiess versehen mit Einleitungen, mehrentheils auf die Textkritik bezüglich, Registen und In-dices, von denen die einen vorzugsweise dem Lehrer, die andern Lehrern und Schülern gleich will-kommen und nutzbar sein werden. Es wird daher überall nur der Angabe des Herrn Herausgebers bedürfen, um unsere Empfehlung des ganzen Untersehmens zu rechtfertigen. Vorzugsweise haben wir auch die nichtdeutschen Leser der Rovue auf die Sammlung hinzuweisen. Hier sei nur noch bemerkt, dass von den umfassenderen Autoren auch nicht bloss die einzelnen Bände, sondern aus diesen wieder einzelne Hefte verkäulich sind. Es sind also für Schüler, denen Ausgaben mit Anmerkungen nicht in die Hände kommen können oder sollen, die Teuhnerschen nach allen Seiten hin zu empfehlen. Nicht nur die Texte, welche, wie Eutrop, Virgil, Xenophon, Demosthenes, Sophekles, Homer, Are-schylus, in zweiter und dritter verbesserter Aulage erscheinen, sind von anerkannten Kritikern be-sorgt, sondern eine gleich glückliche und empfehlende Wahl hat die Verlagshandlung da getroffen, wo sie neue Ausgaben veranstaliet oder wegen Ablebens der früheren Editoren andere herangezogen hat, wie beim Cicero, Pindar, Platon – den wir aus den Händen des Sospitator der Platonischen Philosophie empfangen, Tacitus, Livius, "u. s. w. Gleich gfünstige Urtheile füllten: das Liferarische Gentralblatt, die Zeitschrift für das Ge-

Gleich günstige Urtheile fillten: das Literarische Centralblatt, die Zeitschrift für das Ge-sammtschniwesen, die Jahrbücher für Philologie und Paedagogik, die Londoner Blätter: Critic, The Educational Times, das italienische Journal: L'Educatore (Mailand), die in Dorpat erschei-nenden Paedagogischen Bellagen, das amerikanische Journal: The Christian Review, die Leipziger Zeitung und viele andere Blätter.

· · · , ... •

• • . • •

.

.

. _. _.

. .

.

•

. .

• • • • · · • • . · · · **`** • . ,

•

1

.

.

_ . _**....** .

.

-

